

FEDERACJA NAUKOWA WSB-DSW MERITO

Beata Zawiślak

**WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI
W SYSTEMIE DOZORU ELEKTRONICZNEGO**

Rozprawa doktorska
napisana pod kierunkiem
dr hab. Marka Walancika

Wrocław 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
ROZDZIAŁ 1. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W POLSKIM SYSTEMIE PENITENCJARNYM	11
1.1. Funkcjonowanie i geneza systemu penitencjarnego.....	11
1.2. Pojęcie kary w kontekście uregulowań prawnych.....	20
1.3. System odbywania kary pozbawienia wolności	26
1.4. Status prawny osoby skazanej	33
1.5. Rola kuratora sądowego w systemie penitencjarnym.....	37
ROZDZIAŁ 2. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM	50
2.1. System dozoru elektronicznego jako forma wykonania kar, środków karnych i zabezpieczających.....	50
2.2. Geneza i organizacja dozoru elektronicznego w wybranych państwach Unii Europejskiej, na świecie.....	70
2.3. Organizacyjne, techniczne i logistyczne aspekty funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego	78
2.4. Modyfikacja sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności –naruszenia, czasowe oddalenie, zmiana harmonogramu	90
2.5. Aspekty oddziaływania wychowawczego na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego	93
ROZDZIAŁ 3. METODOLOGICZNE ZAŁOŻENIA EKSPLOACJI EMPIRYCZNEJ	99
3.1. Przedmiot, cel badań, problemy badawcze.....	99
3.2. Metody, techniki i narzędzia badawcze	102
3.3. Dobór próby, teren badań i organizacja badań	104
3.4. Charakterystyka badanej grupy	105
ROZDZIAŁ 4. ODBYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM W RAMACH SYSTEMU DOZORU ELEKTRONICZNEGO W OPINII SKAZANYCH	114
4.1. Funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii skazanych.....	114

4.2. Wymogi formalne, rola kuratorów sądowych, relacje z domownikami w procesie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego	129
4.3. Rola Podmiotu Dozorującego w odbywaniu kary poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.....	133
4.4. Przesłanki do zmiany sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności według opinii skazanych.....	137
4.5. Readaptacja do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych	164
4.6. Realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego	168
4.7. Pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności.....	180
4.8. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych.....	210
ROZDZIAŁ 5. ODBYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM W RAMACH SYSTEMU DOZORU ELEKTRONICZNEGO W OPINII KURATORÓW SĄDOWYCH APELACJI KATOWICKIEJ	226
5.1. Funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii kuratorów sądowych	226
5.2. Współpraca z Centralą Monitorowania, Podmiotem Dozorującym, Wydziałem Penitencjarnym Sądu Okręgowego.....	239
5.3. Adekwatność, akceptowalność istoty modyfikacji i sposobu wykonywania kary	243
5.4. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.....	252
5.5. Readaptacja skazanych do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych.....	273
5.6. Realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego	282
5.7. Pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych.....	294
5.8. Działalność wychowawcza wobec osób wykonujących kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych.....	324

5.9. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów	337
ROZDZIAŁ 6. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W SYSTEMIE DOZORU ELEKTRONICZNEGO – ANALIZA DANYCH Z EWIDENCJI ELEKTRONICZNEJ SĄDU OKRĘGOWEGO I SĄDU REJONOWEGO W APELACJI KATOWICKIEJ, i OPINIE SĘDZIÓW	341
6.1. Skala wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym na przestrzeni lat 2012-2019 roku	341
6.2. Skala i zakres wniosków związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym na przestrzeni lat 2012-2019 roku-	345
6.3. Skala, zakres i warunki wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej	371
6.4. Oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii Sędziów Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach	409
6.5. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego w kraju w latach 2012- 2022 roku	421
6.6. Oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii pracowników Biura Podmiotu Dozorującego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej.....	426
ZAKOŃCZENIE	434
STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM.....	445
STRESZCZENIE W JĘZYKU ANGIELSKIM	447
SUMMARY	447
PODZIĘKOWANIA.....	449
BIBLIOGRAFIA	452
SPIS TABEL	472
SPIS WYKRESÓW	472
ANEKSY	487
PROTOKÓŁ Z WIZYTY ZESPOŁU TERENOWEGO SYSTEMU DOZORU ELEKTRONICZNEGO	538
OŚWIADCZENIE	540
ZGODA NA PRZEPROWADZENIE CZYNNOŚCI MATERIALNO-TECHNICZNYCH	541

WSTĘP

System Dozoru Elektronicznego (SDE) stanowi innowacyjne rozwiązanie stosowane w dziedzinie wykonania kar pozbawienia wolności. Umożliwia monitorowanie i kontrolę skazanych w sposób nieizolujący ich od społeczeństwa. Nie stanowi kary w rozumieniu Kodeksu Karnego¹, a jej alternatywną formę wykonania. „System Dozoru Elektronicznego to forma kary nie izolacyjnej kary, która stwarza skazanemu możliwość odbywania wyroku w środowisku wolnościowym”².

Zainteresowanie tematem Systemu Dozoru Elektronicznego wynika z jego rosnącej roli w dziedzinie wykonania kar pozbawienia wolności oraz szerokiego spektrum korzyści, jakie może przynieść społeczeństwu, jak również skazanym. Jako innowacyjne narzędzie resocjalizacji i kontroli, System Dozoru Elektronicznego wprowadza nowe możliwości i perspektywy w zakresie realizacji sankcji karnej. Wreszcie, świadomość Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnego narzędzia egzekucji kary pozbawienia wolności ma znaczenie nie tylko dla prawników i profesjonalistów z dziedziny sprawiedliwości, ale także dla szerszej społeczności. Podczas konferencji, w Ministerstwie Sprawiedliwości w 01.2023r., Gen. Paweł Nasiłowski, dyrektor Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej, przedstawił działanie „więzienia cyfrowego” w praktyce. Podkreślił, że system jest bardzo efektywny, notując jedynie do 10 proc. niepowodzeń, czyli taki niewielki odsetek osób odbywających karę w SDE nie kończy jej w terminie. Jego zdaniem, jest to znakomity rezultat w porównaniu z innymi krajami³.

Moja motywacja do zgłębiania tego tematu, wynika z chęci zrozumienia, jaka jest rola Systemu Dozoru Elektronicznego w resocjalizacji skazanych, jak wpływa na zapobieganie powrotowi do przestępstwa. Badanie tego systemu ma na celu poznanie jego efektywności, korzyści oraz potencjalnych wyzwań, które mogą wynikać z jego wdrożenia. Pragnę w swojej rozprawie doktorskiej zgłębić aspekty prawne, technologiczne, społeczne i pedagogiczne związane z funkcjonowaniem Systemu Dozoru Elektronicznego.

Ponadto, moim zdaniem, rozwój i zastosowanie technologii w dziedzinie sprawiedliwości kryminalnej to obszar, który wymaga uwagi i analizy. Zdaniem specjalistów

---

¹ Ustawa z dnia 06 czerwca 1997-kodeks karny. Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553.

² K. Gucwa-Porębska, *Funkcjonowanie społeczne osadzonych w systemie dozoru elektronicznego. Uwarunkowania rodzinne i środowiskowe*, Difin, Warszawa 2020, s. 33.

³ Biuro komunikacji i Promocji Ministerstwa Sprawiedliwości, *Sukces systemu dozoru elektronicznego nad skazanymi*, <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/sukces-systemu-dozoru-elektronicznego-nad-skazanymi>, (22.03.2023).

w zakresie obsługi system monitoringu elektronicznego stanowi prawne rozwiązanie obecne w wielu państwach, które umożliwia odbycie kary pozbawienia lub ograniczenia wolności poza zakładem karnym. Zamiast konieczności przebywania w bezwzględnej izolacji więziennej, skazani mają możliwość odbycia kary w domu lub w innym miejscu, wskazanym przez sąd⁴.

Badanie Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności, stanowi część mojego dążenia do poszerzenia wiedzy na temat nowoczesnych rozwiązań w dziedzinie prawa i ich wpływu na społeczeństwo. Historia wprowadzenia monitoringu elektronicznego na świat sięga 40-u lat. Już na początku lat osiemdziesiątych ubiegłego stulecia, czyli w roku 1983, w Stanach Zjednoczonych wystartował pierwszy program pilotażowy, który miał na celu monitorowanie sprawców przestępstw⁵. W Polsce pierwsze rozmowy dotyczące wprowadzenia dozoru elektronicznego miały miejsce w latach 90. Jednak dopiero 1 września 2009 roku zanotowano datę początku funkcjonowania tego systemu⁶.

Wnikliwe zrozumienie tego systemu może przyczynić się do lepszego zrozumienia roli i skuteczności różnych form egzekwowania kary oraz poszukiwania nowych, bardziej humanitarnych i skutecznych rozwiązań.

Jednocześnie System Dozoru Elektronicznego jest dla mnie inspirujący z perspektywy pracy kuratora sądowego, wykonującego orzeczenia w sprawach karnych. Pracuje w tym zawodzie od ponad 28 lat, a System Dozoru Elektronicznego wykonuje od 2012 roku w apelacji katowickiej, po jego wprowadzeniu. Mimo tak długiego stażu służbowego, doświadczanie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego nadal pozostaje dla mnie wyzwaniem do zgłębiania jego tajników. Dla kuratora sądowego, który dąży do indywidualizacji kar i szuka skutecznych sposobów reintegracji skazanych, System Dozoru Elektronicznego pozostaje interesującym narzędziem. Moją motywacją jest lepsze poznanie funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego, z perspektywy teoretycznej i praktycznej, aby mieć lepszą kontrolę i wgląd w postępy skazanych w odbywaniu kary pozbawienia wolności w tym systemie. Praca kuratora nie może być tylko rzetelnym wywiązywaniem się z obowiązków, ale czymś więcej. Podmiotem oddziaływań w pracy kuratora sądowego pozostają ludzie, którzy pogubili się w życiu z różnych przyczyn. Pragnę wskazać, że wykonywanie kary w Systemie Dozoru

---

⁴ System monitoringu elektronicznego, <https://www.enigma.com.pl/produkty-i-rozwiazania/system-monitoringu-elektronicznego/>, (03.04.2023).

⁵ D. Sielicki, *Elektroniczny monitoring przestępców - nowoczesna alternatywa pozbawienia wolności*, Ministerstwo Sprawiedliwości, Warszawa 2005, s. 45.

⁶ M. Adamczyk, *System dozoru elektronicznego w świetle zmian i nowelizacji*, „Horyzonty Bezpieczeństwa”, 2016, s. 58.

Elektronicznego daje szansę osobie skazanej na zmianę swojej postawy życiowej, na przewartościowanie swojego życia, na docenienie kontaktu z osobami najbliższymi.

Jednocześnie pragnę przybliżyć, to narzędzie szerzej, ponieważ ono służy reedukacji czynników ryzyka i wspieraniu procesu resocjalizacji. Jako kurator sądowy wierzę w twórczą resocjalizację, w potencjał każdego człowieka, który mimo, że dopuścił się czynu przestępczego ma szansę zmienić swoje postępowanie w kierunku społecznie pożądanym. Inspiracją do moich przekonań pozostają koncepcje Marka Konopczyńskiego, które dotyczą istoty twórczej resocjalizacji.

Według Marka Konopczyńskiego, istotą twórczej resocjalizacji jest próba przekonania, że opisaną wcześniej sytuację można zmienić w sposób odmienny od utartych schematów resocjalizacyjnych. Celem tego podejścia jest podjęcie próby przemiany przestępcy poprzez stworzenie nowych parametrów jego tożsamości, które wpłyną na jakość jego relacji z innymi ludźmi. Głównym celem praktycznych działań w ramach twórczej resocjalizacji jest przemiana tożsamości indywidualnej i społecznej poprzez stymulowanie rozwoju jej struktur poznawczych i twórczych oraz wyposażenie jej w nowe indywidualne i społeczne kompetencje⁷.

Z perspektywy pracy kuratora sądowego motywacją do badania System Dozoru Elektronicznego jako nowoczesnego narzędzia do realizacji kary pozbawienia wolności jest jego znaczenie, jakie może odgrywać w procesie resocjalizacji skazanych. Pragnę w swojej pracy pokazać, jak technologiczne udogodnienia mogą usprawnić pracę kuratora i dostarczyć przydatne narzędzie do pracy z indywidualnymi przypadkami skazanych. Jednocześnie chcę wskazać jak duże znaczenie ma wykonywanie kary pozbawienia wolności dla profesjonalistów z dziedziny sprawiedliwości, ale także dla szerszej społeczności.

Celem mojej pracy było zbadanie, opis i wyjaśnienie jaką rolę pełni, jakie ma znaczenie System Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym. W mojej pracy wskazałam na odbiór społeczny wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez osoby skazane, kuratorów sądowych oraz podmioty uprawnione tj. specjalistów Centralnego Zarządu Służby Więziennej Podmiotu Dozorującego, Sędziów Wydziału Penitencjarnego. Badania są uzupełnione o dane z ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego z apelacji katowickiej.

---

⁷ M. Konopczyński, *Metody twórczej resocjalizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010, s. 13.

Moja rozprawa doktorska składa się z sześciu rozdziałów; z czego trzy z nich stanowią część merytoryczną, a trzy pozostałe to opracowanie prowadzonych badań w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego .

W rozdziale pierwszym przybliżono opracowania naukowe dotyczące wykonywania kary pozbawienia wolności w polskim systemie penitencjarnym. Podjęto tematykę funkcjonowania, genezy systemu penitencjarnego. Wskazano na pojęcie kary w kontekście uregulowań prawnych. Podjęto zagadnienia systemu odbywania kary pozbawienia wolności, statusu prawnego osoby skazanej . Podkreślono rolę kuratora sądowego w aspekcie realizacji działań resocjalizacyjnych, wychowawczych, diagnostycznych i profilaktycznych w pracy z podopiecznymi.

Rozdział drugi dotyczył tematyki wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego. Przedstawiono System Dozoru Elektronicznego jako formę wykonania kar, środków karnych i zabezpieczających. Określono genezę i organizację Systemu Dozoru Elektronicznego w wybranych państwach Unii Europejskiej oraz na świecie. Przybliżono organizacyjne, techniczne i logistyczne aspekty funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego. Kolejno przedstawiono aspekty modyfikacji sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności poprzez naruszenia, czasowe oddalenie, zmianę harmonogramu. Przedstawiono aspekty oddziaływania wychowawczego na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Rozdział trzeci dotyczył metodologicznych założeń eksploracji empirycznej. Uwzględniono problemy badawcze, hipotezy, zmienne i wskaźniki, metody, techniki i narzędzia badawcze, dobór próby, teren i organizację badań.

Rozdział czwarty to wskazanie na uwarunkowania wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. Określono oddziaływania wychowawcze na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zaprezentowano rekomendacje do zmiany sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności według opinii skazanych. Przedstawiono sposoby readaptacji do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. Zaprezentowano pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie skazanych.

Rozdział piąty prezentuje zagadnienie wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. W rozdziale tym zaprezentowano opinie kuratorów sądowych dotyczące oddziaływania wychowawczego na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zaprezentowano opinie kuratorów sądowych

dotyczące istoty modyfikacji i sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Określono sposoby readaptacji skazanych do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. Wskazano na pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych.

Rozdział szósty dotyczy wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w oparciu o analizę danych z ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego w apelacji katowickiej. Zaprezentowano stanowisko Sędziów Penitencjarnych Sądu Okręgowego w Katowicach dotyczące efektywności oddziaływań Penitencjarnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zaprezentowano dane dotyczące realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego z Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Przedstawiono opinię pracowników Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej dotyczące efektywności oddziaływań penitencjarnych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Zakończenie stanowi podsumowanie założeń merytorycznych, metodologicznych i praktycznych.

W dalszej części pracy umieszczona jest bibliografia, spis tabel, wykresów oraz aneksy.

W mojej rozprawie doktorskiej pragnęłam zbadać funkcjonowanie Systemu Dozoru Elektronicznego z perspektywy różnych środowisk, aby pokazać rangę i znaczenie tego systemu, dla różnych podmiotów.

Zamierzałam pokazać aspekty realizacji wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Swoimi badaniami, pracą pragnę podkreślić, jakie znaczenie ma wdrażanie tego systemu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W swojej pracy chciałam zaprezentować, że System Dozoru Elektronicznego, pomimo że stanowi alternatywną formę wykonania kary pozbawienia wolności, daje szansę skazanym na aktywny udział w społeczeństwie i prowadzenie normalnego życia. Chciałabym pokazać, że System Dozoru Elektronicznego ma znaczenie dla podtrzymania aktywności zawodowej, edukacyjnej i innych aspektów życia, co sprzyja unikaniu dezintegracji społecznej. Pragnęłam wskazać, że wprowadzenie Systemu Dozoru Elektronicznego stanowi wyzwanie, ale jednocześnie otwiera nowe możliwości w zakresie egzekwowania kar oraz resocjalizacji skazanych.

W mojej ocenie moja rozprawa doktorska ma na celu również, uzupełnienie, poszerzenie, popularyzację wiedzy na temat wykonywania kary pozbawienia wolności

w Systemie Dozoru Elektronicznego, zrozumienia roli tego systemu, przekonania o jego potencjale jako narzędzia w procesie resocjalizacji skazanych.

ROZDZIAŁ 1. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W POLSKIM SYSTEMIE PENITENCJARNYM

1.1. Funkcjonowanie i geneza systemu penitencjarnego

System penitencjarny odnosi się do struktury i funkcjonowania systemu karania poprzez odbywanie kary izolacyjnej lub inne formy sankcji. Jest to kompleksowy system obejmujący zarówno ujęcie represyjne, jak i resocjalizacyjne. Zasadniczym celem systemu penitencjarnego jest izolacja skazanych od społeczeństwa. Skazani przebywający w jednostkach penitencjarnych mają ograniczoną wolność. Przebywanie w zakładach penitencjarnych stanowi sankcję za popełnione przestępstwa. Izolacja ma na celu zapobieganie przestępstwom poprzez odstraszenie potencjalnych sprawców i zapewnienie bezpieczeństwa dla społeczeństwa. Istnieją różne ujęcia autorów dotyczące interpretacji pojęcia - systemu penitencjarnego. Zaprezentowane przez autorów różne stanowiska dotyczące systemu penitencjarnego nie wykazują różnic merytorycznych, a jedynie sprowadzają się do zaakcentowania jego poszczególnych elementów⁸.

Według Jarosława Warylewskiego „system penitencjarny oznacza zespół dyrektyw określających zasady i sposoby wykonywania kary pozbawienia wolności, z uwzględnieniem reguł organizacyjnych i środków techniczno-materialnych pozwalających te zasady i sposoby realizować”⁹. Ujęcie innego autora, przyjmuje, że „System wykonania kary pozbawienia wolności, którego najistotniejszą część stanowi system penitencjarny, polega na zorganizowaniu procesu wykonania orzeczonych kar w taki sposób, aby osiągnęły one w jak największym stopniu przypisane im cele”¹⁰. W konsekwencji tak zarysowanych założeń kluczowym pojęciem jest penitencjarny, inaczej określany jako system wykonywania kary, w którym kluczowe miejsce zajmuje system wykonywania kary pozbawienia wolności¹¹.

System penitencjarny jest ściśle powiązany z systemem społecznym, co ma istotne znaczenie dla osoby podlegającej temu systemowi. System społeczny stanowi podstawę dla różnych typów i rodzajów zakładów karnych, co jest istotne dla systemu penitencjarnego.

---

⁸ T. Kalisz, *Zatrudnienie skazanych odbywających karę pozbawienia wolności*, Kolonia Limited, Wrocław 2004, s. 32.

⁹ J. Warylewski, *Kara. Podstawy filozoficzne i historyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007, s. 186.

¹⁰ K. Jędrzejak, *Zagadnienia penitencjarne*, Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej, Kalisz 2004, s. 7.

¹¹ B. Stadno-Kawecka., *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w trzech systemach – uwagi krytyczne*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2016, t. XXXIX, s. 109.

Środowisko społeczne, rozumiane w szerokim kontekście, stanowi punkt odniesienia dla integralnych poziomów penalizacji, takich jak system legislacyjny, system polityki karnej i system wykonania kary. Jest również istotne, aby praktyki kulturowe i społeczne były zgodne z tym systemem oraz integrowane hierarchicznie¹². Należy zaznaczyć, że system penitencjarny opiera się głównie na procesie izolacji skazanych osób. Jest to realizowane w zgodzie z prawem i w celu zapewnienia bezpieczeństwa. Jednakże, ten temat wzbudza silne emocje. Wielu specjalistów, naukowców i badaczy w tej dziedzinie uważa, że przymusowa izolacja penitencjarna negatywnie wpływa na jednostkę, prowadząc do deprawacji potrzeb, frustracji, przeciążenia psychicznego, konfliktów emocjonalnych, trudności w relacjach społecznych oraz niszczenia psychiki. W związku z tym poszukuje się alternatywnych metod resocjalizacji, które mogą być bardziej skuteczne niż obecnie stosowane praktyki¹³. Badania naukowe i teorie abolicjonizmu ujawniły nieefektywność więzień jako instytucji totalnej. Więzienie nie spełnia swojego oficjalnego celu i nie stanowi środowiska sprzyjającego skutecznemu oddziaływaniu wychowawczemu. Thomas Mathiesen zauważył, że więzienie nie tylko nie resocjalizuje, ale wręcz przyczynia się do pogłębiania nieprzystosowania społecznego i demoralizacji więźnia. Zamiast resocjalizacji, więzienie prowadzi do dezintegracji społecznej¹⁴. Marek Konopczyński podkreśla istnienie trzech mechanizmów niezbędnych do procesu uspołecznienia: naśladownictwa, identyfikacji i internalizacji. W kontekście więzienia, jedynym dostępnym źródłem naśladownictwa są inni współwięźniowie. Identyfikacja więźnia również dotyczy przede wszystkim roli społecznej silniejszego współwięźnia, a nie strażnika czy wychowawcy¹⁵.

W starożytności i w okresie średniowiecza więzienie nie było traktowane jako samodzielna forma kary, lecz głównie jako środek zapobiegający ucieczce skazanych na karę śmierci lub innych kar cielesnych. Pojęcie pozbawienia wolności w dzisiejszym rozumieniu pojawiło się dopiero w XVIII wieku. Jego wprowadzenie i powszechne stosowanie wynikało z dążenia do humanizacji prawa karnego. Surowe kary, takie jak kara śmierci czy kary okaleczające, musiały zostać zastąpione czymś innym. Początki współczesnej instytucji więzienia można odnaleźć w domach pracy przymusowej dla włóczęgów, prostytutek i żebraków, powstałych w XVI i XVII wieku w Anglii i Holandii. Stopniowo przekształciły się

---

¹² Z. Wala, *Systemy penitencjarne na przestrzeni XVIII i XIX wieku*, „Studia Iuridica Lublinensia” 24(4) 2015, s. 133–150.

¹³ R. Sudół, *System penitencjarny w zapewnianiu bezpieczeństwa w Polsce*, „Studia i analizy nauk o polityce”, s. 109-136.

¹⁴ T. Mathiesen, *Prison on Trial*, Waterside Press, Winchester, UK 2006, s. 53

¹⁵ E. Szlęzak-Kawa, *O przepustkach dla skazanych – rozmowa z prof. M. Konopczyńskim*, „Forum Penitencjarne” 2015/2, s. 18.

one w więzienia w dzisiejszym rozumieniu. W XVIII wieku tego rodzaju instytucje istniały już w całej Europie i były przedmiotem badań Johna Howarda (1726-1790), który w swoim dziele "O stanie więzień" (1777) krytycznie opisał ich funkcjonowanie w różnych krajach i postulował reformę systemu więziennictwa w kierunku humanitaryzacji i racjonalizacji.

Od końca XVIII wieku datuje się również rozwój znanych w historii prawa karnego systemów wykonania kary. W 1791 roku w więzieniu prowadzonym przez kwaków w Filadelfii wprowadzono system celkowy (znany także jako system pensylwański lub filadelfijski), który polegał na całkowitej izolacji więźniów w pojedynczych celach, z pozostawieniem im Biblii, której lektura miała prowadzić do poprawy moralnej. Jedną z odmian tego systemu był wprowadzony w 1826 roku w więzieniu w Auburn system milczenia (nazywany również systemem auburnskim), w którym więźniowie wspólnie pracowali w ciągu dnia, ale nie mieli prawa do rozmów między sobą, a noc spędzali izolowani w pojedynczych celach. W połowie XIX wieku w Anglii i Irlandii rozwinął się system progresywny odbywania kary pozbawienia wolności. Polegał on na podzieleniu kary na klasy, zaczynając od bardziej restrykcyjnych warunków (pełna izolacja) i stopniowo przechodząc do łagodniejszych warunków, aż do możliwości przedterminowego zwolnienia. Awans do wyższych klas zależał od postępów w resocjalizacji więźnia¹⁶. W końcu XIX i w pierwszej połowie XX wieku zauważalnym trendem stało się upowszechnienie instrumentalnych teorii orzekania. Jak zauważa Patrik Törnudd: „W pierwszej połowie XX wieku wiele krajów europejskich przesunęło się ideologicznie od klasycznego systemu opartego na represji i odstraszeniu do systemu skoncentrowanego na terapii i resocjalizacji”¹⁷. Reorientacja ta dotarła do Finlandii w latach trzydziestych i czterdziestych XX wieku, jednak wojna oraz sprzeciw wpływowych ekspertów z „starej szkoły” opóźniły proces jej przyjęcia. Podczas gdy sąsiednia Szwecja entuzjastycznie przyjęła ideologię resocjalizacyjną w latach czterdziestych i pięćdziesiątych, Finowie zaczęli wprowadzać poważne reformy w systemie sprawiedliwości karnej dopiero tuż przed nadejściem lat sześćdziesiątych. Jednakże, było już za późno, aby ideologia resocjalizacyjna stała się dominująca. W tym czasie dotarła do Finlandii fala krytyki wobec idei przymusowego leczenia (terapii) przestępców. Okazało się, że instytucje terapeutyczne niekoniecznie były bardziej humanitarne od więzień, a rzetelne i kontrolowane badania eksperymentalne zwykle nie potwierdzały radykalnego zmniejszenia przestępczości poprzez przymusową terapię. Kiedy nowa generacja kryminologów i prawników, skoncentrowanych na

---

¹⁶ L. Gardocki, *Prawo karne.*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1998, s. 157.

¹⁷ P. Törnudd, *Fifteen Years of Decreasing Prisoner Rates in Finland*, National Research Institute of Legal Policy, Research Communications Nr. 8, Helsinki 1993.

reformach, jako pierwsza zaakceptowała ten krytyczny pogląd na ideę przymusowej terapii, powolne dążenie do wprowadzenia szwedzkiego modelu filozofii korekcyjnej zostało zatrzymane¹⁸.

Podobieństwa między różnymi jurysdykcjami mogą być również zauważone na podstawie listy sporządzonej przez Raimo Lahta, która dotyczy tendencji w fińskiej polityce kryminalnej od lat sześćdziesiątych.

Krytyka tzw. ideologii terapeutycznej w latach sześćdziesiątych oraz nacisk na analizę kosztów i korzyści na początku lat sześćdziesiątych doprowadziły do powstania nowego kierunku w prawie karnym, znanego jako nowoklasycyzm, który w latach osiemdziesiątych wykorzystywał zmodyfikowane idee resocjalizacji i sprawiedliwości społecznej.

Tendencje lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych odzwierciedlały narastające obawy dotyczące kosztów kary więzienia oraz niepożądane konsekwencje związane z pobytem w zakładach karnych, które zwiększały skłonność skazanych do powrotu do przestępstw. Wielu ekspertów politycznych, takich jak Andrew Rethford, oraz brytyjskie grupy nacisku, np. NACRO i Liga Howarda, argumentowało za koniecznością redukcji populacji więziennej¹⁹.

W połowie XIX wieku w Anglii i Irlandii został wprowadzony system progresywny jako forma odbywania kary pozbawienia wolności. Polegał on na podziale kary na różne klasy, poczynając od bardziej restrykcyjnych warunków (pełna izolacja), a następnie stopniowo przechodząc do łagodniejszych warunków, aż do możliwości przedterminowego zwolnienia. Awans do wyższych klas zależał od postępów w resocjalizacji skazanego. Obecnie system progresywny jest najbardziej popularnym sposobem odbywania kary pozbawienia wolności. Jednak obecnie jest on mniej sformalizowany i bardziej elastyczny, co spowodowało przemianowanie go na system wolnej progresji. Taki system jest również praktykowany we współczesnej Polsce²⁰.

Osoby, które opowiadają się za redukcją liczby więzień (redukcjoniści), przedstawiają argumenty, które są obecne w wielu jurysdykcjach. Przykładem jest komentarz Ulli Bondesona dotyczący zaangażowania skandynawskich ekspertów politycznych w redukcjonistyczną perspektywę: „W krajach skandynawskich istniała polityczna świadomość, że więzienia nie realizują celu prewencyjnego zgodnie z prawnodoktrynalnymi założeniami. Wiele oficjalnych komitetów twierdziło, że instytucje korekcyjne nie poprawiają sytuacji. Przez ostatnie

---

¹⁸ P. Törnudd, *Crime Trends in Finland 1950-1977*, National Research Institute of Legal Policy, Helsinki 1978.

¹⁹ R. Lahti, *Recodifying the Finnish Criminal Code of 1889: Towards a More Efficient, Just and Humane Criminal Law*, „Israel Law Review” 1993, vol. 27, (1-2), s. 100-117.

²⁰ Ł. Gardocki, *Prawo karne*, Wyd. C.H. Beck, dz. cyt. s. 157.

dwadzieścia lat powtarzano, że skoro więzienia są niewydajne, należy ograniczyć ich stosowanie (...) Jednak paradoksalnie, obserwowaliśmy raczej wzrost korzystania z kary więzienia w krajach skandynawskich i większości krajów zachodnich. Finlandia była jedynym wyjątkiem"²¹. Więzienie to miejsce, w którym występuje wiele ograniczeń, począwszy od utraty swobody poruszania się i zaspokajania różnorodnych potrzeb (aspekt psychologiczny), poprzez ograniczenie uczestnictwa w życiu społecznym i pełnienia ról społecznych (aspekt socjologiczny), aż po ograniczenia dotyczące korzystania z energii, gromadzenia informacji i komunikacji (aspekt cybernetyczny). Wśród tych ograniczeń szczególną wagę mają te, które dotyczą praw człowieka będących w więzieniu. Więzienie nie jest przyjazne człowiekowi i nie tworzy warunków sprzyjających jego wszechstronnemu rozwojowi fizycznemu, psychicznemu i społecznemu. Przyczyny tego zjawiska można znaleźć między innymi w rzeczywistym i prawnym ograniczeniu zakresu korzystania z przysługujących człowiekowi praw. Należy podkreślić, że idee, jakoby więzienia mogły stać się miejscem sprzyjającym tym aspektom, mogą być mylące i zwodnicze, na przykład poprzez wprowadzenie zasad normalności, otwartości i odpowiedzialności do systemu penitencjarnego. Więzienie pozostaje miejscem ograniczenia wolności i praw osób zmuszonych do przebywania w nim jako odpowiedź na popełnione przez nie przestępstwa²².

Totalny charakter zakładu karnego objawia się nie tylko w fizycznej barierze oddzielającej więzienie od świata zewnętrznego w postaci wysokich murów, ale także w obowiązującym regulaminie oraz wielu innych przepisach regulujących odbywanie kary pozbawienia wolności. Funkcjonowanie całej społeczności więziennej jest bardzo drobiazgowo uregulowane zarówno przez przepisy kodeksu, regulaminy jak i szereg wewnętrznych przepisów, takich jak zarządzenia czy instrukcje.

Ponadto, pobyt w zakładzie karnym oznacza nie tylko pozbawienie wolności, ale również utrudnia możliwość podejmowania własnej aktywności życiowej oraz ogranicza więzi z dotychczasowym środowiskiem społecznym, w tym rodziną, środowiskiem zawodowym czy koleżeńskim. Środowisko więzienne, w tym swoim izolacjonizmie, sprzyja także powstawaniu i rozprzestrzenianiu się wielu zachowań o cechach patologii społecznej²³. Podkreśla się zatem

---

²¹ U.V. Bondeson, *Innovative Non-Custodial Sanctions*, (w:) *Scandinavian Criminal Policy and Criminology*, Scandinavian Research Council for Criminology, Stockholm 1990.

²² T. Bulenda, *Faktyczne i ustawowe ograniczenia praw więźniów*, w: *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*, H. Machel (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, s. 295-296.

²³ M.R. Kalaman, *Oddziaływanie penitencjame w zakładach karnych*, w: *Profilaktyka, opieka, wychowanie, resocjalizacja -wybrane aspekty*, K. Socha-Kołodziej, B. Zajęcka (red.), Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa 2005, s. 117-135.

potrzebę interdyscyplinarnego analizowania i rozwiązywania tego problemu, aby stworzyć odpowiednie warunki dla skutecznej pomocy. Niestety, nadzwyczaj często kwestia skuteczności i standardów jej oceny nabiera instrumentalnego charakteru. Często służy ona jako argumentacja dla zmiany lub utrzymania status quo w rzeczywistości pomagającej²⁴.

Zdaniem Sławomira Przybylińskiego, „więźniowie różnią się między sobą osobowościami, charakterami, upodobaniami, zainteresowaniami, mają inny poziom bólu, lęku, cierpienia, wrażliwości itd. W odmienny sposób odbierają rzeczywistość i inaczej reagują na zastaną sytuację, posiadają też różną percepcję więziennej niedoli, która przejmuje znamiona sytuacji trudnej.(...) Środowisko izolacji więziennej i środowisko ludzi wolnych charakteryzuje odmienne warunki życia. Pierwsze nie jest sytuacją naturalną, co sprawia pewne trudności i wywołuje wiele dolegliwości u osadzonych tam ludzi. Przymus, kontrola, ograniczona przestrzeń, szczegółowo zaplanowane życie, zgodne z regulaminem porządku wewnętrznego, niemożność zaspokojenia wielu potrzeb itp. Muszą powodować zaburzenia w zachowaniu i kłopoty zdrowotne.(...) Uwieszenie i życie w hermetycznym środowisku oznaczają odebranie człowiekowi jednej z kluczowych wartości, jaką jest wolność”²⁵. Człowiek z natury posiada silną potrzebę wolności, a istotnym elementem kary pozbawienia wolności i instytucji, które ją realizują, jest przymus. Skazany odczuwa ten przymus jako narzucone odgórnie ograniczenie, które wpływa zarówno na jego fizyczne, jak i psychiczne funkcjonowanie. To ograniczenie może być postrzegane przez niego jako forma przemocy. Izolacja, wraz z negatywnymi doświadczeniami i bodźcami, które z nią związane, może prowadzić do psychicznego cierpienia jednostki i negatywnie wpływać na jej wewnętrzny rozwój osobowy, powodując dezorganizację osobowości.²⁶ Ponadto, Sławomir Przybyliński zwraca uwagę na więźniów niebezpiecznych. W zakładach karnych oraz aresztach śledczych przebywają osoby, które należy izolować od pozostałych osadzonych z powodu popełnienia przez nie specyficznego przestępstwa bądź niewłaściwego zachowania już w trakcie pobytu w placówce. Tacy osadzeni muszą być poddani innym niż pozostali procedurom i umieszczeni w specjalnym oddziale lub celi, gdzie stosuje się zwielokrotnione zabezpieczenie techniczno-ochronne. Tacy osadzeni stwarzają poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu/aresztu. Pozostają umieszczani w wyznaczonym oddziale lub celi

---

²⁴ A. Knocińska, P. Frąckowiak (red.), *Pomoc, wsparcie, ratownictwo. O optymalizacji rozwoju i edukacji człowieka na różnych etapach życia*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań – Gniezno 2017, s. 9.

²⁵ S. Przybyliński, *Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005, s.119.

²⁶ A. Baładynowicz, *Dehumanizacja kary pozbawienia wolności*, w: *Niebanalny wymiar resocjalizacji penitencjarnej. Heurystyczny wymiar ludzkiej egzystencji*, S. Przybyliński (red.), Wydawnictwo edukacyjne „Akapit” s.c., Toruń 2010, s. 12-13.

zakładu karnego typu zamkniętego/aresztu śledczego, gdzie zapewnia się wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo samego zakładu/aresztu²⁷. Pod wpływem pozytywistycznej kryminologii, która łączy etiologię przestępczości z zaburzeniami procesów socjalizacji jednostki oraz patologią społecznego środowiska, pojawiła się koncepcja resocjalizacji skazanych. Kładziono nacisk na moralne doskonalenie więźniów jako główny cel działań wobec nich, zamiast skupiania się na karze i cierpieniu jako formie sprawiedliwości za popełnione przestępstwo²⁸. Model resocjalizacji, znany również jako model „treatment”, pełnił kluczową rolę w rozwoju koncepcji skierowanych na poprawę jednostek skazanych. W latach pięćdziesiątych, zgodnie z tą ideą, przestępcy zostali uznani za osoby potrzebujące szczególnej opieki i wręcz leczenia. Podczas odbywania kary, skazani byli zobowiązani do poddania się różnym formom terapii, które miały na celu naprawę ich zachowania. Co więcej, dla niektórych grup więźniów wprowadzono możliwość wymierzania kar o nieokreślonym czasie trwania, dostosowanych do potrzeb terapii²⁹. Początek lat sześćdziesiątych przyniósł ze sobą falę druzgocącej krytyki wobec resocjalizacyjnego modelu wykonania kary pozbawienia wolności. Wśród naukowców i praktyków penitencjarnych zapanował pesymizm, który przybrał formę pewnego rodzaju nihilizmu penitencjarnego³⁰. Retoryczne pytanie, które było często podnoszone, skoncentrowało się na sensie krytyki: czy istnieje możliwość wychowania do wolności poprzez pozbawienie wolności?³¹. Podczas prac nad nowymi kodyfikacjami karnymi z 1997 roku można było dostrzec zanik idei resocjalizacji w kontekście więziennym. Jak wskazała B. Stańdo-Kawecka, twórcy tych przepisów wykazywali priorytetowe podejście wobec poszanowania godności człowieka i praw człowieka. Z tego względu, kwestię przymusowej resocjalizacji skazanych należało traktować bardzo umiarkowanie i ostrożnie. Jedną z konsekwencji tego podejścia było sformułowanie celów wykonania kary pozbawienia wolności i dozoru w kontekście indywidualnej prewencji, czyli zapobiegania powrotowi do przestępstwa³². Głównym celem kary pozbawienia wolności jest szeroko rozumiana społeczna rehabilitacja sprawcy przestępstwa. Instytucje penitencjarne, oprócz pełnienia funkcji ochronnych, mają obowiązek przygotowania skazanego do powrotu do życia na wolności oraz

---

²⁷ S. Przybyliński, *Więźniowie niebezpieczni -ukryty świat penitencjarny*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012, s. 11.

²⁸ A. Marek, *Funkcje kary pozbawienia wolności na tle zmian polityki karnej*, w: *X lat obowiązywania Kodeksu karnego wykonawczego*, (red.), S. Lelental, G.B. Szczygieł, Białystok 2009, s. 62.

²⁹ M. Płatek, *Współczesne kierunki ewolucji systemów penitencjarnych w krajach skandynawskich*, w: *Problemy współczesnej penitencjarystyki*, t. 2, (red.), B. Hołyst, Warszawa 1987, s. 175.

³⁰ J. Śliwowski, *Kryminologia a kara pozbawienia wolności*, SKKiP 1981, t. 12, s. 247.

³¹ J. Śliwowski, *Tendencje abolicjonistyczne i skrajnie krytyczne w penitencjarystyce*, w: *Problemy współczesnej penitencjarystyki w Polsce*, t. 1, (red.), B. Hołyst, Warszawa 1984, s. 5.

³² B. Stańdo-Kawecka, *O koncepcji resocjalizacji w polskiej literaturze naukowej polemicznie*, *Probacja* 2010/1, s. 110–111.

podejmowania działań mających na celu jego reintegrację społeczną. Praca penitencjarna polega na nawiązaniu kontaktu z więźniem, zrozumieniu jego problemów i potrzeb, oraz uświadomieniu mu sensu odpowiedzialności za własne czyny i los. Istotne jest przekonanie skazanego do korzyści płynących z współdziałania w procesie resocjalizacji³³. Resocjalizacja, zrzuciwszy swój przymusowy charakter, nie jest już narzuconym obowiązkiem dla skazanego, lecz stanowi jedynie ofertę skierowaną do niego, którą może przyjąć lub odrzucić. Odrzucenie przymusu resocjalizacji wynika z jednej strony z poszanowania praw człowieka do samostanowienia, a z drugiej strony opiera się na realistycznym uznaniu faktu, że skuteczne oddziaływanie na dorosłego jednostkę możliwe jest jedynie wtedy, gdy on sam zaakceptuje je i aktywnie współpracuje z wychowawcami czy terapeutami³⁴.

Do jednostek penitencjarnych trafiają osoby uzależnione, które wymagają oddziaływań terapeutycznych. Jednakże problem jest szerszy. Renata Szczepanik, zwraca uwagę na rodziny osób pijących alkohol problemowo. Rodzaj klienta, który trafia do instytucji związany z problemem alkoholowym, oraz ciężar jego problemów, będących rezultatem nagromadzonych trudności przez wiele lat, a czasem pokoleń, podtrzymuje ogólne i stereotypowe wrażenie o „alkoholizmie” jako chorobie związanej z patologią środowiskową i ubóstwem. Nic więc dziwnego, że z uwag uczestników wywiadu fokusowego oraz wypowiedzi specjalistów biorących udział w dyskusjach wyłaniał się bardzo „typowy” obraz rodziny alkoholowej wieloproblemowej, odpornej na terapię, a działania rodziców jawiły się jako toksycznie zachowawcze i niekonsekwentne³⁵.

System penitencjarny nie ogranicza się tylko do izolacji. Ważnym aspektem jest również resocjalizacja skazanych, czyli proces przygotowania ich do powrotu do społeczeństwa, powtórnej readaptacji do warunków społecznych. W ramach systemu penitencjarnego podejmuje się różne działania mające na celu edukację, szkolenie zawodowe, terapię, rehabilitację i reintegrację skazanych. System penitencjarny ma na celu również sprawiedliwość naprawczą, która koncentruje się na rekompensacie dla ofiar przestępstwa i naprawie szkód wyrządzonych społeczeństwu. Może to obejmować naprawy materialne, odszkodowania finansowe, mediacyjne rozwiązanie sporu lub inne formy pojednania. Priorytetem w aspekcie systemu penitencjarnego jest utrzymaniu porządku i bezpieczeństwa

---

³³ M. Bramska, M. Kiryluk, *Realizacja systemu programowego oddziaływania w toku wykonywania kary pozbawienia wolności*, PWP 2002/37, s. 33.

³⁴ M. Gordon, *Psychologiczne bariery procesu resocjalizacji*, w: *Wiedza – Doświadczenie – Praktyka. Interdyscyplinarne spojrzenie na problemy społeczne. Prace dedykowane Panu Profesorowi Henrykowi Machelowi*, (red.), M. Marczak, B. Pastwa-Wojciechowska, M. Błażek, Kraków 2010, s. 210.

³⁵ R. Szczepanik, *Rodzice osób pijących alkohol problemowo. O ambiwalencji pomocy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020, s. 185.

społeczeństwa, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości dla skazanych. Poprzez kombinację izolacji, resocjalizacji i sprawiedliwości naprawczej, system penitencjarny stara się osiągnąć równowagę między karaniem przestępców a przywracaniem ich do społecznego funkcjonowania. Realizacja kary stanowi kluczowy element funkcjonowania systemu sądownictwa, mający istotne znaczenie dla poczucia sprawiedliwości oraz bezpieczeństwa obywateli. Społeczeństwo oczekuje nie tylko skuteczności działań wymiaru sprawiedliwości, ale również przestrzegania wartości i zasad, które są dla obywateli ważne. Głęboka analiza naukowa podejmowana w kontekście praktyki wykonawczej może pomóc w rozwiązaniu tego dylematu. W rezultacie współczesne społeczeństwa, dążące do humanizacji kary, jednocześnie starają się skutecznie przeciwdziałać przestępczości, stoją przed istotnym wyzwaniem rozwoju dziedziny penitencjarystyki³⁶. Słuszny jest artykułowany pogląd przez Marka Konopczyńskiego dotyczący procesu resocjalizacji, który powinien skupiać się nie tylko na likwidacji skutków negatywnych, ale także na wzbogacaniu operacyjnych struktur poznawczych skazanych poprzez nowe informacje wynikające z osobistego doświadczenia i aktywnego uczestnictwa w kreowanej rzeczywistości. To umożliwi im rozwijanie nowych umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do pełnienia alternatywnych ról³⁷.

Marek Konopczyński wskazuje na różne struktury poznawcze i twórcze, które rozwijają się w procesie twórczej resocjalizacji. Proces percepcji ewoluje od percepcji fizjonomicznej, czyli opartej na wyglądzie zewnętrznym, do alocentrycznej, czyli zdolności do zauważania i rozumienia perspektywy innych ludzi. Twórcza resocjalizacja przyczynia się do przekształcania negatywnych emocji w pozytywne. Osoby uczestniczące w procesie twórczym uczą się kontrolować i wyrażać emocje w sposób konstruktywny. W ramach twórczej resocjalizacji motywacje ewoluują od motywacji instrumentalnych, czyli działania w celu osiągnięcia konkretnych korzyści, do autonomicznych, czyli motywacji wynikających z wewnętrznej chęci rozwoju i samorealizacji. Proces pamięci przechodzi od fazy zapamiętywania, czyli przyswajania informacji, do fazy przywoływania pamięciowego, czyli zdolności do odtwarzania i wykorzystywania zapamiętanych treści w twórczy sposób. Twórcza resocjalizacja prowadzi do transformacji myślenia stereotypowego, czyli ograniczonego i schematycznego, w myślenie metaforyczne, które pozwala na elastyczne i kreatywne podejście do rozwiązywania problemów. Proces twórczej resocjalizacji rozwija wyobraźnię

---

³⁶ J. Czarkowski, *Penitencjarystyka nauka teoretyczna i stosowana*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego”, nr 99, Warszawa 2018, s. 39-54.

³⁷ M. Konopczyński, *Twórcza resocjalizacja. Kształtowanie nowych tożsamości*, w: *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna – tom 1*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 310-311.

uczestników od wyobraźni odtwórczej, czyli zdolności do powielania istniejących wzorców i scenariuszy, do wyobraźni twórczej, która umożliwia kreowanie nowych mechanizmów wizualizacji i generowanie oryginalnych pomysłów. W procesie twórczej resocjalizacji te struktury poznawcze i twórcze są rozwijane, wspierając osoby w reintegracji społecznej i pozytywnych zmianach w ich życiu³⁸.

Rola Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE) w systemie penitencjarnym ma na celu wprowadzenie alternatywnego sposobu kontroli i nadzoru nad osobami, które zostały skazane na kary pozbawienia wolności lub inne środki karne. SDE umożliwia odbywanie pewnych form kar poza zakładami penitencjarnymi, co przyczynia się do odciążenia przeludnionych więzień oraz pozwala skazanym na utrzymanie więzi z rodziną i społecznością. Dzięki temu systemowi kuratorzy sądowi i odpowiednie instytucje mogą regularnie sprawdzać, czy skazani przestrzegają ustalonych zasad i ograniczeń. To podejście sprzyja resocjalizacji i umożliwia skazanym powrót do społeczeństwa, jednocześnie zmniejszając ryzyko ponownego popełnienia przestępstwa. Rola Systemu Dozoru Elektronicznego w systemie penitencjarnym polega na wprowadzeniu alternatywnych form nadzoru i kontroli nad skazanymi, które sprzyjają resocjalizacji. Jest to innowacyjne narzędzie w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości, które może pozytywnie wpłynąć na proces readaptacji społecznej skazanych.

1.2. Pojęcie kary w kontekście uregulowań prawnych

W języku potocznym oraz w różnych dziedzinach prawa, termin „kara” jest używany w różnych kontekstach. W kontekście prawnym, termin ten odnosi się do różnych rodzajów sankcji, które mogą być wymierzone w zależności od dziedziny prawa i rodzaju naruszenia. W prawie cywilnym, mówimy o karach umownych, które są określone w umowie i nakładane w przypadku naruszenia jej postanowień. Mają one na celu zrekompensowanie szkody wyrządzonej drugiej stronie umowy. W przypadku kar dyscyplinarnych, są one stosowane w kontekście regulacji zawodowych i służą do sankcjonowania naruszeń etyki lub przepisów dotyczących danego zawodu. Kary administracyjne są narzucane przez organy administracji publicznej za naruszenia przepisów prawa administracyjnego. Mają one na celu egzekwowanie przestrzegania prawa i utrzymanie porządku publicznego. Kary taryfowe są stosowane w przypadku naruszenia regulacji handlowych i mają na celu zabezpieczenie uczciwej konkurencji oraz ochronę interesów gospodarczych. Kary za wykroczenia i kary porządkowe

---

³⁸ Ł. Kwadrans, *Metody pracy w ośrodku kuratorskim*, w: *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, (red.), K. Stasiak, Warszawa 2017, s. 854.

są nakładane za niewielkie przewinienia lub naruszenia przepisów prawa, które nie są uznawane za przestępstwa. Mają one na celu egzekwowanie porządku publicznego i dyscypliny społecznej. Natomiast w kontekście prawa karnego, kara kryminalna odnosi się do sankcji nakładanej przez sąd za popełnienie przestępstwa. Jest to forma odwetu i wymierza się ją w imieniu państwa. Kara kryminalna ma na celu potępienie popełnionego czynu i stanowi osobistą dolegliwość ponoszoną przez sprawcę przestępstwa³⁹. Zdaniem Andrzeja Marka „Kara kryminalna (od łac. *crimen* - przestępstwo) jest to przewidziana przez prawo karne konsekwencja popełnienia przestępstwa, która zawiera określoną przez to prawo dolegliwość i w której wyraża się dezaprobatę popełnienia czynu i jego sprawcy”⁴⁰. Można uznać, że „⁴¹kara kryminalna jest reakcją stosowaną przez sądy w odpowiedzi na popełnienie przez sprawcę przestępstwa określonego w ustawie. Ma ona na celu wyrządzenie sprawcy osobistej dolegliwości i wyraża dezaprobatę wobec jego bezprawnego zachowania. Kara kryminalna ma również na celu realizację określonych celów, takich jak cel sprawiedliwości, cel szczególnoprewencyjny, cel ogólnoprewencyjny oraz cel kompensacyjny”⁴². „W historii ludzkości często popełniano czyny niezgodne z prawem i normami ustalonymi przez wspólnotę. Za swoje występki przestępca musiał ponieść karę, a sposobów karania było mnóstwo: od zadań, które osadzony (osoba pozbawiona wolności) musiała wykonać na korzyść swojej społeczności, poprzez różnego rodzaju kary fizyczne, aż po karę izolacji i karę więzienia. Już w starożytności posługiwano się tego typu sankcjami”⁴³. Z pojęciem kary za czyny przestępcze, wiąże się aspekt zagrożenia społecznego, patologii zachowań w społeczeństwie.

Pojęcie „zagrożenia społecznego” nie tylko stało się jednym z wielu istotnych elementów życia, ale wręcz samym sercem tego, co społeczne i głównym powodem stanowienia ładu społecznego. Z tej perspektywy system społeczny wraz ze swoimi instytucjami powinien przede wszystkim służyć przetrwaniu w warunkach narastającego zagrożenia. Zagrożenia są nieodłącznym elementem funkcjonowania społeczeństwa ryzyka. To stawia przed nami zasadnicze i fundamentalne pytanie: jak skutecznie kontrolować i oswoić te zagrożenia?⁴⁴.

---

³⁹ Ł. Gardocki, *Prawo karne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1998, s.150.

⁴⁰ A. Marek, *Prawo karne*, Warszawa 2005, Wyd.C.H.Beck, s. 233

⁴¹ M. Bojarski, J. Giezek, Z. Sienkiewicz, *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*, Wyd. Prawnicze Lexis Nexis, Warszawa 2004, s. 259.

⁴² Tamże.

⁴³ K. Pierzchała, *Kapelan więzienny w procesie resocjalizacji penitencjarnej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013, s. 7-8.

⁴⁴ M. Walancik, M. Witkowski, (red.), *Życie w społeczeństwie ryzyka. Nowe obszary zagrożeń i współczesne technologie bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Biznesu, Dąbrowa Górnicza 2016, s. 7-8.

W drugiej połowie XX wieku zjawiska szeroko rozumianej patologii społecznej stawały się coraz bardziej widoczne. Proces transformacji ustrojowej w Polsce, przebiegający w szybkim tempie zmian, nie zawsze sprzyjał przystosowaniu ludzi do nowych warunków życia i pojawiających się z nimi problemów. Towarzyszący tym zmianom chaos często utrudniał jednostkom wykształcenie poczucia przynależności, prowadził do niestabilności w zachowaniach zgodnych z wcześniejszymi normami i wywoływał brak poczucia bezpieczeństwa oraz lęk przed przyszłością. Takie warunki mogą być przyczyną załamania psychicznego, które z kolei prowadzi do ekstremalnych zachowań, takich jak samobójstwa, agresja oraz różnego rodzaju zachowania dewiacyjne o charakterze przestępczym⁴⁵.

Emmanuel Kant przedstawia trzy powiązane ze sobą tezy dotyczące problemu zasłużonej kary: Kara jest usprawiedliwiona tylko wtedy, gdy jest zasłużona. Kara jest zasłużona jedynie wtedy, gdy sprawca działał z wolnej woli i świadomie wyrządził zło. Surowość zasłużonej kary powinna być proporcjonalna do ciężaru przestępstwa⁴⁶. Kara pozbawienia wolności stanowi główną reakcję prawną na zachowanie kryminalne recydywistów. Jednocześnie proces jej wykonywania został poddany idei resocjalizacji⁴⁷.

Według Andrzeja Baładynowicza, rozważając czy dana kara jest zasłużona, nie powinno się kierować jedynie jej dolegliwością (czy jest zbyt łagodna lub surowa), ani też uwzględniać jej adekwatności do stanu podmiotowego przestępcy czy proporcjonalności do stopnia szkodliwości czynu. Również nie powinno się uwzględniać, czy jest ona okrutna czy nie. Istotne jest jedynie to, czy kara jest sprawiedliwa, pozbawiona nadmiernego rygoryzmu oraz abolicjonizmu, a jednocześnie daje jednostce szansę na powrót do normalnego życia⁴⁸. „Kara bowiem nie może być jedynie formą odpłaty ani tym bardziej przybierać kształtu społecznego odwetu czy zinstytucjonalizowanej zemsty. Kara i więzienie mają sens wówczas, gdy potwierdzając zasady sprawiedliwości i zapobiegając przestępczości służą zarazem odnowie człowieka, dając tym, którzy popełnili błąd, możliwość zastanowienia się i odmiany życia, aby mogli włączyć się na nowo w życie społeczeństwa jako jego pełnoprawni członkowie”⁴⁹ Jarosław Warylewski, w swoim artykule dotyczącym funkcji i celów kary pozbawienia wolności, pozytywnie ocenia różnorodne funkcje kary. Wśród wymienionych

---

⁴⁵ M. Walancik, *Aktualne przejawy patologii i dewiacji społecznej. Wybrane konteksty*, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Toruń 2009, s.11.

⁴⁶ M.M. Falls, *Retribution, Reciprocity, and Respect for Persons*, „Law and Philosophy” 1987, nr. 6, s. 25.

⁴⁷ A. Baładynowicz, *Probacja. Wychowanie do wolności*, Wyd. Primum, Grodzisk Mazowiecki 1996 r., s. 14.

⁴⁸ A. Baładynowicz, *Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa*, Wyd. II, Wyd. LEX a Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2011, s. 177.

⁴⁹ Jan Paweł II, *Więzienie ma sens i służy odnowie człowieka*, Homilia podczas Mszy św. w rzymskim więzieniu „Regina Caeli” dn. 9 lipca 2000 r., „L’osservatore Romano” 2000, Nr 9, s. 38.

funkcji znajdują się: Funkcja subsydiarna - pełniąca rolę pomocniczą wobec innych funkcji, realizowana na etapie wyrokowania. Funkcja ekspiacyjna - umożliwiająca sprawcy odkupienie swojej winy. Funkcja ekspresyjna - informująca społeczeństwo o stanowczej gotowości państwa do ochrony prawnych dóbr, realizowana na wszystkich etapach kary pozbawienia wolności. Funkcja izolacyjna - polegająca na wykluczeniu sprawców czynów zabronionych społeczeństwa. Funkcja gwarancyjna - zapewniająca określoną, niezmienną karę danego rodzaju. Funkcja afirmująca - poprzez zagrożenie, orzekanie i wykonanie kary, wpływa na świadomość prawną społeczeństwa, promując przestrzeganie prawa. Funkcja kompensacyjna - umożliwiająca naprawienie szkody poprzez podjęcie odpłatnej pracy. Funkcja sprawiedliwościowa - dająca poczucie sprawiedliwości społecznej poprzez odpłacanie złem za zło, ma charakter odwetowy. Funkcja zapobiegawcza - mająca na celu odstraszenie potencjalnych sprawców. Funkcja resocjalizacyjna - realizowana w odniesieniu do konkretnego sprawcy, ma na celu jego moralną poprawę. Wszystkie te funkcje mają swoje znaczenie i przyczyniają się do różnych aspektów kary pozbawienia wolności. Jarosław Warylewski pozytywnie ocenia te funkcje, podkreślając ich rolę w systemie karnym⁵⁰.

Podstawowym założeniem takiego modelu karania jest przekonanie, że jednostka będzie brać pod uwagę pewność i surowość orzeczonej sankcji, co z kolei powinno wpłynąć na zmniejszenie występowania zachowań niezgodnych z prawem⁵¹.

System karny w Polsce charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem punitowności, co wynika z realizacji polityki represyjno-poprawczej. Na to wskazuje kilka czynników, takich jak częste stosowanie kar izolacyjnych, wydłużanie wymiaru kar oraz duża liczba przypadków długoterminowych izolacji⁵².

Na gruncie Kodeksu Karnego jasno określa się cele kary. Jednym z celów jest ogólnoprewencyjne kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa, co może budzić pewne wątpliwości. Kolejnym celem kary jest tzw. zapobieżenie szczególne, które skupia się na konkretnym sprawcy przestępstwa poprzez oddziaływanie na niego. To działanie ma na celu realizację określonych celów zapobiegawczych i wychowawczych, określonych w ustawie. Obecnie coraz częściej przywiązuje się także wagę do kompensacyjnego celu kary, co choć zbliża się do problematyki cywilnoprawnej, jest coraz bardziej rozważane. Ważne jest jednak

---

⁵⁰ J. Warylewski, *O wybranych funkcjach i celach kary pozbawienia wolności*, w: H. Machel (red.), *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, s. 21-23.

⁵¹ A. Schneider, *Deterrence and juvenile crime: Results from a national policy experiment*, New York Springer-Verlag 1990, s. 26.

⁵² B. Hołyst, *Wiktymologia*, LexisNexis, Warszawa 2006, s. 1023.

rozumienie, że nie w każdym przypadku możliwe jest dokonanie kompensacji, a nie każda kara lub środek karny ma wartość kompensacyjną. Niemniej jednak, nie możemy stracić z pola widzenia faktu, że w wielu przypadkach pokrzywdzonemu bardziej zależy na naprawieniu wyrządzonej mu szkody wynikłej z przestępstwa niż na ukaraniu sprawcy poprzez np. umieszczenie go w zakładzie karnym. W przypadku kompensacji nie powinniśmy ograniczać się jedynie do naprawy szkody majątkowej; często równie ważne jest zapewnienie pokrzywdzonemu satysfakcji moralnej, na przykład poprzez przeprosiny⁵³. Celem wykonania kary pozbawienia wolności jest polepszenie sytuacji skazanego; może ono przyjąć różne znaczenia i mieć różnorodne treści⁵⁴. Powszechnie uznaje się, że w przypadku penitencjarnej resocjalizacji celem jest zarówno poprawa jurysdykcyjna, jak i moralna. Poprawa jurysdykcyjna odnosi się do minimalnego celu polegającego na wywołaniu takich doświadczeń psychicznych, które skutecznie powstrzymają skazanego od powtarzania przestępstw⁵⁵.

System kar można definiować jako zestaw powiązanych rodzajów kar, które są określane i regulowane przez różne instytucje. Istnieją powiązania i zależności między różnymi rodzajami kar, co oznacza, że można je wzajemnie zastępować lub orzekać łącznie. Ogólnie można opisać „system kar” jako katalog kar oraz zasady ich orzekania. Pojęcie „zasady orzekania” obejmuje wiele elementów, które spajają i porządkują system, tworząc spójną i uporządkowaną całość⁵⁶.

W kodeksie karnym, istniał poprzednio następujący katalog kar ujęty w art. 32 kk;

1. grzywna;
2. ograniczenie wolności;
3. pozbawienie wolności;
4. *25 lat pozbawienia wolności*;
5. dożywotnie pozbawienie wolności.

Przepis uchylający pkt 4 w art. 32 wszedł w życie z dn. 1.10.2023 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 403). Zmiana przepisów obowiązywała również art. 37., który brzmiał: Kara pozbawienia wolności wymieniona w art. 32 pkt 3 trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 15 lat; wymierza się ją w miesiącach i latach. Przepis otrzymał brzmienie; art. 37. Kara pozbawienia wolności wymieniona w art. 32 pkt 3 trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 30

---

⁵³ M. Mozgawa, *Prawo karne materialne*, Wolters Kluwer Polska, Zakamycze 2006, s. 349-350.

⁵⁴ T. Kaczmarek, Resocjalizacja sprawcy jako cel wymiaru oraz wykonania kary pozbawienia wolności, w: *Prawo karne wykonawcze w systemie nauk kryminologicznych. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Leszka Boguni*, (red.), T. Kalisz, Wrocław 2011, s. 86.

⁵⁵ Tamże.

⁵⁶ T. Bojarski, *Polskie prawo karne. Zarys części ogólnej*, Lexis Nexis, Warszawa 2006, s. 232

lat; wymierza się ją w miesiącach i latach⁵⁷. Katalog kar jest ułożony według abstrakcyjnie ujętego stopnia dolegliwości - od kary najłagodniejszej do najsurowszej. Ten układ (wraz z zasadami określonymi w art. 3 i 53-59 k.k.) ma wskazywać sędziemu ustawowe priorytety w wyborze rodzaju kary⁵⁸. Według orzecznictwa Sądu Najwyższego, ocena zgodności rozstrzygnięcia karowego z zasadą zakazu reformationis in peius powinna być oparta na wszechstronnej i rzetelnej analizie realnych korzyści i dolegliwości wynikających z takiego rozstrzygnięcia dla oskarżonego. Wymaga to dokonania swoistego bilansu potencjalnych konsekwencji wydania danego orzeczenia i określenia, czy takie rozstrzygnięcie jest korzystne czy niekorzystne dla oskarżonego, biorąc pod uwagę wyłącznie wniesienie środka odwoławczego „na korzyść”. Istotne jest spojrzenie na sumę represji ponoszonych przez oskarżonego i ocena, czy dokonana zmiana w rzeczywistości pogarsza jego sytuację prawną w porównaniu do sytuacji, jaka by istniała, gdyby nie doszło do takiej zmiany. Może się zdarzyć, że rozstrzygnięcie, które na pierwszy rzut oka wydaje się niekorzystne, w praktyce nie tylko nie pogarsza sytuacji prawnej oskarżonego, lecz wręcz ją poprawia w sposób oczywisty, w porównaniu do sytuacji, która by istniała, gdyby takie orzeczenie nie zostało wydane⁵⁹. Kodeks karny ostatecznie zlikwidował karę śmierci w polskim systemie prawnym. Według uzasadnienia kodeksu: „Kara śmierci nie jest przewidziana, ponieważ jest sprzeczna z zasadą godności człowieka i współczesnym systemem wartości. Badania kryminologiczne również przemawiają przeciwko tej karze. Dowiedziono, że kara śmierci nie odstrasza skutecznie od popełniania przestępstw, za które jest wymierzana, a jej rezygnacja nie prowadzi do wzrostu zagrożenia przestępczością. Funkcje ochrony społeczeństwa przed najgroźniejszymi przestępcami może efektywnie spełnić kara dożywotniego pozbawienia wolności, która również zaspokaja poczucie sprawiedliwości społecznej w przypadku najpoważniejszych przestępstw”⁶⁰.

„Wiek młodociany” oraz „aspekty wychowawcze” nie stanowią samodzielnej podstawy do szczególnego ukształtowania wymiaru kary (jej złagodzenia), lecz są jedynie elementem wyjściowym, który musi być uwzględniony w połączeniu z innymi czynnikami, zarówno dotyczącymi podmiotu jak i przedmiotu, mającymi znaczenie dla ustalenia kary.

---

⁵⁷ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339, 2600, z 2023 r. poz. 289, 403, 818, 852.

⁵⁸ Uzasadnienie rządowego projektu nowego kodeksu karnego, w: Nowe kodeksy karne z 1997 r. z uzasadnieniami, Warszawa 1997, s. 137.

⁵⁹ Wyrok SN z 2006.03.01, II KK 274/05, niepublikowany.

⁶⁰ Uzasadnienie rządowego projektu nowego kodeksu karnego, w: Nowe kodeksy karne z 1997 r. z uzasadnieniami, dz. cyt., s. 137.

Względy wychowawcze nie wykluczają funkcji represyjnej kary. Istotnymi czynnikami przy ustalaniu kary dla młodocianego sprawcy są również stopień zdemoralizowania, styl życia przed popełnieniem przestępstwa, zachowanie po popełnieniu, motywacje i metody działania. Te czynniki mogą mieć tak duże znaczenie, że uzasadnione będzie wymierzenie sprawcy kary nawet w górnym zakresie przewidzianego prawnie zagrożenia⁶¹. Efekt „odstraszający” kary powinien zmaterializować się w umyśle sprawcy, tworząc przekonanie o nieopłacalności popełniania przestępstw w przyszłości. Sprawca powinien być przekonany o tym, że zbrodnia zostanie ukarana surowo, a kolejne przestępstwa podobne do popełnionego będą nieuchronnie prowadzić do znacznego zwiększenia wymiaru kary powyżej minimalnego zagrożenia. Dopiero wtedy istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że sprawca, skazany na stosunkowo surową karę, powstrzyma się przed celowym powtarzaniem zabronionego czynu⁶².

1.3. System odbywania kary pozbawienia wolności

System odbywania kary pozbawienia wolności dla skazanych w Polsce jest uregulowany przez Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Ustawa 1997/90/557). W ramach tej ustawy określono cele, które mają być realizowane w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności, a także szczegółowe zasady dotyczące systemów jej wykonania oraz typologię zakładów karnych⁶³.

Regulacje dotyczące wykonania kary pozbawienia wolności zawarte są w kodeksie karnym wykonawczym. Artykuł 67 kodeksu karnego wykonawczego określone pozostały cele wykonania kary pozbawienia wolności.

Wykonywanie kary pozbawienia wolności ma na celu stymulowanie skazanego do współpracy w kształtowaniu społecznie akceptowalnych postaw, w szczególności poczucia odpowiedzialności oraz potrzeby przestrzegania prawa, aby zapobiec powrotowi do przestępstwa. Dla osiągnięcia tego celu, zastosowanie jest zindywidualizowanych oddziaływań na skazanych, dostosowanych do różnych systemów wykonywania kary określonych w ustawie oraz do rodzajów i typów zakładów karnych. W oddziaływaniu na skazanych, przy poszanowaniu ich praw i wymaganiu wypełniania obowiązków, szczególną uwagę zwraca się na pracę, zwłaszcza umożliwiającą zdobycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych,

---

⁶¹ Postano. SN 2006.09.07, II KK 118/06, OSN WSK 2006/1/1696.

⁶² Wyrok s. apel. 2007.03.14, II AKT. 58/07, LEX nr 271931.

⁶³ T. Kalisz, *Cele wykonywania kary pozbawienia wolności*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 6: 2000, s. 197–227.

nauczanie, zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe, utrzymanie kontaktów z rodziną i społeczeństwem zewnętrznym, oraz środki terapeutyczne⁶⁴.

W Polsce istnieje ściśle powiązany system penitencjarny, który obejmuje różne podmioty odpowiedzialne za nadzór nad skazanymi i osadzonymi. Kluczową instytucją w tym systemie jest Służba Więzienna, która odgrywa istotną rolę w zapewnianiu szeroko pojętego bezpieczeństwa społecznego⁶⁵.

W Ustawie o służbie więziennej dnia 09.04.2010 roku z późniejszymi zmianami, określone są role i zadania jakie pełni Służba Więzienna w aspekcie realizacji kary pozbawienia wolności. W Ustawie jest mowa, że Służba Więzienna to apolityczna formacja umundurowana i uzbrojona, podlegająca Ministrowi Sprawiedliwości, posiadająca własną strukturę organizacyjną. W celu sprawowania swoich uprawnień wynikających z podległości Służby Więziennej, Minister Sprawiedliwości może przeprowadzać kontrole organów oraz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, na podstawie przepisów Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Służba Więzienna realizuje swoje zadania zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, obejmujące wykonywanie tymczasowego aresztowania, kar pozbawienia wolności oraz środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności⁶⁶. Zgodnie z postanowieniami Kodeksu karnego wykonawczego, Służba Więzienna pełni kluczową rolę w realizacji swoich podstawowych zadań związanych z tymczasowym aresztowaniem oraz wykonaniem kar pozbawienia wolności i środków przymusu, które prowadzą do pozbawienia wolności. Działania związane z tymczasowym aresztowaniem mają na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu postępowania karnego i są realizowane przez areszty śledcze oraz oddziały śledcze zakładów karnych, rozmieszczone na terenie całego kraju. Osoby poddane tymczasowemu aresztowaniu, a zwłaszcza już skazani, mogą stanowić zagrożenie dla społeczeństwa, dlatego też są izolowane od niego. Służba Więzienna ma za zadanie zapewnić bezpieczeństwo społeczeństwu jako całości, jak również wszystkim funkcjonariuszom i pracownikom, którzy pełnią swoje obowiązki wśród osób pozbawionych wolności. Jednocześnie należy zagwarantować takie same bezpieczeństwo dla każdego osadzonego przebywającego w warunkach izolacji penitencjarnej⁶⁷.

---

⁶⁴ Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.2023.127.

⁶⁵R. Poklek, *Służba więzienna w systemie bezpieczeństwa państwa*, „Securitologia” 1(17).2013, s. 142–157.

⁶⁶ Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej. Dz. U. z 2022 r. poz. 2470, z 2023 r. poz. 240, 347, 641, 1053.

⁶⁷ M. Lewandowski, *Zadania Służby Więziennej na rzecz bezpieczeństwa państwa – kierunek zmian*, „Wiedza Obronna” 266–267(1–2) 2019, s.117–131.

Henryk Machel podejmuje rozważania nad system wykonywania kary, stawia pytania: Czym jest współczesne więzienie? Czy tylko instytucją karną, w której osadza się przestępców celem odbycia przez nich kary pozbawienia wolności. I niczym więcej? Czy może instytucją, której naczelnym zadaniem jest resocjalizacja przestępców, by po wyjściu na wolność nie dopuścili się recydywy przestępczej? Czy jest instytucją karną serwującą dolegliwość wynikającą z istoty kary pozbawienia wolności i z samej natury więzienia, to jest z warunków i organizacji życia w nim, w której dozując dolegliwość, o ile to możliwe, podejmuje się trud poprawczy⁶⁸.

Sławomir Przybyliński jest zdania, że „umieszczanie w zakładzie karnym trudno w wielu przypadkach zastąpić inną karą. Mimo, że wykonywana kara pozbawienia wolności nie jest doskonała w swym kształcie i formie, to niełatwo sobie wyobrazić obraz dzisiejszego świata bez jednostek penitencjarnych. Przebywają bowiem w nich więźniowie, dla których osadzenie w zakładzie karnym o największym stopniu izolacji, a nawet na oddziale dla zakwalifikowanych jako wymagający osadzenia w wyznaczonym oddziale lub celi aresztu śledczego lub zakładu karnego typu zamkniętego w warunkach wymagających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu lub zakładu, jest i będzie jedyną karą, adekwatną do poziomu ich demoralizacji i społecznego zagrożenia”⁶⁹.

Renata Szczepanik, zajmująca się problematyką recydywy, osób powracających na drogę przestępstwa, zwraca uwagę na emocje towarzyszące skazanemu przy przyjęciu do jednostki penitencjarnej. „Biurokratyzacja i bezosobowe traktowanie nowo przybyłego potęguje przede wszystkim jego strach. Recydywiście towarzyszy silne poczucie utraty możliwości panowania nad sytuacją i kontrolowania jej przebiegu oraz rozwoju. Bezosobowemu traktowaniu nowo przybyłego do instytucji penitencjarnej towarzyszy rygorizm oraz formalizacja w relacjach z przedstawicielami stojącymi na straży tych procesów. Koncentracja na procedurach towarzyszących przyjęciu do instytucji i stanowiąca bufor dla przeżywanych, negatywnych emocji przerażenia ustępuje miejsca poczuciu zniewolenia i osaczenia”⁷⁰.

Służba Więzienna odpowiada za wykonywanie zadań związanych z tymczasowym aresztowaniem oraz karą pozbawienia wolności, środkami przymusu skutkującymi

---

⁶⁸ H. Machel, *Czym jest dzisiejsze więzienie?*, w: H. Machel (red.), *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, s. 9.

⁶⁹ S. Przybyliński (red.), *Przekraczanie kręgu zagubionego człowieczeństwa na resocjalizacyjnej niwie*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, s. 8.

⁷⁰ R. Szczepanik, *Stawanie się recydywą. Kariery instytucjonalne osób powracających do przestępczości.*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015, s. 154-155.

pozbawieniem wolności oraz karą pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W swojej działalności Służba Więzienna przestrzega zasad zawartych w Europejskich Regułach Więziennych, Wzorcowych Regułach Minimalnych Postępowania z Więźniami oraz Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Ważnym aspektem jest zapewnienie osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym przestrzegania ich praw, w tym godziwych warunków, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i religijnej. Więziennictwo odgrywa istotną rolę w utrzymaniu porządku i bezpieczeństwa publicznego. Chroni społeczeństwo przed sprawcami przestępstw osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych poprzez izolację od społeczeństwa. Jednocześnie Służba Więzienna przygotowuje osadzonych do reintegracji społecznej, poprzez działania resocjalizacyjne i readaptacyjne, aby zapobiegać powrotowi do przestępczości. Służba Więzienna, pełniąc istotną rolę w strukturach bezpieczeństwa państwa, współpracuje z innymi formacjami mundurowymi, takimi jak Policja, Straż Pożarna, Straż Graniczna (SG), Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW), Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA) oraz wojsko. W realizacji działań resocjalizacyjnych współpracuje również ze stowarzyszeniami, organizacjami pożytku publicznego, instytucjami, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz kuratorami. W celu zapewnienia legalności i prawidłowości wykonywania kary pozbawienia wolności, aresztu i tymczasowego aresztowania przez Służbę Więzienną, liczne organizacje państwowe i międzynarodowe sprawują nadzór⁷¹. Kara pozbawienia wolności może być realizowana w określonym rodzaju zakładu karnego. Wykonywanie kary pozbawienia wolności, z wyjątkami określonymi w ustawie, odbywa się w następujących typach zakładów karnych: zakłady karnego dla nieletnich; zakłady karnego dla osób odbywających karę po raz pierwszy; zakłady karnego dla recydywistów; zakłady karnego dla osób odbywających karę aresztu wojskowego. Wymienione zakłady karnego mogą przyjąć różne typy organizacyjne, a mianowicie: zakłady karnego o charakterze zamkniętym; zakłady karnego o charakterze półotwartym; zakłady karnego o charakterze otwartym. Zakłady karne różnią się przede wszystkim stopniem zabezpieczenia, poziomem izolacji skazanych oraz związanych z tym obowiązkami i uprawnieniami w zakresie swobody poruszania się w obrębie zakładu i poza nim⁷². Podstawowe zadania Służby Więziennej obejmują: prowadzenie działań penitencjarnych i resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności, głównie poprzez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczania, zajęć kulturalno-oświatowych, zajęć z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistycznych

---

⁷¹ Zadania Służby Więziennej, <https://www.sw.gov.pl/strona/zadania-i-uprawnienia-sw>, (26.02.2023).

⁷² Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.2023.127

terapii; wykonywanie tymczasowego aresztowania w sposób zapewniający prawidłowy tok postępowania karnego w przypadku przestępstw lub przestępstw skarbowych; zapewnienie osobom skazanym na karę pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym, a także osobom, które odbywają karę pozbawienia wolności lub środki przymusu skutkujące pozbawieniem wolności, przestrzegania ich praw, zwłaszcza poprzez zapewnienie humanitarnych warunków bytowych, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i religijnej; zapewnienie humanitarnego traktowania osób pozbawionych wolności; ochrona społeczeństwa przed sprawcami przestępstw lub przestępstw skarbowych osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych; zapewnienie porządku i bezpieczeństwa w zakładach karnych i aresztach śledczych; wykonywanie tymczasowego aresztowania, kar pozbawienia wolności i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli mają być odbywane w zakładach karnych i aresztach śledczych, zgodnie z orzeczeniem wydanym przez właściwy organ; współpraca z odpowiednimi formacjami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi na podstawie umów i porozumień międzynarodowych. Realizacja tych zadań odbywa się poprzez jednostki organizacyjne Służby Więziennej na różnych szczeblach. Kompetencje i zakres zadań osób kierujących tymi jednostkami określa szczegółowo ustawa o Służbie Więziennej. Służba Więzienna wykonuje powyższe zadania w celu zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa państwa, ochrony społeczeństwa oraz utrzymania porządku i bezpieczeństwa w jednostkach penitencjarnych⁷³. W ramach koordynacji oddziaływań penitencjarnych prowadzonych w zakładzie oraz sprawowanego nadzoru, dyrektor zakładu dba o jednolitość realizowanych działań.

Oddziaływania penitencjarne są przeprowadzane głównie przez oddział penitencjarny oraz dział penitencjarny. Kierownik oddziału penitencjarnego ma odpowiedzialność za realizację obowiązków służbowych wychowawcy związanych z indywidualnym oddziaływaniem penitencjarnym na osadzonych należących do grup wychowawczych, które są częścią podległego mu oddziału. Odpowiada także za organizację pracy wychowawcy w ramach oddziału penitencjarnego. Kierownik działu penitencjarnego organizuje prowadzenie oddziaływań penitencjarnych przez funkcjonariuszy i pracowników działu we wszystkich oddziałach penitencjarnych zakładu. Zapewnia merytoryczne wsparcie dla wychowawców w realizacji indywidualnych oddziaływań penitencjarnych, szczególnie w zakresie:

1. Realizacji programów resocjalizacji i przygotowania skazanych do readaptacji społecznej.

---

⁷³ Zadania Służby Więziennej , <https://www.sw.gov.pl/strona/zadania-i-uprawnienia-sw>, (25.02.2023).

2. Utrzymywania współpracy z podmiotami, o których mówi Kodeks Karny Wykonawczy.
3. Wykonywania zadań związanych z opieką psychologiczną i oddziaływaniami psychokorekcyjnymi.
4. Zatrudnienia skazanych, prowadzenia działań kulturalno-oświatowych, kultury fizycznej i sportu, zarządzania biblioteką oraz udzielania pomocy postpenitencjarnej.

Kierownik działu terapeutycznego organizuje i odpowiada za prowadzenie oddziaływań penitencjarnych wobec skazanych przebywających w oddziale terapeutycznym. Wychowawca prowadzi oddziaływania penitencjarne w przypisanej mu grupie wychowawczej. Psycholog przeprowadza badania psychologiczne, udziela pomocy psychologicznej oraz stosuje odpowiednie oddziaływania psychokorekcyjne lub terapeutyczne wobec skazanych. Pozostali funkcjonariusze i pracownicy zakładu przeprowadzają oddziaływania penitencjarne zgodnie z powierzonymi im zadaniami. W prowadzeniu oddziaływań penitencjarnych należy uwzględniać warunki socjalno-bytowe i edukacyjne obecne w społeczeństwie, wzajemne oddziaływanie skazanego i społeczeństwa oraz odpowiedzialność skazanego za skutki własnych działań⁷⁴. W ramach prowadzenia oddziaływań penitencjarnych należy podejmować działania mające na celu szczególnie: Zapobieganie wzajemnej demoralizacji skazanych; Zapobieganie negatywnym przejawom podkultury przestępczej; Zapobieganie występowaniu zachowań agresywnych wśród skazanych; Zapobieganie samoagresji skazanych; Zapobieganie różnym rodzajom uzależnień. Prowadzenie oddziaływań penitencjarnych polega przede wszystkim na: Kierowaniu skazanych do odpowiedniego systemu wykonawczego kary; Kierowaniu skazanych do odpowiednich zakładów penitencjarnych oraz odpowiednich oddziałów w tych zakładach; Odpowiednim rozmieszczaniu skazanych w miejscach zakwaterowania, pracy i nauki; Organizowaniu grup wychowawczych; Właściwym doborze grup wychowawczych do prowadzonych zajęć; Umożliwianiu tworzenia zespołów skazanych; Wizytacji cel mieszkalnych, miejsc pracy i miejsc nauki skazanych; Egzekwowaniu realizacji przez skazanych obowiązków wynikających z Kodeksu Karnego Wykonawczego; Utrzymywaniu stałych kontaktów wychowawczych ze skazanymi oraz motywowaniu ich do realizacji zadań określonych w indywidualnym programie oddziaływania lub indywidualnym programie terapeutycznym; Organizowaniu zajęć, które pobudzają pożądaną aktywność skazanych; Wdrażaniu skazanych do kształtowania poczucia odpowiedzialności, samokontroli i samodyscypliny; Wspieraniu kontaktów skazanych z ich najbliższymi osobami; W razie

---

⁷⁴ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.08.2003 w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach. Dz.U.2013.1067.

uzasadnionych przypadków, przekazywaniu innych skazanych informacji o decyzjach dyrektora lub opinii komisji penitencjarnej, szczególnie w przypadku wyjątkowych osiągnięć lub rażąco negatywnych zachowań; Tworzeniu warunków sprzyjających utrzymywaniu pozytywnych relacji międzyludzkich; Tworzeniu warunków sprzyjających skazanym zgłaszaniu osobistych wniosków, skarg, zażaleń i problemów przedstawicielom administracji zakładu⁷⁵.

Współczesna resocjalizacja penitencjarna skupia się na trzech głównych obszarach. Po pierwsze, istnieje obszar wychowania korekcyjnego, który polega na eliminowaniu deficytów wychowawczych, takich jak brak odpowiedniego wykształcenia czy zawodu, a także ukierunkowywaniu na strategiczne cele życiowe. W ramach tego obszaru dąży się również do zniwelowania braków w kulturze osobistej. Po drugie, istotnym elementem jest obszar terapii, który koncentruje się na eliminacji uzależnień oraz redukcji nadmiernej agresywności. Ponadto, skupia się również na rozwijaniu umiejętności panowania nad emocjami. Ostatnim obszarem jest praca nad resocjalizacją skazanych, która obejmuje różnorodne działania mające na celu przygotowanie osoby do reintegracji społecznej poprzez rozwijanie umiejętności społecznych, zdobywanie nowych kompetencji zawodowych i kształtowanie pozytywnego podejścia do życia⁷⁶.

Renata Szczepanik, zwraca jednak uwagę na dyskomfort skazanych w zakresie kontaktów pozainstytucjonalnych. Brak możliwości kontaktowania się z otoczeniem pozainstytucjonalnym, zwłaszcza w kontekście wyjazdów do domu, stanowi główny dyskomfort w ramach kariery instytucjonalnej. Kontakty społeczne są rygorystycznie regulowane i ograniczane w miarę postępu kariery instytucjonalnej, gdzie stopień izolacji stanowi najbardziej wymowny wskaźnik. Kontakty z otoczeniem pozainstytucjonalnym są regulowane przez instytucje i stanowią efekt negocjacji w obrębie systemu wychowawczego. W zależności od określonej autoprezentacji podopiecznego — przybierają postać kary lub nagrody. O ile w placówkach opiekuńczych są prawem nie podlegającym teoretycznie negocjacji, o tyle w placówkach resocjalizacyjnych i więzieniu stają się często oficjalnym przywilejem⁷⁷.

---

⁷⁵ Tamże.

⁷⁶ D. Sarzała, *Resocjalizacyjne aspekty kary pozbawienia wolności*, w: E. Łuczak, S. Przybyliński, J. Żeromska-Charlińska, *Eksplikatywne ujęcie procesu resocjalizacji*. Horyzonty pedagogiczne, Wyd. UWM, Olsztyn 2014, s. 60.

⁷⁷ R. Szczepanik, *Stawanie się recydywą. Kariery instytucjonalne osób powracających do przestępczości.*, dz. cyt. s.131.

Według Sławomira Przybylińskiego, „współczesny świat podlega dynamicznym zmianom w wielu obszarach ludzkiej egzystencji. Przeobrażenia nie omijają również środowisk inkarcerowanych, w tym zakładów karnych, aresztów śledczych, w których przebywa wielotysięczna grupa więźniów. (...) Obecnie więzienie, pomimo zauważalnych sukcesów w pracy resocjalizacyjnej z osobami pozbawionymi wolności, permanentnie poszukuje, nieraz po omacku możliwości efektywnego wymiaru swojej działalności”⁷⁸.

1.4. Status prawny osoby skazanej

Status prawny osoby skazanej w izolacji a w Systemie Dozoru Elektronicznego jest istotnie różny, ze względu na odmienny charakter i warunki egzekwowania kary w obu przypadkach. Osoba skazana przebywająca w izolacji, czyli odbywająca tradycyjną karę pozbawienia wolności w zakładzie penitencjarnym, znajduje się pod całkowitą kontrolą i nadzorem administracji więziennej. Jej prawa obywatelskie i swobody są znacząco ograniczone. Osoba skazana pod dozorem elektronicznym, która odbywa karę na wolności, ma większą swobodę niż osoba w izolacji. Jej ruchy są monitorowane za pomocą elektronicznego nadzoru, np. za pomocą noszenia bransoletki GPS. W Systemie Dozoru Elektronicznego, celem jest umożliwienie skazanemu odbycia kary poza zakładem penitencjarnym, jednocześnie zapewniając stałą kontrolę nad jego lokalizacją i aktywnością.

Sytuacja życiowa osób skazanych i pozbawionych wolności jest wyjątkowa ze względu na ich izolację społeczną, poddanie się władzy funkcjonariuszy służby więziennej oraz ograniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących własnego losu. Z tego powodu istotne jest dokładne określenie statusu osób pozbawionych wolności. W dzisiejszym świecie, w krajach cywilizowanych, prawa i obowiązki skazanych są zwykle uregulowane w przepisach prawa rangi ustawowej, co ma na celu zapewnienie istotnych gwarancji praworządnego wykonania kary⁷⁹.

Konstytucja RP stanowi, że każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany w sposób humanitarny, a ponadto niezbywalna godność człowieka stanowi źródło praw i obowiązków człowieka i obywatela. Przepis ten odnosi się także do osób skazanych. Kodeks karny wykonawczy określa, że organy wykonujące orzeczenie karne nie mogą stosować takich

---

⁷⁸ A. Krause, S. Przybyliński, (red.), *Resocjalizacja penitencjarna-aktualne wyzwania i rozwiązania*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012, s. 7.

⁷⁹ S. Lelental, T. Szymanowski, *Uzasadnienie do projektu kkw*. Warszawa 1994, s. 88.

form postępowania, które naruszałaby godność ludzką⁸⁰. Kodeks karny wykonawczy posiada brzmienie: kary, środki karne zabezpieczające i zapobiegawcze wykonuje się w sposób humanitarny. Zakazuje się stosowania tortur lub niehumanitarnego traktowania albo poniżającego traktowania i karania skazanego. Skazany zachowuje prawa i wolności obywatelskie. Ich ograniczanie może wynikać jedynie z ustawy i przepisów wydanych na jej podstawie oraz prawomocnego orzeczenia⁸¹.

Termin „osoby pozbawione wolności” lub „osoby uwięzione” odnosi się do różnych kategorii jednostek. Ogólnie, obejmuje on osoby przebywające w różnych typach instytucji penitencjarnych, takich jak skazani odbywający karę pozbawienia wolności za popełnione przestępstwo, skazani odbywający zastępczą karę pozbawienia wolności jako alternatywę dla innej orzeczonej sankcji karnej, ukarani odbywający karę pozbawienia wolności za wykroczenie oraz tymczasowo aresztowani. Izolacja, będąca nieodłączną cechą kary pozbawienia wolności, może być rozpatrywana jako specyficzna forma trudnej sytuacji - sytuacja deprivacji. Deprivacja to stan, w którym osoba pozbawiona jest czegoś, co jest niezbędne do normalnego życia lub funkcjonowania. W takiej sytuacji jednostka nie ma możliwości zaspokajania swoich potrzeb ani osiągnięcia zamierzonych celów. Deprivacja wpływa na psychologiczną samoregulację jednostki i manifestuje się utratą pełnej wartości, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia sprawności organizmu lub inicjowania procesów dezorganizacji funkcjonalnej⁸².

Osoba osadzona traci swobodę wyboru i autonomię, a jej życie jest pod stałą kontrolą personelu penitencjarnego. Wewnętrzne pozbawienie wolności dotyczy natomiast ograniczenia wolności wewnętrznej jednostki. Osoba skazana jest pozbawiona możliwości swobodnego podejmowania decyzji i realizacji własnych planów życiowych. Często występuje poczucie utraty kontroli nad swoim życiem oraz poczucie bezcelowości i utraty nadziei. Ponadto, warunki panujące w więzieniu, takie jak przeludnienie, brak prywatności, ograniczony kontakt z bliskimi oraz konflikty z innymi osadzonymi, mogą przyczyniać się do pogorszenia stanu psychicznego osoby skazanej. Często dochodzi do wzrostu stresu, lęku, depresji, a także zachowań agresywnych. W przypadku osób skazanych na karę pozbawienia wolności istotnym elementem systemu jest również przymus. Osadzeni są zobligowani do przestrzegania regulaminu więziennego, podporządkowania się poleceniom personelu penitencjarnego oraz

---

⁸⁰Zb. Hołda, K. Postulski *.Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. Info-Trade, Gdańsk 1998.

⁸¹ Tamże, s. 29.

⁸² B. Stańdo-Kawecka, *Polityka karna a populacja uwięzionych*, Przegląd Więziennictwa Polskiego, Wyd. Centralnego Zarządu Służby Więziennej Ministerstwa Sprawiedliwości, Warszawa 2002, nr 36, s. 22.

wykonania określonych czynności. Nierespektowanie tych wymogów może prowadzić do kar dyscyplinarnych lub innych form represji. Należy jednak pamiętać, że celem kary pozbawienia wolności nie powinna być jedynie kara sama w sobie, lecz również resocjalizacja i przygotowanie osoby skazanej do powrotu do społeczeństwa. Dlatego ważne jest, aby system penitencjarny skupiał się również na wsparciu i rehabilitacji osadzonych, aby zminimalizować negatywne skutki pozbawienia wolności na ich psychikę i umożliwić im szansę na resocjalizację po opuszczeniu więzienia⁸³. Sytuacja życiowa osób skazanych i pozbawionych wolności jest wyjątkowa ze względu na ich izolację społeczną, poddanie się władzy funkcjonariuszy służby więziennej oraz ograniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących własnego losu. Z tego powodu istotne jest dokładne określenie statusu osób pozbawionych wolności. W dzisiejszym świecie, w krajach cywilizowanych, prawa i obowiązki skazanych są zwykle uregulowane w przepisach prawa o rangi ustawowej, co ma na celu zapewnienie istotnych gwarancji praworządnego wykonania kary⁸⁴. Kodeks karny wykonawczy określa prawa skazanego. Kodeks karny wykonawczy doprecyzowuje jakie prawa przysługują skazanemu. Skazany ma prawo w szczególności do: Odpowiedniego żywienia, odzieży, warunków bytowych, pomieszczeń, świadczeń zdrowotnych oraz odpowiednich standardów higieny, z uwzględnieniem zachowania zdrowia; Utrzymywania więzi z rodziną i innymi osobami bliskimi; Korzystania z wolności religijnej; Otrzymywania wynagrodzenia związane z zatrudnieniem oraz ubezpieczenia społecznego zgodnie z przepisami prawa, a także pomocy w uzyskiwaniu świadczeń inwalidzkich; Kształcenia, samokształcenia oraz wykonywania własnej twórczości, a za zgodą dyrektora zakładu karnego - wytwarzania i zbywania wykonanych przedmiotów; Korzystania z urządzeń, zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych, radia, telewizji, książek i prasy; Komunikowania się z obrońcą, pełnomocnikiem, właściwym kuratorem sądowym oraz wybranym przez siebie przedstawicielem; Ma prawo do komunikowania się z podmiotami które określa KKW; Zapoznawania się z opiniami, które stanowią podstawę podejmowanych wobec niego decyzji przez administrację zakładu karnego; Składania wniosków, skarg i prośb do organu właściwego do rozpatrzenia, a także przedstawiania ich administracji zakładu karnego, kierownikom jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, sędziemu penitencjarnemu, prokuratorowi i Rzecznikowi Praw Obywatelskich w nieobecności innych osób; Prowadzenia korespondencji z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości, organami państwowymi, organami samorządu terytorialnego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz organami powołanymi na

---

⁸³A. Baładynowicz, *Probacja. Wychowanie do wolności*, dz. cyt., s.16.

⁸⁴S. Lelental, T. Szymanowski, *Uzasadnienie do projektu kkw*, Warszawa 1994, s. 88.

podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka⁸⁵. Kolejnym ważnym uprawnieniem mającym na celu praworządne wykonanie kary jest prawo do komunikowania się z podmiotami takimi jak stowarzyszenia, fundacje, organizacje, kościoły i związki wyznaniowe. Skazany ma prawo utrzymywać więzi z rodziną i innymi bliskimi osobami. Dodatkowo, skazany ma prawo do samokształcenia i wykonywania własnej twórczości. Zarówno rozwijanie zainteresowań artystycznych, jak i samokształcenie stanowią aktywność życiową i zawodową, wypełniającą czas wolny skazanego. Mają one również pozytywny wpływ na rozwój osobowości skazanego i zwiększają szanse na jego społeczną resocjalizację w przyszłości. Prawa skazanego, stanowiące gwarancje prawidłowego wykonania kary, obejmują również prawo do komunikacji z obrońcą, pełnomocnikiem, odpowiednim kuratorem sądowym oraz wybranym przedstawicielem. Zgodnie z nowym systemem prawa karnego, sądowy kurator zawodowy (zwany także penitencjarnym) posiada szereg istotnych uprawnień, takich jak możliwość wystąpienia z wnioskiem o warunkowe zwolnienie skazanego, udzielenie przerwy w odbywaniu kary oraz udział w procesie przygotowania skazanego do zwolnienia z zakładu karnego. Skazany ma również prawo do zapoznania się z opinią administracji zakładu karnego, która stanowi podstawę podejmowanych wobec niego decyzji. Jest to istotne uprawnienie skazanego, które wymaga odpowiedniego udokumentowania najważniejszych opinii dotyczących skazanego oraz ich ujawnienia przed nim⁸⁶. Kodeks karny wykonawczy określa katalog obowiązków skazanego wobec administracji zakładu karnego, stanowiących o stopniu i dolegliwości kary pozbawienia wolności. Katalog obowiązków nie jest kompletny, gdyż w praktyce na mocy ogólnego postanowienia, skazani muszą wykonywać również obowiązki wynikające z przepisów jak również decyzji przełożonych. Wyszczególnienie w ustawie wszystkich obowiązków, które powinien wypełniać skazany nie jest możliwe. Zadaniem kodeksu karnego wykonawczego jest jedynie takie unormowanie statusu skazanego, aby wszystkie nakładane na niego obowiązki miały źródło w obowiązujących przepisach⁸⁷. Jak wynika z wcześniejszych wywodów o statusie prawnym skazanego decydują nie tylko przysługujące mu prawa, ale również ciążące na nim obowiązki. Są one nie mniej ważnym elementem sytuacji prawnej skazanego niż przysługujące mu prawo, ponieważ w nich zwłaszcza uwidacznia się represyjność wykonywanej kary i będąca jej następstwem dolegliwość odczuwana przez skazanych. Nakładanie obowiązków na skazanego ma formę

---

⁸⁵ Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.2023.127 .

⁸⁶ Zb. Hołda, K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, dz. cyt., s. 266.

⁸⁷ Zb. Hołda, K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, dz. cyt., s. 283.

zakazów dotyczących określonego działania oraz nakazów polegających na zobowiązaniu skazanego do określonego działania⁸⁸. Unormowanie praw i obowiązków skazanych musi pozostawać w zgodzie ze standardami, które wynikają z przepisów Konstytucji oraz międzynarodowych konwencji dotyczących ochrony praw człowieka. W tym miejscu należy podkreślić, że w Konstytucji odnajdujemy iż, „ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanowione tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać wolności i praw”⁸⁹.

1.5. Rola kuratora sądowego w systemie penitencjarnym

Kurator sądowy w systemie penitencjarnym spełnia istotną rolę. Wykonuje zadania, które mają na celu wykonywanie orzeczeń, wobec osób skazanych, ukaranych, będących w oddziaływaniach systemu penitencjarnego. Kurator sądowy wykonuje powierzone jemu zadania z poszanowaniem godności osób pozostających pod jego pieczę. Dba aby skazani byli odpowiednio traktowani, a orzeczenie sądowe skrupulatnie realizowane. Kuratorzy zgodnie z Ustawą o kuratorach sądowych, z późniejszymi zmianami realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu⁹⁰. Zapis ustawy ma brzmienie; Kuratorem zawodowym może być mianowany ten, kto: posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich; nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe; jest nieskazitelnego charakteru; jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków kuratora zawodowego; posiada tytuł zawodowy: magistra uzyskany po ukończeniu studiów na kierunku psychologia lub prawo lub na kierunku związanym z kształceniem w zakresie psychologii, pedagogiki, socjologii lub prawa lub magistra, magistra inżyniera albo równorzędny – uzyskany po ukończeniu studiów na innym kierunku i ukończył studia podyplomowe w zakresie psychologii, pedagogiki, socjologii lub prawa; odbył aplikację kuratorską; zdał egzamin kuratorski⁹¹. W artykule Ustawy ujęte są obowiązki kuratora

---

⁸⁸T. Szymanowski, Z. Świda, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. Librata, Warszawa 1998, s. 270.

⁸⁹Zb. Hołda, K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, dz. cyt., s. 266.

⁹⁰Ustawa z dnia 27.07.2001 o kuratorach sądowych. Dz. U. 2001 Nr 98 poz. 1071 Dz. U. z 2020 r. poz. 167, z 2023 r. poz. 27.

⁹¹Tamże.

sądowego. Podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych, kurator zawodowy ma prawo do: Odwiedzania osób objętych postępowaniem w godzinach od 7:00 do 22:00, zarówno w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, jak i w zakładach zamkniętych. Wymagania od osoby objętej postępowaniem przedstawienia dokumentu potwierdzającego jej tożsamość. Wymagania niezbędnych wyjaśnień i informacji od podopiecznych objętych dozorem, nadzorem lub inną formą kontroli zleconej przez sąd. Przeglądania akt sądowych oraz sporządzania z nich odpisów w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a także uzyskiwania dostępu do dokumentacji dotyczącej podopiecznego i innych osób objętych postępowaniem. Wymagania pomocy od Policji, innych organów lub instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, stowarzyszeń i organizacji społecznych w zakresie ich działania, a także od osób fizycznych w celu ułatwienia wykonywania czynności służbowych⁹².

Przepisy Ustawy regulują wszystkie aspekty funkcjonowania służby kuratorskiej, rozpoczynając od określenia charakteru wykonywanych zadań, poprzez kwestie kadrowe i finansowe kuratorów zawodowych i społecznych, aż do organizacji służby na poziomie okręgu sądowego, struktury i zadań samorządu kuratorskiego, odpowiedzialności dyscyplinarnej i porządkowej kuratorów zawodowych oraz warunków przygotowania aplikantów do służby. W ten sposób ustawodawstwo odpowiada na postulaty, które środowisko kuratorskie zgłaszało w latach 90. ubiegłego wieku, aby kuratorzy zostali uznani za pracowników zajmujących się podstawową (merytoryczną) działalnością sądownictwa, wykonujących pracę o charakterze wychowawczym i resocjalizacyjnym wobec nieletnich, małoletnich i dorosłych. Te postulaty powinny znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w ustawie o ustroju sądów powszechnych. Proponowano również modele zmian i organizacyjne, takie jak przyjęcie modelu kuratora zawodowego i społecznego (zamiast dotychczasowego modelu społeczno-zawodowego). Zamiast działalności o charakterze biurokratycznym i kontrolnym, kuratela miałaby realizować zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym. Wskazywano również na potrzebę odejścia od instytucjonalno-formalnego charakteru kurateli i przekształcenie jej w służbę społeczną, wyodrębnioną z struktur sądowych i stanowiącą niezależny organizacyjnie sektor, podobny do służb penitencjarnych, działający przy sądach i wykonujący przypisane im funkcje diagnostyczne i resocjalizacyjne. Proponowano również przeprowadzenie analizy dotychczasowych zadań kuratorów pod kątem

---

⁹² Tamże.

postulowanego wychowawczo-resocjalizacyjnego profilu ich pracy, aby zachować tylko te, które mają charakter profilaktyczno-resocjalizacyjny⁹³.

Przepisy dotyczące obowiązków kuratorów sądowych znajdują się również w kodeksie karnym wykonawczym. Kodeks Karny Wykonawczy określa zadania sądowego kuratora zawodowego. Sądowy kurator zawodowy jest odpowiedzialny za organizowanie i prowadzenie działań mających na celu pomoc skazanemu w społecznej resocjalizacji i zapobieżenie jego powrotowi do przestępstwa. Ponadto, kurator zawodowy nadzoruje skazanego w zakresie przestrzegania nakładanych przez sąd obowiązków lub obowiązków związanych z dozorem. Kurator zawodowy kieruje również pracą sądowych kuratorów społecznych oraz osób wykonujących nadzór i godnych zaufania. W przypadku nadzoru sprawowanego przez sądowego kuratora społecznego, sędziego lub kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej może w dowolnym momencie zarządzić osobiście sprawowanie nadzoru przez sądowego kuratora zawodowego lub polecić mu podjęcie niezwłocznych działań. Do obowiązków sądowego kuratora zawodowego należą przede wszystkim: sprawowanie nadzoru nad skazanym lub sprawcą; kontrolowanie skazanego lub sprawcy w okresie próbnym w zakresie przestrzegania nakładanych na niego obowiązków; składanie wniosków o zmianę okresu próbnego w sprawach dotyczących wykonania postanowienia o warunkowym zwolnieniu; składanie wniosków o podjęcie postępowania w zakresie warunkowego umorzenia; składanie wniosków o ustanowienie, rozszerzenie lub zmianę obowiązków w okresie próbnym, zwolnienie z obowiązków lub poddanie pod nadzór lub zwolnienie z nadzoru; składanie wniosków o odroczenie lub przerwę w wykonaniu kary lub o cofnięcie odroczenia lub przerwy w wykonaniu kary; składanie wniosków o warunkowe zwolnienie i cofnięcie warunkowego zwolnienia; składanie wniosków o wykonanie kary, której wykonanie zostało warunkowo zawieszony, oraz o wykonanie kary zastępczej; składanie wniosków dotyczących wykonania kary ograniczenia wolności; składanie wniosków o zawieszenie, podjęcie lub umorzenie postępowania wykonawczego; udzielanie pomocy pozbawionym wolności po ich zwolnieniu; uczestnictwo w posiedzeniach sądu w przypadkach określonych w ustawie; podejmowanie działań mających na celu przygotowanie skazanego do zwolnienia z zakładu karnego; przeprowadzanie na żądanie uprawnionych organów postępowania wykonawczego wywiadów środowiskowych; wykonywanie czynności związanych z organizowaniem i kontrolowaniem

---

⁹³A. Martuszewicz, A. Rzepniewski, *Ustawa o kuratorach sądowych. Fakty i komentarz do wybranych zasad ustrojowych kurateli sądowej*, Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyzy Kancelarii Sejmu, Warszawa 2003, s. 153.

wykonywania kary ograniczenia wolności; wykonywanie innych czynności wynikających z niniejszej ustawy oraz przepisów odrębnych⁹⁴.

Kurator sądowy posiada określone mentalne mapy lub paradygmaty dotyczące różnych aspektów swojej pracy. Ważne jest, aby zdawać sobie sprawę z odpowiedzi na istotne pytania z perspektywy sensowności i skuteczności działań oraz czerpania satysfakcji zawodowej. W trakcie wykonywania swojej pracy kurator sądowy może stawiać sobie następujące pytania: Czy resocjalizacja (zmiana) człowieka objętego nadzorem kuratora jest możliwa? Czy resocjalizacja (zmiana) może następować dzięki zewnętrznym bodźcom, takim jak kontrola, karanie, egzekwowanie konsekwencji itp., czy raczej jest to proces wewnętrzny? Czy prowadzone dozory/nadzory dają szansę na wyjście poza ich kontrolny charakter i umożliwiają realne oddziaływanie na podopiecznego? Czy oddziaływania kuratora mają szansę przyczynić się do rzeczywistej poprawy funkcjonowania społecznego dozorowanego/nadzorowanego? Czy kurator pozostaje gotowy szczerze zaakceptować partnerską relację z ludźmi objętymi nadzorem? Czy pozostaje prawdziwie zainteresowany ich dobrem? Rozważanie tych kwestii jest kluczowe dla właściwego podejścia i podejmowania skutecznych działań w pracy kuratora sądowego⁹⁵.

Człowiek, bardziej lub mniej świadomie, kieruje się w swoim funkcjonowaniu społecznym pewną mapą przekonań i paradygmatów. Te ramy interpretacyjne służą do analizy zdarzeń, które spotykają go w życiu. Paradygmaty te są rezultatem procesów socjalizacyjnych i dotyczą zarówno osób funkcjonujących prawidłowo, jak i jednostek niedostosowanych społecznie. Resocjalizacja jest z kolei zbiorem działań pedagogicznych, których celem jest doprowadzenie jednostki do stanu poprawnego przystosowania społecznego, kształtując cechy zachowania i osobowości, które gwarantują jej optymalne uspołecznienie i twórcze funkcjonowanie.⁹⁶ Im wyższy stopień niedostosowania społecznego, tym bardziej warunki towarzyszące procesowi resocjalizacji stają się niekorzystne. W praktyce sprowadzają się one do nasilania represji oraz ograniczania swobód i potrzeb definiowanych przez jednostki. W kontekście wysokiego stopnia zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego, przypisanego jednostkom silnie niedostosowanym społecznie, taka forma podejścia wydaje się w pełni uzasadniona. Trudno przewidzieć akceptację dla działań, które bezpośrednio prowadzą do ograniczenia poczucia szczęścia i satysfakcji z życia. Stąd wynika opór i swego rodzaju

---

⁹⁴ Kodeks Karny Wykonawczy. Dz.U.2023.127.

⁹⁵P. Popek, Kluczowe paradygmaty i zasady resocjalizacji a realizowanie kompetencji skutecznego działania przez kuratorów sądowych, w: Wielowymiarowość profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji społecznej. Tradycja, współczesność i perspektywy inicjatyw probacyjnych, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2017, s. 150.

⁹⁶ Tamże, s.149.

mechaniczna kontestacja rzeczywistości resocjalizacyjnej. Paradoks tej sytuacji polega na tym, że zarówno tym, którzy się obawiają, jak i tym, przez których istnieje to zagrożenie, trudno odmówić racji. Pierwsi starają się dystansować od zagrożenia, a drudzy sprzeciwiają się przymusowi zmiany⁹⁷.

Osoby skazane czerpią doświadczenia z różnych źródeł. Rodzina generacyjna ma istotny wpływ na zachowania skazanych, ale istotne pozostają również zdobycze kultury, które mogą determinować postawy podopiecznych. Warto jednak, mając świadomość roli wpływu społecznego na kształtowanie się zachowań przestępczych, podejmować świadome działania sprzyjające modyfikacji różnych niekorzystnych zmiennych. Należy do nich między innymi patogenne oddziaływanie rodziny i środowiska rodzinnego, odrzucenie społeczne, niepowodzenia szkolne, przynależność do patologicznych grup rówieśniczych oraz wczesny wiek pojawienia się zachowań przestępczych⁹⁸.

Obecnie ludzie zdobywają wiedzę w różnorodny sposób. Oprócz bezpośrednich doświadczeń i kontaktów z lokalnymi autorytetami, korzystają także z szeroko dostępnych przekazów kulturowych. Postęp cywilizacyjny umożliwia dostęp do ogromnej ilości informacji, co wpływa na sposób, w jaki przyswajają i wykorzystują wiedzę. Interesująco ujął to Maciej Bernasiewicz, który podkreśla, że młodzież, często krytykowana za bezmyślność, wtórny analfabetyzm oraz ignorancję, w rzeczywistości wykazuje wysoki poziom refleksyjności w kontakcie z przekazem kultury popularnej, co stanowi dla niej inspirację⁹⁹.

Kurator sądowy opracowuje indywidualne plany resocjalizacji dla skazanych. Plany te obejmują cele, zadania i środki niezbędne do skutecznego przygotowania skazanego do powrotu do społeczeństwa. Kurator współpracuje również z innymi instytucjami, takimi jak zakłady karno-terapeutyczne, ośrodki resocjalizacyjne i programy pomocowe, aby zapewnić wsparcie i odpowiednie środki resocjalizacyjne dla skazanych. Kurator sądowy regularnie ocenia postępy skazanych w realizacji ich planów resocjalizacyjnych. Zapewnia wsparcie emocjonalne i doradztwo, aby pomóc skazanym w reintegracji społecznej. Kurator także współpracuje z innymi specjalistami, takimi jak psychologowie i terapeuci, aby zapewnić odpowiednie oddziaływania i programy pomocowe dla skazanych. Kurator sądowy nadzoruje skazanych, którzy zostali zwolnieni warunkowo z zakładu karnego. Zapewnia, że skazani

---

⁹⁷ P. Frąckowiak, A. Knocińska, P. Jusko, *Uzasadnienie dla sprawczych alternatyw w przestrzeni współczesnej resocjalizacji i profilaktyki społecznej*, w: F. Frąckowiak, A. Knocińska, P. Jusko, *Niebanalne oblicza resocjalizacji i profilaktyki społecznej*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Środa Wielkopolska 2016, s. 10.

⁹⁸ R. Szczepaniak, A. Jaros, M. Stamiaszek, *Sąd nad demoralizacją nieletnich. Konteksty wychowawcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018, s. 53.

⁹⁹ M. Bernasiewicz, *Młodzież i popkultura. Dyskursy światopoglądowe, recepcja i opór*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009, s. 226.

przestrzegają określonych warunków zwolnienia, takich jak zakaz kontaktu z określonymi osobami lub miejsca, obowiązek uczęszczania na terapię lub odbywania pracy społecznej. Kurator sądowy współpracuje z różnymi instytucjami i organizacjami zewnętrznymi, takimi jak służby socjalne, organizacje pozarządowe i programy pomocowe. Wspólnie opracowują i wdrażają programy resocjalizacyjne oraz zapewniają skazanym dostęp do niezbędnych usług i wsparcia poza zakładem karnym.

Kodeks etyki kuratora sądowego, uchwalony przez Krajową Radę Kuratorów w dniu 6 maja 2004 roku, ma na celu zapewnienie dobra publicznego oraz dbałości o właściwą rangę zawodu kuratora oraz dobro osób objętych ich oddziaływaniem.

Kodeks ten stanowi wyraz woli kuratorów, aby wykonywać swoją funkcję w sposób etyczny, traktując z należytą uwagą rolę osoby zaufania publicznego. Jego fundamentem jest uznanie wartości, godności i niepowtarzalności każdej osoby, a także szacunek dla jej praw i obowiązków. Wyraża on postawy oparte na sprawiedliwości, solidarności, równości i wolności. Celem Kodeksu jest wspieranie tych wartości, pomoc w społecznej readaptacji oraz osiąganie stabilizacji życiowej osób, które są objęte oddziaływaniem kuratora. Kodeks etyki kuratora zawiera normy dotyczące etycznego postępowania wobec podopiecznych oraz współpracowników. Umożliwia on ocenę zachowania kuratora, uświadamia moralny wymiar jego pracy i stanowi podstawę rozwiązywania sporów w przypadku naruszenia zawartych w nim zasad¹⁰⁰.

W literaturze przedmiotu istnieje wiele koncepcji i strategii dotyczących postępowania resocjalizacyjnego. Jedną z propozycji jest optymalny model postępowania resocjalizacyjnego zaproponowany przez A. Paszkiewicza, w którym wszystkie działania wychowawcze są spójne, uzasadnione i prowadzą do oczekiwanego rezultatu. Przedstawiony schemat postępowania oparty na metodzie indywidualnych przypadków (casework) może być skutecznie wykorzystany w ramach sprawowania dozoru.

Pierwszym etapem postępowania resocjalizacyjnego jest diagnoza wyjściowa, która stanowi podstawę dla pracy kuratora. Diagnoza ta służy rozpoznaniu początkowego stanu osobowości oraz warunków środowiskowych dozorowanego, a przede wszystkim charakterystyce zachowania w odniesieniu do norm społecznych i możliwości jego zmiany. Składa się ona z trzech diagnoz cząstkowych:

1. Diagnoza stwierdzająca fakty - obejmuje opis rodzaju zaburzonego zachowania dozorowanego, jego formę, charakter, stan psychiczny, funkcjonowanie

---

¹⁰⁰ Uchwała Krajowej Rady Kuratorów z dnia 6 maja 2004 roku, *Kodeks etyki kuratora sądowego*, Kurat.2004.5.6.

w środowisku, poziom wykolejenia przestępczego oraz ujawniony stosunek do norm prawnych i obyczajowych.

2. Diagnoza genetyczna - skupia się na identyfikacji domniemanej przyczyny zaburzonego zachowania dozorowanego w kontekście niezaspokojonych potrzeb psychicznych, a także uzasadnia tę diagnozę.
3. Diagnoza prognostyczna (prognoza resocjalizacyjna) - przewiduje psychiczną podatność dozorowanego na oddziaływania wychowawcze, uwzględniając optymalne możliwości środowiskowe.

Przy wykorzystaniu opisanego schematu postępowania, kurator ma możliwość skutecznego planowania i realizacji działań resocjalizacyjnych mających na celu reintegrację dozorowanego z społeczeństwem¹⁰¹. Ważne tezy i wskazania Bałandynowicza odnoszą się do istotnej roli kuratora sądowego. Proces oddziaływania wychowawczego, według tego autora, można podzielić na cztery fazy:

1. Faza otwierająca proces resocjalizacji - w tej fazie kurator ma za zadanie uświadomić osobie poddanej probacji cele i skuteczność wspólnych działań podejmowanych z kuratorem sądowym.
2. Faza badania możliwości wykorzystania potrzeb wychowawczych skazanego w procesie resocjalizacji - kurator powinien ocenić, jakie potrzeby wychowawcze mogą być wykorzystane w procesie reintegracji skazanego.
3. Faza pracy nad rozwiązaniem problemów utrudniających poprawne funkcjonowanie skazanego w społeczeństwie - w tej fazie kurator koncentruje się na identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, które utrudniają skazanemu prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.
4. Faza zakończenia oddziaływania wychowawczego - to etap końcowy, w którym kurator ocenia osiągnięte rezultaty i przygotowuje skazanego do samodzielnego funkcjonowania po zakończeniu dozoru.

Takie podejście do postępowania kuratora sądowego powinno być znane zarówno dla kuratorów zawodowych, jak i społecznych, a także dla innych osób odpowiedzialnych za sprawowanie dozoru. Bałandynowicz nie tylko przedstawia teoretyczne postulaty dotyczące resocjalizacji, ale także podaje praktyczne wskazówki, które pomagają osiągnąć cele dozoru.

W fazie otwierającej proces resocjalizacji, istotne jest podniesienie motywacji skazanego do aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu istotnych życiowych spraw

---

¹⁰¹A. Paszkiewicz, „*Wychowanie resocjalizujące w środowisku otwartym - zarys teorii*”, Białystok 2006, s. 19-20.

i problemów, które wpływają na jego postawy. W celu osiągnięcia tego celu, skazany po opuszczeniu zakładu karnego powinien być świadomy, że społeczeństwo oczekuje od niego porzucenia negatywnych norm postępowania na rzecz społecznie akceptowanych wzorców zachowań oraz uznania społecznej hierarchii wartości¹⁰². Konsekwentne i bezpośrednie reakcje na naruszenia norm współżycia społecznego stanowią wyraźny sygnał dla osoby podlegającej resocjalizacji, że dewiacyjne i destrukcyjne zachowania spotkają się z reakcją zgodną z systemem prawa karnego. Kurator sądowy powinien przestrzegać zasady praworządności i humanizmu, co uświadamia mu, że fundamentem oddziaływań probacyjnych i wychowawczych jest uznanie wartości, godności, praw i obowiązków obywatelskich oraz unikalności każdej osoby ludzkiej. Tego rodzaju działanie wyraża szacunek dla sprawiedliwości, solidarności, równości i wolności, co sprzyja wartościom, które pomagają w społecznej readaptacji i osiągnięciu konstruktywnej stabilizacji życiowej osób podlegających oddziaływaniu kuratora¹⁰³. Kodeks Karny Wykonawczy przypisuje kluczową rolę kuratorowi sądowemu (zarówno zawodowemu, jak i społecznemu) w procesie wykonywania dozoru. Jego głównym zadaniem, które odnosi się również do innych podmiotów odpowiedzialnych za dozór, jest wspieranie społecznej resocjalizacji skazanego, prowadzenie oddziaływań wychowawczych oraz zapobieganie powrotowi do przestępstwa. Aby skutecznie realizować te ustawowe zadania, istotny jest bliski, częsty i osobisty kontakt między skazanym a kuratorem. Jednocześnie kurator, który pełni funkcję pośrednika między skazanym a sądem, ma obowiązek informowania sądu o postępach skazanego w okresie próby. Kurator otrzymuje wiele uprawnień i obowiązków, które są niezbędne do właściwego wykonywania swoich funkcji. Wśród tych kompetencji szczególną uwagę zwraca się na uprawnienia kontrolne wobec skazanego (włącznie z możliwością przeprowadzenia badań w celu wykrycia obecności alkoholu, środków odurzających i substancji psychotropowych w organizmie skazanego. W razie potrzeby kurator zawodowy ma prawo składać do sądu wnioski dotyczące ustanowienia, rozszerzenia lub zmiany obowiązków nałożonych na skazanego w okresie próby, zwolnienia go z tych obowiązków, poddania go dozorowi, zwolnienia go spod dozoru oraz wykonania zawieszony kary. Kurator zawodowy ma również prawo uczestniczyć w posiedzeniach sądu dotyczących wykonania środków karnych związanych z poddaniem sprawcy okresowi próby. Z kolei kurator społeczny ma między innymi obowiązek odwiedzania skazanego,

---

¹⁰²A. Baładynowicz, *Probacja — wychowanie do wolności*, Wyd. .Primum, 1996, s. 115.

¹⁰³P. Popek, *Uwarunkowania diagnostyczne w tworzeniu indywidualnych programów resocjalizacyjnych w placówkach dla nieletnich w Polsce*, Pedagogicka Diagnostyka A Evaluate 2012, J. Małach, N. Sklenarova (red.), Ostrawa 2012, s. 514.

nawiązywania kontaktu z jego rodziną, żądania udzielania informacji i wyjaśnień, przeprowadzania wywiadów środowiskowych oraz zbierania niezbędnych informacji od organów administracji rządowej, samorządowej, miejsc pracy, stowarzyszeń, organizacji i instytucji. Stowarzyszenia, organizacje i instytucje odpowiedzialne za dozór nad skazanym w okresie próby mają obowiązek wyznaczenia przedstawiciela do wykonywania czynności związanych z dozorem, udzielania pomocy temu przedstawicielowi oraz utrzymywania niezbędnych kontaktów z sądem i kuratorem zawodowym¹⁰⁴.

Tryb postępowania kuratora sądowego w poszczególnych rodzajach wykonywanych orzeczeń określa Rozporządzenie¹⁰⁵ o czynnościach kuratora sądowego w dozorcze przy kwalifikacji do określonej grupy ryzyka, przy karze ograniczenia wolności, czy pracy społecznie użytecznej, przy kontroli okresu próby, przygotowaniu skazanego do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Otrzymuje brzmienie: Po powierzeniu kuratorowi sądowemu dozoru, należy podjąć następujące działania: Zapoznanie się z aktami sprawy karnej oraz innymi istotnymi źródłami informacji dotyczącymi skazanego. Kopie danych osobowych skazanego, takich jak wywiady środowiskowe, opinie lekarzy psychiatrów, psychologów, seksuologów i specjalistów ds. uzależnień, należy dołączyć do teczki dozoru; Zapoznanie się z dotychczasowym przebiegiem dozorów dla dorosłych i nadzorów rodzinnych prowadzonych przez innych kuratorów. W razie potrzeby, kopie sprawozdań z dotychczasowych dozorów należy dołączyć do teczki dozoru. Zapoznanie się z opiniami i dostępną dokumentacją dotyczącą skazanego, który opuszcza zakład karny w przypadku zastosowania warunkowego zwolnienia. Kopie opinii, orzeczeń i wniosków dotyczących zachowania się skazanego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym należy dołączyć do teczki dozoru. Rozpoznanie i diagnozowanie sytuacji osobistej, rodzinnej i środowiskowej skazanego. Ocena i diagnoza problemów, czynników i warunków sprzyjających lub nie sprzyjających resocjalizacji i kontroli okresu próbnego. Ocena możliwości i metod rozwiązywania problemów, które nie sprzyjają resocjalizacji i kontroli okresu próbnego. Rozpoznanie optymalnych metod kontroli i oddziaływania na skazanego oraz wybór odpowiednich strategii. Nawiązanie kontaktu z rodziną i środowiskiem skazanego. W przypadku, gdy skazany nieletni pobiera naukę, uzyskanie informacji o nim od placówek oświatowych i oświatowo-wychowawczych. W przypadku przestępstwa dotyczącego przemocy lub bezprawnej groźby, nawiązanie

---

¹⁰⁴J. Giezek, D. Gruszecka, K. Lipiński, G. Łabuda, *Kodeks Karny. Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.

¹⁰⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13.06.2016 roku w sprawie sposobu i trybu wykonywania czynności przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych. Dz.U. 2016 poz. 969.

kontakty z odpowiednim dzielnicowym Policji w celu wymiany informacji o skazanym oraz ustalenia dalszej współpracy i form kontaktu¹⁰⁶. W sprawozdaniu z objęcia dozoru należy zawrzeć następujące informacje: Szczegółową diagnozę osobową skazanego, uwzględniającą jego warunki życiowe, postawę wobec dozoru i obowiązków okresu próbnego, oraz ocenę ryzyka ponownego popełnienia przestępstwa, wraz z wnioskiem o przypisanie skazanego do odpowiedniej grupy ryzyka recydywy; Diagnozę środowiskową; Krótkie podsumowanie przestępczości skazanego, dotychczasowych dozorów i nadzorów oraz wszelkich toczących się przeciwko niemu postępowań karnych w okresie dozoru; Plan readaptacyjny, w tym plan pracy z skazanym, metody nadzoru i kontroli postępowania skazanego, a także potencjalne trudności i przeszkody w realizacji tego planu; Źródła informacji o skazanym i jego otoczeniu, wraz z datami ich pozyskania¹⁰⁷. Podstawą oddziaływania wychowawczo-resocjalizacyjnego musi być właściwie sporządzona diagnoza - która stanowi bardzo ważny element pracy z podopiecznym - metodą indywidualnego przypadku. Konieczność przeprowadzenia diagnozy nie wynika jedynie z faktu, że jest ona immanentnym elementem omawianej metody, ale przede wszystkim wynika ona z tego, że jest to jeden z kluczowych warunków osiągnięcia celów prewencji indywidualnej. Zebranie wszystkich koniecznych informacji o skazanym, jego osobowości, uwarunkowaniach środowiskowych, a przede wszystkim rodzinnych, o czynnikach destrukcyjnych, jak również o tych elementach, które mogą stanowić podstawę budowania współpracy z podopiecznym, pozwala sformułować właściwą prognozę kryminologiczną, optymalną dla osiągnięcia zakładanych celów¹⁰⁸. „Kurator sądowy w swojej pracy w wielu przypadkach występuje jako swoisty mediator i tłumacz problemów społecznych, które mają podopieczni, na język prawa, w którym sąd określa następnie fakty relewantne prawnie i dokonuje rozstrzygnięć według uniwersalnych reguł prawa. Kurator zawodowy tłumaczy z jednej strony, na użytek najważniejszego aktora w polu prawa - sędziego - problemy danych rodzin (kurator rodzinny) czy kontekst społeczny, w którym funkcjonuje sprawca, ale te z drugiej - wtórnie w toku wykonywania nadzorów i dozorów dbać musi o rzetelne tłumaczenie racji prawa na racje społeczne, które będą jasne merytorycznie i jednocześnie możliwie przekonujące dla podopiecznych i innych osób, których to może dotyczyć. Bez przetłumaczenia racji sądu i ich przedstawienia tak, aby były jednocześnie zrozumiałe i akceptowane, proces resocjalizacji czy naprawy relacji społecznych, w tym readaptacji społecznej skazanego, może być utrudniony, lub wręcz uniemożliwiony. Ważne,

---

¹⁰⁶ Tamże.

¹⁰⁷ Tamże.

¹⁰⁸ V. Konarska-Wrzósek, *Dyrektywy wyboru kary w polskim ustawodawstwie karnym*, Toruń 2002, s. 94.

aby to tłumaczenie było poprawne w obydwie strony, gdyż w innym przypadku nastąpić może zakłócenie w pracy wymiaru sprawiedliwości, a realia będące podstawą decyzji sędziego przestaną odpowiadać rzeczywistej sytuacji podsądnych, którzy z kolei nie będą rozumieć i akceptować decyzji wymiaru sprawiedliwości, czy to w sprawach rodzinnych, czy w sprawach karnych”¹⁰⁹.

Rola organizowania i kontrolowania wykonania kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz nadzorowania związanych z nimi obowiązków spoczywa na sądowym kuratorze zawodowym.

Kompetencje i obowiązki kuratorów sądowych w zakresie wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających z użyciem systemu dozoru elektronicznego są uregulowane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. i Kodeksie karnym wykonawczym¹¹⁰ oraz w rozporządzeniach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

Tam została precyzyjnie określona rola kuratora sądowego w systemie dozoru elektronicznego. Zgodnie z tymi przepisami, jego głównym zadaniem jest organizowanie i kontrolowanie wykonywania kary z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz nadzorowanie skazanych w związku z nałożonymi na nich obowiązkami. W praktyce, przepisy dotyczące dozoru elektronicznego oraz kuratora sądowego stosuje się odpowiednio do potrzebnych działań. Kurator odgrywa kluczową rolę w udzielaniu pomocy skazanym w procesie readaptacji społecznej. Ponadto, pełni on funkcję ścisłej kontroli nad wykonywaniem nałożonych na skazanego obowiązków i poleceń, które mają charakter wychowawczy oraz służą zapobieganiu powrotu do przestępstwa.

Kurator jest również zobowiązany do składania stosownych wniosków oraz niezwłocznego informowania sądu o każdym przypadku naruszenia przez skazanego porządku prawnego lub obowiązku. Szczególnie istotne jest, aby kurator natychmiast zawiadamiał sąd o popełnieniu przez skazanego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego¹¹¹.

Sądowy kurator zawodowy pełni istotną rolę w procesie weryfikacji przesłanek merytorycznych dla udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego (SDE). W tym celu sąd może zlecić kuratorowi przeprowadzenie wywiadu środowiskowego lub zebranie informacji zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa.

---

¹⁰⁹ J. Utrat-Mileck ., *Penologia jako podstawa polityki karnej. Wybrane teoretyczne kwestie prawne związane z pracą kuratora sądowego*,” GSP 2020, nr 3, s. 26-42.

¹¹⁰ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, (Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).

¹¹¹ K. Stasiak, *Rola kuratora sądowego w wykonywaniu środków penalnych w systemie dozoru elektronicznego, w: Dziesięć lat funkcjonowania systemu dozoru elektronicznego w Polsce*, A. Kwieciński (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2021, s. 162.

Rola kuratora sądowego w tych zadaniach jest niezwykle istotna dla zapewnienia rzetelnej oceny skazanego i jego odpowiedniego przygotowania do odbycia kary z zastosowaniem dozoru elektronicznego. Podczas zbierania informacji, o której mowa powyżej, kurator sądowy ma obowiązek pouczyć osoby pełnoletnie, które zamieszkują wspólnie ze skazanym, o warunkach wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego oraz o konsekwencjach, jakie wynikają z jej wykonywania dla osób zamieszkujących ze skazanym. W miarę możliwości, kurator może także odbierać od osób pełnoletnich zamieszkujących ze skazanym pisemne oświadczenie, w którym wyrażają zgodę na wykonywanie dozoru elektronicznego oraz na umożliwienie podmiotowi dozoru przeprowadzania czynności kontrolnych. W przypadku wywiadu środowiskowego, kurator nie jest zobowiązany do dokonywania jakichkolwiek pouczeń ani odbierania pisemnych oświadczeń. Jego głównym celem podczas wywiadu jest zbieranie informacji o skazanym w zakresie jego sytuacji rodzinnej i socjalno-bytowej, aby zapewnić rzetelną ocenę skazanego i jego przygotowania do odbycia kary z zastosowaniem dozoru elektronicznego¹¹².

W systemie dozoru elektronicznego (SDE), który głównie wykorzystywany jest do wykonywania kary pozbawienia wolności, zadania sądowego kuratora zawodowego skupiają się przede wszystkim na realizacji czynności początkowych, na kontroli wykonywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz wydawaniu decyzji o modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności. Czynności początkowe - obejmują niezwłoczne nawiązanie kontaktu ze skazanym, przeprowadzenie rozmowy, udzielenie pouczenia o jego obowiązkach i uprawnieniach, oraz omówienie wszelkich kwestii związanych z współpracą skazanego z kuratorem sądowym. Kontrolowanie wykonywania kary w SDE - obejmuje dokonywanie oceny zachowania skazanego, uwzględniając w szczególności, czy przestrzega on porządku prawnego, czy respektuje obowiązki wynikające z kary, oraz jakie jest jego podejście do organów wykonawczych. Ocena ta jest przekazywana sędziemu za pośrednictwem systemu komunikacyjno-monitorującego. Kurator musi regularnie aktualizować i zamieszczać w systemie informacje dotyczące wykonania kary w SDE¹¹³.

Sądowy kurator zawodowy w wielu przypadkach jest uprawniony do podejmowania decyzji merytorycznych w odpowiedzi na prośby lub wnioski skazanego. Taka decyzja może dotyczyć- przykładowo zmiany przedziału czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo oddalić się z miejsca stałego pobytu lub innego

---

¹¹²Tamże, s. 161.

¹¹³ K. Stasiak, *Kurator sądowy organem postępowania wykonawczego*, w: Kuratela sądowa w Polsce. Analiza systemu. Księga pamiątkowa dedykowana dr Tadeuszowi Jedyńskiemu, (red.), K. Stasiak, Toruń 2018, s. 150.

wskazanego miejsca na okres nieprzekraczający 12 godzin dziennie. Kurator sądowy ma uprawnienia do podjęcia decyzji odnośnie zezwolenia skazanemu na opuszczenie miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni. Kurator może, w razie konieczności udzielić decyzji odnośnie cofnięcia zezwolenia na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kurator może wyrazić zgodę na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika, jeżeli występuje sytuacja wymagająca natychmiastowej reakcji ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia ludzkiego. Wszystkie te decyzje sądowego kuratora zawodowego mają kluczowe znaczenie w procesie dozoru elektronicznego, zapewniając zarówno skuteczne wykonanie kary, jak i odpowiednią ochronę społeczeństwa¹¹⁴.

---

¹¹⁴ K. Postulski, *Prawo skazanego do obrony w zmienionym kodeksie karnym wykonawczym*, „Palestra” 2012, nr 7-8, s. 58.

ROZDZIAŁ 2. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM

2.1. System dozoru elektronicznego jako forma wykonania kar, środków karnych i zabezpieczających

Dozór elektroniczny umożliwia państwu sprawowanie kontroli nad zachowaniem skazanego za pomocą środków technicznych, eliminując konieczność izolacji penitencjarnej jako reakcji prawnokarnej. Jest to forma reakcji o znacznie mniejszym stopniu dolegliwości, pozbawiona negatywnych konsekwencji związanych z izolacją, takich jak demoralizacja, osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, zmiana środowiska, utrata autonomii, degradacja ekonomiczna czy stygmatyzacja¹¹⁵.

System Dozoru Elektronicznego jest nieizolacyjnym sposobem wykonania kary pozbawienia wolności, który ma na celu umożliwienie skazanym funkcjonowania w otwartym środowisku oraz sprzyjać ich integracji społecznej. Głównym celem SDE jest skuteczne, ekonomiczne i dyscyplinujące oddziaływanie mające na celu osiągnięcie zamierzonych celów kary. W ramach Systemu Dozoru Elektronicznego, skazany jest poddany kontroli za pomocą urządzeń elektronicznych. Nadajnik w formie opaski, podobnej do zegarka, jest umieszczany na nodze lub przegubie dłoni skazanego. Dodatkowo, w miejscu odbywania kary instalowane jest urządzenie monitorujące. Te urządzenia monitorują zachowanie skazanego, sprawdzając, czy przestrzega on zaleceń sądu oraz przebywa w wyznaczonym miejscu w określonych godzinach. Podczas odbywania kary w SDE, skazany musi ściśle przestrzegać harmonogramu ustalonego przez sąd, obejmującego godziny i miejsca pobytu. Musi również odbierać połączenia na urządzenie monitorujące i zgłaszać wszelkie problemy związane z urządzeniami. Skazany zobowiązany jest również do przestrzegania prawa. Niemniej jednak, odbywanie kary w SDE ma również korzystne aspekty. Skazany unika surowości izolacji więziennej i ma możliwość kontynuowania aktywności zawodowej, nauki, leczenia i terapii. Może utrzymywać kontakty z bliskimi, uczestniczyć w praktykach religijnych, korzystać z mediów i dóbr kultury, uprawiać sport oraz rozwijać się. Skazanemu przysługuje również prawo do ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w przypadku trudnej sytuacji życiowej i materialnej. System

---

¹¹⁵ I. Jankowska-Prochot, *Możliwość odbywania w systemie dozoru elektronicznego jako przykład sankcji pozytywnej*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2019, nr 4, s. 25.

Dozoru Elektronicznego umożliwia skazanym odbywanie kary pozbawienia wolności poza więzieniem, przy jednoczesnej kontroli i przestrzeganiu zasad określonych przez sąd.

Dozór elektroniczny to szerokie pojęcie odnoszące się do różnych form nadzoru, które wykorzystują technologię radiową i satelitarną do monitorowania danej osoby w ramach procesu karnego. Polega na śledzeniu geograficznego położenia, aktywności, określonego zachowania oraz danych biometrycznych¹¹⁶. Wykorzystanie nowoczesnych technologii jako narzędzia nadzoru nad skazanymi, choć stosunkowo nowe, jest istotnym elementem współczesnej polityki penitencjarnej¹¹⁷.

Problematykę Systemu Dozoru Elektronicznego w pierwszym etapie, regulowała Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego¹¹⁸. Przepisy tej ustawy określały cztery podstawowe warunki i procedury, które obejmowały: 1) odbywanie kary pozbawienia wolności poza murami więzienia przez skazanego, 2) decyzje o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, 3) organizację i kontrolę procesu wykonania kary pozbawienia wolności, 4) nadzór nad skazanymi wykonującymi karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Ustawa była obowiązująca przez określony okres czasu, od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2014 r. Kolejne uregulowania dotyczące tej materii zostały włączone do Kodeksu Karnego i Kodeksu Karnego Wykonawczego.

Zgodnie z intencją ustawodawcy, system dozoru elektronicznego został uznany za jedną z metod wykonania kary pozbawienia wolności, polegającą na monitorowaniu zachowania skazanego, który przebywa poza zakładem karnym. Istotną zaletą tego systemu jest uniknięcie konieczności kontaktu skazanego z innymi osadzonymi, co jest typowe dla tradycyjnego więzienia. Wykonywanie narzuconych przez sąd penitencjarny obowiązków jest ściśle kontrolowane, jednak przede wszystkim ma na celu działanie wychowawcze, które w odpowiednich warunkach sprzyja zapobieganiu recydywie i przestępstwom skarbowym. Warto również zaznaczyć, że system dozoru elektronicznego może być stosowany wobec tysięcy osób skazanych głównie za drobne przestępstwa, często w przypadku jednostek o

---

¹¹⁶ M. Nellis, D. Lehner, *Scope and definitions. Electronic monitoring*. Councilfor Penological Co-operation 7/2, Strasburg 2012, s. 1.

¹¹⁷ M. Black, R.G. Smith, *Electronic Monitoring in the Criminal Justice System*, Australian Institute of Criminology 2003, nr 5, p. 1.

¹¹⁸ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Dz.U. 2007 Nr 191 poz. 1366. Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960, z 2011 r. Nr 217, poz. 1280, z 2012 r. poz. 692, z 2013 r. poz. 509, 915.

niewielkim stopniu degeneracji¹¹⁹. Założeniem polskiego ustawodawcy było stworzenie takiego systemu kar i środków karnych, aby kara pozbawienia wolności miała charakter subsydiarny, tzn. była stosowana wówczas, gdy kary i środki karne niezwiązane z pozbawieniem wolności okazały się być niewystarczające¹²⁰.

Obecnie obserwujemy powolne odejście od dychotomicznego podziału na karę pozbawienia wolności oraz sankcje niezwiązanymi z nią. Obok tych dwóch tradycyjnych form reakcji karnej, rozwija się trzeci sposób kontroli zachowania skazanych, który ma na celu zarówno ukaranie, jak i - o ile to możliwe - zapobieżenie ponownemu popełnieniu przestępstwa. Mowa tutaj przede wszystkim o monitoringu elektronicznym, którego rozwój jest stymulowany zarówno przez przepełnienie zakładów karnych, jak i dynamiczny postęp technologiczny w dziedzinie elektroniki¹²¹.

Polski ustawodawca przyjął założenie, że system kar i środków karnych powinien opierać się na zasadzie subsydiarności, czyli kara pozbawienia wolności powinna być stosowana jedynie w sytuacji, gdy inne kary i środki karnego oddziaływania okazały się niewystarczające. W ten sposób kara pozbawienia wolności ma charakter *ultima ratio*, co jest zgodne z międzynarodowymi normami prawa, które Polska ratyfikowała. Dodatkowo, takie podejście jest zgodne z polityką karą Unii Europejskiej, Rady Europy oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych. W państwach demokratycznych opartych na zasadach praworządności zaleca się ograniczanie stosowania kary pozbawienia wolności na rzecz rozwijania alternatywnych środków, które umożliwią uniknięcie negatywnych skutków związanych z izolacją penitencjarną dla skazanych¹²².

Zgodnie ze stanowiskiem Marka Heinego „osoby objęte resocjalizacją w warunkach izolacji środowiska naturalnego (zakłady karne, poprawcze) znajdują się w specyficznych warunkach opresji. W tych warunkach nie tylko nie jest możliwe w pełni aktywne odpowiadanie na ofertę resocjalizacyjnej pomocy, ale wręcz nakazem jest jej odrzucenie, a często manifestowanie wrogości wobec tego, który z taka propozycja występuje”¹²³.

---

¹¹⁹ W. Kotowski, B. Kurzępa, *Dozór elektroniczny - zarys problematyki*, w: „Probacja”, Ministerstwo Sprawiedliwości, Kwartalnik III/2015, s.72.

¹²⁰ A. Zoll, *Założenia polityczno-kryminalne kodeksu karnego w świetle wyzwań współczesności*, „Prokuratura i Prawo” 1998, nr 9/10, s. 47.

¹²¹ Tamże.

¹²² Wzorcowe Reguły Minimum Narodów Zjednoczonych dotyczące środków alternatywnych wobec pozbawienia wolności (Reguły Tokijskie). Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego (45/110) przyjęta 14 grudnia 1990 r. Tekst w: „Archiwum Kryminologii” 1994, t. XX, s. 193-203.

¹²³ M. Heine, *Efektywność resocjalizacji i niektóre jej makrouwarunkowania*, w: *Dewiacyjne aspekty współczesnego świata : przejawy, zapobieganie, terapia*, (red.), M. Prokosz, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2005, s. 48.

W przypadku opinii popierających upowszechnienie dozoru elektronicznego dominuje przekonanie, że jest to najbardziej odpowiedni sposób ograniczenia wolności dla przestępców, bez całkowitego jej pozbawiania. Uważa się, że dozór elektroniczny może stanowić sprawiedliwą formę kary dla skazanych, których z różnych powodów, głównie humanitarnych, nie powinno się umieszczać w tradycyjnych zakładach karnych. Taki punkt widzenia szczególnie dobrze się sprawdza w przypadku skazanych, dla których wymierzenie grzywny lub kary ograniczenia wolności jest niewłaściwe ze względu na oczywistą nieefektywność egzekwowania tego rodzaju sankcji, lub dla tych, którzy odbywają zastępczą karę pozbawienia wolności z powodu nieopłaconej grzywny. Jest to szczególnie istotne dla osób starszych i niepełnosprawnych, które w powszechnej opinii wydają się unikające odpowiedzialności karnej, chyba że zostaną umieszczone w więzieniu. Z drugiej strony, dla skazanych, którzy mają stałą pracę lub są uczącymi się, dozór elektroniczny stanowi represyjne działanie wychowawcze, jednocześnie nie przerywając społeczno-ekonomicznych więzi skazanego, które są zakłócane przez izolację. Dozór elektroniczny nie zwalnia skazanego z obowiązku samokontroli, co sprzyja przestrzeganiu prawa ¹²⁴.

Obecnie praktykowanie dozoru elektronicznego ma miejsce w różnych krajach, w tym w Stanach Zjednoczonych oraz wielu państwach europejskich, takich jak Wielka Brytania, Dania, Szwecja, Holandia, Belgia, Szwajcaria, Hiszpania, Portugalia, Francja, Niemcy i Włochy. Istnieje wiele różnych form jego zastosowania, które zależą od kontekstu, w jakim jest wykorzystywany. Dozór elektroniczny może pełnić rolę systemu wykonawczego kary, narzędzia nadzoru po odbyciu kary pozbawienia wolności, składnika systemu ochrony ofiar przestępstw, środka probacyjnego oraz środka zabezpieczającego, a nawet samodzielnego sankcji karnej¹²⁵. Aktualnie obowiązujący Kodeks karny wykonawczy reguluje kwestie związane z dozorem elektronicznym¹²⁶, który stanowi formę wykonywania, m.in. kary pozbawienia wolności i polega na kontrolowaniu zachowania skazanego, który przebywa poza zakładem karnym.

Dozór elektroniczny stanowi jedną z metod wykonania kary pozbawienia wolności w ramach systemu prawa karnego wykonawczego. W kontekście formalnym nie jest on traktowany jako oddzielna kara o innym charakterze, niezawarta w katalogu przewidzianym w art. 32 Kodeksu Karnego. Taki wniosek wynika z interpretacji norm prawnych zawartych

---

¹²⁴ J.R Lilly, R.A. Ball., G.D Curry. & J McMullen., *Electronic Monitoring of the Drunk Driver, A Seven-Year Study of the Home Confinement Alternative*" (1993) 39 *Crime & Delinquency*, p. 479.

¹²⁵ P. Moczydłowski, *Przestępca na uwięzi. Elektroniczny monitoring sprawców przestępstw*, Warszawa 2006, s. 66.

¹²⁶ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny wykonawczy, Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557, ze zm.

zarówno w Kodeksie Karnym, jak i Kodeksie Karnym Wykonawczym. Istniejący system karny przewiduje jednolitą formę pozbawienia wolności, a istotne jest odróżnienie prawnie ustalonego wyroku od sposobu jego wykonania. Fakt pozbawienia wolności wynika z zakazu zawartego w prawomocnym orzeczeniu sądowym, natomiast decyzja o zastosowaniu dozoru elektronicznego jako innego środka wykonania kary jest podejmowana przez organ penitencjarny¹²⁷.

Nie należy ignorować negatywnych konsekwencji związanych z mechanizmami inwigilacji, jednak istnieją również istotne korzyści wynikające z elektronicznego nadzoru, który znajduje zastosowanie w przypadku środków karnych. Kontrola elektroniczna rozwija się w kontekście ewolucji koncepcji resocjalizacji oraz dominacji nowej polityki kryminalnej, opartej na podejściu menedżersko-nadzorczym, wynikającym z analizy ekonomicznej prawa. Wykorzystanie nowoczesnych technologii stanowi istotny czynnik wpływający na efektywność systemu penitencjarnego¹²⁸. Dozór elektroniczny ma szczególne znaczenie w tym obszarze, ponieważ przyczynia się do redukcji liczby osadzonych w więzieniach poprzez dostarczenie mniej kosztownej alternatywy dla krótkoterminowego pozbawienia wolności. Jednocześnie zapewnia ochronę społeczeństwa przed przestępczością poprzez poddanie sprawcy systemowi nadzoru oraz umożliwienie indywidualnego oddziaływania na niego za pomocą ograniczeń czasowo-przestrzennych. Te ograniczenia mają na celu kształtowanie postawy samokontroli, odpowiedzialności oraz przestrzegania norm i dostosowywania się do nich. W polskim systemie prawnym dostrzega się również korzyści płynące z włączenia dozoru elektronicznego w ramach różnych środków karanych. Powszechnie podzielane jest przekonanie o konieczności wprowadzenia odpowiednich rozwiązań elektronicznych jako elementu kontroli nad sprawcą¹²⁹. Dozór elektroniczny, mimo pewnych ograniczeń, stanowi formę ograniczenia wolności dla skazanego. Skutkuje to utratą swobody poruszania się oraz samodzielnego decydowania o miejscu pobytu i harmonogramie dnia. Nie można bagatelizować tych aspektów, ponieważ każda kara i większość środków karanych wiąże się z pewnym stopniem ograniczenia swobody osobistej i są wyposażone w mechanizmy zapewniające posłuszeństwo skazanego. Warto zauważyć, że system dozoru elektronicznego wprowadza jeszcze większe ograniczenia w zakresie swobody poruszania się, dysponowania czasem i podejmowania działań niż jakikolwiek inny środek penalny. Nakaz przebywania w określonym miejscu,

---

¹²⁷ M. Pieszczyk, *Odpowiedzialność karna*, dz.cyt. s. 38.

¹²⁸ M. Pieszczyk, *Odpowiedzialność karna za zachowanie polegające na uchylaniu się od wykonywania dozoru elektronicznego*, „*Probacja*” III 2021, s. 31-36.

¹²⁹ P. Bogacki, M. Oleżałek, *Dozór elektroniczny jako środek ograniczenia przeludnienia w polskich zakładach karnych*, „*Wiedza Prawnicza*” 2014, nr 4, s. 105.

z pewnymi ustępstwami dotyczącymi możliwości opuszczania go w określonym czasie i celu, oraz poddanie skazanego monitorowaniu za pomocą aparatury stanowi formę pozbawienia wolności, choć realizowaną w warunkach większej swobody. Ograniczenia te dotyczą jedynie zmiany stałego miejsca pobytu, rozumianego jako faktyczne miejsce, gdzie skazany przebywa¹³⁰.

Uregulowania prawne dotyczące Systemu Dozoru Elektronicznego zostały wprowadzone w 2007 roku, jednak praktyczne wdrożenie systemu rozpoczęło się dopiero w 2009 roku. Pierwszy skazany objęty tym systemem rozpoczął odbywanie kary w ramach Dozoru Elektronicznego w trzecim tygodniu funkcjonowania systemu w apelacji warszawskiej. W porównaniu, w Wielkiej Brytanii pierwsze przypadki zastosowania tego systemu miały miejsce już w szóstym tygodniu. Wdrażanie instytucji Dozoru Elektronicznego odbywało się stopniowo. Od 1 września 2009 roku system obejmował apelację warszawską. Następnie, od 1 czerwca 2010 roku, system został rozszerzony o apelacje białostocką, lubelską i krakowską. Od 1 stycznia 2011 roku do systemu Dozoru Elektronicznego dołączyły apelacje poznańska, gdańska, rzeszowska oraz obszary podlegające Sądowi Okręgowemu w Łodzi i Płocku. Dopiero od 1 stycznia 2012 roku Dozór Elektroniczny stał się alternatywą dla odbywania kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej we wszystkich apelacjach sądowych, ponieważ do systemu zostały włączone apelacje katowicka, łódzka, szczecińska i wrocławska.

Z punktu widzenia aspektów resocjalizacyjnych i wychowawczych, istotne jest analizowanie funkcjonowania dozoru elektronicznego. Wprowadzenie tego systemu zbliża polski system prawny do międzynarodowych standardów dotyczących wykonania kary pozbawienia wolności. Oczywiście, należy mieć nadzieję, że nasz ustawodawca uwzględnił tylko te elementy systemu prawnego, które pasują do naszego kontekstu prawnego i dążą do usprawnienia zasad odbywania kary pozbawienia wolności, uwzględniając dostępne środki finansowe. Jednak wpływ tego ostatniego czynnika nie jest jeszcze znany w praktyce. Warto zaznaczyć, że ustawa o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego miała tymczasowy charakter, obowiązując przez pięć lat, czyli od 1 września 2009 roku do 31 sierpnia 2014 roku¹³¹.

Historia zmian przepisów dotyczących Systemu Dozoru Elektronicznego przedstawiała się następująco:

---

¹³⁰ K. Mamak, *Dozór elektroniczny — rozważania na tle kary pozbawienia wolności, kary ograniczenia wolności oraz przestępstwa samouwolnienia*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, z. 17, s. 21.

¹³¹ W. Kotowski, B. Kurzępa, *Dozór elektroniczny. Komentarz Praktyczny*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2009, s. 14.

7 września 2007 roku została uchwalona ustawa dotycząca Systemu Dozoru Elektronicznego, wprowadzająca kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym. System ten mógł być stosowany tylko wobec osób, które były karane po raz pierwszy, a orzeczona kara wynosiła maksymalnie 1 rok pozbawienia wolności (po odbyciu 6 miesięcy w warunkach izolacji więziennej). Wyłączono sprawców przestępstw umyślnych oraz przestępstw skarbowych. Recydywiści nie byli objęci tym systemem, a osoby odbywające karę pozbawienia wolności w ramach Dozoru Elektronicznego ponosiły koszty związane z jej odbywaniem. *Vacatio legis* (okres przejściowy) trwał od 1 lipca 2008 roku.

30 maja 2008 roku dokonano nowelizacji ustawy dotyczącej Systemu Dozoru Elektronicznego, wydłużając okres, w którym można wydać postanowienie o zgodzie na odbywanie kary w ramach tego systemu, do 14 dni. Wydłużono również okres *vacatio legis* (okresu przejściowego) do 1 września 2009 roku. Ustawa miała obowiązywać do 31 sierpnia 2014 roku.

21 maja 2010 roku dokonano kolejnej nowelizacji ustawy periodycznej, umożliwiając umieszczenie w Systemie Dozoru Elektronicznego osób, którym orzeczono karę pozbawienia wolności do jednego roku. Wprowadzono również możliwość stosowania tego systemu wobec recydywistów.

31 sierpnia 2011 roku dokonano kolejnej nowelizacji ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, wprowadzając przepisy dotyczące wykonania zakazu stadionowego w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego.

12 lipca 2013 roku nastąpiła kolejna nowelizacja Ustawy o Dozorze Elektronicznym, która spowodowała, że stała się ona trwałą częścią systemu prawnego. Nowe przepisy umożliwiły również orzekanie przerw w odbywaniu kary w ramach Dozoru Elektronicznego w przypadku unieważnienia, rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

20 lutego 2015 roku nastąpiła kolejna nowelizacja ustawy, która inkorporowała przepisy dotyczące dozoru elektronicznego do kodeksu karnego jako jednej z form wykonania kary ograniczenia wolności. Wprowadzono również mechanizmy prawne umożliwiające stopniowe zmniejszanie populacji osób odbywających karę pozbawienia wolności w ramach Dozoru Elektronicznego.

11 marca 2016 roku uchwalono ustawę o zmianie ustawy - Kodeks karny i Kodeks karny wykonawczy. W ramach tej nowelizacji powrócono do możliwości wykonywania kary pozbawienia wolności do 1 roku w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dodatkowo, wprowadzono mechanizmy prawne umożliwiające stopniowe zmniejszanie populacji osób,

które otrzymały orzeczenie kary ograniczenia wolności i wykonują ją w formie Dozoru Elektronicznego.

2 kwietnia 2018 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustaw - Kodeks karny wykonawczy oraz Ustawy o Służbie Więziennej. Wprowadzono zmodyfikowany wariant SDE poprzez przekazanie Ministrowi Sprawiedliwości opcjonalnej możliwości powierzenia Służbie Więziennej funkcji i zadań Podmiotu Dozorującego, odpowiedzialnego za czynności materialno-techniczne związane z dozorem elektronicznym. Dodatkowo, wprowadzono nowe typy urządzeń monitorujących dla szczególnie niebezpiecznych przestępców objętych bezterminowym dozorem mobilnym. Określono również dodatkowe obowiązki dla sprawców, takie jak odbieranie połączeń i wykonywanie poleceń.

31 marca 2020 roku wprowadzono zmiany o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Wprowadzono zwiększony wymiar kary pozbawienia wolności, wykonywanej w Systemie Dozoru Elektronicznego, do 1 roku i 6 miesięcy.

Ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw wprowadziła kolejne zmiany dotyczące wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Nowelizacje dotyczące systemu dozoru elektronicznego w polskim prawie karnym są wynikiem zmiany filozofii karania oraz dążenia do dostosowania się do standardów europejskiej polityki kryminalnej. Przez długi czas kara pozbawienia wolności stanowiła podstawowe narzędzie reakcji na popełnione przestępstwa, jednak polski ustawodawca wprowadził nowe rozwiązania prawne, które korelują ze standardami europejskiej polityki kryminalnej.¹³².

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw¹³³, kolejny raz znacząco nowelizując Kodeks karny z 1997 r.¹³⁴ i Kodeks karny wykonawczy z 1997 r.¹³⁵, i dokonując zmian konstrukcji normatywnych w zakresie struktury orzekania i wykonania kar, środków karnych oraz środków zabezpieczających, zasadniczo

---

132 R. Pelewicz, *Model dozoru elektronicznego w polskim prawie karnym na tle Rekomendacji Komitetu Ministrów dla państw członkowskich dotyczącej monitoringu elektronicznego*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2016, z. 1, s. 5-25.

133 Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Dz. U. z 2015 r., poz. 396.

134 Kodeks karny z 1997. Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm., dalej jako k.k., a w wersji po nowelizacji obowiązującej od 1 lipca 2015 r. do 15 kwietnia 2016 r.

135 Kodeks karny wykonawczy. Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm., dalej jako k. k. w.

zmieniła treść kary ograniczenia wolności¹³⁶, a w konsekwencji system dozoru elektronicznego. W odpowiedzi na zmianę filozofii karania i dostosowanie się do standardów europejskiej polityki kryminalnej, ustawodawca wprowadził nowe formy kary ograniczenia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego. Teraz sąd ma możliwość orzekania obowiązków w postaci: Obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego. Obowiązków takich jak wykonywanie pracy zarobkowej, nauka lub przygotowanie się do zawodu, powstrzymanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających, poddanie się leczeniu (w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu), oddziaływaniom terapeutycznym, terapii uzależnień, terapii psychoterapeutycznej lub psychoedukacji, uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, powstrzymanie się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, powstrzymanie się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżanie się do pokrzywdzonego lub innych osób. Wprowadzona nowelizacja wpływa również na sposób orzekania kary ograniczenia wolności, umożliwiając sądowi rozstrzygającemu sprawę orzeczenie form kary ograniczenia wolności „łącznie lub osobno”¹³⁷. Tak więc, na przykład niezależnie od obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne i potrącenia z wynagrodzenia sąd miał możliwość orzeczenia obowiązku przebywania w miejscu stałego pobytu w warunkach dozoru elektronicznego, czy innych obowiązków o charakterze probacyjnym.

Teoretycznie wprowadzone zmiany uczyniły kary ograniczenia wolności realną alternatywą dla odbywania kary w zakładzie karnym. Mają one potencjał zmniejszenia liczby orzeczeń o bezwzględnym pozbawieniu wolności, tworząc prawdziwą alternatywę dla krótkoterminowej kary pozbawienia wolności. Ograniczenie wolności w nowej formie zostało wprowadzone w celu stworzenia efektywnego sposobu odbywania kary, a nie tylko symbolicznego. W obliczu kryzysu systemu karnego i poszukiwania rozwiązań zastępujących kary pozbawienia wolności, wprowadzenie kary ograniczenia wolności opartej na dozorcze elektronicznym oraz instrumentów probacyjnych stanowiło dynamiczne ulepszenie polityki karnej.

---

136 J. Wojciechowska, *Kodeks karny - część ogólna. Komentarz*, w: *Duże Komentarze Becka*. (red.), G. Rejman. Warszawa 1999, s. 854-867.

137 T. Sroka, *Kara ograniczenia wolności*, w: *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, (red.), W. Wróbel, Kraków 2015, s. 85-153.

Należy podkreślić, że wprowadzenie kary ograniczenia wolności w formie dozoru elektronicznego wiązało się z fundamentalną zmianą modelu karania. Karę pozbawienia wolności zaostrozono, eliminując możliwość wykonania jej poza zakładem karnym w ramach dozoru elektronicznego, jednocześnie kładąc nacisk na stosowanie kar ograniczenia wolności. Zmiany te spowodowały znaczne zawężenie orzekania kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz dopuszczenie orzekania kary ograniczenia wolności w przypadku zagrożenia karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat. Dodatkowo, wprowadzono kumulatywne orzekanie kary pozbawienia wolności krótkoterminowej i kary ograniczenia wolności. Ustawodawca jednocześnie wyeliminował możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kar ograniczenia wolności, co oznaczało, że nie dotyczyło to grzywny oraz kary ograniczenia wolności ¹³⁸.

Od 1.07.2015 r., wprowadzono możliwość orzekania i stosowania różnych środków związanych z systemem dozoru elektronicznego, w tym: karę ograniczenia wolności w postaci obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu, przy zastosowaniu dozoru stacjonarnego. Należy podkreślić, że ten obowiązek mógł być orzeczony i stosowany zarówno samodzielnie, jak i w połączeniu z innymi obowiązkami, przy jednoczesnym potrąceniu części wynagrodzenia za pracę; zakaz zbliżania się do określonych osób; obowiązek przebywania skazanego w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu podczas trwania określonych imprez masowych objętych zakazem; środek zabezpieczający ¹³⁹.

Wskazana nowelizacja wprowadziła diametralną zmianę zasad orzekania i wykonywania dozoru elektronicznego, znosząc dotychczasowe możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w stosunku do osób skazanych na karę 1-ego roku pozbawienia wolności, a zamiennie ustanowiła możliwość odbywania kary w tym systemie dla osób skazanych w tym systemie na karę ograniczenia wolności do 1-ego roku. W wyniku zmian tych przepisów do końca 2015 roku (przez 7 miesięcy) sądy orzekły i umieściły w dozorcze elektronicznym 28 osób skazanych na karę ograniczenia wolności, co daje średnio 4 osoby miesięcznie, a wygaszona na mocy ww. przepisów populacja skazanych wykonujących karę pozbawienia wolności w SDE zmalała do 1700 osób ¹⁴⁰. Niestety, wprowadzone zmiany normatywne nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, a kara

---

¹³⁸ R. Pelewicz, *System dozoru elektronicznego w projekcie nowelizacji Kodeksu karnego (zagadnienia wybrane)*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 1 - z. spec. 13, s. 111-122.

¹³⁹ K. Postulski, *Komentarz do art.43(a) Kodeksu karnego wykonawczego. Kodeks karny. Komentarz.*, WKP 2017.

¹⁴⁰ P. Nasiłowski, B. Wilamowska, *Materiały szkoleniowe w latach 2017-2022*, Służba Więzienna. Warszawa.

ograniczenia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie stała się rzeczywistą alternatywą dla krótkoterminowej kary pozbawienia wolności. Statystyki wykazują drastyczny spadek liczby orzekanych środków reakcji karnej w ramach dozoru elektronicznego. Dodatkowo, wprowadzone zmiany skutkowały problemami związanych z funkcjonowaniem urządzeń elektronicznych, co podważało rozmieszczenie systemu dozoru elektronicznego jako integralnej części polskiego prawa karnego, które miało na celu elastyczne i skuteczne stosowanie kar alternatywnych do pozbawienia wolności. Jednak od 15 kwietnia 2016 roku przywrócono możliwość orzekania o odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Celem tego działania jest pełne wykorzystanie potencjału i rozwoju systemu dozoru elektronicznego zarówno pod względem pojemności, jak i organizacyjno-technicznym. Jednakże, wprowadzenie tej zmiany zależy od aktywności uczestników postępowania, którzy mają obowiązek złożenia wniosku o zezwolenie na odbywanie kary w tym systemie (skazany, jego obrońca, prokurator, kurator sądowy, dyrektor zakładu karnego). Wniosek o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego może zostać wszczęty jedynie na ich wniosek¹⁴¹.

Od dnia 15 kwietnia 2016 roku przywrócono możliwość orzekania o odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Decyzja ta ma na celu pełniejsze wykorzystanie potencjału i dalszy rozwój tego systemu, zarówno pod względem pojemności, jak i organizacyjno-technicznym. Niestety, eliminacja możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego od 1 lipca 2015 roku i zastąpienie jej karą ograniczenia wolności spowodowała znaczny spadek liczby osób objętych tym systemem. Ta decyzja została podjęta mimo pozytywnych doświadczeń z wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego oraz pozytywnych opinii w literaturze prawniczej na temat roli tego systemu w realizacji celów wychowawczych kary i zapobieganiu recydywie. Wskazywano na korzyści wynikające z braku kontaktu skazanego z innymi skazanymi, co sprzyjało skuteczniejszej resocjalizacji. Po zmianie przepisów i kolejnej nowelizacji systemu dozoru elektronicznego możliwe było stosowanie następujących sankcji: Kara pozbawienia wolności o wymiarze nieprzekraczającym roku (z wyjątkami), a także kara łączna, której suma kar nie przekracza roku, oraz kara zastępcza pozbawienia wolności, również orzeczona prawomocnie przed 1 lipca 2015 roku; Środek karny - zakaz zbliżania się do określonych osób przez okres od 3 do 12 miesięcy; Środek karny - obowiązek przebywania skazanego w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu podczas

---

¹⁴¹K. Postulski. *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, Prok. i Pr. 2017/1/48-69.

niektórych imprez masowych objętych zakazem, przez okres od 2 do 6 lat. Środek zabezpieczający orzeczony w postępowaniu sądowym lub wykonawczym (bez określenia czasu trwania) w formie kontroli miejsca pobytu sprawcy. Kara ograniczenia wolności w stosunku do osób, które przed 15 kwietnia 2016 roku odbywały tę karę w formie obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wyznaczonym miejscu z zastosowaniem dozoru elektronicznego, oraz w stosunku do osób, wobec których orzeczono przed tym dniem, choćby nieprawomocnie, karę ograniczenia wolności polegającą na wymienionym obowiązku¹⁴² Nowela z dnia 11 marca 2016 r. przywróciła możliwość stosowania dozoru elektronicznego jako formy wykonywania kary pozbawienia wolności, zastępując obecną praktykę wykonywania kary ograniczenia wolności w tym systemie. Nowa ustawa uchyla przepisy art. 34 oraz art. 35. Dodatkowo, wprowadziła się zmiany do regulacji normatywnej. Te zmiany faktycznie oznaczają powrót do rozwiązań, które wcześniej były przewidziane w nieobowiązującej już ustawie o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Nadanie nowej treści części wspólnej komentowanego przepisu jest jedynie konsekwencją przywrócenia obowiązującego modelu wykorzystywania dozoru elektronicznego jako jednego z systemów wykonywania kary pozbawienia wolności, polegającego na monitorowaniu zachowania skazanego przebywającego poza zakładem karnym za pomocą aparatury monitorującej¹⁴³. Przywrócona została możliwość orzekania o odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Pozwoliło to na pełniejsze wykorzystywanie możliwości i rozwoju tego systemu zarówno w zakresie jego pojemności, jak też poziomu organizacyjno-technicznego. Ustawodawca uzależnił jednak powodzenie realizacji tego celu m.in. od aktywności uczestników postępowania mającego za przedmiot udzielenie skazanemu zezwolenia na odbywanie kary w tym systemie (skazany, jego obrońca, prokurator, sądowy kurator zawodowy, dyrektor zakładu karnego), bowiem wszczęcie postępowania o udzielenie zezwolenia na tę formę odbywania kary pozbawienia wolności może nastąpić tylko na ich wniosek¹⁴⁴.

„Pandemia koronawirusa przyczyniła się do znaczących zmian w życiu niemal każdej osoby na świecie. Wpłynęła również na możliwości wykonywania kar izolacyjnych orzeczonych w trudnych czasach. Warto zauważyć interesujące badania przeprowadzone

---

¹⁴² K. Postulski, *Komentarz do art.43(a) Kodeksu karnego wykonawczego. Kodeks karny. Komentarz*, WKP 2017.

¹⁴³ K. Dąbkiewicz, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz do nowelizacji*, WK, 2016.

¹⁴⁴ K. Postulski, *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, Prok. i Pr., 2017, nr 1, s. 48-69.

w kwietniu 2020 roku przez sieć badawczą Global Access to Justice Project i opublikowane przez Jana Winczorka¹⁴⁵. Badanie to miało na celu analizę wpływu pandemii na wymiar sprawiedliwości i zostało przeprowadzone na uczestnikach z 51 krajów na pięciu kontynentach.

Zgodnie z wynikami tych badań, naruszenie zakazów wprowadzonych w ramach przepisów związanych z pandemią COVID-19 w 40% jurysdykcji groziło karą pozbawienia wolności, a w 70% karą grzywny lub karą administracyjną. Badania wykazały również, że w większości jurysdykcji, aż w 2/3 przypadków, zawieszono rozprawy i wstrzymano bezpośrednie kontakty między uczestnikami procesu. Wyniki tych badań potwierdzają ogromny wpływ pandemii oraz konieczność podjęcia podobnych działań w systemach sprawiedliwości na całym świecie.¹⁴⁶

W tym kontekście istotne będzie odniesienie się do dostępnych statystyk Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej, które pozwolą nam na dokładniejszą analizę wpływu zmian przepisów dotyczących Systemu Dozoru Elektronicznego na realizację kar izolacyjnych przez skazanych. Przeprowadzenie analizy omawianych regulacji, zmian przepisów oraz orzeczeń będzie stanowiło punkt wyjścia do oceny korzyści wynikających z tych zmian, uwzględniając dostępne statystyki. Aktualne przepisy dotyczące realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego znajdują się w kodeksie karnym i karnym wykonawczym. Przepisy określają ramy prawne dotyczące realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego. Poszczególne paragrafy mają następujące brzmienie: Dozór elektroniczny polega na monitorowaniu zachowania skazanego za pomocą środków technicznych; System dozoru elektronicznego obejmuje metody postępowania oraz techniczne środki służące do realizacji dozoru elektronicznego; W ramach systemu dozoru elektronicznego można kontrolować: Obecność skazanego w określonych dniach tygodnia i godzinach w miejscu wskazanym przez sąd lub komisję penitencjarną (dozór stacjonarny). Bieżące miejsce pobytu skazanego, niezależnie od jego lokalizacji (dozór mobilny). Zachowanie skazanego w określonej minimalnej odległości od osoby wskazanej przez sąd (dozór zbliżeniowy)¹⁴⁷. Podkreślenia wymaga, że każda z przesłanek wymienionych w k.k.w. powinna być traktowana jako niezbędny warunek udzielenia skazanemu zezwolenia na odbywanie kary w SDE. W literaturze przedmiotu oraz w orzecznictwie wskazuje się, że każdy z warunków określonych w tym przepisie ma równorzędny charakter i wymaga, aby sąd penitencjarny zbadał, czy został on spełniony. Jak trafnie stwierdził Sąd Apelacyjny

---

¹⁴⁵ J. Winczorek, *Analiza wpływu pandemii na wymiar sprawiedliwości*, Global Access to Justice Project, kwiecień 2020.

¹⁴⁶ I. Urbaniak-Mastalerz, *Wykonywanie kar izolacyjnych w czasach pandemii Covid-19*, „Prok. i Pr.” 2022, nr 6, s. 72-98.

¹⁴⁷ Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.127.

w Szczecinie, brak spełnienia któregokolwiek z tych warunków ma wpływ na decyzję o udzieleniu zezwolenia; „wywołuje skutek w postaci wydania postanowienia o odmowie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w tym systemie. Stanowi zatem okoliczność uniemożliwiająca podjęcie pozytywnej dla skazanego decyzji merytorycznej a nie – okoliczność o charakterze ściśle procesowym, wyłączającą w ogóle możliwość przeprowadzenia danego postępowania”¹⁴⁸. Podstawowym czynnikiem decydującym o możliwości udzielenia osoby skazanej zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego (SDE) są względy prognostyczne, a nie względy rodzinne czy zawodowe. Sąd penitencjarny, przy ocenie warunków materialnych do udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, powinien wziąć pod uwagę nie tylko bieżące zachowanie skazanego, ale przede wszystkim jego dotychczasowe postępowanie życiowe. Przy udzielaniu zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE, okoliczności osobiste skazanego nie powinny być rozważane jako główny argument. Jednakże, te kwestie mogą być brane pod uwagę w kontekście odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności lub udzielenia przerwy w jej odbywaniu. Ważne jest zaznaczenie, że system dozoru elektronicznego nie ma na celu łagodzenia negatywnych skutków dla zdrowia czy sytuacji rodzinnej skazanego wynikających z odbywania kary w zakładzie karnym¹⁴⁹. W procesie wykonawczym, sąd penitencjarny nie dokonuje już oceny stopnia winy oraz społecznej szkodliwości czynu, ani nie analizuje kwestii społecznego oddziaływania kary. Głównym celem wykonywania kary pozbawienia wolności jest osiągnięcie efektu prewencyjnego i wychowawczego, czyli prewencji szczególnej. Ten cel jest jasno określony w kodeksie karnym wykonawczym i polega na rozwijaniu w skazanym woli współpracy w kształtowaniu pożądaných postaw społecznych, w szczególności poczucia odpowiedzialności i przestrzegania prawa, a zatem powstrzymywania się od ponownego popełniania przestępstw. Jest to cel perspektywiczny, długoterminowy, który ma szansę być osiągnięty w przyszłości po odbyciu kary. W przypadku zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, konieczne jest uwzględnienie względów bezpieczeństwa, stopnia demoralizacji oraz innych szczególnych okoliczności sprawy. Sąd penitencjarny ocenia, czy te czynniki nie przemawiają za koniecznością osadzenia

---

¹⁴⁸ K. Postulski, *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Glosa do postanowienia SA w Gdańsku z 7 lutego 2017 r., II AK zw. 100/17*, „Prokuratura i Prawo” 2017, nr 1, s. 48-69.

¹⁴⁹ Postanowienie SA w Katowicach z 23.03.2021 r., II AK zw. 241/21, LEX nr 3211814.

skazanego w zakładzie karnym, co ma na celu eliminację skazanych, którzy na wolności mogą stanowić zagrożenie dla społecznie chronionych wartości¹⁵⁰.

Odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wymaga od skazanego wykazania samokontroli, samodyscypliny i odpowiedzialności. Dlatego kluczowe jest dokładne ocenienie osoby skazanej pod kątem prognozy kryminologicznej. Przeszłe przestępstwa, brak poszanowania norm prawnych i społecznych przez skazanego, a zwłaszcza niewystarczające rezultaty dotychczasowych działań resocjalizacyjnych, powinny skutkować odmową zgody sądu penitencjarnego na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W przeciwnym razie cele kary, nie zostaną osiągnięte. Jednak skazanemu, który rozpoczął już odbywanie kary w zakładzie karnym, może być udzielone zezwolenie na odbycie pozostałej części kary w systemie dozoru elektronicznego, jeśli jego dotychczasowe postawy i zachowanie przemawiają za takim zezwoleniem. Ważne jest jednak podkreślenie, że samo poprawne zachowanie skazanego i zaangażowanie w proces resocjalizacji nie stanowią wystarczającego uzasadnienia do udzielenia zezwolenia na odbycie kary poza zakładem karnym¹⁵¹.

W unormowaniach istnieje interpretacja dotycząca dozoru stacjonarnego, zbliżeniowego oraz mobilnego. Karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór stacjonarny. Środki karne i środki zabezpieczające w systemie dozoru elektronicznego mogą być realizowane jako dozór zbliżeniowy lub mobilny. Określono nadzór nad wykonywaniem kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego. Nadzór nad wykonywaniem kar z zastosowaniem dozoru elektronicznego oraz orzekanie w sprawach dotyczących wykonania tych kar należą do sądu. Nadzór, obejmuje kontrolę i ocenę: legalności i prawidłowości wykonywania orzeczonej kary; prawidłowości obliczania okresów wykonywania orzeczonej kary w systemie dozoru elektronicznego; wykonywania zadań probacyjnych i działań wychowawczych przez sądowego kuratora zawodowego oraz procesu resocjalizacji skazanego; wykonania obowiązków przez skazanego przez upoważniony podmiot dozoru; kolejności wykonywania orzeczeń¹⁵².

Głównym celem wykonywania kary pozbawienia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego jest przede wszystkim zapobieganie negatywnym skutkom izolacji więziennej dla skazanego. Ważne jest zrozumienie, że osoby przebywające w zakładach karnych często doświadczają szkodliwych zmian w sferze psychicznej, takich jak zaburzenia świadomości,

---

¹⁵⁰ Postanowienie SA we Wrocławiu z 5.09.2017 r., II AK zw.1508/17, LEX nr 2347820.

¹⁵¹ Tamże.

¹⁵² Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.127.

emocji i zdolności podejmowania decyzji, co wpływa na ich zachowanie. W systemie dozoru elektronicznego istotne jest to, że skazani nie są odseparowani od swojego otoczenia i innych grup społecznych, tak jak to ma miejsce w więzieniu. Mogą pozostać w swoim dotychczasowym miejscu zamieszkania, co umożliwia kontynuowanie i rozwijanie więzi rodzinnych, istotnych dla procesu resocjalizacji, oraz podtrzymywanie aktywności zawodowej, edukacyjnej i innych aspektów życia. Dzięki temu systemowi skazani mają możliwość pełnego uczestnictwa w społeczeństwie i prowadzenia normalnego życia osobistego, przy jednoczesnej dyskretnej kontroli.¹⁵³

Skazany, za zgodą sądu, może opuszczać miejsce odbywania kary w celu podjęcia różnych czynności związanych na przykład z wykonywaną pracą zawodową, kontynuacją nauki czy aktywnym uczestnictwem w życiu rodzinnym. W ten sposób ma możliwość spędzania czasu zarówno z rodziną, jak i wykonywania codziennych obowiązków domowych oraz rodzicielskich. Ponadto, może pracować i wspomagać finansowo swoją rodzinę. Dzięki temu zastosowanym rozwiązaniom nie dochodzi do zakłócenia relacji między skazanym a jego dzieckiem, które tym samym nie doświadcza negatywnych konsekwencji związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w warunkach izolacji więziennej¹⁵⁴.

SDE wiąże się z mniejszymi negatywnymi konsekwencjami wykonania kary w porównaniu do izolacji skazanych. Obserwuje się również wyższy stopień dolegliwości i kontroli w przypadku dozoru elektronicznego w porównaniu do tradycyjnych środków probacyjnych. Dodatkowo, wykonanie kary poprzez dozór elektroniczny pozwala na zmniejszenie ryzyka deprawacji sprawców przestępstw o mniejszym stopniu szkodliwości społecznej. Warto zauważyć, że istnieją również znaczące korzyści finansowe, ponieważ wykonanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jest tańsze niż odbywanie jej w więzieniu. System ten także pomaga rozwiązać problemy psychologiczno-społeczne skazanych wynikające z długotrwałej izolacji. Ponadto, SDE przyczynił się do redukcji liczby skazanych przebywających w zakładach karnych, co z kolei zwiększa dostępność miejsc dla osób ukaranych za poważniejsze przestępstwa¹⁵⁵.

Dozór elektroniczny stał się alternatywą dla krótkoterminowych kar pozbawienia wolności odbywanych w zakładach karnych, gdy sąd penitencjarny uznał go za wystarczający

---

¹⁵³ D. Sarzała, *Resocjalizacyjny wymiar dozoru elektronicznego jako nieizolacyjnego modelu wykonywania kary pozbawienia wolności*, „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” 2016, t. XXXV, z. 2, s. 159-175.

¹⁵⁴ A. Barczykowska, *Sytuacja życiowa rodzin osób pozbawionych wolności*, w: *Rodzina i praca z perspektywy wyzwań i zagrożeń*, L. Golińska, B. Budek (red.), Łódź 2008, s. 341-354.

¹⁵⁵ Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Wdrożenie i eksploatacja systemu dozoru elektronicznego oraz realizacja zadań przez sądowych kuratorów zawodowych w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności w tym systemie, s.7; <https://www.nik.gov.pl/plik/id,7016,vp,8872.pdf>, (dostęp: 20.04.23).

do osiągnięcia celów kary. Wprowadzenie monitoringu zachowania skazanego za pomocą środków technicznych radykalnie zmieniło współczesny proces wykonania kary pozbawienia wolności, a przede wszystkim służy bardziej efektywnej realizacji celów resocjalizacji. Ta forma wykonania kary stanowi ważne narzędzie w procesie reintegracji skazanego w praworządne społeczeństwo, eliminując konieczność stosowania izolacji więziennej wraz z jej negatywnymi skutkami, o których wspomniano w niniejszym opracowaniu. Należy podkreślić, że wykonywanie kary pozbawienia wolności w formie dozoru elektronicznego wymaga od skazanego wysokiego poziomu samokontroli i umożliwia mu autonomiczne skorzystanie z oferty resocjalizacyjnej w nieizolacyjnych warunkach. Warto zatem postulować, aby korzystanie z tego systemu było dostępne wyłącznie dla skazanych, którzy wyrazili zgodę na uczestnictwo w programie oddziaływania i osiągnięcie zamierzonych rezultatów. Nie wydaje się konieczne uwzględnianie dozoru elektronicznego w ustawowym katalogu kar, ponieważ funkcjonuje on skutecznie jako forma odbywania kary i osiągnięcia jej celów¹⁵⁶.

Zdaniem Pawła Nasiłowskiego - Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do Spraw Systemu Dozoru Elektronicznego, dyrektora Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej „, każda okoliczność prawnego i uzasadnionego zmniejszenia populacji więziennej, zwłaszcza w takiej grupie skazanych, dla Służby Więziennej jest pożądana. Tak też uznał ustawodawca. Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności formalne, techniczne, cel i metodologię, dla wielu skazanych odbywanie kary w SDE może być bardziej dolegliwe niż odbywanie kary w więzieniu. Jest to także znacznie bardziej aktywizujące i przygotowujące do osiągnięcia ostatecznego efektu wykonywania kary, zgodnego z ustawowymi założeniami. Główne zasady i sposób wykonywania kar w dozorcze elektronicznym służą przede wszystkim readaptacji społecznej i zawodowej osób objętych SDE, uczą skazanych umiejętności samodzielnego funkcjonowania na wolności, wywiązywania się z nałożonych przez sąd obowiązków, których realizacja jest wnikliwie kontrolowana i ma przebiegać wyłącznie w zgodzie z porządkiem prawnym i społecznym”¹⁵⁷.

Na dzień 30 września 2022 roku liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności do czterech miesięcy we wszystkich jednostkach penitencjarnych wynosiła 2779. Ci więźniowie spełniali formalne wymogi, aby, zgodnie z nowymi przepisami, stanąć przed komisją penitencjarną. Jednak należy pamiętać, że rocznie do sądów wpływało 46 tysięcy wniosków, a po weryfikacji trafiało do Systemu Dozoru Elektronicznego około 17 tysięcy

---

¹⁵⁶ M. Pieszczyk, *Odpowiedzialność karna za zachowanie polegające na uchylaniu się do wykonywania dozoru elektronicznego*, „Probacja”, III 2021, s. 29-71.

¹⁵⁷ P. Nasiłowski, *SDE – czwarta odsłona*, „Forum Służby Więziennej” nr1, styczeń 2023, s. 26-27.

skazanych w okresie największej liczby skazań. Dlaczego tak się dzieje? Ponieważ w tym czasie nakładane są również inne kary, które uniemożliwiają odbywanie kary w trybie Dozoru Elektronicznego. Istnieje wiele okoliczności, które mają miejsce między złożeniem wniosku a przystąpieniem sądu do procedury, a które eliminują te osoby¹⁵⁸.

Przy wprowadzeniu programu „Nowoczesne więziennictwo”, reformującego sposób wykonania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania, nastąpiły znaczące zmiany w funkcjonowaniu aresztów śledczych i zakładów karnych. Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało pakiet ustaw, w tym przede wszystkim ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks Karny Wykonawczy oraz innych ustaw, które miały istotny wpływ na pracę pracowników więziennictwa. Dotychczas obowiązujący Kodeks Karny Wykonawczy umożliwiał, że sąd penitencjarny mógł zezwolić skazanemu na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, pod warunkiem spełnienia następujących kryteriów: Skazany został skazany na karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodziły okoliczności tzw. multirecydywy. Odbycie kary w systemie dozoru elektronicznego było wystarczające do osiągnięcia celów kary. Skazany posiadał stałe miejsce zamieszkania. Pełnoletnie osoby zamieszkujące razem ze skazanym wyraziły zgodę na odbycie dozoru elektronicznego w ich miejscu zamieszkania. Nie istniały przeszkody techniczne dla odbycia kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W przypadku skazanego, który jeszcze nie przebywał w jednostce penitencjarnej, możliwe było zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, pod warunkiem, że względy bezpieczeństwa, stopień demoralizacji i inne szczególne okoliczności nie przemawiały za koniecznością umieszczenia skazanego w zakładzie karnym. Natomiast skazanemu, który już rozpoczął odbywanie kary w jednostce penitencjarnej, mogło zostać udzielone zezwolenie na odbycie pozostałej części kary w systemie dozoru elektronicznego, jeśli dotychczasowa postawa i zachowanie skazanego przemawiały za taką decyzją¹⁵⁹.

Zgodnie z nowelizacją Kodeksu Karnego Wykonawczego, komisja penitencjarna może udzielić skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących warunków: Skazany został skazany na karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 4 miesięcy, i nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 Kodeksu Karnego. Skazany rozpoczął już odbywanie kary

---

¹⁵⁸ Tamże.

¹⁵⁹ K. Sowinski, *Rewolucja w Systemie Dozoru Elektronicznego*, Forum Służby Więziennej nr1, styczeń 2023, s. 28-29.

w zakładzie karnym. Nie istnieją szczególne względy wskazujące, że odbycie kary pozbawienia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego uniemożliwiłoby osiągnięcie celów kary. Dotychczasowa postawa i zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności przemawiają za udzieleniem zezwolenia. Skazany posiada ustalone stałe miejsce zamieszkania. Osoby pełnoletnie zamieszkujące razem ze skazanym wyraziły zgodę na realizację dozoru w swoim miejscu zamieszkania. Nie istnieją przeszkody techniczne uniemożliwiające odbywanie kary pozbawienia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego. Podobnie jak dotychczas, w przypadku wniosku skazanego lub jego obrońcy, prokuratora, sądowego kuratora zawodowego lub dyrektora zakładu karnego o udzielenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, komisja penitencyjna podejmuje decyzję w tej sprawie¹⁶⁰. System ten przeznaczony jest dla osób, które nie są sprawcami najpoważniejszych przestępstw, nie są mocno zdemoralizowane, lecz popełniły błąd, który mają szansę naprawić.

Sędzia Marta Kozuchowska-Warywoda, prezes Fundacji Edukacji Prawnej Iustitia w swoich rozważaniach podkreślała, że System Dozór elektronicznego jest dobrym rozwiązaniem. „Zwłaszcza dla sprawców, którzy nie mają przeszłości penitencjarnej. Jeśli mamy do czynienia z osobą, która jeszcze nie odbywała kary pozbawienia wolności w warunkach penitencjarnych, nie miała kontaktu z zakładem karnym, jest osobą młodą, nie jest zdemoralizowana, ale dopuściła się czynu wymagającego orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności (tym bardziej, że mamy obecnie duże ograniczenia co do warunkowego zawieszenia kary), to możliwość wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego jest bardzo dobrym rozwiązaniem. Młody sprawca zderza się z tym, że jednak jego wolność jest ograniczona i to w radykalnym zakresie, bo w ramach SDE są określone wymagania, harmonogram i on musi być przestrzegany co do minuty. Niestety pobyt w placówce penitencjarnej może się wiązać dla młodego człowieka z demoralizacją. Ma to też humanitarny aspekt. Bardzo często podstawowymi przesłankami stosowania aresztu jest brak stałego miejsca pobytu - jeśli mamy do czynienia z osobą, która jest bezdomna, prowadzi wędrowny tryb życia, to dozór nie może być zastosowany bo nie ma stałego miejsca zamieszkania. Jeśli jest to cudzoziemiec, który dopuszcza się poważnego przestępstwa na terenie Polski to też nie będzie można zastosować dozoru elektronicznego, a kolejna podstawowa przesłanka stosowania tymczasowego aresztu to obawy matactwa. I znowu dozór elektroniczny przed obawą matactwa nas nie uchroni. Analogicznie jest w przypadku obawy popełnienia

---

¹⁶⁰ P. Nasiłowski, *SDE – czwarta odsłona*, „Forum Służby Więziennej” nr 1, styczeń 2023.

przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu jeśli sprawca groził popełnieniem takiego przestępstwa - przykładowo w związku z przemocą domową, to dozór elektroniczny również tego nie rozwiąże”¹⁶¹.

Były Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro, podał, że „tacy skazani muszą odczuć skutki odbywania kary, ale jednocześnie mają możliwość nauki, wykonywania pracy i skutecznej resocjalizacji. Polski system dozoru elektronicznego (SDE) jest wzorcowym, nowoczesnym rozwiązaniem, jednym z trzech najbardziej rozbudowanych systemów w Europie, obok francuskiego i brytyjskiego.” Wiceminister sprawiedliwości, Michał Woś, odpowiedzialny w resorcie za więziennictwo, podkreślał, że mimo skuteczności tego rozwiązania, za rządów koalicji PO-PSL system został zawężony prawie wyłącznie do wykonywania kary ograniczenia wolności. Średnio co miesiąc wydawano wówczas jedynie cztery orzeczenia dotyczące dozoru elektronicznego. W ubiegłym roku liczba ta wzrosła do 1500 orzeczeń miesięcznie. Koszt utrzymania skazanego w systemie dozoru elektronicznego jest ponad pięciokrotnie niższy niż koszt jego pobytu w zakładzie karnym. W 2021 roku średni miesięczny koszt odbywania kary w SDE wynosił 800 zł, podczas gdy koszt izolacji więziennej skazanego wynosił średnio 4150 zł. Od początku 2023 roku obowiązują zmiany ustawowe, które umożliwiają kolejną rozbudowę systemu dozoru elektronicznego. Komisja penitencjarna może teraz zdecydować o umieszczeniu skazanych na karę pozbawienia wolności w dozorze od jednego do czterech miesięcy. Ponad dwa lata temu weszła w życie nowelizacja, która zwiększyła górną granicę wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego do 1,5 roku. Wtedy również przeprowadzono niezbędną rozbudowę systemu, który obecnie dysponuje 8000 miejsc do odbywania kary na dobę w 2022 roku¹⁶².

System ten odznacza się wysoką skutecznością. Obserwowane jest jedynie od 10% przypadków niepowodzeń, co oznacza, że tylko niewielki odsetek osób nie kończy kary w systemie dozoru elektronicznego w wyznaczonym terminie. Jest to doskonały wynik - podkreśla gen. Paweł Nasiłowski, dyrektor Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Polski model wyróżnia się zastosowaniem własnego systemu komunikacyjno-monitorującego o nazwie SDE24. Koncepcję tego systemu opracowali specjaliści i informatycy z Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Dwóch konsorcjów polskich przedsiębiorstw, wyłonionych w ramach

---

¹⁶¹ A. Partyk, P. Rojek-Socha, *Dozór elektroniczny ma być częściej stosowany - MS chce przewietrzyć więzienia - wiadomość z dnia 27 grudnia 2022 r.*, Prawo.pl.

<https://sip.lex.pl/#/externalnews/1795681077?keyword=osoba%20skazana&cm=SREST> (25.02.2023)

¹⁶² Biuro Komunikacji i promocji Ministerstwa Sprawiedliwości, *Sukces systemu dozoru elektronicznego*, Forum Służby Więziennej” nr 3, 2023, s. 9.

europejskiego postępowania o zamówienia publiczne, było odpowiedzialnych za jego wykonanie i utrzymanie. Prawa własności, autorskie i majątkowe do systemu należą do Skarbu Państwa. W systemie dozoru elektronicznego (SDE) wykorzystuje się nowoczesne urządzenia, takie jak „domowy strażnik” - specjalny rodzaj telefonu, który jest dostępny dla każdego skazanego. Ponadto, sprawca przestępstwa nosi na nodze bransoletkę z nadajnikiem GPS, która jest połączona z lokalizatorem. W przypadku próby ingerencji w urządzenie lub w razie rozładowania baterii nadajnika, Centrala Monitorowania SDE zostaje powiadomiona. System SDE zapewnia również skuteczną ochronę dla osób pokrzywdzonych. Możliwe jest monitorowanie zbliżania się sprawcy przestępstwa do osoby chronionej. Osoba ta otrzymuje lokalizator, który może nosić jak telefon. Urządzenie to wysyła sygnał do Centrali Monitorowania SDE, umożliwiając śledzenie aktualnego miejsca pobytu osoby chronionej. Lokalizator pełni także funkcję komunikatora, umożliwiając ostrzeżenie w przypadku zbliżającego się zagrożenia¹⁶³.

2.2. Geneza i organizacja dozoru elektronicznego w wybranych państwach Unii Europejskiej, na świecie

Pionierską rolę w dziedzinie stosowania dozoru elektronicznego odegrały bez wątpienia Stany Zjednoczone. Próby obejmowania sprawców przestępstw dozorem elektronicznym podejmowano tam od połowy lat 80. ubiegłego wieku, w okresie intensywnego poszukiwania „kar pośrednich” (*intermediate penalties*), które miały wypełnić przestrzeń między zwykłą probacją, tj. warunkowym odroczeniem orzeczenia o karze połączonym z oddaniem sprawcy pod dozór kuratora, a bezwzględną karą pozbawienia wolności. Poszukiwanie kar pośrednich było wówczas wynikiem tendencji do zaostrzania karania oraz problemów finansowych związanych z rosnącymi kosztami budowy i utrzymania więzień. Dla zwolenników ostrego reagowania na przestępczość zwykła probacja była nie do zaakceptowania, ponieważ uważali ją za sankcję zbyt łagodną i pobłażliwą. Z kolei wzrost liczby uwięzionych powodował konieczność nieustannego zwiększania nakładów na więziennictwo, co w wielu stanach stawało się poważnym wyzwaniem dla budżetu.

Nie bez znaczenia dla rozwoju dozoru elektronicznego w USA było relatywnie częste orzekanie aresztu domowego, polegającego na zakazie opuszczania mieszkania przez skazanego. W sytuacji, gdy z powodu przeludnienia więzień w latach 70. i 80. ubiegłego wieku

---

¹⁶³ Tamże.

nastąpił wzrost liczby orzekanych aresztów domowych, skuteczne kontrolowanie tego, czy sprawcy faktycznie przebywają w swoich mieszkaniach, przekraczało możliwości służb probacyjnych. Należałoby dodać, że podobne problemy występowały także w innych krajach. Autorzy sprawozdania dotyczącego wykonywania sankcji i środków związanych z dozorem elektronicznym w Anglii i Walii zwracają uwagę, że tradycyjne kontrolowanie obecności sprawcy w mieszkaniu w późnych godzinach wieczornych wymagałoby zatrudnienia w tych godzinach dużej liczby kuratorów. W porze nocnej przeprowadzenie skutecznej kontroli przez kuratora jest w zasadzie niemożliwe, nawet we współpracy z policją. Sprawca, który nie otworzył drzwi swojego mieszkania w nocy, zawsze może tłumaczyć, że nie słyszał pukania lub dzwonienia, ponieważ spał. Wraz z wprowadzeniem dozoru elektronicznego system wymiaru sprawiedliwości uzyskał efektywne narzędzie sprawowania kontroli nad tym, czy sprawca przebywa w oznaczonym czasie w miejscu, w którym powinien przebywać. W miarę rozwoju technologicznego pojawiły się także inne możliwości, takie jak np. kontrola poruszania się sprawcy po opuszczeniu mieszkania przy pomocy systemu GPS lub sprawdzanie na odległość poziomu alkoholu i narkotyków w organizmie przy pomocy innych urządzeń elektronicznych¹⁶⁴.

Monitoring elektroniczny, eksperymentalnie stosowany już w latach sześćdziesiątych, został wprowadzony na stałe w Stanach Zjednoczonych. To Ralph Schwitzgebel, psycholog z Uniwersytetu Harvarda, uznawany jest za autora tego systemu. Skonstruował on urządzenie elektryczne, które pierwotnie miało służyć jako narzędzie terapeutyczne do kontroli zachowania osób warunkowo zwolnionych oraz osób z zaburzeniami psychicznymi. Jednak z obawy przed postrzeganiem państwa jako zbyt inwigilującego swoich obywateli, dalsze badania nad tym systemem zostały wstrzymane. Ponadto, samo urządzenie do monitoringu nie było w pełni rozwinięte technicznie.

Pomysł aresztu domowego wraz z monitorowaniem elektronicznym powrócił dopiero na początku lat osiemdziesiątych, kiedy sędzia Love z Albuquerque w Nowym Meksyku polecił skonstruowanie urządzenia do monitoringu elektronicznego. W 1983 roku skazał pierwszą osobę, która naruszyła warunki probacji, na miesiąc kary w systemie dozoru elektronicznego. Od 1984 roku system zaczął być stosowany w przypadku osób skazanych na areszt domowy, w odniesieniu do zwolnień za kaucją, środków probacyjnych oraz wcześniejszych zwolnień z więzienia jako środek wspomagający kary wykonywane na rzecz społeczności, samodzielna kara i środek zabezpieczający uchyłaniu się od sądu.

---

¹⁶⁴ B. Stańdo-Kawecka, *Dozór elektroniczny w systemie sankcji karnych w wybranych krajach europejskich*, „Prawo i Prokuratura” 2012/5, s. 31-36.

Do końca 1989 roku system ten objął od 12 do 14 tysięcy skazanych, którym warunkowo zawieszono wykonanie kary pozbawienia wolności oraz skazanych warunkowo zwolnionych z odbycia reszty kary. Elektroniczna bransoleta była zakładana na kostkę skazanego, aby nie eksponować jej publicznie i uniknąć negatywnych reakcji społecznych. Przestępca zachowywał wolność, jednak nie mógł zaniedbywać obowiązków nakładanych na niego przez sąd w związku z koniecznością odbycia kary¹⁶⁵.

Nie ulega wątpliwości, że liczba sprawców przestępstw objętych dozorem elektronicznym w Stanach Zjednoczonych szybko rosła od połowy lat 80. XX wieku. W 1986 roku było ich 95, w 1990 roku już 12 tysięcy, a dziesięć lat później przekroczyła liczbę 200 tysięcy. Jednocześnie, w tym samym okresie, populacja osadzonych w więzieniach stale wzrastała, zwiększając się czterokrotnie w latach 1980-2000: z około 500 tysięcy do ponad 2 milionów osób, pomimo względnie stabilnego poziomu przestępczości.

Dozór elektroniczny, podobnie jak inne kary pośrednie, takie jak intensywny dozór probacyjny czy obozy typu boot camp, ostatecznie nie spełnił optymistycznych oczekiwań dotyczących redukcji liczby osadzonych i związanych z tym kosztów, przy jednoczesnym skutecznym wymierzaniu „zasłużonej” kary. W praktyce, kary pośrednie stosowano stosunkowo rzadko jako zamiennik bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Sędziowie częściej decydowali się na ich nakładanie wobec sprawców, którzy w przypadku braku takiej kary zostaliby skierowani na zwykłą probację. W rezultacie, kary pośrednie służyły bardziej jako narzędzie intensyfikacji kontroli społecznej niż jako alternatywa dla surowej kary pozbawienia wolności (tzw. net widening)¹⁶⁶. Krótco po wprowadzeniu dozoru elektronicznego jako sankcji karnych w Stanach Zjednoczonych, podobne inicjatywy podjęto w Kanadzie i Australii, a od połowy lat 90. XX wieku również w niektórych europejskich krajach. Pomimo istnienia zwolenników elektronicznego monitorowania przestępców w Europie, proces wprowadzania tego środka do systemów reakcji na przestępczość w poszczególnych krajach przebiegał ostrożnie. Zazwyczaj rozpoczynano od programów pilotażowych, realizowanych na ograniczonym obszarze, wraz z równoległymi badaniami ewaluacyjnymi. Wyniki tych badań miały istotne znaczenie przy podejmowaniu decyzji o wprowadzeniu dozoru elektronicznego na skalę kraju oraz w procesie opracowywania ustawowych ram regulujących zasady jego stosowania. W kolejnych latach dozór elektroniczny został wprowadzony w większości krajów europejskich. W różnym stopniu funkcjonuje on obecnie w Anglii i Walii (od 1989 roku),

---

¹⁶⁵ Tamże.

¹⁶⁶B. Stańdo-Kawecka, *Dozór elektroniczny w systemie sankcji karnych w wybranych krajach europejskich*, dz.cy.t. s. 31-46.

Szwecji i Danii (od 1994 roku), Holandii (od 1995 roku), Szkocji (od 1998 roku), Belgii (od 1998 roku), Szwajcarii (od 1999 roku), Francji, Niemczech, Hiszpanii i Portugalii (od 2000 roku), Włoszech (od 2001 roku). Ponadto, dozór elektroniczny jest również stosowany w Singapurze, Australii, Kanadzie, Izraelu oraz Argentynie. W samych tylko krajach europejskich w roku 2004 środek ten był stosowany wobec około 66 000 osób rocznie, natomiast w Stanach Zjednoczonych dotyczył on około 200 000 osób¹⁶⁷.

W Anglii w 1989 r. wprowadzono wprawdzie system dozoru elektronicznego, ale zaprzestano go na kilka lat i dopiero w 2003 r. podjęto kolejne próby nad wprowadzeniem takiego sposobu odbywania kary pozbawienia wolności.

W 2003 r. w Anglii wprowadzono *Criminal Justice Act*, które przeobraziło cały system sankcji karnych. W chwili obecnej dozór elektroniczny jest obowiązkowo orzekany przy areszcie domowym (*curfew order*) oraz przy zakazie przebywania w określonych miejscach (*exclusion order*). Dozór elektroniczny został wprowadzony w formie programu Home Detention Curfew i swoim zasięgiem obejmuje skazanych na karę od 3 miesięcy do 1 roku oraz osób zwolnionych z zakładu karnego w okresie do 90 dni przed końcem kary¹⁶⁸. Stosowanie tego programu nie może mieć zastosowania, co do osób skazanych za przestępstwa seksualne oraz inne brutalne przestępstwa. Możliwości wykorzystania monitoringu elektronicznego podobnie jak w USA, są również w postępowaniach przygotowawczych, czyli w stadium przedprocesowym¹⁶⁹.

Dane statystyczne Rady Europy z 2009 roku dotyczące stosowania sankcji i środków nieizolacyjnych zawierają informacje na temat liczby sprawców, którzy byli poddani dozorowi elektronicznemu w 13 europejskich krajach zawiera tabela 1.

---

¹⁶⁷ Tamże.

¹⁶⁸ J. Bojarski, *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości w Anglii i Walii*, w: *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia*, (red.), A. Adamski, J. Bojarski, P. Chrzczonowicz, M. Filar, P. Girdwoyń, Toruń 2007, s. 309.

¹⁶⁹ P. Chrzczonowicz, M. Filar, P. Girdwoyń, *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej*, Toruń 2007, s. 332-334.

Tabela 1. Dane statystyczne Rady Europy z 2009 roku dotyczące stosowania sankcji i środków nieizolacyjnych

Kraj	Liczba osób pozbawionych wolności 1 IX 2009 r.*	Liczba osób przyjętych do zakładów karnych w 2008 r.*	Liczba osób dozorowanych elektronicznie 31 XII 2009 r.**	Liczba osób, wobec których rozpoczęto dozоровanie elektroniczne w 2009 r.**
Anglia i Walia	83454	134148	15244	23599
Belgia	10901	17867	1548	3191
Dania	3721	14197	123	1694
Estonia	3555	b.d.	41	115
Francja	66307	89055	4489	13994
Hiszpania	67986	43043	1912	1985
Hiszpania – Katalonia	10356	6809	48	33
Holandia	16284	41905	468	746
Luksemburg	679	1133	19	32
Norwegia	3285	12401	41	802
Polska	84003	89987	33	33
Portugalia	11099	5065	524	746
Szwajcaria	6084	47479	37	241
Szwecja	7147	21502	493	3687

Źródło: Dane statystyczne za: M. Aebi, N. Delgrande: *Council of Europe Annual Penal Statistics I – SPACE I*, Survey 2009, Strasbourg 2011. Dane statystyczne za: M. Aebi, N. Delgrande, Y. Marguet: *Council of Europe Annual Penal Statistics II – SPACE II – Non-custodial Sanctions and Measures Served in 2009*, Strasbourg 2011.

W przypadku Hiszpanii, szczególne dane dotyczące Katalonii zostały uwzględnione. Dozór elektroniczny został zdefiniowany jako środek umożliwiający ustalenie położenia sprawcy w określonym czasie w ciągu dnia lub nocy oraz monitorowanie jego ruchów.

Opublikowane dane w 2011 roku mają charakter orientacyjny, ponieważ kwestionariusz sporządzony przez ekspertów Rady Europy nie został wypełniony przez wszystkie państwa członkowskie, a jedynie przez 34 kraje i jednostki autonomiczne, w tym Katalonię. Kategorie stosowane w kwestionariuszu nie zawsze są zgodne z metodami gromadzenia danych statystycznych w poszczególnych krajach. Niektóre kraje uwzględniają w danych tylko dorosłych przestępców, podczas gdy inne obejmują również nieletnich. Mimo że orientacyjne i niekompletne, dane te dają pewne wskazówki dotyczące stosowania dozoru elektronicznego w poszczególnych krajach, jednak nie pozwalają na precyzyjną ocenę jego zakresu w Europie.

Wśród państw, które podały informacje na temat liczby dozorowanych elektronicznie w 2009 r., pierwsze miejsce zajmują Anglia i Walia: W ostatnim dniu tego roku pod dozorem elektronicznym pozostawało tam ponad 15 tys. osób, a w ciągu całego roku stosowanie tego środka rozpoczęto wobec ok. 23,5 tys. osób. Są to znaczące liczby, również jeśli porównać je z rozmiarem populacji więziennej, choć oczywiście dozór elektroniczny nie jest tam stosowany wyłącznie jako alternatywa dla bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Należałoby dodać, że dane statystyczne Rady Europy dotyczące liczby dozorowanych elektronicznie w Anglii i Walii nie obejmują nieletnich. Jak wynika z tabeli, spośród innych krajów europejskich dozór elektroniczny relatywnie często stosowany jest we Francji, Hiszpanii i Belgii, a biorąc pod uwagę wielkość populacji więziennej i liczbę dozorowanych w ciągu roku – także w Danii, Szwecji i Norwegii.

Podobnie jak w Stanach Zjednoczonych, w poszczególnych krajach europejskich dozór elektroniczny stosowany jest na różnych etapach postępowania karnego i w różny sposób został zintegrowany z systemem sankcji karnych. W stadium przygotowawczym i rozpoznawczym może on zastępować tymczasowe aresztowanie. Wobec skazanych za przestępstwo stosowany jest jako: a) samodzielna sankcja karna łączona na ogół z innymi sankcjami nieizolacyjnymi; b) obowiązek probacyjny nakładany w ramach klasycznej probacji (warunkowego skazania) lub warunkowego zawieszenia wykonania kary; c) forma wykonania bezwzględnej kary pozbawienia wolności w całości zastępująca umieszczenie skazanego w zakładzie karnym.¹⁷⁰

„Powszechnie stosowane w Stanach Zjednoczonych terminy „kary pośrednie” (intermediate penalties) i „sankcje pośrednie” (intermediate sanctions) w Europie używane są rzadko. W przeciwieństwie do USA, gdzie na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego wieku toczyły się liczne dyskusje dotyczące wprowadzenia do wymiaru sprawiedliwości karnej kar pośrednich, w państwach zachodnioeuropejskich problem wypełnienia przestrzeni pomiędzy

---

¹⁷⁰ B. Stańdo-Kawecka, *Dozór elektroniczny w systemie sankcji karnych w wybranych krajach europejskich*, dz. cyt. s. 31-46.

klasyczną probacją i karą pozbawienia wolności był w tym czasie znacznie mniej istotny. W większości z nich tradycyjny katalog kar obejmujący grzywnę kwotową, bezwzględną karę pozbawienia wolności i karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania już wcześniej został poszerzony o pracę na cele społeczne¹⁷¹

Ocena funkcjonowania dozoru elektronicznego w Polsce wymaga szczegółowego opracowania. Jednakże, w porównaniu do innych krajów europejskich, można zauważyć, że w Polsce do tej pory brakuje badań ewaluacyjnych towarzyszących etapowemu wdrażaniu dozoru elektronicznego. Konieczność przeprowadzenia takich badań jest istotna z kilku powodów. Bez solidnych badań ewaluacyjnych będzie trudno ocenić, czy założone cele polityki kryminalnej zostały osiągnięte, które aspekty funkcjonowania systemu były skuteczne, a które wymagają poprawy oraz jakie są przyczyny ewentualnych niepowodzeń. W związku z tym, brakuje racjonalnych podstaw do debaty na temat rezygnacji z dozoru elektronicznego lub utrzymania go w odpowiedniej formie po wygaśnięciu obowiązywania wspomnianej ustawy, która ma charakter tymczasowy¹⁷².

Koncepcja polityki kryminalnej dotyczącej zwalczania drobnej i średniej przestępczości nie została w pełni zrealizowana w praktyce wymiaru sprawiedliwości. Wprowadzenie grzywny samoistnej, mającej zastępować krótkotrwale pozbawienie wolności i stanowić główny środek reakcji na przestępstwa o niewielkim i umiarkowanym stopniu nasilenia, w praktyce było orzekane rzadziej niż w późniejszym okresie obowiązywania kodeksu karnego z 1969 roku (wtedy liczba orzeczonych grzywien stanowiła 27% ogólnej liczby skazań). W latach 2009-2012 udział grzywien samoistnych w strukturze orzeczonych kar w sądach rejonowych wynosił od 21% do 22%. W 2014 roku liczba skazań na karę grzywny samoistnej stanowiła 21% ogólnej liczby skazań w sądach pierwszej instancji.

W orzecznictwie sądów rejonowych w sprawach karnych dominującą rolę, przynajmniej do niedawna, pełniła kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Udział kary pozbawienia wolności w strukturze orzeczonych kar w tych sądach w latach 2009-2012 wynosił od 65% do 68%. Środek probacyjny w postaci zawieszenia wykonania kary stosowany był średnio w 85% przypadków, w których wymierzono karę pozbawienia wolności, co stanowiło od 55% do 59% ogólnej liczby skazań. W 2014 roku odsetek skazań na karę pozbawienia wolności wyniósł 67,43% wszystkich osądzeń w sądach

---

¹⁷¹ B. Stańdo-Kawecka, *Areszt domowy łączony z dozorem elektronicznym*, w: *Polityka karna i penitencjarna między punitaryzmem i menedżeryzmem*, Warszawa 2020, s. 181.

¹⁷² B. Stańdo-Kawecka, *Dozór elektroniczny w systemie sankcji karnych w wybranych krajach europejskich*, dz. cyt. s. 31-46.

pierwszej instancji, przy czym w 82% spraw zastosowano warunkowe zawieszenie wykonania kary¹⁷³.

W doktrynie prawa karnego zauważa się potrzebę pełnego urzeczywistnienia koncepcji zróżnicowanego oddziaływania na sprawców przestępstw o niewielkim nasileniu, co powinno cechować reakcję karną wobec drobnej przestępczości. W tym kontekście istotne są propozycje zmiany tradycyjnego podejścia sądów do sankcji karnych, które obecnie są traktowane jako dodatek lub uzupełnienie kar, a które powinny odgrywać kluczową rolę jako „środki kary”.

Wychodząc z założenia, że zróżnicowany katalog środków karnych daje możliwość przemyślanego i skutecznego oddziaływania na skazanego w przypadku drobnych przestępstw, dostosowując się do współczesnych form przestępczości, zgadza się, że pełne wykorzystanie tej możliwości wymaga przebudowy systemu sankcji karnych. Taka przebudowa powinna polegać na połączeniu kar i obecnych środków karnych w jednym kompleksowym katalogu środków reakcji karnych na przestępstwo¹⁷⁴. Badania nad stanem prawa pozytywnego potwierdzają, że wprowadzone konstrukcje normatywne w Kodeksie Karnym Wykonawczym, umożliwiające odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, należy zaliczyć do kategorii sankcji pozytywnych. To przekonanie jest uzasadnione, ponieważ niezależnie od intencji ustawodawcy, ta instytucja ma wpływ na proces decyzyjny skazanego, umożliwiając stopniowanie kar na etapie ich wykonania. Jednakże, korzystanie z tego systemu jest ograniczone do wąskiego grona osób spełniających ściśle określone wymogi ustawowe. Decyzje w tej sprawie podejmuje sędzia penitencjarny, który ma prawo do swobodnej oceny zebranych materiałów. Analiza kluczowych problemów związanych z oddziaływaniem systemu dozoru elektronicznego jako zbiór bodźców wpływających na proces decyzyjny jednostki wskazuje, że bezpośrednimi adresatami tej sankcji są skazani, którym sąd wydał zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym. To z kolei wpływa na zewnętrzne kryterium działania tej sankcji. Pośrednimi adresatami, którzy ponoszą korzyści i koszty, są osoby wspólnie zamieszkujące z skazanym. Ponieważ wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego pozwala skazanemu na przebywanie w warunkach wolnościowych i domowych, realizowane są kryteria stratyfikacji, humanitarne i konkurencji. Kryterium trwałości rezultatu ma charakter indywidualny, ale ogólnie uważa się, że ma ono znaczną skuteczność resocjalizacyjną i readaptacyjną¹⁷⁵.

---

¹⁷³ J. Zagrodnik, Zasadnicze tendencje we współczesnej polityce kryminalnej w zakresie zwalczania drobnej przestępczości, „Prawo i Prokuratura”, 2016/6/60-78.

¹⁷⁴ Tamże.

¹⁷⁵ Jankowska-Prochot, *Możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jako przykład sankcji pozytywnej*, PPP 2019, nr 4, s. 25-36.

2.3. Organizacyjne, techniczne i logistyczne aspekty funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego

System dozoru elektronicznego to ogół metod postępowania i środków technicznych służących do wykonywania dozoru elektronicznego.

W ramach przepisów wymienia się następujące środki techniczne służące do realizacji dozoru elektronicznego. Centrala monitorowania jest to centralny punkt, który odpowiada za zdalną i ciągłą kontrolę nad osobami objętymi dozorem. W przypadku wykrycia naruszeń podejmuje natychmiastowe działania. Centrala monitoruje również osoby, które są objęte ochroną przed zakazem zbliżania się. Ponadto, zarządza systemem monitorowania i rejestruje wszystkie zdarzenia i incydenty.

System teleinformatyczny jest systemem komunikacyjno-monitorujący, który umożliwia przetwarzanie informacji związanych z organizacją i kontrolą wykonywania kar w ramach dozoru elektronicznego. W jego ramach podmioty odpowiedzialne za monitorowanie, nadzorowanie oraz kuratorzy zawodowi i inne uprawnione podmioty mogą przetwarzać te informacje.

Nadajniki są to urządzenia radiowe w postaci bransoletek, które są noszone na nodze lub ręce osoby poddanej dozorowi elektronicznemu. Nadajniki wysyłają sygnały, które są odbierane przez centralę monitorowania. Wyróżnia się dwa rodzaje nadajników: Radio Frequency Tag (RFT), które służą do monitorowania osób objętych dozorem, oraz One Part Tracking (OPT), które posiadają lokalizator GPS i służą do określania lokalizacji monitorowanych osób. Rejestratory są to urządzenia, które odbierają sygnały wysyłane przez nadajniki i przekazują je do centrali monitorowania. Wyróżnia się dwa rodzaje rejestratorów: stacjonarne (Home Unit - HU), które są instalowane w miejscu pobytu skazanego i służą do kontroli nad urządzeniami RFT oraz OPT znajdującymi się w ich zasięgu, oraz przenośne (Two PPart Tracking - TPT), które są noszone przez osoby objęte ochroną lub monitorowane i umożliwiają określenie ich położenia¹⁷⁶.

Biuro Dozoru Elektronicznego składa się z następujących elementów:

1. Zespół Obsługi Centrali Monitorowania.
2. Zespół obsługi Ośrodka Głównego Podmiotu Dozorującego.

---

¹⁷⁶ M. Sopiński, *Zakres przedmiotowy SDE i środki techniczne służące do jego wykonania*, w: *Analiza i oceny funkcjonowania systemu dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2013-2017*, (red.), T. Przesławski, Warszawa 2020, s. 25.

3. Samodzielne stanowiska, w tym:

- Kierownik Zespołów Terenowych.
- Stanowisko do spraw Windykacji i Zaopatrzenia Zespołów Terenowych.

Biuro Dozoru Elektronicznego odpowiada za funkcjonowanie systemu dozoru elektronicznego. Zakres działania Biura Dozoru Elektronicznego obejmuje w szczególności:

1. Administrowanie i obsługę:

- Centrali Monitorowania,
  - Ośrodka Głównego Podmiotu Dozorującego,
  - Zespołów Terenowych w Systemie Dozoru Elektronicznego.
2. Koordynację pracy kierowników jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji zadań wynikających z przepisów.
  3. Standaryzację procedur stosowanych w jednostkach organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem systemu dozoru elektronicznego.
  4. Nadzór nad działaniami podejmowanymi przez kierowników jednostek organizacyjnych w zakresie realizacji zadań wynikających z przepisów.
  5. Opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych i innych dokumentów związanych z funkcjonowaniem systemu dozoru elektronicznego.
  6. Prowadzenie statystyki dotyczącej funkcjonowania systemu dozoru elektronicznego.
  7. Współpracę z podmiotami uczestniczącymi w wykonywaniu kary, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego, takimi jak sędziowie, sądowi kuratorzy zawodowi, prokuratorzy i pełnomocnicy stron postępowania.
  8. Współpracę z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie wykonywania kary, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego.
  9. Współpracę z właściwymi komórkami Ministerstwa Sprawiedliwości oraz z zewnętrznymi podmiotami wyłonionymi w toku postępowania projektowego dotyczącego Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE).
  10. Prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej dotyczącej stosowania systemu dozoru elektronicznego.
  11. Organizację szkoleń związanych z systemem dozoru elektronicznego.
  12. nadzór nad stanem technicznym urządzeń monitorujących;

13. kontrola stanu technicznego urządzeń monitorujących;
14. ewidencjonowanie przypadków uszkodzeń i zniszczeń urządzeń monitorujących w celu windykacji kosztów ich naprawy lub zakupu nowych egzemplarzy¹⁷⁷.

Zadania Zespołu Obsługi Centrali Monitorowania, którym kieruje kierownik zespołu podległy dyrektorowi Biura, obejmują głównie:

1. Rejestrowanie, gromadzenie, przetwarzanie, odtwarzanie, przechowywanie, zabezpieczanie i przekazywanie danych osobowych osób objętych systemem dozoru elektronicznego oraz informacji dotyczących przestrzegania przez nich obowiązków związanych z przebywaniem w miejscu dozoru, zakazu przebywania w określonych miejscach lub zbliżania się do określonej osoby.
2. Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za infrastrukturę telekomunikacyjną i energetyczną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Utrzymywanie kontaktu telefonicznego oraz za pomocą urządzeń monitorujących z osobami objętymi monitoringiem.

Zadania Zespołu Obsługi Ośrodka Głównego, którym kieruje kierownik zespołu podległy dyrektorowi Biura, obejmują przede wszystkim: zarządzanie, logistyka i planowanie pracy Zespołów Terenowych w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego.

Zadania Zespołu Projektowego ds. nadzoru nad aplikacjami Systemu Dozoru Elektronicznego i realizacji projektu Systemu Dozoru Elektronicznego, którym kieruje kierownik zespołu podległy dyrektorowi Biura, obejmują przede wszystkim:

1. Stały nadzór i monitorowanie systemów informatycznych Systemu Dozoru Elektronicznego.
2. Nadzór nad czynnościami Wykonawcy usługi Systemu Dozoru Elektronicznego w określonym zakresie.
3. Prowadzenie i nadzór nad pracami rozwojowymi aplikacji Systemu Dozoru Elektronicznego.
4. Kontrola poprawności działania systemów teleinformatycznych urządzeń monitorujących w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego.
5. Opracowywanie comiesięcznych raportów z realizacji usługi Systemu Dozoru Elektronicznego, które stanowią podstawę do dokonywania płatności na rzecz Wykonawcy¹⁷⁸.

---

¹⁷⁷ System Dozoru Elektronicznego, <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego> (15.12.2020).

¹⁷⁸ System Dozoru Elektronicznego, http://www.dozorelektroniczny.gov.pl/?page_id=20, (08.05.2018).

W skład Systemu Dozoru Elektronicznego, oprócz Biura Dozoru Elektronicznego, wchodzi Podmiot Dozorujący (PD), w tym Ośrodek Główny (GO) i patrole terenowe. UPD zapewnia odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników niezbędnych dla realizacji zadań SDE oraz organizuje i tworzy sieć łączności mobilnej Centrali Monitorowania ze stacjonarnymi i przenośnymi urządzeniami monitorującymi SDE, a także sieć łączności ze swoimi zespołami terenowymi.

Podmiot Dozorujący reaguje na zdarzenia przekazywane przez CM zgodnie z opracowanymi procedurami, wysyłając patrole dyżurne w celu ustalenia przyczyn określonych alarmów lub potwierdzenia prawidłowości funkcjonowania urządzeń monitorujących.

Do zadań PD należy m.in. zarządzanie patrolami terenowymi, sprawdzenie warunków technicznych i odpowiedź na zapytanie o warunki techniczne, instalacja oraz deinstalacja urządzeń u skazanego, zadania związane z informowaniem sędziów i kuratorów dot. zagadnień technicznych, zadania związane z zapewnieniem komunikacji pomiędzy użytkownikami systemu informatycznego SDE, okresowe kontrole w miejscu odbywania kary.

Wymogiem formalnym udzielenia skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, którego istnienie powinno być ustalone przed rozpoznaniem wniosku, a więc i przed badaniem istnienia pozostałych warunków, o których będzie niżej mowa, jest ustalenie, czy odbywaniu kary w tym systemie nie stoją na przeszkodzie warunki techniczne obejmujące w szczególności liczbę oraz zasięg dostępnych nadajników i rejestratorów oraz możliwości organizacyjne ich obsługi. W tym celu, bezzwłocznie po złożeniu wniosku, sąd żąda od podmiotu dozoruującego nadesłania informacji, czy warunki techniczne pozwalają na niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Jeżeli podmiot dozoruujący informuje, że nie jest możliwe natychmiastowe rozpoczęcie wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego, sędzia penitencjarny pozostawia wniosek bez rozpoznania. Decyzję w tej sprawie sędzia penitencjarny podejmuje poprzez wydanie zarządzenia. Chociaż nie ma szczególnych przepisów dotyczących zarządzeń wydawanych na podstawie k. k. w., można uznać je za decyzje k. k. w. Oznacza to jednak, że skazany może zaskarżyć zarządzenie sędziego penitencjarnego do sądu w przypadku niezgodności z prawem. Przy wydawaniu zarządzenia konieczne jest spełnienie wymogów określonych w tym przepisie. Skargę rozpoznaje właściwy sąd penitencjarny¹⁷⁹.

---

¹⁷⁹ K. Postulski, *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, „Prók. i Pr.” 2017/1/48-69.

Patrole terenowe realizują zadania zlecone im bezpośrednio przez Ośrodek Główny. Na wniosek sądu sprawdzane są warunki techniczne w proponowanym przez skazanego miejscu odbywania kary. W przypadku potwierdzenia warunków technicznych oraz pozytywnej decyzji sądu, patrol dokonuje instalacji urządzeń w miejscu dozoru. W trakcie odbywania kary przez skazanego patrole kontrolują prawidłowość działania urządzeń, w razie potrzeby dokonują wymiany urządzeń, oraz deinstalują je po zakończeniu odbywania kary przez skazanego¹⁸⁰.

Podmiot prowadzący centralę monitorowania odpowiada za czynności związane z obsługą centrali monitorowania, natomiast podmiot dozoru jest odpowiedzialny za pozostałe czynności. Przepisy określają zakres kompetencji obu podmiotów w zakresie wykonywania dozoru elektronicznego. Obejmuje to zarówno czynności techniczne związane z obsługą i organizacją systemu dozoru elektronicznego, takie jak instalacja nadajnika, rejestratora stacjonarnego, rejestrowanie przerwań lub nawiązania łączności między środkami technicznymi oraz każdego nieuprawnionego oddziaływania na te środki, jak również kontrolowanie prawidłowości ich działania i niezwłoczne usuwanie usterek. Ponadto, podmioty wykonują również działania informacyjne skierowane do organów postępowania wykonawczego, takich jak sąd i sądowy kurator zawodowy. Dotyczą one aspektów organizacyjnych i kontrolnych związanych z realizacją dozoru elektronicznego. Przykładem obowiązku podmiotu dozoru jest natychmiastowe poinformowanie sądu o spełnieniu warunków technicznych umożliwiających rozpoczęcie dozoru elektronicznego, podczas gdy podmiot prowadzący centralę monitorowania ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądowego kuratora zawodowego oraz prezesa sądu lub upoważnionego sędziego o nieprzestrzeganiu przez skazanego obowiązków związanych ze stosowaniem dozoru oraz o każdym zdarzeniu polegającym na przerwaniu lub nawiązaniu łączności między środkami technicznymi¹⁸¹.

Przy uruchomieniu środków technicznych podmiot dozoru informuje skazanego o:

1. sposobie działania powierzonych środków technicznych, w tym o możliwości wystąpienia zakłóceń w ich działaniu, a także o obowiązku powiadomienia podmiotu dozoru i sposobie zachowania się skazanego w przypadkach wystąpienia tych zakłóceń;
2. obowiązku i sposobie dbania o powierzone środki techniczne, a zwłaszcza ich ochrony przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub

---

¹⁸⁰ System Dozoru Elektronicznego., http://www.dozorelektroniczny.gov.pl/?page_id=, (20. 08.05.2018)

¹⁸¹ K. Dąbkiewicz, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. III, WK, 2015.

uczynieniem niezdatnymi do użytku oraz zapewnienia stałego zasilania energią elektryczną;

3. obowiązku poddania się czynnościom kontrolnym podmiotu dozoru, mającym na celu sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania powierzonych środków technicznych;
4. rodzaju i sposobach przeprowadzania czynności kontrolnych;
5. odpowiedzialności karnej przewidzianej za naruszenie przepisów o wykonywaniu kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego¹⁸².

Do podmiotu dozoru należą czynności materialno-techniczne związane zainstalowaniem i uruchomieniem środków technicznych oraz z kontrolą zachowania skazanego w czasie stosowania dozoru w systemie dozoru elektronicznego przy użyciu tych środków.

Poszczególne czynności podmiotu dozoru, wymienione, mogą być realizowane na różnych etapach postępowania wykonawczego: w związku z kierowaniem do wykonania orzeczenia; po zmianie dozoru zbliżeniowego na dozór mobilny; przed i po wydaniu postanowienia o rozpoczęciu dozoru; w związku ze zmianą miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego; po upływie lub odwołaniu przerwy w wykonaniu kary; w przypadku zgody sądowego kuratora zawodowego na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika oraz ponownego uruchomienia tych środków; w razie konieczności usunięcia, wymiany, zainstalowania lub założenia rejestratora lub nadajnika, bez zgody prezesa sądu lub upoważnionego sędziego; jeżeli dojdzie do wygaśnięcia umowy z podmiotem dozoru. W unormowaniach zostały zawarte zasady przeprowadzania kontroli prawidłowości działania środków technicznych. Centrala monitorowania, stanowi centrum operacyjne systemu dozoru elektronicznego. Prowadzi ją podmiot dozoru lub jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Sprawiedliwości¹⁸³.

Na podstawie zapisów Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, zarządzono, co następuje: Wykonywanie czynności podmiotu dozoru w *dozorze elektronicznym* powierza się Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej.

---

¹⁸² Tamże.

¹⁸³ K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. III, WK, 2016.

Powierzenie wykonywania czynności podmiotu dozoru obejmuje również prowadzenie centrali monitorowania”¹⁸⁴.

W literaturze podkreśla się, że w zamyśle ustawodawcy wprowadzenie systemu dozoru elektronicznego miało na celu, z jednej strony, odciążenie przepełnionych zakładów karnych, a z drugiej – umożliwienie sprawcom występów wykonania kary pozbawienia wolności bez potrzeby powtórnej socjalizacji. Jak zauważa Wojciech Zalewski, „*ratio legis* probacji tkwi w przekonaniu, że efekt resocjalizacyjny wobec sprawcy przestępstwa niewykazującego cech głębokiej demoralizacji osiągnąć można w warunkach wolności kontrolowanej, nakładając na niego stosowne obowiązki i poddając go dozorowi kuratora”¹⁸⁵; wniosek ten można odnieść również do wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego. Z tego względu ustawa nakłada na skazanego obowiązek określonego zachowania się, w tym: pozostawania we wskazanym przez sąd penitencjarny miejscu w wyznaczonym czasie, udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego i wykonywania nałożonych na niego obowiązków, a zwłaszcza kontaktowania się z sądowym kuratorem zawodowym i umożliwienia mu wejścia do mieszkania, w którym zainstalowano stacjonarne urządzenie monitorujące, oraz noszenia nadajnika. Przepisy ustawy przewidują ponadto określenie przez sąd penitencjarny przedziałów czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo się oddalić z miejsca stałego pobytu lub innego wskazanego miejsca, na okres nieprzekraczający 12 godzin dziennie, np. w celu pracy czy odbywania praktyk religijnych¹⁸⁶.

System dozoru elektronicznego ma określone formy organizacyjne, które są interesujące z punktu poznawczego i naukowego. Ważne stają dla celów badawczych poznanie warunków technicznych niezbędnych do odbywania tej kary. Dozór elektroniczny jest jednym z systemów wykonywania kary pozbawienia wolności, polegającym na kontrolowaniu zachowania skazanego przebywającego poza zakładem karnym przy użyciu aparatury monitorującej, czyli urządzeń elektronicznych oraz instalacji i systemów, które zawierają służące tej kontroli podzespoły elektryczne lub elektroniczne, zwanej dalej „środkami technicznymi”. Kontrolowanie zachowania skazanego, dotyczy przestrzegania przez

---

¹⁸⁴ Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 września 2018 r. w sprawie powierzenia Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej wykonywania czynności podmiotu dozoru w dozorcze elektronicznym (Dz. Urz. MS z 2018 r. poz. 272).

¹⁸⁵ W. Zalewski, *Kara ograniczenia wolności w systemie środków reakcji karnej. Rozważania aksjologiczne i polityczno-kryminalne*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2016, t. 40.

¹⁸⁶ J. Róg, *Wykonywanie kary w systemie dozoru elektronicznego a prawo do zabezpieczenia społecznego. Wykonywanie kary w systemie dozoru elektronicznego a prawo do zabezpieczenia społecznego.*, „Prawo i Prokuratura”, 2012/2 s. 83-87.

skazanego nałożonego na niego przez sąd penitencjarny obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wskazanym miejscu w wyznaczonym czasie, jak również obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach lub zakazu zbliżania się do określonej osoby. Wykonywanie przez skazanego nałożonych na niego przez sąd penitencjarny obowiązków podlega ścisłej kontroli i ma na celu wychowawcze oddziaływanie i zapobieganie powrotowi do przestępstwa lub przestępstwa skarbowego. Do środków technicznych zalicza się: -nadajnik, stacjonarne urządzenie monitorujące, przenośne urządzenie monitorujące, centralę monitorowania, system komunikacyjno-monitorujący¹⁸⁷.

W momencie wdrożenia środków technicznych, podmiot dozoru jest zobowiązany poinformować skazanego o różnych kwestiach dotyczących ich funkcjonowania. Skazany musi być poinformowany o sposobie działania przekazanych mu środków technicznych, w tym o możliwości wystąpienia zakłóceń w ich działaniu. Dodatkowo, skazany jest zobowiązany do powiadomienia podmiotu dozoru o ewentualnych zakłóceniach oraz przestrzegania określonych zasad w takich sytuacjach.

Skazany ma również obowiązek dbać o powierzone mu środki techniczne, chroniąc je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uniemożliwieniem ich prawidłowego funkcjonowania. Skazany musi również zapewnić stałe zasilanie energią elektryczną dla tych urządzeń.

Podmiot dozoru ma prawo przeprowadzać czynności kontrolne w celu sprawdzenia prawidłowego funkcjonowania przekazanych środków technicznych. Skazany jest zobowiązany do poddania się tym czynnościom kontrolnym, a ich rodzaj i sposób przeprowadzania zostaną określone.

W przypadku dozoru stacjonarnego, skazany ma dodatkowe obowiązki, takie jak pozostawanie w wyznaczonym miejscu w określonym czasie, odbieranie połączeń przychodzących do rejestratora stacjonarnego, umożliwianie wejścia sądowemu kuratorowi zawodowemu do mieszkania lub nieruchomości, gdzie zainstalowany jest rejestrator. Skazany jest również zobowiązany do udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków osobom upoważnionym na ich żądanie, w tym przy użyciu rejestratora stacjonarnego¹⁸⁸.

---

¹⁸⁷ Ustawa z dnia 7 września 2007 r., dz., cyt. art.2.

¹⁸⁸ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciężących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków, Dz.U. 2015 poz. 847.

Nadzór nad wykonywaniem dozoru elektronicznego przez podmiot dozoru, zwany dalej „nadzorem”, sprawuje sędzia penitencjarny sądu okręgowego, w którego okręgu dozór elektroniczny jest wykonywany.

§ 3. Sędzia penitencjarny sprawuje nadzór:

- 1) przeprowadzając, w uzasadnionych przypadkach, lustracje podmiotu dozoru obejmujące wybrane zagadnienia;
- 2) wydając zalecenia polustracyjne oraz kontrolując prawidłowość i terminowość ich wykonania;
- 3) wydając zarządzenia w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy;
- 4) podejmując inne niezbędne czynności w celu zapewnienia prawidłowości wykonywania dozoru elektronicznego¹⁸⁹.

Dozór elektroniczny, który sprawdził się w krajach zachodnich, niekoniecznie gwarantuje taką samą skuteczność w kontekście polskiego systemu prawnego. W praktyce, dozór elektroniczny polega na monitorowaniu obecności danej osoby w określonych miejscach za pomocą elektronicznych urządzeń, które są noszone na nadgarstku skazanego. Sąd penitencjarny jest odpowiedzialny za określenie zasad funkcjonowania jednostki objętej dozorem elektronicznym oraz wyznaczenie miejsc, w których osoba ta może przebywać. Kontrola odbywa się poprzez nadajnik, który wysyła sygnały radiowe do stacjonarnego urządzenia monitorującego. Dzięki temu można łatwo i szybko ustalić miejsce pobytu osoby podlegającej dozorowi. Mirosław Granat pozytywnie ocenił wprowadzenie dozoru elektronicznego do polskiego systemu prawnego, uznając je za zgodne z przepisami Konstytucji RP, zwłaszcza w zakresie ochrony praw człowieka i wolności jednostki¹⁹⁰.

Misją Systemu Dozoru Elektronicznego jest realizowanie i rozwijanie skutecznego, ekonomicznego i nieizolacyjnego systemu oddziaływań, który ma na celu osiągnięcie celów wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych i zabezpieczających poprzez umożliwienie osobie objętej tym systemem funkcjonowania w otwartym środowisku, sprzyjającym inkluzji społecznej. Ponadto, jest to również najtańszy sposób odbywania kary, gdzie koszt utrzymania osoby monitorowanej w SDE jest 5 razy niższy niż pobyt osoby skazanej w jednostce penitencjarnej. Skuteczność i efektywność wykonywania kary w SDE

---

¹⁸⁹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego, Dz. U. z dnia 14 października 2016 r.

¹⁹⁰ M. Granat, *Opinia o projekcie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (druk sejmowy nr 1237)*, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu 2007, s. 9.

średnio wynosi ponad 90%. System elektronicznego dozoru skazanych w Polsce został uruchomiony we wrześniu 2009 roku i był stopniowo wprowadzany. Od 1 stycznia 2012 roku system obowiązuje na terenie całego kraju, w tym również na Śląsku. SDE jest najnowocześniejszym, nieizolacyjnym systemem wykonywania kary pozbawienia wolności, który umożliwia kontrolę przebywania skazanego w określonych miejscach (dozór stacjonarny), śledzenie aktualnego pobytu osadzonego (dozór mobilny) oraz kontrolę zachowania określonej minimalnej odległości od wskazanej przez sąd osoby (dozór zbliżeniowy). Po zmianie przepisów, Służba Więzienna przejęła obowiązki związane z obsługą systemu, które wcześniej były wykonywane przez prywatną firmę, wyłonioną w drodze przetargu. Służba Więzienna odpowiada również za prowadzenie centrali monitorowania Systemu Dozoru Elektronicznego, która rejestruje przerwania lub nawiązania łączności z nadajnikiem przez skazanego oraz informuje kuratora sądowego i sąd o naruszeniach warunków dozoru. Obecnie, odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jest możliwe dla osób skazanych na karę pozbawienia wolności do 1 roku i 6 miesięcy. W roku 2018 na terenie całego kraju utworzono 25 załóg terenowych, które działały w 23 jednostkach penitencjarnych. Początkowo były one częścią struktur działów ochrony. Jednak od 1 lutego 2020 roku Zespoły Terenowe zostały przekształcone w działy dozoru elektronicznego. Dodatkowo, 1 maja 2021 roku powołano 2 kolejne działy dozoru. W okręgu katowickim od 1 stycznia 2022 roku działa jeden dział dozoru elektronicznego w Areszcie Śledczym w Częstochowie, który składa się z 11 funkcjonariuszy, w tym kierownika działu i 10 „inspektorów terenowych”. Pracują oni w dwuosobowych patrolach na zmiany. Zespół terenowy działa przez całą dobę i codziennie wykonuje około 11-12 wizyt na terenie 4 województw: śląskiego, łódzkiego, opolskiego i świętokrzyskiego. Funkcjonariusze odpowiedzialni są za różnorodne zadania materialno-techniczne związane z wykonywaniem nieizolacyjnej kary pozbawienia wolności. Należy do nich sprawdzenie warunków technicznych niezbędnych do wydania postanowienia przez sąd penitencjarny, instalacja i dezinstalacja urządzeń monitorujących oraz przeprowadzanie wizyt kontrolnych w miejscach pobytu osób objętych monitorem elektronicznym. Ponadto, dokonują również wizyt związanych z naruszeniem warunków odbywania kary¹⁹¹

Na podstawie - Kodeks karny wykonawczy¹⁹² dane osobowe i informacje zarejestrowane w bazie danych systemu komunikacyjno-monitorującego używanego do

---

¹⁹¹J. Siedlecka, P. Brzostek, Zespół terenowy SDE. W drodze, [https://www.sw.gov.pl/aktualnosc/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennaj-w-katowicach-zespol-terenowy-sde-w-drodze,\(05.04.2023\)](https://www.sw.gov.pl/aktualnosc/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennaj-w-katowicach-zespol-terenowy-sde-w-drodze,(05.04.2023)).

¹⁹² Kodeks karny wykonawczy. Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.

wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego są archiwizowane poprzez zapisanie ich na nośniku umożliwiającym odtworzenie tych zapisów, zwany dalej „nośnikiem”. Zapis ten musi zapewniać integralność danych, co oznacza, że zapis nie może ulec zmianie od momentu jego utworzenia, oraz umożliwia odczytanie wszystkich zarejestrowanych danych zawartych w zapisie aż do zakończenia okresu archiwizacji. Archiwizację danych osobowych i informacji przeprowadza przedstawiciel podmiotu dozoru. Przedstawiciel podmiotu dozoru jest odpowiedzialny za archiwizację danych osobowych i informacji zapisuje i oznacza na nośniku: a) sygnaturę akt sprawy, w której dozór elektroniczny był wykonywany; b) swoje imię i nazwisko lub imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za te czynności, zatrudnionej w podmiocie dozoru; c) czas rozpoczęcia i zakończenia archiwizacji. Nośnik musi spełniać następujące wymogi: Zapewniać właściwą jakość zapisu danych osobowych i informacji. Być przystosowany do przenoszenia między urządzeniami odczytującymi. Być dostosowany do przechowywania w temperaturze 18-22°C przy wilgotności względnej 40-50%.

Zapewniać możliwość wiernego odczytania zapisanych danych osobowych i informacji w urządzeniach różnych producentów przeznaczonych do tego rodzaju nośników. Przedstawiciel podmiotu dozoru sporządza protokół z czynności archiwizacji zarejestrowanych danych osobowych i informacji, zawierający: a) datę i miejsce sporządzenia protokołu oraz sygnaturę akt sprawy, w której dozór elektroniczny był wykonywany; b) imię i nazwisko przedstawiciela podmiotu dozoru; c) nazwę podmiotu dozoru; d) dane identyfikujące urządzenia monitorujące skazanego oraz informacje o ewentualnej wymianie tych urządzeń; e) czas rozpoczęcia i zakończenia zapisu; f) numer identyfikacyjny nadany nośnikowi z danymi archiwalnymi; g) ewentualne dodatkowe informacje dotyczące przeprowadzanej czynności. W przypadku awarii urządzeń używanych do archiwizacji danych lub wystąpienia błędów w zapisie, uszkodzony lub nieprawidłowo sporządzony nośnik należy zniszczyć, a ten fakt należy odnotować w protokole. Po zakończeniu czynności archiwizacji zarejestrowanych danych osobowych i informacji, przedstawiciel podmiotu dozoru opakuje nośnik razem z protokołem, oraz całą dokumentacją przekazaną w sprawie w sposób uniemożliwiający dostęp osobom nieuprawnionym do zawartości opakowania. Opakowanie należy oznaczyć sygnaturą akt sprawy, w której dozór elektroniczny był wykonywany. Dane i informacje określone w ustępie 1 przechowuje się przez okres 2 lat od momentu ich uzyskania, w warunkach zapewniających ochronę przed utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem. W szczególności należy chronić je przed szkodliwym działaniem środków

chemicznych, czynników mechanicznych, temperatury, promieniowania i pola elektromagnetycznego¹⁹³.

Zdaniem Pawła Nasiłowskiego „Polska jest w tej chwili jedynym państwem w Europie, które zbudowało i użytkuje własny system informatyczny do wykonywania dozoru elektronicznego, dysponując pełnym pakietem praw autorskich, majątkowych i własnościowych. System komunikacyjno-monitorujący sde24, opracowany przez informatyków i ekspertów Biura Dozoru Elektronicznego CZSW i pod ich nadzorem zbudowany w 2014 r. przez polskie konsorcjum, realizuje zadania ustawowe odpowiadając wszystkim warunkom systemowym i ustrojowym w naszym kraju. Podczas wdrażania SDE w latach 2009-2014 pracowaliśmy na dzierżawionym narzędziu informatycznym. Wykonywaliśmy zadania na komercyjnym, licencjonowanym systemie informatycznym, mając świadomość, że serwer, który obsługuje główne funkcje w systemie umieszczony jest w innym państwie Europy. Już z tego faktu płynęło wiele zagrożeń dla bezpieczeństwa i stabilności wykonywania kary. Od 2014 r. dysponujemy w pełni własnym systemem informatycznym, a od sierpnia 2018 r. dozór elektroniczny wykorzystuje urządzenia monitorujące nowej generacji, wyprodukowane przez polskie konsorcjum. Uzyskaliśmy zatem pełną niezależność”¹⁹⁴.

Podczas odbywania bezwzględnej kary pozbawienia wolności w jednostce penitencjarnej, skazany traci wiele aspektów swojego życia, takich jak więzi rodzinne, relacje społeczne oraz pracę. Stygmat więźnia negatywnie wpływa na jego życie zarówno w rodzinie, jak i w lokalnym środowisku społecznym. Odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego -nie jest jedynie restrykcyjną i dotkliwą sankcją karną, lecz ma na celu przede wszystkim zapewnienie skutecznego procesu readaptacji i reintegracji społeczno-zawodowej skazanych. Wspomaga się to również najnowszymi środkami technicznymi, które są stosowane do monitorowania i kontrolowania skazanych w celu zapewnienia skuteczności tego procesu. Celem wykonywania kar w tym systemie -jest zapewnienie odpowiednich warunków i możliwości dla skazanych w zakresie edukacji, szkolenia zawodowego, terapii i rehabilitacji¹⁹⁵.

---

¹⁹³ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu archiwizowania oraz sposobu i trybu usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem dozoru elektronicznego. Dz. U. poz. 2663.

¹⁹⁴ P. Nasiłowski, *Więzienie na miarę czasów*, „Forum Służby Więziennej”, 09.2021, s. 8.

¹⁹⁵ Tamże.

2.4. Modyfikacja sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności –naruszenia, czasowe oddalenie, zmiana harmonogramu

Dozór elektroniczny oraz nadzór nad związanymi z nim obowiązkami są realizowane przez sądowych kuratorów zawodowych. Kompetencje i obowiązki kuratorów sądowych w zakresie wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających przy użyciu systemu dozoru elektronicznego są uregulowane w Kodeksie Karnym Wykonawczym z dnia 6 czerwca 1997 roku oraz w odpowiednich rozporządzeniach wykonawczych.

Sądowy kurator zawodowy, podczas wykonywania czynności związanych z kontrolą wykonywania kary, środka karnego lub środka zabezpieczającego w systemie dozoru elektronicznego, dokonuje oceny zachowania skazanego, zwracając szczególną uwagę na:

- Przestrzeganie przez skazanego porządku prawnego.
- Wywiązywanie się przez skazanego z obowiązków związanych z wykonywaną karą.
- Stosunek skazanego do organów odpowiedzialnych za wykonanie orzeczenia.
- Podstawowymi zadaniami sądowych kuratorów zawodowych w tym obszarze są:
- Kontrola rygorystycznego przestrzegania przez skazanego obowiązków i poleceń oraz udzielanie pomocy w reintegracji społecznej skazanego.
- Pozyskiwanie informacji dotyczących sytuacji rodzinnej i socjalno-bytowej skazanego.
- Ocena postępowania skazanego pod kątem przestrzegania przepisów prawa i wykonywania nałożonych obowiązków.
- Powiadamianie sądu o wszelkich przypadkach naruszenia przez skazanego przepisów prawa lub nałożonych obowiązków, zwłaszcza o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia skarbowego.
- Składanie odpowiednich wniosków.
- Podejmowanie decyzji dotyczących zmiany harmonogramu odbywania kary.
- Wydawanie zezwoleń na czasowe opuszczenie miejsca odbywania dozoru elektronicznego przez skazanego, jednak nie dłużej niż przez 7 dni.
- Udzielanie zgody na usunięcie przenośnego rejestratora lub nadajnika w sytuacjach związanych z zagrożeniem zdrowia lub życia ludzkiego.

W zakresie czynności prawno-technicznych, kuratorzy sądowi współpracują z sędzią, podmiotem dozoru oraz podmiotem prowadzącym Centralę Monitorowania w trakcie wykonywania dozoru elektronicznego¹⁹⁶.

W Kodeksie karnym wykonawczym określone są przesłanki wykonania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kara może być wykonana w systemie dozoru elektronicznego tylko wtedy, gdy warunki techniczne na to pozwalają, obejmujące przede wszystkim liczbę oraz zasięg dostępnych nadajników i rejestratorów oraz możliwości organizacyjne ich obsługi. Jeśli warunki techniczne nie są wystarczające do jednoczesnego objęcia wszystkich skazanych, wobec których orzeczono dozór mobilny, w pierwszej kolejności wykonuje się dozory mobilne jako środek zabezpieczający. W przypadku gdy skazany mieszka wspólnie z innymi pełnoletnimi osobami, warunkiem rozpoczęcia dozoru stacjonarnego jest uprzednie uzyskanie pisemnej zgody tych osób, złożonej do sądu lub komisji penitencjarnej, obejmującej również umożliwienie podmiotowi dozoru przeprowadzanie czynności kontrolnych. Jeśli zachodzi konieczność, na żądanie sędziego penitencjarnego lub zarządzenia komisji penitencjarnej, kurator sądowy ustala, poprzez zebranie informacji, czy skazany mieszka wspólnie z innymi pełnoletnimi osobami, a jeśli tak, to uzyskuje dane personalne tych osób, a następnie informuje je o warunkach wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego oraz o konsekwencjach wynikających z jej wykonania dla osób zamieszkujących razem ze skazanym. Kurator sądowy ustala niezbędne warunki rodzinne i socjalno-bytowe, w jakich przebywa skazany, w celu prawidłowego wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego. Kurator sądowy niezwłocznie przekazuje te informacje do sądu lub komisji penitencjarnej. Oświadczenie wyrażające zgodę, o której mowa może być również odebrane przez kuratora sądowego podczas czynności, a następnie niezwłocznie przekazane do sądu lub komisji penitencjarnej. Cofnięcie zgody po wydaniu postanowienia sądu lub decyzji komisji penitencjarnej o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jest nieskuteczne¹⁹⁷.

Skazanemu przysługują określone prawa zawiązane z wykonywaniem Systemu Dozoru Elektronicznego.; Prawo do składania wniosków o zmianę miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego. Wniosek taki może być rozpatrzony przez sąd penitencjarny tylko w przypadkach szczególnych, uzasadnionych okolicznościami. Prawo do składania wniosków o zmianę przedziałów czasowych, w których skazany ma prawo opuszczać miejsce wykonywania dozoru stacjonarnego. Zmiana ta może być dokonana przez sąd penitencjarny

---

¹⁹⁶ Biuro Dozoru Elektronicznego, <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (05.04.2023).

¹⁹⁷ Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.2023.127 t. j. z dnia 2023.01.17

jedynie w uzasadnionych sytuacjach, lub w przypadkach pilnych - przez sądowego kuratora zawodowego. Prawo do opuszczenia miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający 7 dni, po uzyskaniu zezwolenia sądowego kuratora zawodowego, w towarzystwie osoby najbliższej lub godnej zaufania. Takie zezwolenie może być udzielone tylko w istotnych przypadkach dla skazanego, związanych z jego zdrowiem, rodziną lub sytuacją osobistą. Może zostać cofnięte, jeżeli pojawią się informacje lub okoliczności wskazujące na możliwość naruszenia porządku prawnego przez skazanego w czasie zezwolenia. Ponowne zezwolenie nie jest możliwe po cofnięciu. Prawo do składania wniosków o zarządzenie przez sąd penitencjarny przerwy w wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego. Sąd może zarządzić przerwę w przypadku ważnych względów zdrowotnych lub osobistych. Przerwa może zostać odwołana przez sąd, jeżeli przyczyna, dla której została zarządzona, ustanie. Jeśli skazany nie korzysta z przerwy zgodnie z jej celem lub rażąco narusza porządek prawnego, przerwa może zostać odwołana. Prawo do składania wniosków do sądowego kuratora zawodowego o wyrażenie zgody na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika. Zgoda taka może być udzielona tylko w sytuacjach niecierpiących zwłoki, gdy istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego. Prawo do złożenia zażalenia do sądu na sposób przeprowadzenia przez podmiot dozoru kontroli środków technicznych¹⁹⁸.

---

¹⁹⁸Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciężących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków. Dz.U.2022.2689.

2.5. Aspekty oddziaływania wychowawczego na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego

Zgodnie z Kodeksem Karnym Wykonawczym, sądowy kurator zawodowy jest odpowiedzialny za organizowanie i kontrolowanie wykonywania środków zabezpieczających z wykorzystaniem dozoru elektronicznego oraz nadzorowanie związanych z nimi obowiązków. Ponadto, można wnioskować, że sądowy kurator zawodowy, będąc zaangażowanym w realizację Elektronicznego Kontrolowanego Monitorowania (EKMP) jako środka ochronnego, pełni również zadania probacyjne oraz prowadzi działalność wychowawczą i resocjalizacyjną wobec osoby objętej dozorem elektronicznym, podlegając w tym zakresie nadzorowi sądu. Pozostałe przepisy Kodeksu Karnego Wykonawczego oraz rozporządzenia uszczegóławiające dostarczają szczegółowych wytycznych dotyczących organizacji i kontroli procesu wykonywania środków zabezpieczających, takich jak Elektroniczne Kontrolowane Monitorowanie (EKMP), przez sądowego kuratora zawodowego. Kurator ma prawo żądać wyjaśnień od osoby objętej dozorem elektronicznym dotyczących realizacji tego środka oraz związanych z nim obowiązków. W tym celu kurator może wezwać tę osobę do stawiennictwa. Jeśli istnieje natychmiastowe zagrożenie dla życia lub zdrowia, kurator może wyrazić zgodę na usunięcie nadajnika. Po ustaniu przyczyny usunięcia nadajnika, kurator składa wniosek, na podstawie którego prezes sądu, upoważniony sędzia lub sędzia penitencjarny zarządza ponowne założenie nadajnika. Zawodowy kurator sądowy jest niezwłocznie informowany przez podmiot prowadzący centralę monitorowania o naruszeniu przez skazanego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym oraz o wystąpieniu zdarzeń takich jak nawiązanie łączności między środkami technicznymi (w ramach dozoru zbliżeniowego), nieuprawnione oddziaływanie na te środki oraz wyczerpanie się wewnętrznego źródła zasilania. Sądowy kurator zawodowy ma również uprawnienia kierownicze wobec podmiotów bezpośrednio zaangażowanych w wykonanie dozoru elektronicznego. Kurator wydaje polecenia podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania dotyczące przebiegu dozoru i podmiotowi dozoru w sprawie usunięcia nadajnika lub rejestratora przenośnego. Podmiot dozoru ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia kuratora, jeśli osoba objęta realizacją środka zabezpieczającego EKMP nie zgłasza gotowości do założenia nadajnika lub unika wykonania tego obowiązku. Podmiot dozoru jest zobowiązany do niezwłocznego przekazywania sądowemu kuratorowi zawodowemu przyjętych od osoby poddanej realizacji środka ochronnego wniosków, skarg i próśb związanych z wykonywaniem tego rodzaju sankcji. Również inne istotne uprawnienia kuratora sądowego dotyczące realizacji dozoru

elektronicznego jako środka ochronnego zostały określone w aktach wykonawczych. Sądowy kurator zawodowy, w ramach wykonywania dozoru elektronicznego, dokonuje oceny zachowania sprawcy, na którego został nałożony ten środek zabezpieczający. Przy dokonywaniu tej oceny kurator uwzględnia m.in.:

- przestrzeganie przez osobę objętą dozorem elektronicznym przepisów prawa;
- spełnianie przez osobę objętą dozorem elektronicznym obowiązków związanych z realizacją tego środka zabezpieczającego;
- postawę osoby objętej dozorem elektronicznym wobec organów upoważnionych do wydania tego orzeczenia¹⁹⁹.

W przypadku orzeczenia zakazu zbliżania się do konkretnej osoby w ramach systemu dozoru elektronicznego, kurator powinien nawiązać kontakt z osobą chronioną i ustalić z nią sposób informowania o naruszeniu zakazu przez sprawcę. Podczas realizacji tego środka zabezpieczającego, kurator (podobnie jak upoważniony sędzia) musi mieć dostęp do terminala w systemie komunikacyjno-monitorującym, który umożliwia wykonanie Elektronicznego Kontrolowanego Monitoringu Przebywania (EKMP). Ten system powinien umożliwiać automatyczny odczyt danych w celu określenia, czy zdarzenie podlegające rejestracji (np. zbliżenie się do osoby chronionej na zbyt bliską odległość lub naruszenie zakazu przebywania w określonym miejscu) stanowi naruszenie obowiązków związanych z dozorem. Informacja jest następnie niezwłocznie przekazywana do terminala kuratora osoby, która naruszyła obowiązki związane z EKMP, za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej (stacjonarnej lub ruchomej), a w przypadku braku takiej możliwości - w inny sposób zapewniający szybkie przekazanie informacji. Kurator sądowy w ramach wykonywania swoich zawodowych kompetencji stosuje odpowiednio przepisy dotyczące dozoru.

Na podstawie przedstawionych regulacji można stwierdzić, że sądowy kurator zawodowy pełni rolę organu, który nie tylko organizuje i kontroluje wykonywanie dozoru elektronicznego, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, ale również koordynuje pracę innych podmiotów zaangażowanych w realizację EKMP. Ponadto, kurator pełni funkcję pośredniczącą w kontaktach między osobą objętą tym środkiem ochronnym a osobą chronioną, podmiotem dozoru i podmiotem prowadzącym centralę monitorowania, a także z sądami

---

¹⁹⁹ P. Góralski, *Środek zabezpieczający w formie elektronicznej kontroli miejsca pobytu sprawcy czynu karalnego*, cz. 2, Prokuratura i Prawo, 2017/10/ 66-84.

mającymi uprawnienia do podejmowania decyzji w procesie wykonywania dozoru elektronicznego²⁰⁰.

Skazany w ramach wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ma obowiązek: zgłosić podmiotowi dozorującemu w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd, gotowość do instalacji środków technicznych; umożliwić założenie nadajnika lub zainstalowanie rejestratora; nieprzerwanie nosić nadajnik; przestrzegać porządku prawnego, w tym przestrzegać przepisów regulujących wykonanie środków karnych, środków kompensacyjnych i przepadku; wykonywać nałożone na niego obowiązki, w tym związane z dozorem elektronicznym; dbać o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną; udostępniać podmiotowi dozorującemu powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomości stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie; udzielać prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozorującemu i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiać się na wezwania sędziego i kuratora²⁰¹.

Skazany, podlegający dozorowi stacjonarnemu, ma również obowiązek: pozostawania w wyznaczonym miejscu we wskazanym czasie, zgodnie z decyzją sądu; odbierania przychodzących połączeń na rejestratorze stacjonarnym.

Ponadto umożliwiania wejścia do mieszkania lub na nieruchomości, gdzie zainstalowano rejestrator, sądowemu kuratorowi zawodowemu. Udziela wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania obowiązków na żądanie osób upoważnionych, takich jak prezes sądu, upoważniony sędzia, sądowy kurator zawodowy, podmiot dozorujący i podmiot prowadzący centralę monitorowania, również za pomocą rejestratora stacjonarnego.

Sąd penitencjarny może cofnąć zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego w przypadku, gdy skazany; nie zgłasza gotowości do instalacji środków technicznych w wyznaczonym terminie podmiotowi dozorującemu lub

---

²⁰⁰ P. Góralski, *Środek zabezpieczający w formie elektronicznej kontroli miejsca pobytu sprawcy czynu karalnego*, cz. 2. ,dz. cyt. Prokuratura i Prawo, 2017/10/66-84.

²⁰¹ Kodeks karny wykonawczy, Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.). Dziennik Ustaw – 3. poz. 1692.

unika natychmiastowego zainstalowania rejestratora lub założenia nadajnika; narusza porządek prawny, w szczególności dopuszcza się przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, unika wykonywania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków, narusza orzeczone środki karne, środki kompensacyjne lub przepadek; Nie korzysta z przerwy w wykonywaniu kary zgodnie z jej celem lub rażąco narusza porządek prawny, co skutkuje odwołaniem przerwy przez sąd; Zostaje umieszczony w zakładzie karnym z powodu tymczasowego aresztowania lub odbywania kary w innej sprawie w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego²⁰².

Sąd penitencjarny ma prawo anulować zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego w sytuacjach wyjątkowych, które są uzasadnione szczególnymi okolicznościami. W przypadku, gdy skazany, który uzyskał zgodę sądowego kuratora zawodowego na opuszczenie miejsca dozoru stacjonarnego, nie powróci w ustalonym terminie, sąd penitencjarny zleci jego doprowadzenie do zakładu karnego.

Jeśli zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego zostało uchylone, ponowne udzielenie takiego zezwolenia w tej samej sprawie jest niedopuszczalne.

Naruszenie przez skazanego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym oraz utrudnianie odinstalowania środków technicznych przez podmiot dozoru, co skutkuje koniecznością interwencji Policji, wiąże się z obciążeniem skazanego kosztami takiej pomocy.

W przypadku celowego uszkodzenia lub zniszczenia nadajnika, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego, sąd może nałożyć na skazanego opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozoru. Tego rodzaju czyn stanowi również wykroczenie, zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny.

Skazany, który umyślnie uniemożliwia kontrolowanie orzeczonego wobec niego środka zabezpieczającego w systemie dozoru elektronicznego w związku z zakazem wstępu na imprezę masową, obowiązkiem przebywania w miejscu stałego pobytu lub obowiązkiem stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub innym miejscu podczas trwania imprezy masowej, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

Natomiast w przypadku niewywiązania się przez skazanego z określonych w ustawie obowiązków związanych z orzeczoną wobec niego środkiem zabezpieczającym, w tym w postaci elektronicznej kontroli miejsca pobytu, skazany podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2²⁰³.

---

²⁰² Tamże.

²⁰³ Tamże.

Oddalenie się skazanego z miejsca odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie może być zakwalifikowane jako czynność sprawczą przestępstwa samouwolnienia się, z kilku powodów. Po pierwsze, skazany nie jest faktycznie pozbawiony wolności, lecz jedynie formalnie, a przepis ten odnosi się do sytuacji, gdy istnieje faktyczne pozbawienie wolności zgodnie z intencją ustawodawcy. Po drugie, przepisy dotyczące dozoru elektronicznego mają swoje własne konsekwencje za naruszenie, włącznie z możliwością cofnięcia zgody na odbywanie kary w tym systemie przez sąd. Po trzecie, nawet gdybyśmy błędnie założyli, że oddalenie może być rozpatrywane w kontekście przestępstwa samouwolnienia, to należałoby udowodnić, że takie zachowanie ma większą szkodliwość społeczną niż znikoma, biorąc pod uwagę również typowe konsekwencje ucieczki z zakładu karnego (np. konieczność pościgu, wpływ na współwięźniów). Po czwarte, oficjalne państwowe dokumenty wskazują, że kara ta jest wykonywana w warunkach wolnościowych, co prowadzi do usprawiedliwionego błędu sprawcy co do faktycznego pozbawienia wolności. Po piąte, nawet gdybyśmy nie przyjęli, że sprawca działa w błędzie, nadal konieczne jest udowodnienie wszystkich elementów tego typu przestępstwa, włączając w to elementy podmiotowe. Przestępstwo to jest przestępstwem umyślnym, więc sprawca musi być świadomy wszystkich elementów składających się na to przestępstwo, w tym również faktu, że samowolnie opuszcza stan pozbawienia wolności²⁰⁴.

Niezachowanie się przez osobę objętą środkiem zabezpieczającym w postaci EKMP wiąże się z różnorodnymi konsekwencjami w zakresie prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa administracyjnego. Najpoważniejsze skutki wynikają z przestępstwa polegającego na niestosowaniu się do obowiązków określonych w ustawie dotyczącej środka zabezpieczającego. Zgodnie z artykułem 244b kodeksu karnego, osoba popełniająca taki czyn podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do dwóch lat. „Niestosowanie się do określonych w ustawie obowiązków” związanych z realizacją EKMP może przybierać różne formy. Jednym z przykładów takiego występku może być nieładowanie baterii nadajnika GPS w przypadku, gdy osoba podlegająca dozorowi mobilnemu jest przestępcą. W odróżnieniu od nadajnika używanego w przypadku dozoru stacjonarnego lub zbliżeniowego, ten rodzaj urządzenia wymaga regularnego uzupełniania energii. Można zastanawiać się, czy osoby objęte dozorem elektronicznym, które są wielokrotnymi sprawcami czynów karalnych, wykazują objawy chorób psychicznych, znaczne upośledzenie umysłowe lub głębokie zaburzenia osobowości, będą systematycznie łądować baterie nadajnika GPS.

---

²⁰⁴K. Mamak, *Dozór elektroniczny - rozważania na tle kary pozbawienia wolności, kary ograniczenia wolności oraz przestępstwa samouwolnienia (art. 242 § 1 k.k.)*, CzPKiNP, .2017.

Innymi słowy, warto rozważyć, czy zastosowanie tego rodzaju środka zabezpieczającego wobec takich grup sprawców przestępstw okaże się racjonalne i skuteczne²⁰⁵.

---

²⁰⁵ Góralski P, *Środek zabezpieczający w formie elektronicznej kontroli miejsca pobytu sprawcy czynu karalnego*, cz. 2. „Prok.i Pr.”, 2017/10/66-84.

ROZDZIAŁ 3. METODOLOGICZNE ZAŁOŻENIA EKSPLORACJI EMPIRYCZNEJ

3.1. Przedmiot, cel badań, problemy badawcze

Uznając, że istnieje wiele naukowych sposobów poznawania i opisywania rzeczywistości, głównie poprzez eksplorację, której służą odpowiednie metody, techniki i narzędzia badawcze. charakterystyczne dla danej dyscypliny naukowej, dochodzimy do poznania naukowego. Z uwagi na przedmiot badań swoje eksploracje badawcze oparłam na charakterystycznych założeniach paradygmatu pozytywistycznego. Paradygmat ten pojawił się w naukach społecznych w XIX wieku za sprawą Auguste'a Comte'a. W naukach społecznych, opiera się głównie na pomiarach ilościowych i statystycznych co jest/może być charakterystyczne dla poznania roli jaką pełni system dozoru elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym²⁰⁶. Paradygmat pozytywistyczny stanowiąc alternatywę do paradygmatu konstruktywistycznego, przyjmując stanowisko, że „paradygmaty są w pewien sposób współmierne, czyli mogą być wzajemnie uzupełniane w ramach poszczególnych paradygmatów mieszane metodologie (strategie) mogą być doskonale sensowne”²⁰⁷, które podziela Zbyszko Melosik pisząc, że w praktyce badawczej może, funkcjonować zarówno w ramach pozytywizmu, jak i konstruktywizmu model badań mieszanych”²⁰⁸, taki zastosowałam w przeprowadzonych badaniach.

Prowadzenie badań naukowych wiąże się z koniecznością zidentyfikowania przedmiotu badań. Przyjęłam za Stefanem Nowakiem iż przedmiotem badań są zbiorowości, ludzie, grupy, oraz ich zachowania, przeżycia²⁰⁹. Przedmiotem moich badań uczyniłam wykonywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Przystępując do prowadzenia badań powinniśmy uprzednio określić, jaki będzie ich cel. Przyjmując za Earlem Babbie, wyróżnić możemy trzy najważniejsze cele prowadzonych badań. Są to eksploracja opis i wyjaśnienie. Z reguły prowadzone badanie ma więcej niż jeden

---

²⁰⁶ T. Benton, I. Craib, *Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu*, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, Wrocław 2003, s. 22-62.

²⁰⁷ Egon. G. Gruba, Yvonnz s. Lincoln, *Kontrowersje wokół paradygmatów sprzeczności i wylaniające się zbieżności* [w:] Denizin, N. K., Lincoln, Y. S. (red.), *Metody badań jakościowych*. T. 1. Red. nauk. wyd. pol. K. Podemski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009, s. 292.

²⁰⁸ Por. Z. Melosik, There is no End of Paradigms War in Social Sciences, „Przegląd Badań Edukacyjnych”, nr 32, 1/2021, s. 197-199.

²⁰⁹ S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 38.

cel, często występują one razem²¹⁰. W przeprowadzonych badaniach celem było zbadanie, opis i wyjaśnienie jaką rolę pełni, jakie ma znaczenie System Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym. Realizacja tak wytyczonego celu wymagała uprzedniego sformułowania problemów badawczych, które stanowią punkt wyjścia wszelkiego procesu badawczego. Jest to sformułowanie pewnego pytania, czy też mniej lub bardziej uporządkowanego zbioru pytań²¹¹. W proponowanych badaniach główny problem badawczy sformułowano w postaci pytania:

Jaka jest rola, znaczenie wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego w aspekcie działań systemowych, resocjalizacyjnych, przeciwdziałaniu powrotowi do przestępstwa? Jaki jest odbiór społeczny wykonywania dozoru elektronicznego przez osoby skazane i podmioty upoważnione?

W celu rozwiązania tak sformułowanych problemów badawczych sprecyzowano problemy szczegółowe uporządkowane w trzech kategoriach charakterystycznych dla grup badanych. Do każdej kategorii zaproponowano pytania w celu określenia uwarunkowań wykorzystania Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii skazanych, kuratorów sądowych specjalistów Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Sędziów Wydziału Penitencjarnego, danych z ewidencji SDE.

1. Jaka jest rola, jakie ma znaczenie System Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii skazanych.

1. Jakimi są funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii skazanych ?
2. Jakimi są wymogi formalne, rola kuratorów sądowych, relacje z domownikami w procesie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego?
3. Jaka jest rola Podmiotu Dozorującego w odbywaniu kary poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego, jakie są przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jakie są powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
4. Jakimi występują przesłanki do zmiany sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności według opinii skazanych?

---

²¹⁰ E. Babbie, *Podstawy badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 107.

²¹¹ S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 26.

5. Jakie występują przesłanki readaptacji do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych?
6. Jak jest realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego?
7. Jakie są pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie skazanych ?
8. Jakie są propozycje skazanych w zakresie zmian wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ?

Jaka jest rola , jakie ma znaczenie System Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii kuratorów sądowych.

1. Jakie są funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii kuratorów sądowych?
2. Jaki jest zakres współpracy z Centralą Monitorowania, Podmiotem Dozorującym, Wydziałem Penitencjarnym Sądu Okręgowego ?
3. Jaka jest adekwatność, akceptowalność, przychylność do istoty modyfikacji i sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez sędziów penitencjarnych i kuratorów sądowych?
4. Jakie są rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
5. Jakie występują przesłanki readaptacji do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych?
6. Jaka jest realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego?
7. Jakie są pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych?
8. Jaka jest prowadzona działalność wychowawcza wobec osób wykonujących kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych ?
9. Jakie są propozycje kuratorów sądowych w zakresie zmian wykonywania kary pozbawienia wolności, w Systemie Dozoru Elektronicznego ?

4. Jaka jest rola, jakie ma znaczenie wykonywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w oparciu o analizę danych z ewidencji elektronicznej sądu okręgowego i sądu rejonowego w kraju, apelacji katowickiej i sędziów penitencjarnych.

1. Jakie są cechy charakterystyczne osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w okręgu katowickim ?
2. Jaka jest skala i zakres wniosków związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym na przestrzeni lat 2012-2019 ?
3. Jaka jest skala, zakres i warunki wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej ?
4. Jakie występują oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii Sędziów Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach
5. Jakie są instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego w kraju w 2022 roku ?
6. Jakie są oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii pracowników Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Z uwagi na to iż problemy badawcze są pytaniami diagnostycznymi, a nie weryfikacyjnymi dlatego nie wymagały określenia i sprawdzenia hipotez badawczych., zatem zdecydowano, że nie będą formułowane hipotezy, by nie ograniczać pola badawczego.

3.2. Metody, techniki i narzędzia badawcze

W planowanych badaniach zastosowałam metodę sondażu diagnostycznego. Badania sondażowe pozwalają na zbadanie, poznanie i opisanie kierunku, opinii pojawiających się w populacji. Opis ten ma charakter liczbowy i dokonywany jest na podstawie danych związanych z badaną populacją²¹².

Badania sondażowe są chyba najlepszą dostępną metodą dla tych badaczy, którzy chcą zbierać oryginalne dane w celu opisywania populacji zbyt dużej, aby obserwować ją bezpośrednio. Dzięki starannemu doborowi losowemu otrzymujemy grupę respondentów, co do których możemy zakładać, że ich cechy odzwierciedlają cechy szerszej populacji, natomiast starannie skonstruowane, standaryzowane kwestionariusze dostarczają danych w tej samej

---

²¹² J. W. Creswell, *Projektowanie badań naukowych, Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013, s. 161.

formie od wszystkich respondentów²¹³. Dane zbierane w tej metodzie są za pomocą kwestionariuszy lub wywiadów ustrukturalizowanych doprowadzając do uogólnienia wyników otrzymanych w toku prowadzonych działań²¹⁴.

Wśród technik zastosowanych podczas badań wykorzystałam ankietę skierowaną do osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, jak również ankietę skierowaną do kuratorów sądowych obsługujących System Dozoru Elektronicznego.

Techniki badawcze są „bliżej skonkretyzowanymi sposobami realizowania zamierzonych badań. Podporządkowane są one metodom badawczym, pełniąc wobec nich służebną rolę. Są jakby „ostatnim akordem” zastosowanej metody badań, która z reguły obejmuje kilka technik badawczych²¹⁵”.

Wszelkie przedmioty, które są potrzebne badaczowi do realizacji wybranej techniki badawczej, to narzędzia badawcze. Pomiędzy metodą, techniką a narzędziem badawczym istnieje pewna stała zależność. „Metoda to sposób realizacji całego badania; technika to sposób realizacji wybranej metody; a narzędzie to przedmiot służący do realizacji wybranej techniki badawczej”. Technika badań natomiast jest tożsama z bliżej skonkretyzowanymi wskazaniem, określającymi możliwie dokładnie szczegółowo przebieg organizowanego za jej pomocą procesu badawczego²¹⁶.

Ankieta jest niezastąpiona w badaniach pedagogicznych do poznawania cech zbiorowości, faktów, opinii o zdarzeniach oraz danych liczbowych²¹⁷.

W badaniach zastosowałam również technikę wywiadu eksperckiego. Wywiad jest najogólniej rzecz biorąc jest rozmową kierowaną, poprzez którą badający chce uzyskać od respondenta dane określone celem badań. Wobec czego można przyjąć, iż wywiad jest pewnym procesem, podczas którego badający stara się oddziaływać na badanego stawianymi pytaniami i skłonić go do udzielenia wypowiedzi na temat będący przedmiotem badań²¹⁸. Wywiad przeprowadziłam z pracownikami Centralnego Zarządu Służby Więziennej i z Sędziami Sądu Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach.

Zastosowałam również metodę analizy dokumentów. Przez analizę dokumentów, czyli wytworów działania, rozumie się metodę lub technikę badawczą, polegającą na opisie

---

²¹³ E. Babbie, *Podstawy badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 107.

²¹⁴ J. W. Creswell, *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013, s. 38.

²¹⁵ M. Łobocki, *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992, s. 27.

²¹⁶ M. Łobocki, *Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006, s. 231.

²¹⁷ T. Pilch, T. Baumann., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2010, s. 96 – 97.

²¹⁸ T. Sztumski, *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 2010, s. 120.

interpretacji konkretnych dokonań w procesie uczenia się, pracy produkcyjnej, zabawy lub innego rodzaju działalności, zakończonych bardziej lub mniej gotowym produktem. Tak więc analiza dokumentów czyni przedmiotem swych rozważań nie przebieg działań, w wyniku których powstaje określony wytwór, lecz sam produkt jako bezpośredni rezultat wykonywanych działań. Stąd też o przebiegu działalności jednostki i związanymi z nią osobliwościami w sferze życia psychicznego i społecznego wnosić można tylko i wyłącznie w sposób pośredni²¹⁹.

Analiza dokumentów dotyczyła zestawienia danych Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach oraz ewidencji elektronicznej SDE, która pozostawała we właściwości Sądu Rejonowego apelacji katowickiej.

Narzędzie badawcze, najogólniej rzecz biorąc, jest to przedmiot służący do realizacji wybranej techniki badań²²⁰. Narzędziami badawczymi zastosowanymi w badaniu był kwestionariusz ankiety, wywiadu, raporty, zestawienia danych.

3.3. Dobór próby, teren badań i organizacja badań

W prowadzonych badaniach dobór próby był celowy na próbie ważonej. Badania takie oznaczają świadome „nadreprezentowanie” pewnych podgrup badanej zbiorowości mających specjalne znaczenie z punktu widzenia realizowanego badania²²¹. Przyjęłam za Babbie’em, że “Niekiedy właściwe jest dobranie próby na podstawie własnej wiedzy o badanej populacji oraz celach badań”²²².

Wykonywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego jest bezpośrednio nadzorowane przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, Biuro Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej i liniowych kuratorów sądowych.

Badania były przeprowadzone wśród skazanych, którzy odbywali karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej. Badaniami objęto 100 badanych. Badani przystępowali do badania w sposób dobrowolny.

Badania z wykorzystaniem kwestionariusza ankiet poprzedzono badaniami pilotażowymi wśród osadzonych. Pozwoliły one na korektę kwestionariusza ankiety. Badania

---

²¹⁹ Tamże, s. 226 – 227.

²²⁰ T. Pilch, T. Baumann, *Zasady badań pedagogicznych*, op. cit., s. 71.

²²¹ A. Campbell, G. Katona, *Sondaże na próbie reprezentatywnej*, w: *Metody badań socjologicznych. Wybór tekstów.* (red.), S. Nowak, PWN, Warszawa 1965, s. 364–365.

²²² E. R. Babbie, *Badania społeczne w praktyce*. Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2003, s. 205.

zasadnicze były przeprowadzone w latach 2022-2023. Po wykonaniu badań, poddano analizie otrzymane dane, a ponadto dane z ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego w Katowicach oraz Sądu Rejonowego w apelacji katowickiej dotyczące dokumentacji elektronicznej skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Były to dane liczbowe osób odbywających karę w systemie SDE, powodów ustania odbywania kary pozbawienia wolności – cofnięcie zgody, warunkowe zwolnienie. Analizie były poddane naruszenia odbywania kary i ich podłoże oraz modyfikacje sposobu wykonywania kary-zmiany harmonogramów, czasowego oddalenia.

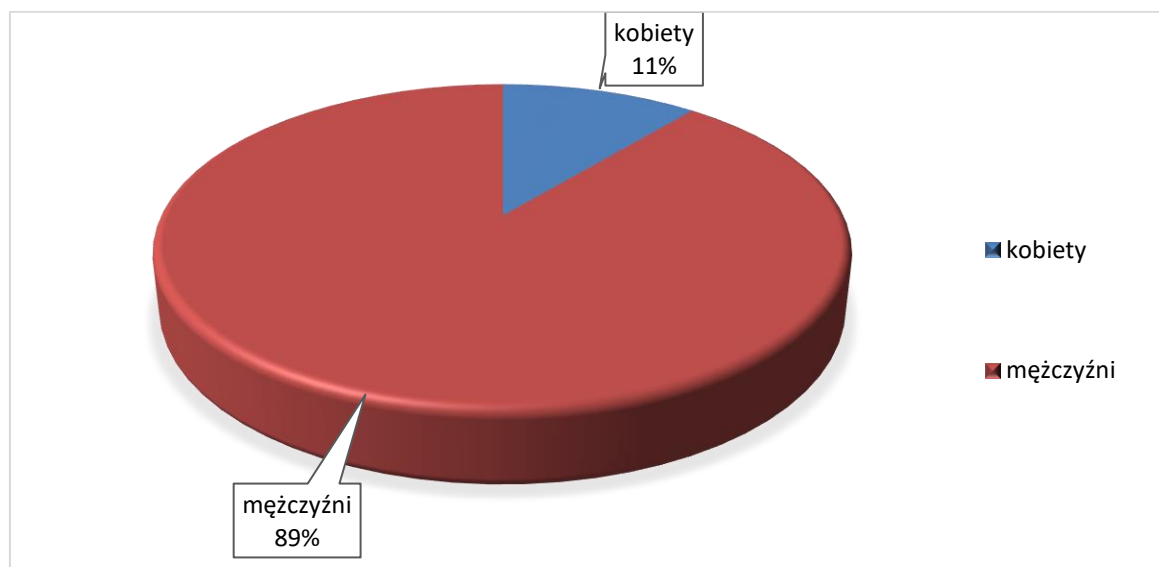
Badania zostały przeprowadzone również wśród kuratorów sądowych pozostających we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach w latach 2021-2022. Dobór próby był celowy. W badaniach uczestniczyło w sposób dobrowolny 106 kuratorów obsługujących System Dozoru Elektronicznego (SDE), którzy przystąpili do badania w sposób dobrowolny.

Zostały przeprowadzone również wywiady eksperckie z Zastępcą Dyrektora Biura Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej, pracownikami Podmiotu Dozorującego, Centrali Monitorowania, Oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego w Centrali Zarządu Służby Więziennej i z Sędziami Penitencjarnymi Sądu Okręgowego w Katowicach.

3.4. Charakterystyka badanej grupy

Badani wskazywali na sposoby readaptacji do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego, określali oddziaływania wychowawcze na sprawcę w Systemie Dozoru Elektronicznego, na pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz rekomendacje do zmiany sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. Wśród osób skazanych badaniami były objęte kobiety i mężczyźni. Dane dotyczące płci, zaprezentowano na wykresie 1.

Wykres 1. Płeć osób skazanych, objętych badaniami. N=100

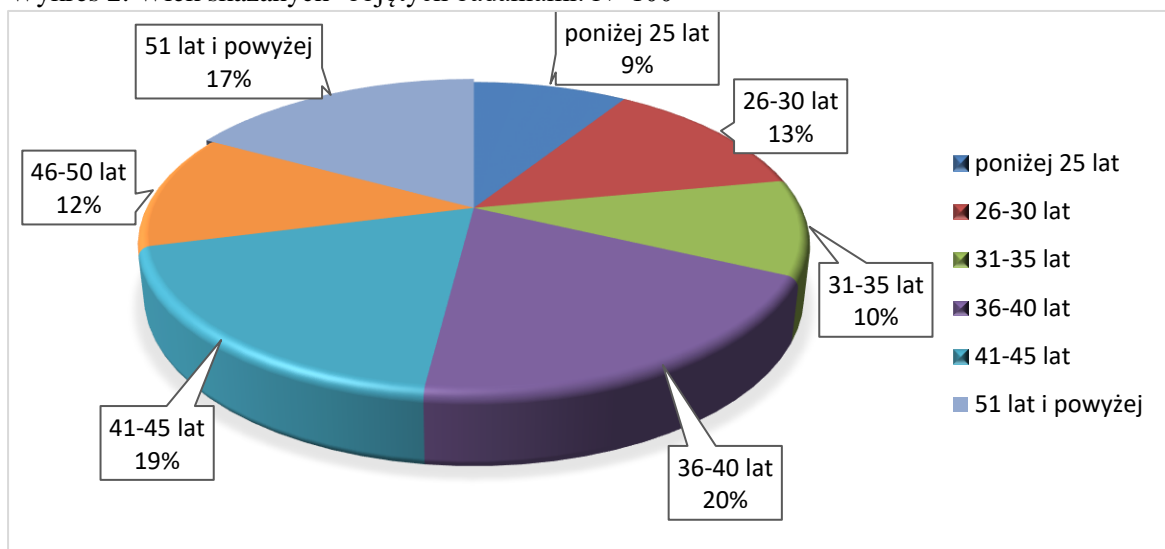

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych można wnioskować że wśród osób skazanych, badaniami było objętych 89% mężczyzn oraz 11% kobiet. Taki stosunek mężczyzn do kobiet, wynikał z proporcji jakie istniały w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Skazani, którzy byli objęci badaniami, pozostawali w różnym wieku. Dane zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Wiek skazanych -objętych badaniami. N=100

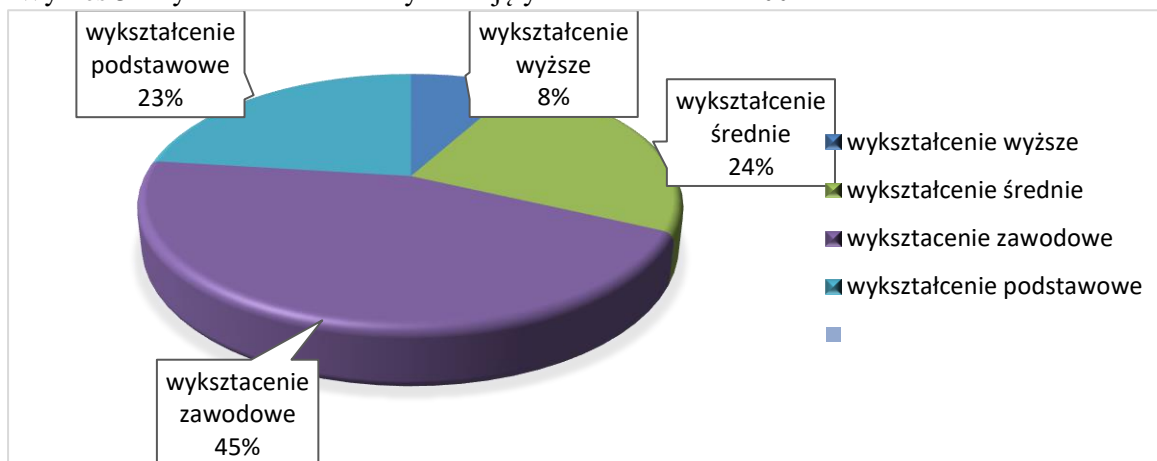

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych tj. 20% była w przedziale wiekowym 36-40 lat. Kolejno 19% badanych był w przedziale 41-45 lat. Powyżej 51 lat było 17%skazanych. 13% badanych pozostawało w przedziale wiekowym 26-30 lat. W przedziale wiekowym 46-50 lat było 12% skazanych. Poniżej 25 roku było 9% skazanych objętych badaniami. W przedziale wiekowym 31-35 lat było 10% skazanych, objętych badaniami. Skazani objęci badaniami byli w różnych przedziałach wiekowych. Pozyskane dane świadczą, że osoby odbywające karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostają w różnych przedziałach wiekowych.

Skazani objęci badaniami posiadali różne wykształcenie. Dane zaprezentowano na wykresie 3.

Wykres 3. Wykształcenie skazanych -objętych badaniami. N=100

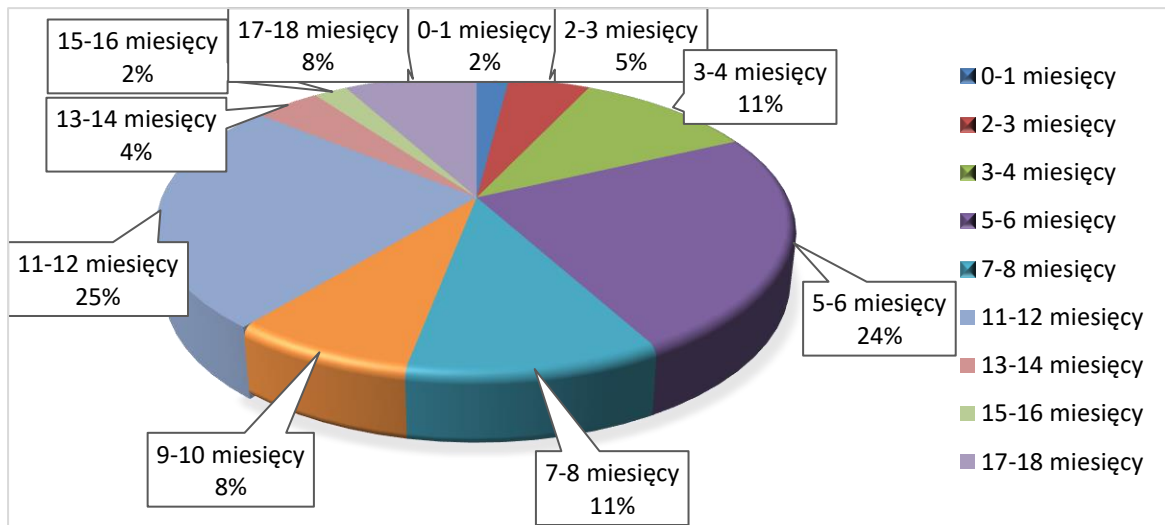

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych tj. 45% skazanych posiadało wykształcenie zawodowe. Zbliżona liczba skazanych posiadała wykształcenie podstawowe oraz wykształcenie średnie. 23% badanych posiadało wykształcenie podstawowe, natomiast 24% badanych posiadało wykształcenie średnie. 8 % skazanych posiadało wykształcenie wyższe. Z pozyskanych danych wynika, że największa liczba skazanych, posiadała wykształcenie zawodowe.

Skazani określali również okres odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 4.

Wykres 4. Okres odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanych - objętych badaniami. N=100

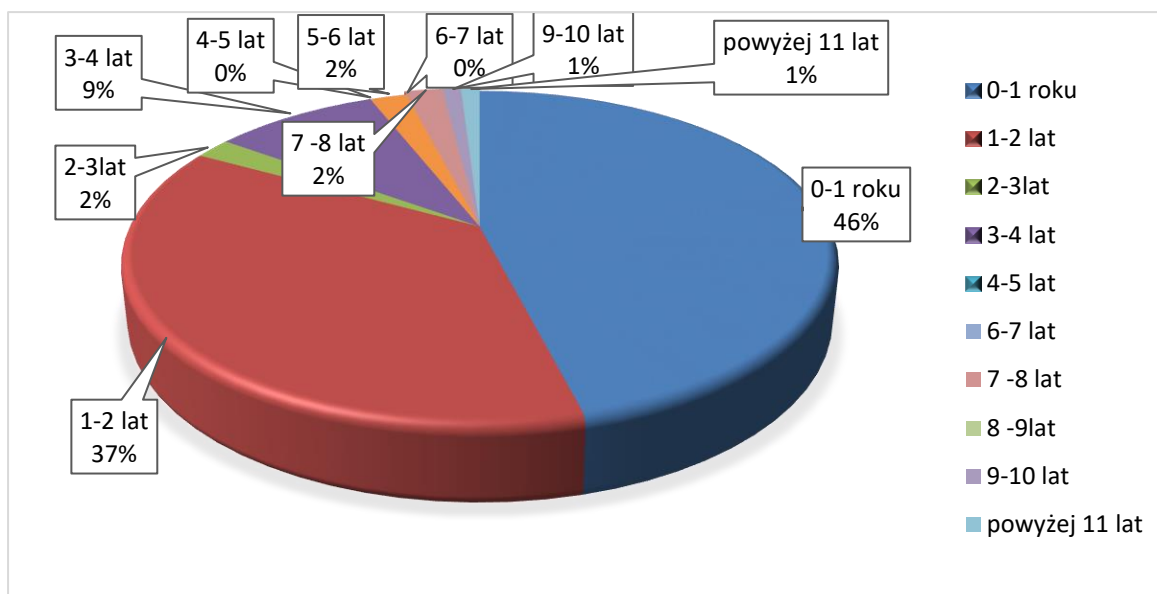
Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych tj. 25% skazanych odbywało karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w wymiarze 11-12 miesięcy. Natomiast 24% skazanych odbywało karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w wymiarze 5-6 miesięcy. Kolejno po 11% badanych odbywało kary pozbawienia wolności w wymiarach 3-4 miesiące oraz 7-8 miesięcy. 8% badanych odbywało kary pozbawienia wolności w wymiarach 17-18 miesięcy oraz 9-10 miesięcy. 5% skazanych odbywało karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w wymiarze 2-3 miesięcy. 4% skazanych odbywało karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w wymiarze 13-14 miesięcy. Po 2% badanych odbywało kary pozbawienia wolności w wymiarach 15-16 miesięcy oraz 0-1 miesiąca.

Dominantą czasową kar odbywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego przez badanych był wymiar kary pozbawienia wolności 11-12 miesięcy oraz 5-6 miesięcy.

Skazani określali dotychczasową karalność. Dane zaprezentowano na wykresie 5.

Wykres 5. Karalność skazanych -objętych badaniami. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych tj. 46% skazanych określiło ogółem swoją karalność w przedziale od 0-1 roku. Natomiast 37 % skazanych swoją karalność określa w przedziale od 1 -ego roku do 2-óch lat. Kolejno 9% badanych określiło swoją karalność w przedziale 3-4 lata. Po 2% badanych określiło ogółem swoją karalność w przedziałach 2-3 lata, 5-6 lat oraz 7-8 lat. Natomiast po 1 % skazanych swoją karalność określiło w przedziale 9-10 lat i powyżej 11 lat. Dominantą ogólnej karalności badanych tj. u 83% skazanych był przedział od 0-1 roku i powyżej 1 roku do 2-óch lat.

Badania zostały przeprowadzone również wśród kuratorów wykonujących orzeczenia w sprawach karnych w apelacji katowickiej. Badaniami było objętych 106 kuratorów sądowych, którzy przystąpili do badania w sposób dobrowolny. Badania dotyczyły oddziaływań wychowawczych prowadzonych przez kuratorów sądowych, roli kuratorów sądowych przy modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, pracy kuratora sądowego wobec sprawców wykonujących karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, pozytywnych i negatywnych aspektów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Stan kadry kuratorskiej na rok 2021 w apelacji katowickiej zawiera tabela 2.

Tabela 2. Stan kadry kuratorskiej na rok 2021.

PION	PŁEĆ		WIEK				STOPIEŃ			STAŻ PRACY W SŁUŻBIE		
	kobieta	mężczyzna	do 40 lat	40-50 lat	50-60 lat	więcej	zawodowy	starszy	specjalista	do 10 lat	do 20 lat	więcej
K A R N Y	120	25	23	89	26	7	8	71	66	7	98	40
R O D Z I N N Y	76	18	22	42	15	15	15	27	52	25	39	30

Źródło :Dane z Sądu Okręgowego w Katowicach,

W 2021 r. w okręgu Sądu Okręgowego w Katowicach było 239 etatów, w tym 145 etatów w pionie kurateli dla dorosłych i 94 etaty w pionie kurateli rodzinnej. We właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach pozostawały Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujących Orzeczenia w Sprawach Karnych w 13 sądach rejonowych, tj. :

Sąd Rejonowy w Będzinie.

Sąd Rejonowy w Bytomiu.

Sąd Rejonowy w Chorzowie.

Sąd Rejonowy w Dąbrowie Górniczej.

Sąd Rejonowy w Jaworznie.

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach.

Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach.

Sąd Rejonowy w Mikołowie.

Sąd Rejonowy w Mysłowicach.

Sąd Rejonowy w Pszczynie.

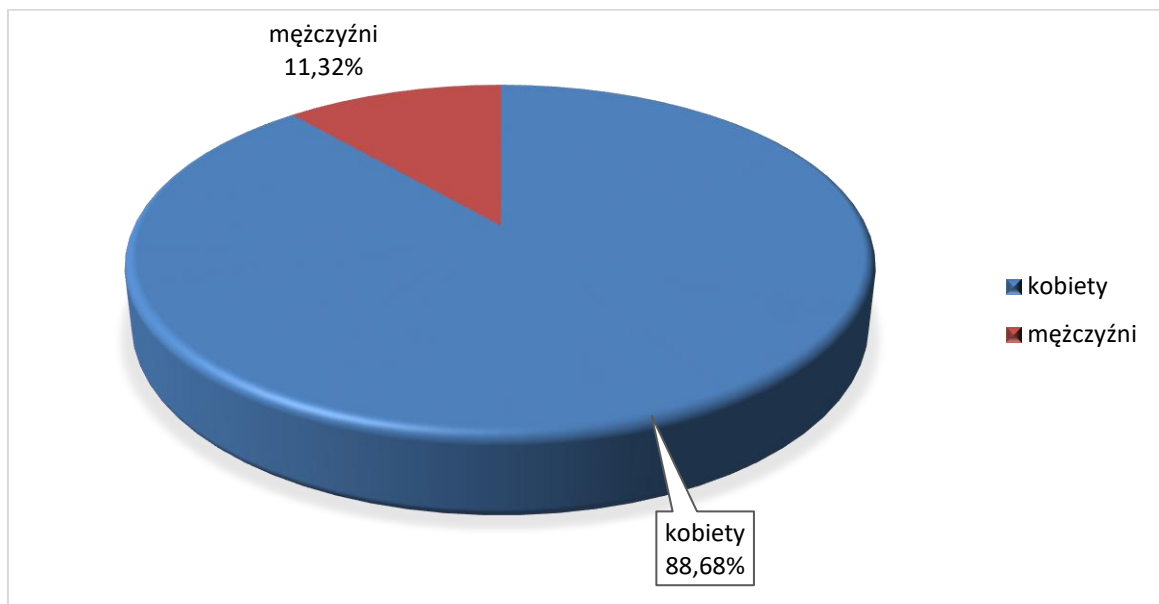
Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich.

Sąd Rejonowy w Sosnowcu.

Sąd Rejonowy w Tychach.

W badaniach w grupie kuratorów uczestniczyli kobiety i mężczyźni. Dane dotyczące płci, zaprezentowano na wykresie 6.

Wykres 6. Płeć kuratorów sądowych, objętych badaniami. N=106

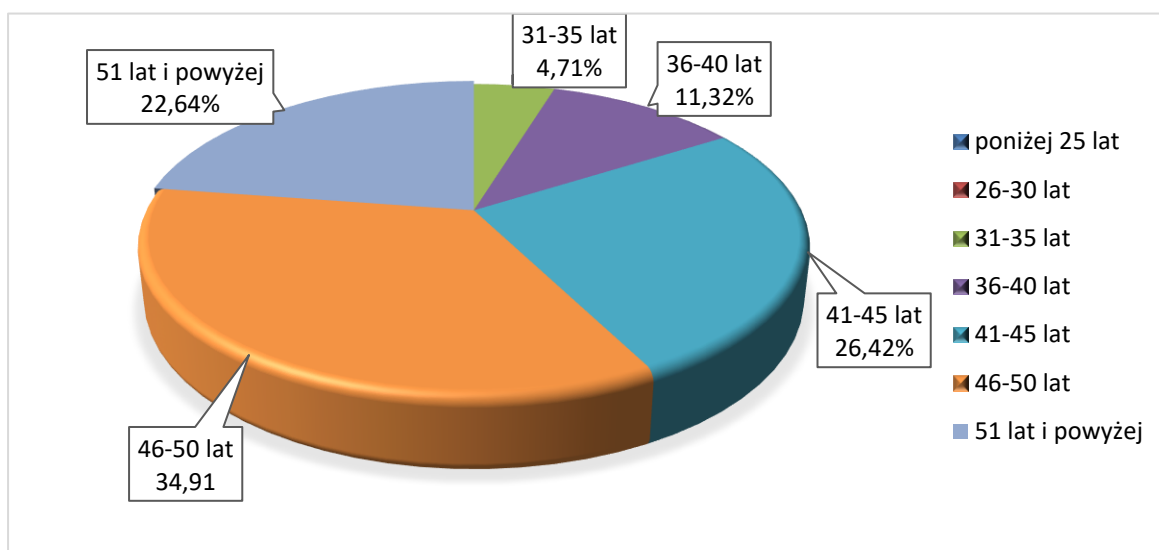

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że wśród kuratorów sądowych, badaniami było objętych 11,32% mężczyzn oraz 88,68% kobiet. Taki stosunek kobiet do mężczyzn wynikał z proporcji zatrudnienia w zawodzie kuratora sądowego.

Kuratorzy sądowi objęci badaniami ankietowymi, pozostawali w różnym wieku. Dane zaprezentowano na wykresie 7.

Wykres 7. Wiek kuratorów sądowych -objętych badaniami. N=106

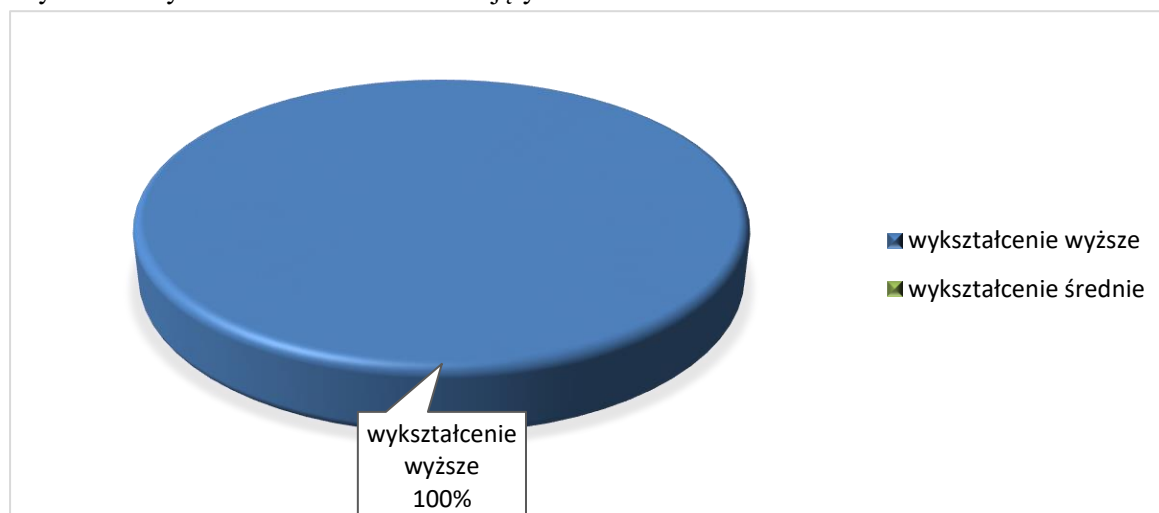

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych wśród kuratorów sądowych tj. 34,91% była w przedziale wiekowym 46-50 lat. Kolejno 26,42% badanych był w przedziale 41-45 lat. Powyżej 51 lat było 22,64% skazanych. 11,32% badanych pozostawało w przedziale wiekowym 36-40 lat. W przedziale wiekowym 31-35 lat było 4,71% skazanych.

Badani kuratorzy określali swoje wykształcenie. Dane zaprezentowano na wykresie 3.

Wykres 8. Wykształcenie kuratorów - objętych badaniami. N=106

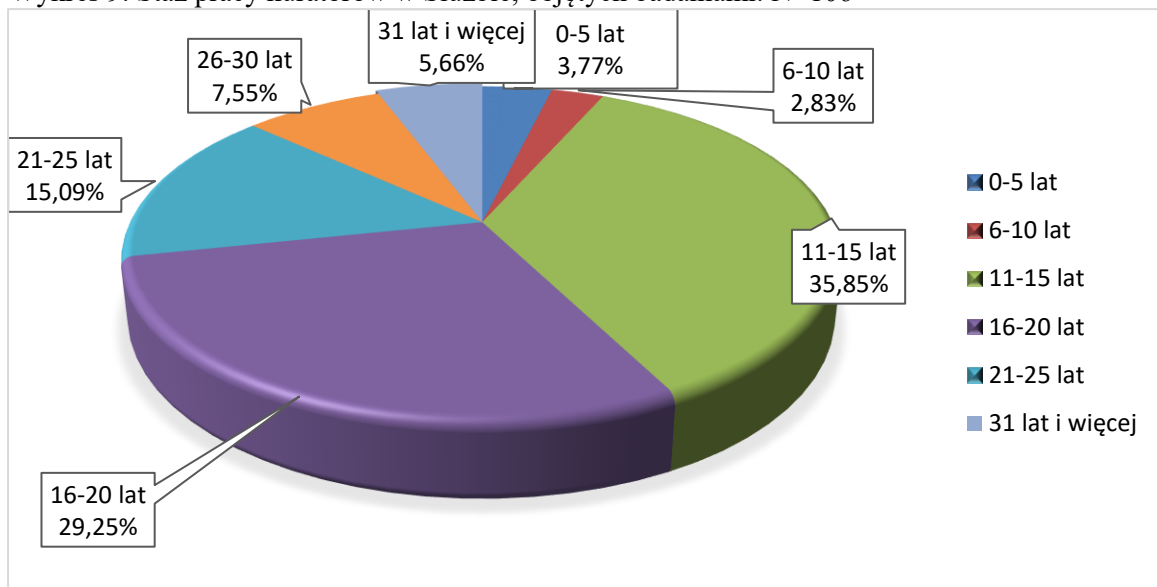
Źródło: Opracowanie własne

W badaniach uczestniczyli kuratorzy sądowi, którzy w 100% posiadają wykształcenie wyższe.

Kuratorzy sądowi określali staż pracy w Służbie Kuratorskiej. Dane zaprezentowano na wykresie 9.

Wykres 9. Staż pracy kuratorów w Służbie, objętych badaniami. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Największa liczba badanych kuratorów tj. 35,85% miała staż w służbie kuratorskiej w przedziale od 0-5 lat. Natomiast 29,25% badanych określiło swój staż w służbie kuratorskiej w przedziale 6-10 lat. Kolejno 15,09% badanych określiło staż w służbie kuratorskiej w przedziale 21-25lat 7,55% badanych, podało swój staż w służbie kuratorskiej w przedziale 26-30 lat. Następnie 5,66 % kuratorów sądowych podało staż w służbie kuratorskiej w przedziale 31 lat i więcej. Kolejno 3,77% badanych , podało staż w służbie kuratorskiej w przedziale od 0-5 lat.

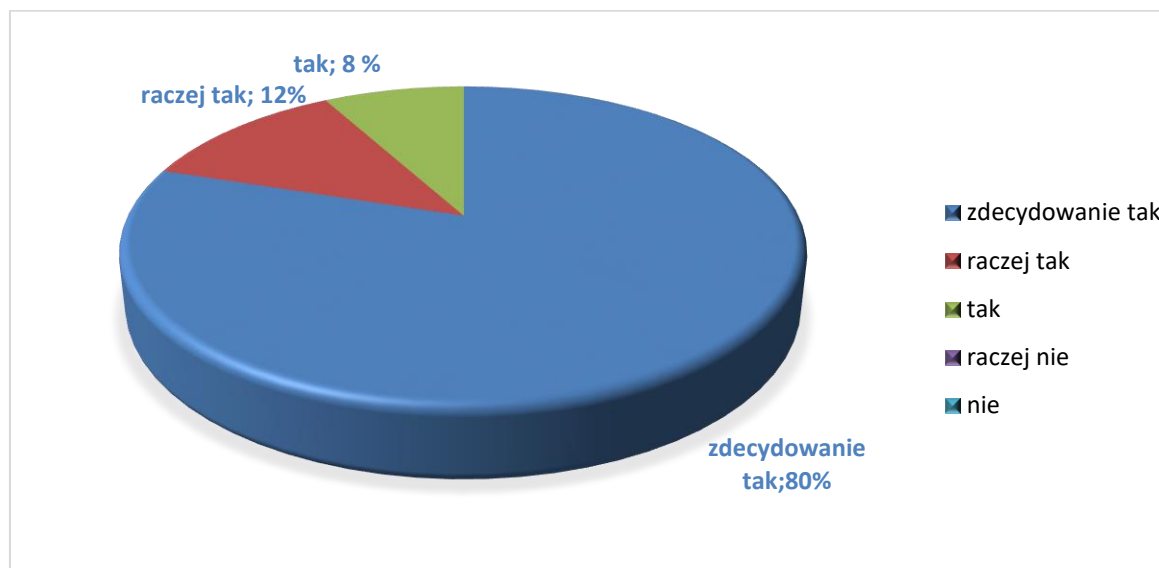
ROZDZIAŁ 4. ODBYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM W RAMACH SYSTEMU DOZORU ELEKTRONICZNEGO W OPINII SKAZANYCH

4.1. Funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii skazanych

Badania zostały przeprowadzone wobec skazanych, którzy odbywali karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, pozostających w apelacji katowickiej. W badaniach uczestniczyło w sposób dobrowolny 100 skazanych.

W trakcie przeprowadzanych badań istotnym zagadnieniem były opinie czy System Dozoru Elektronicznego spełnia swoje funkcje, jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności. Skierowane zostało pytanie do skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej, dotyczące oceny dozoru elektronicznego jako alternatywnej formy odbywania kary pozbawienia wolności. Przedstawione dane zostały zaprezentowane na wykresie 10.

Wykres 10. Funkcje Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że 80% badanych było zdania, że dozór elektroniczny jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności zdecydowanie

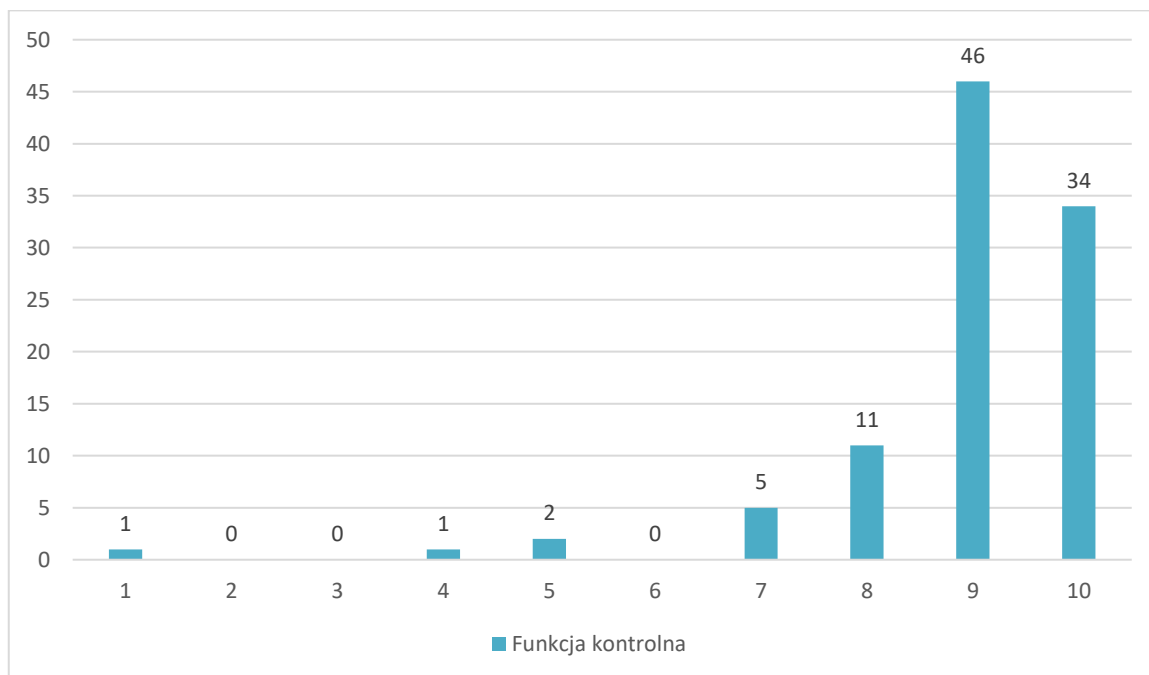
spełnia swoje funkcje. Kolejne 12% badanych uważało, że System Dozoru Elektronicznego raczej spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności. Natomiast 8% badanych podało odpowiedź twierdzącą, że dozór elektroniczny jako forma wykonania kary pozbawienia wolności spełnia swoje funkcje.

Analiza danych pozwala wnioskować, że System Dozoru Elektronicznego według 92% skazanych spełnia swoje funkcje, jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności. Kategoria odpowiedzi, obejmująca -zdecydowanie tak, raczej tak i tak , stanowi bardzo wysoki wskaźnik wynoszący 100%.

Następnie poproszono badanych o opinie w zakresie realizacji poszczególnych funkcji Systemu Dozoru Elektronicznego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności poza zakładem.

Skazani wyrazili swoje spostrzeżenia dotyczące stopnia realizacji funkcji kontrolnej w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Funkcja kontrolna jest zapewniana przez Podmiot Dozorujący, Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego oraz liniowych kuratorów sądowych. W ramach tej funkcji monitorowane jest zachowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ich zgodność z wymogami odbywania kary oraz wszelkie naruszenia w tym procesie. Skazanym podlega kontrola zachowania w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Aby ocenić realizację funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego, badani wykorzystali skalę od 1 do 10. Dane dotyczące tych ocen zostały przedstawione na wykresie numer 11.

Wykres 11. Ocena realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych.
N=100

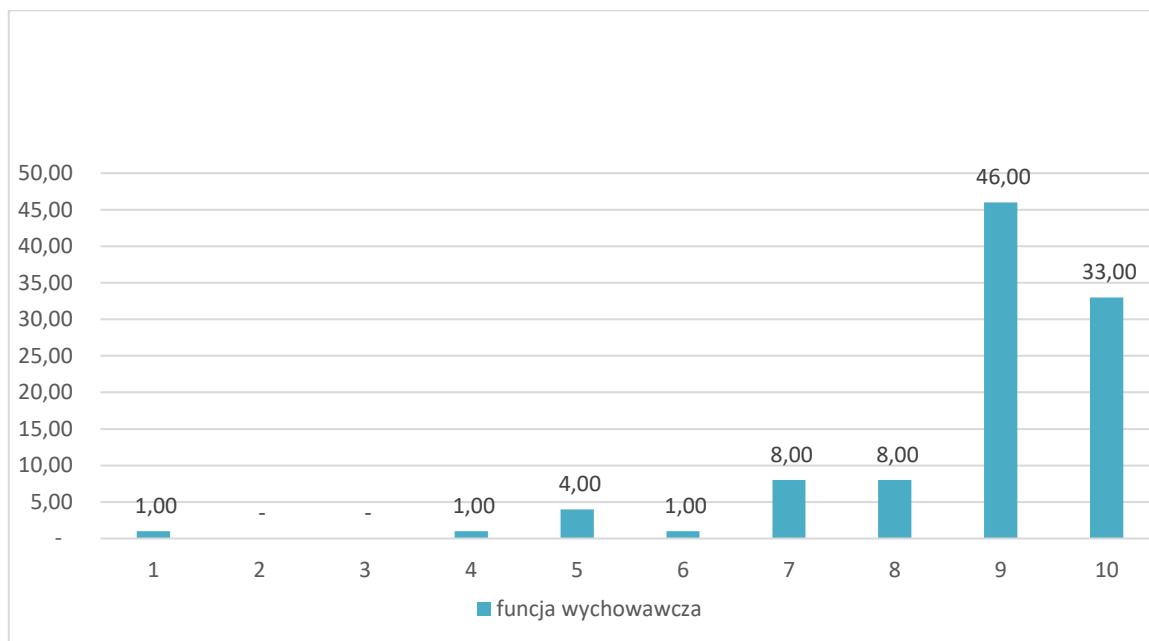
Źródło: Opracowanie własne

Dominującą oceną funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego była liczba 9, którą wybrało 46% badanych. Kolejną najczęściej wybraną oceną była liczba 10, którą wybrało 34% badanych. Liczbę 8 wybrało 11% badanych, natomiast 5% badanych oceniło funkcję kontrolną na 7. Tylko 2% badanych wybrało ocenę 5. Zaledwie 1% badanych wybrało ocenę 1 lub 4 jako odpowiedź na pytanie o ocenę funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Większość badanych uważa, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego spełnia funkcję kontrolną. Najwyższe oceny (8-10) zostały przyznane przez łącznie 91% badanych. Największy odsetek, tj. 46% badanych, przyznał ocenę 9 funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego istotną rolę odgrywa realizacja funkcji wychowawczej. Kuratorzy sądowi dostosowują oddziaływania wychowawcze indywidualnie do każdego skazanego. Ważne jest, aby rozpoznać sytuację socjalno-bytową i zdrowotną skazanego oraz jego potrzeby. Kuratorzy sądowi wpływają na system wartości osób skazanych, kształtując ich orientację wartościującą. Dane dotyczące oceny realizacji funkcji wychowawczej zostały przedstawione na wykresie numer 12, przy użyciu skali od 1 do 10.

Wykres 12. Ocena realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

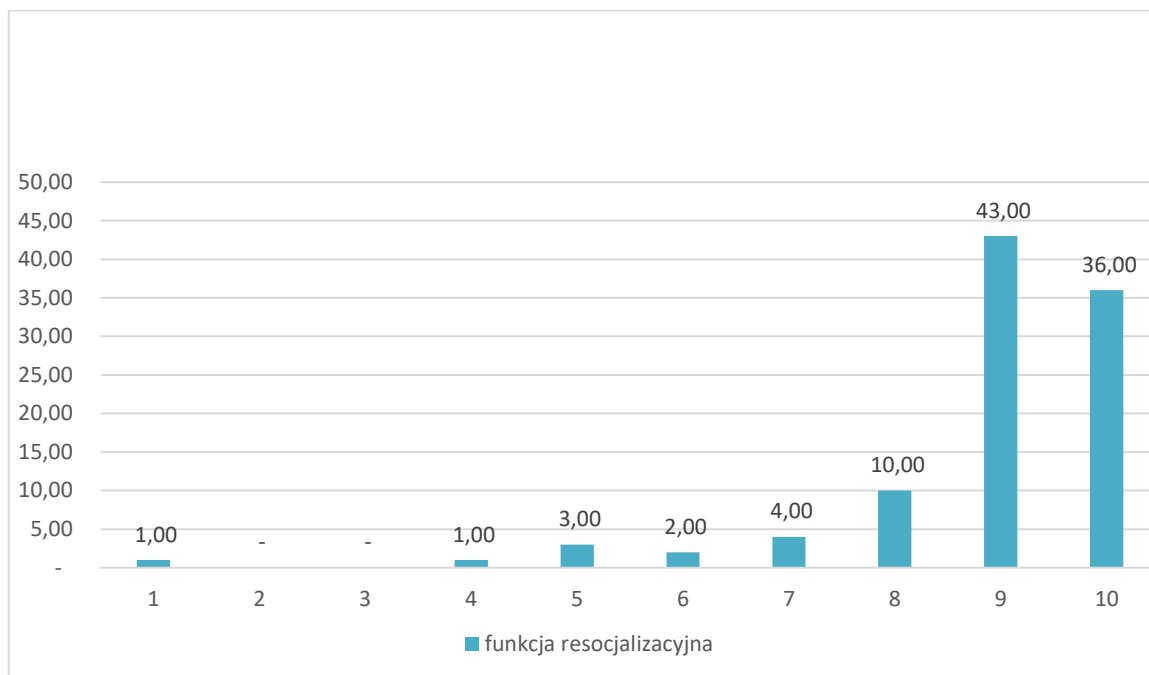
Źródło: Opracowanie własne

Dominującą oceną realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanych była liczba 9, którą wybrało 46% badanych. Liczbę 10 wybrało 33% badanych. Następnie, 8% badanych oceniło realizację funkcji wychowawczej na poziomie 7 i 8. Taka sama liczba badanych, czyli po 1%, wybrała oceny 1, 4 i 6 jako odpowiedź na pytanie o poziom realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego. 4% badanych oceniło realizację na poziomie liczby 5. Większość skazanych uważa, że funkcja wychowawcza jest adekwatnie realizowana w Systemie Dozoru Elektronicznego. Znaczna część badanych, aż 79%, oceniła realizację funkcji wychowawczej na poziomie 9-10.

Skazani wyrazili swoje opinie na temat realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Funkcja resocjalizacyjna ma na celu reintegrację skazanych w społeczeństwie oraz zmianę ich zachowań na bardziej akceptowalne społecznie. Dąży do umożliwienia osobom skazanym powrotu do normalnego życia, utrzymania więzi rodzinnych oraz aktywizacji zawodowej. Jest to proces, który ma na celu przywrócenie zdolności i gotowości do pełnienia ról społecznych przez osoby skazane. Oceny dotyczące realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego zostały przedstawione na wykresie numer 13.

Wykres 13. Ocena realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

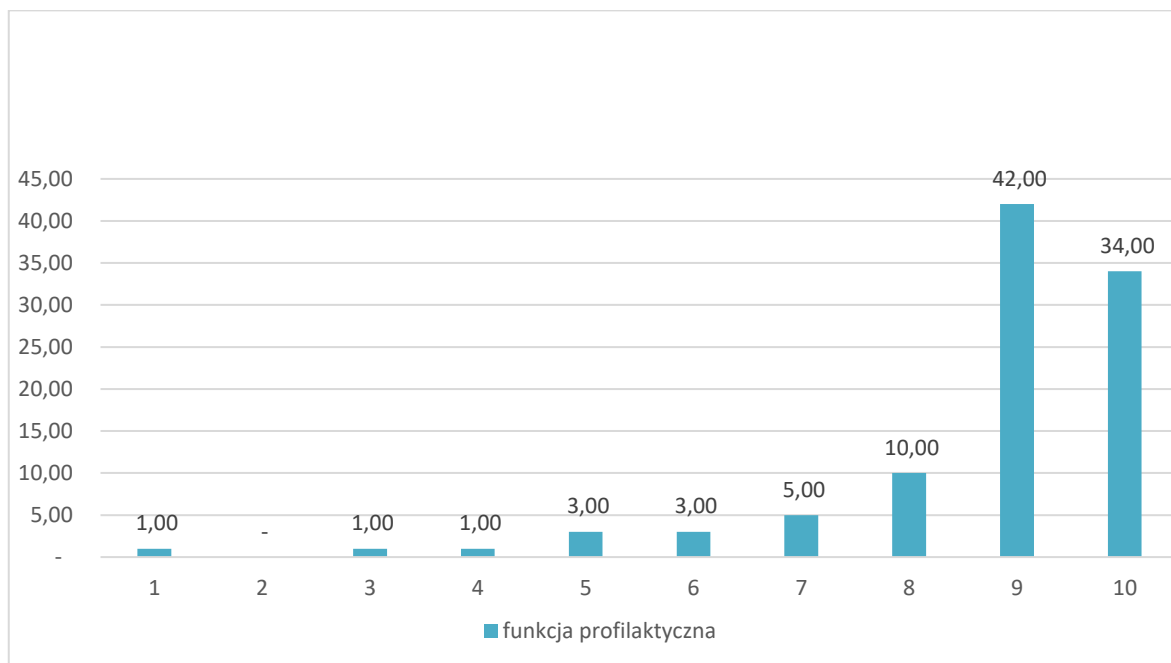

Źródło: Opracowanie własne

W przypadku oceny realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego znaczna liczba badanych, aż 43%, wybrała ocenę 9. Natomiast 36% badanych wybrało ocenę 10. 10% badanych oceniło realizację na poziomie 7, a 3% badanych wybrało ocenę 5. Dodatkowo, 4% badanych wybrało ocenę 7 dla realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego. 2% badanych oceniło realizację na poziomie 6. Natomiast po 1% badanych uważało, że funkcja resocjalizacyjna w Systemie Dozoru Elektronicznego została zrealizowana na poziomie ocen 1 i 4. Analizując pozyskane dane, można wnioskować, że funkcja resocjalizacyjna w Systemie Dozoru Elektronicznego była realizowana zgodnie z opinią skazanych. Ponad połowa badanych, tj. 79%, oceniła realizację funkcji resocjalizacyjnej na poziomie od 9 do 10 w skali ocen.

W Systemie Dozoru Elektronicznego istotne jest również uwzględnienie funkcji profilaktycznej w realizacji kary. Funkcja ta ma na celu zapobieganie negatywnym zachowaniom osób skazanych oraz niekorzystnym zjawiskom społecznym, takim jak uzależnienia, przestępczość czy przemoc domowa. Badani oceniali realizację funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego, korzystając ze skali od 1 do 10. Wyniki tych ocen zostały przedstawione na wykresie 14.

Wykres 14. Ocena realizacji funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

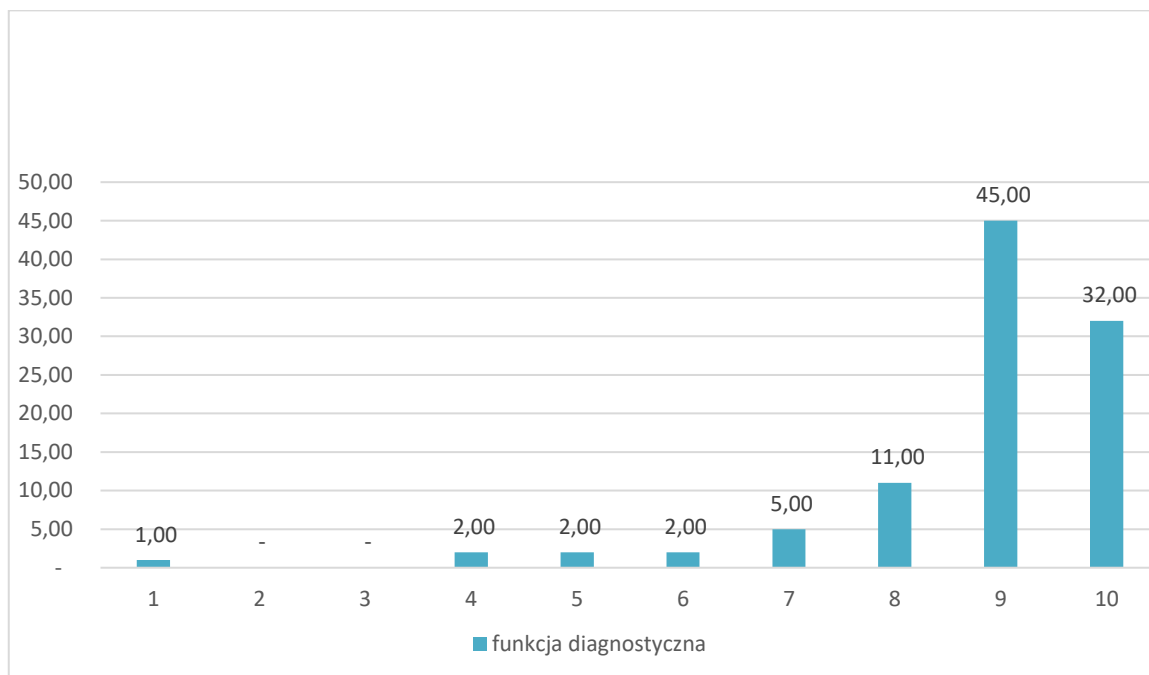

Źródło: Opracowanie własne

Największy odsetek badanych, aż 42%, ocenił realizację funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie oceny 9. Kolejne 34% badanych przyznało najwyższą ocenę 10. Następnie 10% badanych oceniło realizację funkcji profilaktycznej na poziomie oceny 8, natomiast 5% badanych oceniło ją na poziomie oceny 7. Po 3% badanych przyznało ocenę 5 i 6 dla tej funkcji. Ponadto, po 1% ankietowanych oceniło realizację funkcji profilaktycznej na poziomie ocen 1, 3 i 4. Badani są zdania, że funkcja profilaktyczna w Systemie Dozoru Elektronicznego była realizowana. Jednakże wyniki są rozłożone na całej skali ocen, od 1 do 10. Niemniej jednak, ponad połowa badanych, tj. 78%, oceniła realizację funkcji profilaktycznej na poziomie od 9 do 10 w skali ocen.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, istotną rolę odgrywa także realizacja funkcji diagnostycznej. Kuratorzy sądowi przeprowadzają diagnozę konkretnego przypadku skazanego, analizując jego uwarunkowania rodzinne, potrzeby, sytuację zdrowotną oraz aktywność zawodową. Celem funkcji diagnostycznej jest nawiązanie współpracy z skazanym oraz zapewnienie wsparcia w różnych sferach jego funkcjonowania. Badani oceniali realizację funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego, używając skali od 1 do 10. Dane dotyczące tych ocen zostały przedstawione na wykresie numer 15.

Wykres 15. Ocena realizacji funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

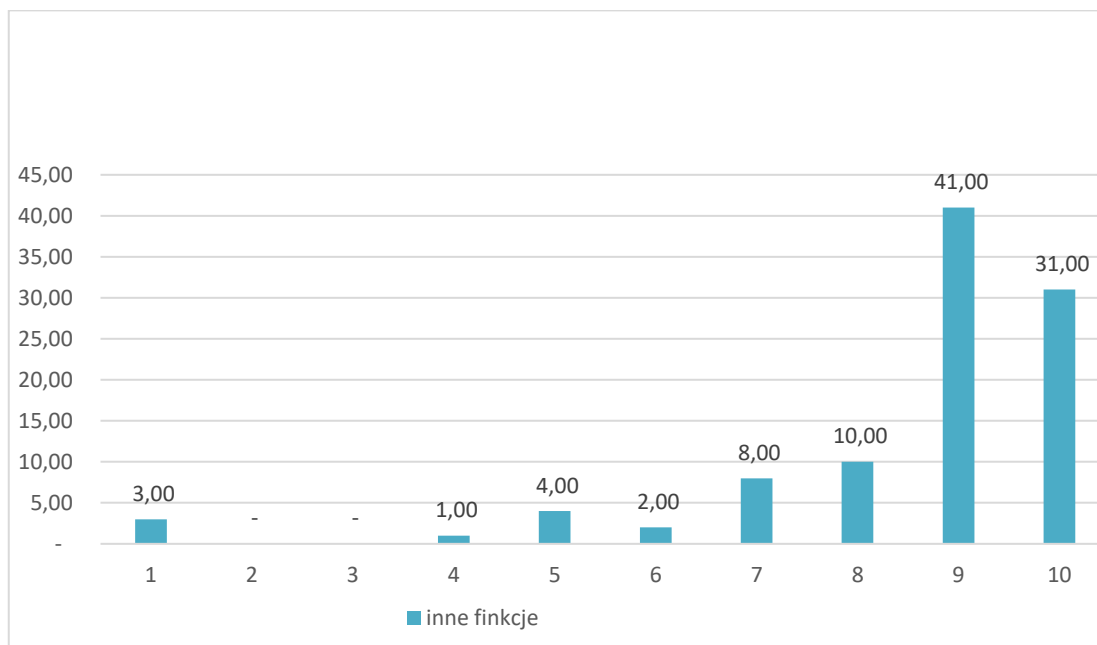
Największy odsetek badanych, aż 45%, ocenił realizację funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie oceny 9. Natomiast 32% badanych przyznało najwyższą ocenę 10. Kolejne 11% respondentów oceniło realizację funkcji diagnostycznej na poziomie oceny 8, natomiast 5% badanych oceniło ją na poziomie oceny 7. Po 2% badanych oceniło realizację na poziomie ocen od 4 do 6. Tylko 1% badanych oceniło realizację funkcji diagnostycznej na poziomie oceny 1.

Na podstawie uzyskanych wyników można jednoznacznie stwierdzić, że oceny skazanych dotyczące realizacji funkcji diagnostycznej są zróżnicowane w skali ocen od 1 do 10. Niemniej jednak, największy odsetek ocen stanowiły liczby 9 (45% wyborów) oraz 10 (32%), które zostały wskazane przez badanych. Dane wskazują, że respondenci dostrzegają konieczność przeprowadzenia dokładnej i wiarygodnej diagnozy w przypadku osób skazanych.

Podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego realizowane są również inne funkcje. Badani wyrazili swoje oceny dotyczące realizacji tych funkcji w skali od 1 do 10. Dane dotyczące tych ocen zostały przedstawione na wykresie numer 16.

Wykres 16. Ocena realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

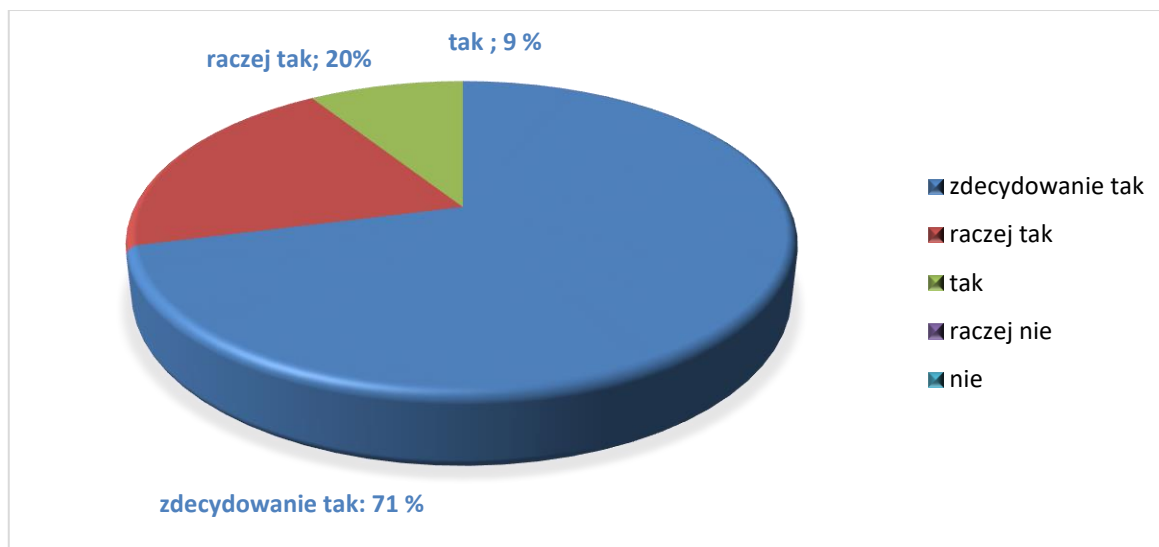
Największy odsetek badanych, aż 41%, ocenił realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie oceny 9. Natomiast 31% badanych przyznało najwyższą ocenę 10. Kolejne 10% respondentów oceniło realizację innych funkcji na poziomie oceny 8, natomiast 8% badanych oceniło je na poziomie oceny 7. Z analizy danych wynika, że 4% badanych oceniło realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie oceny 5. Kolejne 3% badanych wybrało ocenę 1, natomiast 2% badanych oceniło je na poziomie oceny 6. 1% badanych dokonało wyboru na poziomie oceny 4.

Z przedstawionych danych wynika, że badani wyrażają różne opinie na temat realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wyniki są rozłożone na skali ocen od 1 do 10. Niemniej jednak, największy odsetek ocen stanowiły liczby 9 (41% wyborów) oraz 10 (31%), które zostały wskazane przez badanych. Dane wskazują, że respondenci dostrzegają realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Kolejnym istotnym zagadnieniem badawczym było pytanie dotyczące skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym. Skazani, którzy odbywają kary warunkowego zawieszenia wykonania kary, ograniczenia wolności lub pracy społecznie użytecznej, korzystają z Systemu Dozoru Elektronicznego, choć System Dozoru Elektronicznego nie jest karą uwzględnioną w kodeksie karnym, jest formą wykonania kary pozbawienia wolności.

Przedstawiono na wykresie 17 dane dotyczące skuteczności Sytemu Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych.

Wykres 17. Skuteczność dozoru elektronicznego w postępowaniu karnym wykonawczym w ocenie skazanych N=100

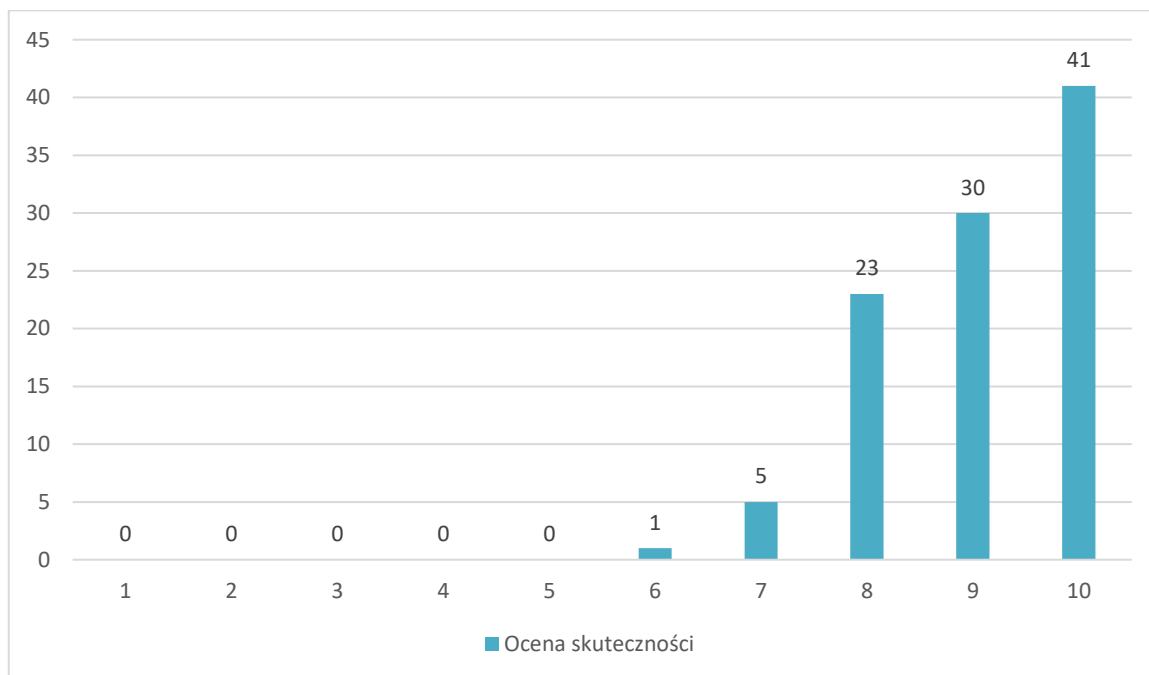

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie analizy danych wynika, że 71% badanych udzieliło odpowiedzi - zdecydowanie tak, kolejne 20% skazanych wybrało kategorię -raczej tak , natomiast 9% badanych uznało, że System Dozoru Elektronicznego jest skuteczny w kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym. Przedstawione dane potwierdzają ocenę skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w kategorii wykonywanych spraw w postępowaniu karnym wykonawczym, według osób skazanych. Odpowiedzi w kategoriach - zdecydowanie tak, raczej tak i tak stanowiły 100% odpowiedzi.

Również istotną kwestią z punktu widzenia badań było ocenienie skuteczności realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w skali od 1 do 10. Ważne jest, czy skazany ukończył okres odbywanej kary, czy jego zachowanie uległo poprawie, czy powracał do popełniania czynów przestępczych oraz czy wykazywał aktywność życiową i zawodową. Dane dotyczące skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w skali od 1 do 10 zostały zilustrowane na wykresie 18.

Wykres 18. Ocena w skali od 1 do 10 skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

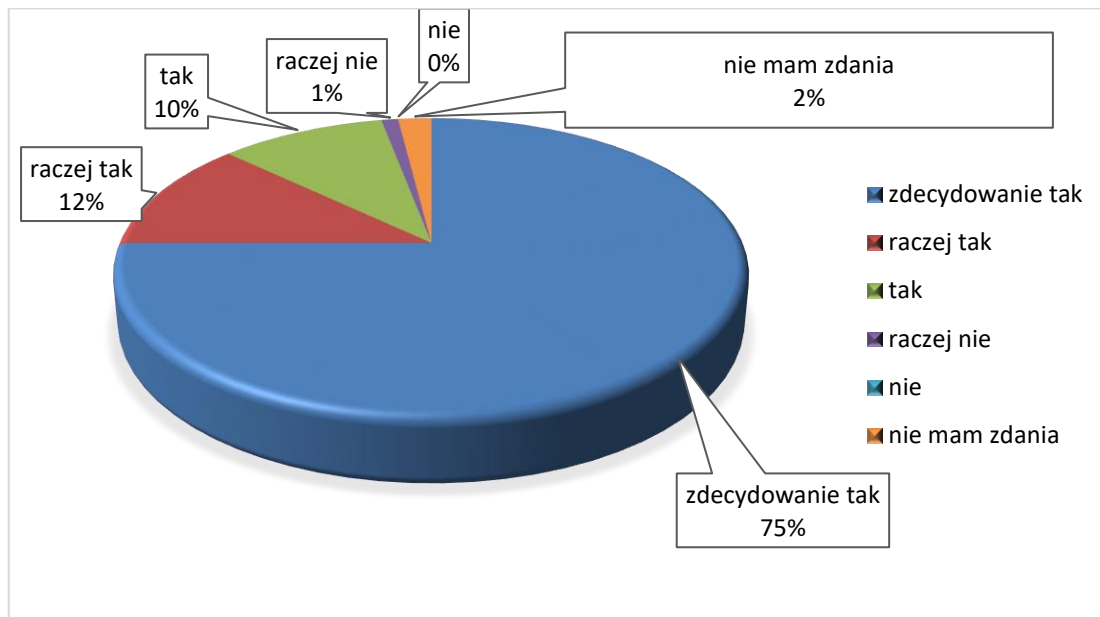

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonych badań wynika, że badani oceniali skuteczność Systemu Dozoru Elektronicznego w skali od 1 do 10. Dominującą oceną była skala 10, która została wybrana przez aż 41% badanych. Kolejną najczęściej występującą oceną była liczba 9, którą wybrało 30% badanych. Na trzecim miejscu była ocena 8, która została wskazana przez 23% badanych. Liczba 7 otrzymała negatywne wskazania od -5% osób badanych, natomiast ocena 6 została wybrana przez 1% badanych. Analiza zebranych danych sugeruje, że skazani wyrażali wysoką ocenę skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności. Największa grupa badanych oceniła skuteczność systemu w przedziale od 8 do 10, co stanowiło 94% wszystkich odpowiedzi.

Badani również wyrażali swoje zdanie dotyczące roli Systemu Dozoru Elektronicznego w przygotowaniu do aktywnego, samodzielnego życia w społeczeństwie. Dane dotyczące tej oceny zostały przedstawione na wykresie 19.

Wykres 19. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przygotowania do czynnego, samodzielnego życia w społeczeństwie. N=100

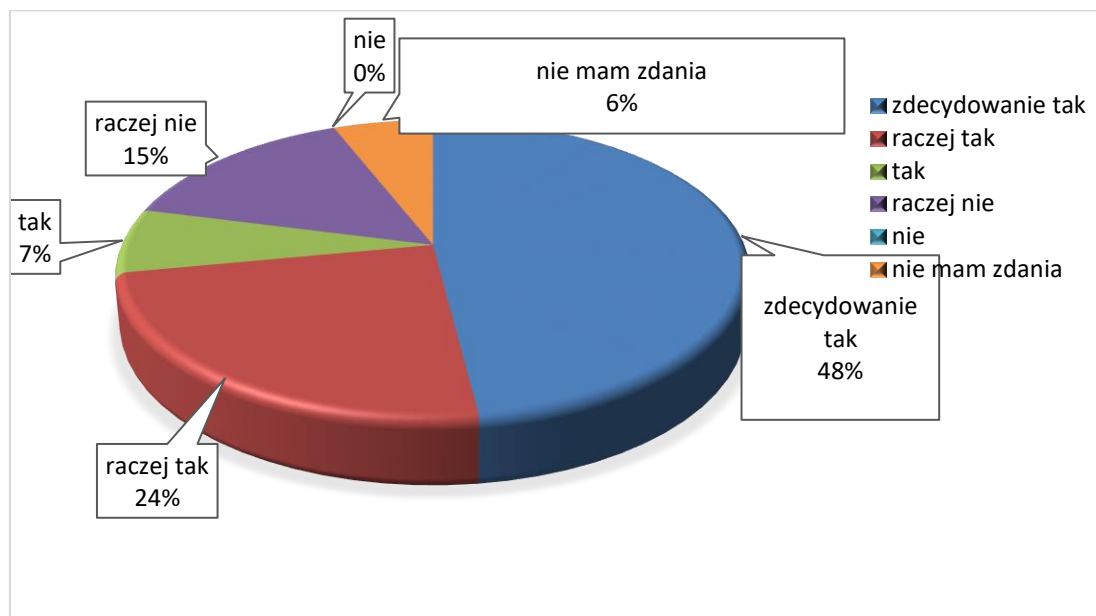
Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość skazanych, czyli 75% badanych, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie przygotowuje do samodzielnego i czynnego życia w społeczeństwie. Odpowiedzi-raczej tak, zostały udzielone przez 12% badanych, natomiast 10% badanych jednoznacznie stwierdziło, że System Dozoru Elektronicznego przygotowuje do samodzielnego, czynnego życia w społeczeństwie. Tylko 2% badanych nie miało wyraźnego zdania na ten temat, a 1% badanych było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego nie przygotowuje do samodzielnego, czynnego życia.

Analiza zebranych danych wskazuje, że skazani wyrażali wysoką ocenę roli Systemu Dozoru Elektronicznego jako czynnika umożliwiającego przystosowanie się do samodzielnego i czynnego życia w społeczeństwie. Świadczy o tym kategoria odpowiedzi -zdecydowanie tak, raczej tak i tak, które zostały wybrane przez 97% badanych.

Przedstawiono również stanowisko skazanych dotyczące znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego w zapobieganiu powrotowi do przestępstwa. Istotnym wskaźnikiem skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego jest również brak popełniania kolejnych czynów przestępczych przez osoby skazane. Dane dotyczące tego zagadnienia zostały zilustrowane na wykresie 20.

Wykres 20. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa. N=100

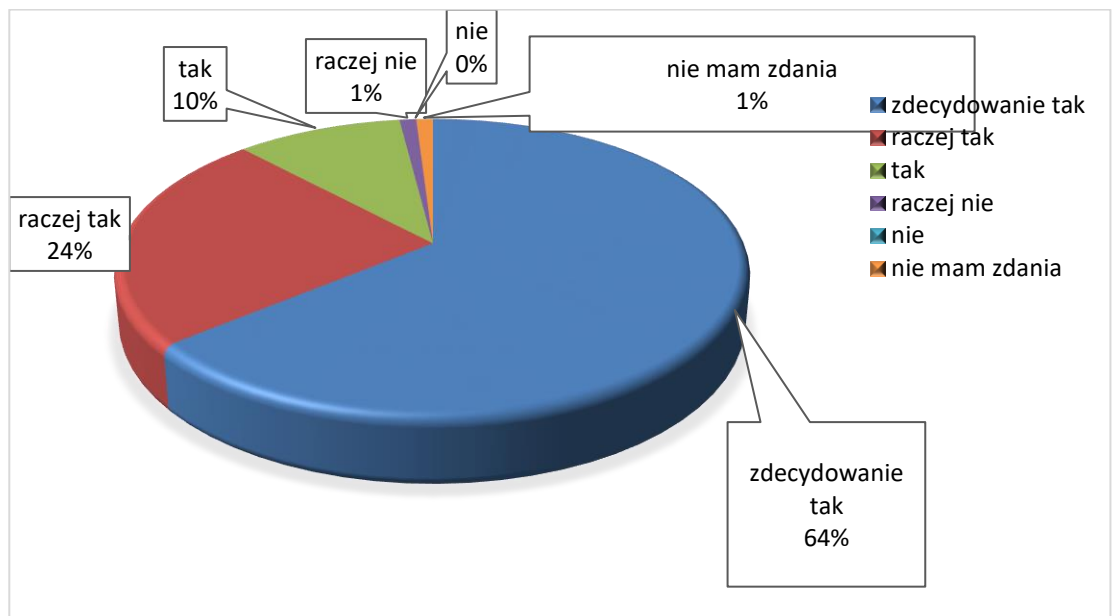
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy zebranych danych wynika, że większość skazanych, tj. 48% badanych, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. Odpowiedzi -raczej tak, udzieliło 24% badanych, natomiast 7% badanych jednoznacznie stwierdziło, że odbywanie kary pozbawienia wolności przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. Z kolei 15% badanych było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. 6% badanych nie wyraziło jednoznacznego zdania na ten temat.

Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych jest przekonana o tym, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego skutecznie przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. Potwierdzają to wybory kategorii odpowiedzi- zdecydowanie tak, raczej tak i tak , które zostały dokonane przez 79% badanych.

Przedstawiono również stanowisko skazanych dotyczące znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego w przygotowaniu do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Przejawianie odpowiedzialności w codziennym funkcjonowaniu jest istotne. Dane dotyczące opinii skazanych w zakresie przygotowania do życia w społeczeństwie w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zostały zilustrowane na wykresie 21.

Wykres 21. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przygotowania skazanych do życia w społeczeństwie. N=100

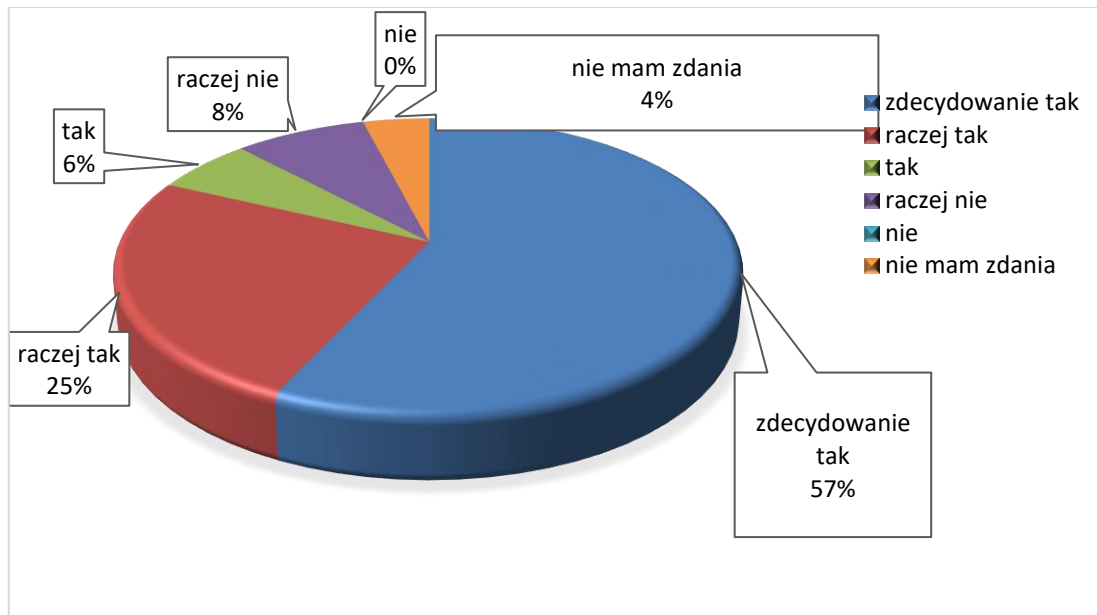
Źródło: Opracowanie własne

Badani wyrazili swoje zdanie na temat wpływu realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na przygotowanie do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Większość skazanych, tj. 64% badanych, była zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie sprzyja przygotowaniu do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Odpowiedzi -raczej tak, udzieliło 24% badanych, natomiast 10% badanych jednoznacznie stwierdziło, że odbywanie kary pozbawienia wolności wpływa na wykształcenie poczucia odpowiedzialności u osób skazanych. Tylko 1% badanych było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie ma wpływu na przejawianie odpowiedzialności przez osoby skazane. 1% badanych nie wyraziło jednoznacznego zdania na ten temat. Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych uważała, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma pozytywny wpływ na przygotowanie do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Potwierdzają to wybory kategorii odpowiedzi- zdecydowanie tak, raczej tak i tak , które zostały dokonane przez 98% badanych.

Przedstawiono również stanowisko skazanych dotyczące znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego w przeciwdziałaniu patologii społecznej. Dane dotyczące opinii skazanych na

temat znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego w przeciwdziałaniu patologii społecznej zostały zilustrowano na wykresie 22.

Wykres 22. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania patologii społecznej.
N=100

Źródło: Opracowanie własne

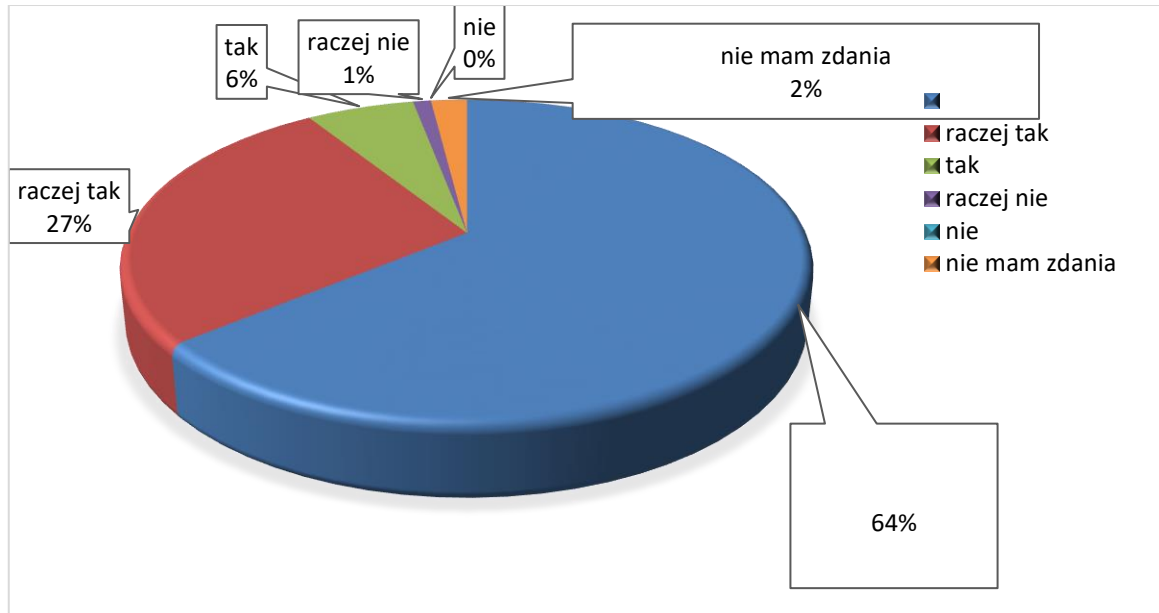
Zgromadzone dane pokazują, że większość skazanych, tj. 57% badanych, było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie przeciwdziała patologii społecznej. 25% badanych odpowiedziało raczej tak, podkreślając pozytywny wpływ Systemu Dozoru Elektronicznego na przeciwdziałanie patologii społecznej. 6% badanych udzieliło jednoznacznej odpowiedzi, potwierdzając, że odbywanie kary pozbawienia wolności ma wpływ na przeciwdziałanie patologii społecznej. Natomiast 8% badanych było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie ma wpływu na przeciwdziałanie patologii społecznej. 4% badanych nie wyraziło swojego zdania na ten temat.

Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych uważa, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma wpływ na przeciwdziałanie patologii społecznej. Potwierdzają to wybory w kategorii odpowiedzi, takich jak zdecydowanie tak, raczej tak i tak, które zostały dokonane przez 88% badanych.

Skazani wyrazili również swoje stanowisko dotyczące wpływu realizacji kary w Systemie Dozoru Elektronicznego na wykształcenie umiejętności, które pozwalają spełniać

społecznie akceptowalne role, takie jak rola rodzica czy pracownika. Dane dotyczące przedstawiono na wykresie 23.

Wykres 23. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla spełnianie ról społecznych przez skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Badani wyrazili swoje stanowisko dotyczące wpływu realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na wypełnianie społecznie akceptowanych ról. Większość skazanych, tj. 64% badanych, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie wpływa na wypełnianie społecznie akceptowanych ról. Odpowiedzi raczej tak w kategorii wskazań udzieliło 27% badanych. Kolejno 6% badanych udzieliło jednoznacznej odpowiedzi potwierdzającej wpływ odbywania kary pozbawienia wolności na wypełnianie ról społecznych. Natomiast 1% badanych było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie ma wpływu na wypełnianie ról społecznych. 2% badanych nie wyraziło swojego zdania na ten temat.

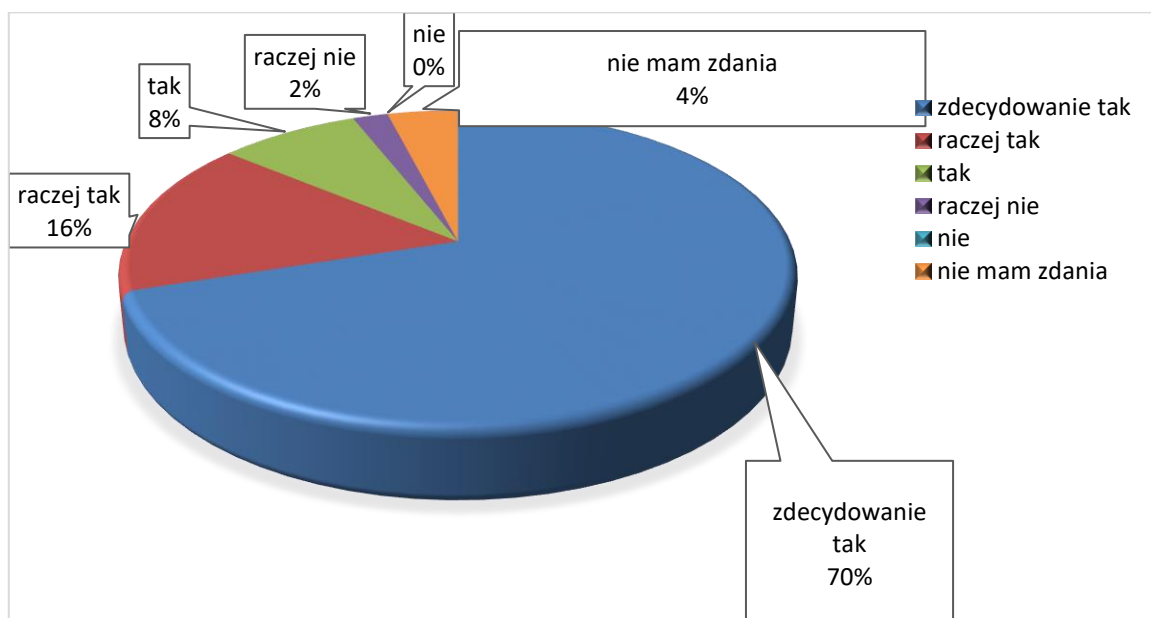
Na podstawie zebranych danych można wnioskować, że większość skazanych uważa, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma pozytywny wpływ na wypełnianie społecznie akceptowanych ról. Potwierdzają to wybory w kategorii odpowiedzi, takie jak zdecydowanie tak, raczej tak i tak, które zostały dokonane przez 91% badanych.

4.2. Wymogi formalne, rola kuratorów sądowych, relacje z domownikami w procesie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego

Skazani wyrazili swoje stanowisko dotyczące ważności wymogów formalnych związanych z udzielaniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wymogi te obejmują złożenie wniosku o udzielenie zgody oraz przedstawienie oświadczenia osób wspólnie zamieszkujących z osadzonym. Dodatkowo, w miejscu zamieszkania osoby skazanej musi być dostępna energia oraz ubikacja. Dane dotyczące tych wymogów przedstawiono na wykresie 24.

Wykres 24. Znaczenia wymogów formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

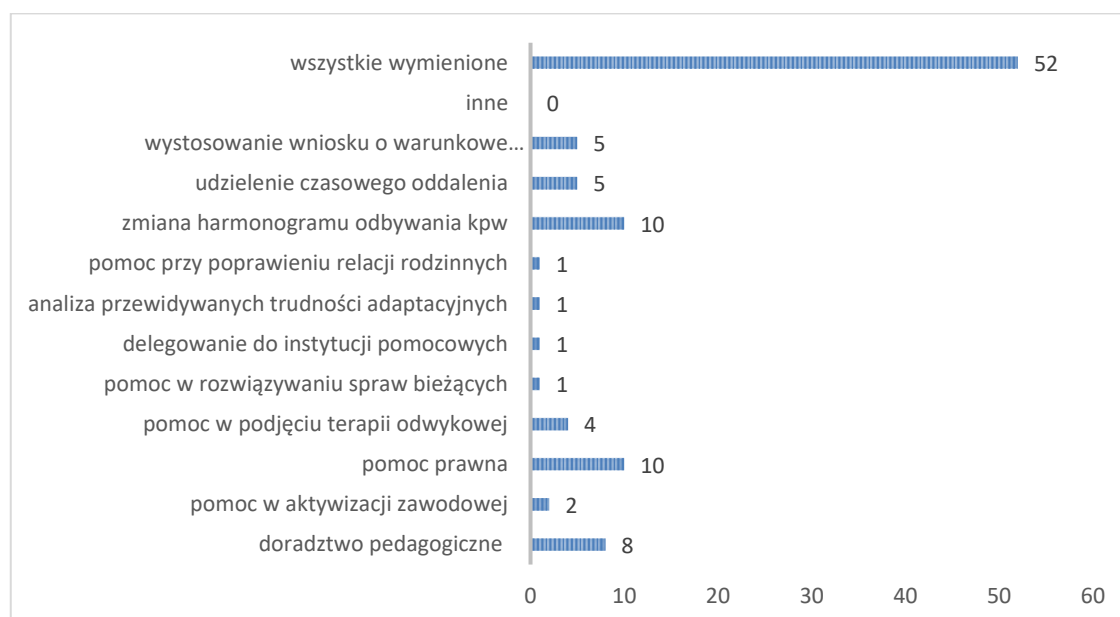
Źródło: Opracowanie własne

Badani wyrazili swoje zdanie w zakresie istoty wymogów formalnych dotyczących odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość skazanych, 70% badanych, było zdania, że wymogi formalne są zdecydowanie istotne dla udzielenia zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kategoria „raczej tak” została wskazana przez 16% badanych, natomiast 8% badanych udzieliło jednoznacznej odpowiedzi twierdzącej, że wymogi formalne są istotne dla odbywania kary w tym systemie. Tylko 2% badanych uważało, że wymogi formalne nie są raczej istotne. 4% badanych nie wyraziło zdania na ten temat.

Na podstawie zebranych danych można wnioskować, że większość skazanych uważa, że wymogi formalne są istotne dla odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Potwierdzają to wybory w kategoriach: zdecydowanie tak, raczej tak i tak, które dokonało aż 94% badanych.

Badani wypowiedzieli się również na temat pomocy udzielanej przez kuratorów sądowych osobom skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Udzielana pomoc może przybierać różne formy, takie jak: doradztwo pedagogiczne w sprawach osobistych i rodzinnych, pomoc w aktywizacji zawodowej, pomoc prawna, wsparcie w podjęciu terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, skierowanie do instytucji pomocy, analiza potencjalnych trudności adaptacyjnych, wsparcie w poprawie relacji rodzinnych, dostosowanie harmonogramu odbywania kary, czasowe oddalenie od środowiska, złożenie wniosku o przedterminowe warunkowe zwolnienie i inne formy interwencji. Dane dotyczące udzielanej pomocy zaprezentowano na wykresie 25.

Wykres 25. Udzielanie pomocy przez kuratorów sądowych w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

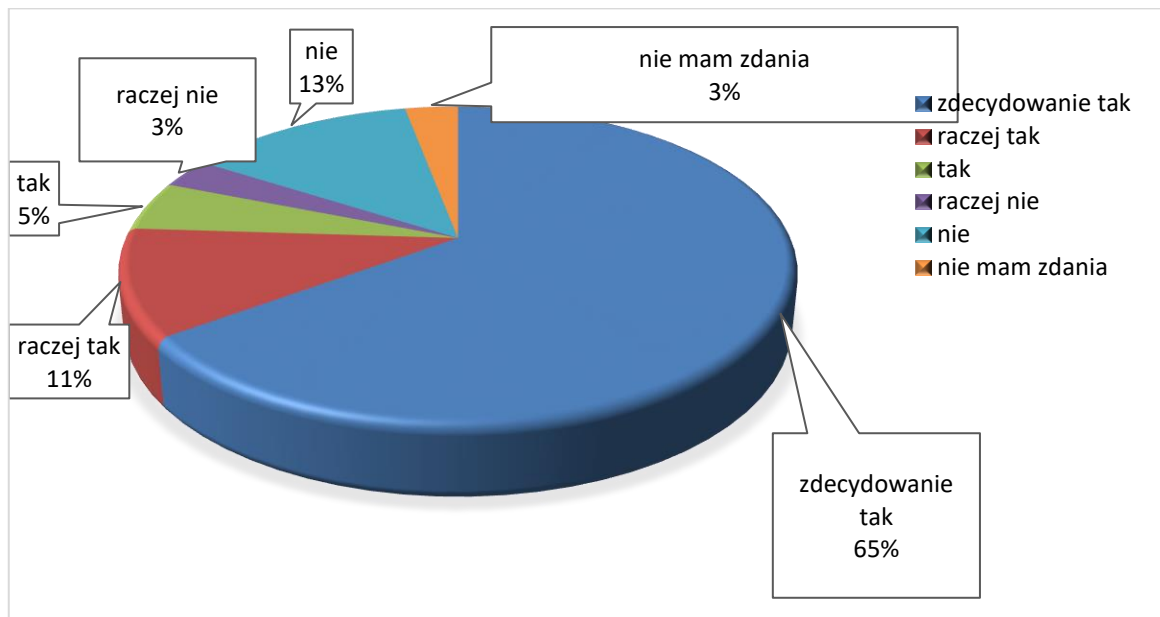
Badani mieli możliwość wyrażenia swojej opinii na temat pomocy udzielanej przez kuratorów sądowych w Zespołach Wykonujących Orzeczenia w Sprawach Karnych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. 10% badanych uważało, że główną formą pomocy udzielanej przez kuratorów sądowych w tym systemie jest

zmiana harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności oraz pomoc prawna. Według 8% badanych, pomoc kuratorów była związana z doradztwem pedagogicznym. 5% respondentów uważało, że pomoc kuratorów wiązała się głównie z wystosowaniem wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie lub udzieleniem zgody na czasowe oddalenie. 4% badanych wskazało na pomoc w podjęciu terapii odwykowej jako istotną formę wsparcia. 2% badanych uważało, że pomoc polegała na wspomaganiu aktywizacji zawodowej. Natomiast 1% respondentów wskazało na pomoc w rozwiązywaniu spraw bieżących, skierowanie do instytucji pomocy, analizę przewidywanych trudności adaptacyjnych oraz pomoc w poprawie relacji rodzinnych jako istotne aspekty pomocy udzielanej przez kuratorów w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dominantę wyborów stanowi 52% odpowiedzi badanych, którzy wskazali, że pomoc kuratorów sądowych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego obejmowała takie działania, jak: doradztwo pedagogiczne w sprawach osobistych i rodzinnych, pomoc w aktywizacji zawodowej, pomoc prawna, pomoc w podjęciu terapii odwykowej, pomoc w rozwiązywaniu spraw bieżących, delegowanie do instytucji pomocowych, analiza przewidywanych trudności adaptacyjnych, pomoc przy poprawieniu relacji rodzinnych, zmiana harmonogramu odbywania kpw, udzielenie czasowego oddalenia, wystosowanie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie oraz inne formy wsparcia.

Badani również wyrazili swoje stanowisko dotyczące wpływu jakości relacji z osobami wspólnie zamieszkującymi na możliwość odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Osoby te mogą mieć istotny wpływ na uzyskanie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w tym systemie oraz na przebieg samego odbywania kary. Dane dotyczące tego wpływu zostały przedstawione na wykresie 26.

Wykres 26. Jakość relacji z domownikami w kontekście odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

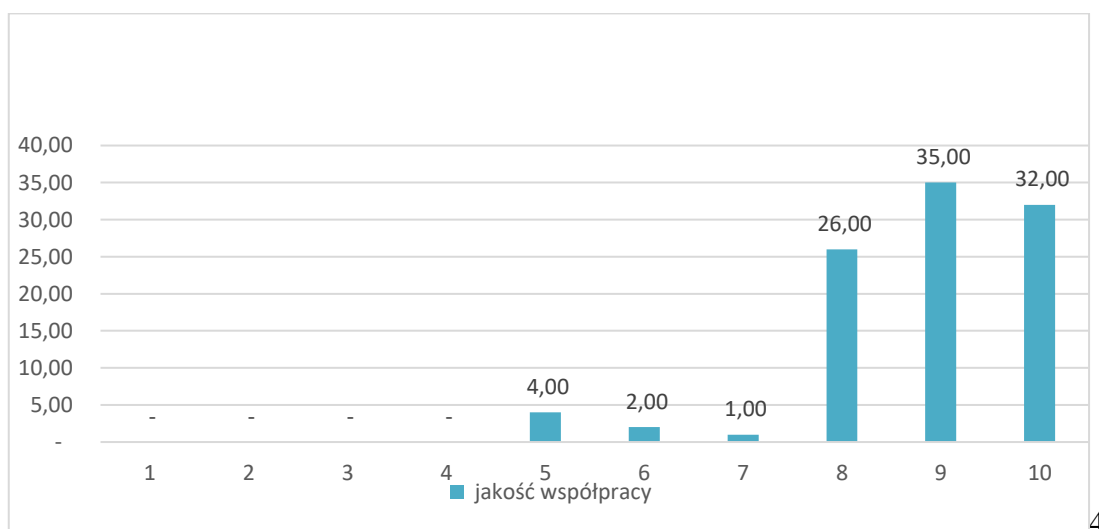
Badani wyrażali swoje zdanie na temat wpływu jakości relacji z domownikami na możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość skazanych, tj. 65% badanych, było zdania, że jakość relacji z domownikami ma zdecydowany wpływ na możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Odpowiedzi „raczej tak” udzieliło 11% badanych. Kolejno 5% badanych udzieliło jednoznacznej odpowiedzi twierdzącej, że jakość relacji z domownikami ma istotne znaczenie dla odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast 3% badanych było zdania, że jakość relacji z domownikami raczej nie ma wpływu na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. 13% badanych było zdania, że jakość relacji z domownikami nie ma żadnego wpływu na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast 3% badanych nie wyraziło swojego zdania na ten temat.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że większość skazanych była zdania, że jakość relacji z domownikami ma wpływ na możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Potwierdzają to wybory w kategoriach odpowiedzi: zdecydowanie tak, raczej tak, tak, dokonane przez aż 81% badanych.

4.3. Rola Podmiotu Dozorującego w odbywaniu kary poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego

Podmiot Dozorujący odgrywa istotną rolę w Systemie Dozoru Elektronicznego. W ramach tego systemu, skazani mają kontakt z Podmiotem Dozorującym poprzez wizyty preinstalacyjne, instalacyjne oraz wizyty kontrolne. Podmiot Dozorujący ściśle współpracuje także z Sędziami Penitencjarnymi i kuratorami sądowymi. Skazani zostali zapytani o jakość współpracy między Podmiotem Dozorującym, a kuratorami sądowymi. W ramach oceny, badani oceniali jakość współpracy w skali od 1 do 10. Wyniki dotyczące oceny jakości współpracy zostały przedstawione na wykresie 27.

Wykres 27. Jakość współpracy kuratorów sądowych z Podmiotem Dozorującym w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie osób skazanych. N=100

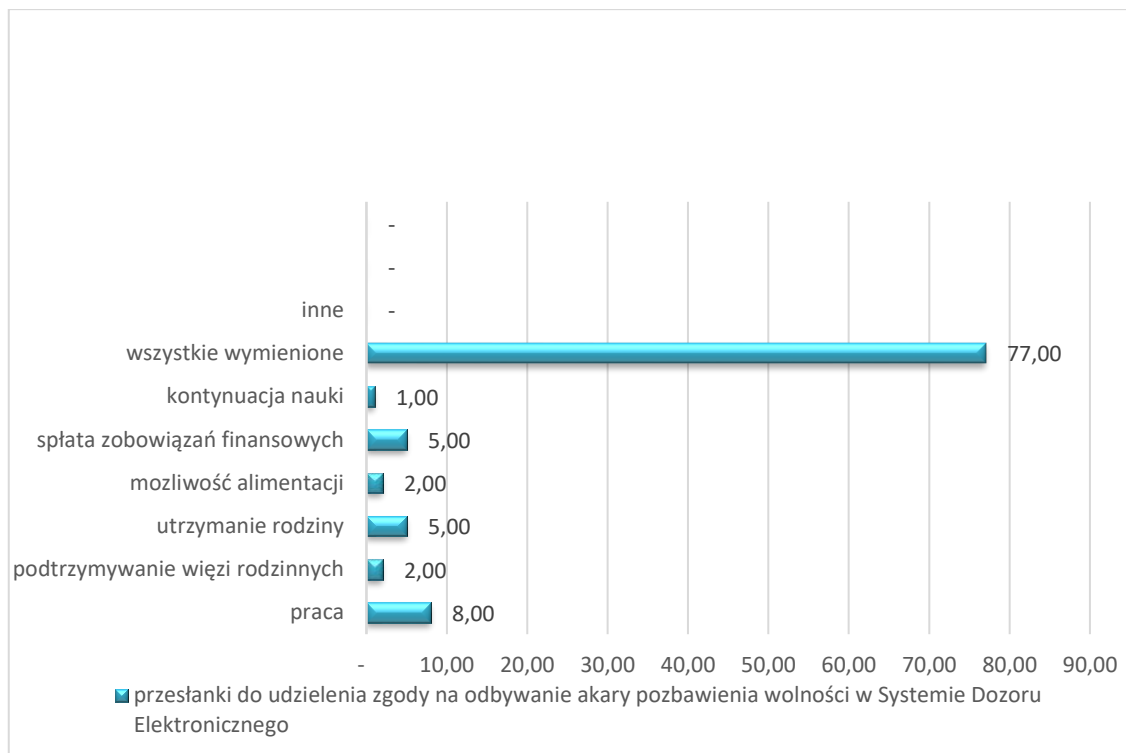
Źródło: Opracowanie własne

Analizując przedstawione dane, można zauważyć, że 35% badanych oceniło jakość współpracy kuratorów sądowych z Podmiotem Dozorującym na poziomie 9, a 32% badanych przyznało najwyższą ocenę, czyli 10. Kolejne 26% badanych oceniło tę współpracę na poziomie 8. Jednak 4% badanych oceniło ją na poziomie 5, a 2% wybrało ocenę 6. Tylko 1% badanych przyznało ocenę 7. Nikt z ankietowanych nie ocenił współpracy na poziomie 1-4. Wyniki ankiet wskazują, że ankietowani wysoko ocenili jakość współpracy z Podmiotem

Dozorującym. Przeważająca większość, czyli 93% badanych, przyznała oceny w przedziale 8-10.

Decyzja o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zależy nie tylko od spełnienia warunków formalnych i technicznych, ale także od uzasadnienia związanego z sytuacją życiową i zdrowotną skazanego. Skazani wyrazili swoją opinię na temat przesłanek przemawiających za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez odpowiedni Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Dane dotyczące tych opinii przedstawione są na wykresie 28.

Wykres 28. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

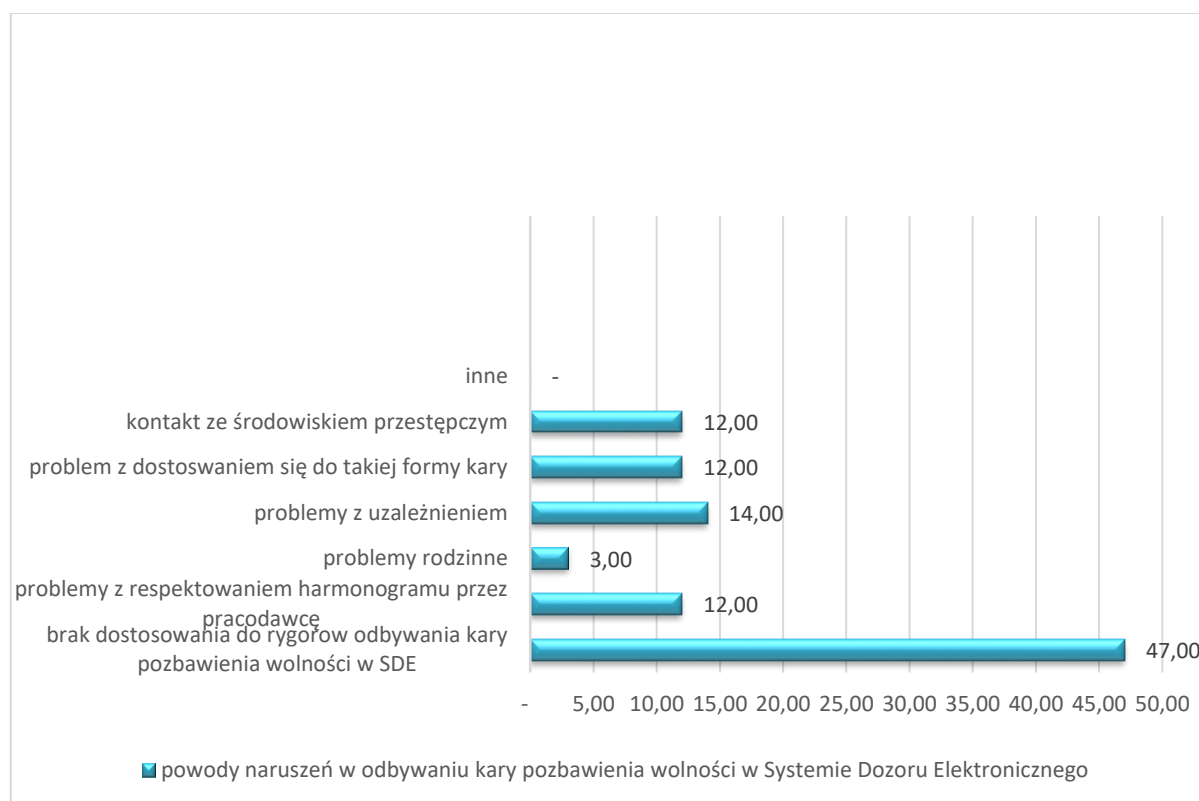
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że 77% badanych uważa, że wszystkie wymienione przesłanki przemawiają za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, takie jak praca, podtrzymywanie więzi rodzinnych, utrzymanie rodziny, możliwość alimentacji, spłata zobowiązań finansowych oraz kontynuacja nauki. Natomiast 8% badanych uważa, że podstawowym argumentem jest praca.

Po 5% badanych uważa, że przesłankami są spłata zobowiązań finansowych i utrzymanie rodziny. 2% badanych uważa, że argumentami są podtrzymywanie więzi rodzinnych oraz możliwość realizacji alimentacji. Tylko 1% badanych uważa, że argumentem jest kontynuacja nauki. Zatem, większość badanych (77%) uważa, że przesłankami przemawiającymi za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są praca, podtrzymywanie więzi rodzinnych, utrzymanie rodziny, możliwość alimentacji, spłata zobowiązań finansowych i kontynuacja nauki.

Skazani, którzy odbywali karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, byli zobowiązani do przestrzegania rygorów związanych z odbywaniem tej kary. Badani wyrazili swoje opinie na temat powodów naruszeń w odbywaniu kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane dotyczące tych opinii zostały przedstawione na wykresie 29.

Wykres 29. Powody naruszeń w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

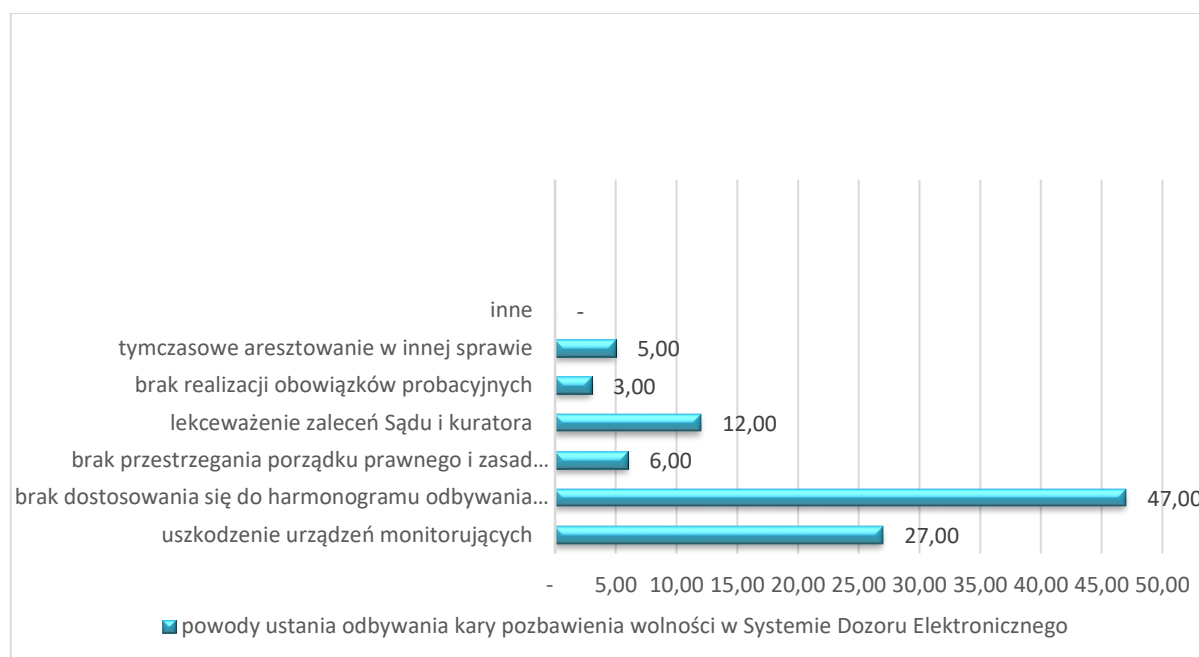
Na podstawie przedstawionych danych wynika, że 47% badanych było zdania, że głównym powodem naruszeń w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest brak dostosowania się do rygorów tego systemu. 14% badanych wskazało

problemy z uzależnieniem jako przyczynę naruszeń w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 12% badanych uznało kontakt ze środowiskiem przestępczym, problemy z dostosowaniem się do formy odbywania kary oraz trudności w respektowaniu harmonogramu przez pracodawcę za przesłanki naruszeń. 3% badanych wskazało względy rodzinne jako powód naruszeń w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Analizując dane (47% głosów badanych), można stwierdzić, że brak dostosowania się do rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był głównym powodem naruszeń.

Należy zauważyć, że wykonywanie kary w tym systemie może zakończyć się niepomyślnie. Na wykresie 30 przedstawiono powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego według opinii skazanych.

Wykres 30. Powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Analizując przedstawione dane, można wnioskować, że 47% badanych jest zdania, że głównym powodem ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest brak dostosowania się do harmonogramu odbywania kary w tym systemie. Natomiast 27% badanych wskazało na uszkodzenie urządzeń monitorujących jako przyczynę ustania odbywania kary. Dla 12% badanych głównym powodem był brak przestrzegania zaleceń Sądu i kuratora. 6% respondentów uznało brak przestrzegania porządku prawnego

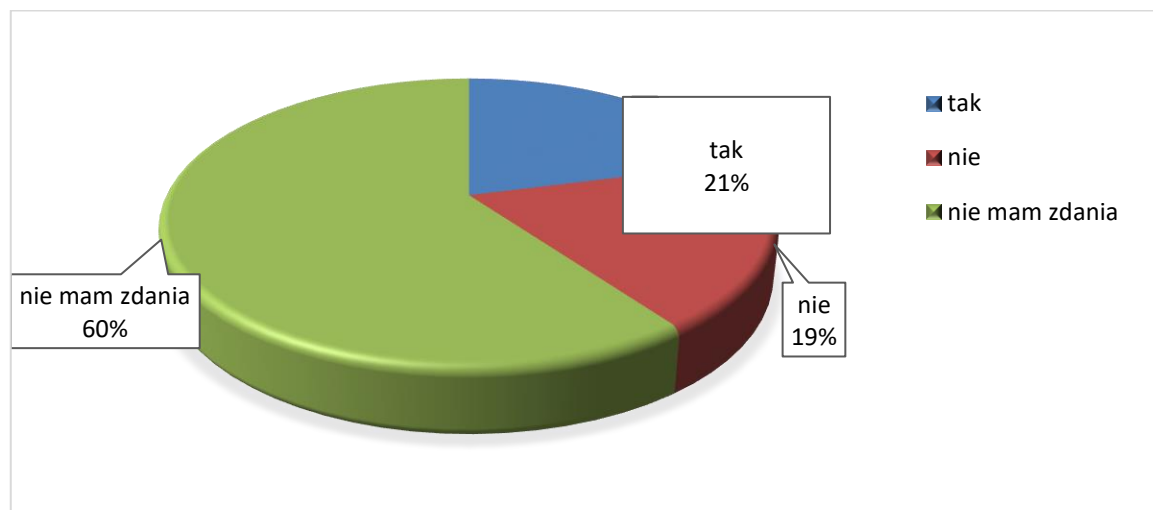
i zasad współżycia społecznego za przyczynę ustania odbywania kary. Natomiast dla 5% badanych tymczasowe aresztowanie w innej sprawie było powodem zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Tylko 3% badanych wskazało brak realizacji obowiązków probacyjnych jako główną przyczynę. Z przeprowadzonej analizy wynika, że najczęstszym powodem ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest brak dostosowania się do harmonogramu odbywania kary, co potwierdziło 47% badanych.

4.4. Przesłanki do zmiany sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności według opinii skazanych

Warunkiem koniecznym do realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego udzielają Sędziowie Wydziału Penitencjarnego.

Osoby skazane wyrażały swoje stanowisko, dotyczące opinii: Czy Sąd Penitencjarny często nie wyraża zgody na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego? Dane zaprezentowano na wykresie 31.

Wykres 31. Częstotliwość nie wyrażania zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w ocenie osób skazanych. N=100

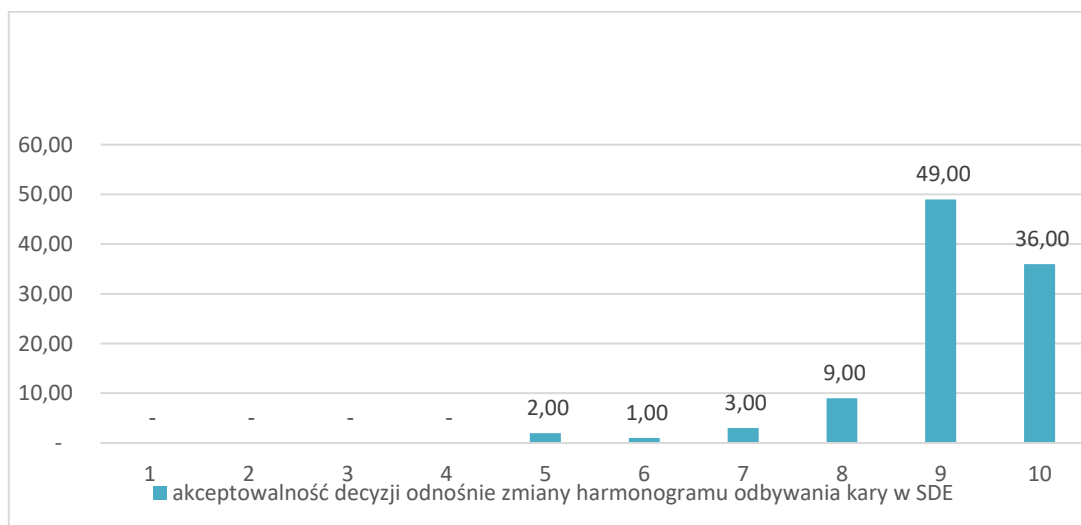
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych można wnioskować, że 60% badanych nie ma zdania, na temat braku wyrażania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast 21% badanych jest zdania, że Sąd Penitencjarny często nie wyraża zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kolejno 19% badanych było zdania, że Sąd Penitencjarny często wyraża zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Mając na uwadze pozyskane dane, można wnioskować, że większość skazanych, tj. 60% badanych nie posiada wiedzy, na temat braku wyrażania zgody przez Sąd Penitencjarny na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdza wybór kategorii wskazań – nie mam zdania.

Podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego kuratorzy mają możliwość dokonywania zmian harmonogramu, uwzględniając potrzeby skazanego oraz jego grafik pracy. Decyzje dotyczące zmiany harmonogramu są przekazywane do właściwego Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, z siedzibą w miejscu pobytu skazanego, w celu zatwierdzenia przez Sędziego. Skazani mieli możliwość wyrażenia swojego stanowiska w sprawie akceptowalności decyzji podejmowanych przez kuratorów sądowych dotyczących zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane dotyczące tego stanowiska zostały przedstawione na wykresie 32.

Wykres 32. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w opinii skazanych. N=100

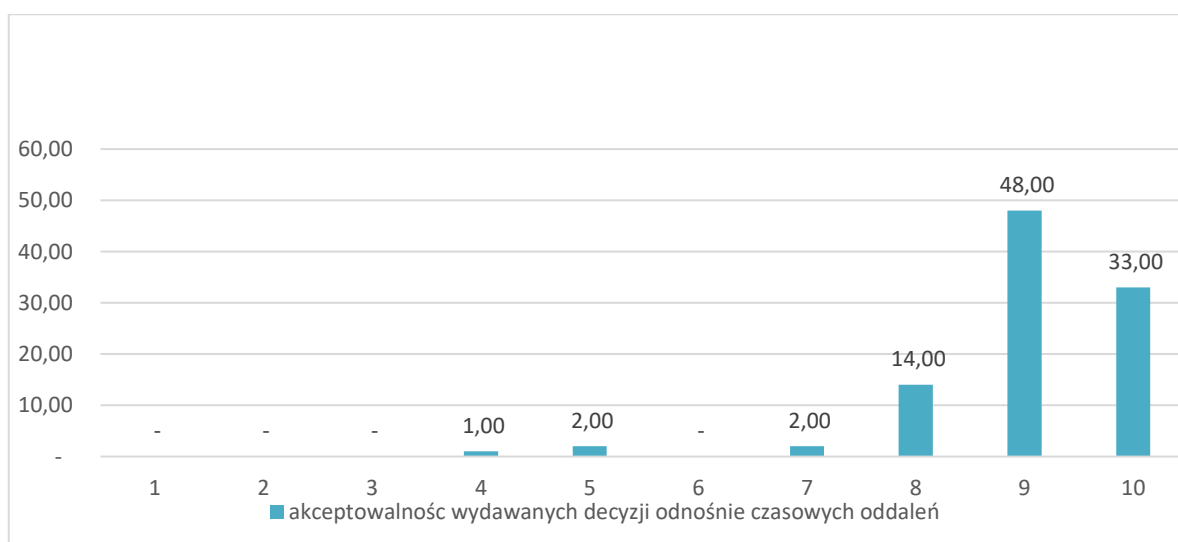

Źródło: Opracowanie własne

Analizując dostępne dane, można stwierdzić, że 49% badanych oceniło na poziomie 9 akceptowalność decyzji wydawanych przez kuratora sądowego i ich akceptowalność przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego właściwego dla miejsca pobytu skazanego. Istotnym wyborem była również ocena na poziomie 10, dokonana przez 36% badanych. Zdaniem 9% badanych ocena akceptowalności przez Sąd Penitencjarny decyzji kuratora sądowego wynosiła 8. Natomiast dla 3% badanych akceptowalność tych decyzji wynosiła 7. Wybór liczby 6 jako oceny akceptowalności decyzji kuratorów sądowych przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego dokonało 2% badanych. Badani nie dokonali wyborów w przedziale od 1 do 4. Na podstawie zebranych danych można wnioskować, że według 94% skazanych wydawane decyzje kuratorów sądowych dotyczące zmiany harmonogramu zostały znacznie zaakceptowane przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, co potwierdza wybór ocen w przedziale od 8 do 10.

Skazani wyrażali również swoje stanowisko dotyczące akceptowalności wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Czasowe oddalenia mają swoje uzasadnienie w ważnych względach zdrowotnych, rodzinnych, mogą być udzielane na okres 7 dni. Dane zilustrowano na wykresie 33.

Wykres 33. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w opinii skazanych. N=100

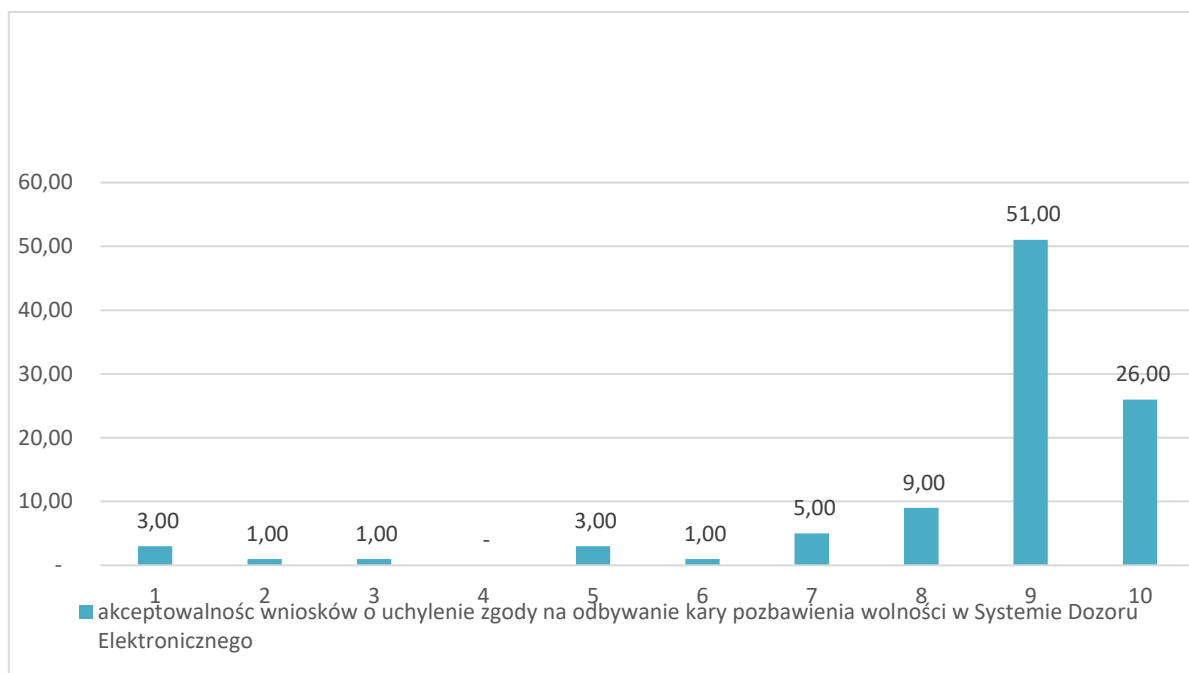
Źródło: Opracowanie własne

Według pozyskanych danych, 48% badanych oceniło akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych, dotyczących czasowego oddalenia- na poziomie liczby 9.

Kolejno 33% badanych oceniło poziom akceptowalności - wydawanych decyzji o czasowe oddalenie, przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny, na poziomie liczby 10. Następnie 14% badanych oceniło poziom akceptowalności decyzji o czasowe oddalenie wydawanych przez kuratorów sądowych a akceptowanych przez Sąd Penitencjarny, dokonując wyboru liczby 8. Natomiast po 2% badanych było zdania, że adekwatną oceną dla określenia poziomu akceptowalności wydawanych decyzji odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, będzie liczba 7 i 5. Tylko 1 % badanych oceniło akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów o czasowym oddaleniu przez Sąd Penitencjarny na poziomie liczby 4.

Z analizy przedstawionych danych, można wnioskować w sposób jednoznaczny, że zdaniem skazanych istniała znaczna akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, co potwierdziło 95% badanych, dokonując wyboru z kategorii wskazań liczb w przedziale 8-10. Badani wyrazili również swoje zdanie dotyczące akceptowalności wystosowanych wniosków o cofnięcie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Wniosek o cofnięcie zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego może wynikać z negatywnej postawy skazanego, niewłaściwego dostosowania się do rygorów odbywania kary w tym systemie, braku przestrzegania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. Dane zostały przedstawione na wykresie 34.

Wykres 34. Przychylenie się Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Wydział Penitencjarny w opinii skazanych. N=100

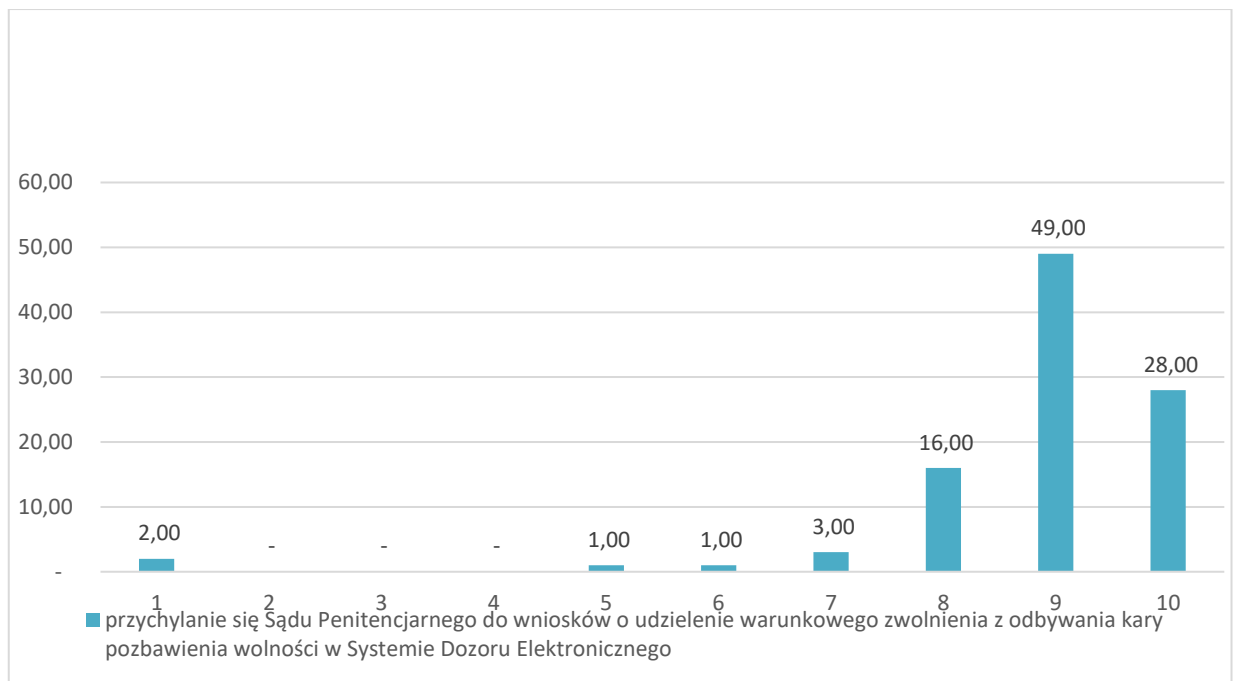
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że 51% badanych oceniło przychyłność Sądu Penitencjarnego w stosunku do wystosowanych przez kuratorów sądowych wniosków o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 9. Natomiast 26% badanych oceniło przychyłność Sądu na poziomie liczby 10. Kolejno 9% badanych oceniło przychyłność Sądu na poziomie liczby 8. Tylko 5% badanych uważa, że odpowiednią oceną dla przychyłności Sądu do wniosków o uchylenie zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego jest liczba 7. Następnie, po 3% badanych oceniło przychyłność Sądu na poziomie liczb 1 i 5. Po 1% badanych dokonało oceny przychyłności Sądu na podstawie liczb 2, 3 i 6. Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że większość skazanych (86% badanych) uważa, że Sąd Penitencjarny wykazuje znaczną przychyłność w stosunku do wniosków kuratorów sądowych o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdzają wybory z kategorii liczb w przedziale od 8 do 10.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być złożony wniosek o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Skazani wyrażali swój pogląd na temat, przychylności Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zilustrowano na wykresie 35.

Wykres 35. Przychylenie się Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

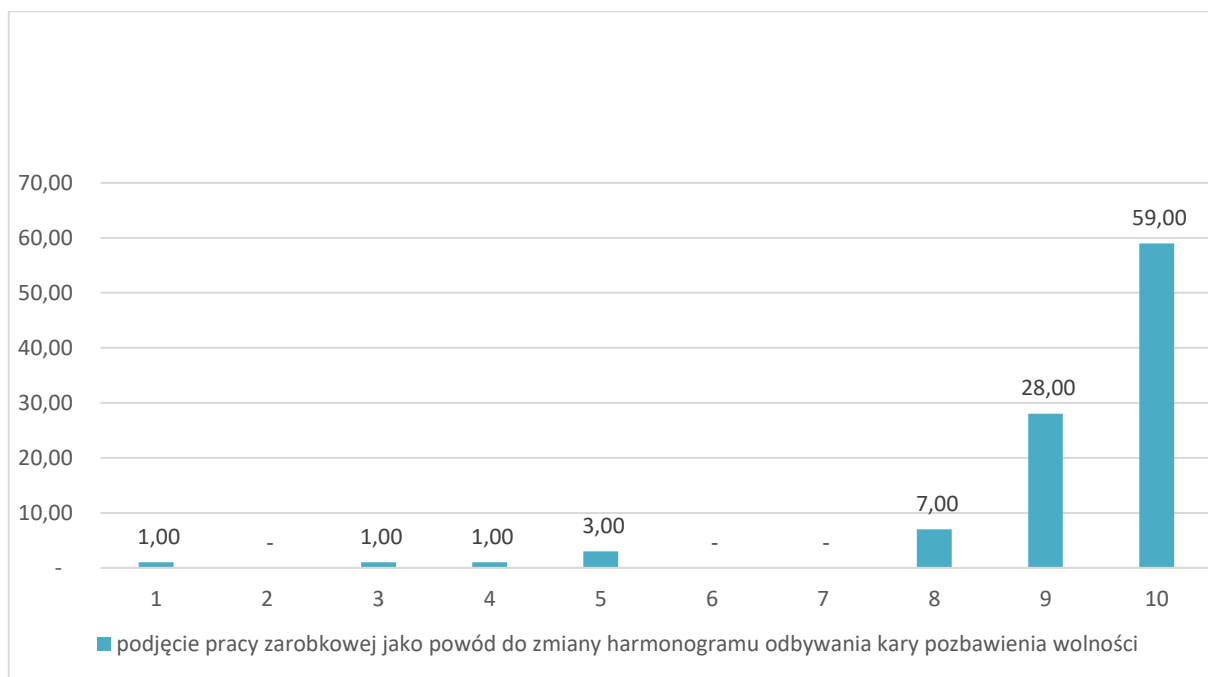
Z analizy przedstawionych danych wynika, że 49% badanych ocenia przychylenie się Sędziów Penitencjarnych do wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie przez kuratorów sądowych z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 9. Natomiast 28% badanych oceniło działania Sądu Penitencjarnego odnośnie uwzględniania wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 10. Kolejno 16% badanych wybrało liczbę 8 dla oceny działań Sądu Penitencjarnego odnośnie akceptowalności wniosków wystosowanych przez kuratorów sądowych o warunkowe zwolnienie z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. 3% badanych oceniło przychylenie się Sędziów Penitencjarnych do wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie przez kuratorów sądowych z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru liczby 7. Po

1% badanych dokonało wyboru liczby 5 i 6. Tylko 2% badanych oceniło działania Sądu w zakresie akceptowalności wniosków o warunkowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru liczby 1.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że zdaniem skazanych istnieje znaczna przychylność Sądu Penitencjarnego do zasadności wystosowanych wniosków ze strony kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Badani ocenili przychylność Sądu Penitencjarnego odnośnie akceptowalności wystosowanych wniosków przez kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego bardzo wysoko, o czym świadczy wybór liczb w przedziale 8-10 z kategorii wyborów przez 93% badanych.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego istnieje możliwość modyfikacji harmonogramu. Skazani zgłaszają różne powody, które mogą być istotne dla zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Skazani ustosunkowali się do okoliczności podjęcie pracy zarobkowej jako powodu do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w SDE.. Dane przedstawiono na wykresie 36.

Wykres 36. Podjęcie pracy zarobkowej jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności. N=100

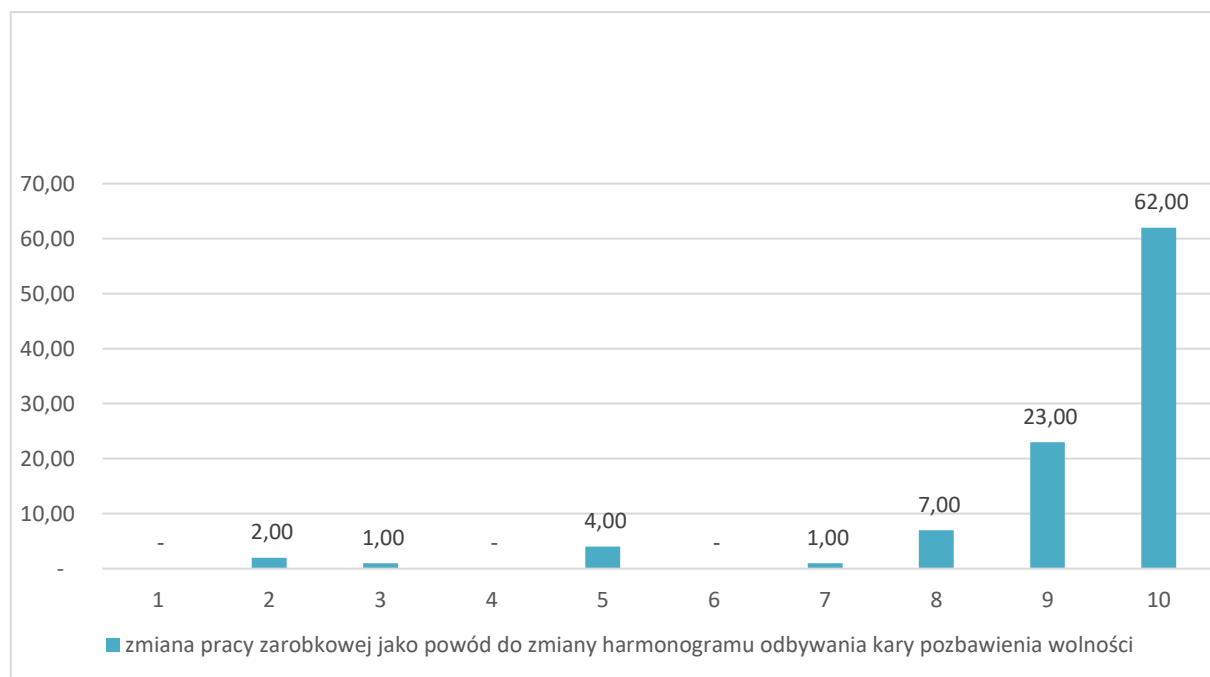
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że 59% badanych oceniło podjęcie pracy zarobkowej w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego jako najważniejszy powód do zmiany harmonogramu. Przyznali oni temu powodowi ocenę 10. Natomiast 28% badanych uznało ten powód za istotny, przyznając mu ocenę 9. Kolejne 7% badanych oceniło ważność podjęcia pracy zarobkowej jako powód do zmiany harmonogramu na poziomie oceny 8. Natomiast 3% badanych wybrało ocenę 5 dla istotności podjęcia pracy zarobkowej jako powodu do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 1% badanych dokonało wyboru ocen 1, 3 i 4.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że zdaniem znacznej liczby badanych, tj. 87%, podjęcie pracy zarobkowej stanowi istotny powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdza wybór ocen z przedziału 9-10 z kategorii wyborów.

Kolejnym powodem do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była podawana zmiana pracy zarobkowej. Zdanie skazanych na temat istoty zmiany pracy zarobkowej, jako powodu do modyfikacji harmonogramu, zaprezentowano na wykresie 37.

Wykres 37. Zmiana pracy zarobkowej jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

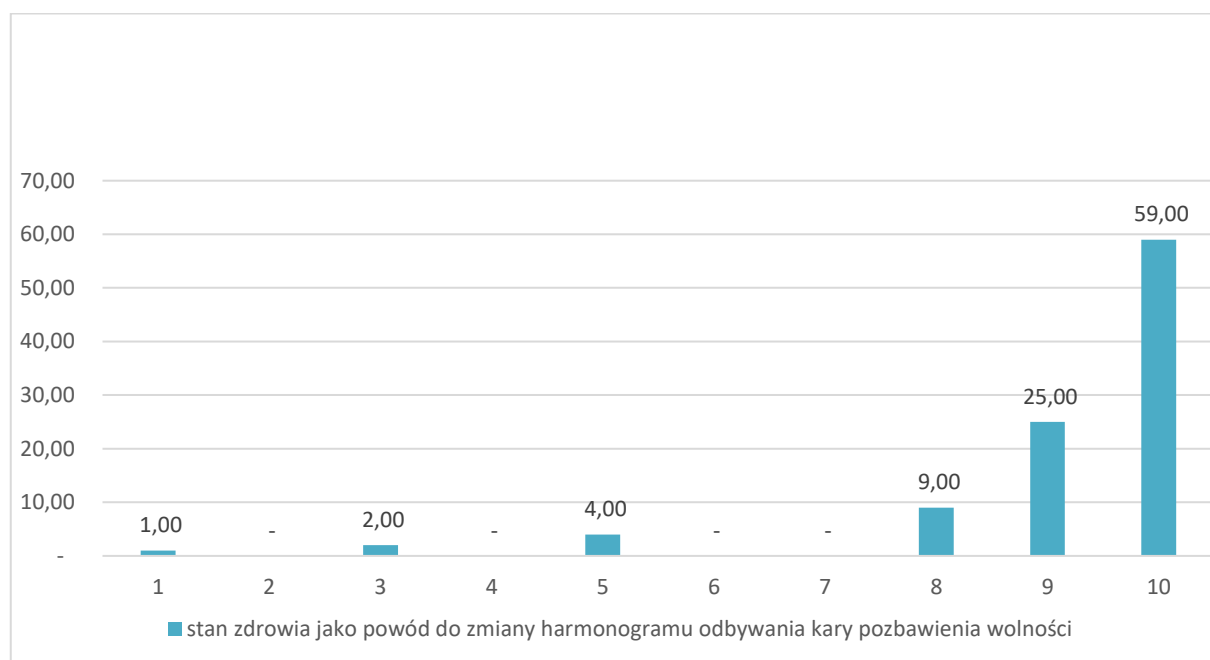

Z analizy przedstawionych danych wynika, że 62% badanych oceniło zmianę pracy zarobkowej w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego jako istotny powód do modyfikacji harmonogramu, przyznając temu powodowi ocenę 10. Natomiast 23% badanych uznało ten powód za istotny, przyznając mu ocenę 9. Kolejne 7% badanych oceniło ważność zmiany pracy zarobkowej jako powodu do zmiany harmonogramu na poziomie oceny 8. 4% badanych wybrało ocenę 5 dla istotności zmiany pracy zarobkowej jako powodu do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Następnie 2% badanych wybrało ocenę 2 dla ważności zmiany pracy zarobkowej jako powodu do modyfikacji harmonogramu. Tylko 1% badanych wybrało ocenę 3 dla ważności zmiany pracy zarobkowej jako powodu do modyfikacji harmonogramu.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że zdaniem znacznej liczby badanych, tj. 87%, zmiana pracy zarobkowej stanowi istotny powód do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdza wybór ocen z przedziału 9-10 z kategorii wyborów.

Skazani zgłaszają w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego problemy zdrowotne, które mogą być powodem modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Ocenę tej przyczyny przez badanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 38.

Wykres 38. Stan zdrowia jako przyczyna do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 59 % badanych stan zdrowia jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 10. Zdaniem 25% badanych przyczyna dotycząca stanu zdrowia pozostaje przesłanką do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego i została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 9% badanych, przesłanka do zmiany harmonogramu ze względu na stan zdrowia wobec skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 8. Zdaniem 4% badanych, przyczyna ze względu na stan zdrowia do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 5.

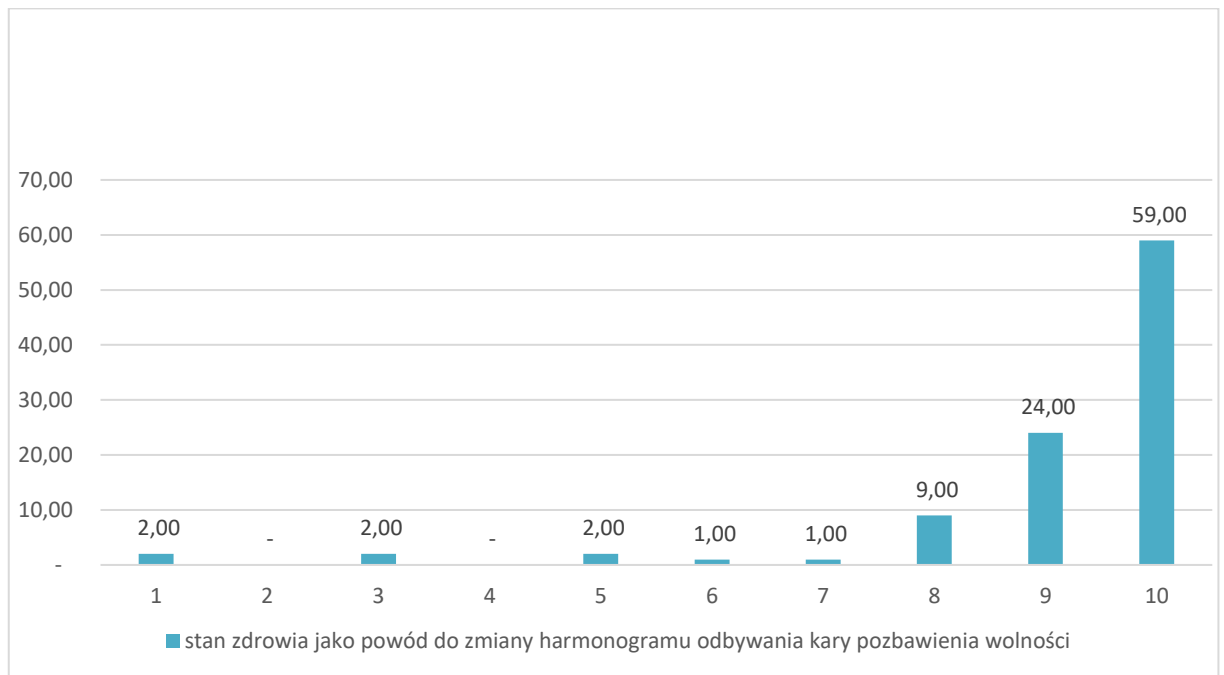
Natomiast według 1% badanych przesłanka do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na stan zdrowia skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 93% badanych, potwierdza, że w pełni uzasadniona pozostaje przesłanka, dotycząca stanu zdrowia skazanego do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 8-10. Natomiast 7% badanych oceniło przesłankę dotyczącą stanu zdrowia jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii wskazań -ocen w skali 1-5.

Modyfikacja harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może uzasadniona sytuacją rodzinną skazanego.

Badani oceniali ważność przesłanki dotyczącej sytuacji rodzinnej skazanego jako powód do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Ocenę tej przyczyny do modyfikacji harmonogramu w Systemie Dozoru Elektronicznego, zaprezentowano na wykresie 39.

Wykres 39. Sytuacja rodzinna jako przyczyna modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

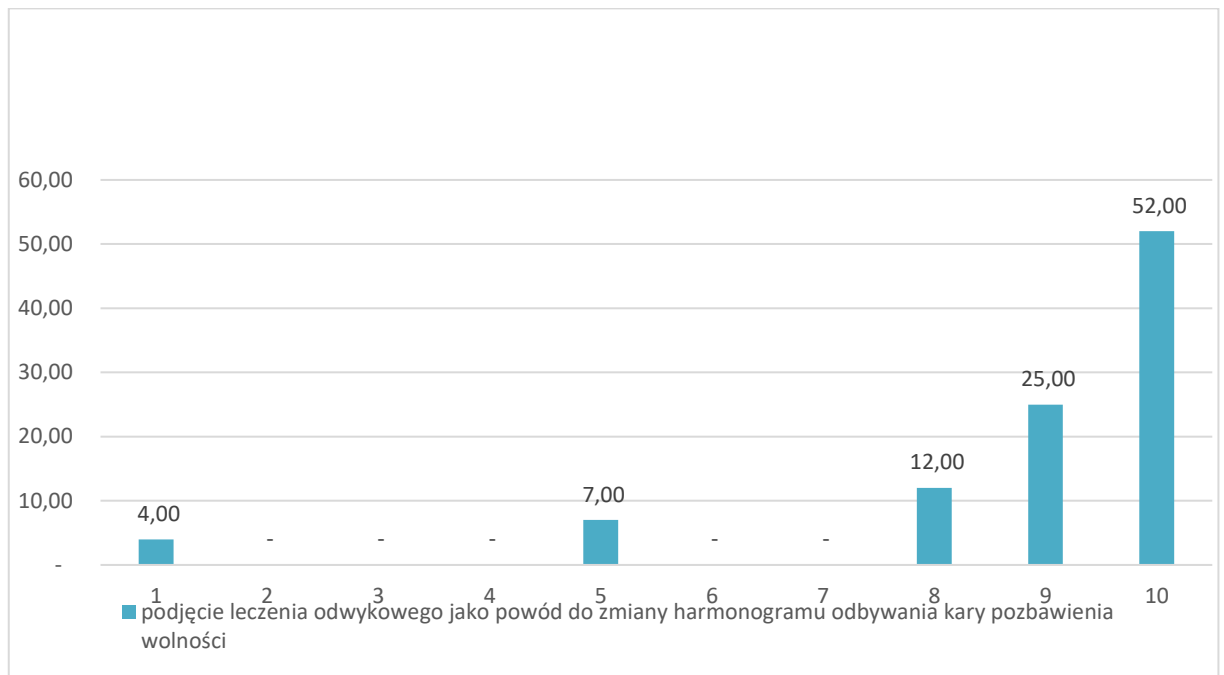
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 59% badanych przyczynę dotyczącą sytuacji rodzinnej jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie oceny 10. Zdaniem 24% badanych przyczyna ta została oceniona na poziomie oceny 9. Zdaniem 9% badanych rekomendacja dotycząca sytuacji rodzinnej jako argument do zmiany harmonogramu została oceniona na poziomie oceny 8. Po 2% badanych przyczynę tę oceniono na poziomie ocen 1, 3 i 5. Natomiast po 1% badanych oceniło rekomendację dotyczące sytuacji rodzinnej na poziomie ocen 6-7.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, aż 92%, uznała rekomendację dotyczącą sytuacji rodzinnej skazanego za istotną do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdzają wybory ocen na poziomie 8-10. Natomiast 8% badanych dokonało ocen z przedziału 1-7 dla tej rekomendacji.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego. Ocenę tej rekomendacji w skali od 1-10 według opinii skazanych, zaprezentowano na wykresie 40.

Wykres 40. Podjęcie leczenia odwykowego jako przyczyna do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 52% badanych przyczynę, dotyczącą podjęcia leczenia odwykowego jako przesłankę do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 10. Zdaniem 25% badanych przyczyna dotycząca podjęcia leczenia odwykowego jako powód- do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 12 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu podjęcie leczenia odwykowego przez skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Natomiast 7% badanych, przyczynę dotyczącą podjęcia leczenia odwykowego jako argument-do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5.

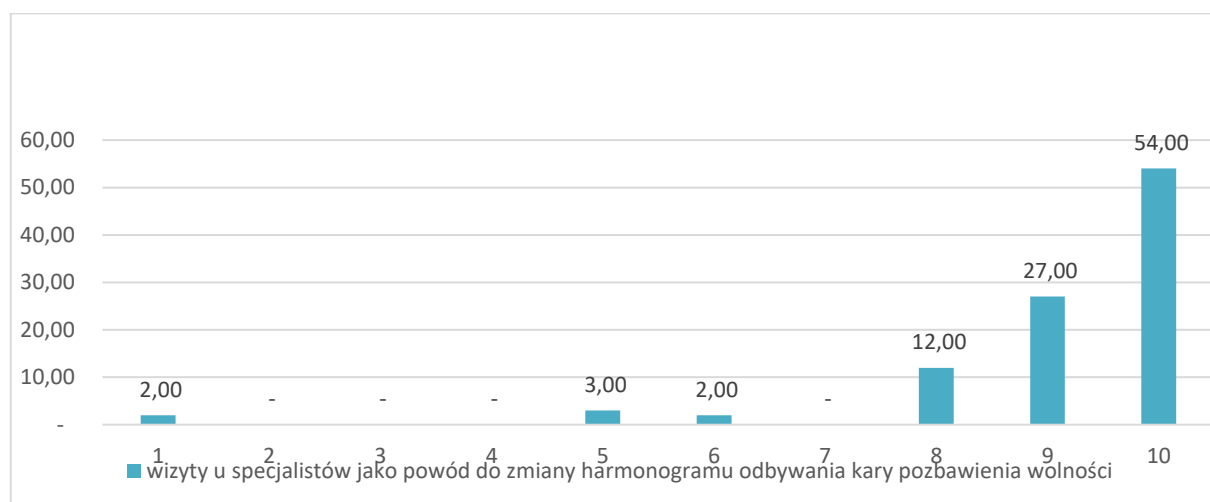
Natomiast 4% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na podjęcie leczenia odwykowego, oceniło na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 89% badanych, było zdania, że istotna była rekomendacja podjęcia leczenia odwykowego przez skazanego do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie

Dozoru Elektronicznego , co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 8-10. Natomiast 11% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na podjęcie leczenia odwykowego, dokonując ocen z kategorii wyborów, tj. od 1-7.

Rekomendację do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą być wizyty u specjalistów. Ocenę tej rekomendacji w skali od 1-10, jako powodu do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego , zaprezentowano na wykresie 41.

Wykres 41. Wizyty u specjalistów jako przyczyna do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

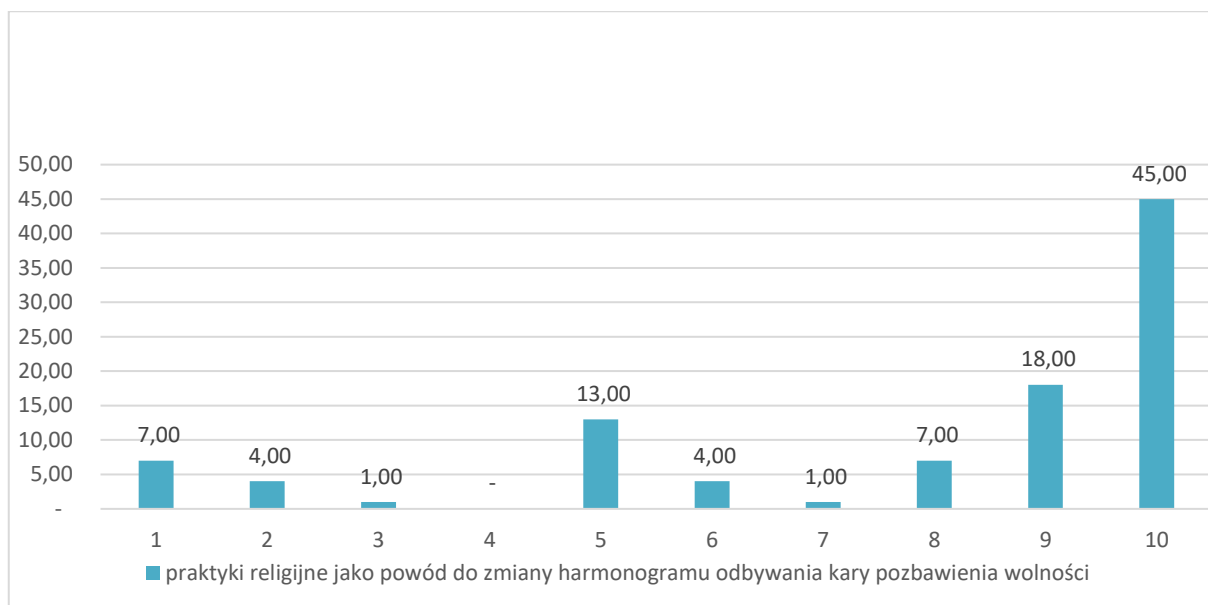

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że zdaniem 54% badanych wizyty u specjalistów odbywane przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowią istotną rekomendację do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności, co potwierdza ocena na poziomie liczby 10. Zdaniem 27% badanych wizyty u specjalistów również są istotne, co jest odzwierciedlone oceną na poziomie liczby 9. Natomiast 3% badanych oceniło rekomendację wizyt u specjalistów na poziomie liczby 5. Po 2% badanych rekomendację oceniło na poziomie liczby 1 i 6. Analizując te dane, można stwierdzić, że znacząca liczba badanych, tj. 91%, uważa wizyty u specjalistów za istotną przyczynę do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdza wybór ocen na poziomie liczb 8-10. Tylko 9% badanych oceniło tę rekomendację na poziomie 1, 5 i 6.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą być praktyki religijne. Ocenę tej rekomendacji w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 42.

Wykres 42. Praktyki religijne jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

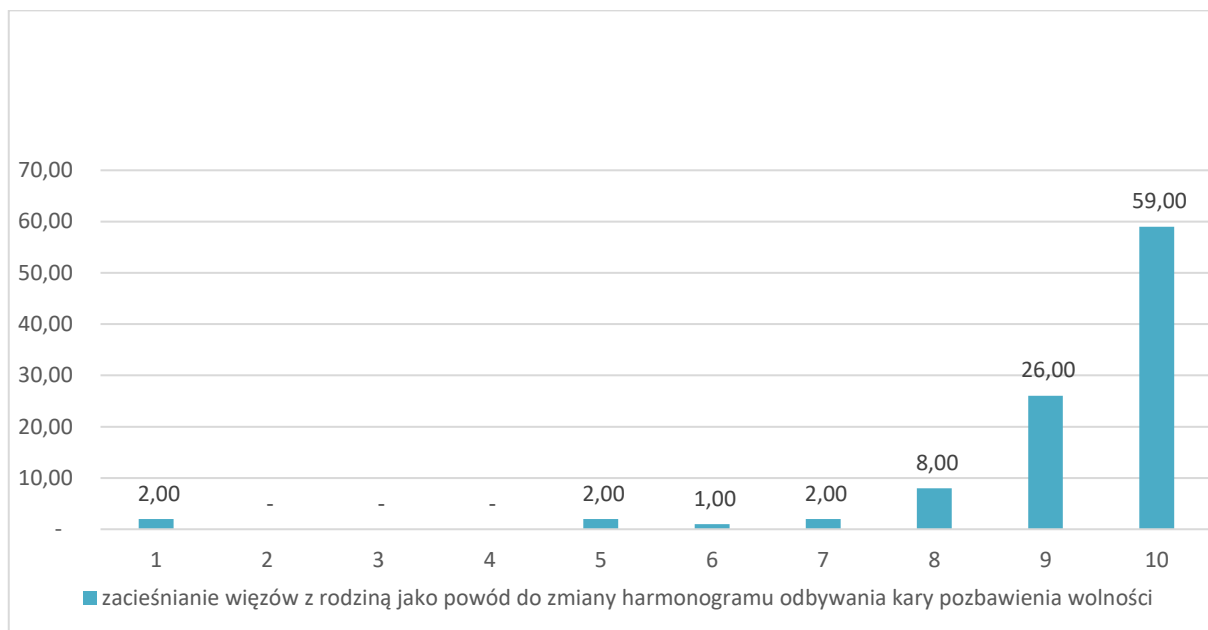
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 45% badanych praktyki religijne odbywane przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego zostały ocenione na poziomie liczby 10, jako istotny powód do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności. Zdaniem 18 % badanych rekomendacja dotycząca praktyk religijnych została oceniona na poziomie liczby 9. Natomiast 13% badanych oceniło tę rekomendację na poziomie liczby 5. Kolejno po 7% badanych wybrało ocenę na poziomie liczb 1 i 8 . Po 4% badanych oceniło rekomendację na poziomie liczb 2 i 6. . Po 1% badanych wybrało ocenę na poziomie liczb 3 i 7 .

Z analizy danych wynika, że ponad połowa badanych, tj. 63%, uważa praktyki religijne za istotny powód do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdzają wybory ocen na poziomie liczb 9-10. Natomiast 37% badanych oceniło tę rekomendację na poziomie liczb od 1-8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może stanowić przesłanka – zacieśniania więzów z rodziną. Ocenę tej rekomendacji przez badanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 43.

Wykres 43. Zacieśnianie więzów z rodziną jako przesłanka do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

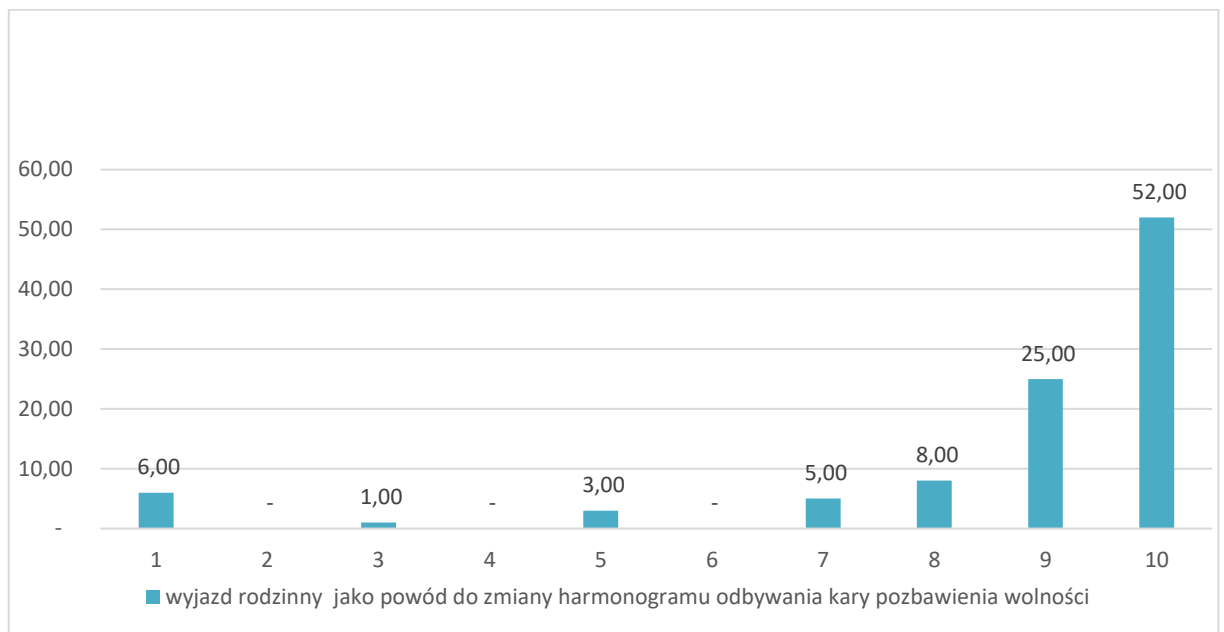
Z przedstawionych danych wynika, że według 59% badanych rekomendacją do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu zacieśnianie więzów z rodziną przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Według 26% badanych, rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 8% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Po 2% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych, oceniono na poziomie liczb 1, 5 i 7. Według 1% badanych, rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną, oceniono na poziomie liczby 6.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znacząca liczba badanych, bo 85 % badanych, było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych, została oceniono wysoko, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 9-10. Natomiast według 15 % badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania

kary pozbawienia wolności ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów, na poziomie liczb 1 oraz w przedziale od 5-8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być przesłanka-wyjazdu rodzinnego. Ocenę tej rekomendacji przez badanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 44.

Wykres 44. Wyjazd rodzinny jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 52% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wyjazd rodzinny skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 25% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego- ze względu na wyjazd rodzinny, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 8% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na wyjazd rodzinny, wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Zdaniem 6% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu wyjazd rodziny skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

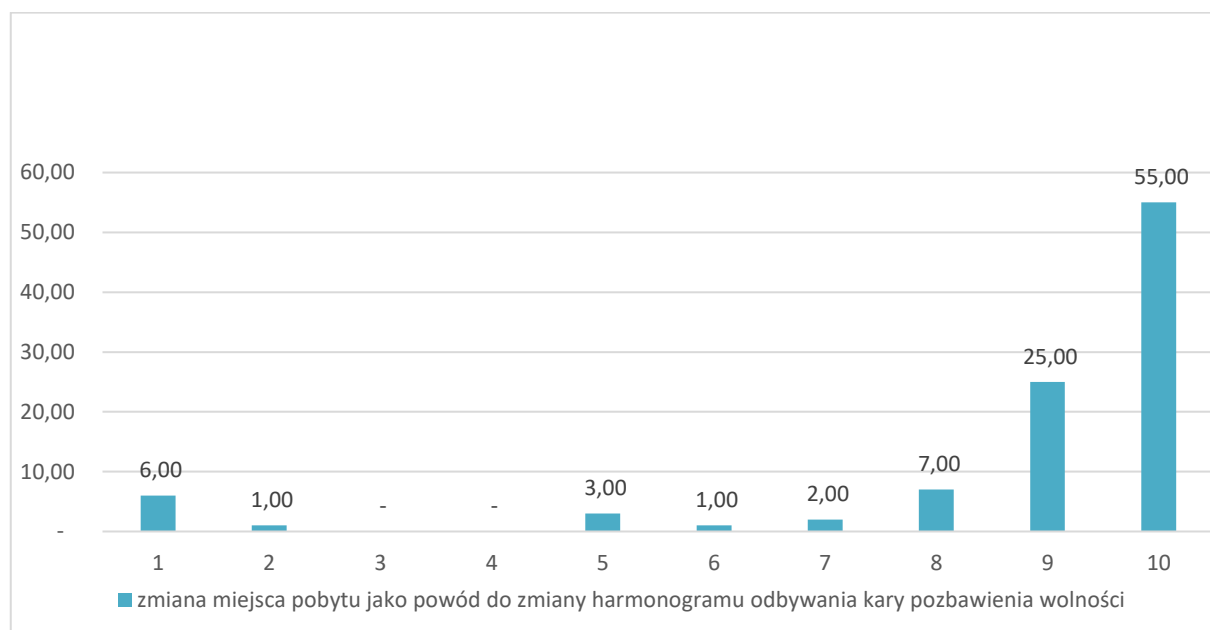

Według 3% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wyjazd rodzinny skazanych, oceniono na poziomie liczby 5. Tylko 1% badanych ocenił przesłankę -wyjazdu rodzinnego do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności, na poziomie liczby 3.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 77% badanych, było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu wyjazd rodzinny skazanego, została oceniono wysoko, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 9-10. Natomiast według 23% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na wyjazd rodzinny skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów. na poziomie liczb w przedziale 1,3,5, 7 i 8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być zmiana miejsca pobytu. Ocenę tej rekomendacji według badanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 45.

Wykres 45. Zmiana miejsca pobytu jako rekomendacja do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 55 % badanych rekomendację do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności ze względu na zmianę miejsca pobytu wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego,

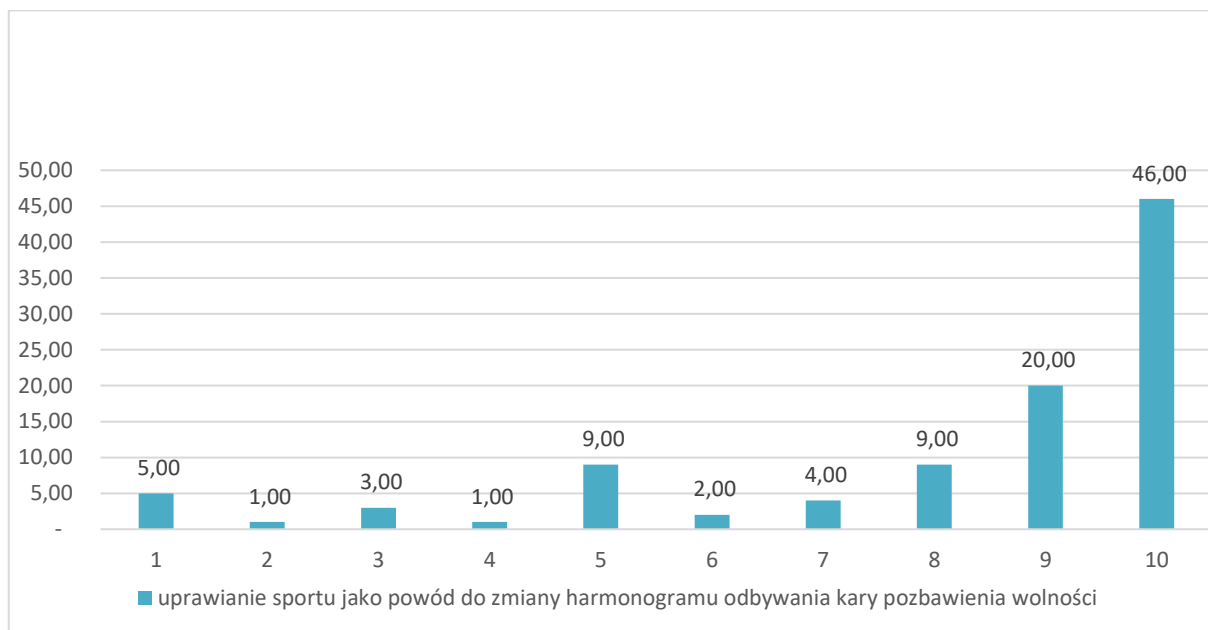
oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 25% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 7 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na zmianę miejsca pobytu, wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Zdaniem 6% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Według 3% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanych, oceniono na poziomie liczby 5. Po 1% badanych ocenił przesłankę -zmianę miejsca pobytu do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności, na poziomie liczby 2 i 6. Zdaniem 2% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona na poziomie liczby 7.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo 80 % badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 9-10. Natomiast według 20 % badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, na poziomie liczb w przedziale 1-8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument -uprawiania sportu. Ocenę tej rekomendacji według opinii badanych, zaprezentowano na wykresie 46.

Wykres 46. Uprawianie sportu jako rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 46 % badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na uprawianie sportu przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 20 % badanych była zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Po 9% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczb 5 i 8. Zdaniem 5% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu przez skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Zdaniem 4% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu wobec skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 7.

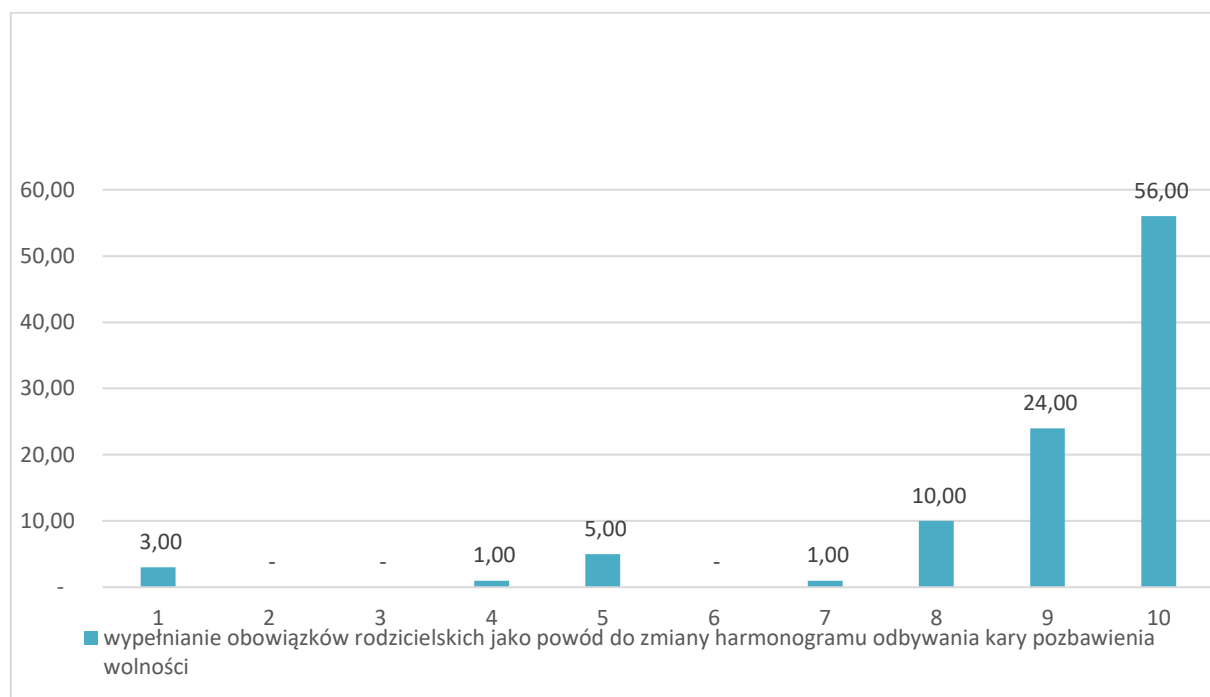
Według 3% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na uprawianie sportu, oceniono na poziomie liczby 3. Po 1% badanych ocenił przesłankę -uprawiania sportu do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności, na poziomie liczby 1 i 4. Zdaniem 2%

badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu, została oceniona na poziomie liczby 6.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 66% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu przez skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 9-10. Natomiast 34% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na uprawianie sportu przez skazanego na poziomie wyborów ocen w przedziale 1-8.

Rekomendacją w do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument – wypełniania obowiązków rodzicielskich. Ocenę tej rekomendacji według opinii badanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 47.

Wykres 47. Wypełnianie obowiązków rodzicielskich jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 56% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego,

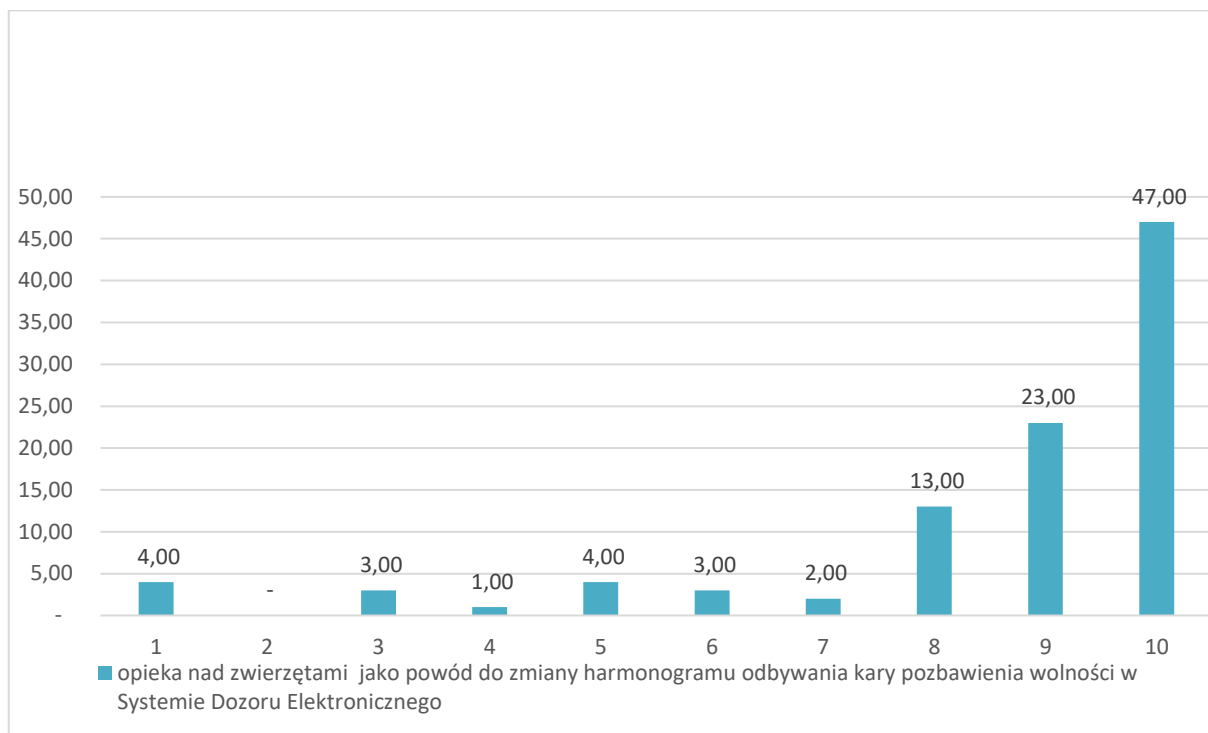
ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 24 % badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 10% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich wobec skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8.

Według 5% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich, oceniono na poziomie liczby 5. Kolejno 3% badanych ocenił przesłankę -wypełnianie obowiązków rodzicielskich do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności, na poziomie liczby 1. Po 1 % badanych rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, oceniło na poziomie liczb 4 i 7.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 80 % badanych, było zdania, że rekomendacja dotycząca zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 9-10. Natomiast według 20 % badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, oceniano na poziomie liczb 1, 4-5 i 7-8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument –opieki nad zwierzętami. Ocenę tej rekomendacji według opinii skazanych w skali od 1-10, zaprezentowano na wykresie 48.

Wykres 48. Opiekę nad zwierzętami jako rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 47% badanych rekomendacją do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 23% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych- odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 13% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Po 4 % badanych rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, oceniło na poziomie liczb 1 i 5. Natomiast 3% badanych było zdania, że rekomendacja ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczb 3 i 6.

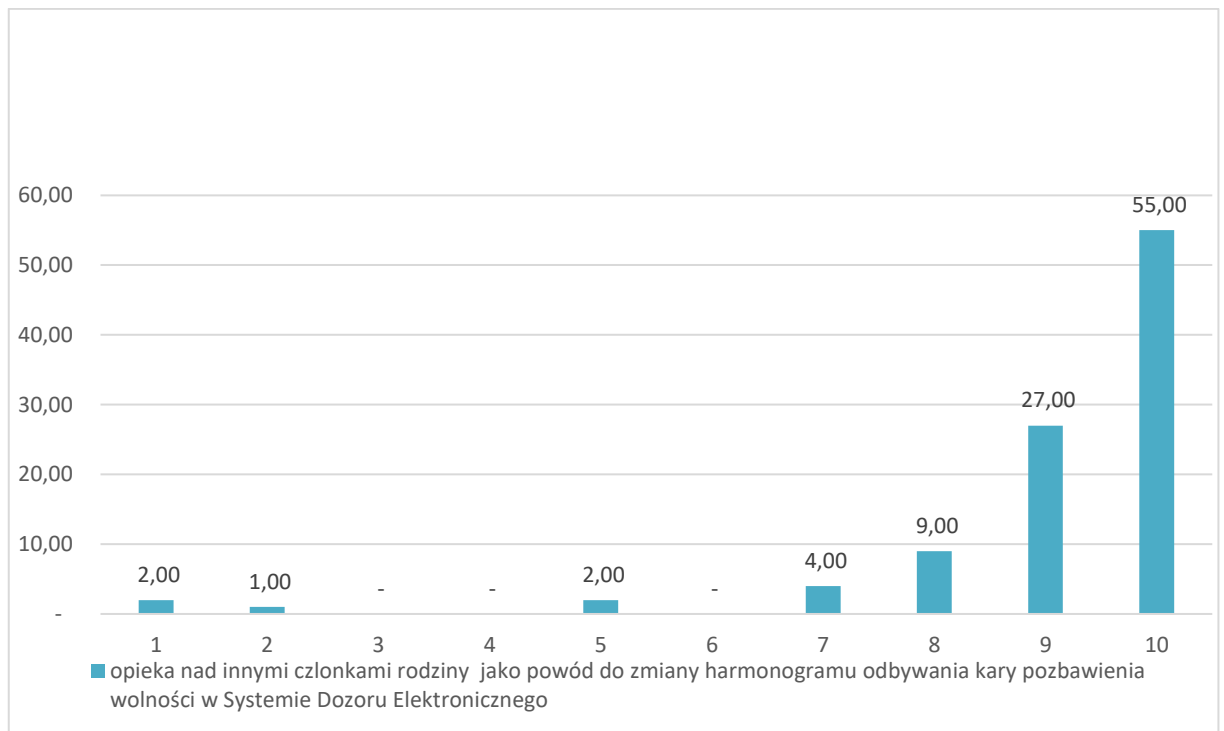
Zdaniem 2% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego

została oceniona na poziomie liczby 7. Natomiast 1% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych- odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 4.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 70% badanych, było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, została oceniona wysoko na poziomie liczb 9-10. Natomiast według 30% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, w przedziale liczb 1-8

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument –opieki nad innymi członkami rodziny. Ocenę tej rekomendacji w skali od 1-10 przez skazanych ,zaprezentowano na wykresie 49.

Wykres 49. Opiekę nad innymi członkami rodziny jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

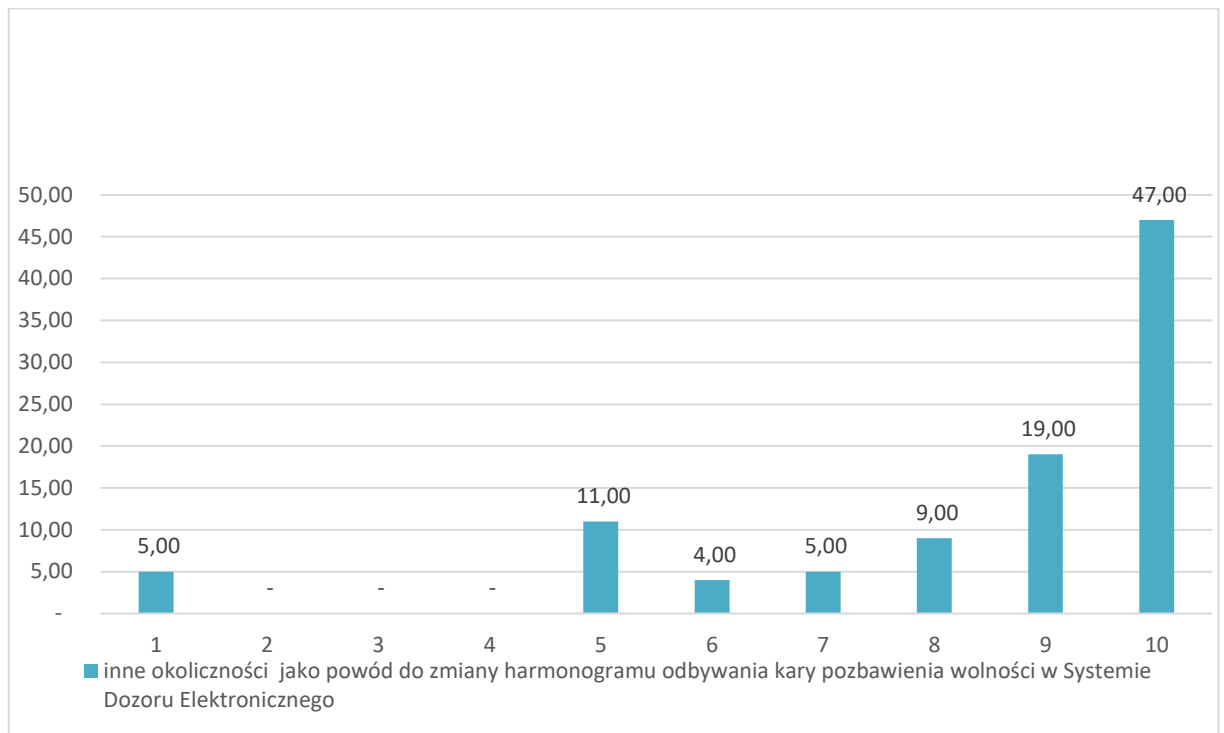
Z przedstawionych danych wynika, że według 55% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 27 % badanych sądziło, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 9% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 8. Według 4% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, oceniło na poziomie liczby 7. Po 2% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczb 1 i 5. Natomiast 1% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych- odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo 82% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 9-10. Natomiast, 18% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, w przedziale liczb 1,2, 5 oraz 7-8.

Rekomendacją do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą być inne okoliczności. Ocenę tej rekomendacji w skali od 1-10 według opinii skazanych, zaprezentowano na wykresie 50.

Wykres 50. Inne okoliczności jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

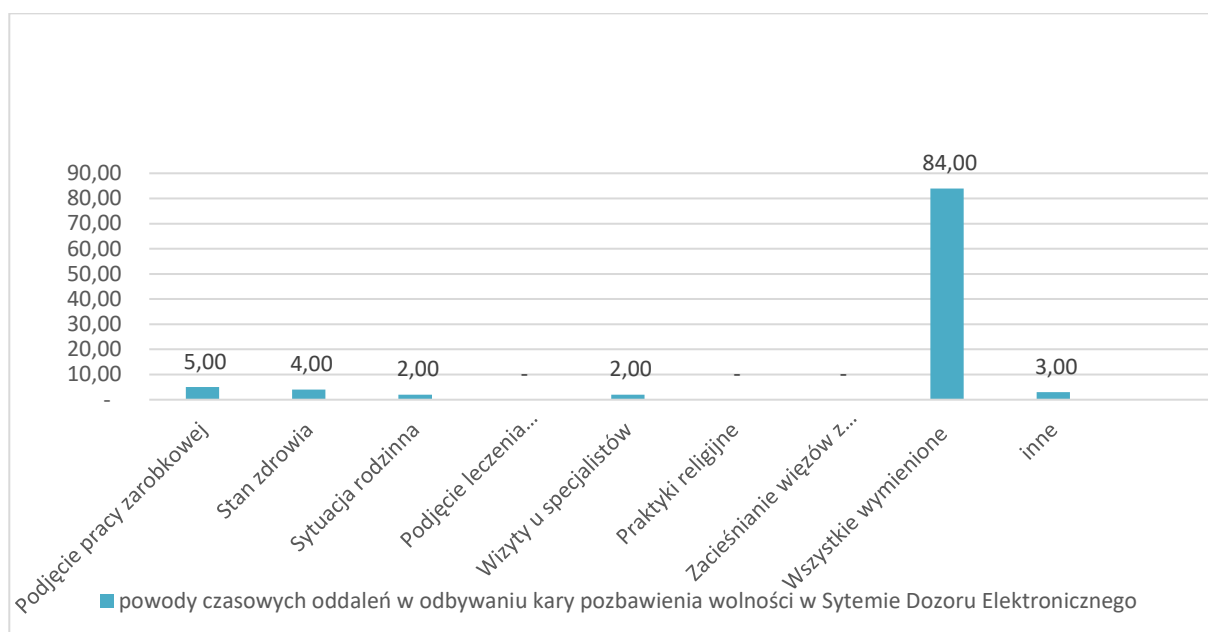
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 47% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na inne okoliczności u skazanych, oceniono na poziomie liczby 10. Natomiast 19% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności u skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 9. Zdaniem 11% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności u skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 5. Według 9% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności u skazanego, oceniło na poziomie liczby 8. Po 5% badanych było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczb 1 i 7. Według 4% badanych rekomendację do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności u skazanych, oceniło na poziomie liczby 6.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa badanych, bo 66 % badanych, było zdania, że rekomendacja do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 9 i 10. Natomiast według 34% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w przedziale na poziomie liczby 1 oraz w przedziale od 5-8.

Badani wyrażali swoje zdanie jakie były powody czasowego oddalenia. Czasowe oddalenie udzielane pozostaje z ważnych rodzinnych, zdrowotnych, zawodowych, osobistych skazanego. Dane zaprezentowano na wykresie 51.

Wykres 51. Powody czasowych oddaleń w opinii skazanych. N=100

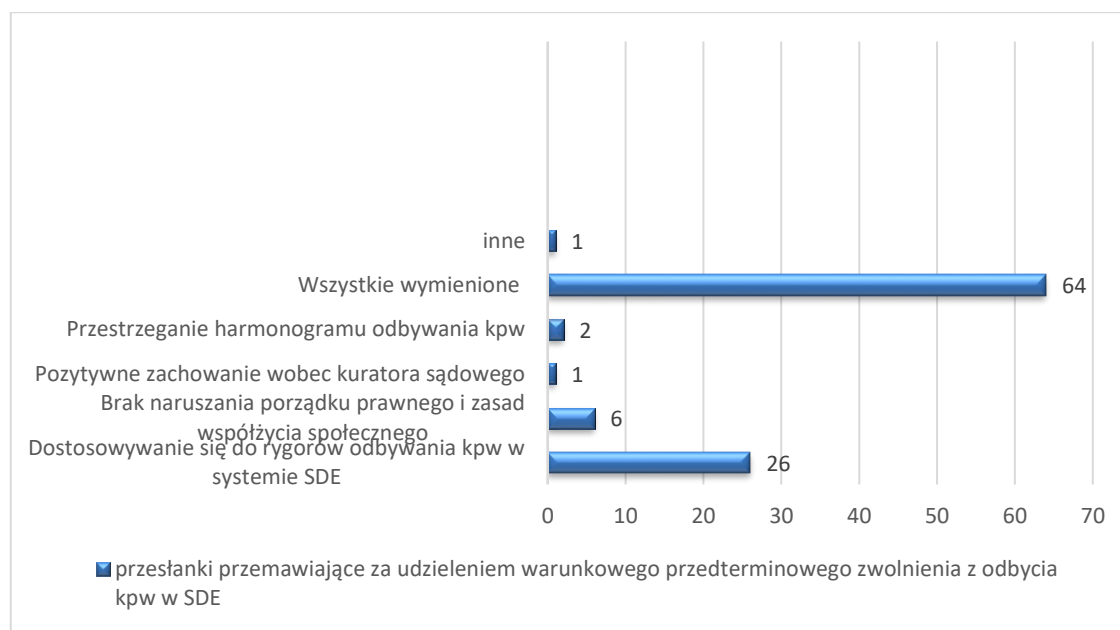
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 5% badanych rekomendację do podjęcia decyzji o czasowym oddaleniu w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowi argument podjęcia pracy zarobkowej. Natomiast 4% badanych było zdania, że rekomendację do czasowego oddalenia u skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowi stan zdrowia, Zdaniem 3% badanych rekomendację do czasowego oddalenia stanowią inne okoliczności u skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 2% badanych, sądzi, że rekomendację do

podjęcia decyzji dotyczącej czasowego oddalenia w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowi sytuacja rodzinna i wizyty u specjalistów. Dominantę w wyborach stanowi 84 % głosów badanych, według których rekomendację do podjęcia decyzji o czasowym oddaleniu w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowią następujące względy; praca zarobkowa, stan zdrowia, sytuacja rodzinna, podjęcie leczenia odwykowego, wizyty u specjalistów, praktyki religijne, zacieśnianie więzów z rodziną, inne.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, skazany może ubiegać się warunkowe przedterminowe zwolnienie. Badani wyrażali swoje stanowisko, dotyczące przesłanek jakie przemawiają za udzieleniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 52.

Wykres 52. Przesłanki przemawiające za udzieleniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 26% badanych przesłanką przemawiającą za wystosowaniem wniosku o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje dostosowywanie się rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. Natomiast 6% badanych pozostawało zdania, że przesłanką przemawiającą za a wystosowaniem

wniosku o udzielenie warunkowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowi stan zdrowia, Zdaniem 3% badanych rekomendację do czasowego oddalenia stanowi brak naruszenia porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. 2% badanych, sądzi, że przesłanką przemawiającą za wystosowaniem wniosku o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowi przestrzeganie harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. Po 1% badanych sądziło, że warunkiem koniecznym do wystosowania wniosku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje pozytywne zachowanie wobec kuratora sądowego oraz inne względy. Dominantę w wyborach stanowi 64% głosów badanych, według których przesłankami przemawiającymi za wystosowaniem wniosku o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostają wszystkie wymienione argumenty tj. dostosowywanie się do rygorów odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, brak naruszania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego, pozytywne zachowanie wobec kuratora sądowego, przestrzeganie harmonogramu odbywania kpw oraz inne względy, typu -właściwości, warunki osobiste sprawcy, dotychczasowy sposób życia, karalność.

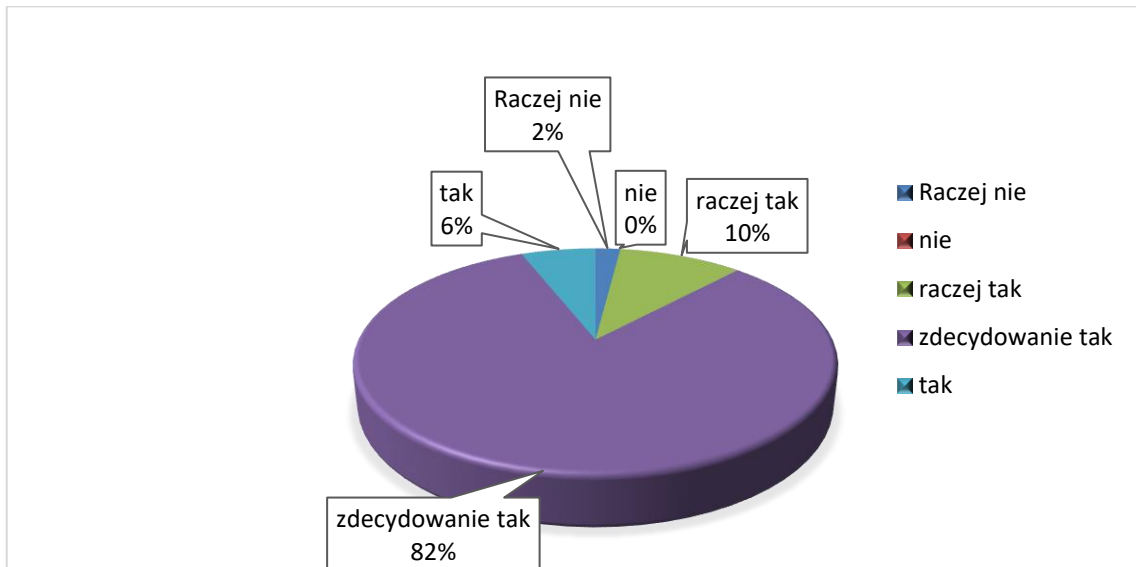
4.5. Readaptacja do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych

Osoby skazane w Systemie Dozoru Elektronicznego mają możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w innej formie niż kara izolacyjna. Dzięki temu, skazani mogą funkcjonować w warunkach wolnościowych, które nie są związane z izolacją od społeczeństwa.

Przebywanie skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego daje im szansę na adaptację do życia społecznego w warunkach wolnościowych. Proces readaptacji ma na celu zmianę postawy skazanego w kierunku społecznie akceptowalnym, przestrzeganie prawa oraz zasad współżycia społecznego. Skazani mają również możliwość pełnienia określonych ról społecznych oraz przejawiania odpowiedzialności za swoje życie i finansowe zobowiązania.

Badani zostali zapytani o swoją satysfakcję z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wyniki tej oceny zostały przedstawione na wykresie 53.

Wykres 53. Satysfakcja skazanych z możliwości wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

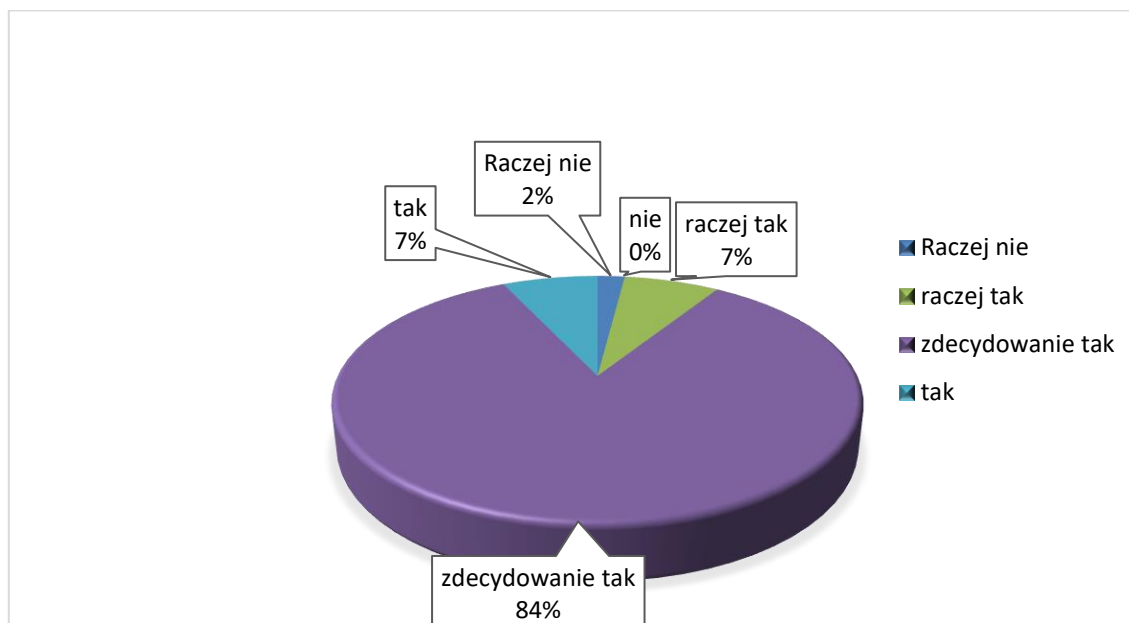

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że 82% badanych wyraziło zdecydowaną satysfakcję z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. 10% badanych było raczej usatysfakcjonowanych, a 6% badanych czuło się usatysfakcjonowanych z tej możliwości. Tylko 2% badanych było raczej niezadowolonych z odbywania kary w tym systemie. Wnioskiem z analizy danych jest, że według większości badanych (82%), skazani odczuwali wysoki poziom satysfakcji z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co potwierdzają kategorie odpowiedzi wskazujące na pozytywne odczucia.

Warto zauważyć, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wpływa nie tylko na skazanego, ale również na jego rodzinę. Badani również wyrazili swoje zdanie dotyczące satysfakcji członków rodziny z tej możliwości. Szczegółowe dane zostały przedstawione na załączonym wykresie 54.

Wykres 54. Satysfakcja członków rodziny z możliwości realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że według 84% badanych członkowie rodziny skazanego byli zdecydowanie zadowoleni z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. 7% badanych wyraziło, że członkowie rodziny raczej pozostawali lub pozostawali usatysfakcjonowani z takiej formy odbywania kary. Tylko 2% badanych było zdania, że członkowie rodziny raczej nie byli usatysfakcjonowani z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego.

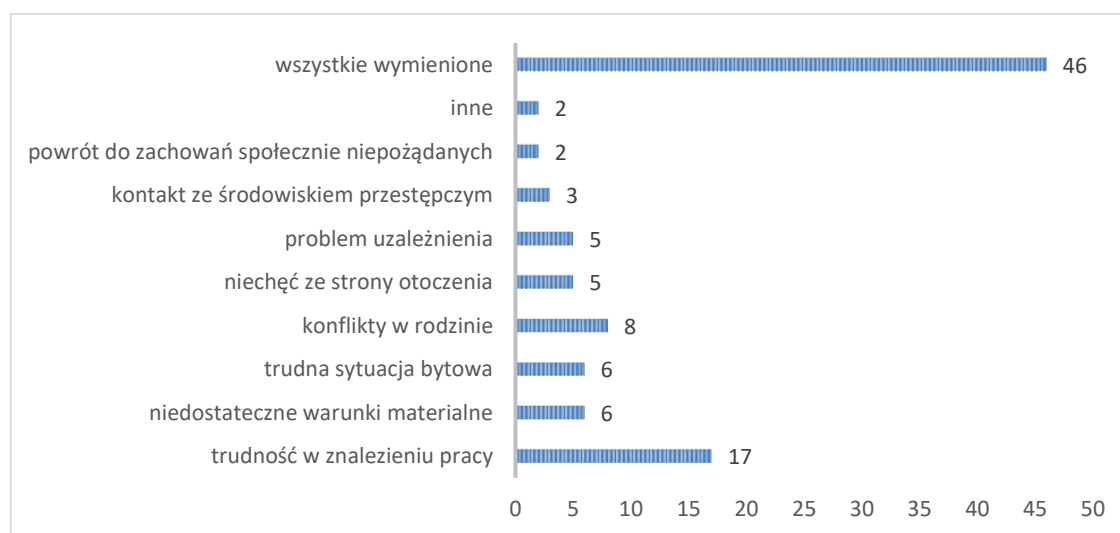
Analiza danych jednoznacznie wskazuje, że zdaniem skazanych, rodzina skazanego była zadowolona z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, o czym świadczy aż 98% wskazań z kategorii odpowiedzi -zdecydowanie tak, raczej tak i tak.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego skazani realizowali obowiązki probacyjne, które były określone przez postanowieniem przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny. Obowiązki probacyjne to obowiązki naprawcze. Badani określali swoje stanowisko, dotyczące realizacji określanych obowiązków probacyjnych przez osoby skazane w prowadzonych sprawach wykonawczych, w skali od 1 do 5, gdzie 1 jest oceną najniższą a 5 jest oceną najwyższą.

Badani mieli okazję określić problemy, z jakimi skazani mogą się spotkać w trakcie adaptacji społecznej podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru

Elektronicznego. Problemy te mogą dotyczyć trudności w znalezieniu pracy zarobkowej, niedostatecznych warunków materialnych, trudności dotyczących sytuacji bytowej, konfliktów w rodzinie, niechęci ze strony otoczenia, problemów z uzależnieniem, kontaktów ze środowiskiem przestępczym, powrotu do niepożądanych zachowań społecznych i innych. Dane na ten temat zostaną przedstawione na wykresie 55.

Wykres 55. Problemy z readaptacją społeczną w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Badani wyrażali swoją opinię dotyczące problemów związanych z readaptacją społeczną osób skazanych, którzy odbywają kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zdaniem 17% badanych, problemy związane z readaptacją społeczną w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynikają głównie z trudności w znalezieniu pracy. Według 8% badanych, problemy te są związane z konfliktami w rodzinie. Natomiast 6% badanych uważa, że problemy wynikają z trudnej sytuacji bytowej oraz niedostatecznych warunków materialnych. Dla 5% badanych, problemy związane z readaptacją społeczną wiążą się z problemem uzależnienia oraz niechęcią ze strony otoczenia. Zdaniem 3% badanych, kontakty ze środowiskiem przestępczym stanowią problem w procesie readaptacji. Natomiast 2% badanych uważa, że problemy wynikają z powrotu do zachowań społecznie niepożądanych lub z innych przyczyn.

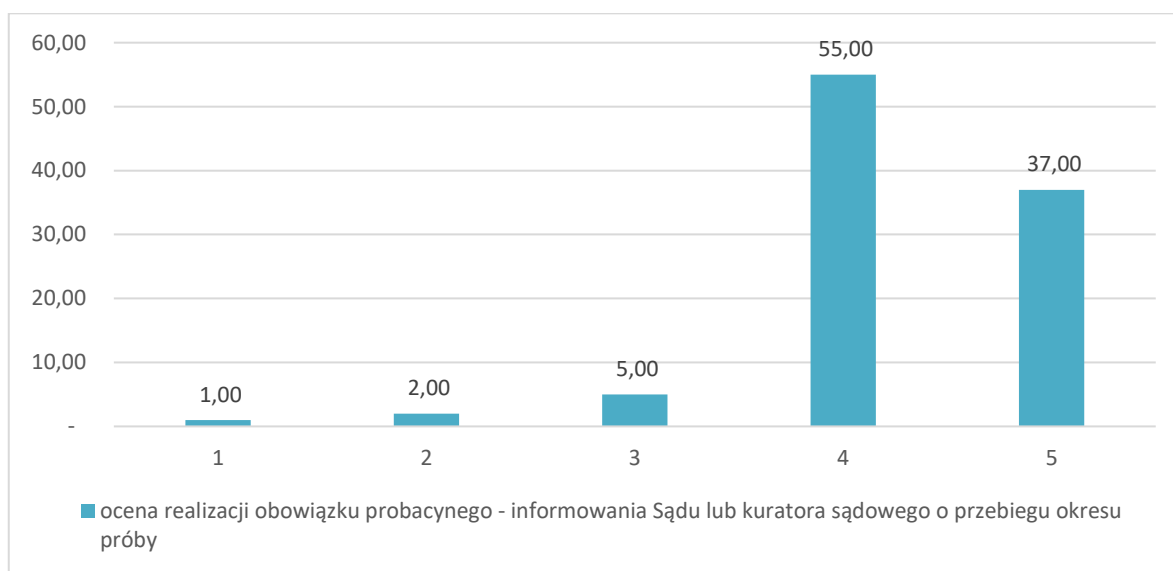
Dominującym wyborem, zanotowanym przez 46% respondentów, było wskazanie, że problemy związane z readaptacją osób skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą obejmować: trudności w znalezieniu pracy zarobkowej, niedostateczne warunki materialne, problemy z sytuacją bytową, konflikty w rodzinie, niechęć ze strony otoczenia, problemy

z uzależnieniem, kontakty ze środowiskiem przestępczym, powrót do niepożądanych zachowań społecznych i inne.

4.6. Realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego

Dane dotyczące realizacji obowiązku probacyjnego, tj. informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby w opinii skazanych zawiera wykres 56 .

Wykres 56. Realizacja obowiązku probacyjnego – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby w opinii skazanych. N=100

Źródło: opracowanie własne

Z pozyskanych wyników wynika, że według 55 % badanych, realizację obowiązku probacyjnego informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby przez osoby skazane, określono na poziomie liczby 4. Według 37% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na liczbę 5. Kolejno 5% badanych poziom realizacji tego obowiązku probacyjnego przez skazanych, określono na poziomie liczby 3. Natomiast zdaniem 2% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była na poziomie liczby 2. Tylko 1% badanych, realizację obowiązku probacyjnego informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby przez osoby skazane, określiło na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że stosunkowo wysoko oceniali skazani realizację obowiązku probacyjnego – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu

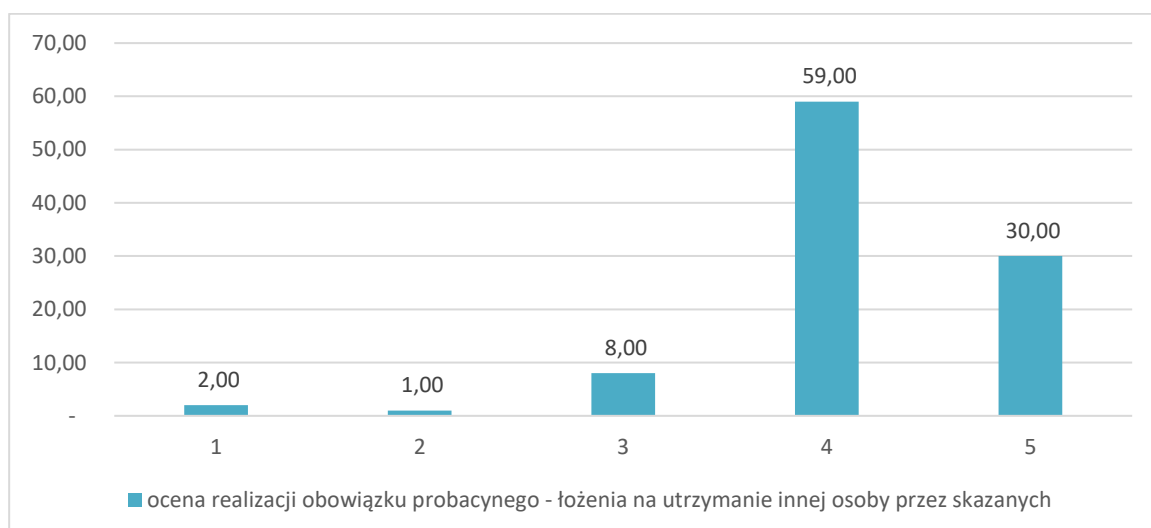

okresu próby przez podopiecznych będących pod pieczę kuratorów sądowych, o czym świadczy 92% głosów badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów- ocen 4 i 5. Pozostała liczba badanych tj. 8%, oceniła poziom realizacji obowiązku informowania Sądu lub kuratora sądowego przez osoby skazane, dokonując ocen w przedziale od 1-3.

Jednym z obowiązków, który może być nałożony postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje łóżenie na utrzymanie innej osoby.

Badani określili swoje stanowisko, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- wykonywania obowiązku łóżenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych. Dane przedstawia wykres 57.

Wykres 57. Realizacja obowiązku wykonywania obowiązku łóżenia na utrzymanie innej osoby w opinii skazanych N=100

Źródło: Opracowanie własne

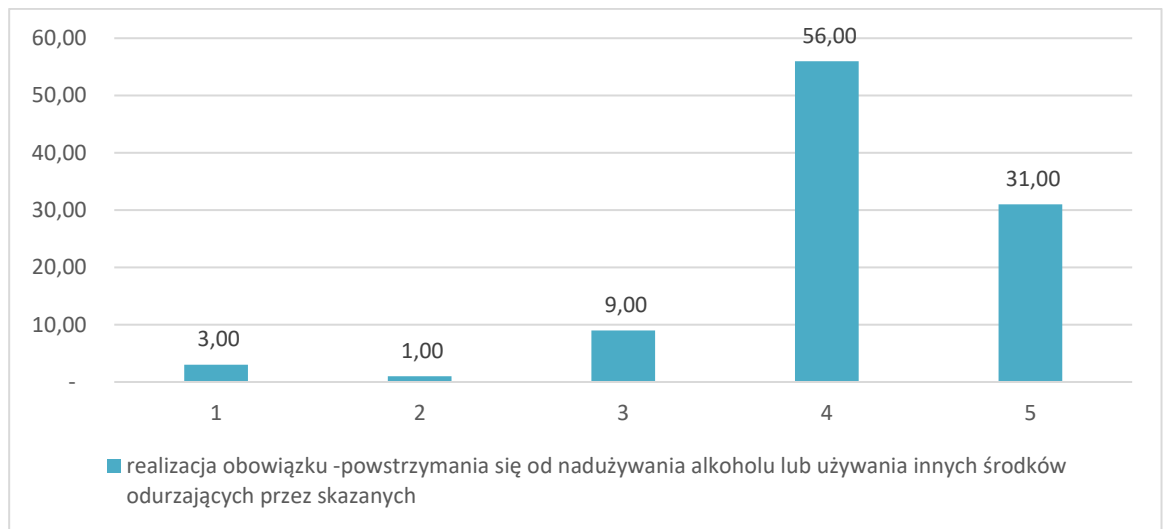
Z pozyskanych wynika, że według 59 % badanych, realizację obowiązku probacyjnego- łóżenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych określono na poziomie liczb 4. Według 30 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczb 5. Zdaniem 8% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczb 3. Natomiast zdaniem 2 % badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była na poziomie liczb 1. Według 1% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego pozostawała na poziomie liczb 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że wysoko oceniali skazani realizację obowiązku probacyjnego- łóżenia na utrzymanie innej osoby, łącznie 89% wskazań badanych,

o czym świadczy wybór ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 11%, oceniło poziom realizacji obowiązku- łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych, dokonując wyborów w przedziale 1-3.

Badani określili swoje zdanie, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych. Dane przedstawia wykres 58.

Wykres 58. Realizacja obowiązku probacyjnego powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających w opinii skazanych...N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z pozyskanych danych wynika, że według 56% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych, określono na poziomie liczby 4. Według 31% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 9% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3. Natomiast zdaniem 3 % badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego jest na poziomie liczby 1. Według 1% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego jest na poziomie liczby 2.

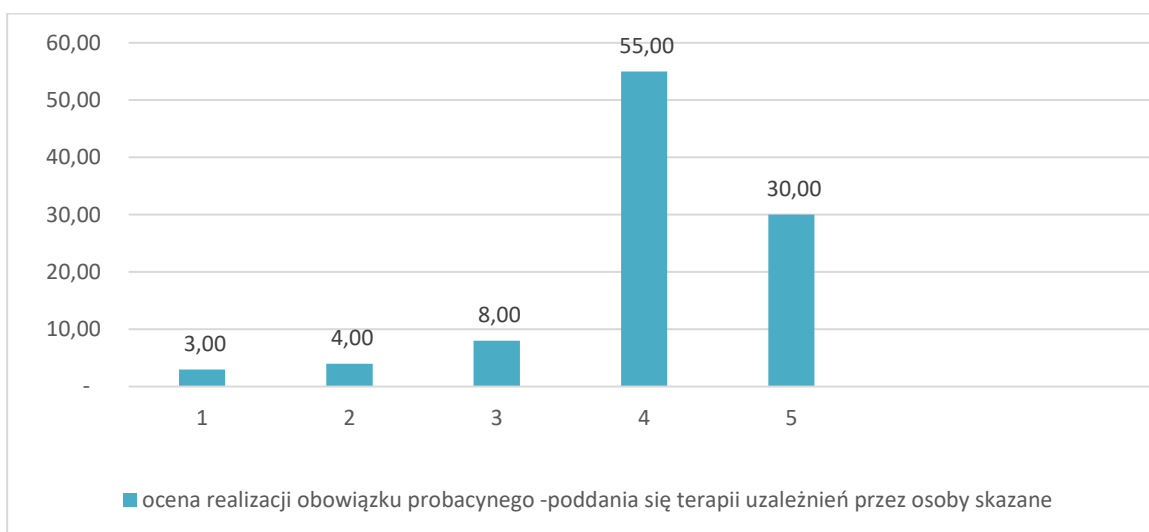
Z analizy przedstawionych danych wynika, że skazani oceniali realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych na wysokim poziomie, o czym świadczy łącznie 87% wskazań badanych i wybór ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 13%, oceniła poziom

realizacji obowiązku powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych, dokonując ocen w przedziale 1-3.

Jednym z obowiązków probacyjnych, który może być nałożony postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, może być obowiązek poddania się terapii.

Badani określili swoje stanowisko, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- poddania się terapii przez osoby skazane. Dane przedstawia wykres 59.

Wykres 59. Realizacja obowiązku poddania się terapii - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

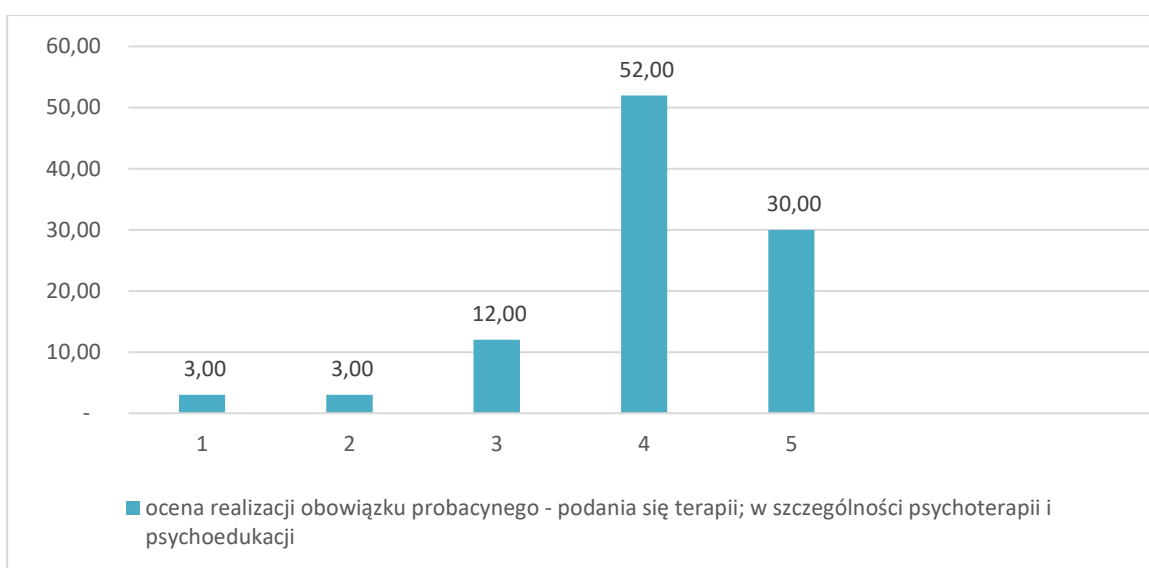
Z przedstawionych danych wynika, że według 55% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii przez skazanych, określono na poziomie liczby 4. Według 30% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 8% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3. Natomiast zdaniem 4% badanych realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii przez skazanych, określono na poziomie liczby 2. Według 3% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego pozostawała na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii uzależnień przez podopiecznych ocenili - na wysokim poziomie. Takie stanowisko prezentowało łącznie 85% badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 15 %, oceniła poziom realizacji obowiązku poddania się terapii uzależnień przez skazanych, dokonując ocen w przedziale 1-3.

Sąd Okręgowy Wydział Penitencyjny postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może nałożyć obowiązek probacyjny- poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji.

Badani określili swoje stanowisko również dotyczące realizacji obowiązku probacyjnego- poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez osoby skazane. Dane przedstawia wykres 60 .

Wykres 60. Realizacja obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji w opinii skazanych. N=100

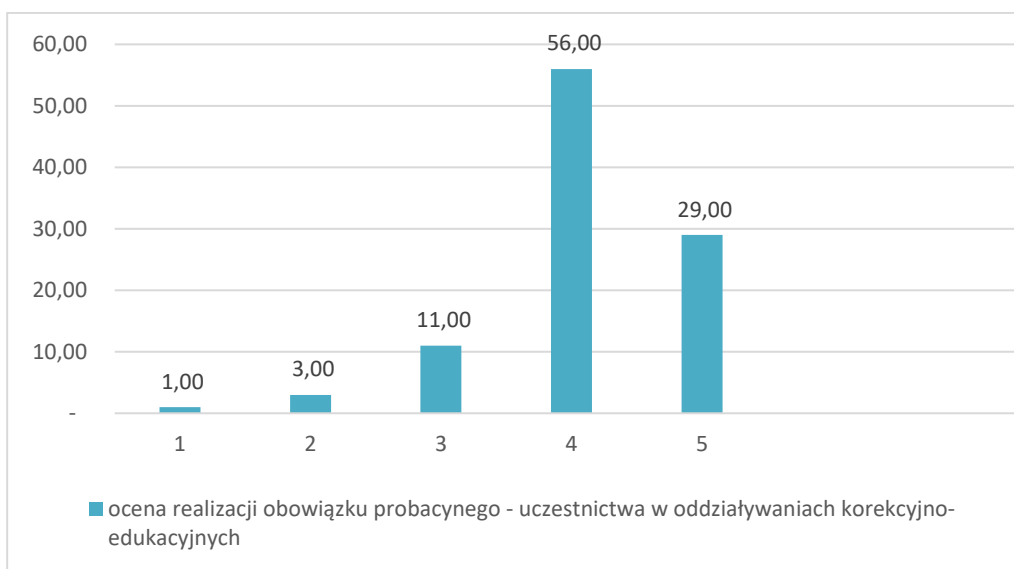
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 82% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji określono na poziomie liczby 4. Kolejno 30% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych, oceniło na poziomie liczby 5. Według 12% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3. Po 3% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określiło na poziomie liczby 1 i 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że skazani wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii uzależnień w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez podopiecznych pozostających pod kontrolą kuratorów sądowych. 82% badanych, którzy dokonało z kategorii wyborów ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 18%, oceniła poziom realizacji obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez skazanych, dokonując oceny na poziomie liczb 1-3.

Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny, może orzec wobec sprawców przemocy domowej ; obowiązek probacyjny- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez skazanych. Skazani dokonywali oceny realizacji obowiązku probacyjnego -uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjnych, nałożonego Postanowieniem o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 61 .

Wykres 61. Realizacja obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 56% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjnych określono na poziomie liczby 4. Zdaniem, 29% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Według 11% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3. Natomiast 3% badanych oceniło realizację tego obowiązku probacyjnego na poziomie liczby 2. Według 1% badanych, realizację obowiązku probacyjnego-uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjnych określono na poziomie liczby 1.

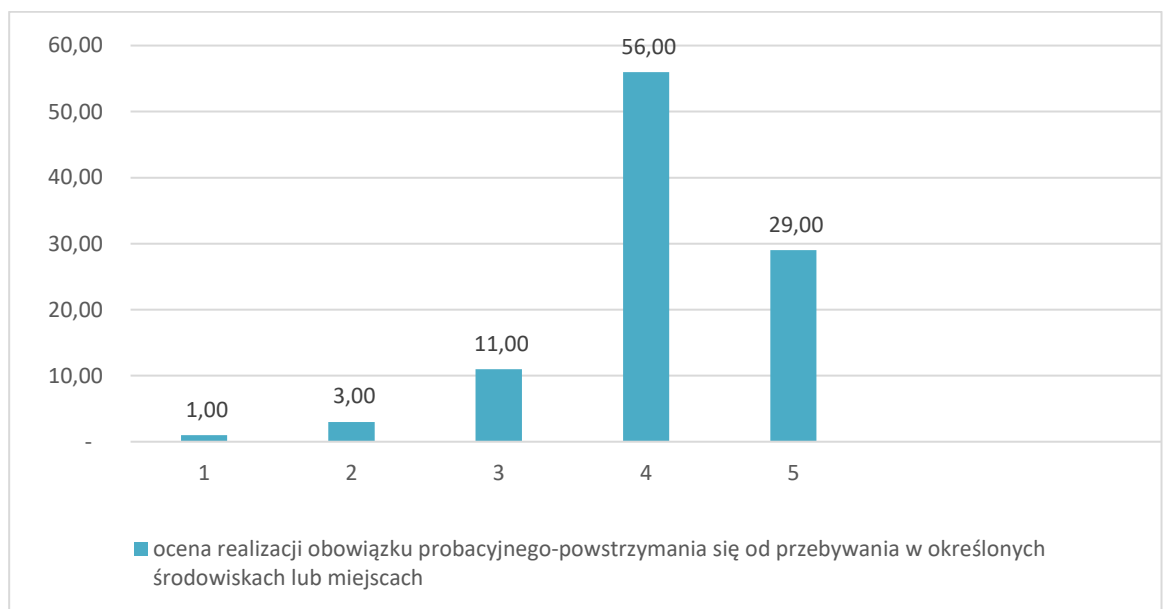
Z analizy przedstawionych danych wynika, że skazani wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych przez podopiecznych, będących pod kontrolą kuratora sądowego. Dominantą w wyborach jest liczba 4, takiego wyboru dokonało aż 56% badanych. Znaczna liczba badanych, tj. 85% badanych, oceniło wysoko realizację obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-

edukacyjnych przez osoby skazane, o czym świadczy wybór ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 15 %, oceniła poziom realizacji obowiązku uczestnictwa przez skazanych w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, dokonując wyboru ocen tj. w przedziale od 1-3.

Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny może nałożyć postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego- obowiązek probacyjny powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach.

Skazani w skali od 1-5, dokonali oceny realizacji obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach. Dane zaprezentowano na wykresie 62.

Wykres 62. Realizacja obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach -w opinii skazanych. N=100

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 56% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 29 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Według 11% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określiło na poziomie liczby 3. Natomiast 3% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku - powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, dokonując wyboru ocen liczby 2. Zdaniem 1% badanych, realizację obowiązku probacyjnego-

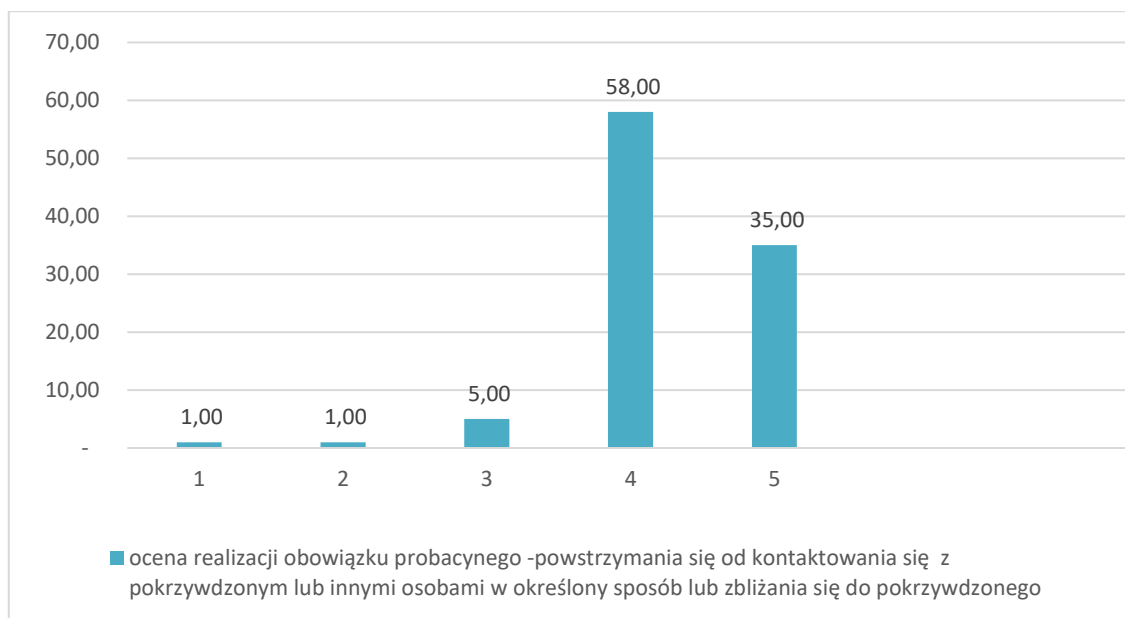
powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach określono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że większość badanych tj. 85% realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach przez osoby skazane, oceniało wysoko, dokonując ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 15 %, oceniła poziom realizacji obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach , dokonując wyboru ocen w przedziale od 1-3.

Skazani mogą realizować w Systemie Dozoru Elektronicznego obowiązek probacyjny powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego.

Skazani w skali od 1-5. dokonali oceny realizacji obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego. Dane zaprezentowano na wykresie 63 .

Wykres 63. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego - powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 58% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego, określono na poziomie liczby 4.

Zdaniem 35% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast po 1% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego, dokonując wyboru ocen liczby 1 oraz liczby 2. Według 5 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3.

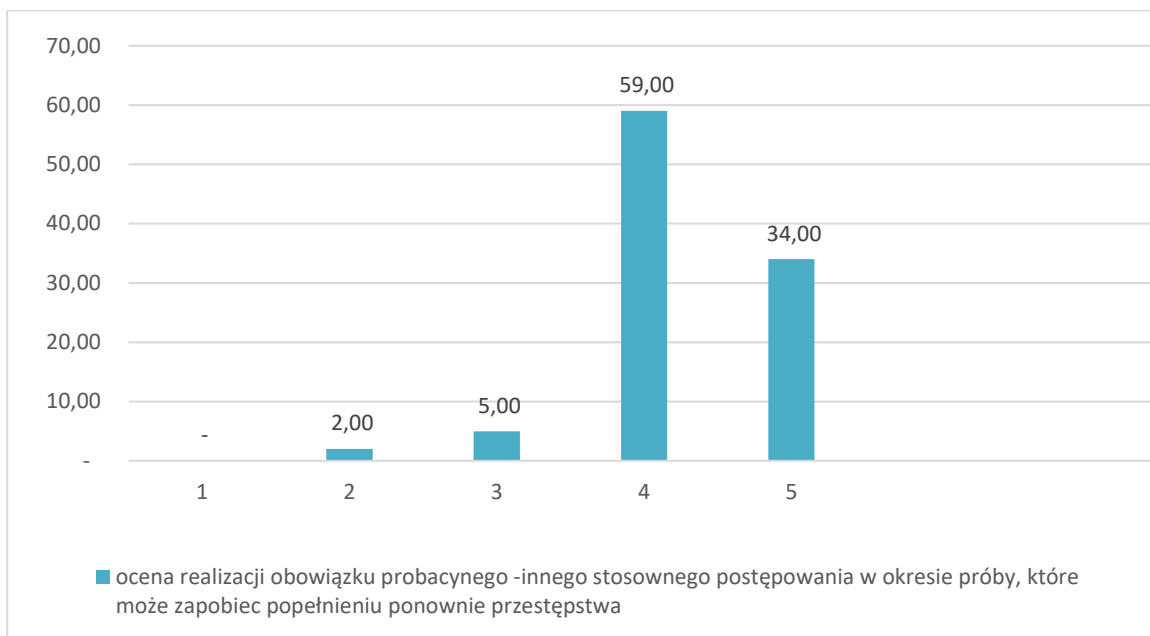
Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani stosunkowo wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 58 % badanych. Znaczna liczba badanych, bo-aż 93% wskazań, oceniło realizację obowiązku- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego przez osoby skazane, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 7% badanych, oceniło poziom realizacji obowiązku- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego, dokonując wyboru ocen w przedziale od 1 do 3.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą mieć nałożony obowiązek probacyjny- innego stosownego postępowania w okresie próby, który ma zapobiegać popełnieniu innych czynów przestępczych.

Skazani w skali od 1-5, dokonali oceny realizacji nałożonego obowiązku probacyjnego Postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w postaci innego stosownego postępowania w okresie próby. Dane zaprezentowano na wykresie 64.

Wykres 64. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa w opinii skazanych. N=100

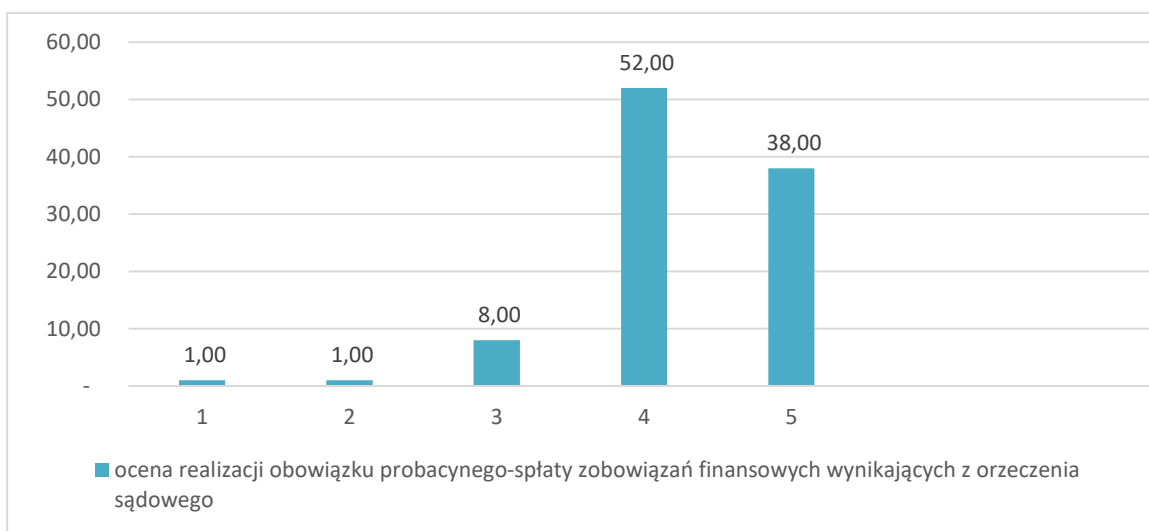
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że według 59% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw, określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 34% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 5% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw, dokonując wyboru oceny liczby 3. Według 2% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw przez osoby skazane. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 59% badanych. Znaczna liczba badanych tj. 93% badanych, oceniło realizację obowiązku- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw przez skazanych, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 7% badanych, oceniła poziom realizacji obowiązku- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw. dokonując wyboru ocen w przedziale od 2 -3.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą realizować obowiązek probacyjny- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego. Skazani w skali od 1-5, dokonali oceny realizacji nałożonego obowiązku probacyjnego Postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w postaci- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego. Dane zaprezentowano na wykresie 65.

Wykres 65. Realizacja obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego- w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

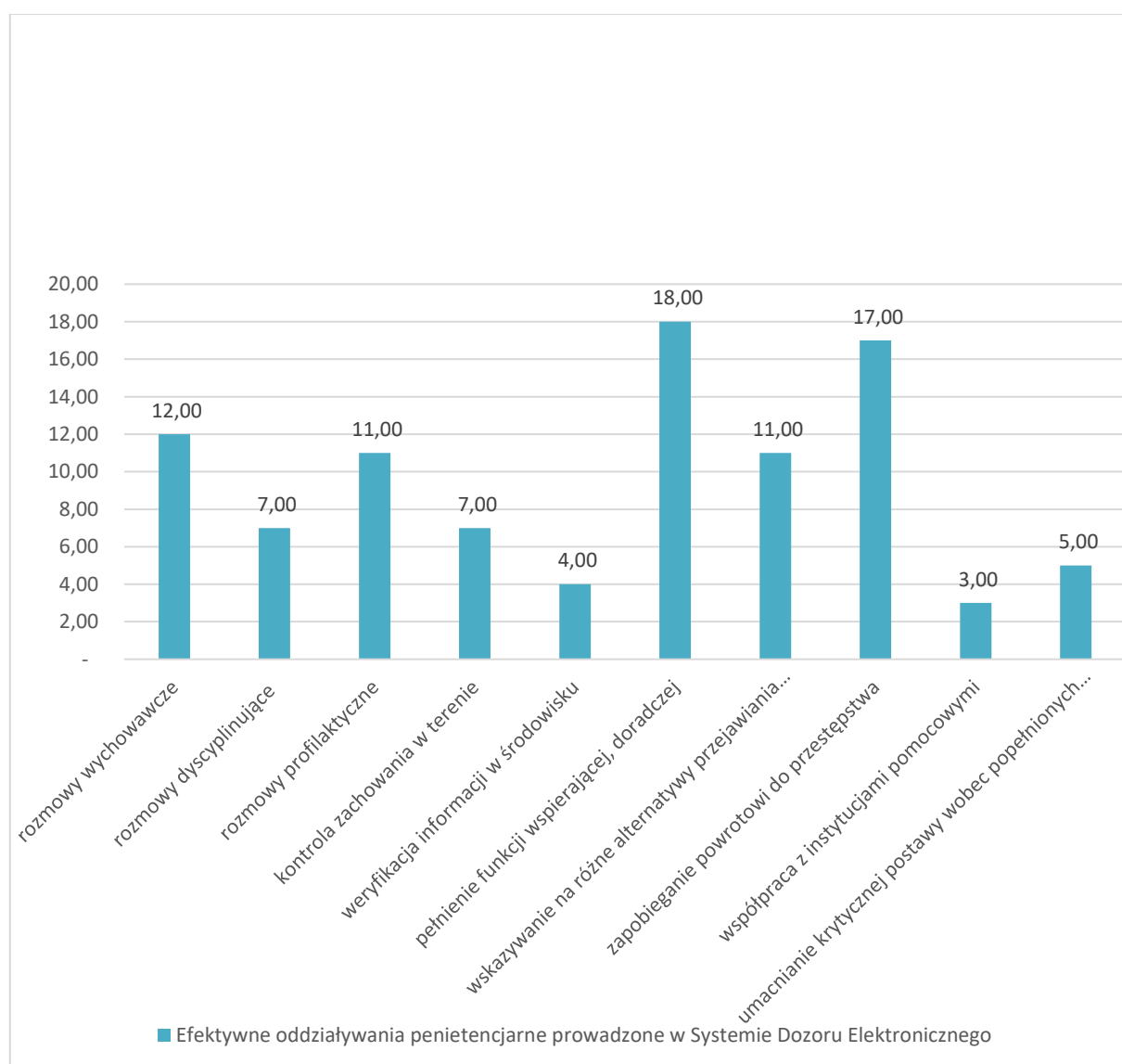
Z przedstawionych danych wynikało, że według 52 % badanych, realizację obowiązku probacyjnego spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego, określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 38 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 8 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego przez skazanych był wybór oceny 3. Po 1% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określiło na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani ocenili realizację obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego na wysokim poziomie. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 52 % badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –90% badanych, oceniło realizację obowiązku spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 10% badanych, oceniła poziom

realizacji obowiązku spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego przez skazanych, wybierając liczby 1 i 2.

Wobec osób skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego prowadzone pozostają różne oddziaływania, które mają służyć społecznej readaptacji, sprzyjać przestrzeganiu porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. Skazani oceniali efektywność prowadzonych oddziaływań, w różnych płaszczyznach. Dane zaprezentowano na wykresie 66.

Wykres 66. Efektywne oddziaływania penitencjarne prowadzone w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że według 18% badanych najbardziej efektywne w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawało pełnienie funkcji wspierającej i doradczej wobec osób skazanych. Zdaniem 17% badanych, głównym celem oddziaływań przeprowadzanych w Systemie Dozoru Elektronicznego było zapobieganie powrotowi do przestępstwa. 12% badanych uważało, że rozmowy wychowawcze są efektywne w tym systemie. Po 11% badanych twierdziło, że rozmowy profilaktyczne oraz wskazywanie różnych alternatyw w sferze aktywności życiowej i zawodowej były najbardziej efektywne dla procesu readaptacji. Po 7% badanych stwierdziło, że rozmowy dyscyplinujące oraz kontrola zachowania w terenie były kluczowe dla osób skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. 5% respondentów uważało, że umacnianie krytycznej postawy wobec popełnionych przestępstw było najbardziej efektywne. Według 4% badanych, weryfikacja informacji w środowisku miała największe znaczenie. Natomiast 3% badanych uważało, że współpraca z instytucjami była kluczowa w realizacji efektywnych oddziaływań.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że według znaczącej liczby respondentów, o czym świadczy łącznie 35% wyborów wskazań, najbardziej efektywne w Systemie Dozoru Elektronicznego były oddziaływania polegające na pełnieniu funkcji wspierającej i doradczej wobec osób skazanych, które zapobiegają powrotowi do przestępstwa.

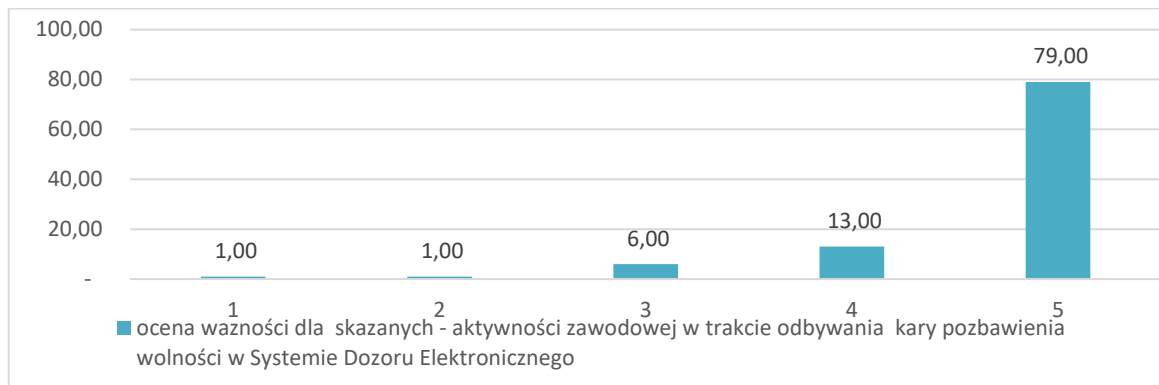
4.7. Pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie skazanych

Osoby odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, pozostający we właściwości apelacji katowickiej prezentowali swoje stanowisko odnośnie pozytywnych i negatywnych aspektów wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych.

Do tych pozytywnych aspektów należą: możliwość aktywności zawodowej, podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie, podjęcie leczenia odwykowego, spłata zobowiązań alimentacyjnych, spłata szkody, możliwość zmiany postawy życiowej, wpływ na proces wychowania dzieci, brak deprywacji potrzeb psychicznych oraz podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem. Skazani oceniali również ważność tych aspektów w skali od 1 do 5.

Jeden z ważnych aspektów, który można realizować w Systemie Dozoru Elektronicznego, to aktywność zawodowa skazanych. Kuratorzy dokonali oceny stopnia ważności aktywności zawodowej dla skazanych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zostały przedstawione na wykresie 67 .

Wykres 67. Aktywność zawodowa jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych N=100

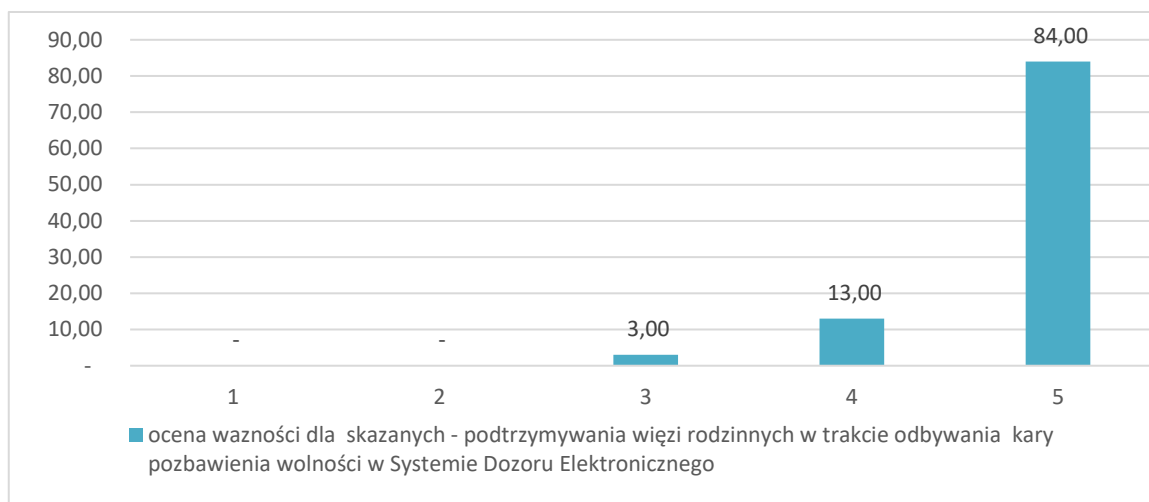
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że według 79% badanych, aktywność zawodowa została wysoko oceniona jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, na poziomie 5 w skali ocen. Natomiast 13% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4. Kolejno 6% badanych uznało, że odpowiednią oceną dla tego aspektu jest liczba 3. Tylko 1% badanych oceniło aktywność zawodową jako mało istotny czynnik w odbywaniu kary pozbawienia wolności, przydzielając mu oceny 1 i 2. Podsumowując, większość badanych (79%) wyraziła wysoką ocenę dla aktywności zawodowej jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (92%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5. Tylko 8% badanych uważało, że znaczenie aktywności zawodowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest niskie, oceniając go na poziomie 1-3.

Ankietowani wyrażali swoje opinie dotyczące oceny ważności podtrzymywania więzi rodzinnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 68.

Wykres 68. Podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii skazanych.

N=100

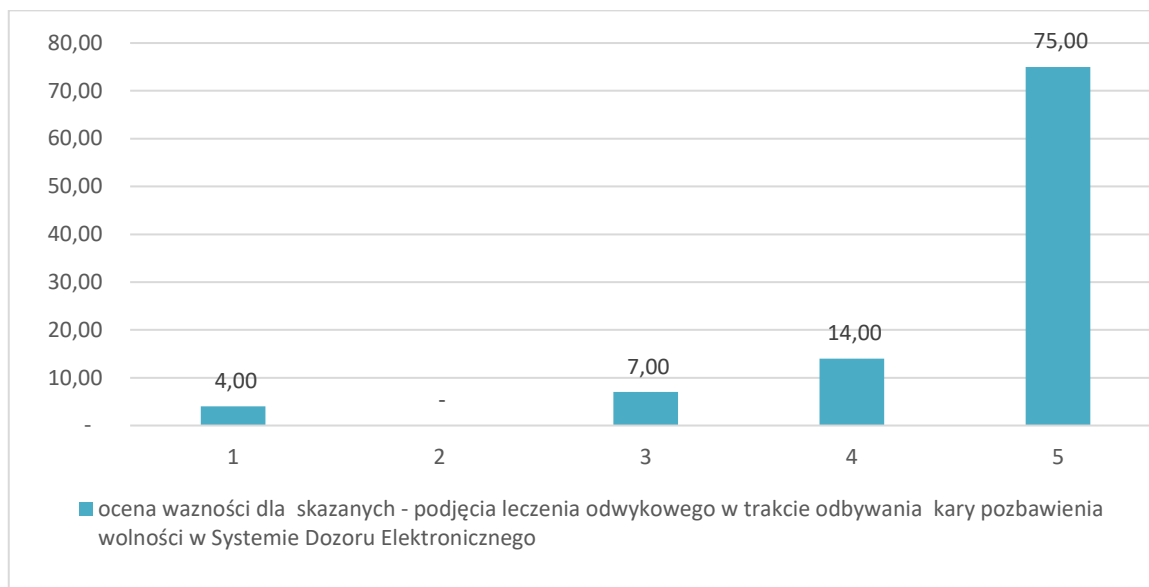
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że według 84% badanych, podtrzymywanie więzi rodzinnych zostało wysoko ocenione jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przyznając mu ocenę 5. Zdaniem 13% badanych, ten aspekt pozostawał na poziomie 4, a 3% badanych uznało ocenę 3 za adekwatną dla ważności podtrzymywania więzi rodzinnych.

Podsumowując, większość badanych (84%) wysoko oceniła znaczenie podtrzymywania więzi rodzinnych jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (97%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5. Tylko 3% badanych oceniło znaczenie podtrzymywania więzi rodzinnych na poziomie 3.

Badani wyrażali swoje opinie dotyczące oceny ważności podjęcia leczenia odwykowego dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane dotyczące tych opinii zostały przedstawione na wykresie 69.

Wykres 69. Podjęcie leczenia odwykowego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik pozytywny - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

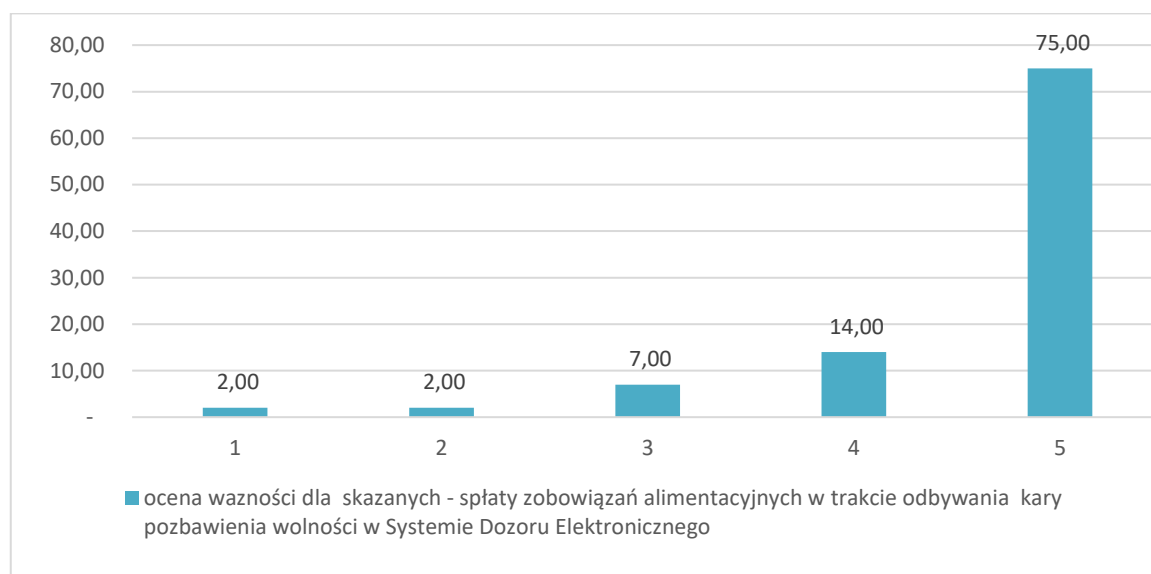
Z analizy przedstawionych danych wynika, że 75% badanych uważało podjęcie leczenia odwykowego za istotny pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przydzielając mu ocenę 5 w skali ocen. Natomiast 14% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4, a 7% badanych na poziomie 3. Jedynie 4% badanych uznało, że podjęcie leczenia odwykowego ma niewielkie znaczenie, przydzielając mu ocenę 1.

Podsumowując, znaczna część badanych (75%) wysoko oceniła ważność podjęcia leczenia odwykowego jako pozytywnego czynnika dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość badanych (89%) oceniła ten aspekt na poziomie 4-5, co świadczy o jego istotności. Tylko 11% badanych uznało, że znaczenie leczenia odwykowego dla skazanych jest niższe, oceniając go na poziomie 1-3.

Badani mieli okazję wyrazić swoje opinie na temat możliwości spłaty zobowiązań alimentacyjnych przez skazanych, którzy odbywają karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dane zaprezentowano na wykresie 70.

Wykres 70. Spłata zobowiązań alimentacyjnych jako czynnik pozytywny w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

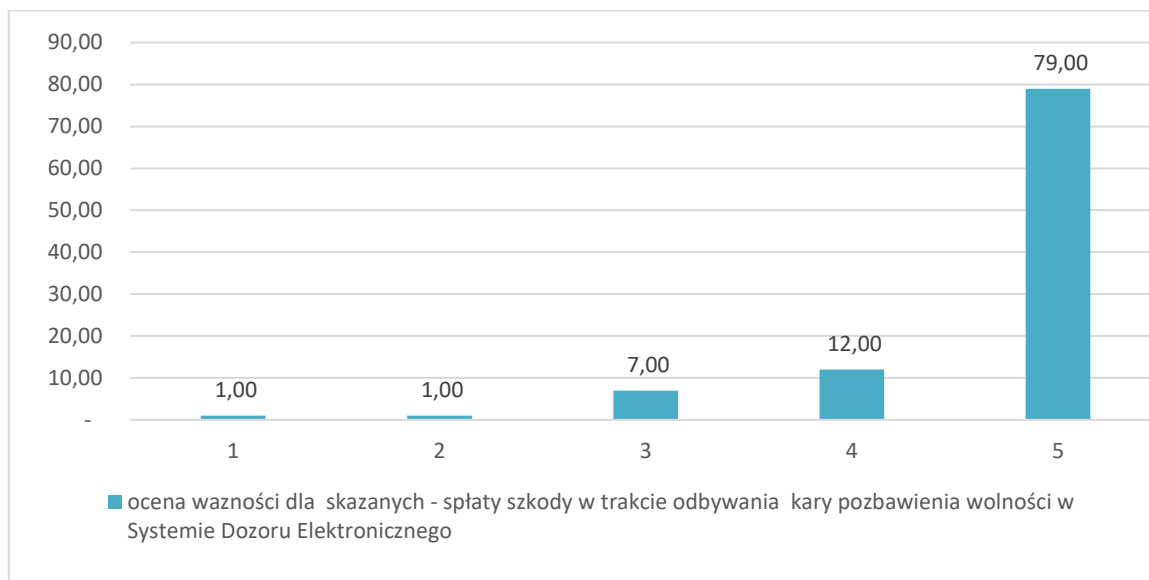
Z przedstawionych danych wynika, że zdaniem 75% badanych, spłata zobowiązań alimentacyjnych została wysoko oceniona jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, na poziomie 5- w skali ocen. Według 14% badanych, ten aspekt został oceniony na poziomie 4. Zdaniem 7% badanych, spłata zobowiązań alimentacyjnych została oceniona na poziomie 3. Natomiast po 2% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 1 i 2. Podsumowując, większość badanych (75%) wyraziła wysoką ocenę dla znaczenia spłaty zobowiązań alimentacyjnych jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Znaczna liczba badanych (89%) oceniła ten aspekt spłaty zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako ważny, przydzielając mu oceny 4-5. Tylko 11% badanych uważało, że znaczenie spłaty zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawało niskie, oceniając go na poziomie liczb 1-2.

Badani oceniali ważność spłaty szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 71.

Wykres 71. Spłata szkody w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako pozytywny czynnik, w opinii skazanych. N=100

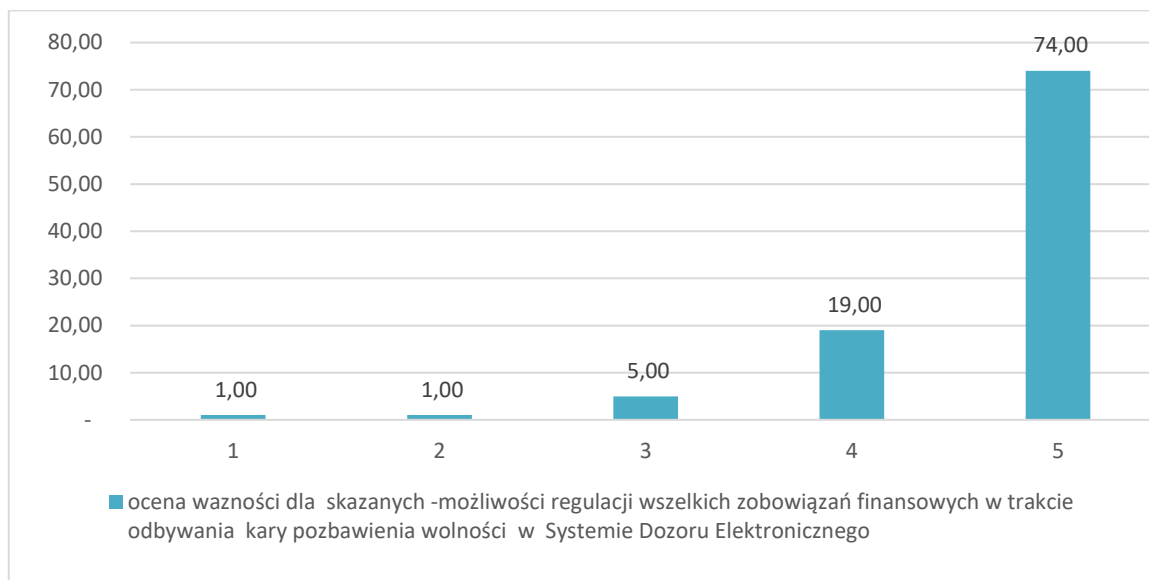
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że według 79% badanych, znaczenie spłaty szkody jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zostało ocenione na poziomie 5 w skali ocen. Natomiast 12% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4. Zdaniem 7% badanych, spłata szkody jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie 3. Tylko 1% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 1-2.

Podsumowując, większość badanych (79%) uznaje spłatę szkody za istotny pozytywny aspekt dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (91%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5. Tylko 7% badanych uważało, że znaczenie spłaty szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest niskie, oceniając go na poziomie 1-3.

Badani oceniali ważność spłaty wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 72.

Wykres 72. Regulacja wszelkich zobowiązań finansowych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik pozytywny - w opinii skazanych. N=100

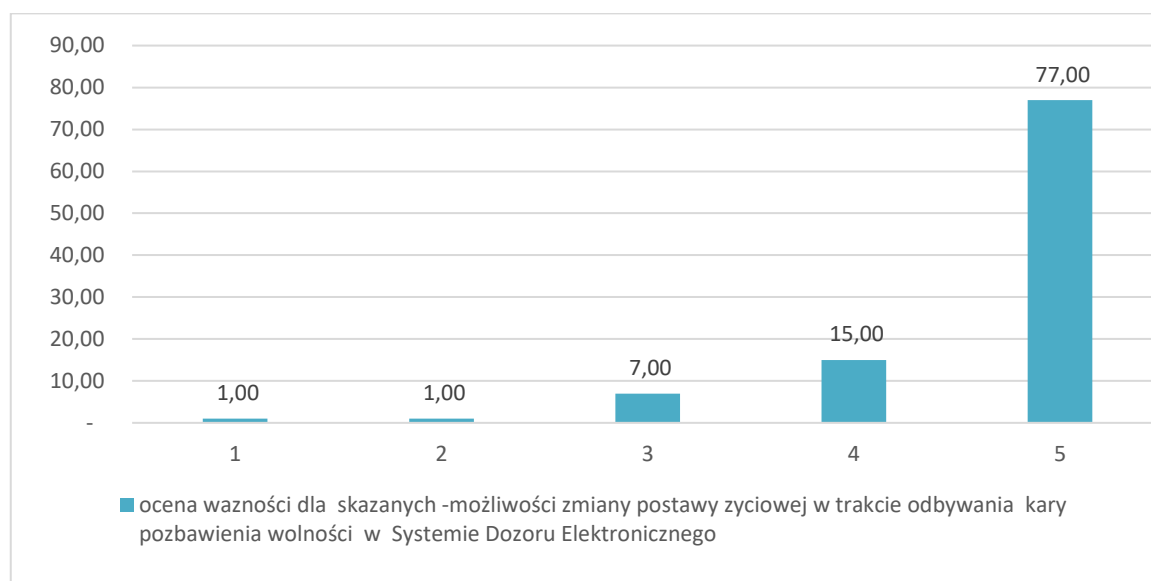
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że według 74% badanych, znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych zostało wysoko ocenione jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przyznając mu ocenę 5. 19% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4, natomiast 5% badanych przyznało ocenę 3. Tylko 1% badanych przyznało oceny 1 i 2, sugerując, że spłata zobowiązań finansowych jest mniej istotnym czynnikiem.

Z analizy danych wynika, że większość badanych (74%) wysoko oceniła znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (91%) przyznała oceny w przedziale 4-5, co wskazuje na wysokie znaczenie tego aspektu. Tylko 9% badanych uważało, że znaczenie spłaty zobowiązań finansowych jest niższe, przyznając oceny 1-3.

Badani oceniali znaczenie zmiany swojej postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 73.

Wykres 73. Zmiana postawy życiowej jako pozytywnego czynnika w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

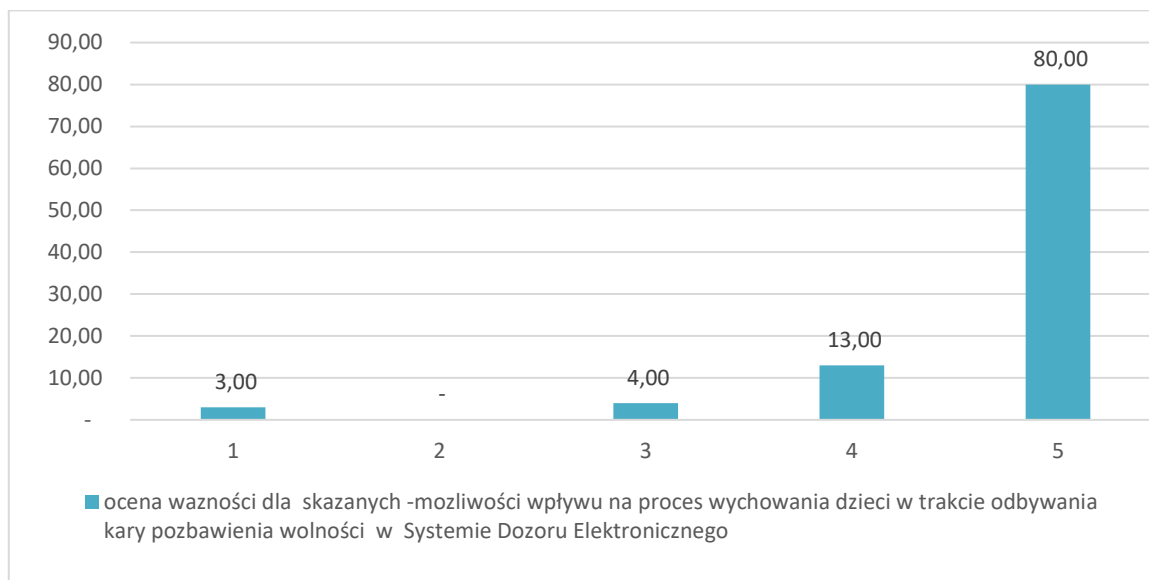
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że według 77% badanych, znaczenie zmiany postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zostało ocenione na poziomie 5. Natomiast 15% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4, zaś 7% badanych przyznało mu ocenę 3. Jedynie po 1% badanych oceniło znaczenie zmiany postawy życiowej jako niskie, przydzielając mu oceny 1 i 2.

Wnioskiem, z analizy danych jest to, że skazani uznali zmianę postawy życiowej za istotny i pozytywny aspekt podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża część badanych (91%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5. Tylko 9% badanych było zdania, że znaczenie zmiany postawy życiowej dla skazanych należy ocenić na niższym poziomie, czyli w skali ocen od 1-3.

Badani oceniali znaczenie uczestnictwa w wychowaniu dzieci przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 74.

Wykres 74. Wpływ na proces wychowania dzieci w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako pozytywny czynnik - w opinii skazanych. N=100

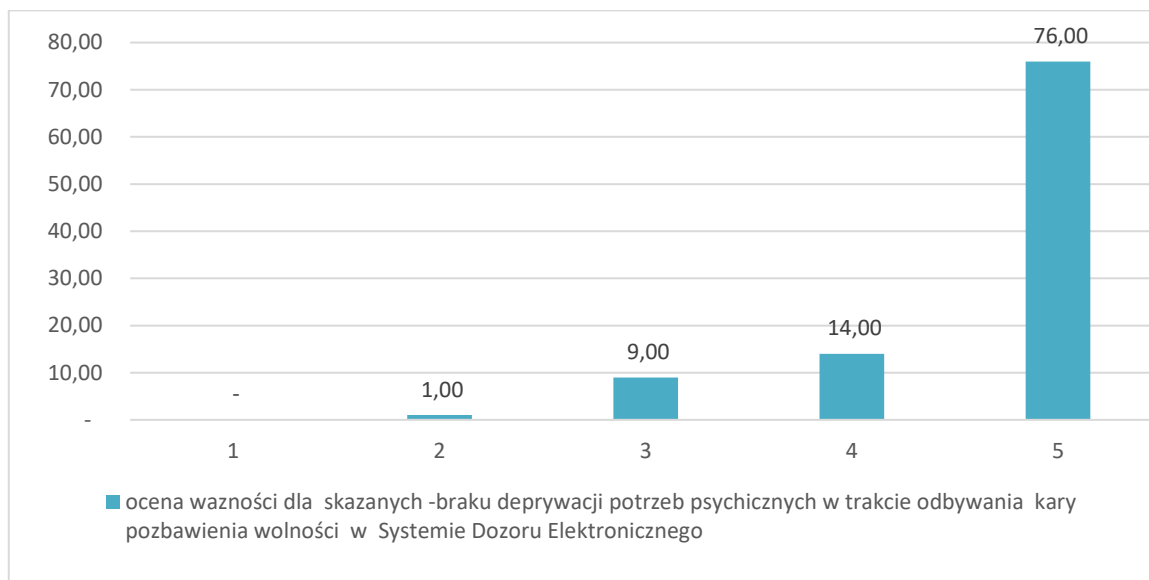
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że według 80% badanych, wpływ na wychowanie dzieci został wysoko oceniony jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, na poziomie 5 w skali ocen. 13% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4, a 4% badanych przyznało mu ocenę 3. Jedynie 3% badanych oceniło wpływ na proces wychowania dzieci jako mniej istotny, przydzielając mu ocenę 1.

Podsumowując, większość badanych (80%) uważała wpływ na wychowanie dzieci za istotny i pozytywny czynnik podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (93%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5. Tylko 7% badanych było zdania, że znaczenie wpływu na wychowanie dzieci dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest niższe, oceniając go na poziomie 1-3.

Badani oceniali znaczenie braku deprivacji potrzeb psychicznych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 75 .

Wykres 75. Brak deprywacji potrzeb psychicznych jako czynnik pozytywny w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100

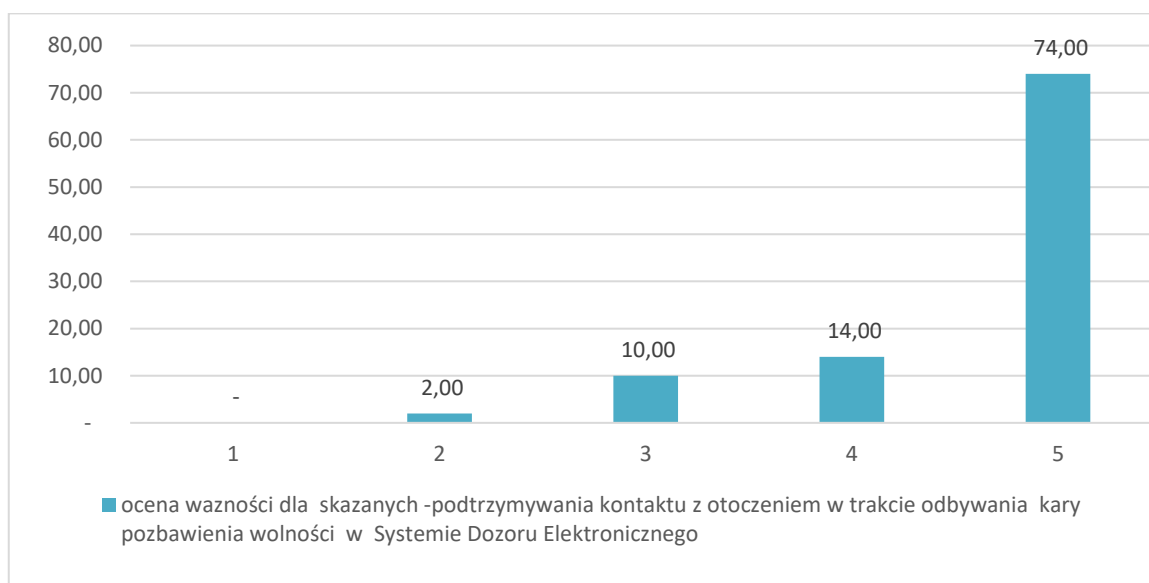
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 76% badanych, znaczenie braku deprywacji potrzeb psychicznych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zostało ocenione na poziomie 5- w skali ocen. Natomiast 14% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4. Z kolei 9% badanych uznało, że brak deprywacji potrzeb psychicznych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawał ważnym aspektem, oceniając go na poziomie 3. Tylko 1% badanych przyznało ocenę 2 dla tego aspektu związanego z brakiem deprywacji potrzeb psychicznych skazanych w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Analiza przedstawionych danych wskazuje, że badani przypisali dużą wagę brakowi deprywacji potrzeb psychicznych jako pozytywnemu aspektowi dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominującymi ocenami były liczby 4 i 5, które zostały wybrane przez 90% badanych. Tylko 10% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 2-3, co wskazuje na mniejsze znaczenie braku deprywacji potrzeb psychicznych dla tej grupy.

Badani oceniali znaczenie podtrzymywania kontaktów z otoczeniem przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 76.

Wykres 76. Podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem jako pozytywnego czynnika w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100

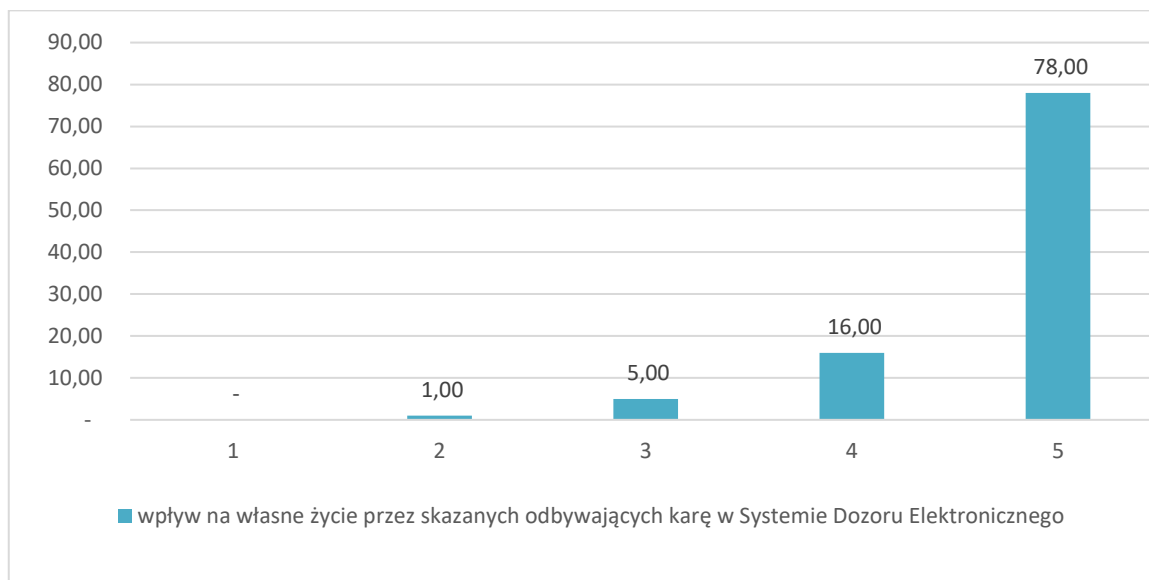
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 74% badanych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem zostało wysoko ocenione jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, na poziomie 5 w skali ocen. Natomiast 14% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4. Kolejno, 10% badanych uznało, że podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem było ważnym aspektem i oceniło go na poziomie 3. Tylko 2% badanych przyznało ocenę 2 dla tego aspektu związanego z realizacją podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanych.

Podsumowując, większość badanych (74%) wyraziła wysoką ocenę dla podtrzymywania kontaktów z otoczeniem jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (88%) oceniła ten aspekt jako istotny, przydzielając mu oceny 4-5. Tylko 12% badanych uważało, że podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma mniejsze znaczenie, oceniając go na poziomie 2-3.

Badani wyrażali swoje stanowisko odnośnie wpływu na własne życie przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 77.

Wykres 77 . Wpływ na własne życie jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100

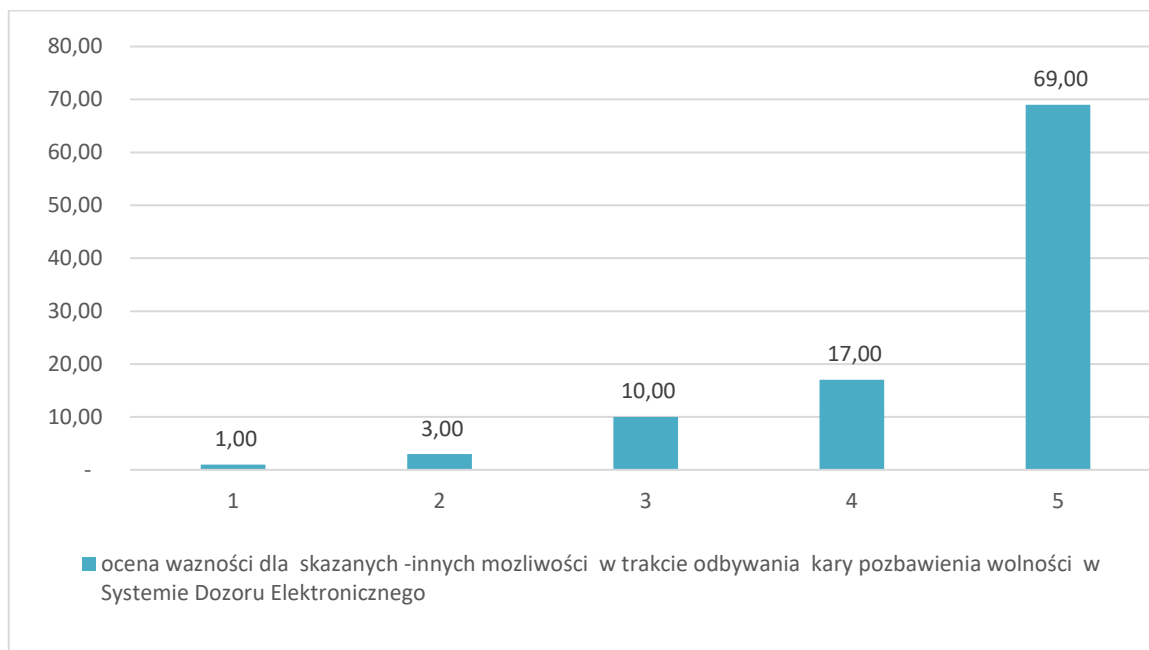
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy przedstawionych danych wynika, że większość badanych (78%) wysoko oceniła wpływ na własne życie jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przydzielając mu ocenę 5 w skali ocen. Kolejne 16% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4, co wskazuje na pozytywne znaczenie tego wpływu. Natomiast 5% badanych uznało, że wpływ na własne życie ma ważność i oceniło go na poziomie 3. Jedynie 1% badanych przyznało ocenę 2 dla tego aspektu, co wskazuje na mniejsze znaczenie tego wpływu - na ich życie w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Podsumowując, badani wyrażają wysoką ocenę dla wpływu na własne życie jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość badanych (94%) uważa ten aspekt za istotny, przydzielając mu oceny 4-5. Tylko niewielki odsetek badanych (6%) uważa, że wpływ na własne życie ma mniejsze znaczenie, oceniając go na poziomie 2-3.

Badani oceniali znaczenie innych możliwości dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 78.

Wykres 78. Inne możliwości dla skazanego jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 69% badanych, znaczenie innych możliwości zostało wysoko ocenione jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, na poziomie 5 - w skali ocen. Natomiast 17% badanych oceniło ten aspekt na poziomie 4. Kolejno, 10% badanych uznało, że inne możliwości są istotnym aspektem w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, przydzielając mu oceny na poziomie 3. Zdaniem 3% badanych, inne możliwości miały ocenę 2 jako pozytywny aspekt w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Jedynie 1% badanych oceniło inne możliwości jako mało istotny aspekt, przydzielając im ocenę 1.

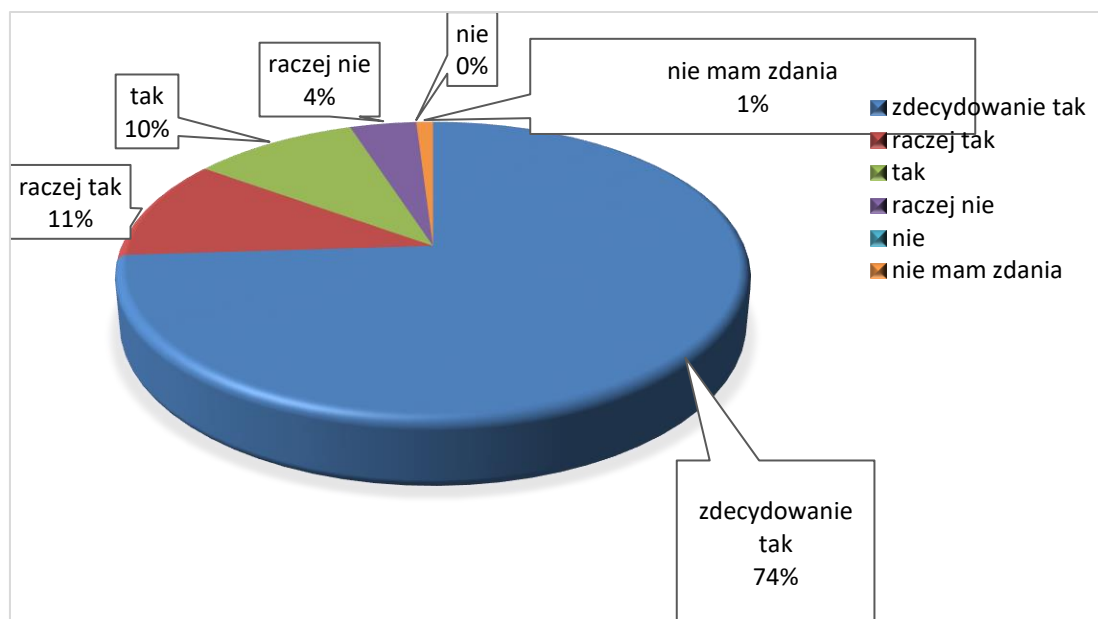
Podsumowując, większość badanych (69%) wyraziła wysoką ocenę dla znaczenia innych możliwości jako pozytywnego aspektu dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość badanych (86%) uważa ten aspekt za istotny, przydzielając mu oceny 4-5. Tylko 14% badanych uważa, że inne możliwości mają mniejsze znaczenie jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniając go na poziomie 1-3.

Badani wyrażali stanowisko, dotyczące odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego a pozytywnego wpływu na rodzinę. Dane zaprezentowano na wykresie 79 .

Wykres 79. Odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego a pozytywny wpływ na rodzinę, w opinii skazanych. N=100

Wykres . N=100

Źródło: Opracowanie własne

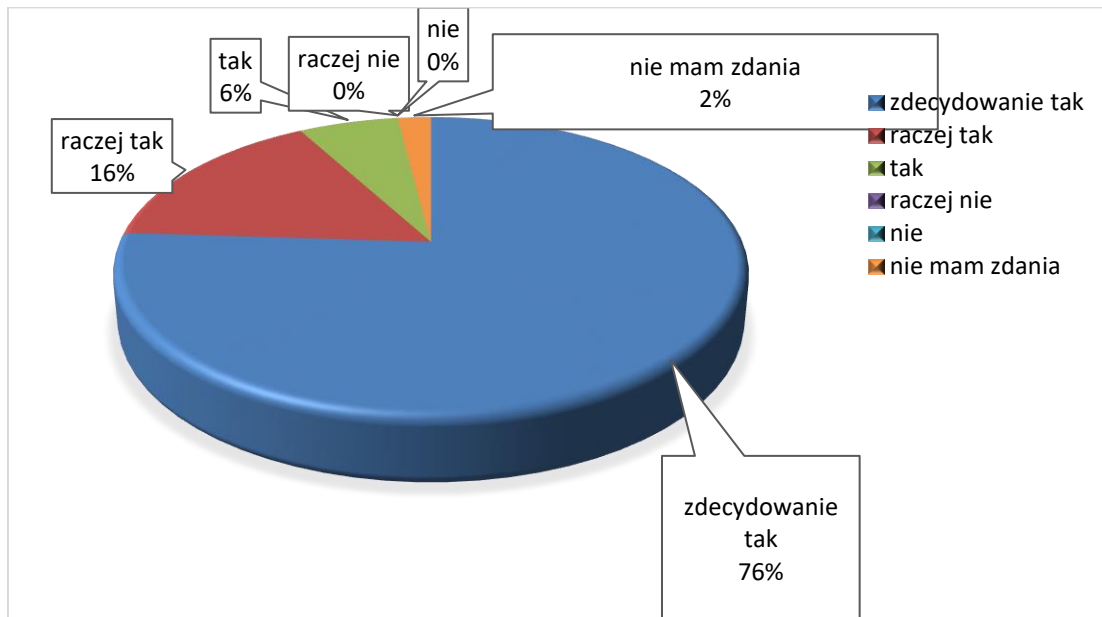
Z analizy zebranych danych wynika, że większość badanych, tj. 74%, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie pozytywnie wpływa na funkcjonowanie rodziny. Odpowiedzi- raczej tak, udzieliło 11% badanych, natomiast 10% badanych jednoznacznie stwierdziło, że odbywanie kary pozbawienia wolności miało pozytywny wpływ na funkcjonowanie rodziny. Z kolei 4% badanych było zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie wpływało pozytywnie na funkcjonowanie rodziny. Tylko 1% badanych nie wyraziło jednoznacznego zdania na ten temat.

Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych było przekonanych o tym, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego miało pozytywny wpływ na funkcjonowanie rodziny. Potwierdzały to wybory kategorii odpowiedzi -zdecydowanie tak, raczej tak i tak , które zostały dokonane przez 95% badanych.

Badani określali swoje stanowisko, dotyczące szerszych perspektyw dla osób skazanych niż w warunkach izolacyjnych. Dane zaprezentowano na wykresie 80 .

Wykres 80. Stanowisko dotyczące szerszych perspektyw w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego niż w karze izolacyjnej, w opinii skazanych. N=100

Wykres . N=100

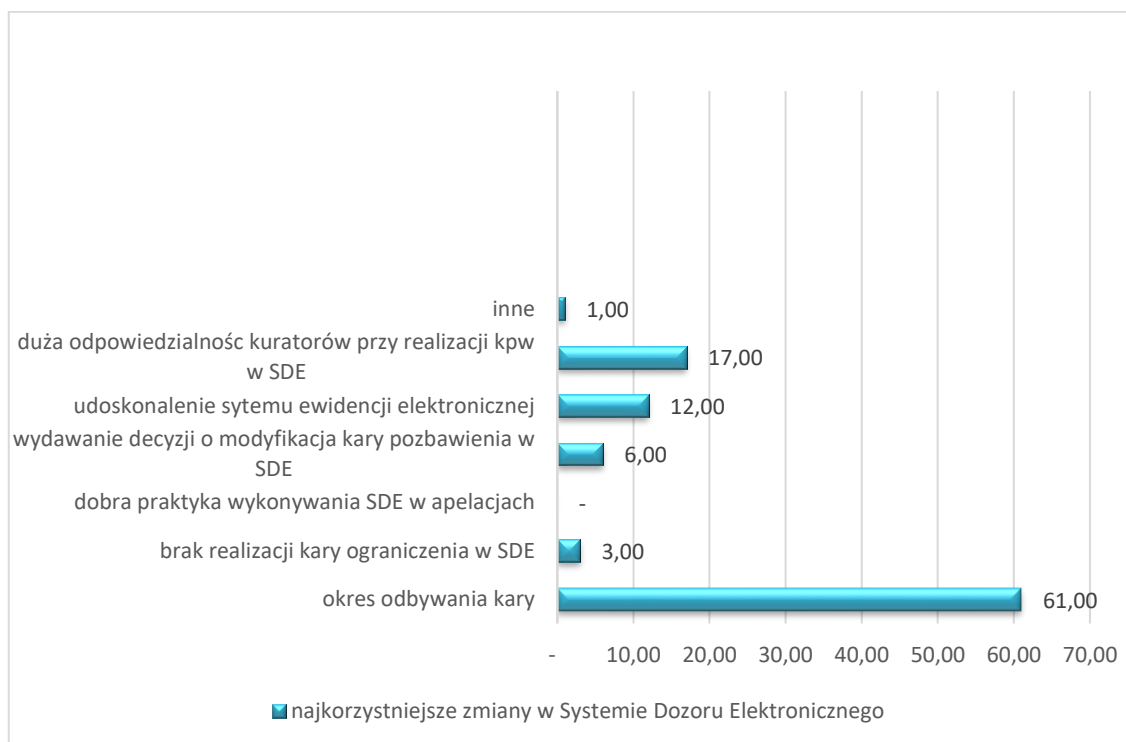
Źródło: Opracowanie własne

Z analizy zebranych danych wynika, że większość badanych, tj. 76%, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie daje szersze perspektywy niż kara izolacyjna. Odpowiedzi- raczej tak, udzieliło 16% badanych, natomiast 6% badanych jednoznacznie stwierdziło, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego daje szersze perspektywy niż kara izolacyjna. Z kolei 6% badanych nie wyraziło zdania, czy odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego daje szersze perspektywy niż kara izolacyjna.

Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych było przekonanych o tym, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego daje szersze perspektywy niż kara izolacyjna. Potwierdzały to wybory kategorii odpowiedzi -zdecydowanie tak, raczej tak i tak , które zostały dokonane przez 98% badanych.

Osoby skazane określały swoje stanowisko wobec najkorzystniejszych ich zdaniem zmian w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 81.

Wykres 81. Najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

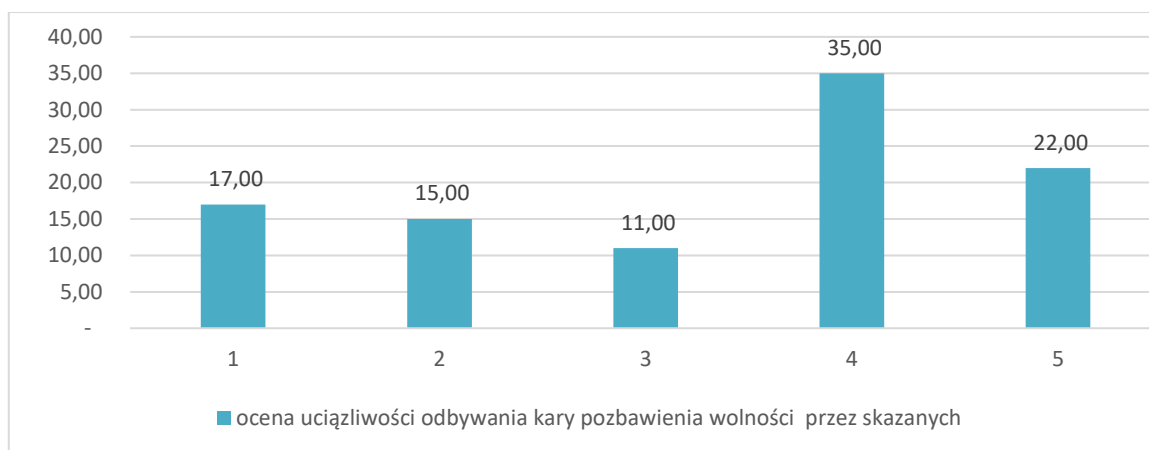
Źródło: Opracowanie własne

Analiza dostępnych danych wskazuje, że 61% badanych uważało, że najbardziej korzystną zmianą w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest modyfikacja okresu odbywania tej kary. Z kolei 17% ankietowanych uważało, że istotnym ulepszeniem byłoby zwiększenie odpowiedzialności kuratorów sądowych w procesie realizacji kary. Dla 12% badanych priorytetową zmianą jest udoskonalenie systemu ewidencji elektronicznej w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego. Zdaniem 6% badanych, ważnym udogodnieniem byłoby uprawnienie kuratorów do podejmowania decyzji o modyfikacji wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Tylko 3% badanych uważało, że korzystnym rozwiązaniem byłoby całkowite zaniechanie ograniczenia wolności w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego. Natomiast 1% ankietowanych wskazywał, że istnieją inne, bardziej korzystne zmiany, które można wprowadzić w tym systemie. Podsumowując, analiza danych jednoznacznie wskazywała, że dominującym wyborem, zgodnie z preferencjami 61% respondentów, była zmiana okresu odbywania kary pozbawienia wolności w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego.

Badani przedstawiali swoje stanowisko na temat trudnych, uciążliwych czynników w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Ocena uciążliwości dla skazanych, w poszczególnych płaszczyznach, została ujęta w przedziale od 1-

5, przy czym 1 stanowi ocenę określającą najniższą uciążliwość, natomiast 5 ocenę najwyższą. Dane zaprezentowano na wykresie 82.

Wykres 82. Odbywania kary pozbawienia wolności jako negatywny czynnik w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: opracowanie własne

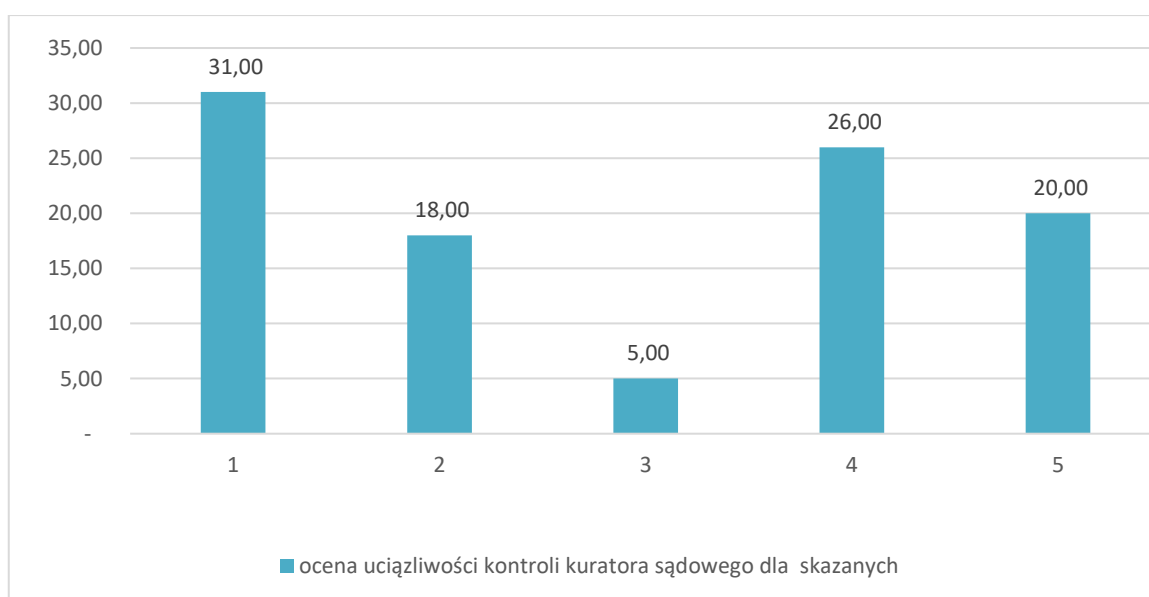
Z analizy przedstawionych danych wynika, że 35% badanych negatywny aspekt związany z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 22% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 17% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie, jest wybór oceny 1. Według 15% badanych uciążliwość z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 11% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności oceniono na poziomie liczby 3.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani ocenili wysoko uciążliwość dla skazanych, która wynikała z faktu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4. Takiego wyboru dokonało 35% badanych. Znaczna liczba skazanych, bo –57% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych związaną z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-7. Pozostała liczba badanych tj. 47% badanych, oceniło poziom uciążliwości wynikający z odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. dokonując wyboru ocen w przedziale 1-3.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jednym z podmiotów uprawnionych do kontroli pozostaje kurator sądowy.

Osoby odbywające karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ustosunkowywali się do czynnika, który może stanowić uciążliwość dla skazanych w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego tj. kontroli wykonywania kary pozbawienia wolności przez kuratora sądowego. Dane zaprezentowano na wykresie 83.

Wykres 83. Kontrola kuratora sądowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako negatywny czynnik -w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 31% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą ze strony kuratora sądowego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1. Zdaniem 26% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z kontrolą kuratora sądowego w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 20 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontrolą kuratora sądowego w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 5. Według 18% badanych uciążliwość z związku z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 5% badanych poziom uciążliwości dla skazanych

z związku z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 3.

Wyniki przedstawionych danych pozostawały zaskakujące, gdyż większość skazanych, było zdania, że kontrola kuratora sądowego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego nie stanowiła czynnika uciążliwego. Dominantą w wyborach była liczba 1, takiego wyboru dokonało 31% badanych. Znaczna liczba badanych, bo –54% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 1-3. Pozostała liczba badanych tj. 46% badanych, oceniło poziom uciążliwości wynikający z kontroli kuratora sądowego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 4-5.

W Systemie Dozoru Elektronicznego liczba godzin, którą skazany posiadał do dyspozycji, była ograniczona harmonogramem. Skazany w Systemie Dozoru Elektronicznego w miejscu pobytu, niezależnie od ustalonego harmonogramu, powinien pozostawać 12 godzin.

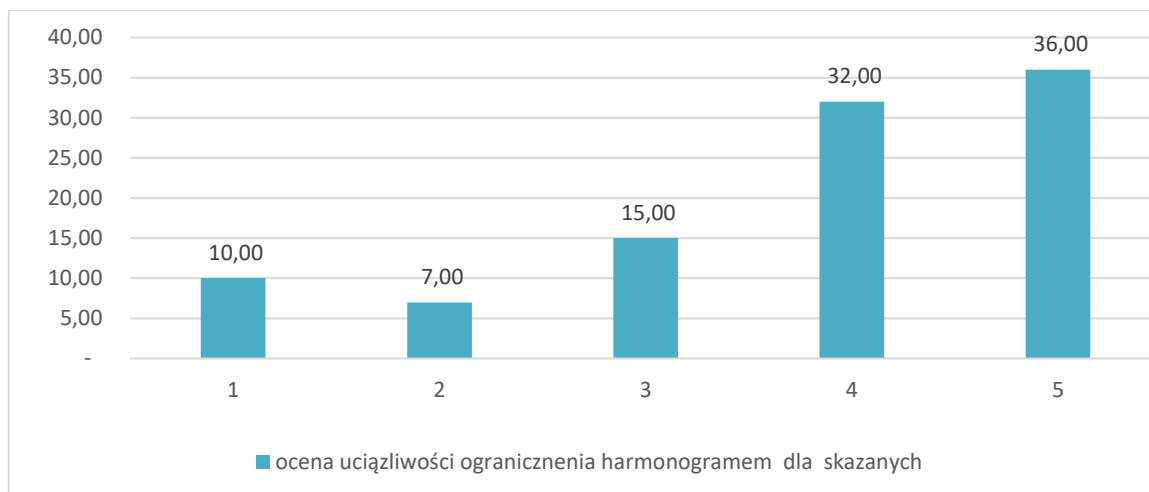
Harmonogram odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, początkowo określony pozostawał postanowieniem Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, który udzielał zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w tym systemie.

Przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ważna jest ilość godzin, którą skazany ma do dyspozycji w określonych celach życiowych.

Badani ustosunkowywali się do czynnika, który może być trudny, uciążliwy dla skazanych, dotyczący ograniczenia ilości godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dane zaprezentowano na wykresie 84.

Wykres 84. Ograniczona ilość godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 36% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 32% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 15 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z ograniczenia ilością godzin harmonogramem w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 3. Według 10% badanych uciążliwość z związku z ograniczenia ilości godzin harmonogramem w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast zdaniem 7% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z ograniczeniem godzin w harmonogramie w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2.

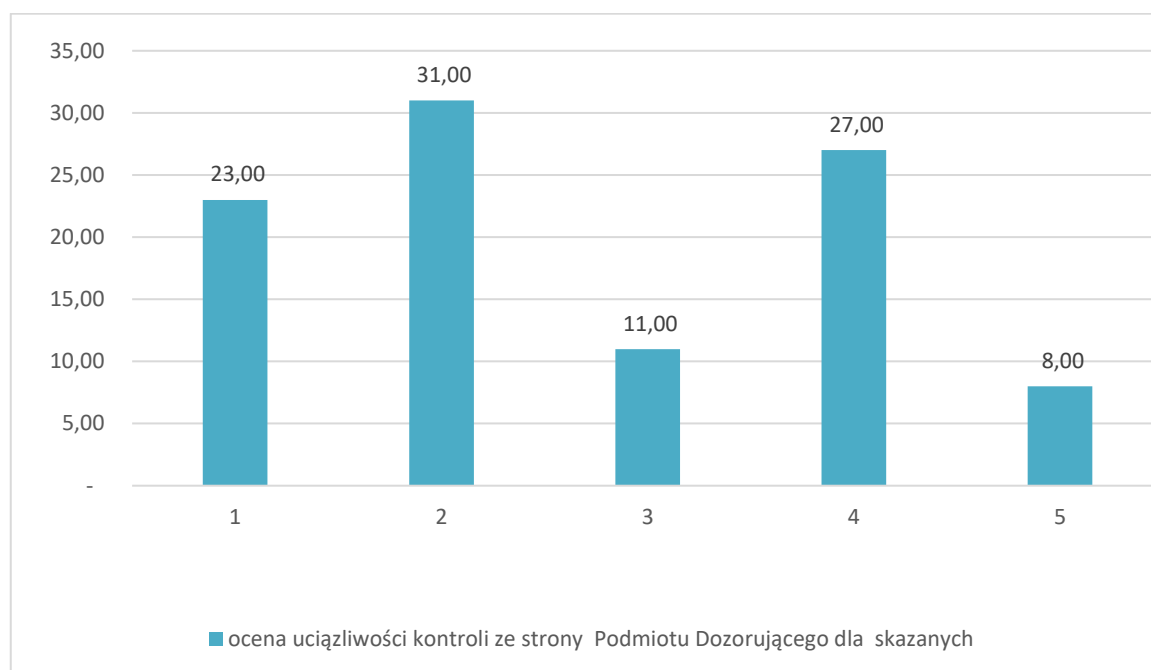
Z analizy przedstawionych danych wynikało, że badani wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, która wynika z ograniczenia godzin harmonogramem przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 5, takiego wyboru dokonało 36% badanych. Znaczna liczba badanych, bo –68%, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 32% badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-3.

W trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności , jednym z podmiotów uprawnionych do kontroli realizacji orzeczenia sądowego pozostaje Podmiot Dozorujący.

Oddziały terenowe Podmiotu Dozorującego dokonują wizyt preinstalacyjnych, kontrolnych, instalacyjnych, związanych z naruszeniami, wizyt deinstalacyjnych.

Skazani ustosunkowywali się również do kontroli przez Podmiot Dozorujący, jako czynnika uciążliwego dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 85.

Wykres 85. Kontrola Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnika uciążliwego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 31% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą Podmiotu Dozorującego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2. Według 23% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z kontrolą w tym systemie ze strony Podmiotu Dozorującego, oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast 27% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontroli przez Podmiot Dozorujący w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 5. Według 11% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast zdaniem 8% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego, został oceniony na poziomie liczby 5.

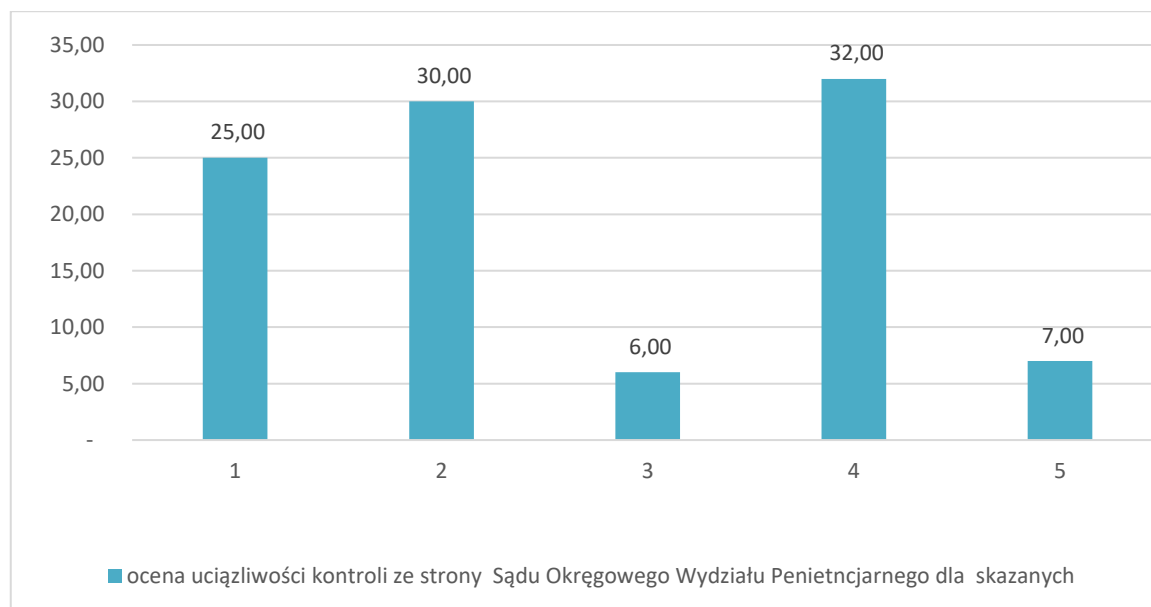

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani poziom uciążliwości dla skazanych, która wynikał z kontroli Podmiotu Dozorującego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ocenili stosunkowo nisko. Dominantą w wyborach była liczba 2, takiego wyboru dokonało 31% badanych. Znaczna liczba badanych, bo –70 % badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 1-3. Pozostała liczba badanych tj. 30 % skazanych, oceniło poziom uciążliwości związany z kontrolą Podmiotu Dozorującego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 4-5.

Kolejnym podmiotem uprawnionym do kontroli oraz orzekania w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny.

Badani wyrażali pogląd , dotyczący oceny uciążliwości Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego dla skazanych, w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano za wykresie 86.

Wykres 86. Kontrola Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego jako czynnika uciążliwego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z zebranych danych wynika, że według 32% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na

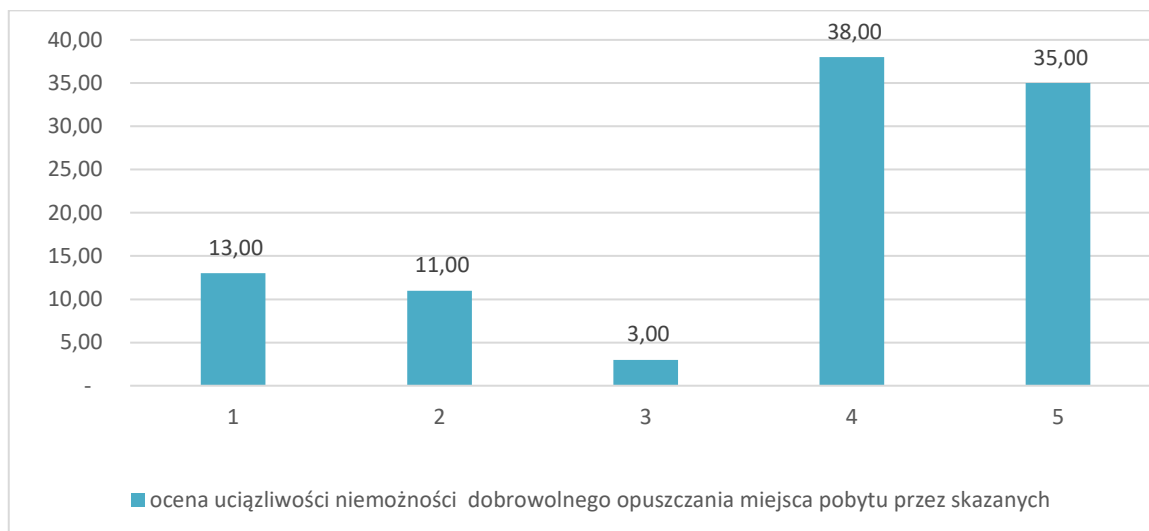
poziomie liczby 4. Według 30 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z kontrolą w tym systemie, ze strony Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast 25% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontroli Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego przez w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 1. Według 7% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast zdaniem 6% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że skazani ocenili przeciętnie poziom uciążliwości dla skazanych, która wynikał z kontroli Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Znaczna liczba skazanych, bo – 61% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 1-3. Pozostała liczba badanych tj.39% badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 4-5.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, nie mogą dobrowolnie opuszczać miejsca pobytu.

Badani ustosunkowywali się do oceny uciążliwości dla skazanych; braku możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu przez skazanego w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 87.

Wykres 87. Niemożność dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

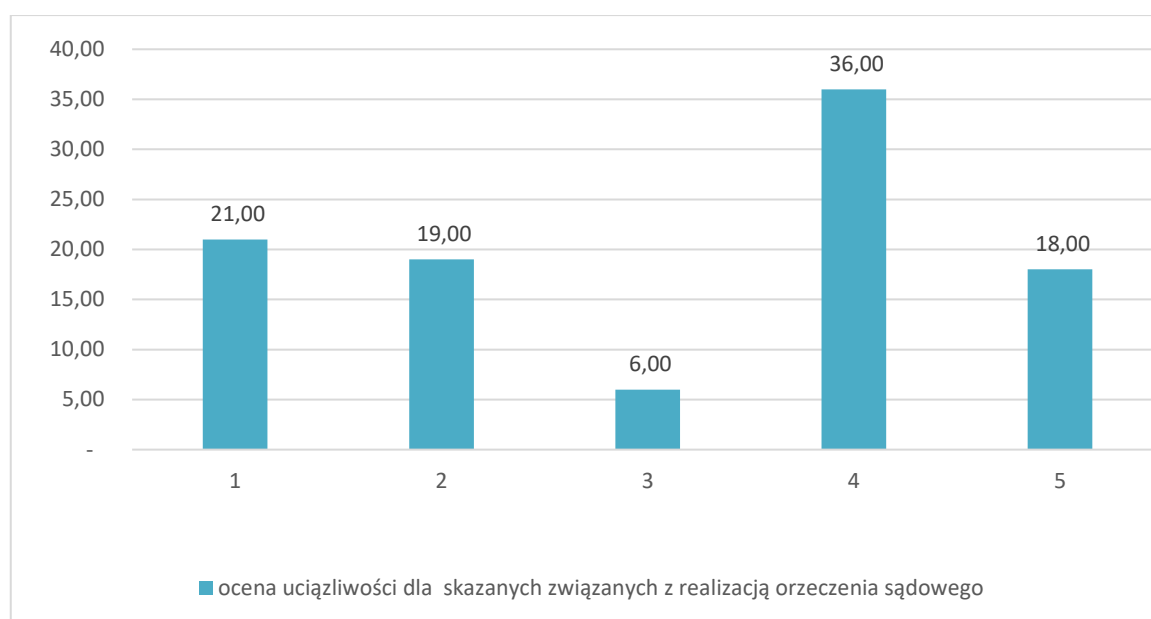
Z przedstawionych danych wynika, że według 38% badanych, negatywny aspekt dla skazanych, związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 35% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych, związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu, oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 13% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z braku możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru oceny 1. Według 11% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 3% badanych, negatywny aspekt dla skazanych, związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że badani wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, który był związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 38% badanych. Znaczna liczba skazanych, bo –73% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych związaną z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu

kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 27 % badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-3.

Badani ustosunkowywali się do również oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z realizacji orzeczenia sądowego przez skazanego w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 88.

Wykres 88. Realizacja orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

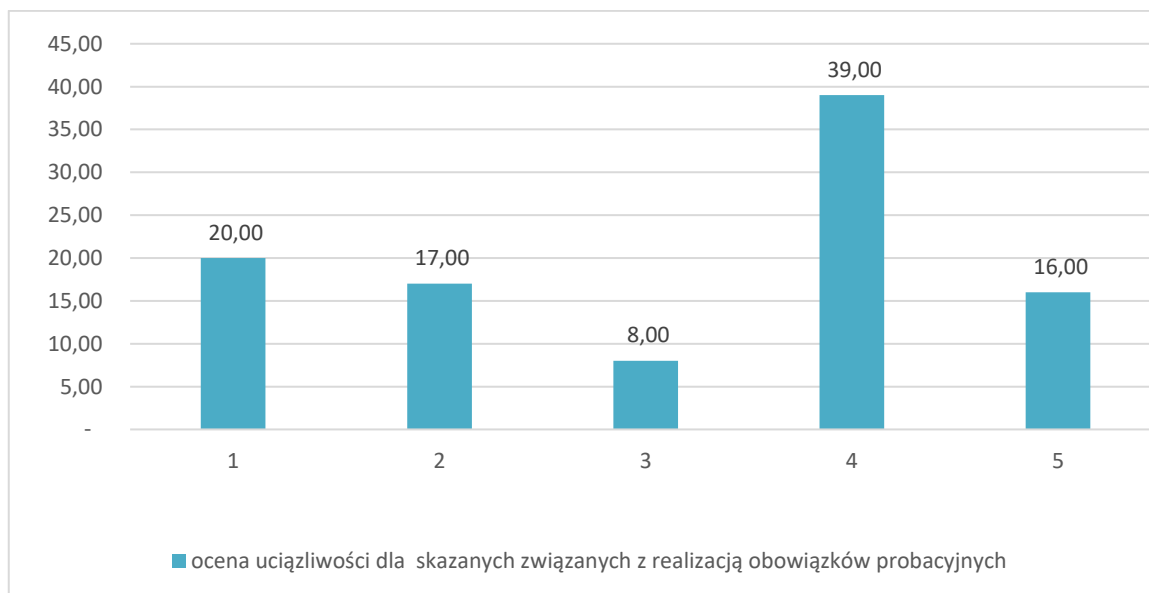
Na podstawie dostarczonych danych wynika, że 36% badanych osób uważało, że negatywny aspekt związany z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego przez osoby skazane, oceniany był na poziomie liczby 4. Natomiast 18% badanych oceniło, czynnik uciążliwości związany z realizacją orzeczenia sądowego na poziomie liczby 5. Zdaniem 21% badanych, liczba 1, pozostała adekwatna dla oceny uciążliwości dla skazanych związanych z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według 19% badanych, uciążliwość dla skazanych związana z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie 2. Natomiast 6% badanych oceniło negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych w postaci uciążliwości związanej z realizacją orzeczenia sądowego, na poziomie liczby 3.

Analiza przedstawionych danych wskazała, że skazani przypisali znaczny poziom, wynikający z realizacji orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najczęściej wybraną oceną była liczba 4, takiego wyboru dokonało 36% badanych. Znaczna liczba skazanych, tj. 60%, oceniła uciążliwość dla skazanych związanych z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczb 3-5. Pozostała liczba skazanych, tj. 40% badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z realizacją orzeczenia sądowego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego, skazani mają obowiązek spełnienia określonych zadań probacyjnych, które zostały nakazane przez Postanowieniem Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego z związku z udzieleniem zgody na odbycie kary pozbawienia wolności.

Badani dokonali oceny dotyczącej uciążliwości dla skazanych, wynikającej z konieczności realizacji tych zadań probacyjnych podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 89 .

Wykres 89. Realizacja obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że 39% badanych osób uważało, że negatywny aspekt związany z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego był oceniany na poziomie 4. Natomiast 20 % badanych oceniło ten aspekt na

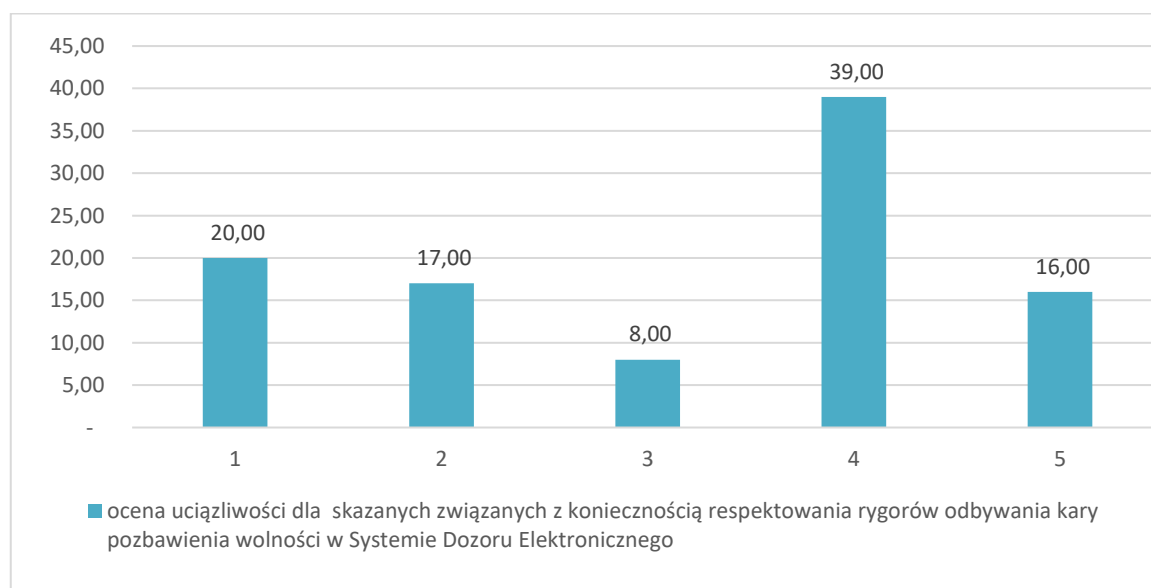
poziomie liczby 1. Zdaniem 17 % badanych, uznało ocenę 2 za odpowiednią do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikającą z konieczności realizacji obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według 16 % badanych, uciążliwość dla skazanych związana z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 5. Natomiast 8% badanych oceniło negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych na poziomie liczby 3.

Analiza przedstawionych danych wskazała, że skazani przypisali znaczny poziom uciążliwości dla skazanych wynikający z konieczności realizacji obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najczęściej wybraną oceną była liczba 4, którą wybrało 39 % badanych. Znaczna liczba skazanych, tj. 63%, oceniło uciążliwość dla skazanych związaną z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie 3-5.

W Systemie Dozoru Elektronicznego skazani zostali zobligowani do bezwzględnego respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie.

Skazani ustosunkowywali się do oceny uciążliwości, wynikającej z konieczności respektowania rygorów w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 90.

Wykres 90. Konieczność respektowania rygorów w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100

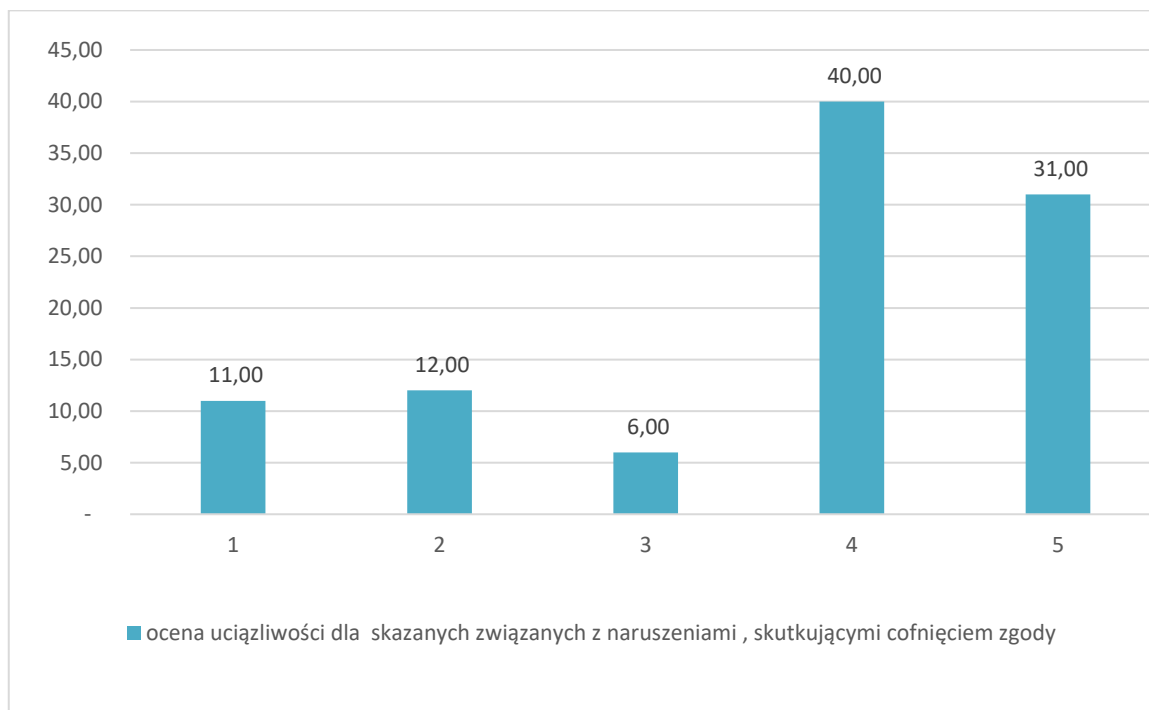
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 43,40% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 20% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast 17% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z konieczności respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 2. Według 16% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 8% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3.

Z analizy przedstawionych danych można wnioskować, że skazani ocenili na wysokim poziomie -uciążliwość dla skazanych, która wynikała z konieczności respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 39 % badanych. Znaczna liczba skazanych, bo –63% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Tylko 37% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło na poziomie liczb 1-2.

Jednym z istotnych czynników w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są naruszenia popełniane przez skazanych, które mogą prowadzić do cofnięcia zgody na kontynuację odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. Badani oceniali uciążliwość dla skazanych, która może wynikać z konsekwencji naruszeń, które mogą skutkować odwołaniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 91 .

Wykres 91. Naruszenia skutkujące cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynikało, że 40% badanych osób uważało, że negatywny aspekt związany z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego został oceniany na poziomie 4. Według 31% badanych, ten negatywny aspekt związany z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniano na poziomie liczby 5. Natomiast 12% badanych uznało ocenę 3 za odpowiednią do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych wynikającej z naruszeń skutkujących cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według 11 % badanych, uciążliwość dla skazanych związana z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 1. Zdaniem 6 % badanych, uciążliwość dla skazanych związana z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 2.

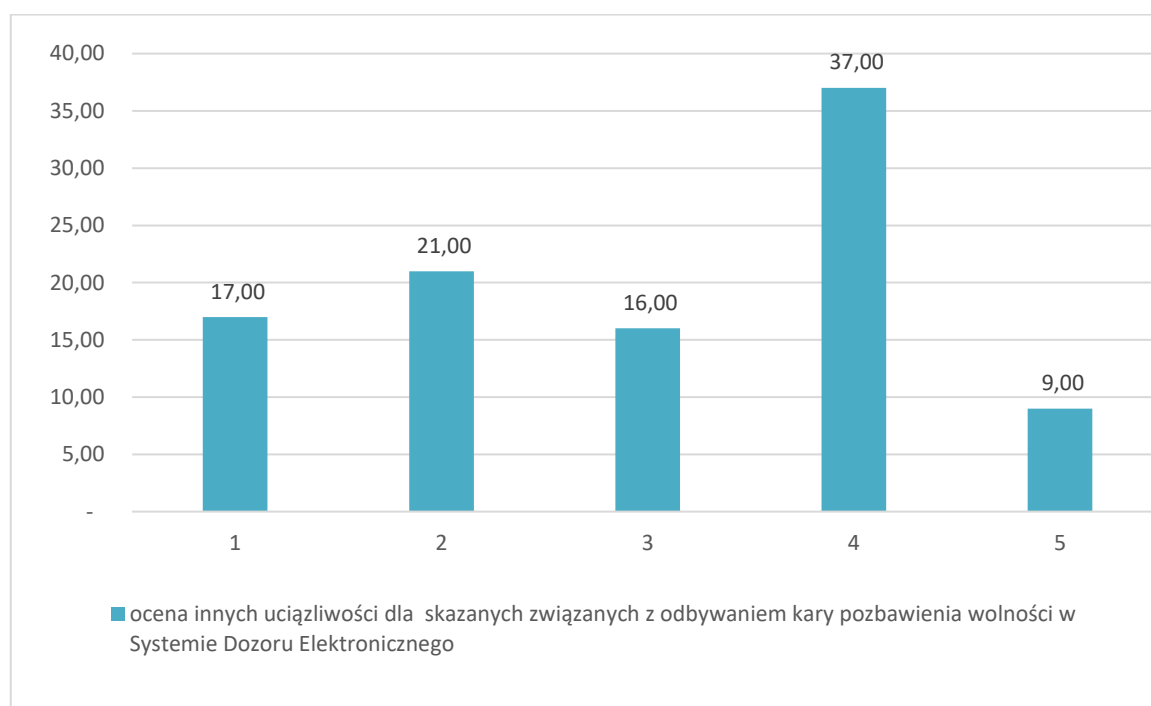
Analiza przedstawionych danych sugerowała, że badani przypisali wysoki poziom uciążliwości dla skazanych wynikający z naruszeń skutkujących cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najczęściej

wybraną oceną był poziom 4, który został wybrany przez 40% badanych. Znaczna liczba skazanych, tj. 77%, oceniła uciążliwość dla skazanych związaną z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie 3-5. Tylko 23% badanych, oceniła uciążliwość dla skazanych związaną z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie 1-2.

Badani ustosunkowywali się do oceny innych uciążliwości dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 92.

Wykres 92. Inne uciążliwości w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że 37% badanych osób uważało, że negatywny aspekt dla skazanych związany z innymi uciążliwościami, które skazany doświadcza podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, pozostał oceniany na poziomie liczby 4. Według 21% badanych, ten negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z innymi uciążliwościami w odbywaniu kary pozbawienia wolności został oceniony na poziomie 2. Natomiast 17% respondentów uznało ocenę 1 za odpowiednią do określenia

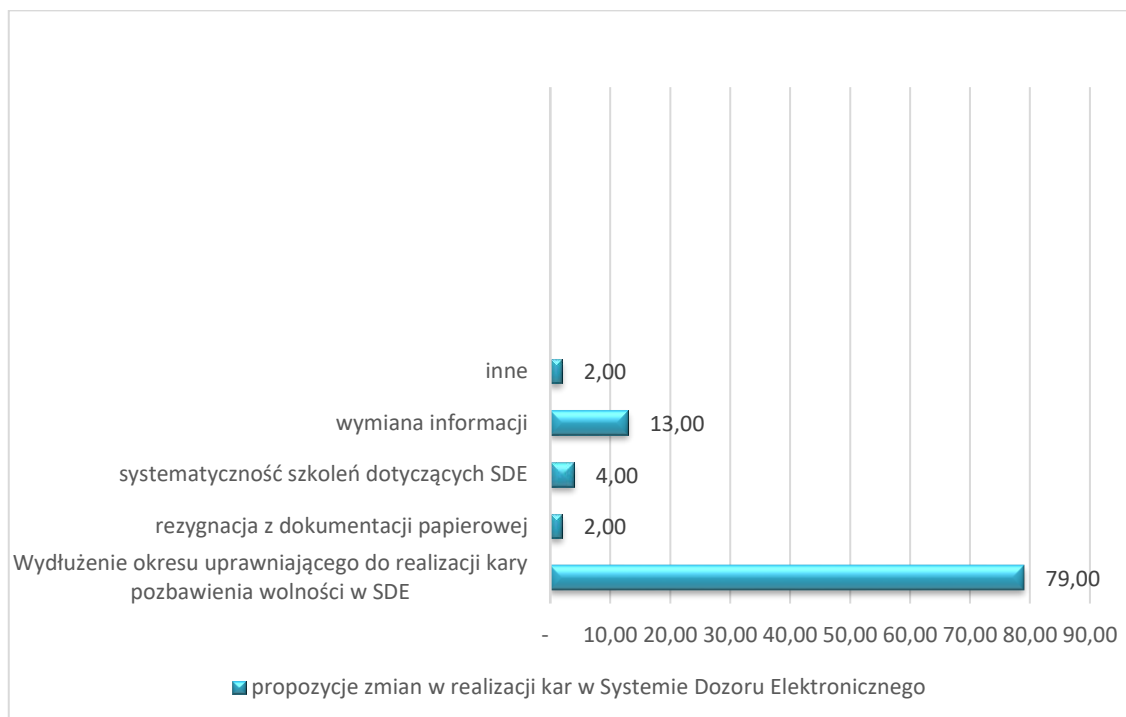
poziomu uciążliwości dla skazanych wynikającego z innych uciążliwości w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według 16% badanych, uciążliwość dla skazanych związana z innymi uciążliwościami w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Tylko 9% badanych oceniło negatywny aspekt związany z innymi uciążliwościami dla skazanego w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 5.

Analiza przedstawionych danych sugerowała, że skazani przypisali przeciętny poziom dla innych uciążliwości w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najczęściej wybraną oceną była liczba 4, którą wybrało 37% respondentów. Znaczna liczba badanych, tj. 62%, oceniła negatywny aspekt dla skazanych związany z innymi uciążliwościami dla skazanego podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie 3-5. Natomiast 38% badanych, oceniła trudność dla skazanych, związaną z innymi uciążliwościami, podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczb 1-2.

4.8. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych

Na kolejnym wykresie przedstawiono propozycje zmian według skazanych, w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności oraz środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Wykres 93. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy dostępnych danych wynika, że 79% badanych osób uważało, że istotnymi zmianami w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności oraz środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego jest wydłużenie okresu możliwości odbywania kary w tym systemie. Z kolei 13% badanych wskazuje na konieczność wymiany informacji między uprawnionymi podmiotami jako istotną zmianę. Propozycja dotycząca systematycznych szkoleń dla podmiotów uprawnionych jest uważana za istotną przez 4% badanych. Natomiast 2% badanych wskazało na propozycje zmian dotyczących udoskonalenia systemu ewidencji elektronicznej poprzez rezygnację z dokumentacji papierowej oraz inne niewymienione propozycje. Podsumowując, dominującą propozycją wśród zgłaszanych zmian dotyczących realizacji kar w Systemie Dozoru Elektronicznego jest wydłużenie okresu możliwości odbywania kary, co potwierdza 79% badanych osób.

Znaczna liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, bo 90% wyraziło swoje opinie dotyczące prowadzonych badań oraz realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Jedynie 10% badanych nie wyraziło własnej opinii na temat prowadzonych badań i realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Poniżej zostały przytoczone wypowiedzi osób badanych. K-1-Nie posiadam uwag.

K-2 -Brak dodatkowych uwag.

K-3- Brak uwag.

K-4-Brak.

K-5 Brak uwag.

K-6 Wsparcie finansowe, możliwość podejmowania kursów zawodowych.

K-7 Wyjście na większy obszar, aby móc wyprowadzić zwierzę.

K-8 Moją jedyną uwagą jest to , że dobrze byłoby uwzględnić możliwość dojścia z domu do furtki, poza wyznaczonymi godzinami wyjścia.

K-9- Najważniejsza jest praca, kontakt z rodziną , nie ma długów, odpowiedzialność za rodzinę.

K-10 -Ważna jest rodzina, praca.

K-11-Dla mnie byli ważni najbliżsi oraz praca.

K-12 Ważność tematu.

K-13 Jest to szansa, aby żyć normalnie.

K-14 Nie mam uwag odnośnie SDE , wszystko działa jak należy.

K-15 Stres związany z ograniczeniem czasu na wykonanie zadań w terenie- nie pomaga ponieważ ważniejsze jest spełnianie wymogów czasowych SDE niż realizacja zadań, na które brakło czasu(...)przy czym niezrealizowanie z tego powodu tych zadań czasami mocno komplikuje załatwianie dalszych spraw, przez co problemy narastają i narasta niepokój w związku z popełnieniem błędu i cofnięciem pozwolenia na wykonywanie kary w systemie SDE, często od tego zależy życie wielu ludzi, więc sugeruję dopytywanie czy od czasu do czasu, czy nie jest potrzebne dodatkowe wsparcie odnośnie poradzenia sobie z tym stresem...WSZYSTKO ROZGRYWA SIĘ W GŁOWIE...

K-16 W SDE możliwość wcześniejszego zdjęcia nadajnika po 6 - u miesiącach.

K-17 SDE -ważny dla kontaktów z rodziną , powrotu do pracy zawodowej , do niezależności finansowej, miałem możliwości praktyk religijnych z dziećmi. Bardzo dużym plusem jest samodzielność w życiu, nie czekam ,że ktoś mnie wyręczy, coś zrobi za mnie. Więzienie potrafi zrobić dużą dziurę , nie każdy jest odporny. To nie jest sanatorium. Trzeba samemu się ogarnąć. Znam mur, problem z dwóch stron.

K-18 Prawda jest taka, że ciężko jednoznacznie określić efektywność odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego, ponieważ cała sytuacja w której się znalazł, zależy tylko od niego samego. Istotnym faktem jest, że osoba skazana, która dostała już możliwość odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego, powinna być wdzięczna za możliwości, które dostała od sądu penitencjarnego i powinna

w 100% współpracować z kuratorem, który w moim przypadku okazał się naprawdę złotą osobą. Gdyby nie moja Pani Kurator, to nie wiem czy odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie SDE było tak efektywne i sprawne. Kuratorzy pełnią bardzo ważną funkcję w całej społeczności osób z SDE, ponieważ są oni ogromnym wsparciem i pomocą w trudnych sytuacjach i reagują na zaistniałe sytuacje, które zazwyczaj są nagłe, w najszybszy i najkorzystniejszy dla osoby skazanej sposób. Mimo wszystko bardzo dużo zależy od osoby skazanej, od jej nastawienia i praktycznego stosowania się do zasad odbywania tej kary, ponieważ nawet jeśli kurator chce pomóc i stara się pomóc to jeśli dana osoba tej pomocy nie chce przyjąć, albo mimo wszystko utrudnia podmiotom dozoru pracę i nie współpracuje w należyty sposób z kuratorem i sądem no to niestety, ale na taką osobę ani kurator, ani nikt nie ma żadnego wpływu. Myślę że mimo wszystko samo w sobie odbywanie kary w systemie SDE powinno być trochę lepiej dopracowane u źródła ze względu na fakt, iż obce osoby gdy dowiedzą się o takiej sytuacji mogą nieprzychylnie być nastawione do osoby skazanej. Gdybym ja miała możliwość coś zmienić to popracowałabym nad wyglądem opaski, a właściwie samego w sobie nadajnika, żeby nie był tak duży i łatwiej byłoby go ukryć pod ubraniem. Mojej Pani Kurator z całego serca dziękuje, za każdą zmianę harmonogramu, oddalenie czasowe, natychmiastowe reagowanie na nagłe, nieprzewidziane sytuacje i wstawiennictwo w Sądzie Penitencjarnym związane z przerwą w odbywaniu kary ze względu na stan zdrowia i pobyt w szpitalu. Dzięki Pani Kurator odbywanie kary nie było uciążliwe, a i tak pozwoliło wynieść lekcje i nauki z popełnionych życiowych błędów.

K-19 Współpraca z podmiotem i kuratorem jest ważna.

K-20 Dozór daje szansę na to by normalnie żyć.

K-21 Dużo daje SDE, można przebywać z rodziną , pracować.

K-22 Najważniejsze było życie rodzinne, że człowiek był z najbliższymi, Zmiana otoczenia z izolacji więziennej na normalne życie. Odczuwa się wsparcie najbliższych. To jest najbardziej cenne. To jest szansa na znalezienie pracy, na samodzielność , na zmianę swojego życia, na brak popełniania błędów życiowych.

K-23 Zawsze lepiej niż tam, lepiej na wolności, w domu. Można kontynuować pracę, mieć mieszkanie i jakoś żyć. System Dozoru jest efektywny. Dużo zależy od kuratora, od podejścia.

K-24 Dobra sprawa. Nie chciałbym odbywać kary w izolacji. Daje rozum do głowy, aby zmienić swoje postępowanie. Kurator bardzo pomaga, nie ma racji bytu- odrzucenie kuratora w SDE.

K-25 Brak uwag.

K-26 Lepiej niż w izolacji. Można być z rodziną , można się opiekować innymi osobami. Istotne jest, że można być z najbliższymi. Kuratorzy dobrze że są, bo służą radą , pomocą , przede wszystkim mogą wydać decyzje o zmianie harmonogramu.

K-27 Ważna jest kontrola ze strony podmiotów uprawnionych. Jest dobry, bo można realizować zobowiązania alimentacyjne. Można pracować i spłacać.

K-28 Wskazanie podmiotów, które mają obowiązek zatrudnić skazanych w sde wraz z uwzględnieniem stanu zdrowia.

K-29 Uważam, że dobrym pomysłem resocjalizacyjnym w przypadku wykonywania kary pozbawienia wolności w trybie systemu SDE było by „nagradzanie” za realizację ustalonych celów kary SDE które pozwolą lepiej i łatwiej wrócić do funkcjonowania w społeczeństwie np „przepustką 1- dniową czy np. 30 godzinną dla rodziny od odbywania kary co jakiś czas"- jak odbywa się to w przypadku osób odbywających kare więzienia po stosownej wokandzie i po pewnym czasie odbywania kary zgodnie z zasadami jej odbywania. Mam tu na myśli ustalenie z kuratorem na początku odbywania kary SDE pewnych planów w postaci punktów z zakresu resocjalizacji (uczestnictwo w programach np dla uzależnionych, AA czy tego typu podobnych), chęci zmian bycia lepszym człowiekiem (uczestnictwo w wolontariatach, czy programach pomocy starszym ludziom, licznym akcjom pomocy ogólnej, wyprowadzaniem psów na spacer w schroniskach itp). Uważam że nagradzanie takich realizacji celów, w zaproponowany powyżej bądź inny rodzaj, motywujący do chęci takiej pracy może mieć znaczący wpływ na zmianę ludzi do wartości życia i chęci odbudowania, bycia ważnym elementem społeczeństwa a zrealizowanie wszystkich takich ustalonych celów być może (oby) stanie się to nawykiem codziennym, realizowanym w dalszym życiu a potrzeba taka może skutecznie oddalić chęci do popełniania dalszych przestępstw i być może oddalić się od towarzystwa, które może takie chęci do czynów powodować. Wiem ile mnie kosztowało obciążenia psychicznego separacja od dziecka i rodziny, a możliwość odbywania kary w SDE i jeszcze z takimi nagrodami znacznie by mi pomogła bardziej scalić rodzinność, potrzebę kontaktu i spędzania czasu z nimi, które jest myślę najlepszym ukojeniem dla nerwów i powrotu do funkcjonowania społecznego. Powyższe wnioski przedstawiałem jako skazany po raz pierwszy i jedyny jak dotąd, a że uważam, że nie myli się w życiu ten kto nic nie robi.... uważam, że każdy zasługuje na szansę po pojedynczym błędzie chwilowego gorszego czasu w życiu a nagradzanie dobrych zachowań w realizacji odbywania kary i próby powrotu do normalnego życia jest dobrym pomysłem. Na pewno powyższe musiało by być odpowiednio zmodyfikowane dla recydywistów, aczkolwiek mogę podzielić się tylko ze swojego doświadczenia jednorazowego skazania.

K-30 Moim zdaniem jest to dobre rozwiązanie. Zwiększenie godzin ponad 12, związane jest to z pracą. Nie narzekam na kuratorów, mam wsparcie z ich strony.

K-31 Lepiej niż pójście do więzienia. Jak ktoś jest w SDE to szansę pracy, ma szansę na przemyślenie swojego życia. Kurator może być mu pomocny, przy zmianie godzin, udzielenia wsparcia, wpływa na zmianę postawy do życia. Taka bransoletka daje szansę na izolowanie się od osób ze środowiska przestępczego.

K-32 Bardzo dobra rzecz, jeżeli ktoś chce zmienić swoje życie. Bez porównania życie w zakładzie odbywanie kary a w SDE. Buduje to, że jest się z rodziną, ma się pracę i normalne życie. Kuratorzy są pomocni w doradztwie prawnym, wychowawczym, resocjalizacyjnym, w tym aby człowiek wrócił do normalności.

K-33 Możliwość ustalania godzin wyjścia dogodnych do pracy.

K-34 W dozorze elektronicznym jest wiele korzyści między innymi spędzanie wyroku w domu po za zakładem karnym, znalezienie pracy, spędzanie czasu z rodziną. Moim zdaniem System Dozoru Elektronicznego pomaga osadzonym wrócić do rzeczywistości, nie będąc za murami zakładu karnego.

K-35 Na pytanie, można odpowiedzieć tylko z punktu patrzenia na własną rodzinę.

K-36 Powinien być postawiony duży nacisk na wychowawców w zakładach karnych. Pomimo prostego formularza bardzo wiele osób ma problem go wypełnić (czasem nawet niepełne wykształcenie podstawowe skazanych). Czasem są nieświadomi, że im przysługuje sde a trudna sytuacja finansowa powoduje brak adwokata. Powinna być szybsza ścieżka dostania sde trafiając do zakładu karnego. Dla niektórych pobyt w zakładzie karnym w okresie 3 miesiące bo tyle trwa okres zanim się dostanie wokandę jest bardziej demoralizująca niż resocjalizacja z tego płynąca. Ludzie którzy przyjeżdżają zakładać sde powinni być w cywilu, bo o ile skazany odbywa karę, to jego rodzina niekoniecznie. Mam na myśli szczególnie dzieci, które mogą być wyszydzane z tego powodu. Sam program określam bardzo dobrze, bo nie można narzekać na utrudnienia bo w końcu odbywamy karę. Z drugiej strony ograniczenia nie są tak duże, by ich nie dotrzymywać.

K-37 W SDE jest możliwość pilnowania się. Można podjąć pracę, przebywać z rodziną. Kurator dba, aby pomóc w wyjściu z demoralizacji, żeby człowiek kierował się ważnymi rzeczami w życiu. Lepiej żyć na wolności niż w Zakładzie Karnym. Oceniam to jako bardzo dobre rozwiązanie. W izolacji człowiek nie jest gospodarzem własnego życia. Człowiek musi pilnować się godzin, trzeba było zmieścić się w czasie.

K-38 Jest to wartościowe. Człowiek wychodzi z zakładu i ma szansę na życie. SDE jest korzystne, że można odbywać karę w tym systemie.

K-39 Fajna sprawa, lepiej niż siedzieć. Dzieci, rodzina, praca. Jest szansa aby żyć. Nie za kratami. Kuratorzy spełniają swoją funkcję. Jak nie przestrzega, to zawijka. Dostał szansę, nie skorzystał.

K-40 Bardzo dobry pomysł, że człowiek nie idzie do więzienia. Nie popada w głupie pomysły. Ma czas w rodzinie, że nie ma nic na gorsze, a na lepsze. Jestem przykładem tego, że dano mi szansę. Aktualnie mam pracę i rodzinę, poukładałem wszystko w życiu i nie mam problemów z prawem. Panią Kurator miałem porządną kobietę, bardzo pomocną. Sde ma bardzo pozytywny wpływ. Nie chciałbym nigdy trafić do izolacji, dlatego doceniam, że dano mi inną szansę.

K-41 Przez ten dozór elektroniczny miałem możliwość przemyślenia tego, co zrobiłem. Dawało mi myślenie, żeby nigdy do tego nie chce wrócić, aby nie mieć do czynienia z zakładem karnym. Aby nigdy tam nie być w zakładzie, gdzie jest kontakt z ludźmi określonego pokroju. Człowiek nie jestem sobą, staje się osobą agresywną, nerwową, nie jest się sobą, nie widzi perspektyw na lepsze jutro. W dozorze elektronicznym rodzina daje wsparcie, daje poczucie wolności. Człowieka dostosuje do życia. Człowiek, który wychodzi z za krat ma wolność, nie umie się odnaleźć. Wychodząc z za krat miałem inne podejście, niż to jak ukończyło się SDE.. Z kuratora jestem zadowolony, jestem wdzięczny. Pani kurator mi pomogła, miałem do kogo się zwrócić.

K-42 Miałem kontakt z rodziną. Napaliłem w piecu, popilnowałem wnuczków. Mogłem w SDE zadbać o swoje zdrowie. Bylem po operacji biodra, miałem wstawioną endoprotezę. Cieszyłem się, że jest obok rodzina. Miałem czas na przemyślenie, żałowanie tego co człowiek zrobił. Żona bardzo mi pomagała, aby było lepiej.

K-43 Jestem schorowany. W Systemie Dozoru Elektronicznego mogłem dbać o siebie. Nie jest mi łatwo w życiu. Jestem niepełnosprawny. Dopóki matka żyje to mi pomaga. Mam problem, aby żyć normalnie. Dozór elektroniczny pozwala mi być w rodzinie.

K-44 System jest dobrze zbudowany. Pomaga ludziom wyjść na prostą. Nie skazują ludzi od razu na izolację, a może mieć szansę na normalne życie. Osoby w SDE starają się dostosować do rygorów odbywania kary. Dla mnie istotne było przestrzeganie regulaminu, czasu opuszczenia miejsca zamieszkania, brak możliwości wolnego czasu po pracy. W SDE jestem w domu, jest to cenne. Relacje między domownikami są utrzymywane. W kryminale można się czegoś nauczyć albo zgłupieć. W SDE - nie ma oddziaływania toksycznego związanego z miejscem izolacji. SDE nauczyło mnie normalnie żyć. Opieka kuratora była na pozytywnym poziomie w trakcie SDE. Kurator pomagał, aby pozytywnie przejść tą karę, pełnił funkcję

wspierającą. Nie wszystkich należy traktować tak samo i nie każdy powinien trafić do zakładu karnego.

K-45 SDE powinien być kontynuowany. Dużo ludzi siedzi za pierdoły. Powinni mieć szansę aby żyć inaczej, normalnie. Poza tym są też starsi ludzie. SDE jest ważny, że można na wolności również się leczyć pracować, mieć rodzinę. Byłem w zakładzie karnym, a SDE to dwa różne światy. Jeżeli ktoś dostaje szansę, to powinien ją wykorzystać. W SDE są obowiązki, człowiek poddaje się pewnym rygorom, ale sam decyduje o życiu, nie inni o jego życiu. W SDE musi sam ponosić odpowiedzialność za swoje życie. Koszt SDE jest kilkakrotnie mniejszy niż izolacja. Kuratorzy są po to aby pomagać a jednocześnie sprawdzać, ale też ukierunkować. SDE ma sens, jest efektywne, daje motywację do życia.

K-46 SDE nie pozbawia rodziny, dalej utrzymuję rodzinę, bo jest możliwość pracy, a w zakładzie karnym można ulec degradacji. Rola kuratora może być ważna, może kurator pomagać w sprawach prawnych.

K-47 SDE jest dobrym rozwiązaniem. To jest lepsze, aby nie pójść siedzieć. Jestem przy rodzinie, mam pracę, ma to sens. Wszystko jest dobrze, jeżeli chodzi o funkcjonowanie w SDE. Daje odpowiedzialność. Ale wszystko zależy od człowieka, od jego wsparcia najbliższych. W zakładzie karnym jest się zamkniętym, nie ma porównania tych 2-óch środowisk.

K-48 Uważam, że jakiś pozytywny skutek miało. Można pracować, inaczej żyć. Daje motywację do życia, człowiek ma inną perspektywę do życia. SDE jest korzystne, powinno być kontynuowane.

K-49 Dobra sprawa. SDE dało szansę na pracę, pobyt z rodziną. Pozwoliło żyć normalnie. SDE dało odpowiedzialność za siebie, za swoje życie.

K-50 SDE to bardzo dobra pozycja. Jest się w domu, pracuje się, przebywa się w domu. Można mieć chwile czasu dla siebie, po skończonej pracy. Może przeszkadzać w SDE -uzależnienie. Z kolegami nie utrzymuje kontaktu, mogą przeszkadzać, nie wpuszczam do domu starego towarzystwa, bo może być tylko gorzej. SDE - 200% lepszy, niż odsiadka w zakładzie. W zakładzie myśli się o różnych rzeczach. W SDE nikt nie mędzi, człowiek ma czas dla siebie i to szanuje. W SDE człowiek sam decyduje za siebie, a nie tak jak w zakładzie karnym decydują za niego. Człowiek czuje się swobodnie w domu, w zakładzie bywa różnie. Kurator potrzebny jest do pomocy podopiecznemu, zmiany harmonogramu, reakcja na sytuacje trudne. Kuratora oceniam na 1000% w potrzebie, chociaż mogłem zawieźć kuratora. Ja się do tego przyznaje, ale wiele czynników jest trudnych. Jak wypije alkohol, to nie ma takiej reakcji powstrzymania i niestety miałem naruszenia w SDE. Ale mimo wszystko uważam, że to jest dobre rozwiązanie prawne.

K-51 Moim zdaniem jest to system, który spełnia swoje narzucone założenia. Pozwala resocjalizować się w gronie najbliższej rodziny. Daje szansę na to aby realizować zobowiązania finansowe, a nie dodatkowa obciążać najbliższych. Moim zdaniem najważniejsza jest rodzina. Dojrzałem ile można w jednym momencie stracić. Mam ulgę, że nie jest to wszystko w izolacji. Przeszkadza mi presja ludzi, którzy nie wiedzą o co chodzi. Wszystko co tłumaczyła Pani kurator, to wszystko to tłumaczył również Podmiot Dozorujący, co oznacza, że podmioty uprawnione współpracują ze sobą. Mogę przyłożyć się do wychowania dzieci, jest to najcenniejsze. Wszystko w zakładzie ma człowiek podstawione, natomiast nie musi angażować siebie, co może powodować brak samodzielności życiowej, trudności adaptacyjne w warunkach wolnościowych.

K-52 SDE oceniam dobrze. Problemem jest jednak zasięg. Człowiek nie chce nic złego robić. A mam problem że by wypełniać swoje obowiązki. Dlatego uważam, że poszerzenie zasięgu w moim przypadku byłoby konieczne. W SDE jestem w domu, inaczej człowiek reaguje na wszystko. Nie muszę nikogo prosić o nic, decyduje o swoim życiu. Jest to uwięzienie w zakładzie karnym. W SDE-widzi się człowiek z rodziną i dziećmi. Człowiek w izolacji ma incydentalny kontakt z rodziną. Kuratorzy udzielają wsparcia koniecznego, kiedy trzeba zmienić harmonogram. SDE jest lepsze niż zakład karny, chociaż jest to kara.

K-53 Nie ma nic lepszego niż taka możliwość odbywania kary- w takim systemie. Nie ma porównania izolacji w Zakładzie Karnym a odbywanie kary w SDE. W SDE wszystkim mogę się zająć, wszystko zrobić. Spłacam wszelkie zobowiązania finansowe. Odzyskam swoje dzieci, które przez izolację znalazły się w placówce. I to było najcięższe. Ta rozłąka z związku z izolacją więzienną odbiła się na mojej rodzinie. Moja córka po powrocie do domu nie ma już ataków epileptycznych. Dzieci mają lepsze wyniki w nauce. Dzieci zaczęły lepiej funkcjonować. Zarówno ja, jak i dzieci cieszą się, że mogę z nimi być.

K-54-SDE to jest bardzo dobre. Wcześniej miałem nieciekawe towarzystwo. Miałem kontakt z izolacją, tymi trudnymi rzeczami. Bransoleta to jest środek bardzo wychowawczy, dla ludzi myślących. To są jednak, też i duże obciążenia, to trzeba zdążyć, dostosować, a i tak mogą być spóźnienia. Ale to jest lepsze niż jakkolwiek izolacja. Kontakt mam z rodziną, mogę normalnie funkcjonować. W przypadku kierowcy zawodowego, dostosowanie się do harmonogramu jest wyjątkowo trudne. Na drodze wszystko może się zdarzyć. Nie siedzę, nie muszę słuchać osób, których nie chce słuchać. Nie muszę być na łasce rodziny, nie jestem obciążeniem dla nich. Kurator musi być człowiekiem z powołania. W SDE kurator ma być pomocny. Jak przebiega SDE to zależy od współpracy.

K-55 SDE jest korzystne, to nie to co izolacja. To komfort bycia z rodziną z bliskimi. Ważne, że można również coś zrobić wokół domu. Izolacja to może być ciężkie doświadczenie.

K-56 Bardzo dobre rozwiązanie. Powinno być jak najczęściej stosowane, u ludzi, którzy wykazują chęć zmiany swojego życia. W moim przypadku najlepszy jest kontakt z rodziną, to jest najcenniejsze. Ważne jest, że można pracować. Można rozwijać swoje kwalifikacje zawodowe. Trzeba współpracować z kuratorem, określać swoje potrzeby. Zamknięcie w izolacji to jest marnowanie czasu, dla tych którzy chcą normalnie żyć. To że ktoś popełnił raz w życiu błąd, to niekoniecznie powinien być w zakładzie karnym.

K-57 Jestem zadowolony ze współpracy z kuratorem i z służbą więzienną oraz sądem penitencjarnym. To jest bardzo dobre rozwiązanie. W zamian siedzieć w jednostce to lepiej być w SDE. Spędzać czas z rodziną, a nie za murem. W SDE wyprostowałem swoje życie. Podjąłem pracę, sponiewałem alimenty. Byłem odpowiedzialny za siebie i rodzinę. Mogłem wznowić kontakt z dzieckiem. Zacząłem myśleć odpowiedzialnie.

K-58 Byłem z rodziną w SDE, nie była to izolacja. Współpracowałem z Panią kurator. Pracowałem w SDE po 12 godzin. Ważne, że mogłem zarabiać na rodzinę, być z dziećmi.

Największym problemem jest ograniczenie czasowe. Jak się ma dzieci, to są różne problemy, sam wychowuje dzieci. Mam poważne problemy zdrowotne. Mogę podjąć leczenie. Walczę o siebie i dzieci w SDE.

K-59 SDE - to dobra szansa dla skazanego. zamiast siedzieć, to można dbać o rodzinę, zarabiać. SDE daje dużo do myślenia. Nie ma czasu na kolegów. Pozytywnie wyszło, głupie zachowanie zostało naprawione. W SDE miałem kontakt z rodziną, dziećmi, zarabiałem. To było dla mnie ważne. Sądzę, że można się zmienić. Kontakt z kuratorem jest ważny, wspiera człowieka aby było lepiej.

K-60 W SDE chodzi przede wszystkim o rodzinę, o pracę zarobkową. Można wyjść z dziećmi. Jest się w domu, a to jest najważniejsze. W izolacji człowiek jest sam, nie widzi nikogo. To wszystko traci sens, nie ma motywacji, człowiek się załamuje. Rodzina daje siłę. W SDE mogłem decydować o wszystkim. Mogłem pracować, zrobić remont. W SDE odpowiadam za siebie, za to co robię. A zakładzie nie decyduje o sobie, tam człowiek nie ma nic do powiedzenia. Rodzina cieszyła się, że jestem w domu, że mogę coś zrobić, że mają mnie przy sobie. Kurator pomagał mi w 100%. Pomógł odnośnie tego, jaką dokumentację sporządzić abym uzyskał zgodę na odbywanie kpw w SDE. Również monitorował cały okres odbywania kary pozbawienia w SDE.

K-61 W SDE jest najważniejsza rodzina i praca. Pomoc kuratora również jest dla mnie ważna.

K-62 SDE jest korzystne dla osoby skazanej. Ale uważam, że powinno to być tak sprecyzowane aby była przymusowa praca dla skazanego. Aby miał wdrożone poczucie odpowiedzialności. Poza tym, jeżeli nie ma wykształcenia ma je kontynuować. Sądzę, że SDE powinno być przydzielane z izolacji, aby skazany miał porównanie dwóch światów - izolacji i wolności. Jestem za wydłużeniem SDE do 2-óch lat, ale skazany powinien przymusowo uczestniczyć w programach resocjalizacyjnych i z tego powinien być rozliczany. Ja byłem karany wielokrotnie za jazdę na zakazie, nikomu nic nie zrobiłem. Potrafię normalnie żyć, dlatego należy od podopiecznych wymagać. Od dziecka byłem nauczony pracy i obowiązków. Izolacja nie do końca pomaga, a wręcz może wpłynąć niekorzystnie. SDE powinno być programowe. Więzień jest obciążeniem od rodziny. Rodziny w izolacji się rozpadają, a w SDE może być z rodziną i to należy uszanować. Nie jest sztuka ludzi tylko zamykać, trzeba zrobić segregację, komu się należy w przypadku określonych przestępstw. Jeżeli człowieka się zresocjalizuje, to większe korzyści dla społeczeństwa. Niech alimenty się zwracają. Jeżeli pracuje niech płaci zobowiązania finansowe. W przypadku mojej osoby zrobiłem progres w moim życiu. W SDE kurator jest ważny. Kurator oprócz konsekwencji musi być człowiekiem. Mój kurator jest z powołania.

K-63 SDE sprawdza się. Lepiej odbywać karę w domu niż w zakładzie karnym. Kurator mi pomaga w bieżących rzeczach, doradzi. Pomaga w zmianie harmonogramu. Mam bardzo dobry kontakt z Panią kurator. Uważam, że to wszystko daje sens. Można pracować, zarabiać, spędzać czas z rodziną.

K-64 SDE jest to szansa dla każdego, który chce utrzymać więzi rodzinne i swoją pracę. Człowiek ma motywację do zmiany swojego życia. W życiu można popełnić błąd, ale istotne aby wyciągnąć konsekwencje i wyciągnąć coś dla siebie. Nie ma sensu przy karach krótkoterminowych, aby odbywać ją w warunkach izolacyjnych. Ważne jest aby Sąd wstrzymywał wykonanie kary pozbawienia do momentu rozpatrzenia wniosku o udzielenie zgody na odbywanie w Systemie Dozoru Elektronicznego. Perspektywa izolacji nie ma co porównywać z perspektywą na wolności i decydowania o swoim życiu.

K-65 SDE nie powoduje zniszczenia człowieka, wykluczenia społecznego. Mam pracę, starać się spłacać zadłużenie na mieszkanie, odnowić kontakty z dzieckiem. Doceniam to, że mogę odbywać karę w SDE. To ma sens. Dobrze, że został wydłużony okres, który umożliwia złożenie wniosku o SDE. Izolacja dołuje. Poza tym kontakty z więźniami, nie są zawsze budujące. Mnie osobiście to przygniatało. Wyjście z życia normalnego do zakładu karnego, to jest przygniatające. Wszystkiego człowiekowi się odechciewa. Ciężko się dostać do tego uczestniczyć w programach resocjalizacyjnych. W SDE ma się motywację do życia. Kurator

w SDE pomaga , tłumaczy, zmienia harmonogram co tydzień , bo pracuje w 4- brygadówce. Jestem wdzięczny, że mogę odbywać karę w tym systemie.

K-66 Praca, rodzina to może być w Systemie Dozoru Elektronicznego

K-67 SDE jest to dobre. Lepsze niż izolacja, człowiek może się rozwijać , pracować normalnie. Ważna jest rodzina , która wspiera w tym, aby było dobrze. To wszystko ma wartość. W SDE można decydować o sobie, a w izolacji częściowo decyduje o sobie. SDE jest to dobre rozwiązanie. Uważam, że wydłużenie okresu , gdzie można ubiegać się o SDE jest wystarczające. Rola kuratora w SDE jest ważna, bo pomaga , doradza, wspiera.

K-68 W SDE jest ważna rodzina, podtrzymywanie więzi rodzinnych, praca zarobkowa. Uważam ,że jest to dobre. Szczególnie, że jeżeli podopieczny wywiązuje , przestrzega harmonogramu , to nie będzie problemów w odbyciu tej kary w SDE. Oceniam pomoc kuratora na najwyższym poziomie. Jestem w systemie 4 brygadowym i kurator potrafi to ogarnąć , zmiany co miesiąc w harmonogramie według grafiku.

K-69 SDE uczy samokontroli. Człowiek sam decyduje, czy chce być na wolności , czy nie chce, czy chce zmienić swoje , czy nie chce. Jest się otoczony różnymi pokusami, dokonuje wyborów. Jest lepsze SDE niż izolacja . Człowiek długotrwale przebywa w zakładzie , nie potrafi się odnaleźć . W zakładzie wszystko jest podane, a na wolności musi odpowiadać za swoje wybory. Dużo tematów , które poruszam z kuratorem są rozwiązywane. Nigdy nie było tak , abym tej pomocy nie uzyskał.

K-70 Byłem zadowolony ,że mogłem z tego Sytemu skorzystać, że to jest dobra alternatywa dla kary pozbawienia wolności. W trakcie dozoru byłem cały czas aktywny zawodowo. Istotny jest kontakt z rodziną. Istotne jest aby rodzina wspierała osobę w trakcie realizacji kary w SDE. Poza tym jeżeli człowiek trafi do zakładu , to może z powrotem nie odzyskać miejsca w wykonywanej dotychczas pracy. Rola kuratora w SDE jest ważna. Moja kurator zmieniała mi harmonogram w zależności od potrzeb, za co jestem wdzięczny. Kurator monitoruje potrzeby skazanego i w zależności od potrzeb dokonuje stosownych zmian.

K-71 SDE- bardzo dobra sprawa. Na wolności człowiek ma inną perspektywę, może iść do pracy. Ma rodzinę przy sobie, dzieci, wnuczki. Wszystko zależy od chęci osoby, aby coś zmienić . Człowiek potrzebuje pracy, rodzina jest ważna.

K 72 SDE to dobre rozwiązanie. Jest się przy rodzinie, dzieciach. Moja partnerka kontrolowała bym przestrzegał godzin. Nie piję , unikam towarzystwa. Pracuję i łożę na rodzinę. Siedzę , a nie głupieję.

K-73 SDE jest to lepsze niż więzienie. Wielu ludziom mogłoby normalnie żyć. Ludzie z zakładu nie wychodzą lepsi, niż ci którzy mogą być na wolności. Jeżeli ktoś jest w stanie

funkcjonować w społeczeństwie, to nie trzeba go izolować , ale dać jemu szansę. Nie trzeba skreślać człowieka, bo raz w życiu popełnił błąd. Uważam ,że wskazane jest nawet narzucenie, aby osoba pracowała, doksztalała się. Aktualna Pani kurator była mi pomocna, starała się zrozumieć moją sytuację. Mogłbym mieć więcej czasu do dyspozycji, ale nie narzekałem , bo to lepsze niż zakład karny.

K-74 Brak uwag.

K-75 SDE to bardzo dobry substytut kary pozbawienia wolności. Człowiek ponosi odpowiedzialność za siebie , swoje życie. Jest to alternatywa , która pozwala funkcjonować w społeczeństwie. SDE daje skłonność do przemyśleń, bo jest to jednak kara pozbawienia wolności. Współpraca z kuratorem była bardzo dobra. Wszystko zostało mi jasno przedstawione. Człowiek jest odpowiedzialny za siebie i swoje czyny. Zdecydowanie jestem za SDE, a nie karą izolacyjną. Mogłem pracować , coś zmienić w życiu.

K-76 -Nie posiadam uwag.

K-77 Lepiej być w bransolecie i ogarniać życie , swoje tematy niż siedzieć w zakładzie karnym. Ludzie mądrzy potrafią z tego korzystać. Współpraca z kuratorem prawidłowa. Kurator reagował na to jak wygląda moje życie, na zmiany pracy. Trzeba mieć w świadomości ,że brak dostosowania kończy się kryminałem.

K-78 SDE to to bardzo dobre rozwiązanie. Przepięstwa mniejszej wagi powinny dawać szansę, na to aby osoba mogła starać się o SDE. Chodzi o szkodliwość czynu. W zakładzie karnym niektóre osoby nie powinny się nigdy znaleźć, bo są słabe psychicznie i nie wytrzymują presji otoczenia, izolacji. Zdarza się, że człowiek odbywający karę do roku może być ze skazanymi w celi z osobami , które są za poważne przestępstwa. Taka osoba wysiada psychicznie. SDE daje pracę, uczestnictwo w życiu rodziny, jej utrzymania, życia w każdym dniu. Kuratorzy spełniają swoje funkcje w SDE, interesują się życiem swoich podopiecznych. SDE jest to dobre rozwiązanie prawne.

K-79-SDE jest to bardzo dobre rozwiązanie, z perspektywy kary izolacyjnej. W SDE można pracować zarabiać , mieć rodzinę , mieć kontakty międzyludzkie. W moim przypadku byłem mistrzem gry w szachach. Odbywając karę pozbawienia wolności miałem oprócz pracy zarobkowej możliwość kontynuowania swojej pasji. W grach w szachach osiągnąłem bardzo wiele, z czego byłem dumny i moje osiągnięcia również budziły zainteresowanie, podziw Sądu. Porównując pobyt w zakładzie karnym , w SDE nie musiałem mieć koniecznego kontaktu z ludźmi, z którymi nie chciałem mieć kontaktu. Dzięki zrozumieniu i zaufaniu kuratora , mogłem uczestniczyć w zawodach, kontynuować pracę zarobkową poprzez udzielanie zmiany harmonogramu, czasowe oddalenia. Decyzje kuratora były akceptowane przez Sąd. Ostatecznie

stanąłem na wokandę o warunkowe przedterminowe zwolnienie. Sąd Penitencjarny przychylił się do mojego wniosku, po pozytywnej opinii ze strony kuratora sądowego. SDE to bardzo dobre rozwiązanie prawne.

K-80 System Dozoru jest efektywny. Jest lepszym rozwiązaniem niż kara izolacyjna. Człowiek w izolacji spotyka grupę ludzi, którzy mają różne doświadczenia.

Natomiast sądzę, że izolacja może źle wpływać na człowieka, który może być zdolowany, nie radzić sobie z sytuacją zamknięcia. W SDE można spotkać się z ludźmi, którymi chce się spotkać, być z rodziną, podjąć pracę, zarabiać na swoje utrzymanie. Człowiek ma większy spokój wewnętrzny, mimo że jego wolność jest kontrolowana. Kurator jest potrzebny do kontroli, do doradzania, do wspierania człowieka, który potrzebuje pomocy. Po kilku latach jak człowiek wychodzi, to trzeba go pozbierać, aby sobie radził w rzeczywistości.

K-81 SDE jest to lepsze rozwiązanie niż zakład karny. W zakładzie karnym człowiek jest odosobniony, nie ma kontaktu z rodziną. W SDE może podjąć pracę, rozwijać, jest przy nim rodzina. W SDE kuratorzy są ważni, można pouzgadniać, wyjaśniać, omawiać każdą bieżącą sprawę. Człowiek nie odczuwa tego, że do końca odbywa karę. Normalnie żyje się, pracuje, spotyka się ze znajomymi. Jest to bardzo dobre rozwiązanie. Jest bardzo dobre wyjście, że można stawiać o warunkowe zwolnienie.

K-82 SDE ratuje życie. Uważam, że w przypadku kary pozbawienia wolności, którą można odbywać w SDE do 1, 5 roku, to ludzie są w stanie się ogarnąć. Jest to zastępstwo zakładu karnego, gdzie ludzie mogą się zresocjalizować. SDE wystarczy aby decydować o sobie, a nie upośledzać funkcjonowanie człowieka. W zakładzie karnym jest się uzależnionym od innych, stanowi się obciążenie dla rodziny, Jak się jest mądrym, to potrafi się wykorzystać czas w SDE. W SDE zaczyna się myśleć, trzeba się uspokoić, nie ma żadnego szaleństwa. Jestem dwoma rękami za SDE. Ludzie w zakładzie niejednokrotnie mają trudną sytuację życiową, finansową. Odcinanie ich od ponoszenia odpowiedzialności za siebie, to dodatkowy strzał w kolano.

K-83 SDE to bardzo dobre rozwiązanie. Człowiek przebywa z najbliższymi, nie w Zakładzie Karnym. Ma się 3-4 godziny na załatwienie spraw bieżących. W moim przypadku drugi raz jestem na dozorze elektronicznym. Jestem osobą schorowaną, z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Potrzebuje zmian harmonogramu ze względu na pobyt w szpitalu, wizyty u specjalistów. Mam utrudnione poruszanie się. Nie ma co porównywać pobytu w Zakładzie Karnym, to 2 różne światy. W SDE ponoszę odpowiedzialność za siebie. Kurator był mi bardzo pomocny w udzieleniu zgód na zmianę harmonogramu, czasowego oddalenia ze względów zdrowotnych.

K-84 SDE daje szansę nie tylko dla skazanego, ale również jego rodziny na funkcjonowanie. Szczególnie jeżeli są dzieci, to można dzielić się opieką. Dzieci tęsknią za rodzicem, jeżeli jest w zakładzie karnym. Nie wiedzą, co się dzieje, o co chodzi. Poza tym jeżeli ktoś przebywa w Zakładzie Karnym daleko od miejsca zamieszkania, to nawet rodzina nie jeździ na widzenia, ze względu na odległość i koszty. Kurator w SDE był bardzo pomocny. Udzielał koniecznego wsparcia, pomocy w rozwiązywaniu spraw bieżących.

K-85-SDE daje szansę na zwykły kontakt zewnętrzny. Akurat z tego zakładu karnego, gdzie przebywałem ciężko było uzyskać zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE, nawet jak człowiek miał argumenty, pozytywną opinię. Jeżeli ktoś jest już na SDE to stara się tego przestrzegać. Kuratorzy mają prawo mieć różny pogląd na temat sytuacji skazanego. W SDE można dużo ciągnąć, kwestia kontaktów z najbliższymi, praca, kontakty z otoczeniem. Można normalnie żyć, mieć motywację, aby coś zmienić.

K-86 W SDE wszystkiego przestrzegałam, wszystko podporządkowywałam, aby zdążyć na czas. W SDE przede wszystkim jest się w domu, z najbliższymi, można pracować. Docenia się, że jest się z rodziną. Kurator wspomaga aby kara była zrealizowana, udziela koniecznych rad, może zmienić harmonogram.

K-87 Ważne, że nie poszedłem siedzieć. W SDE mogłem opiekować się dzieckiem. W SDE można zadbać o siebie i rodzinę.

K-88 Gdyby nie SDE, to nie wiem jak wyglądałoby moje życie. SDE dało mi szansę poprawy w moim życiu. Popełniłem błąd w życiu, SDE dało mi szansę poprawy, zrehabilitowania. W trakcie SDE miałem szansę kontynuacji studiów, pracowałem. Doceniałem, że miałem taką możliwość odbywania kary pozbawienia wolności, w innej formie. Rodzina była dla mnie wsparciem, wspierała mnie w każdej chwili. Zmiany harmonogramu były dostosowane do mojej pracy, toku studiów.

K-89 SDE to bardzo dobra sprawa. Ja wykorzystałem tę szansę w 100%. Ja zostałem sprowokowany przez osobę nietrzeźwą. Nigdy dotychczas nie byłem karany. Miałem normalną rodzinę. Osadzenie mnie w jednostce penitencjarnej przyniosłoby negatywne skutki dla mnie i mojej rodziny. Charakter czynu popełnionego przeze mnie był incydentalny. Osoba odbywająca karę pozbawienia wolności w SDE ma przede wszystkim kontakt z rodziną, dziećmi. Osoba może normalnie pracować, utrzymywać rodzinę, mieć kontakt z dzieckiem. Nie przynosi to tak trudnych rzeczy dla rodziny jak izolacja. Kurator pomagał aby odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE przebiegało pomyślnie, doradzał, udzielał koniecznego wsparcia, opiniował do złożonego przeze mnie wniosku o udzielenie warunkowego zwolnienia z odbycia kary w SDE. Sąd za poprawne zachowanie, brak naruszeń przychylił się do wniosku

o warunkowe zwolnienie. Nadal mam prawidłowy kontakt z kuratorem i doceniam, że mogłem skorzystać z dobrodziejstwa odbywania kary pozbawienia wolności w SDE.

K-90 SDE się sprawdza, ze względu na pracę, rodzinę. Nie każdy jest kryminalistą, aby była to kara izolacyjna. SDE powinno być szeroko stosowane, aby odciążyć jednostki penitencjarne. Ważne, że jest szansa stawania w SDE na warunkowe zwolnienie. Kuratorzy są bardzo pomocni, ale wszystko zależy od podopiecznego, od jego zaangażowania, prawidłowości realizacji kary w SDE. Kurator udziela wsparcia, pomocy, zmienia harmonogram w zależności od potrzeb osoby. Kurator idzie na rękę, jeżeli skazany jest w porządku.

ROZDZIAŁ 5. ODBYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI POZA ZAKŁADEM KARNYM W RAMACH SYSTEMU DOZORU ELEKTRONICZNEGO W OPINII KURATORÓW SĄDOWYCH APELACJI KATOWICKIEJ

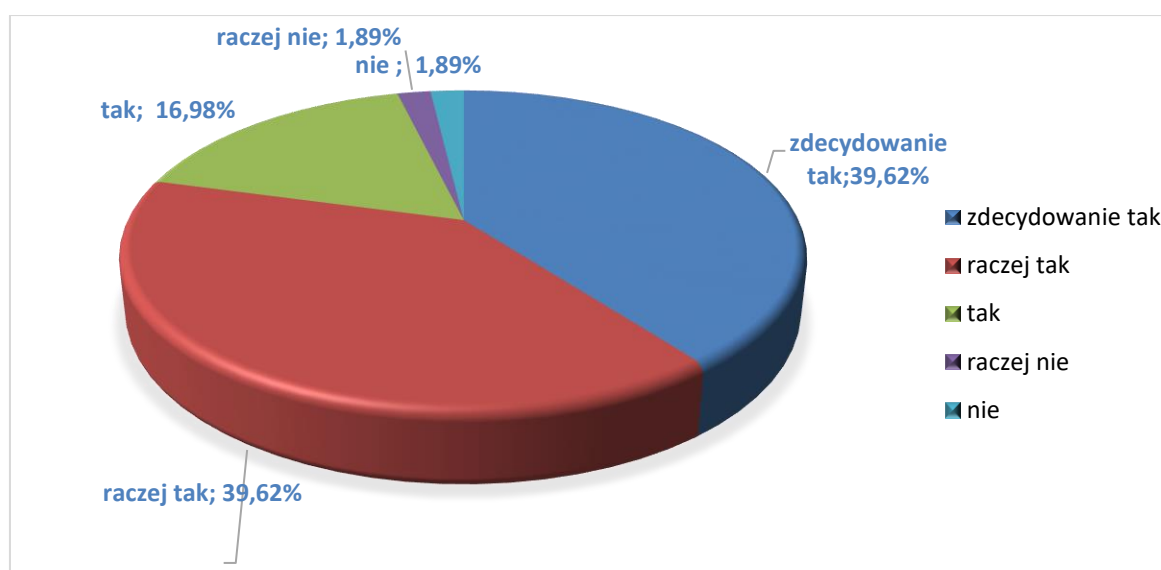
5.1. Funkcje, skuteczność, znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w opinii kuratorów sądowych

Badania zostały przeprowadzone wśród kuratorów sądowych pozostających we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach. W badaniach uczestniczyło w sposób dobrowolny 106 kuratorów obsługujących System Dozoru Elektronicznego.

Istotnym z punktu widzenia badawczego było poznanie czy System Dozoru Elektronicznego spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności?

Pytanie zasadnicze jakie zostało skierowane do kuratorów sądowych okręgu katowickiego, dotyczyło oceny dozoru elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności. Dane zaprezentowano na wykresie 94.

Wykres 94. Funkcje dozoru elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności w ocenie kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

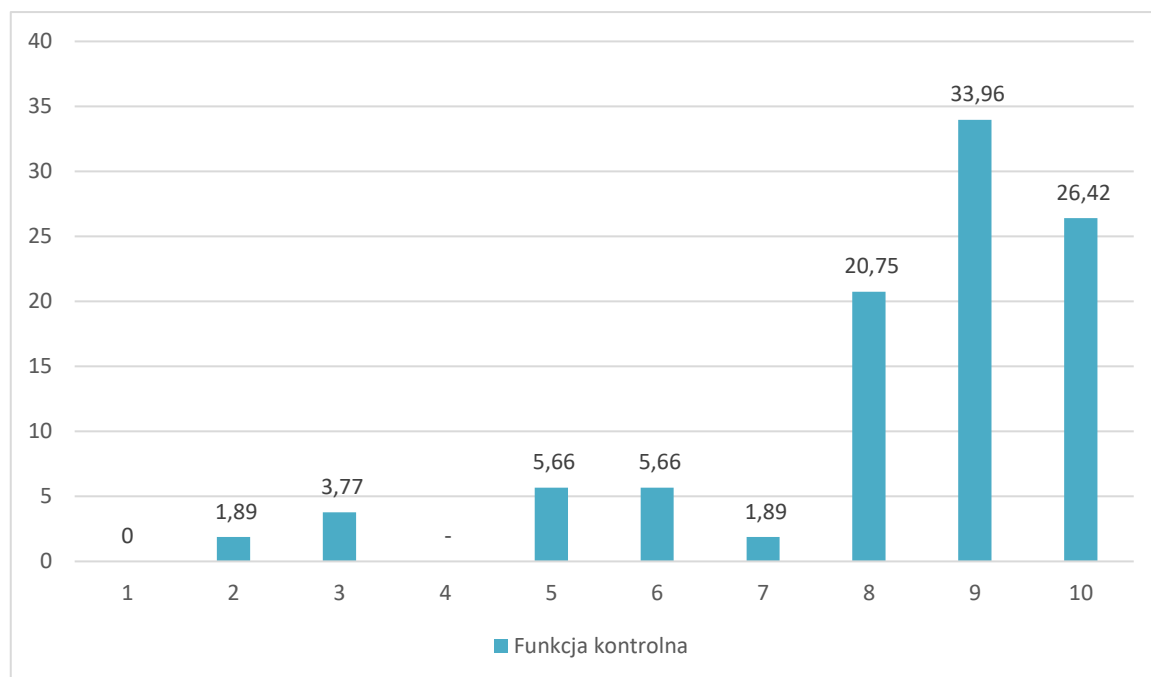
Z przedstawionych danych wynika, że 39,62% badanych jest zdania, że dozór elektroniczny jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności zdecydowanie spełnia swoje funkcje. Taka sama liczba badanych tj.39,62% wyraziło opinie, że raczej dozór elektroniczny spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności. Natomiast 16,98% badanych, podało odpowiedź twierdzącą, że dozór elektroniczny jako forma wykonania kary pozbawienia wolności spełnia swoje funkcje.

Tylko 1,89% była zdania, że dozór elektroniczny jako forma odbywania kary pozbawienia wolności nie spełnia swoich funkcji. Taka sama liczba tj. 1,89% badanych była zdania, że dozór elektroniczny raczej nie spełnia swoich funkcji. Nie było wypowiedzi, dotyczących braku zdania w tej kwestii.

Z analizy danych można wnioskować, że System Dozoru Elektronicznego, spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności. Kategoria wskazania -zdecydowanie tak, raczej tak, tak, stanowią bardzo wysoki wskaźnik 96,22% odpowiedzi badanych.

Badani oceniali realizację funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w skali od 1-10. Dane zawiera wykres 95.

Wykres 95. Ocena realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

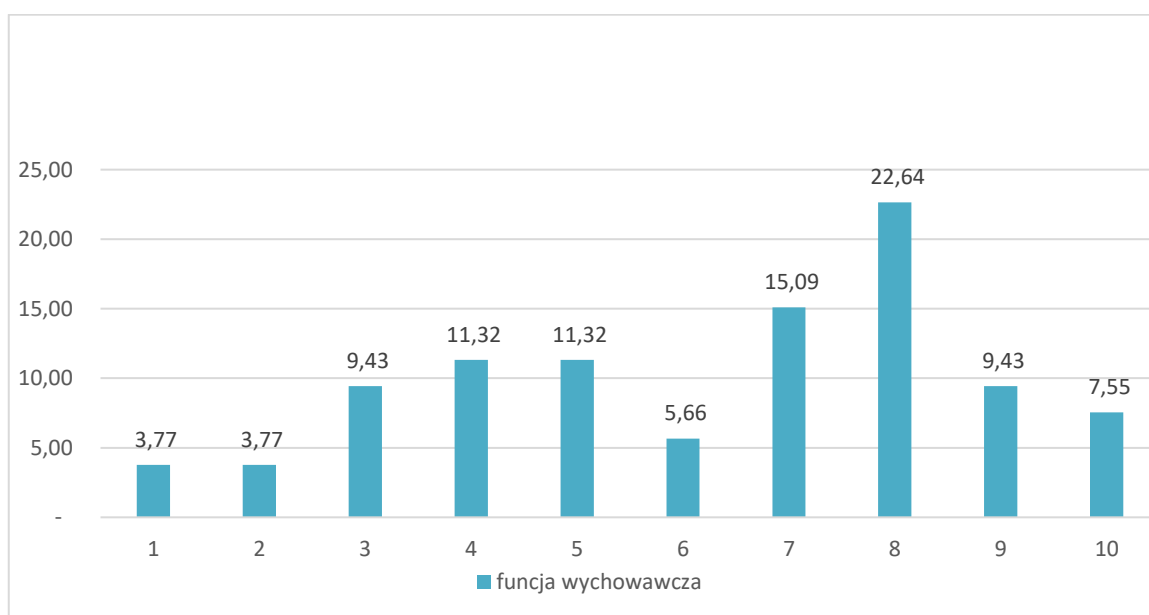
Źródło: Opracowanie własne

Dominantą w ocenach funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego była liczba 9, taką ocenę w kategorii wyborów dokonało 33,96% badanych. Kolejno w ocenach badanych dominowała liczba 10, takiego wyboru dokonało 26,42% badanych. Wyboru oceny liczby 8, z kategorii wyborów dokonało 20,75% badanych. Po 5,66% badanych dokonało ocen 5,6. W dalszej kolejności 3,77% badanych wybrało ocenę 3. Natomiast po 1,89% badanych dokonało oceny realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznej, wybierając w kategorii wskazań- liczby 2 oraz 7.

Zdaniem większości badanych odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego spełnia funkcję kontrolną. Najwyższe oceny prezentowały się w skali od 8-10. Takich kategorii wyboru dokonało aż 81,13% badanych. Największa liczba procentowo badanych tj. 33,69% badanych wybrało liczbę 9 dla oceny funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego istotna jest realizacja funkcji wychowawczej. Oddziaływania wychowawcze ze strony kuratorów sądowych dostosowane pozostają indywidualnie do każdego skazanego. Istotne w tej sytuacji jest rozpoznanie sytuacji socjalno – bytowej, zdrowotnej skazanego, jego potrzeb. Kuratorzy sądowi wpływają na system wartości osób skazanych, ich orientację wartościującą. Dane dotyczące oceny realizacji funkcji wychowawczej w skali od 1-10. przedstawiono na wykresie 96.

Wykres 96. Ocena realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

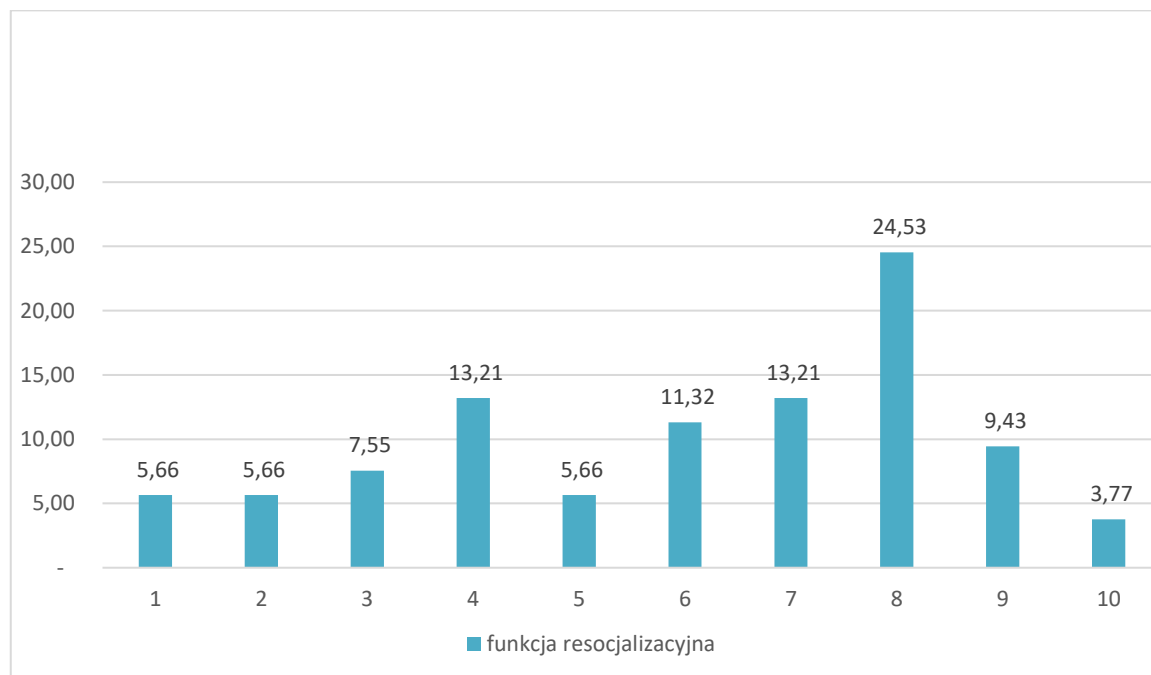
Źródło: Opracowanie własne

Kuratorzy sądowi w temacie realizacji funkcji wychowawczej dokonywali zróżnicowanych ocen w skali od 1-10. Niemniej dominantą w skali oceniania była liczba 8, takiego wyboru dokonało 22,64% badanych. Oceny w liczbie 7 dokonało 15,09% badanych. Następnie 9,43% badanych oceniło realizację funkcji wychowawczej na poziomie liczby 9. Taka sama liczba badanych oceniła poziom realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru liczby 3. Po 11,32% badanych dokonało oceny na poziomie liczby 4 i 5. Natomiast na poziomie liczby 6 wyboru dokonało 5,66% badanych. Najwyższej oceny w kategorii wskazań -liczby 10 dokonało 7,55% badanych, Po 3,7 % badanych, dokonało oceny na poziomie liczb 1 i 2.

Kuratorzy sądowi są zdania, że funkcja wychowawcza jest realizowana w Systemie Dozoru Elektronicznego. Niemniej istnieje znaczna rozbieżność ocen na skali od 1-10. Jednakże ponad połowa tj. 54.71% badanych oceniło realizację funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego w skali od 7-10.

Kuratorzy sądowi w ramach wykonywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego realizują funkcję resocjalizacyjną. Oddziaływania resocjalizacyjne ze strony kuratorów sądowych wobec osób skazanych mają na celu ponowne przystosowanie do funkcjonowania w warunkach społecznych. Mają na celu umożliwienie osobom skazanym powrót do normalnego życia; utrzymywania więzi rodzinnych, aktywizacji zawodowej. Jest to ponowne nabywanie zdolności i gotowości umiejętności do pełnienia ról społecznych przez osoby skazane. Oceny realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego zaprezentowano na wykresie 97.

Wykres 97. Ocena realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

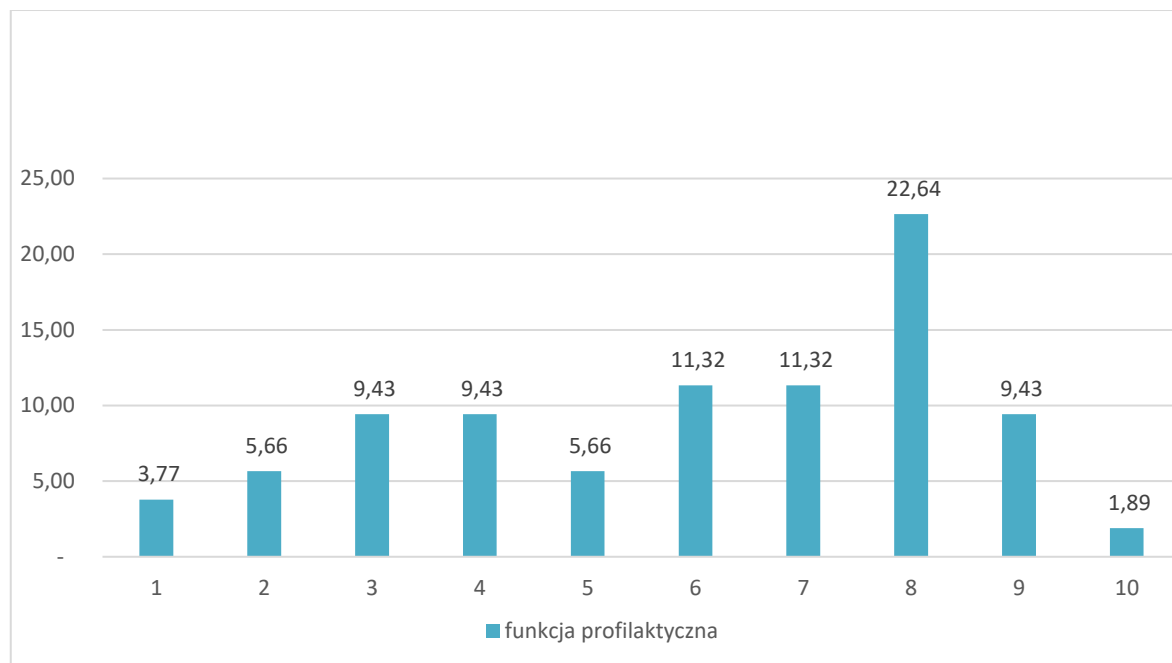
Wyniki w aspekcie oceny przez kuratorów sądowych realizacji funkcji resocjalizacyjnej są zróżnicowane. Niemniej znaczna liczba badanych, bo 24,53% wybrała ocenę 8. Po 13,21 % badanych wybrało oceny 4 i 7. Natomiast 11,32% badanych dokonało wyboru oceny na poziomie liczby 6. Kolejno 9,43% badanych dokonało wysokiej oceny, dokonując wyboru liczby 9. W następnej kolejności 7,55% badanych wybrało ocenę realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 3. Po 5,66% badanych dokonało w kategorii wyboru- liczb 1,2,5. Natomiast 3,77% badanych jest zdania, że funkcja resocjalizacyjna w Systemie Dozoru Elektronicznego była realizowana na poziomie oceny 10.

Z analizy danych można wnioskować, że funkcja resocjalizacyjna w Systemie Dozoru Elektronicznego jest realizowana. Wyniki są zróżnicowane. Niemniej ponad połowa tj. 50,94% badanych, oceniło realizację funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego na skali ocen od 7-10.

Realizacja kary w Systemie Dozoru Elektronicznego powinna sprzyjać również realizacji funkcji profilaktycznej. Funkcja profilaktyczna ma służyć zapobieganiu negatywnym zachowaniom osób skazanych, niekorzystnym zjawiskom społecznym, typu uzależnienia,

karalność, przemoc domowa. Badani dokonywali ocen realizacji funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego na skali od 1-10. Dane przedstawiono na wykresie 98.

Wykres 98. Ocena realizacji funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

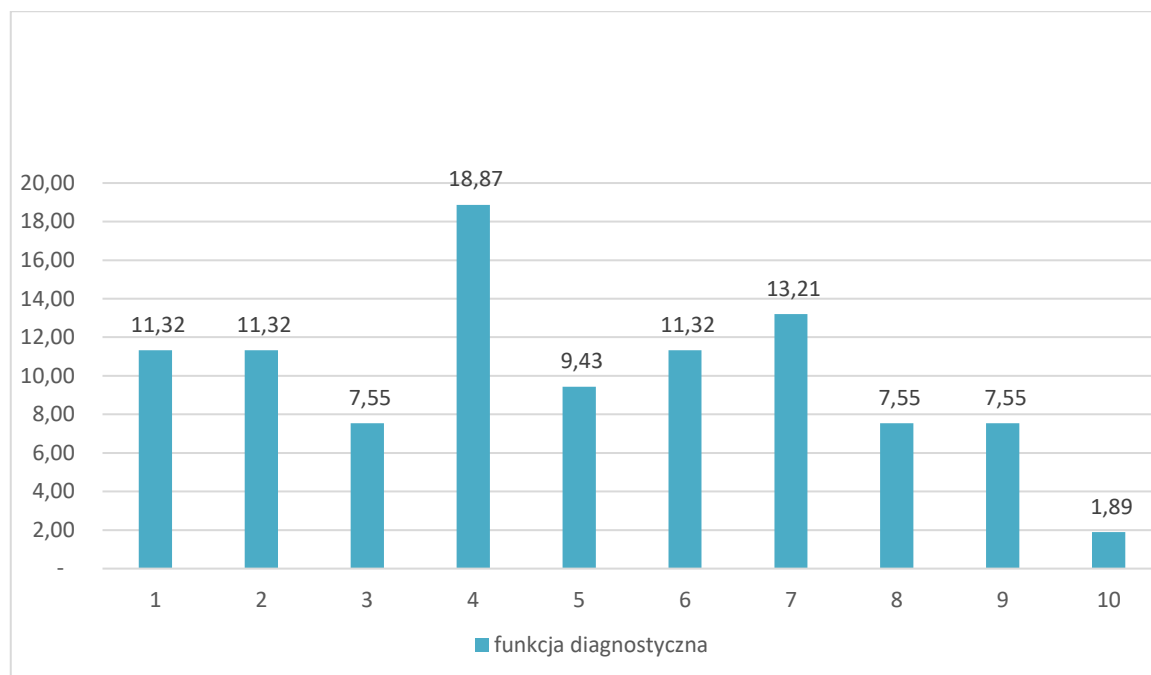
Największa liczba badanych, bo 22,64% ocenia realizację funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 8. Kolejno po 11,32% badanych ocenia realizację funkcji profilaktycznej na poziomie liczby 6 i 7. Następnie po 9,43% badanych ocenia realizację tej funkcji w liczbach 3,4 i 9. Następnie po 5,66% ankietowanych ocenia realizację funkcji profilaktycznej na poziomie liczby 2 i 5. Tylko 3,77% ocenia realizację tej funkcji na poziomie liczby 1. Natomiast na poziomie liczby 10 w kategorii wyboru -ocenia realizację funkcji profilaktycznej -1,89 % badanych.

Badani są zdania, że funkcja profilaktyczna w Systemie Dozoru Elektronicznego jest realizowana. Wyniki są jednak rozłożone na skali ocen w przedziale od 1 do 10. Jednak ponad połowa ankietowanych tj. 56,60% badanych, oceniło realizację funkcji profilaktycznej w skali od 6-10.

Podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest realizowana również funkcja diagnostyczna. Kuratorzy sądowi diagnozują konkretny przypadek skazanego, jego uwarunkowania w kontekście rodziny, jego potrzeby, sytuację zdrowotną, aktywność zawodową w celu podjęcia współpracy ze skazanym, pomocy w różnych

płaszczyznach funkcjonowania skazanego. Badani dokonywali kolejno oceny realizacji funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w skali od 1-10. Dane przedstawia wykres 99.

Wykres 99. Ocena realizacji funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

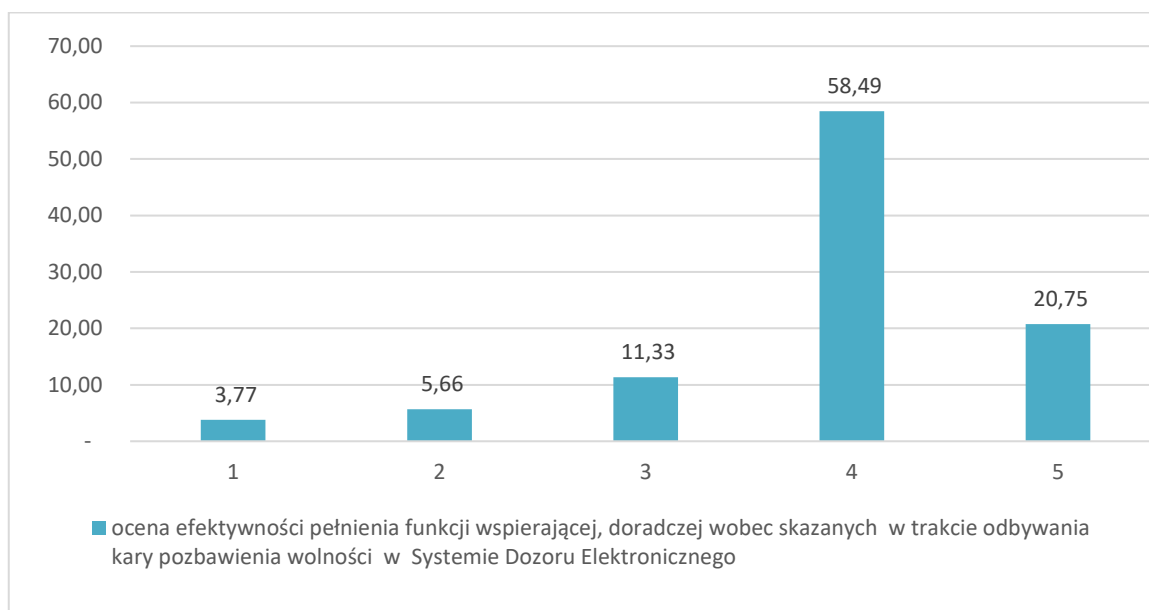
Największa liczba badanych, bo 18,87% -oceniła realizację funkcji diagnostycznej na poziomie liczby 4. Natomiast 13,21% populacji oceniło realizację tej funkcji na poziomie liczby 7. Po 11,32% badanych oceniło realizację funkcji diagnostycznej na poziomie liczby 1,2 i 6. Kolejno 7,55% badanych dokonało ocen w liczbach 8, 9 oraz 3. Natomiast tylko 1,89% oceniło realizację funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 10.

Mając na uwadze pozyskane wyniki, można jednoznacznie stwierdzić, że oceny kuratorów w aspekcie realizacji funkcji diagnostycznej są zróżnicowane na skali oceny od 1-10. Dominantę ocen stanowiła liczba 4(18,87 %wyborów) oraz liczba 7(13,21%) z kategorii wyborów wskazanych przez badanych. Z pozyskanych danych wynika, że kuratorzy sądowi dostrzegają konieczność wnikliwej, rzetelnej diagnozy wobec osób skazanych. Funkcja diagnostyczna wymaga również otwarcia na współpracę ze strony osób skazanych w stosunku do kuratorów sądowych.

Kuratorzy realizując orzeczenia sądowe związane z wykonywaniem dozorów w Systemie Dozoru Elektronicznego, pełnili funkcję wspierającą i doradczą wobec skazanych, wykonujących karę pozbawienia wolności w tym systemie. Dane zaprezentowano na wykresie 100.

Wykres 100. Ocena realizacji funkcji doradczej, wspierającej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

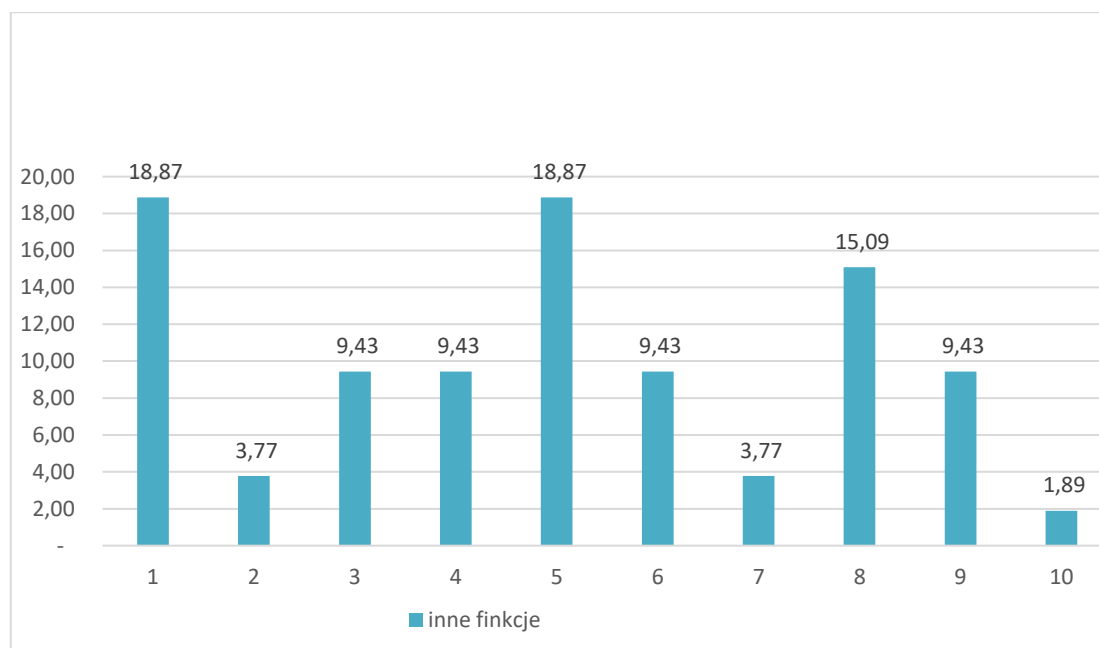
Z zaprezentowanych danych wynikało, że według 58,49% badanych efektywność pełnienia funkcji wspierającej, doradczej dotyczących skazanych odbywających karę pozbawienia wolności osób w Systemie Dozoru Elektronicznego była oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 20,75% badanych efektywność realizacji funkcji wspierającej, doradczej wobec osób skazanych oceniono na poziomie liczby 5.

Według 11,33 % badanych, właściwą oceną realizacji funkcji wspierającej, doradczej wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 5,66 % badanych poziom efektywności realizacji funkcji wspierającej, doradczej wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze strony kuratorów sądowych oceniono- dokonując wyboru z kategorii wskazań liczby 2. Zdaniem 3,77 % badanych, poziom efektywności pełnienia funkcji doradczej, wspierającej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono dokonując wyboru liczby 1.

Kuratorzy sądowi wysoko ocenili poziom pełnienia funkcji wspierającej, doradczej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 79,24% badanych, ocenia poziom efektywności pełnienia funkcji wspierającej, doradczej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 26,42% badanych poziom realizacji funkcji wspierającej, doradczej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w przedziale ocen od 1-3.

W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego realizowane są również inne funkcje. Badani wyrażali swoje oceny w skali 1-10 dotyczące realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 101.

Wykres 101. Ocena realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że po 18,87% badanych oceniło realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego, wybierając na skali ocen liczbę 1 i 5. Kolejno 15,09% badanych wybrało ocenę na skali wybierając liczbę 8. Po 9,43% badanych wybrało następujące oceny w liczbach 3,4,6,9. Kolejno po 3,77% badanych dokonało wyboru w liczbach 2 i 7.

Natomiast po 1,89% oceniło realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 10.

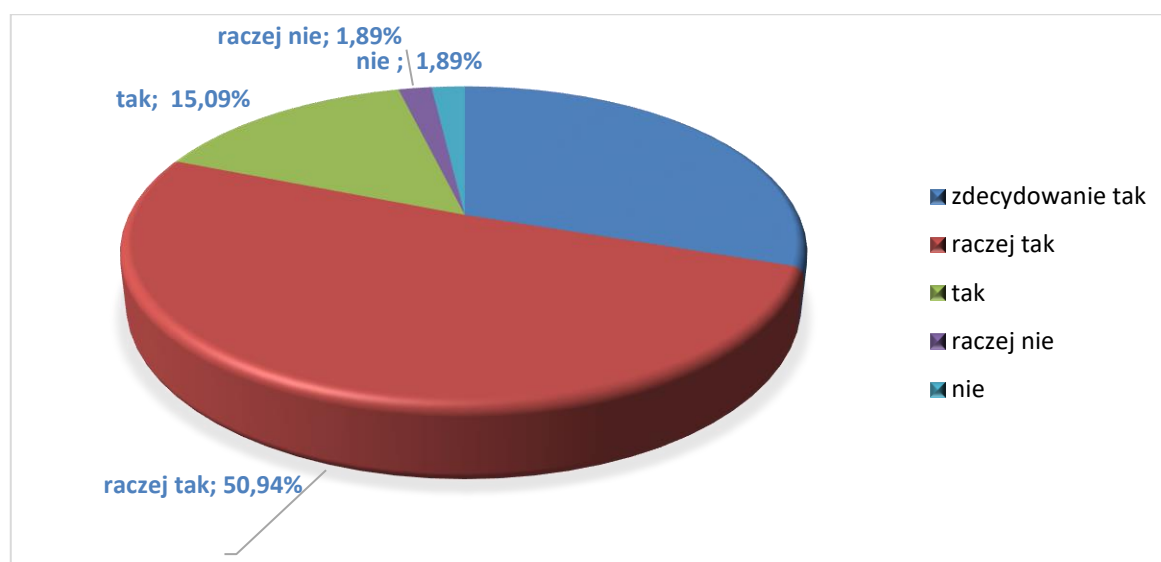
Z przedstawionych danych wynika, że badani posiadają różne zdania na temat realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wyniki są znacząco rozłożone skali ocen od 1-10. Taki sam procent, bo 18,87% ocenia realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego wybierając liczbę 1 lub 5.

Można wskazać, że kuratorzy sądowi przede wszystkim dostrzegają realizację funkcji; kontrolnej, wychowawczej, diagnostycznej, resocjalizacyjnej i profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Kolejnym zagadnieniem istotnym z punktu badawczego była skuteczność wykonywania Systemu Dozoru Elektronicznego w kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym.

Kuratorzy sądowi w postępowaniu wykonawczym wykonują środki probacji, typu- dozór przy warunkowym umorzeniu postępowania karnego, dozór przy karze pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, dozór przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu. Dane dotyczące skuteczności Sytemu Dozoru Elektronicznego ilustruje wykres 102.

Wykres 102. Skuteczność dozoru elektronicznego w postępowaniu karnym wykonawczym w ocenie kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że 30,19% badanych udzieliło odpowiedzi -zdecydowanie tak, kolejno 50,94% wskazało kategorii -raczej tak. Natomiast 15,09% jest zdania, że

wykonywanie Sytemu Dozoru Elektronicznego w kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym jest skuteczne.

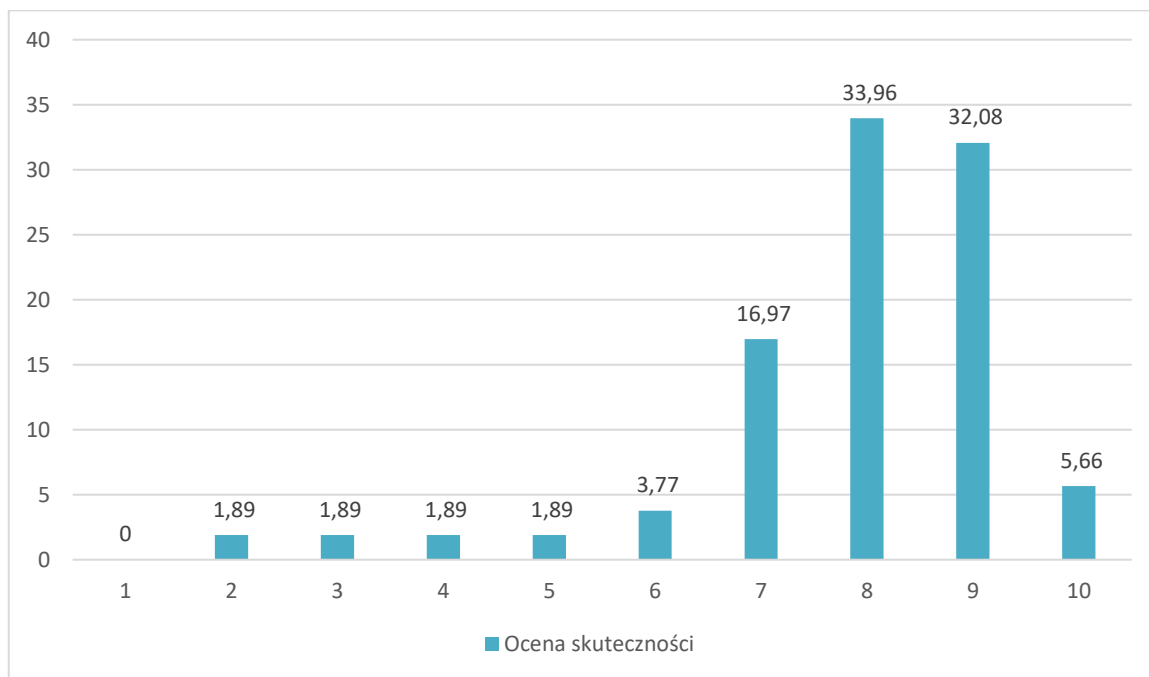
Natomiast po 1,89% badanych jest zdania, że wykonywanie Sytemu Dozoru Elektronicznego w kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym jest nieskuteczne bądź raczej nieskuteczne.

Przedstawione dane potwierdzają ocenę skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w kategorii wykonywanych spraw w postępowaniu karnym wykonawczym przez kuratorów sądowych.

Istotne z punktu widzenia wychowawczego, resocjalizacyjnego jest czy skazani dostosowują się do rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kategorie wskazań odpowiedzi zdecydowanie tak, raczej tak, tak- stanowią, aż 96,22% odpowiedzi badanych.

Istotna z punktu badawczego była ocena skuteczności realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Miarą skuteczności w wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego jest stopień zbliżenia się do określonych zamierzonych celów. Bardzo istotne jest w Systemie Dozoru Elektronicznego, czy skazany ukończy okres odbywanej kary, czy jego zachowanie ulegnie poprawie w kierunku społecznie pożądanym, czy wykonywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego wykształci w nim poczucie pokory, samokrytycyzmu, czy nie będzie powracał do popełniania czynów przestępczych, czy jego funkcjonowanie w warunkach wolnościowych przyniesie korzyści społecznie pożądane. Dane dotyczące skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w skali od 1-10 zilustrowano na wykresie 103.

Wykres 103. Ocena w skali od 1 do 10 skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

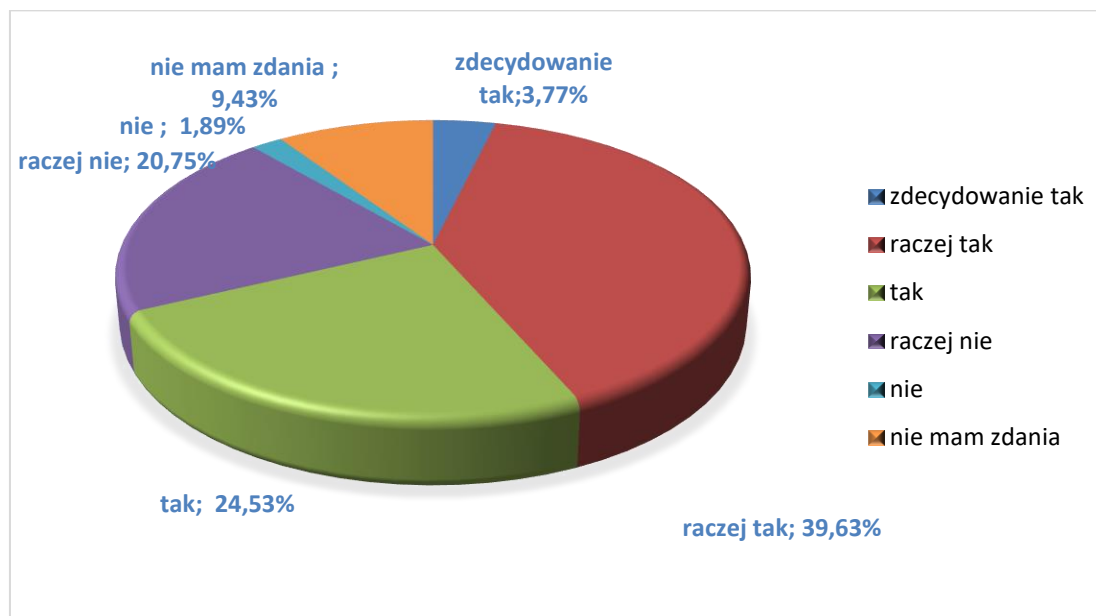
Źródło: Opracowanie własne

Badani oceniali skuteczność Systemu Dozoru Elektronicznego w skali od 1-10. Po 1,89% badanych wskazało oceny 2,3,4,5. Nieznaczna liczba, bo 3,77 % badanych oceniło skuteczność dozoru w skali 6. Największe wyniki w skali ocen stanowiły wyniki od 7 do 9. Dominantą w ocenach była skala 8, takich odpowiedzi udzieliło aż 33,96 % badanych. Kolejno najwyższa ocena wynosiła liczba 9, takich odpowiedzi udzieliło również 32,08 %. W dalszej kolejności była liczba 7, takich odpowiedzi udzieliło 16,97 % badanych. Najwyższą ocenę skuteczności w liczbie 10, w kategorii wskazań udzieliło -5,66% osób badanych.

Z pozyskanych danych wynika, że ankietowani wysoko oceniali skuteczność Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności. Największa liczba ankietowanych dokonała ocen skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w przedziale w przedziale od 7-10, takich wyborów dokonało 88,67% badanych.

Badani w aspekcie ich doświadczenia zawodowego prezentowali swoje stanowisko dotyczące znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa osób skazanych. Istotne z punktu widzenia oddziaływań resocjalizacyjnych było brak dopuszczania się przez skazanych kolejnych czynów społecznie zabronionych. Dane zilustrowano na wykresie 104.

Wykres 104. Opinia kuratorów sądowych na temat znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Większość kuratorów tj. 39,63% badanych było zdania, że raczej odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przeciwdziała powrotowi do przestępstwa przez skazanych. Odpowiedzi- zdecydowanie tak, w kategorii wskazań udzieliło-3,77% badanych. Kolejno 24,53% badanych udzieliło jednoznacznej odpowiedzi twierdzącej, że odbywanie kary pozbawienia wolności przeciwdziała powrotowi do przestępstwa przez osoby skazane. 20,75% badanych było jednak zdania, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego raczej nie przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. Natomiast 1,89% badanych było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego, nie przeciwdziała powrotowi do przestępstwa. Natomiast 9,43% badanych nie wyraziło zdania na ten temat.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że większość kuratorów jest zdania, że odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego przeciwdziała powrotowi do przestępstwa przez osoby skazane. Potwierdzają to wybory kategorii wskazań- zdecydowanie tak, raczej tak, tak, których dokonano przez 67,93% badanych.

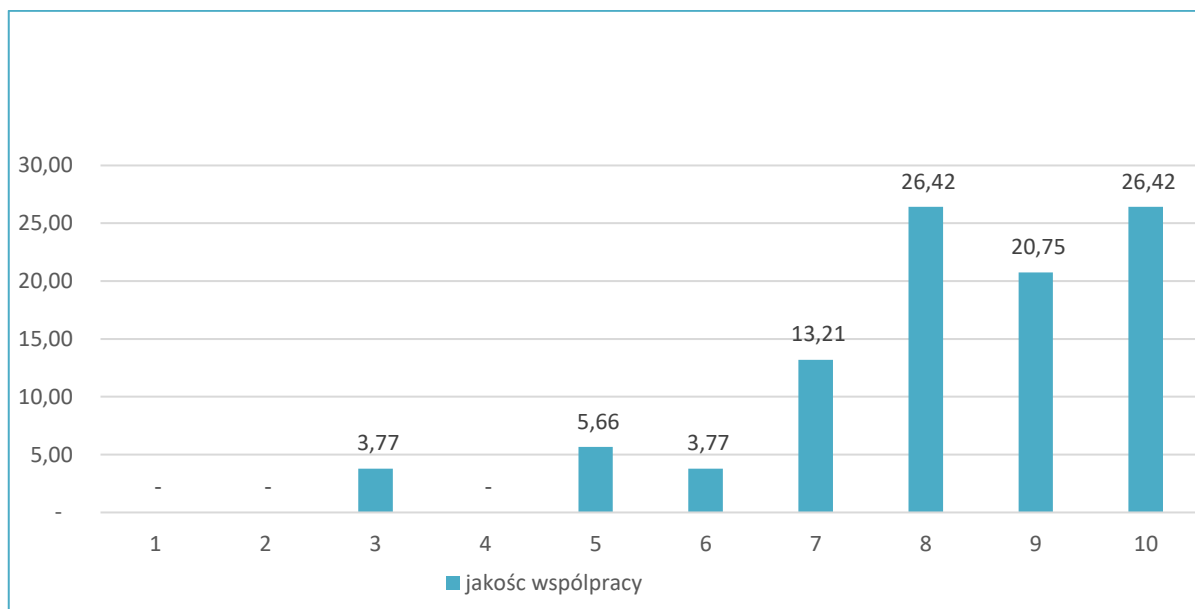
Badani wyrażali swój podgląd w jakim stopniu jest realizowana funkcja kontrolna w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Funkcja kontrolna jest realizowana przez Podmiot Dozorujący, Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego oraz liniowych kuratorów sądowych. Kontrolowane jest poddanie się rygorom

odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez osoby skazane. Monitorowane są naruszenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kontroli podlega zachowanie skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

5.2. Współpraca z Centralą Monitorowania, Podmiotem Dozorującym, Wydziałem Penitencjarnym Sądu Okręgowego

Kuratorzy sądowi oceniali współpracę z Centralą Monitorowania. Centrala Monitorowania pracuje całodobowo. sprawuje nadzór nad wykonywaniem kary pozbawienia wolności przez osoby skazane. W sytuacji przyczyn niezależnych od skazanego tj. utrudnienia w komunikacji, wypadek losowy, konieczność udzielenia pomocy medycznej zarówno skazany- telefonicznie, jak i kurator sądowy poprzez system elektroniczny może kontaktować się z Centralą Monitorowania, informując o zaistniałym zdarzeniu. Kuratorzy sądowi oceniali w skali od 1-10 poziom tej współpracy, Dane przedstawiono na wykresie 105.

Wykres 105. Współpraca z Centralą Monitorowania przy wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

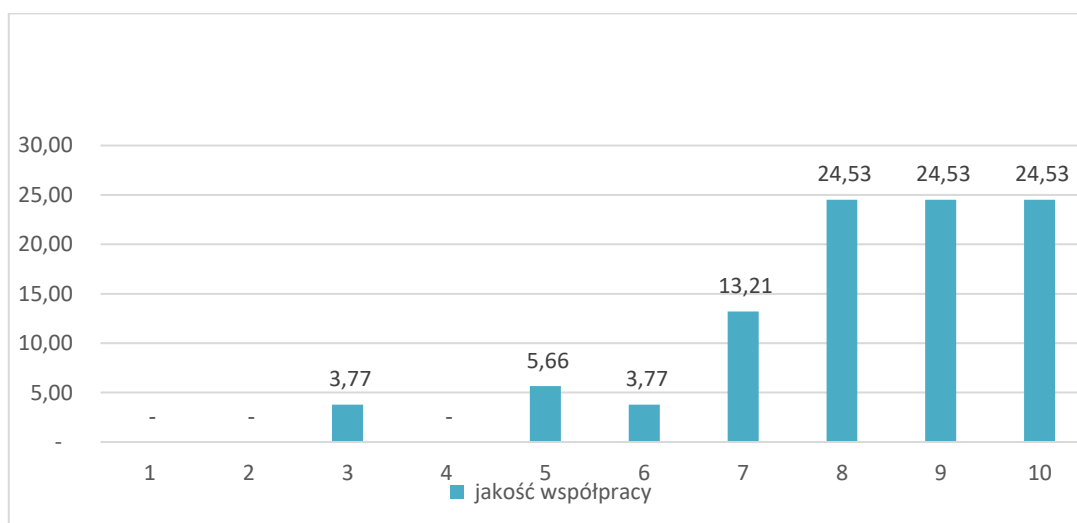
Z analizy danych wynika, że po 26,42 % oceniło współpracę w przedziale 8 i 10. Kolejno 20,75% badanych oceniło współpracę z Centralą Monitorowania, wybierając z kategorii wskazań liczbę -9. Następnie 13,21% badanych dokonało oceny współpracy -

wybierając liczbę 7. Natomiast 5,66% badanych dokonało oceny współpracy, wybierając liczbę 5. Po 3,77% badanych oceniło poziom współpracy z Centralą Monitorowania wybierając, z kategorii wskazań oceny -3 i 6.

Badani bardzo wysoko oceniali współpracę w wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego z Centralą Monitorowania. Najwyższa skala ocen była w przedziale od 8-10, takiego wyboru z kategorii wskazań, dokonało 73,59 % badanych.

Kuratorzy sądowi aktywnie współpracują również z Podmiotem Dozorującym. Aktualnie rolę Podmiotu Dozorującego sprawuje Służba Więzienna. Oddziały terenowe Podmiotu Dozorującego sprawdzają warunki do odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zajmują się wizytami kontrolnymi w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego. Przeprowadzają wizyty kalibracyjne, instalację i deinstalację urządzeń monitorujących. Kuratorzy sądowi oceniali w skali od 1-10 współpracę z Podmiotem Dozorującym. Dane dotyczące oceny współpracy zaprezentowano na wykresie 106.

Wykres 106. Współpraca z Podmiotem Dozorującym w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

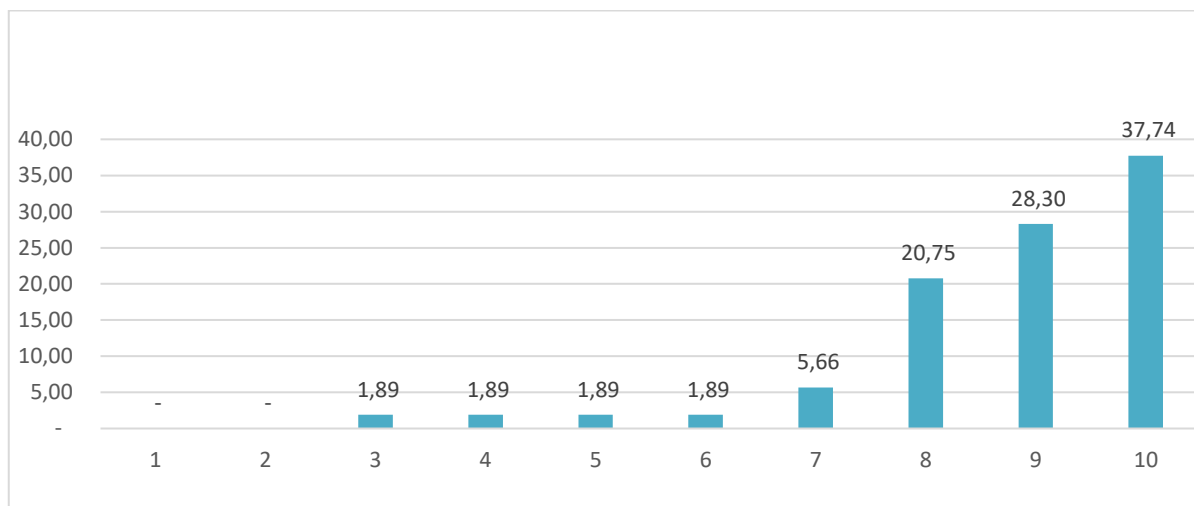
Z analizy przedstawionych danych można wnioskować, że po 24,53% badanych dokonało wyboru z kryteriów oceny współpracy z Podmiotem Dozorującym wskazań liczb 8,9 i 10. Natomiast 13,21% badanych dało ocenę 7. Tylko 5,66% badanych wybrało ocenę 5. Po 3,77 % badanych dokonało wyboru ocen 3 i 6. Nikt z badanych nie wskazał - ocen 1,2 i 4.

Badani bardzo wysoko ocenili współpracę z Podmiotem Dozorującym. Najwyższa skala ocen mieściła się w przedziale od 8-10. Takie wysokiej oceny z kategorii wyborów wskazało 73,59% badanych.

Kuratorzy ściśle współpracują z Wydziałem Penitencjarnym Sądu Okręgowego w wykonywaniu dozorów w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kuratorzy informują Sąd o naruszeniach ze strony skazanego, udzielają informacji o ich przyczynach, informują Sąd Penitencjarny o udzieleniu zgody na zmianę harmonogramu w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, o udzieleniu zgody na czasowe oddalenie, o udzieleniu zgody na przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności. Kuratorzy w przypadku naruszeń, braku dostosowania się skazanego do rygorów w odbywaniu kary pozbawienia wolności składają wnioski o cofnięcie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. W przypadku pozytywnego zachowania skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego kuratorzy sądowi - kierują wnioski do Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Badani oceniali współpracę z Sędziami Penitencjarnymi Sądu Okręgowego w Katowicach Wydziału Penitencjarnego w skali od 1-10. Dane przedstawiono na wykresie 107.

Wykres 107. Współpraca z Sędziami Penitencjarnymi w aspekcie wykonywania Systemu Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że najwyższą ocenę współpracy z Sędziami Penitencjarnymi w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego -liczbę 10, wybrało z kategorii wskazań 37,74%

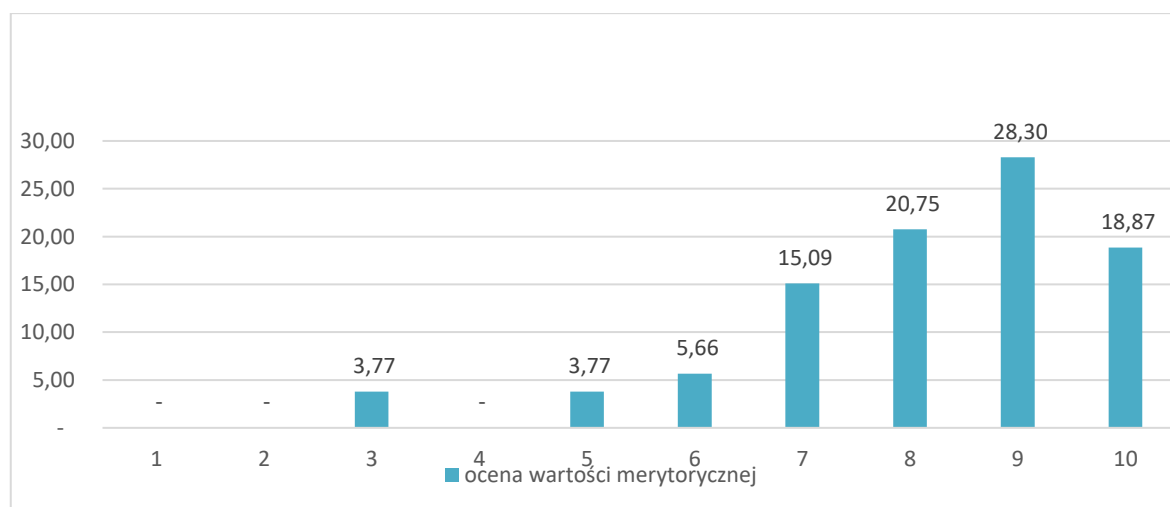
badanych. Kolejno 28,30% badanych było zdania, że właściwym wskazaniem dla oceny współpracy z Sędziami Penitencjarnymi jest liczba 9. Natomiast 20,75% badanych było zdania, że odpowiednią oceną dla określenia poziomu współpracy z Sędziami Penitencjarnymi była liczba 8. Tylko 5,66% badanych oceniło współpracę kuratorów sądowych z Sędziami Penitencjarnymi na poziomie liczby 7. Natomiast po 1,89% badanych, dokonało ocen w kategoriach wyboru dokonując wskazań liczb w przedziale od 3-6. Nikt z badanych nie dokonał wyboru liczby 1 i 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika że kuratorzy sądowi bardzo wysoko oceniali również współpracy z Sędziami Penitencjarnymi Sądu Okręgowego w Katowicach. Najwyższe oceny były w przedziale 8-10, takiego wyboru z kryteriów wskazań dokonało 86,79% badanych. Dominantą ocen była liczba 10, takiego zdania było 37,74% badanych.

W systemie elektronicznym są przesyłane informacje ze strony Podmiotu Dozorującego. Pozostają one istotne z faktu prawidłowości realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kurator pozyskuje informacje z powiadomień od Podmiotu Dozorującego, o kontakcie telefonicznym skazanego, zgłaszającego gotowość do instalacji urządzeń monitorujących, o instancji urządzeń monitorujących, o deinstalacji w przypadku decyzji o przerwie w wykonaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz w przypadku zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Badani dokonywali oceny wartości merytorycznej, rzeczowej przesyłanej dokumentacji przez Podmiot Dozorujący w skali od 1-10. Dane przedstawiono na wykresie 108.

Wykres 108. Ocena wartości merytorycznej, rzeczowości przesyłanych informacji w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Podmiot Dozorujący. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z pozyskanych danych wynika, że większość badanych tj. 28,30%, dokonało wyboru liczby 9 z kategorii wskazań dla oceny wartości merytorycznej, rzeczowości przesyłanej dokumentacji przez Podmiot Dozorujący. W dalszej kolejności 20,75% badanych, dokonało wyboru oceny wartości merytorycznej przesyłanej dokumentacji, wskazując liczbę 8. Kolejnym wyborem była liczba 10, takiego wskazania dokonało -18,87% badanych. Następnym wyborem była liczba 7, dla określenia oceny wartości merytorycznej, rzeczowości przesyłanej dokumentacji przez Podmiot Dozorujący, takiego zdania było 15,09% badanych. Tylko 5,66% badanych jest zdania, że właściwą oceną wartości przesyłanych informacji przez Podmiot Dozorujący jest liczba 6. Po 3,77 % badanych dla oceny wartości merytorycznej, rzeczowości przesyłanej dokumentacji przez Podmiot Dozorujący dokonało wyboru liczb 1, 3 i 5.

Badani stosunkowo wysoko oceniali wartość merytoryczną, rzeczowość przesyłanej dokumentacji przez Podmiot Dozorujący w systemie ewidencji elektronicznej. Najwyższe wartości były w przedziałach od 8-10, takiego wyboru z kategorii wskazań dokonało 67,92% badanych. Dominantę ocen stanowiła liczba 9, taką wysoką ocenę w kategorii wskazania wybrało 28,30% badanych.

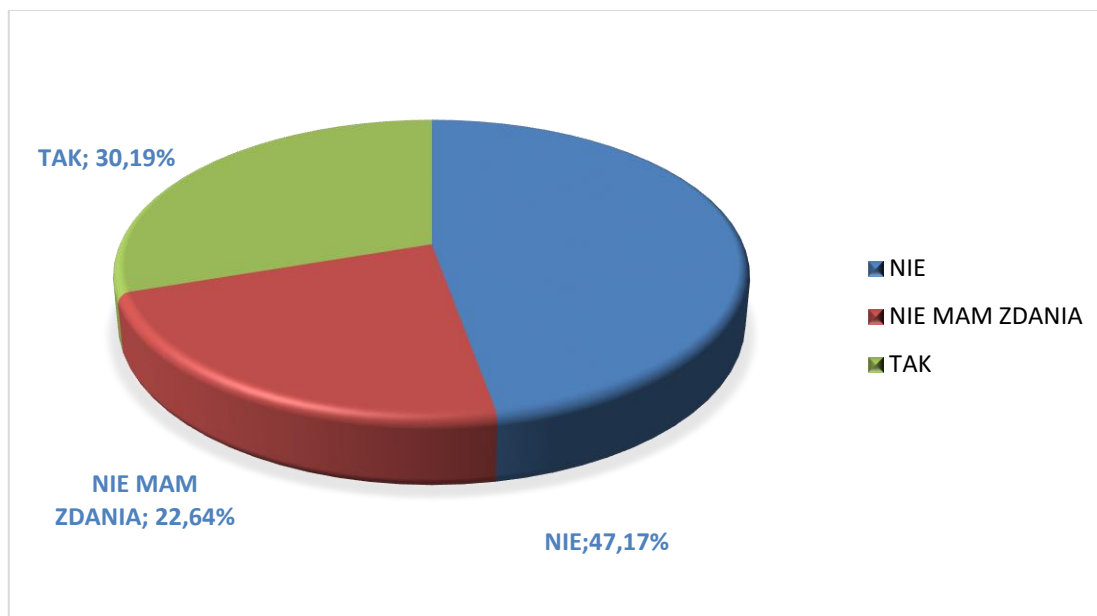
5.3. Adekwatność, akceptowalność istoty modyfikacji i sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego

Podstawą realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego postanowieniem Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, zgodnie z miejscem pobytu skazanego, bądź miejscem osadzenia w jednostce penitencjarnej. Udzielenie ewentualnej zgody Sądu Penitencjarnego poprzedzone jest złożeniem wniosku skazanego o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz oświadczenia osób wspólnie zamieszkujących, wyrażających zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Ponadto, sprawdzane są warunki techniczne do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Podmiot Dozorujący oraz przesyłane jest zebranie informacji przez kuratora sądowego w drodze wywiadu na podstawie art.43h §4kkw do orzeczenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kuratorzy sądowi wyrażali opinie, dotyczące częstotliwości braku wyrażania

zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny. Dane zilustrowano na wykresie 109.

Wykres 109. Częstotliwość braku wyrażania zgody przez Sędziów Wydziału Penitencjarnego na odbywanie przez skazanych kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

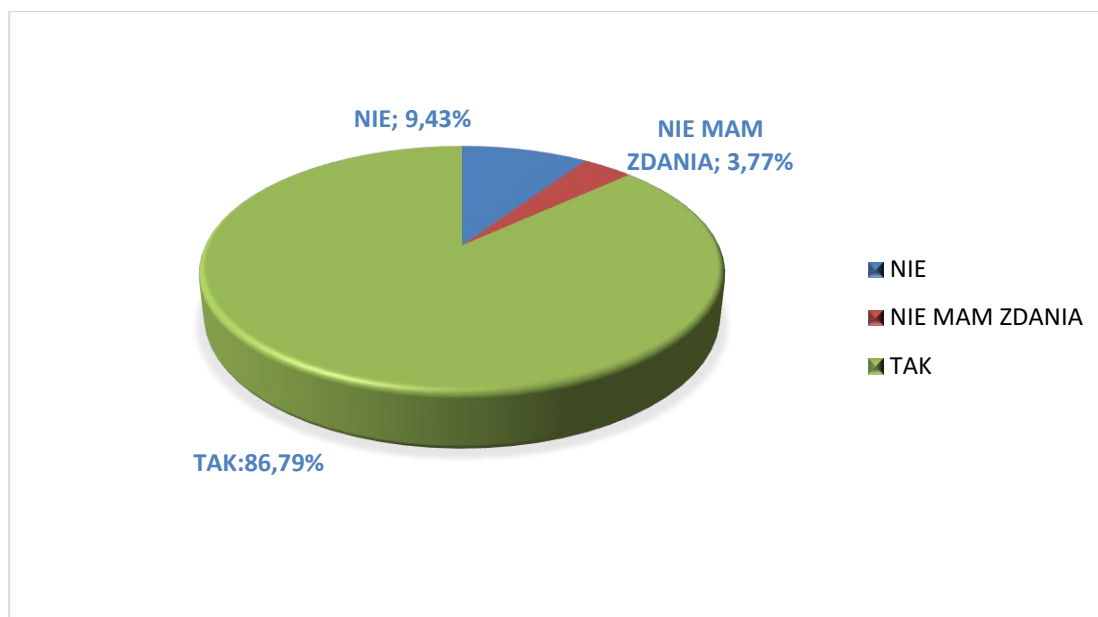
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że zdaniem 47,17% badanych – Wydział Penitencjarny nie często - nie wyraża zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast 30,19% badanych jest zdania przeciwnego, sądząc że Sędziowie Wydział Penitencjarnego Sądu Okręgowego często nie udzielają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast 22,64% ankietowanych nie ma zdania w tej kwestii.

Z analizy danych można wnioskować, że Sędziowie Wydziału Penitencjarnego w większości udzielają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jeżeli spełnione są określone przesłanki. Znaczna część badanych, bo aż 52,83% ankietowanych dokonujących wyboru z kategorii wskazania; tak, nie mam zdania zauważa, że nie w każdym przypadku była udzielana zgoda na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Brak udzielenia zgody przez Sąd ma określone uzasadnienie w braku spełnienia warunków formalnych, technicznych oraz może być podyktowane właściwościami, warunkami osobistymi sprawcy, jego dotychczasowym sposobem życia, karalnością.

Kuratorzy sądowi w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przesyłają powiadomienia do Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego, informując o zachowaniu skazanego, o ewentualnych naruszeniach, czy też przesyłane są decyzje o zmianie harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności, czy dotyczące czasowego oddalenia, czy też przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności do akceptacji Sędziego. Badani wyrażali swoje opinie, dotyczące adekwatności reakcji przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego na przesyłane powiadomienia ze strony kuratora zawodowego o zachowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawia wykres 110.

Wykres 110. Adekwatność reagowania przez Sąd Penitencjarny na powiadomienia ze strony kuratora sądowego o zachowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N = 106

Źródło: Opracowanie własne

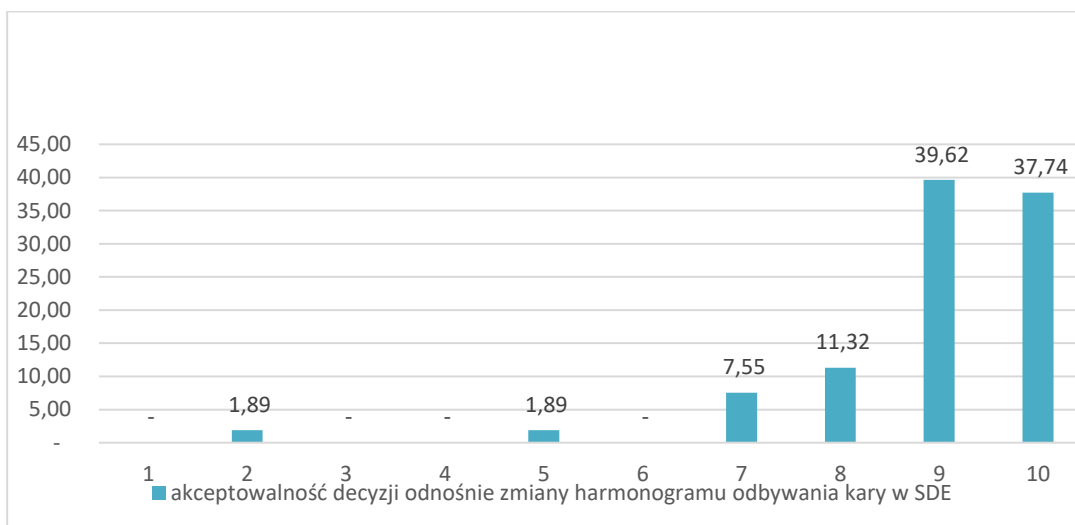
Na podstawie przedstawionych danych wynika, że odpowiedzi twierdzących udzieliło 86,79% badanych. Przeciwnego zdania w tej kwestii było 9,43% badanych. Nie miało zdania na ten temat 3,77% badanych.

Z analizy danych można wnioskować w sposób jednoznaczny, że Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego adekwatnie reaguje na powiadomienia ze strony kuratora sądowego odnośnie zachowania skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, co stanowiło 86,79% odpowiedzi twierdzących. Sędziowie w systemie elektronicznym określają swoje stanowisko wobec przysyłanych powiadomień,

wydając decyzję akceptującą bądź nie akceptującą oraz wydając określone zarządzenia w sprawie przedmiotowej.

Kuratorzy sądowi przesyłają decyzje odnośnie zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego do Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, właściwego dla miejsca pobytu skazanego. Zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego uzasadnione są zmianą sytuacji życiowej skazanego, podjęciem zatrudnienia, zmiana grafiku wykonywanej pracy zarobkowej, podjęciem leczenia przez skazanego. Skazani zobligowani pozostają do przedłożenia stosownej dokumentacji, która potwierdza przesłanki do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności. Badani wyrażali swoje poglądy dotyczące, akceptowalności decyzji wydawanych przez kuratorów sądowych odnośnie zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Dane ilustruje wykres 111.

Wykres 111. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny. N=106

Źródło: Opracowanie własne

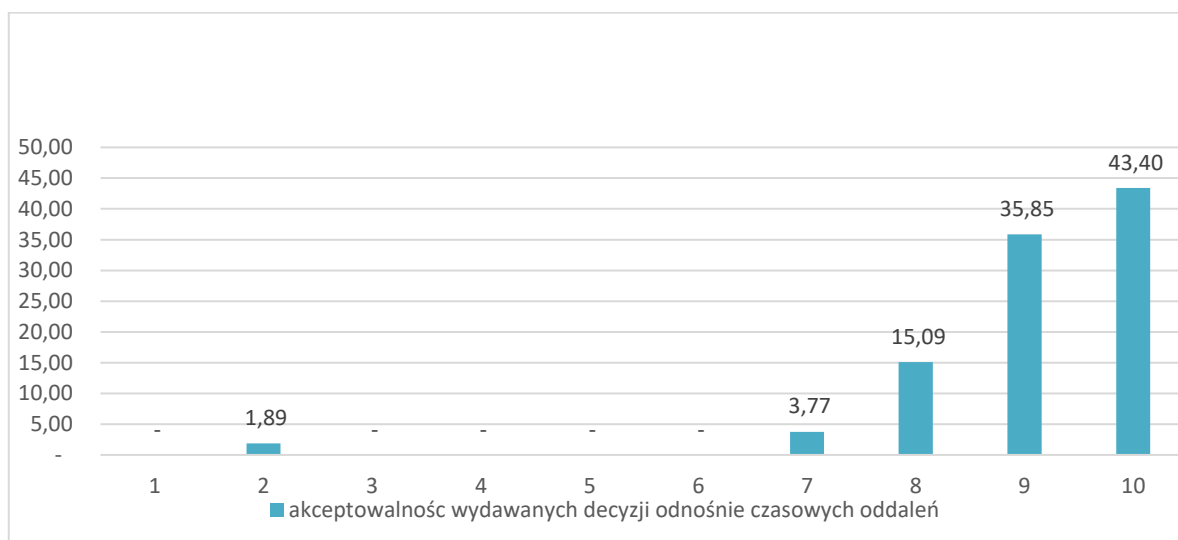
Z analizy danych wynika, że 39,62% badanych dokonało wyboru liczby 9 jako oceny akceptowalności wydawanych decyzji przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Kolejnym znaczącym wyborem była liczba 10, takiego wyboru dokonało 37,74% badanych. Według 11,32% badanych- ocena akceptowalności przez Sąd Penitencjarny wydawanych decyzji była na poziomie liczby 8. Natomiast według 7,55% badanych akceptowalność wydawanych decyzji przez Sąd Penitencjarny była na poziomie liczby 7. Po 1,89% badanych

oceniło poziom akceptowalności wydawanych decyzji przez kuratorów sądowych przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, dokonując wyboru z kategorii wskazań liczb 2 i 5.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że według opinii kuratorów sądowych była dotychczas znaczna akceptowalność wydawanych decyzji dotyczących zmiany harmonogramu w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, co potwierdza wybór w kategorii wskazań ocen 9 i 10, przez 77,36% badanych.

Kuratorzy sądowi wydają również decyzje dotyczące czasowych oddaleń. Czasowe oddalenia mogą być udzielane na okres do 7 dni z powodów zdrowotnych, życiowych skazanego, z powodu podjęcia terapii uzależnień, z powodu zmiany swojej sytuacji zawodowej. Decyzje kuratorów sądowych przesyłane są drogą elektroniczną celem podjęcia decyzji do akceptacji przez Sędziego Penitencjarnego. Kuratorzy przedstawiali swoje stanowisko dotyczące akceptowalności wydawanych decyzji odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Dane zilustrowano na wykresie 112.

Wykres 112. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Według pozyskanych danych, 43,40% badanych oceniło akceptowalność decyzji, dotyczących czasowego oddalenia- na poziomie liczby 10. Kolejno 35,85% badanych oceniło poziom akceptowalności - wydawanych decyzji o czasowe oddalenie, przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny. na poziomie liczby 9. Następnie 15,09% badanych oceniło poziom akceptowalności decyzji o czasowe oddalenie, dokonując wyboru liczby 8. Natomiast 3,77%

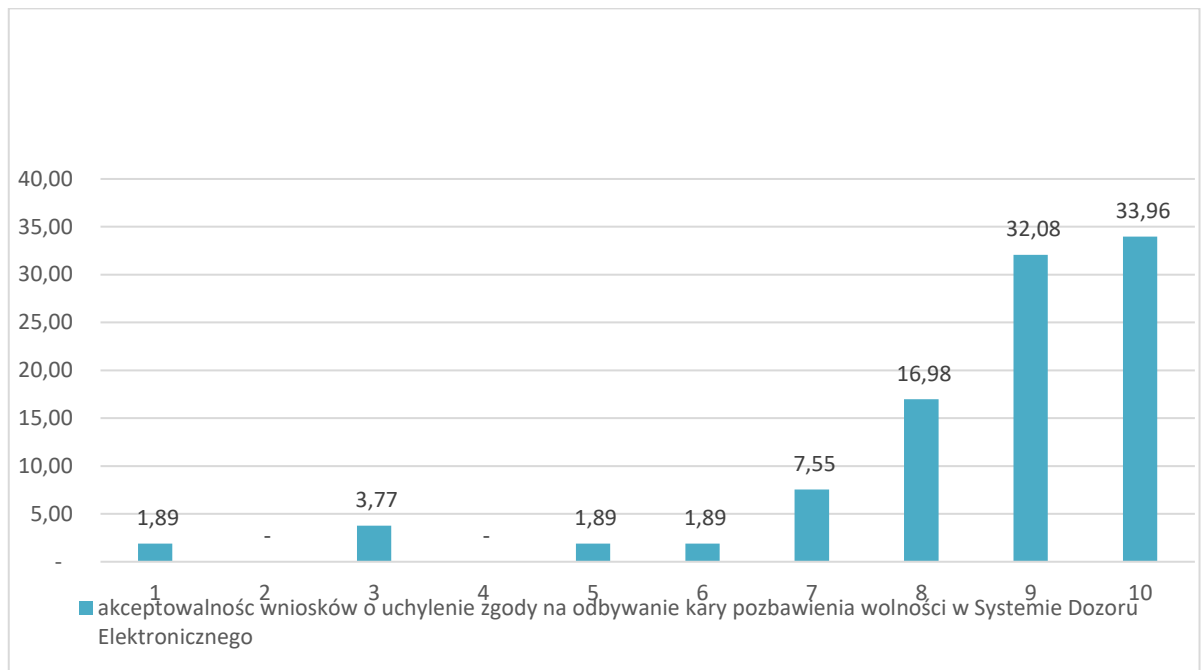
badanych jest zdania, że adekwatną oceną dla określenia poziomu akceptowalności wydawanych decyzji odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, będzie liczba 7. Tylko 1,89% badanych oceniło akceptowalność decyzji kuratorów o czasowym oddaleniu przez Sąd Penitencjarny na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych, można wnioskować w sposób jednoznaczny, że istnieje duża akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego, co potwierdza 79,25% badanych, dokonując wyboru z kategorii wskazań liczb 9 i 10.

Kuratorzy sądowi w aspekcie realizacji orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego składają wnioski o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wniosek o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności może być uzasadniony faktem, że skazany nie zachował wyznaczonego terminu na zgłoszenie Podmiotowi Dozorującemu gotowości do instalacji środków technicznych albo uchyła się od niezwłocznego zainstalowania przez Podmiot Dozorujący rejestratora lub od założenia nadajnika. Wystosowanie wniosku o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być uzasadnione naruszeniem porządku prawnego przez skazanego, popełnieniem przestępstwa uchyleniem się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków. Wniosek o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, może być wystosowany w sytuacji braku wykorzystania przerwy w wykonywaniu kary, zgodnie z jej przeznaczeniem. Kuratorzy sądowi stosują również wniosek o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności, w sytuacji osadzenia skazanego w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania, czy też odbywaniem kary pozbawienia wolności w innej sprawie w jednostce penitencjarnej. Kuratorzy sądowi przedstawiali swoje stanowisko na temat przychylania się Sądowi Penitencjarnemu, do wystosowanych wniosków przez kuratorów sądowych odnośnie uchylenia zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawia wykres 113.

Wykres 113. Działania Sądu Penitencjarnego w zakresie rozpatrywania wniosków o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że 33,96% badanych oceniło przychylenie się Sądu odcinanie wystosowanych wniosków przez kuratorów sądowych o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 10. Natomiast 32,08% badanych oceniło przychylność Sądu odcinanie wystosowanych wniosków o uchylenie zgody przez kuratorów sądowych na poziomie liczbę 8. Kolejno 16,98% badanych jest zdania, że ocena właściwa do określenia przychylności Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków o uchylenie zgody określa dokonując wyboru liczby 8.

Nieznaczna ankietowanych, tj.7,55%badanych jest zdania, że odpowiednia liczba do oceny przychylności Sądu odcinanie uwzględnienia wniosku o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, to liczba 7. W dalszej kolejności 3,77% badanych oceniło przychylenie się Sądu Penitencjarnego do wniosków kuratorów o uchylenie zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru liczby 3. Po 1,89% badanych dokonało oceny przychylności Sądu do wystosowanych wniosków o uchylenie zgody na odbywanie na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wskazań w kategorii wyboru liczb 1,5 i 6.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że w opinii kuratorów istnieje znaczne przychylenie się Sądu Penitencjarnego do zasadności wystosowanych przez kuratorów

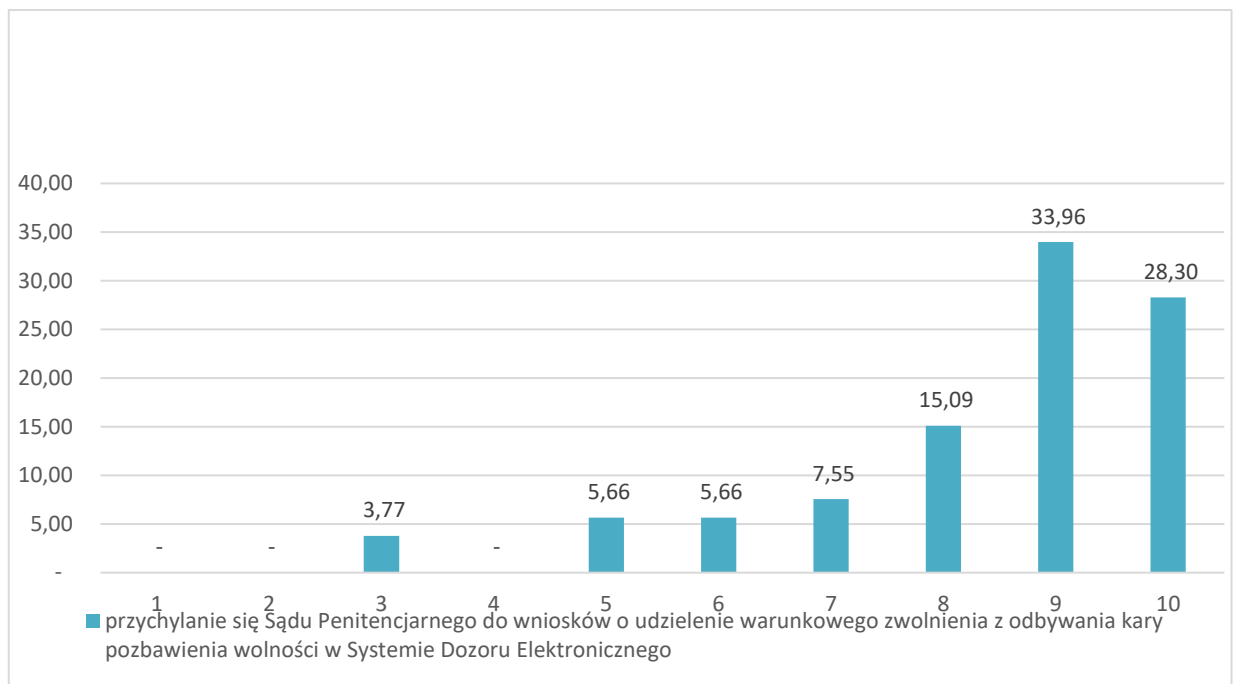
sądowych wniosków o uchylenie zgody na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego, o czym świadczą wybory 66,04% badanych z kategorii wskazań liczb 9 i 10, jako ocen określających poziom przychylenia się Sądu do wystosowanych wniosków. Najpoważniejszym naruszeniem, które może wpływać na uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest samodzielne uszkodzenie bransolety nadajnika. Taka postawa skazanego w trakcie odbywania kary w pełni uzasadnia uchylenie udzielonego zezwolenia na wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym, w Systemie Dozoru Elektronicznego, gdyż skazany dokonał samouwolnienia.

Noszenie nadajnika jest obowiązkiem stanowiącym samą istotę kary. Skoro skazany uchyła się od wykonania tego obowiązku, oczywistym jest, że dalsze odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego nie jest wystarczające dla osiągnięcia jej celów i dlatego zgodnie z art. 43zaa§1pkt.2k.k.w. uchylenie zezwolenia jest w takiej sytuacji konieczne.

Kurator sądowy może złożyć wniosek o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Sąd podejmując decyzję o udzieleniu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego bierze pod uwagę postawę, właściwości, warunki osobiste sprawcy, okoliczności dopuszczenia się przestępstwa, zachowanie w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Badani oceniali przychyłność Sądu Penitencjarnego do zasadności wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zilustrowano na wykresie 114.

Wykres 114. Przychylność Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że 33,96% badanych ocenia przychylnie się Sędziów Penitencjarnych do wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie- liczby 9.

Natomiast 28,30% badanych oceniło działania Sądu Penitencjarnego odnośnie uwzględniania wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 10. Kolejno 15,09% badanych wybrało liczbę 7 dla oceny działań Sądu Penitencjarnego odnośnie akceptowalności wniosków wystosowanych przez kuratorów sądowych o warunkowe zwolnienie z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 5,66% badanych dokonało wyboru liczby 5 i 6. Tylko 3,77% badanych oceniło działania Sądu w zakresie akceptowalności wniosków o warunkowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru liczby-4.

Na podstawie pozyskanych danych można wnioskować, że istnieje ze strony Sądu Penitencjarnego znaczna przychylność Sądu się do zasadności wystosowanych wniosków ze strony kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kuratorzy oceniali przychylność

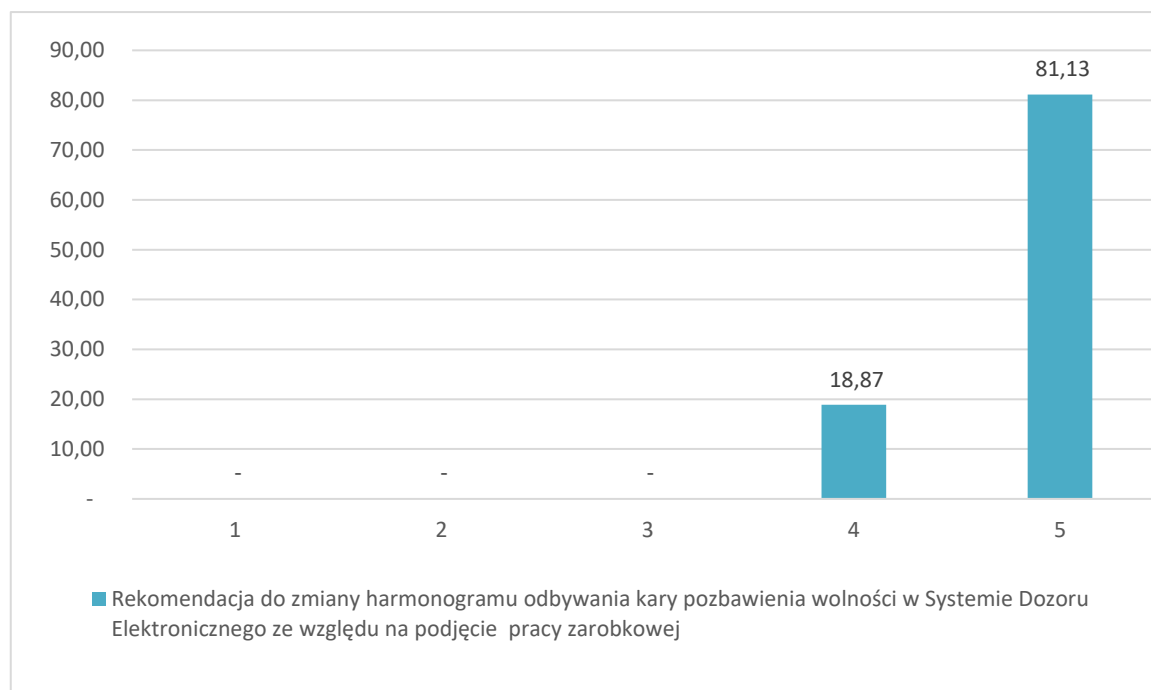
Sądu Penitencjarnego odnośnie akceptowalności wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego bardzo wysoko, o czym świadczy wybór liczb 9 i 10 z kategorii wyborów przez 62,26% badanych.

5.4. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego

Kuratorzy sądowi w trakcie wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego posiadają uprawnienia do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest podjęcie pracy zarobkowej. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na podjęcie pracy zarobkowej, zaprezentowano na wykresie 115.

Wykres 115. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie pracy zarobkowej. N=106

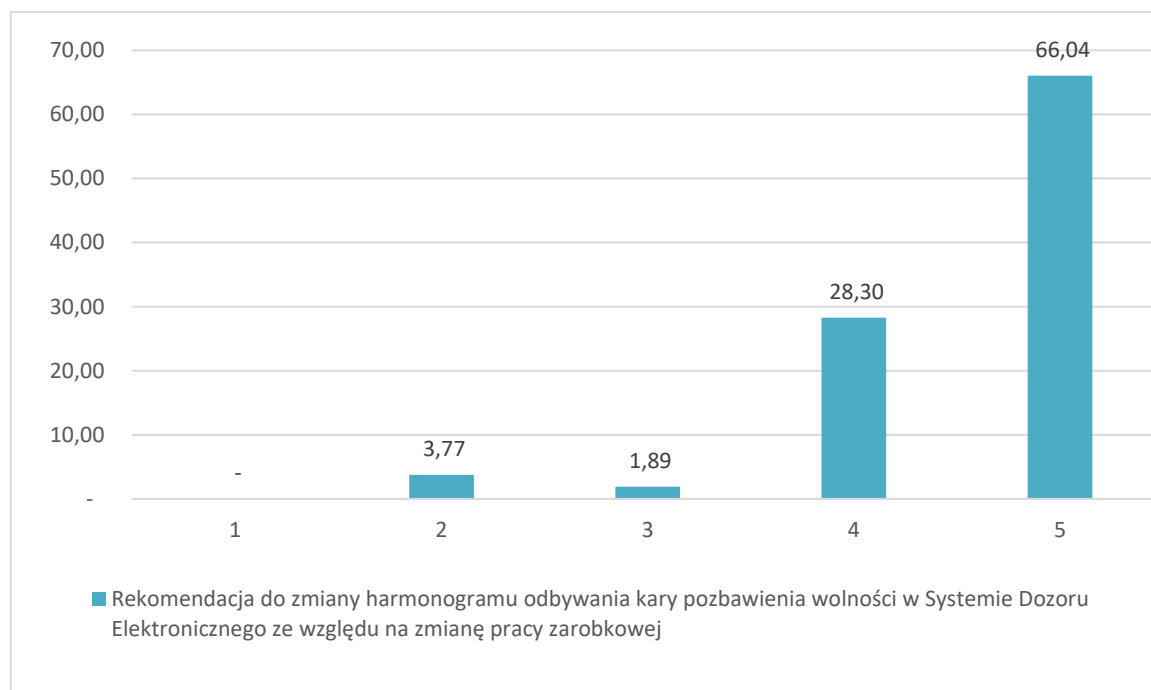
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 81,13% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na podjęcie pracy zarobkowej została oceniona na poziomie liczby 5. Zdaniem 18,87% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie pracy zarobkowej przez skazanego została oceniona na poziomie liczby 4.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 81,13%, potwierdza, że w pełni uzasadniona jest rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie pracy zarobkowej, co potwierdza wybór oceny na poziomie liczby 5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest zmiana pracy zarobkowej. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na zmianę pracy zarobkowej, zaprezentowano na wykresie 116.

Wykres 116. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę pracy zarobkowej. N=106

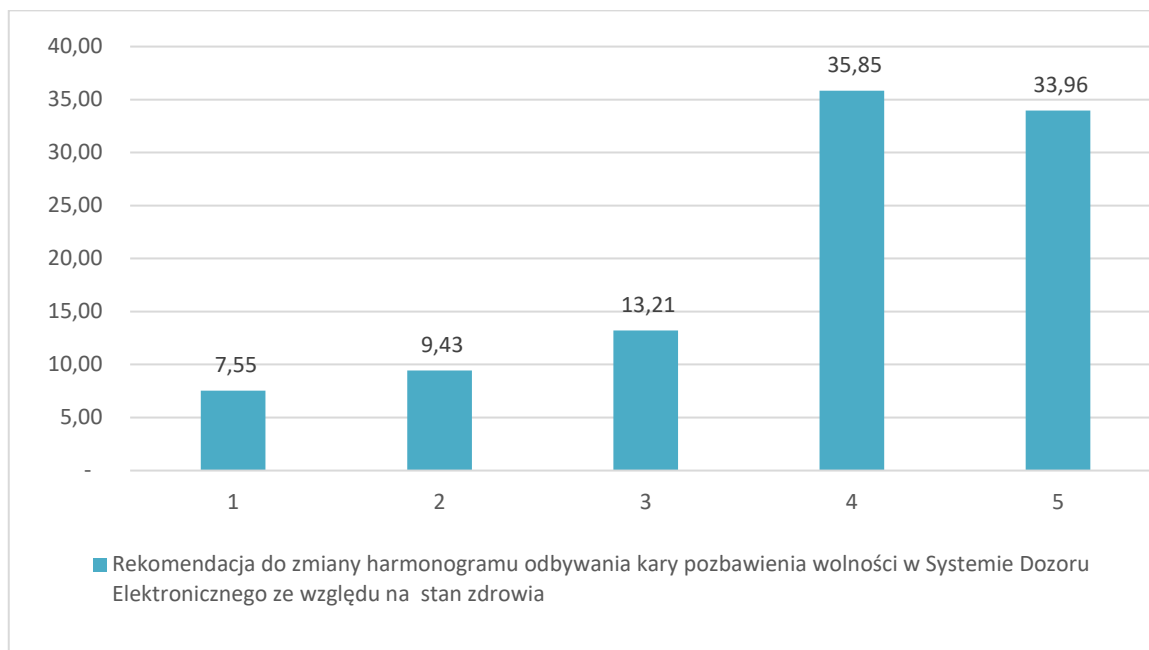
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 66,04 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na zmianę pracy zarobkowej została oceniona na poziomie liczby 5. Zdaniem 28,30% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na zmianę pracy zarobkowej przez skazanego została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 3,77% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na zmianę pracy zarobkowej przez skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 2. Natomiast według 1,89% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na zmianę pracy zarobkowej, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 94,34% badanych, potwierdza, że istotna jest rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę pracy zarobkowej, co potwierdza wybór ocen na poziomie liczb 4-5. Natomiast 5,66% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na zmianę pracy zarobkowej, dokonując ocen w skali 2-3.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest stan zdrowia skazanego. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na stan zdrowia, zaprezentowano na wykresie 117.

Wykres 117. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na stan zdrowia skazanego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 35,85 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na stan zdrowia skazanego oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 33,96% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na stan zdrowia skazanego została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 13,21% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na stan zdrowia wobec skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 9,43% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na stan zdrowia skazanego, została oceniona na poziomie liczby 2.

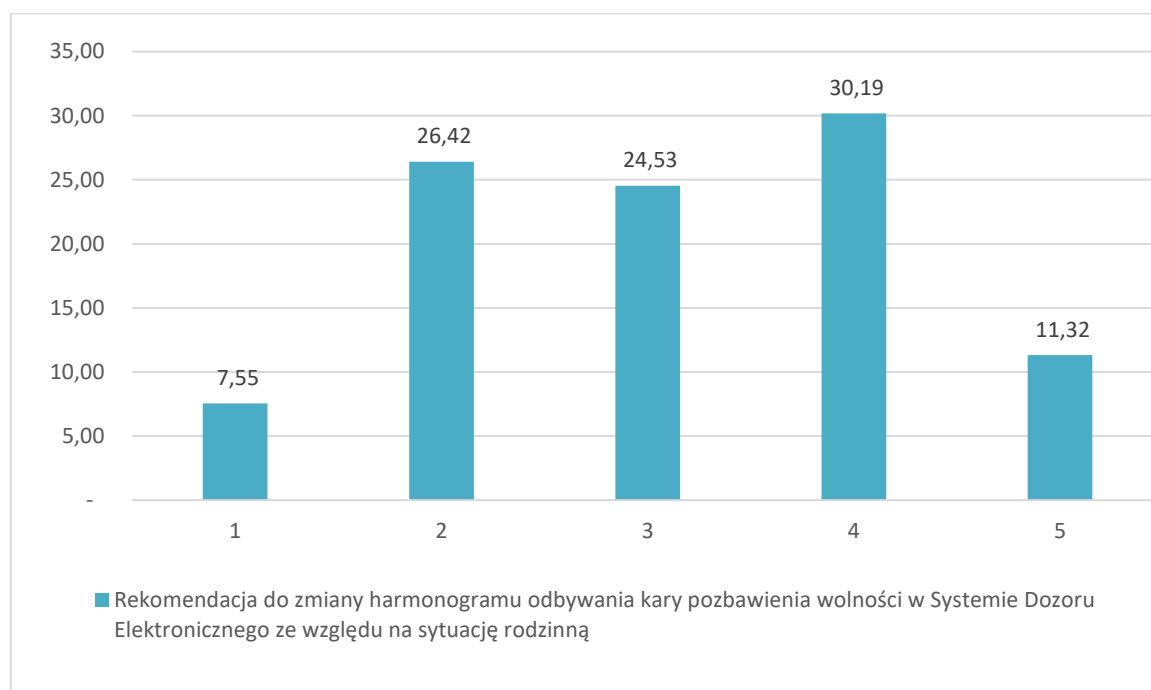
Natomiast według 7,55% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na stan zdrowia skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 69,81% badanych, potwierdza, że w pełni uzasadniona była rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na stan zdrowia. co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb

4-5. Natomiast 30,19% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na stan zdrowia, dokonując wyboru z kategorii wskazań -ocen w skali 1-3.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była sytuacja rodzinna skazanego. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na sytuację rodzinną skazanego, zaprezentowano na wykresie 118.

Wykres 118. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 30,19 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną skazanego oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 24,53% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną skazanego, została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 26,42% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sytuację rodzinną wobec skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na

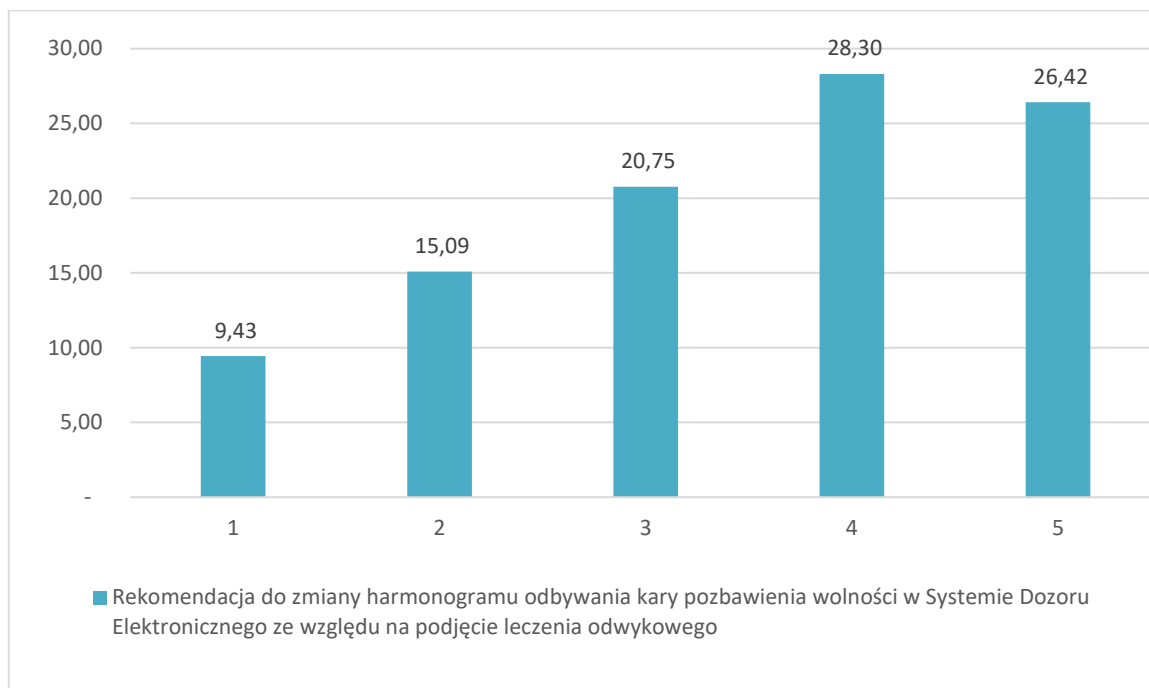
poziomie liczby 2. Zdaniem 11,32% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną skazanego została oceniona na poziomie liczby 5.

Natomiast według 7,55% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sytuację rodziną skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 81,14% badanych, było zdania, że istotna była rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną skazanego, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 2-4. Natomiast 19,86% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sytuację rodzinną skazanego, dokonując skrajnych ocen z kategorii wyborów, tj. 1 lub 5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego było podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na podjęcie leczenia odwykowego, zaprezentowano na wykresie 119.

Wykres 119. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie leczenia odwykowego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 28,30 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 26,42% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego została oceniona na poziomie liczby 5. Zdaniem 20,75% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 15,09 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego została oceniona na poziomie liczby 2.

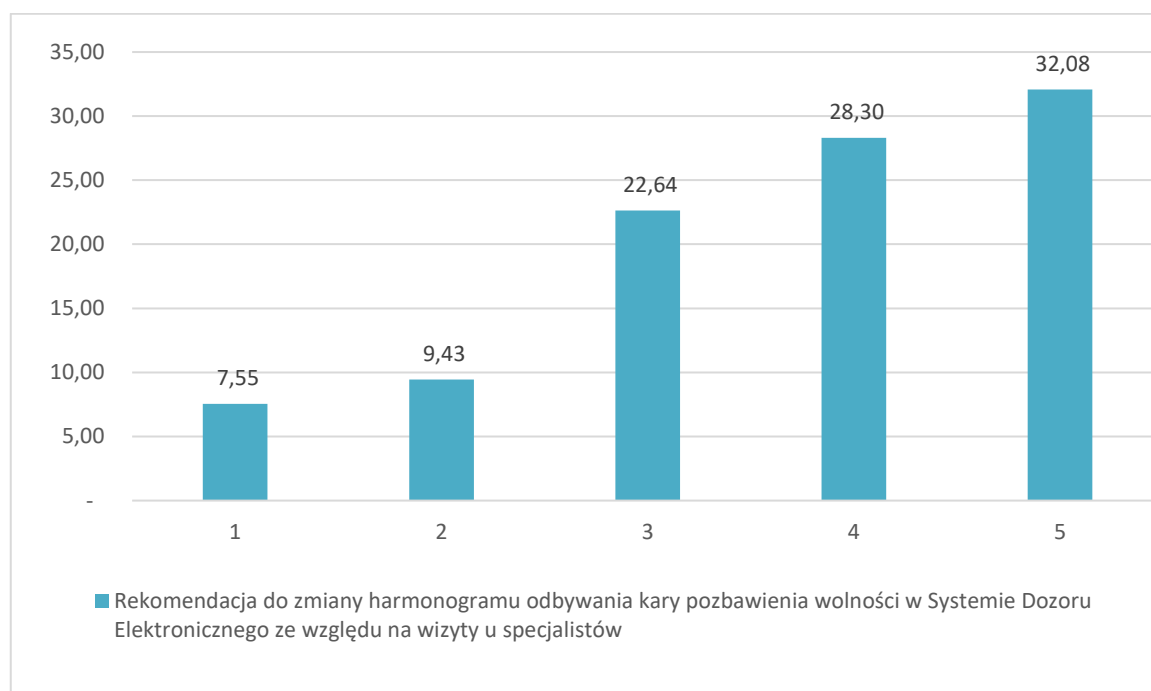
Natomiast według 9,43 % badanych, rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności, ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 75,47% badanych, było zdania, że istotna była rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do

zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 3-5. Natomiast 24,53% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na podjęcie leczenia odwykowego przez skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów, na poziomie 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były wizyty u specjalistów. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na wizyty u specjalistów, zaprezentowano na wykresie 120.

Wykres 120. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wizyty u specjalistów. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 32,08 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wizyty u specjalistów odbywane przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 28,30 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wizyty u specjalistów, została oceniona na

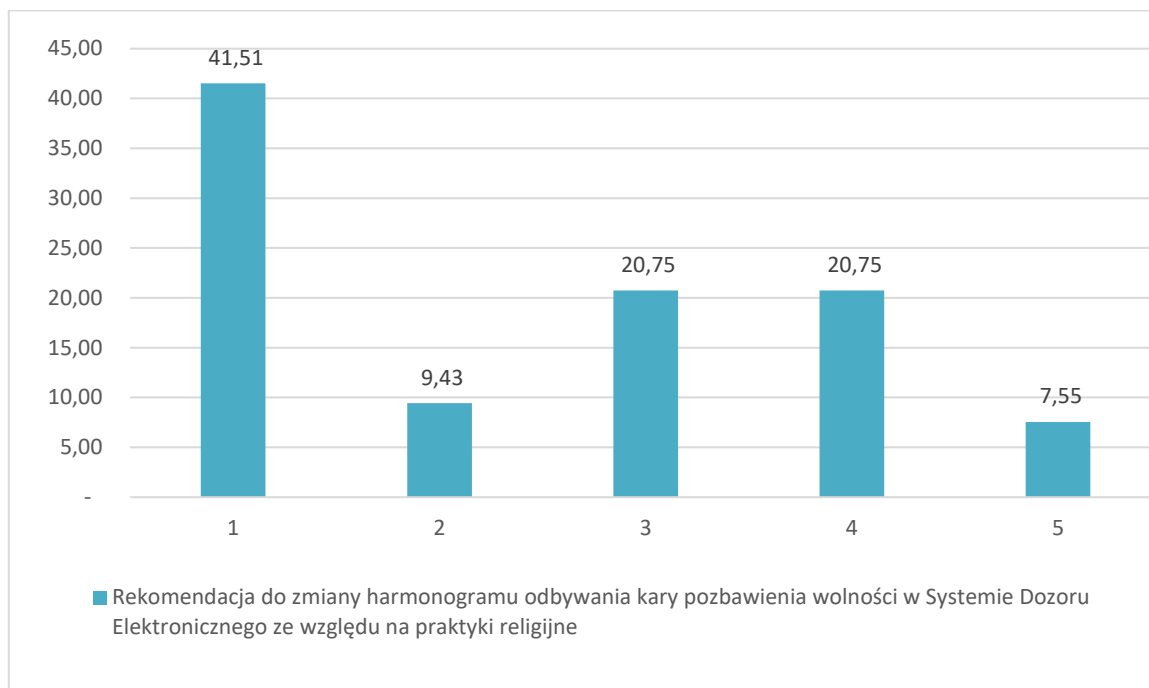
poziomie liczby 4. Zdaniem 22,64 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na wizyty u specjalistów odbywane przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 9,43 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wizyty u specjalistów, odbywane przez skazanego, została oceniona na poziomie liczby 2.

Natomiast według 7,55 % badanych, rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na wizyty u specjalistów odbywane przez skazanych, została oceniona na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna liczba badanych, bo aż 83,02% badanych, było zdania, że istotna była rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wizyty u specjalistów- odbywane przez skazanego, co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 3-5. Natomiast tylko 16,98% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na odbywane wizyty u specjalistów przez skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów, na poziomie 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były praktyki religijne. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na odbywane praktyki religijne, zaprezentowano na wykresie 121.

Wykres 121. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na praktyki religijne. N=106

Źródło: Opracowanie własne

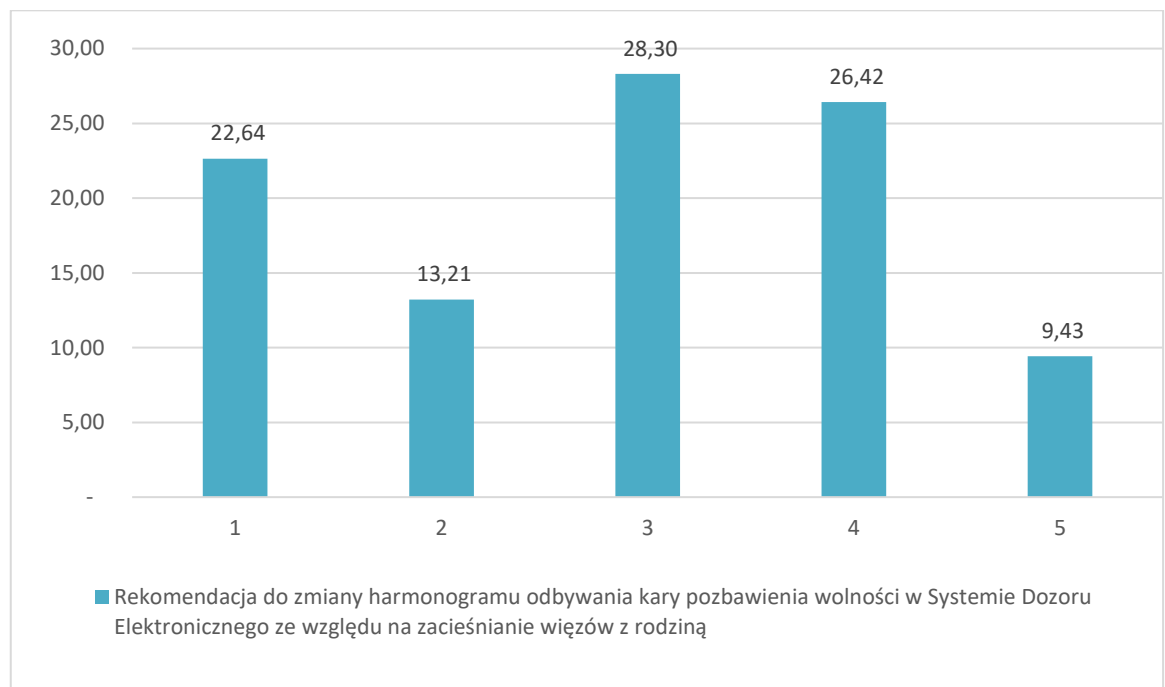
Z przedstawionych danych wynika, że według 41,51 % badanych rekomendacją w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na praktyki religijne odbywane przez skazanych oceniono na poziomie liczby 1. Po 20,75 % badanych było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na praktyki religijne, została oceniona na poziomie liczb 3 i 4. Zdaniem 9,43% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na praktyki religijne odbywane przez skazanych- w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 2. Zdaniem 7,55 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na praktyki religijne, odbywane przez skazanego została oceniona na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo aż 71,69% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na praktyki religijne odbywane przez skazanych, została oceniona bardzo nisko. co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 1-3. Natomiast według 28,31% badanych oceniło rekomendację

do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na odbywane praktyki religijne przez skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów. na poziomie liczb 4 i 5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument – zacieśniania więzów z rodziną. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną, zaprezentowano na wykresie 122.

Wykres 122. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną .N=106

Źródło: Opracowanie własne

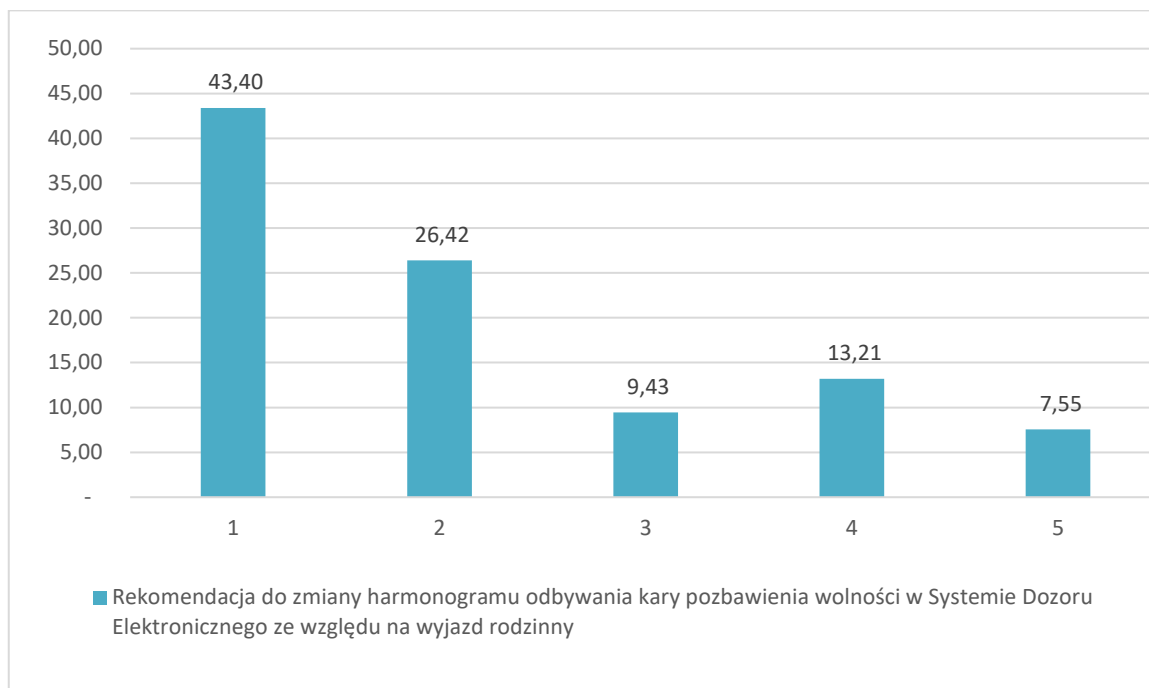
Z przedstawionych danych wynika, że według 28,30 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Według 26,42% badanych, rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną, została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 9,43% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych w Systemie

Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 5. Zdaniem 22,64 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych została oceniona na poziomie liczby 1. Według 13,21% badanych, rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną, została oceniona na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 64,15% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanych, została oceniono wysoko. co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 3-5. Natomiast według 35,85% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na zacieśnianie więzów rodzinnych przez skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów na poziomie liczb 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument –wyjazdu rodzinnego. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na wyjazd rodziny, zaprezentowano na wykresie 123.

Wykres 123. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wyjazd rodzinny. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wyjazd rodzinny skazanych, oceniono na poziomie liczby 1. Po 26,42 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wyjazd rodzinny, została oceniona na poziomie liczby 2. Zdaniem 13,21% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na wyjazd rodzinny, wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 9,43 % badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wyjazd rodziny skazanego, została oceniona na poziomie liczby 5.

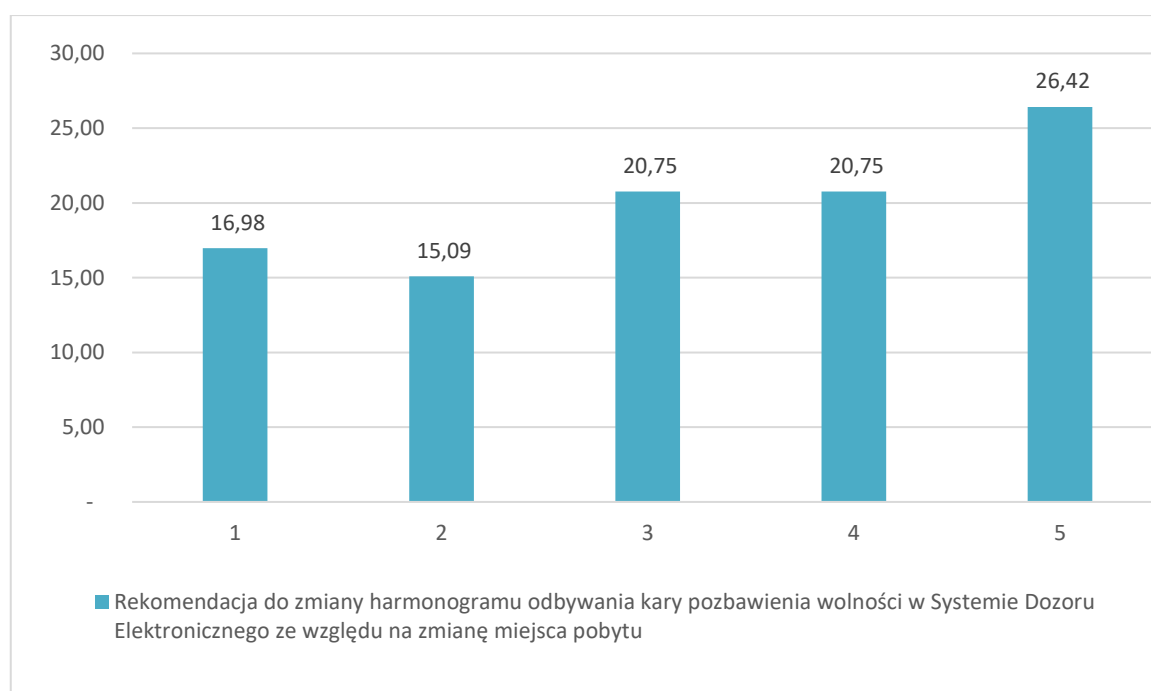
Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 69,82% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wyjazd rodzinny skazanego, została oceniona bardzo nisko. co potwierdził wybór ocen na poziomie liczb 1-2. Natomiast według 30,18% badanych oceniło rekomendację do zmiany

harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na wyjazd rodzinny skazanego, dokonując ocen z kategorii wyborów. na poziomie liczb w przedziale 3-5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była okoliczność -zmiany miejsca pobytu. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na zmianę miejsca pobytu, zaprezentowano na wykresie 124.

Wykres 124. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu. N=106

Źródło: Opracowanie własne

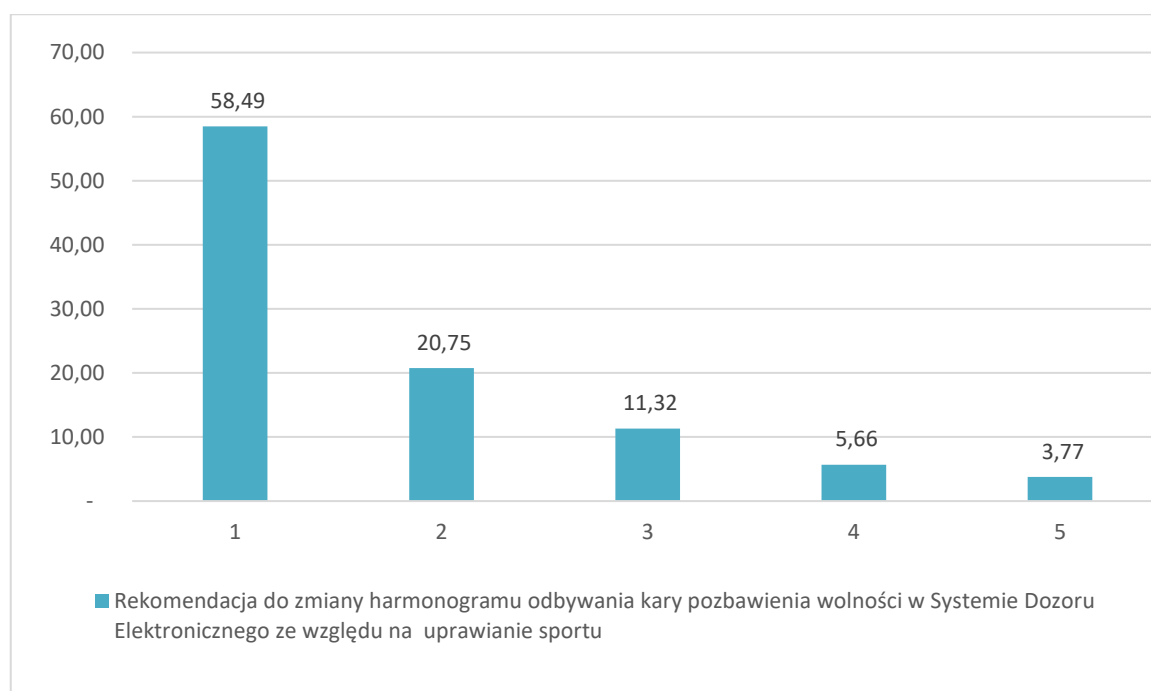
Z przedstawionych danych wynika, że według 26,42 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności ze względu na zmianę miejsca pobytu wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Po 20,75 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona na poziomie liczb 3 i 4. Zdaniem 16,98% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na zmianę miejsca pobytu, wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru

Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 1. Zdaniem 15,09% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 67,92% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 3-5. Natomiast według 32,08% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu skazanego, na poziomie liczb w przedziale 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument -uprawiania sportu. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu, zaprezentowano na wykresie 125.

Wykres 125. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu. N=106

Źródło: Opracowanie własne

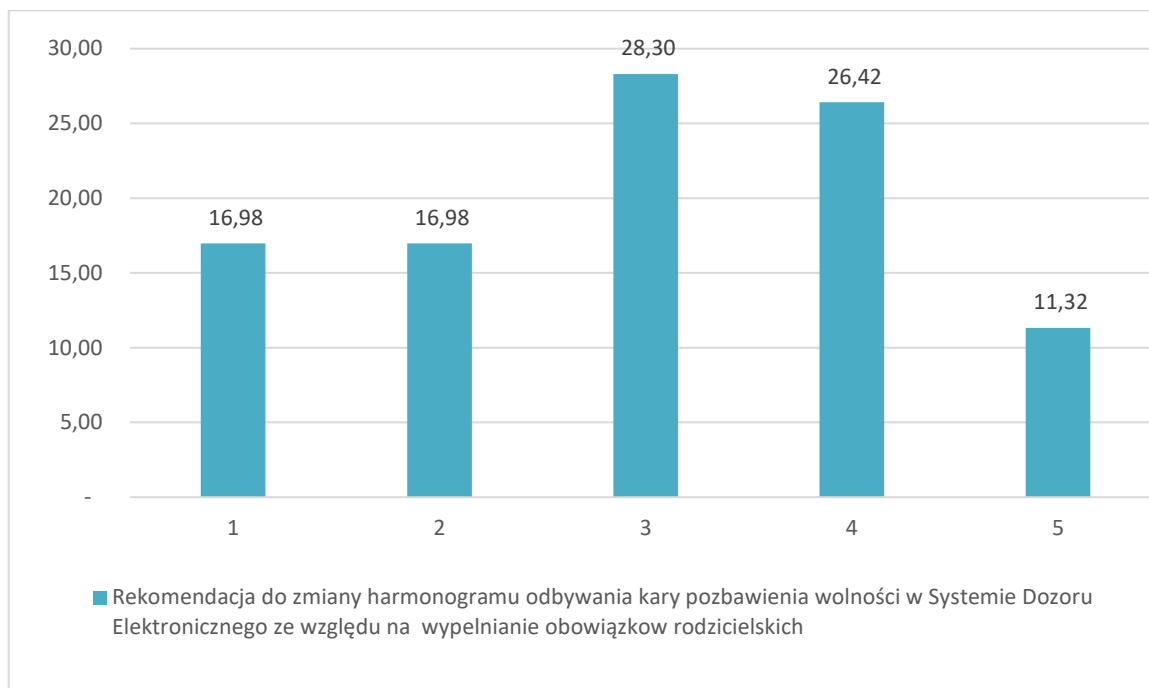
Z przedstawionych danych wynika, że według 58,49 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na uprawianie sportu przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast 20,75 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 2. Zdaniem 11,32 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66% badanych rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu przez skazanego, została oceniona na poziomie liczby 4.

Zdaniem 3,77% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na uprawianie sportu wobec skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 79,24% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu przez skazanego, została oceniona bardzo nisko, na poziomie liczb 1-2. Natomiast 30,08% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na uprawianie sportu przez skazanego na poziomie wyborów ocen w przedziale 3-5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument – wypełniania obowiązków rodzicielskich. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich, zaprezentowano na wykresie 126.

Wykres 126. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich. N=106

Źródło: Opracowanie własne

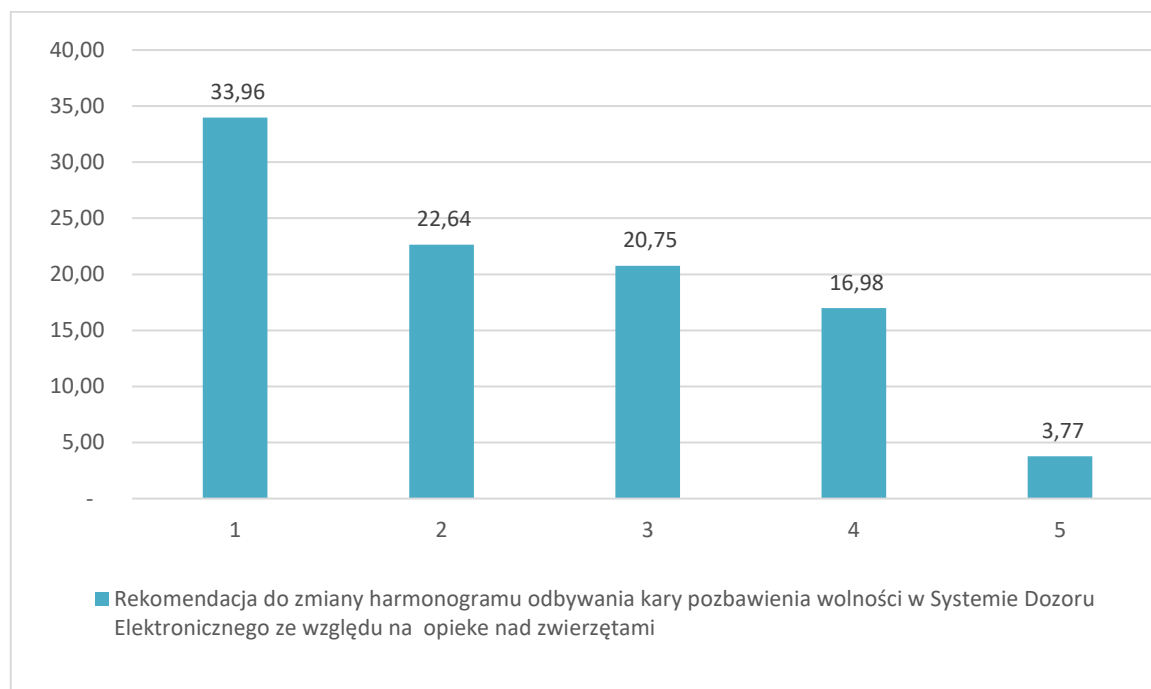
Z przedstawionych danych wynika, że według 28,30% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 26,42 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 11,32 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich wobec skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 5. Po 16,98% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, oceniło na poziomie liczb 1-2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo aż 66,04 % badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych dotycząca zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru

Elektronicznego ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 3-5. Natomiast według 33,96% badanych oceniono rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich przez skazanego, oceniano na poziomie liczb 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument –opieki nad zwierzętami. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami, zaprezentowano na wykresie 127.

Wykres 127. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na opiekę nad zwierzętami. N=106

Źródło: Opracowanie własne

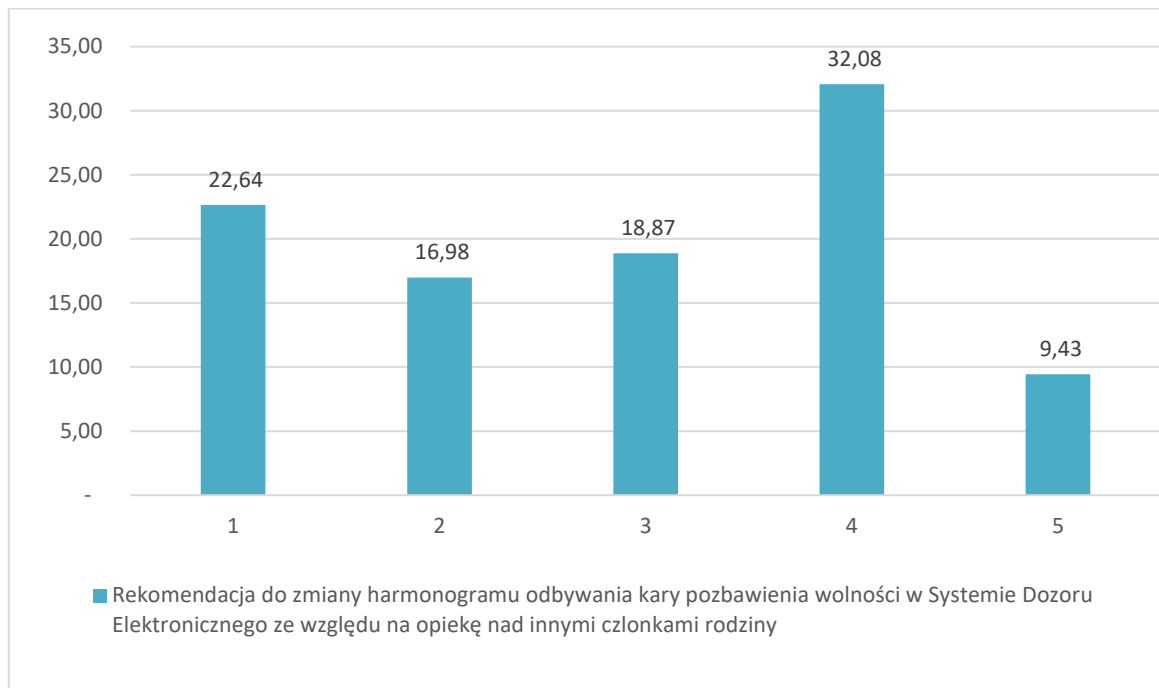
Z przedstawionych danych wynika, że według 33,96% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast 22,64 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych odbywających karę

pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 2. Zdaniem 20,75 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Według 16,98% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, oceniło na poziomie liczby 4. Natomiast 3,77% badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 77,35% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, została oceniona nisko, na poziomie liczb 1-3. Natomiast według 32,65% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sprawowanie opieki nad zwierzętami przez skazanego, w przedziale liczb 4-5.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był argument –opieki nad innymi członkami rodziny. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny, zaprezentowano na wykresie 128.

Wykres 128. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na opiekę nad innymi członkami rodziny. N=106

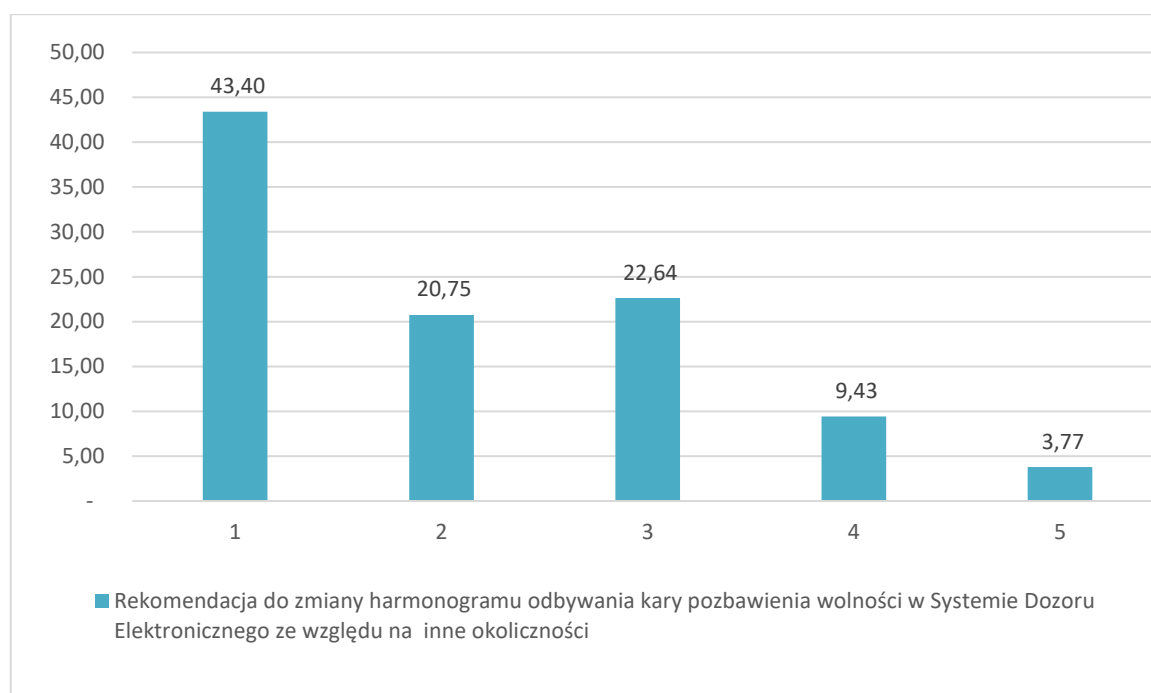
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 32,08 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 22,64 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 1. Zdaniem 18,87 % badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 3. Według 16,98% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, oceniło na poziomie liczby 2. Natomiast 9,43% badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że ponad połowa liczby badanych, bo 60,38% badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, została oceniona wysoko, na poziomie liczb 3-5. Natomiast według 39,62% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na sprawowanie opieki nad innymi członkami rodziny przez skazanego, w przedziale liczb 1-2.

Rekomendacją w praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były inne okoliczności. Ocenę tej rekomendacji, ze względu na częstotliwość występowania skazanych z prośbą o zmianę harmonogramu ze względu na inne okoliczności, zaprezentowano na wykresie 129.

Wykres 129. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40 % badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na inne okoliczności u skazanych, oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast 22,64 % badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce

kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności u skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 3. Zdaniem 20,75% badanych rekomendacja do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności u skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego została oceniona na poziomie liczby 2. Według 16,98% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności u skazanego, oceniło na poziomie liczby 2. Natomiast 9,43% badanych jest zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona na poziomie liczby 4. Według 3,77% badanych rekomendację w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności u skazanych, oceniło na poziomie liczby 5.

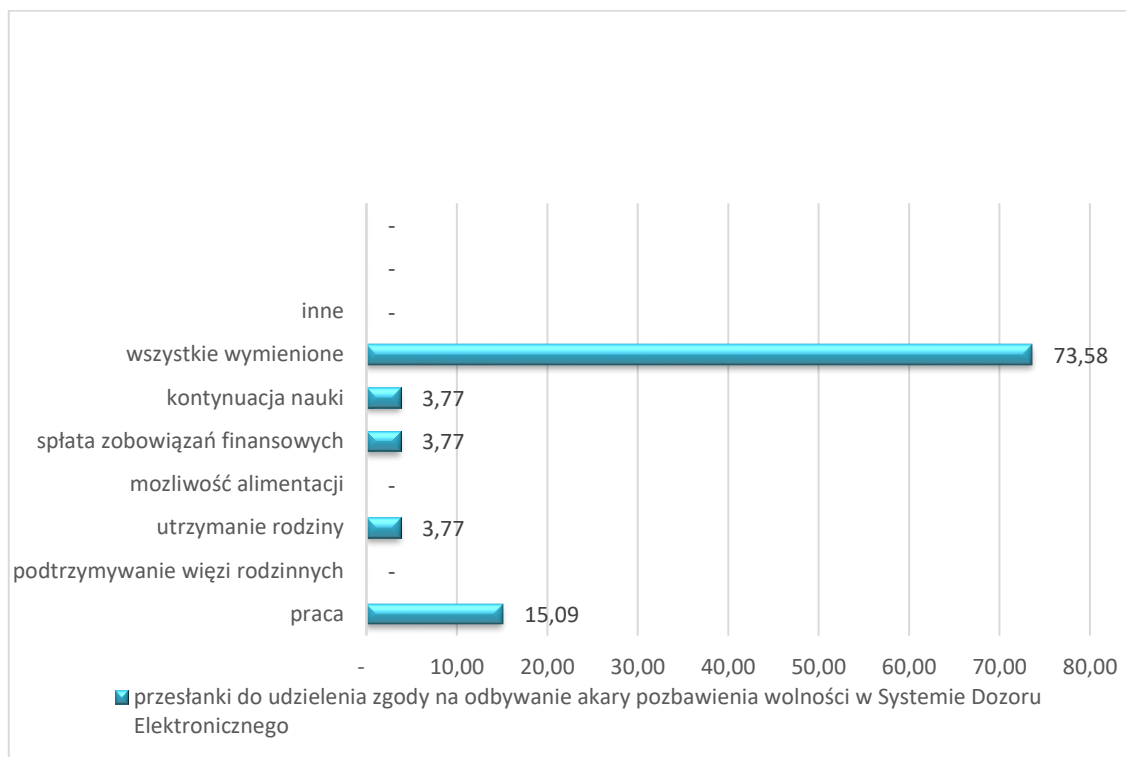
Z analizy przedstawionych danych wynika, że znaczna część badanych, bo aż 86,79 % badanych, było zdania, że rekomendacja w praktyce kuratorów sądowych do zmiany harmonogramu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, została oceniona nisko, na poziomie liczb 1-3. Natomiast według 13,21% badanych oceniło rekomendację do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności ze względu na inne okoliczności dotyczące skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale liczb 4-5.

5.5. Readaptacja skazanych do warunków wolnościowych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mają szansę na funkcjonowanie w warunkach wolnościowych, na powtórny adaptację do życia w społeczeństwie. Proces readaptacji do warunków wolnościowych ma wpłynąć zmianę postawy w kierunku społecznie pożądanym, na przestrzeganie porządku prawnego i zasad współżycia społecznego. Podopieczny ma szansę na spełnianie się w określonych rolach społecznych, przejawiania poczucia odpowiedzialności za własne funkcjonowanie oraz swoich najbliższych, spłaty wszelkich zobowiązań finansowych.

Kuratorzy sądowi wyrażali swoją opinię odnośnie przesłanek przemawiających za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawia wykres 130.

Wykres 130. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że 73,58% badanych jest zdania, że przesłankami przemawiającymi za udzieleniem zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są wszystkie wymienione tj. praca, podtrzymywanie więzi rodzinnych, utrzymanie rodziny, możliwość alimentacji, splata zobowiązań finansowych, kontynuacja nauki. Natomiast 15,09% badanych jest zdania, że podstawową przesłanką do udzielenia zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru elektronicznego jest praca. Po 3,75% badanych jest zdania, że za udzielaniem zgody przemawiają takie przesłanki, jak utrzymanie rodziny, splata zobowiązań finansowych oraz kontynuacja nauki.

Sędzia Penitencjarny udzielając zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego bierze pod uwagę uzasadnienie wniosku skazanego o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności. Z analizy danych (73,58% głosów badanych) wynika,

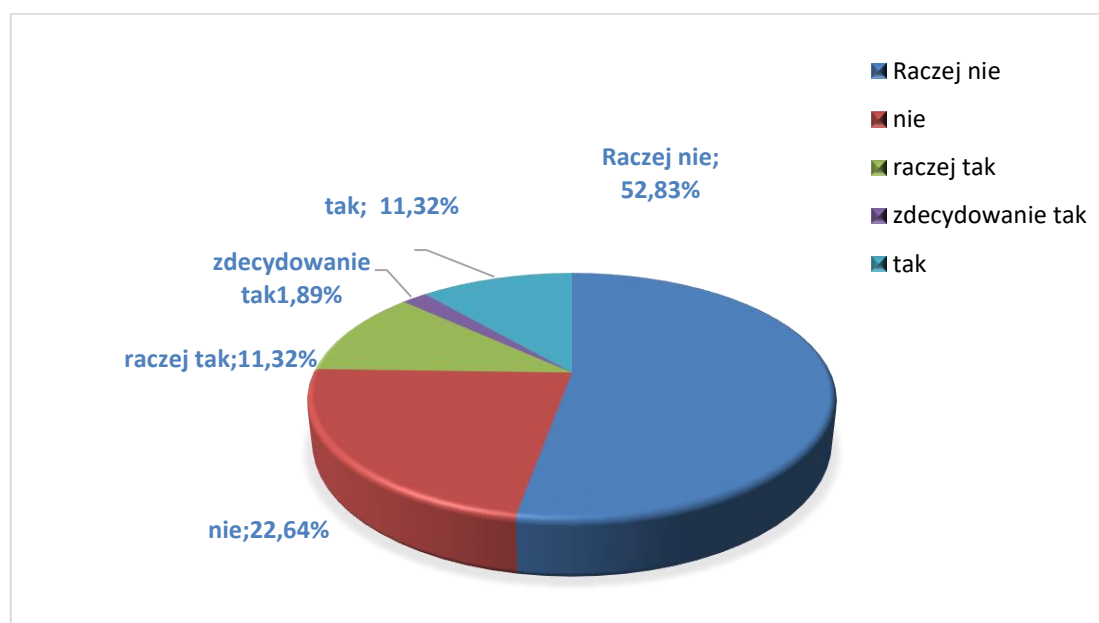
że argumentami przemawiającym za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest praca, podtrzymywanie więzi rodzinnych, utrzymanie rodziny, możliwość alimentacji, spłata zobowiązań finansowych, kontynuacja nauki.

Skazany, aby móc odbywać karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego musi spełniać określone warunki formalne. Przede wszystkim jest zobligowany do złożenia wniosku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz oświadczenia osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących. Karę pozbawienia wolności, którą może odbywać w Systemie Dozoru Elektronicznego nie może przekraczać 1,5 roku. Możliwość udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego uzależniona jest od spełnienia warunków technicznych w miejscu pobytu skazanego wskazanym we wniosku, przede wszystkim w miejscu pobytu musi być prąd oraz odpowiedni poziom sygnału telefonii komórkowej, umożliwiający prawidłową pracę urządzeń monitorujących.

Badani wyrażali swoje zdanie na temat częstotliwości braku spełnienia warunków formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dane ilustruje wykres 131.

Wykres 131. Ocena częstotliwości braku spełnienia warunków formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Źródło: Opracowanie własne

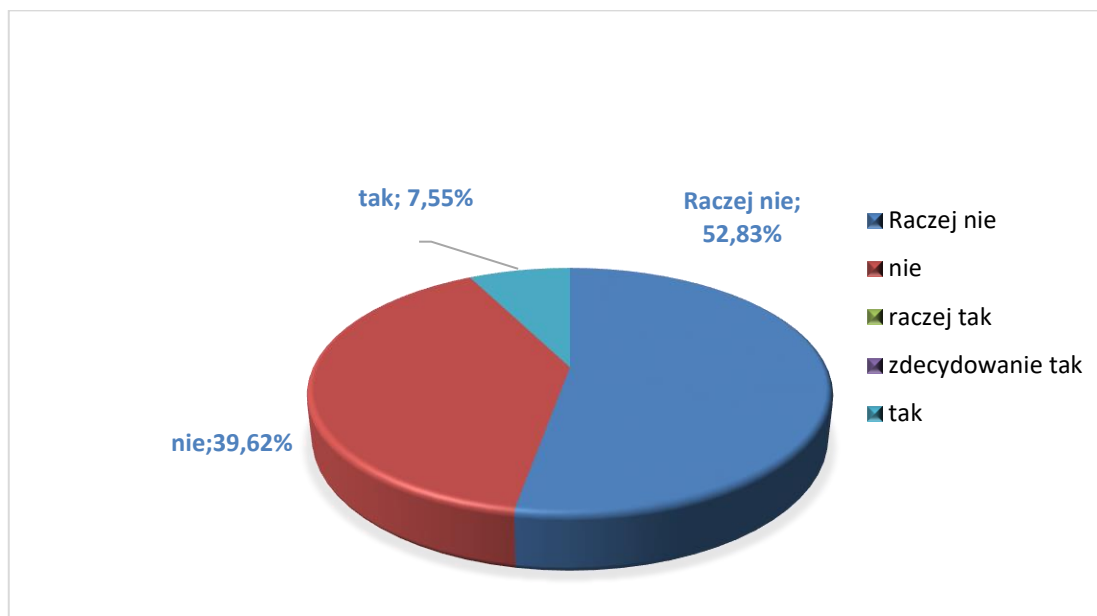
Z analizy danych wynika, że 52,83% badanych jest zdania, że raczej nie zdarza brak spełnienia warunków formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Także 22,64% badanych jest zdania, że sytuacje braku spełnienia warunków formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego nie mają miejsca. Po 11,32% badanych jest zdania, że takie sytuacje mają miejsce lub raczej mają miejsce. Natomiast tylko 1,89% jest zdania że takie sytuacje zdecydowanie mają miejsce.

Na podstawie przedstawionych danych można wywnioskować, że stosunkowo rzadko kuratorzy sądowi spotykają się z sytuacjami braku spełnienia warunków formalnych przez skazanych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Takiego zdania jest 75,47 % badanych, którzy wybrali z kategorii wskazań odpowiedzi raczej nie lub raczej nie.

Jednym z podstawowych warunków do udzielenia zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest zgoda osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących ze skazanym. Sąd lub Komisja Penitencjarna może udzielić zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pomimo braku zgody osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących, jeżeli odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego nie narusza prywatności i nie wiąże się z trudnościami dla osoby, która takiej zgody nie udzieliła.

Badani wyrażali swoje stanowisko, odnośnie częstotliwości odmawiania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego przez członków rodziny. Dane zaprezentowano na wykresie 132.

Wykres 132. Ocena częstotliwości braku wyrażenia zgody przez członków rodziny na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

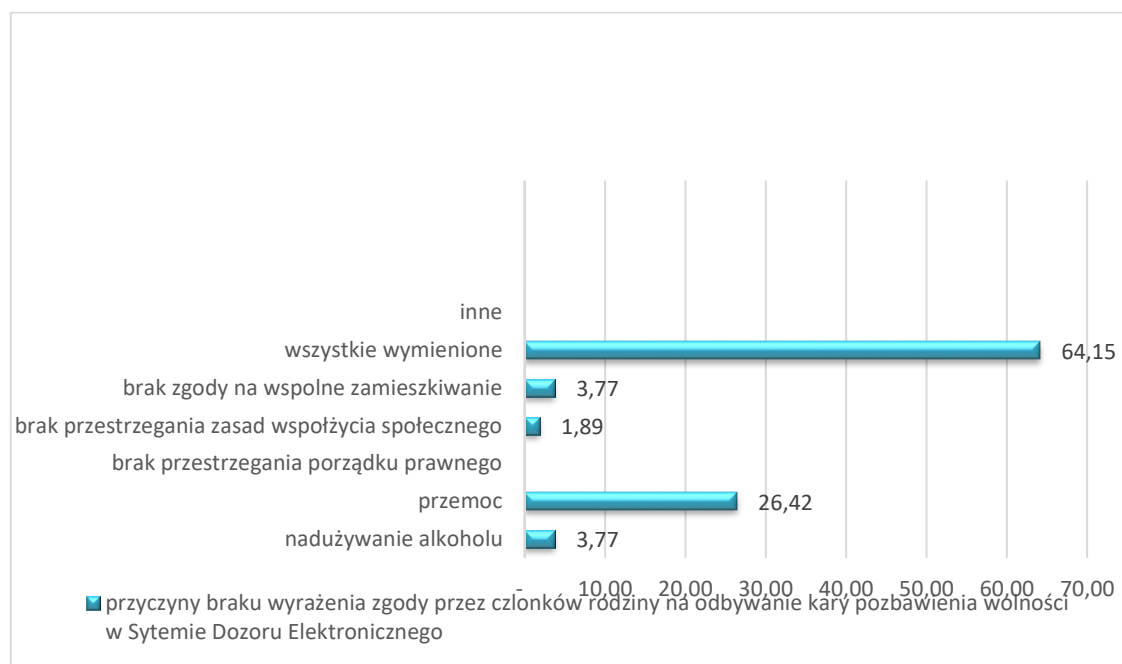
Z analizy danych wynika, że 52,83% badanych, jest zdania, że raczej członkowie rodziny nie odmawiają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wobec skazanego wspólnie zamieszkującego z członkami rodziny. Według 39,62% badanych, członkowie rodziny nie odmawiają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w stosunku do osoby wspólnie zamieszkującej. Tylko 7,55% badanych jest zdania, że członkowie rodziny odmawiają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, wobec skazanego wspólnie zamieszkującego.

W oparciu o pozyskane wyniki można wnioskować, że stosunkowo rzadko zdarza się, że członkowie rodziny osób skazanych nie udzielają zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Takiego zdania jest aż 92,45% ankietowanych, którzy w kategorii wskazań wybrali odpowiedzi -raczej nie oraz nie.

Członkowie rodziny mogą nie udzielić zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, osobie wspólnie zamieszkującej z różnych przyczyn. Brak udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być uwarunkowany wieloma czynnikami. Przy odmowie udzielania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego członkowie rodziny mogą brać pod uwagę właściwości, warunki osobiste sprawcy,

dotychczasowy sposób życia oraz bieżące zachowanie. Badani wyrażali swoje opinie na temat przyczyn braku udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez członków rodziny, wspólnie zamieszkującej ze skazanym. Dane prezentuje wykres 133.

Wykres 133. Przyczyny braku wyrażenia zgody przez członków rodziny na realizację kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że 64,15% badanych jest zdania, że wszystkie wymienione przyczyny związane są bezpośrednio z brakiem wyrażenia zgody przez członków rodziny na odbywanie kary pozbawienia wolności przez osoby skazane. Znaczna liczba odpowiedzi tj. według 26,42% badanych bezpośrednią przyczyną braku wyrażenia zgody przez współmieszkańców jest przemoc w rodzinie. Po 3,77% badanych jest zdania, że bezpośrednią przyczyną braku odmowy jest brak zgody na wspólne zamieszkiwanie oraz nadużywanie alkoholu. Tylko 1,89% badanych jest zdania, że przyczyną braku wyrażenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego przez współmieszkańców jest brak przestrzegania zasad współżycia społecznego.

Według większości badanych tj. aż 64,15% wskazań- do przyczyn odmowy zgody przez współmieszkańców na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje ; brak przestrzegania porządku prawnego przez skazanego, brak przestrzegania zasad współżycia społecznego, brak zgody na wspólne zamieszkiwanie, przemoc, nadużywanie alkoholu.

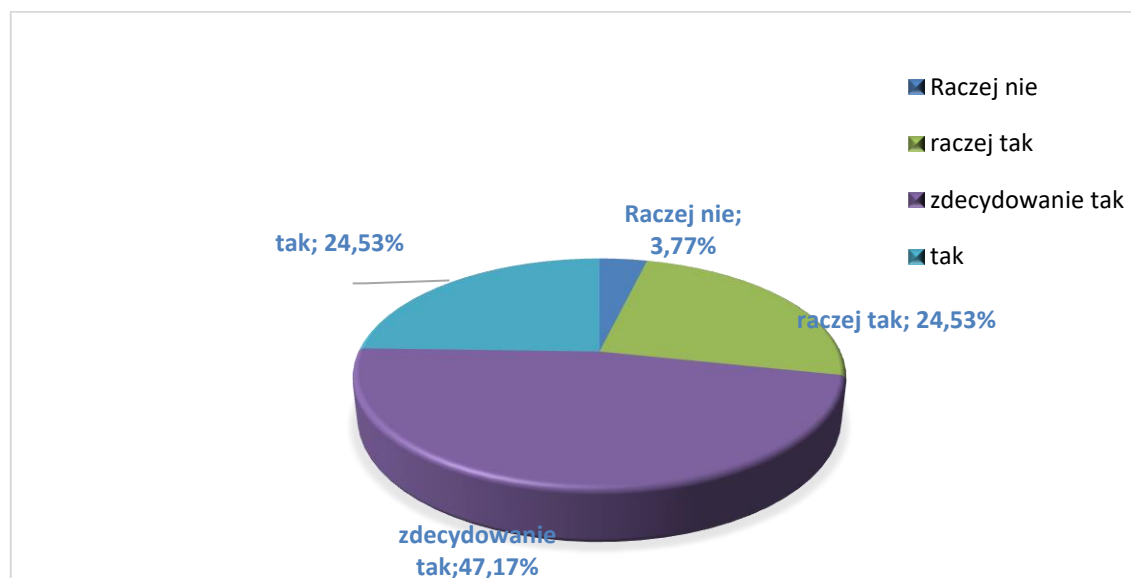
Szczególnie przyczyną braku udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez osoby wspólnie zamieszkujące jest przemoc w rodzinie. tj. nadużycie siły stosowane przez skazanego w różnych płaszczyznach typu; przemoc fizyczna, psychiczna, emocjonalna, materialna, zaniedbanie wychowawcze stosowane wobec dzieci w sposób umyślny i nieumyślny.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności odbywający karę w Systemie Dozoru Elektronicznego mają szansę funkcjonować w warunkach wolnościowych, nieizolacyjnych.

Badani wyrażali swoje zdanie na temat satysfakcji skazanych z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dane ilustruje wykres 134.

Wykres 134. Ocena satysfakcji skazanych z możliwości wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

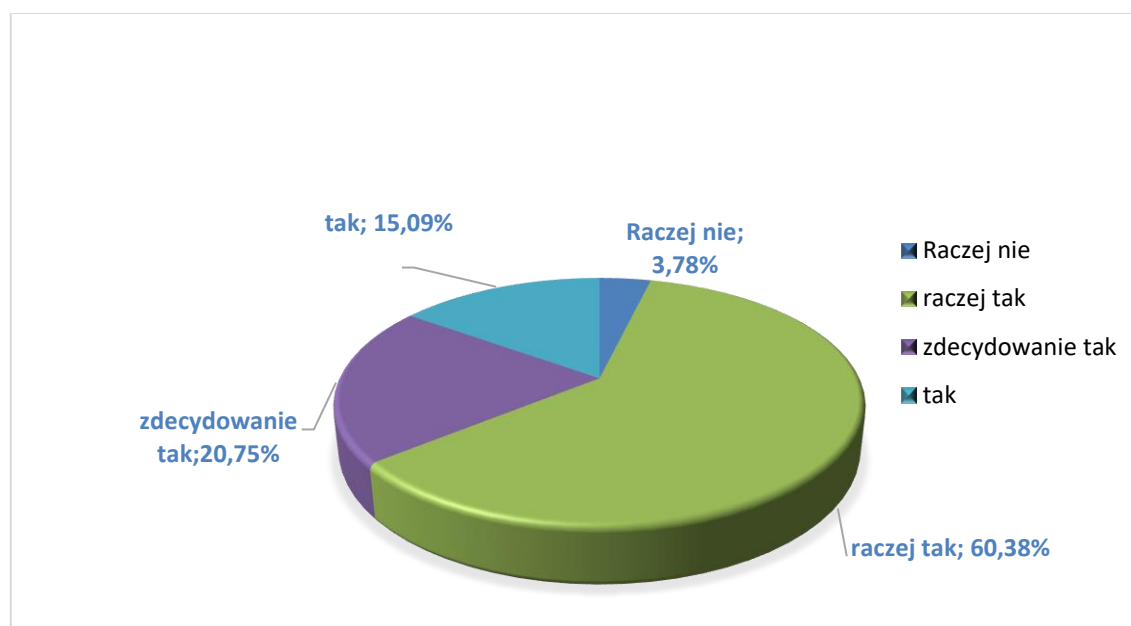
Z przedstawionych danych wynika, że zdaniem 47,17% badanych, że skazani zdecydowanie byli usatysfakcjonowani możliwością odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 24,53% ankietowanych było zdania, że skazani odczuwali satysfakcję z możliwości odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego lub raczej czuli się usatysfakcjonowani możliwością odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. Tylko 3,77% badanych było zdania, że raczej skazani nie byli usatysfakcjonowani możliwością odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Z analizy danych wynika, że zdaniem kuratorów sądowych- skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, byli w większości usatysfakcjonowani, możliwością odbycia kary w innej formie niż pobyt w jednostce penitencjarnej, świadczy o tym aż 96,23% wskazań z kategorii wypowiedzi tj. tak, raczej tak, zdecydowanie tak.

Odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być istotne nie tylko dla skazanego ale również dla jego rodziny. Pobyt skazanego w rodzinie może być pożądanym dla osób dorosłych, jak również dla dzieci.

Badani wyrażali swój pogląd na temat oceny satysfakcji członków rodziny dotyczącej możliwości odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawia wykres 135.

Wykres 135. Ocena satysfakcji rodziny z możliwości realizacji kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego N=106

Źródło: opracowanie własne

Zdaniem 60,38% badanych, członkowie rodziny raczej pozostają zadowoleni z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego. Według 20,75% badanych, członkowie rodziny zdecydowanie pozostawali usatysfakcjonowani możliwością odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego. Natomiast 15,09% badanych, było zdania, że członkowie rodziny są usatysfakcjonowani możliwością odbywania przez skazanego kary pozbawienia

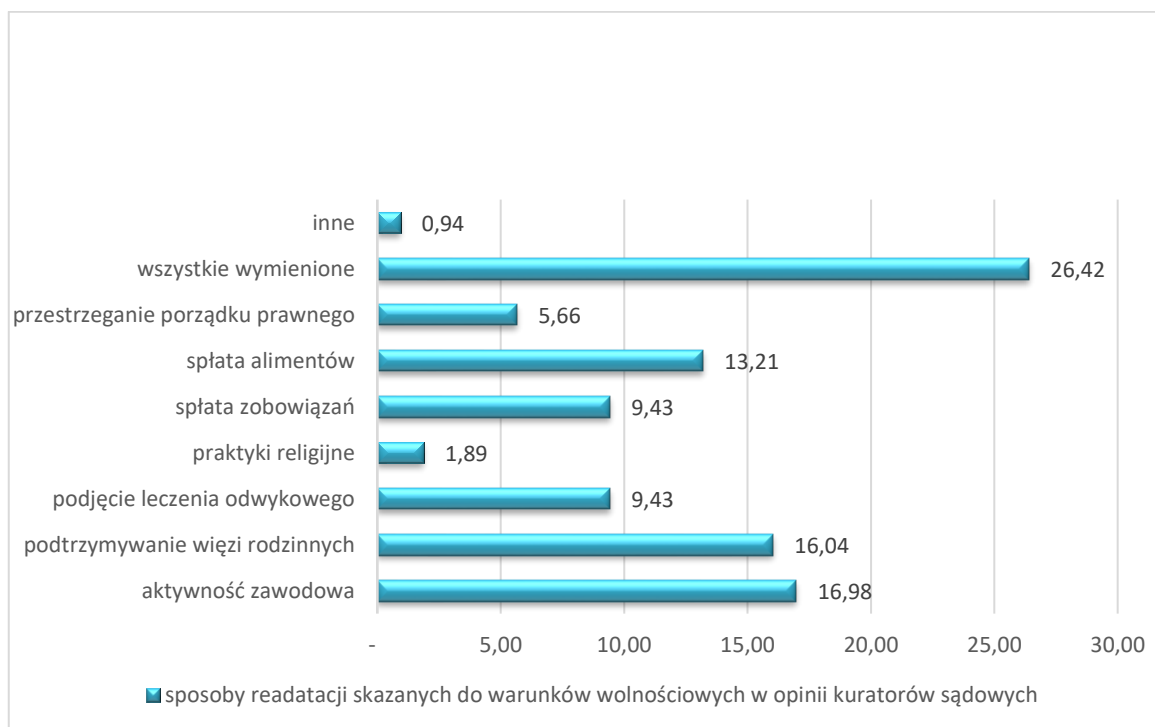

wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Tylko 3,77% badanych było zdania że, członkowie rodziny nie byli usatysfakcjonowani z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego.

Z analizy danych wynika, że zdaniem kuratorów sądowych rodzina skazanego pozostawała usatysfakcjonowana możliwością odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego, o czym świadczy aż, 96,22% wskazań z kategorii wyborów odpowiedzi-zdecydowanie tak, raczej tak, tak.

Sposoby readaptacji skazanych do warunków wolnościowych są różne. Kuratorzy sądowi określali swoje stanowisko dotyczące sposobów readaptacji skazanych do warunków wolnościowych. Dane przedstawiono na wykresie 136.

Wykres 136. Sposoby readaptacji skazanych do warunków wolnościowych w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych można wnioskować, że zdaniem 26,42% badanych kuratorów sądowych, wszystkie wymienione sposoby readaptacji są ważne dla funkcjonowania skazanych w warunkach wolnościowych. Zdaniem 16,98% badanych istotne dla funkcjonowania warunkach wolnościowych skazanych była aktywność zawodowa. Według 16,04% badanych istotnym sposobem readaptacji do warunków wolnościowych było podtrzymywanie więzi rodzinnych. Zdaniem 13,21% badanych sposobem readaptacji

skazanych do warunków wolnościowych była spłata alimentów. Po 9,43% badanych uważało, że istotne w procesie readaptacji do warunków wolnościowych jest spłata zobowiązań wynikających z orzeczenia sądowego oraz podjęcie leczenia odwykowego. 5,66% badanych było zdania, że dla procesu readaptacji skazanych do warunków wolnościowych istotne było przestrzeganie porządku prawnego. Według 1,89% badanych sposobem readaptacji skazanych do warunków wolnościowych były praktyki religijne. Natomiast 0,94% badanych sądziło, że były inne sposoby readaptacji skazanych do warunków wolnościowych.

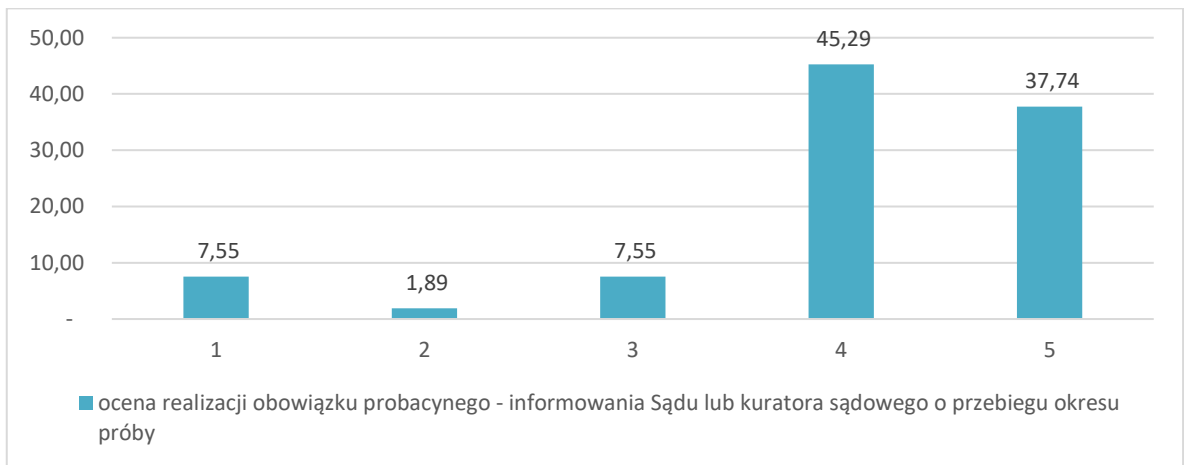
Z analizy przedstawionych danych wynikało, że większość badanych kuratorów sądowych, bo 26,42% sądziło, że wszystkie wymienione sposoby readaptacji były ważne dla funkcjonowania skazanych w warunkach wolnościowych. Do tych sposobów readaptacji do warunków wolnościowych zaliczano następujące przejawy funkcjonowania skazanych; aktywność zawodową, utrzymywanie więzi emocjonalnych z rodziną, spłatę alimentów, spłatę zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego, podjęcie leczenia odwykowego, przestrzeganie porządku prawnego i zasad współżycia społecznego, praktyki religijne.

5.6. Realizacja obowiązku probacyjnego w okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego

Realizując karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego skazani realizowali obowiązki probacyjne, które były określone przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny, który wydał o orzeczenie o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kuratorzy sądowi określali swoje stanowisko, dotyczące realizacji określanych obowiązków probacyjnych przez osoby skazane w prowadzonych sprawach wykonawczych, w skali od 1 do 5, gdzie 1 jest oceną najniższą a 5 jest oceną najwyższą.

Kuratorzy sądowi określili swoje stanowisko, dotyczące realizacji obowiązku probacyjnego przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby. Dane przedstawia wykres 137.

Wykres 137. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego przez skazanych – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby w opinii kuratorów sądowych. N=106

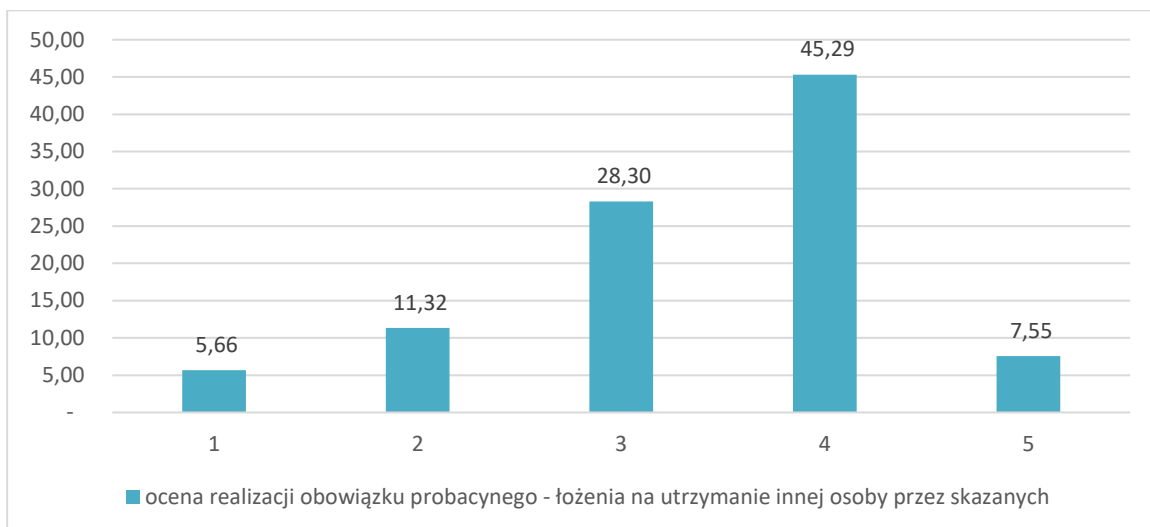
Źródło: opracowanie własne

Z pozyskanych wyników wynika, że według 45,29 % badanych, realizację obowiązku probacyjnego informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby określono na poziomie liczby 4. Według 37,74 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na liczbę 5. Po 7,55% badanych poziom realizacji tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczb 1 i 3. Natomiast zdaniem 1,89% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że stosunkowo wysoko oceniali kuratorzy sądowi realizację obowiązku probacyjnego – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby przez skazanych, o czym świadczy 83,03% głosów badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen 4 i 5. Pozostała liczba badanych tj. 16,97%, oceniła poziom realizacji obowiązku informowania Sądu lub kuratora sądowego, dokonując ocen od 1 do 3.

Kuratorzy sądowi określili swoje stanowisko, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych. Dane przedstawia wykres 138.

Wykres 138. Ocena realizacji obowiązku wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych- w opinii kuratorów sądowych. N=106

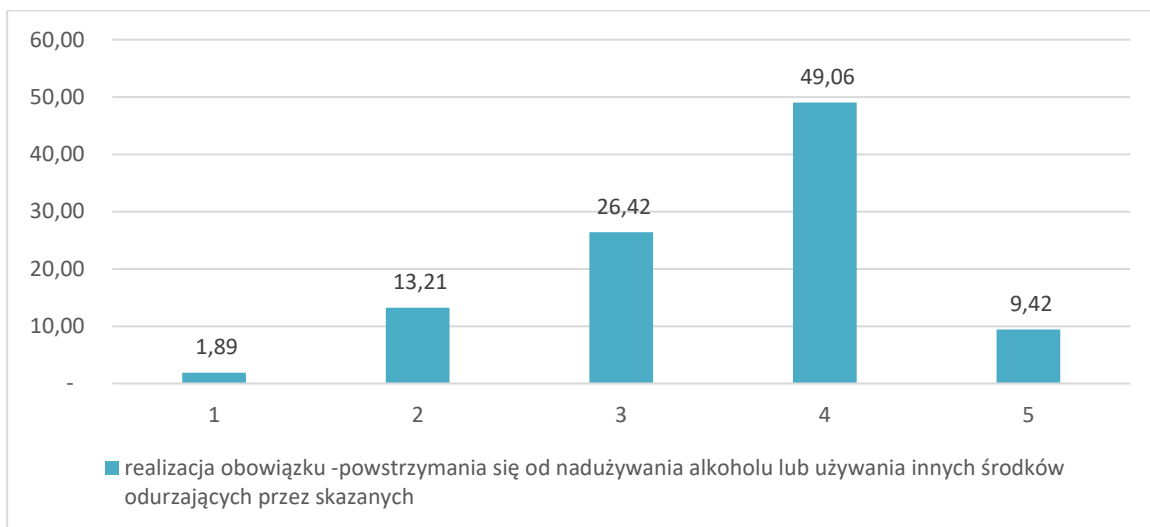
Źródło: Opracowanie własne

Z pozyskanych wyników wynika, że według 45,29 % badanych, realizację obowiązku probacyjnego- łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych określono na poziomie liczby 4. Według 28,30 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 7,55% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5. Natomiast zdaniem 11,32 % badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była na poziomie liczby 2. Według 5,66% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego pozostawała na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że wysoko oceniali kuratorzy sądowi realizację obowiązku probacyjnego- łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych przez skazanych, łącznie 81,14% wskazań badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 18,86%, oceniła poziom realizacji obowiązku- łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych, dokonując ocen w przedziale 1-2.

Kuratorzy sądowi również określili swoje zdanie, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych. Dane przedstawia wykres 139.

Wykres 139. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych - w opinii kuratorów sądowych. N=106

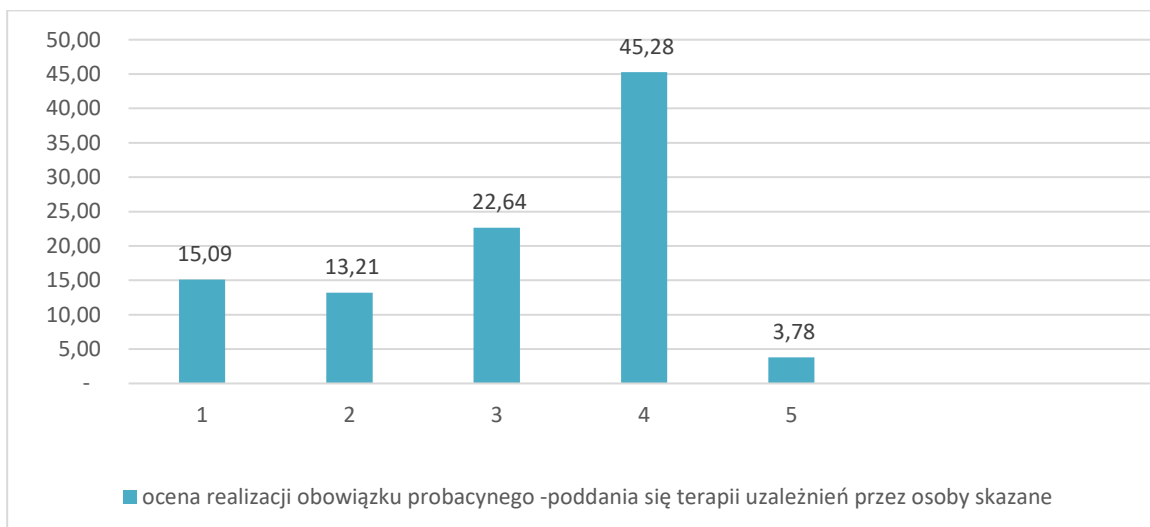
Źródło: Opracowanie własne

Z pozyskanych danych wynika, że według 49,06% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych, określono na poziomie liczby 4. Według 26,42% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 9,42% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5. Natomiast zdaniem 13,21 % badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego jest na poziomie liczby 2. Według 1,89% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego jest na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że wysoko oceniali kuratorzy sądowi realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych., łącznie 84,90% wskazań badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 15,10 %, oceniła poziom realizacji obowiązku powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych, dokonując ocen w przedziale 1-2.

Badani określili swoje zdanie, dotyczące realizacji kolejnego obowiązku probacyjnego- poddania się terapii przez osoby skazane. Dane przedstawia wykres 140.

Wykres 140. Ocena realizacji obowiązku poddania się terapii przez skazanych - w opinii kuratorów sądowych N=106

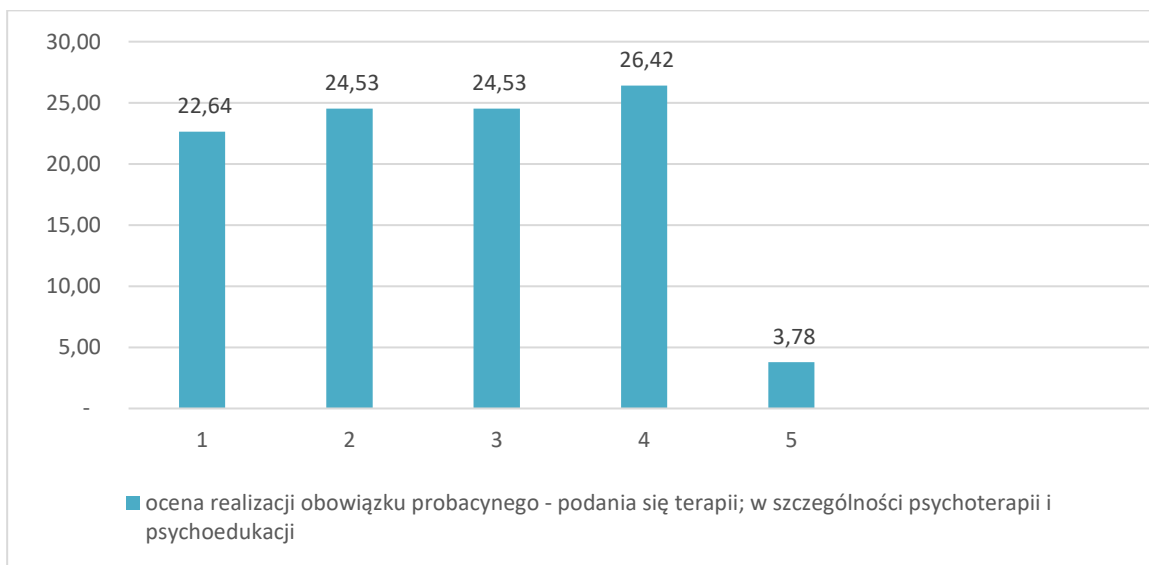
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 45,28% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii przez skazanych, określono na poziomie liczby 4. Według 22,64% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 3,78% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5. Natomiast zdaniem 15,09 % badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była na poziomie liczby 1. Według 13,21% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego pozostawała na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii uzależnień przez osoby skazane oceniło- na poziomie dobrym. Takie stanowisko prezentowało łącznie 71,70% badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 28,30 %, oceniła poziom realizacji obowiązku poddania się terapii uzależnień przez skazanych, dokonując ocen w przedziale 1-2.

Badani określili swoje stanowisko również dotyczące realizacji obowiązku probacyjnego- poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez osoby skazane. Dane przedstawia wykres 141.

Wykres 141. Ocena realizacji obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

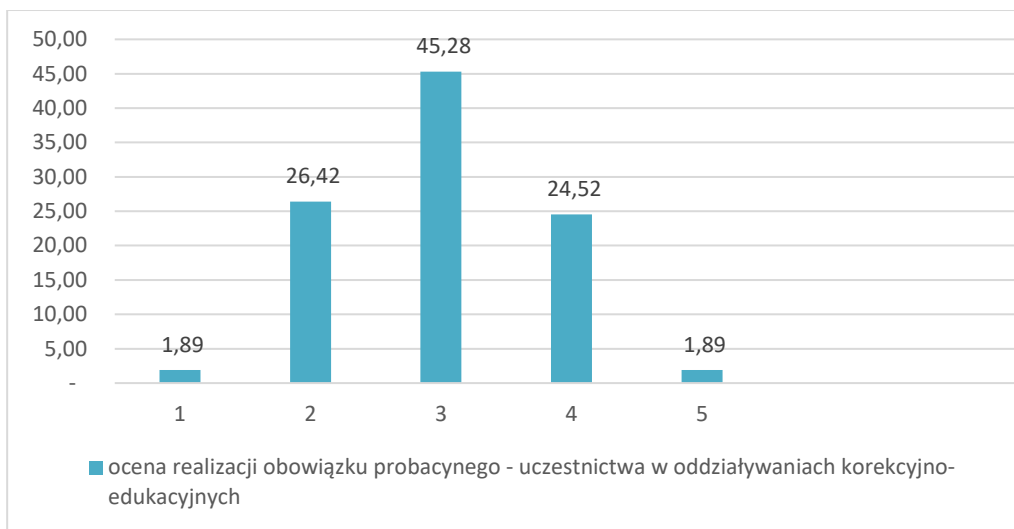
Z przedstawionych danych wynika, że według 26,42% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji określono na poziomie liczby 4. Po 24,53% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczb 2 i 3. Według 22,64 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 1. Natomiast zdaniem 3,78% badanych realizacja tego obowiązku probacyjnego była określona na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi mają rozbieżne zdanie na temat realizacji obowiązku probacyjnego- poddania się terapii uzależnień w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez osoby skazane. Zbliżone stanowisko prezentowało łącznie 98,12% badanych, którzy dokonali z kategorii wyborów ocen w przedziale 1-4. Pozostała liczba badanych tj. 3,78 %, oceniła poziom realizacji obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez skazanych, dokonując oceny na poziomie liczby 5.

W przypadku skazanych za przemoc domową; nadużywanie siły w aspektach przemocy fizycznej, psychicznej, materialnej, emocjonalnej, zaniedbania wychowawczego wobec najbliższych członków rodziny Sąd orzeka wobec skazanego obowiązek probacyjny-uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez skazanych. Kuratorzy sądowi dokonywali oceny realizacji obowiązku probacyjnego -uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjnych, nałożonego Postanowieniem o udzielenie zgody na

odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 142.

Wykres 142. Ocena realizacji obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 45,28% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjnych określono na poziomie liczby 3. Zdaniem 24,54% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 4. Według 26,42 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 3. Natomiast po 1,89% badanych oceniło realizację tego obowiązku probacyjnego na poziomie liczby 1 i 5.

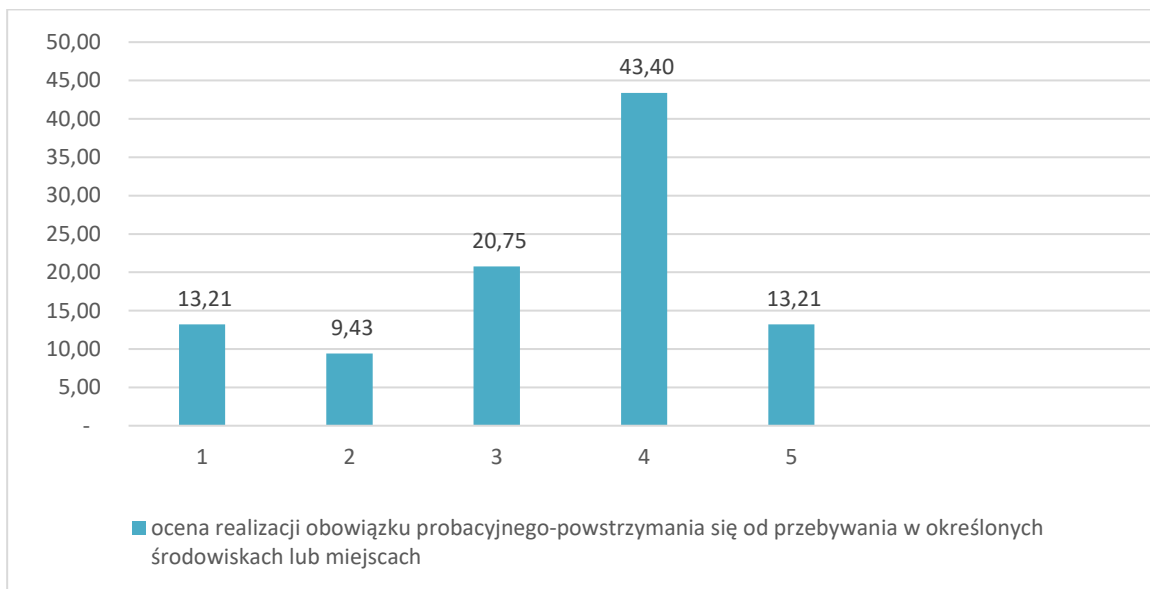
Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi mają różne zdanie na temat realizacji obowiązku probacyjnego- uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych przez osoby skazane. Dominantą w wyborach jest liczba 3, takiego wyboru dokonało 45,28% badanych. Największa liczba badanych, 96,22% badanych, oceniając realizację obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez osoby skazane, dokonało z kategorii wyborów ocen w przedziale 2-4. Pozostała liczba badanych tj. 3,78 %, oceniła poziom realizacji obowiązku uczestnictwa przez skazanych w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, dokonując wyboru skrajnych ocen tj. liczb 1 i 5.

Na skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być nałożony obowiązek probacyjny powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach. Kuratorzy sądowi w skali od 1-5. dokonali oceny

realizacji obowiązku probacyjnego powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach. Dane zaprezentowano na wykresie 143.

Wykres 143. Ocena realizacji obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: opracowanie własne

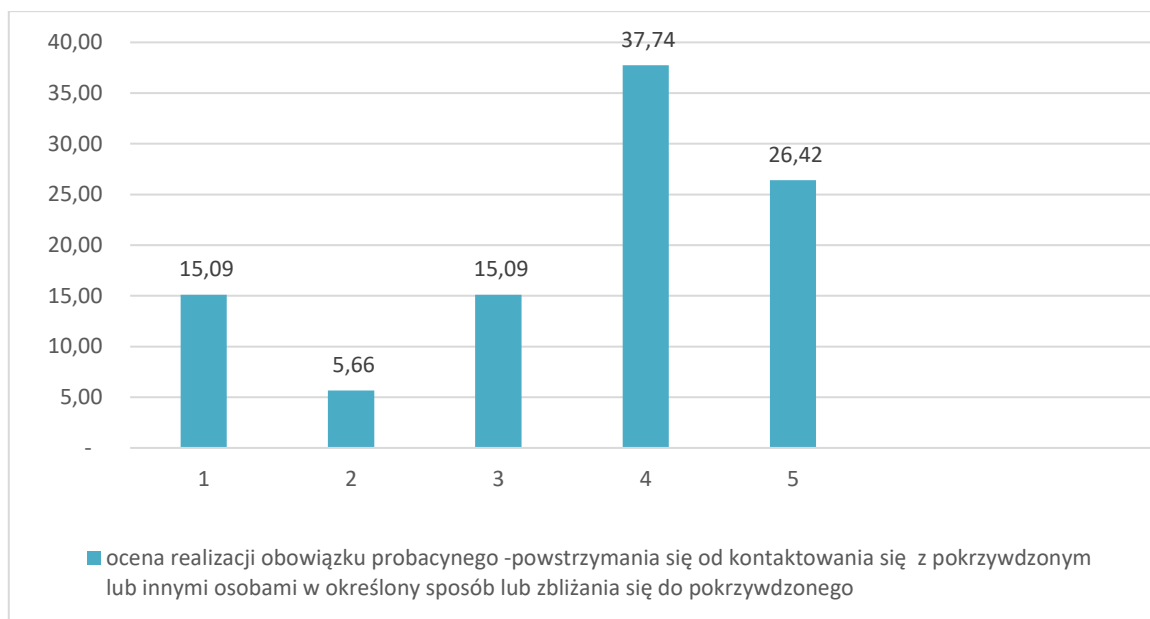
Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 20,75% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Według 13,21 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5. Natomiast po 13,21 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku - powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, dokonując wyboru ocen liczby 1 oraz liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynikał, że kuratorzy sądowi mają rozbieżne zdanie na temat realizacji obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach przez osoby skazane. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 43,40 % badanych. Największa liczba badanych, bo aż 64,15% badanych, oceniając realizację obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach przez osoby skazane, dokonało z kategorii wyborów ocen w przedziale 3-4. Znacząca liczba badanych tj. 26,42%, oceniła poziom

realizacji obowiązku- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, dokonując wyboru skrajnych ocen tj. liczby 1 i 5.

Wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być nałożony obowiązek probacyjny powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego. Kuratorzy sądowi w skali od 1-5. dokonali oceny realizacji obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego. Dane zaprezentowano na wykresie 144.

Wykres 144. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego - powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 37,74% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego, określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 26,42% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast po 15,09% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się

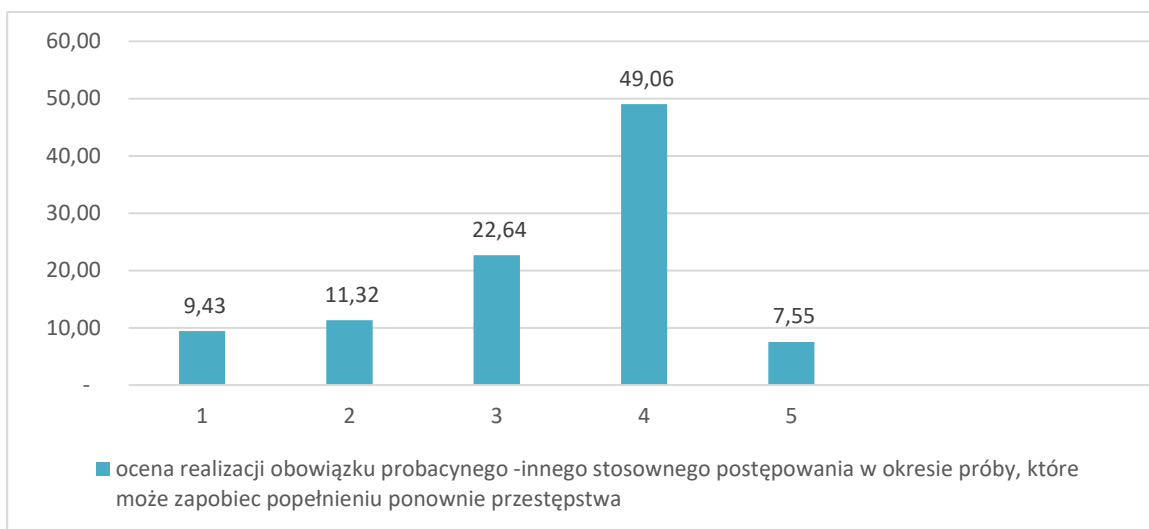
do pokrzywdzonego, dokonując wyboru ocen liczby 1 oraz liczby 3. Według 5,66 % badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi stosunkowo wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 37,74% badanych. Znaczna liczba badanych, bo-aż 64,16% wskazań, oceniając realizację obowiązku- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego przez osoby skazane, dokonało wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj. 35,84% badanych, oceniła poziom realizacji obowiązku- powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego, dokonując wyboru ocen w przedziale od 1 do 3.

Wobec osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być nałożony obowiązek probacyjny- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa.

Kuratorzy sądowi w skali od 1-5. dokonali oceny realizacji nałożonego obowiązku probacyjnego Postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w postaci innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa. Dane zaprezentowano na wykresie 145.

Wykres 145. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa przez skazanych- w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

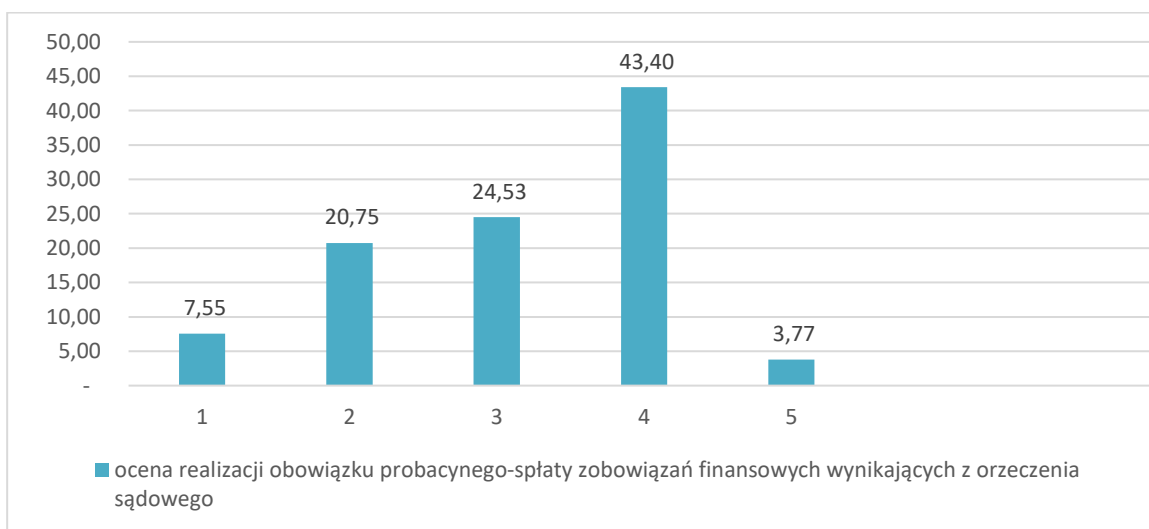
Z przedstawionych danych wynika, że według 49,06% badanych, realizację obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw, określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 22,64% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 11,32% badanych, uważa za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw, dokonując wyboru oceny liczby 2. Według 9,43% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 1. Natomiast zdaniem 7,55% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi stosunkowo wysoko ocenili realizację obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw przez osoby skazane. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 49,06 % badanych. Znaczna liczba badanych, 79,25% badanych, oceniając realizację obowiązku- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw przez skazanych, dokonało wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 20,75% badanych, oceniła poziom realizacji obowiązku- innego stosownego postępowania w

okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstw. dokonując wyboru ocen w przedziale od 1 do 2.

Wobec osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być nałożony obowiązek probacyjny- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego. Kuratorzy sądowi w skali od 1-5. dokonali oceny realizacji nałożonego obowiązku probacyjnego Postanowieniem o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w postaci- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego. Dane zaprezentowano na wykresie 146.

Wykres 146. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego- w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 43,40% badanych, realizację obowiązku probacyjnego spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego, określono na poziomie liczby 4. Zdaniem 24,53% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego przez skazanych oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 20,75% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu realizacji obowiązku – spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego przez skazanych był wybór oceny 2. Według 7,55% badanych realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 1. Natomiast zdaniem 3,77% badanych, realizację tego obowiązku probacyjnego określono na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili realizację obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego na poziomie przeciętnym. Dominantą w wyborach była liczba 4. takiego wyboru dokonało 43,40 % badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo – 88,68% badanych, oceniło realizację obowiązku spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego -, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 2-4. Pozostała liczba badanych tj. 21,32% badanych, oceniła poziom realizacji obowiązku spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego dokonując wyboru skrajnych ocen wybierając liczby 1 i 5.

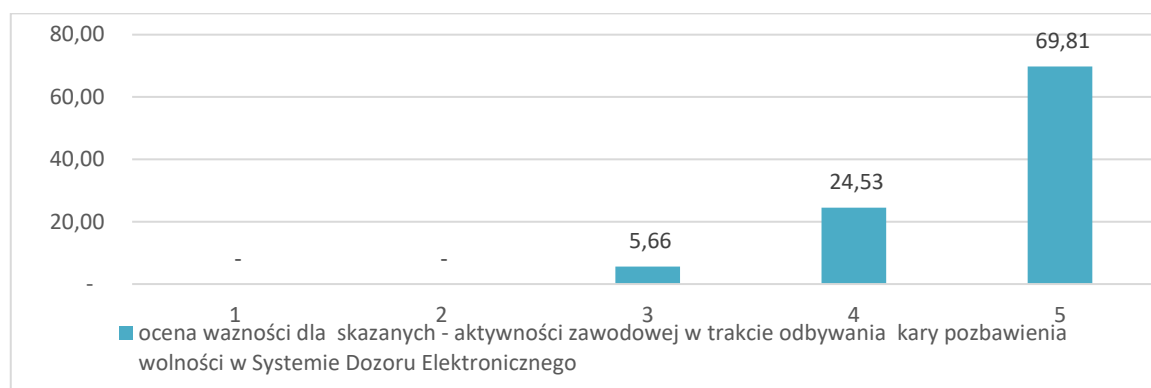
5.7. Pozytywne i negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych

Kuratorzy sądowi wykonujący orzeczenia w sprawach karnych, pozostający we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach zajmowali swoje stanowisko odnośnie pozytywnych i negatywnych aspektów wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych. Pozytywnymi aspektami w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych może pozostawać aktywność, podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie, podjęcie leczenia odwykowego, spłata zobowiązań alimentacyjnych, spłata szkody, możliwość zmiany swojej postawy życiowej, wpływ na proces wychowania dzieci, brak deprivacji potrzeb psychicznych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem, inne możliwości dla skazanego.

Kuratorzy sądowi dokonywali oceny ważności dla skazanego poszczególnych aspektów, które można realizować pomimo odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dokonywali oceny w skali od 1 do 5.

Jednym z pozytywnych aspektów, który można realizować w Systemie Dozoru Elektronicznego jest aktywność zawodowa skazanych. Kuratorzy podjęli ocenę stopnia ważności dla skazanych – aktywności zawodowej w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 147.

Wykres 147. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych – aktywności zawodowej, w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych. N=106

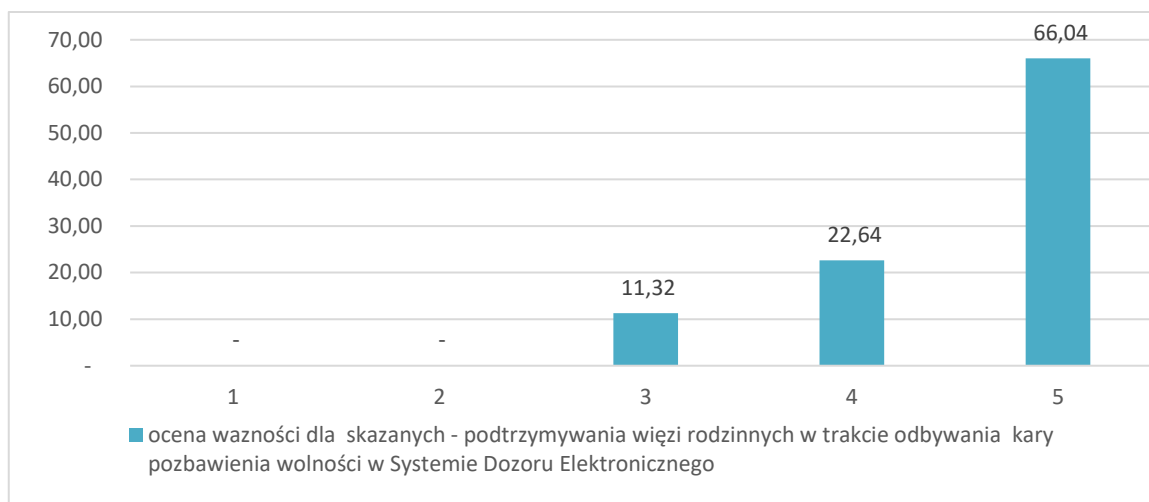
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 69,81% badanych, aktywność zawodową jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Według 24,53% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z aktywnością zawodową w trakcie odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 5,66% badanych, uważa za odpowiednią ocenę do określenia ważności aktywności zawodowej dla skazanych, w trakcie odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego jest wybór oceny 3.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi wysoko ocenili na znaczenie aktywności zawodowej jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach jest liczba 5, takiego wyboru dokonało 69,81 % badanych. Znaczna liczba badanych, bo –94,34 %, oceniając pozytywny aspekt dla skazanych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jakim jest aktywność zawodowa, dokonało wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Tylko 5.66% badanych było zdania, że znaczenie aktywności zawodowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należało ocenić na poziomie liczby 3.

Ankietowani wyrażali swoje opinie dotyczące oceny ważności podtrzymywania więzi rodzinnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 148.

Wykres 148. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych – podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych.

Źródło: Opracowanie własne

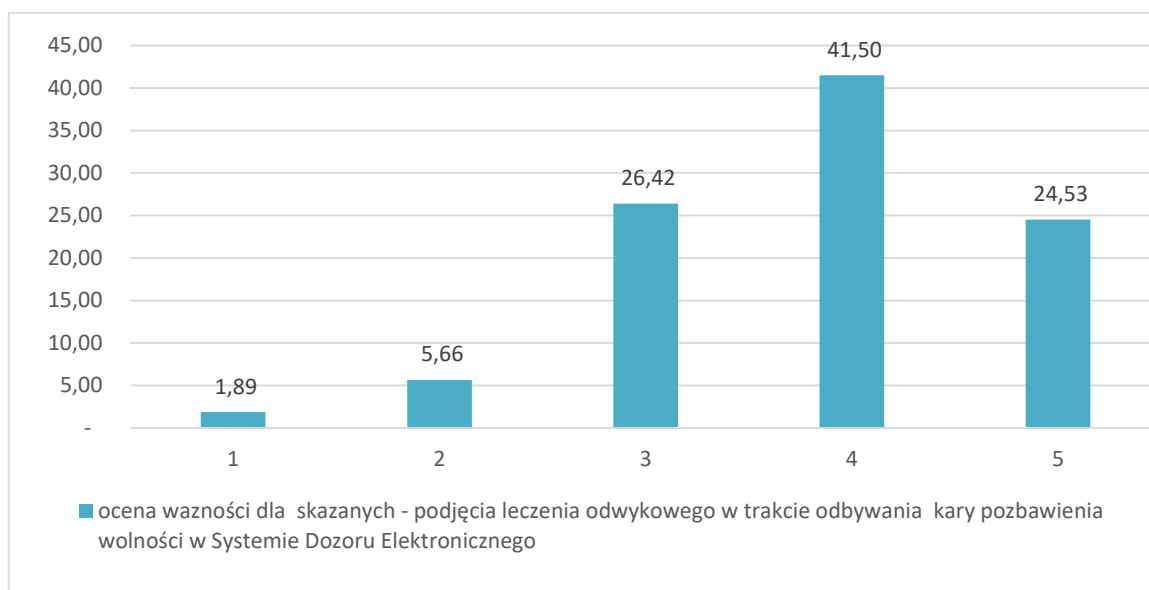
Z przedstawionych danych wynika, że według 66,04% badanych, podtrzymywanie więzi rodzinnych – jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Według 22,64% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z podtrzymywaniem więzi rodzinnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 11,32% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia ważności podtrzymywania więzi rodzinnych dla skazanych, w trakcie odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 3.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi wysoko ocenili na znaczenie podtrzymywania więzi rodzinnych jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 5, takiego wyboru dokonało 66,04% badanych. Znaczna liczba badanych, bo –88,68 %, oceniając pozytywny aspekt dla skazanych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jakim jest podtrzymywanie więzi rodzinnych, dokonało wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Tylko 11,32% badanych było zdania, że znaczenie podtrzymywania więzi rodzinnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należało ocenić na poziomie liczby 3.

Badani wyrażali swoje opinie dotyczące oceny ważności podjęcia leczenia odwykowego dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 149.

Wykres 149. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych – podjęcia leczenia odwykowego, w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 41,50% badanych, podjęcie leczenia odwykowego- jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 24,53% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z podjęciem leczenia odwykowego dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 26,42% badanych, podjęcie leczenia odwykowego- jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3.

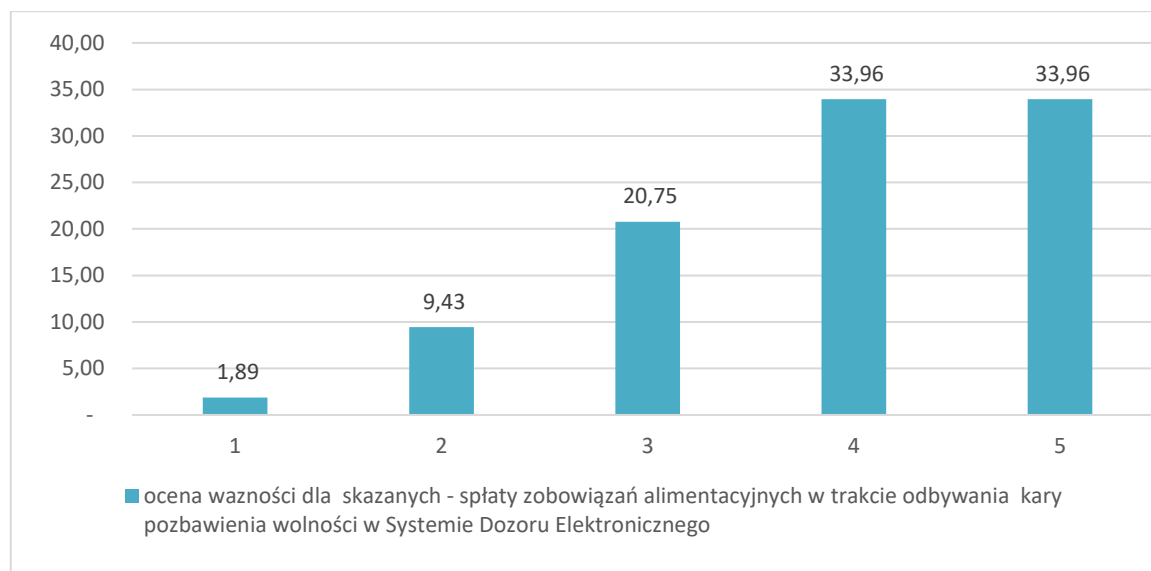
Natomiast 1,89 % badanych, uważa za adekwatną ocenę do określenia ważności leczenia odwykowego dla skazanych, w trakcie odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi ocenili na poziomie przeciętnym znaczenie leczenia odwykowego jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą

w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 41,50% badanych. Znaczna liczba badanych, bo –92,45%, oceniając pozytywny aspekt dla skazanych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jakim było podjęcie leczenia odwykowego, dokonało wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Tylko 7,55% badanych było zdania, że znaczenie leczenia odwykowego dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należało ocenić na poziomie liczb 1-2.

Badani wyrażali swoje opinie dotyczące oceny ważności spłaty zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 150.

Wykres 150. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych – spłata zobowiązań alimentacyjnych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 33,96 % badanych, znaczenie spłaty zobowiązań alimentacyjnych -jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 33,96% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 20,75% badanych, spłata zobowiązań alimentacyjnych - jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego,

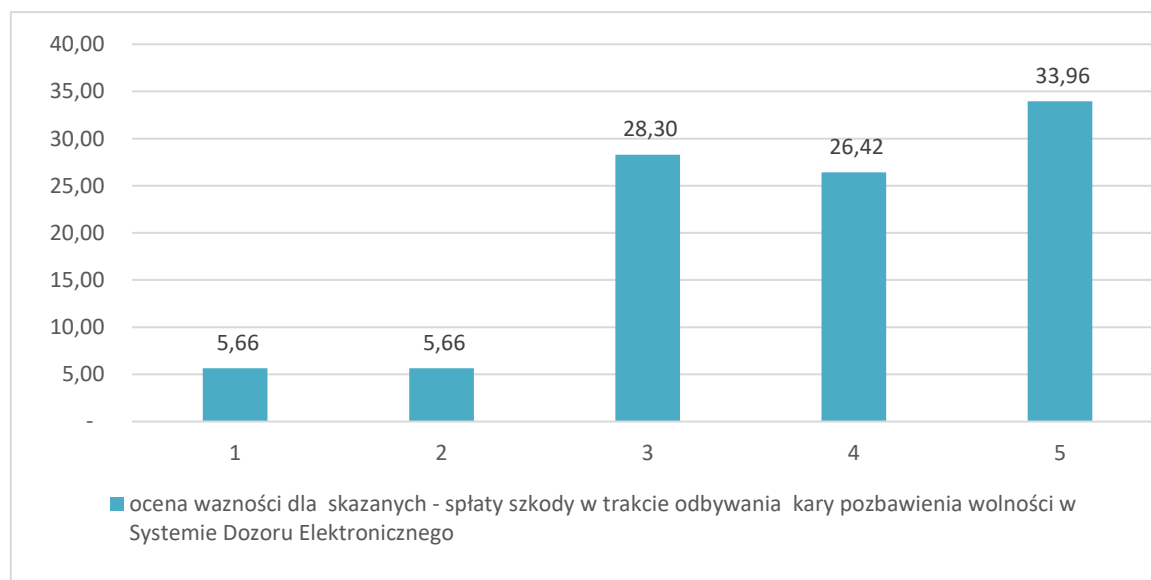
oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 9,43% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2.

Natomiast 1,89 % badanych, uważa za adekwatną ocenę do określenia ważności spłaty zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych, w trakcie odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili wysoko znaczenie spłaty zobowiązań alimentacyjnych jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby 4 i 5, takiego wyboru dokonało 67,92% badanych. Tylko według 11,32% badanych -znaczenie spłaty zobowiązań alimentacyjnych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, należało ocenić na poziomie liczb 1-2.

Badani oceniali ważność spłaty szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 151.

Wykres 151. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– spłata szkody w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

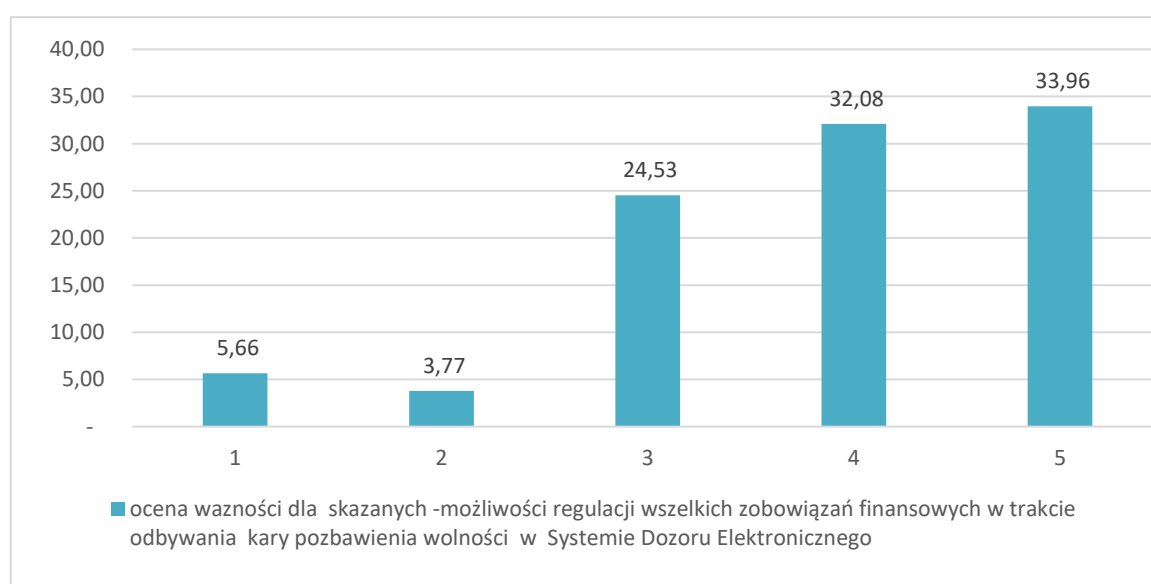
Z przedstawionych danych wynika, że według 33,96 % badanych, znaczenie spłaty szkody-jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności

w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Według 26,42% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 28,30 % badanych, spłata szkody- jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Po 5,66% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczb 1- 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili wysoko znaczenie spłaty szkody jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby od 3-do 5, takiego wyboru dokonało 88,68% badanych. Tylko według 11,32% badanych -znaczenie spłaty szkody dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, należało ocenić na poziomie liczb 1-2.

Badani oceniali ważność spłaty wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 152.

Wykres 152. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– możliwość regulacji wszelkich zobowiązań finansowych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych.

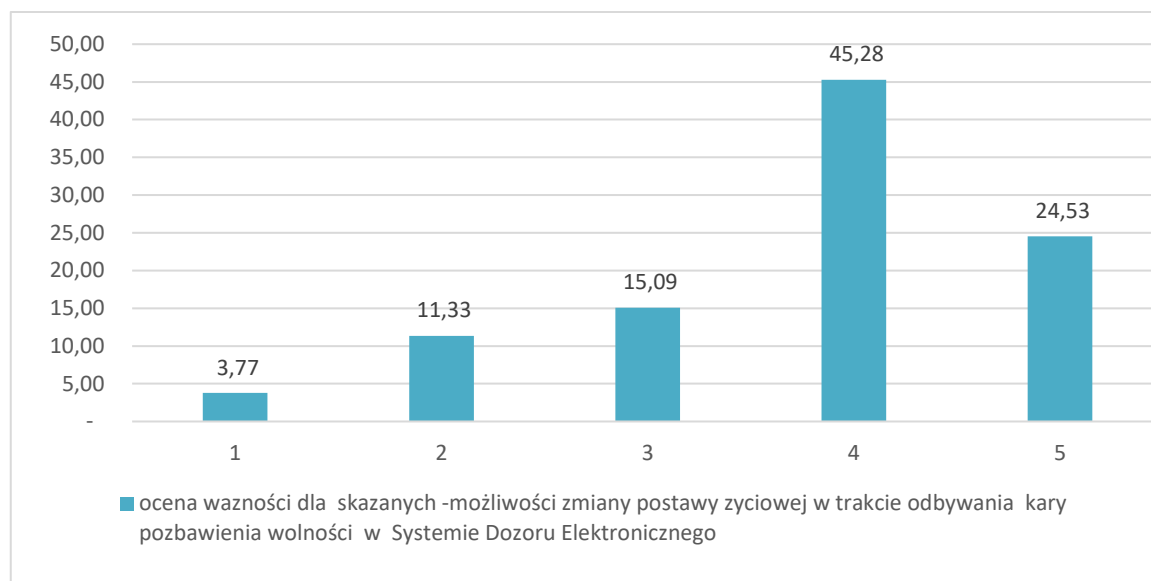
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 33,96 % badanych, znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych -jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Według 32,08% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 24,53 % badanych, spłata wszelkich zobowiązań finansowych- jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze spłatą wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1. Zdaniem 3,77% badanych znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należało ocenić na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi ocenili wysoko znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby od 3-do 5, takiego wyboru dokonało 90,57 % badanych. Tylko według 9,43% badanych -znaczenie spłaty wszelkich zobowiązań finansowych dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, należało ocenić na poziomie liczb 1-2.

Badani oceniali znaczenie zmiany swojej postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 153.

Wykres 153. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych – możliwości zmiany swojej postawy życiowej w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

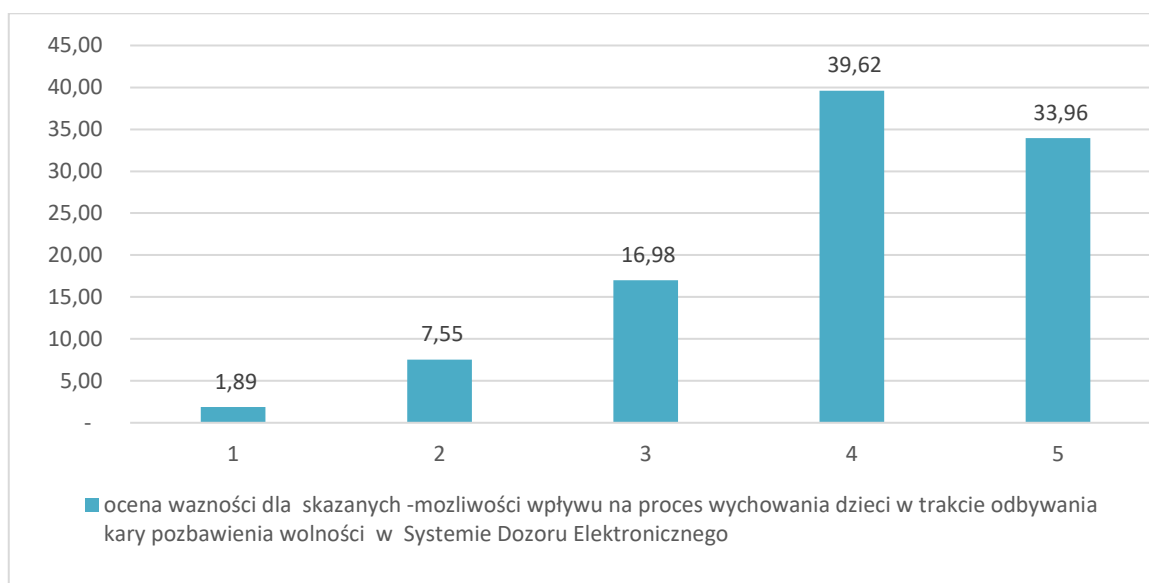
Z przedstawionych danych wynika, że według 45,28 % badanych, znaczenie zmiany postawy życiowej – jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 24,53% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze zmianą postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 15,09% badanych, zmiana postawy życiowej – jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 11,33 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany ze zmianą postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2. Zdaniem 3,77% badanych znaczenie zmiany postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należało ocenić na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie znaczenie zmiany postawy życiowej jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby 4 i 5, takiego wyboru dokonało 69,81% badanych. Tylko według 30,19%

badanych -znaczenie zmiany postawy życiowej dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, należało ocenić na poziomie liczb 1-3.

Badani oceniali znaczenie uczestnictwa w wychowaniu dzieci przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 154.

Wykres 154. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– wpływu na proces wychowania dzieci w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

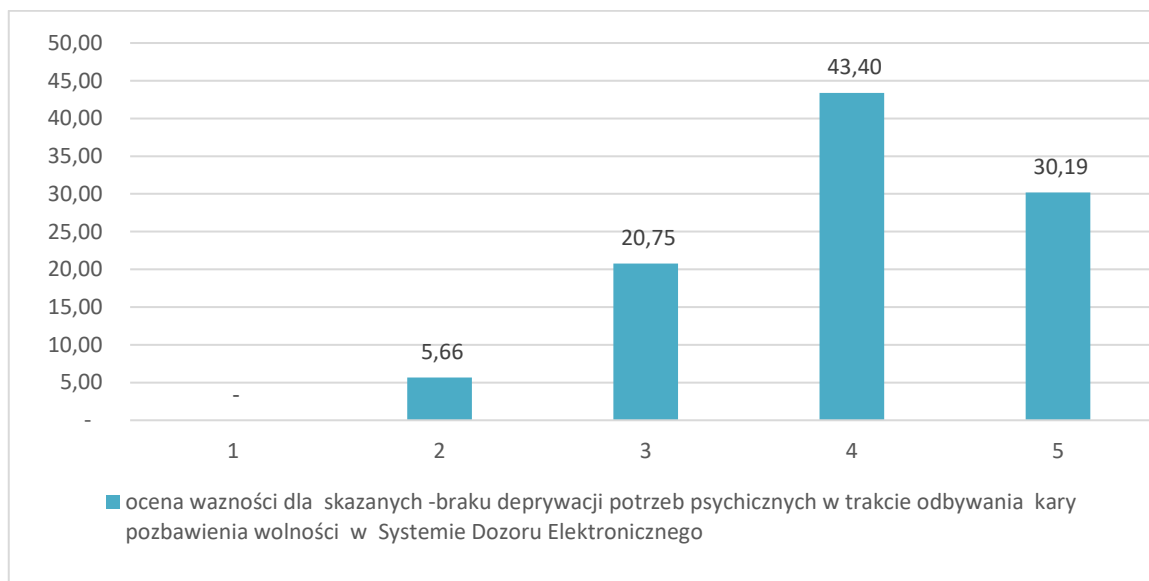
Z przedstawionych danych wynika, że według 39,62% badanych, znaczenie wpływu na wychowanie dzieci - jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 33,96% badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z uczestnictwem w procesie wychowania dzieci dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 16,98% badanych, wpływ na proces wychowania dzieci - jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 7,55 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z wpływem na proces wychowania dzieci wobec skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2. Zdaniem 1,89 % badanych znaczenie wpływu na proces wychowania dzieci dla

skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie znaczenie wpływu na proces wychowania dzieci jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby 4 i 5, takiego wyboru dokonało 73,58 % badanych. Tylko według 26,42% badanych -znaczenie wpływu na proces wychowania dzieci przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczb 1-3.

Badani oceniali znaczenie braku deprivacji potrzeb psychicznych przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 155.

Wykres 155. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– braku deprivacji potrzeb psychicznych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40% badanych, znaczenie braku deprivacji potrzeb psychicznych - jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 30,19 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z brakiem deprivacji potrzeb psychicznych wobec skazanych odbywających karę

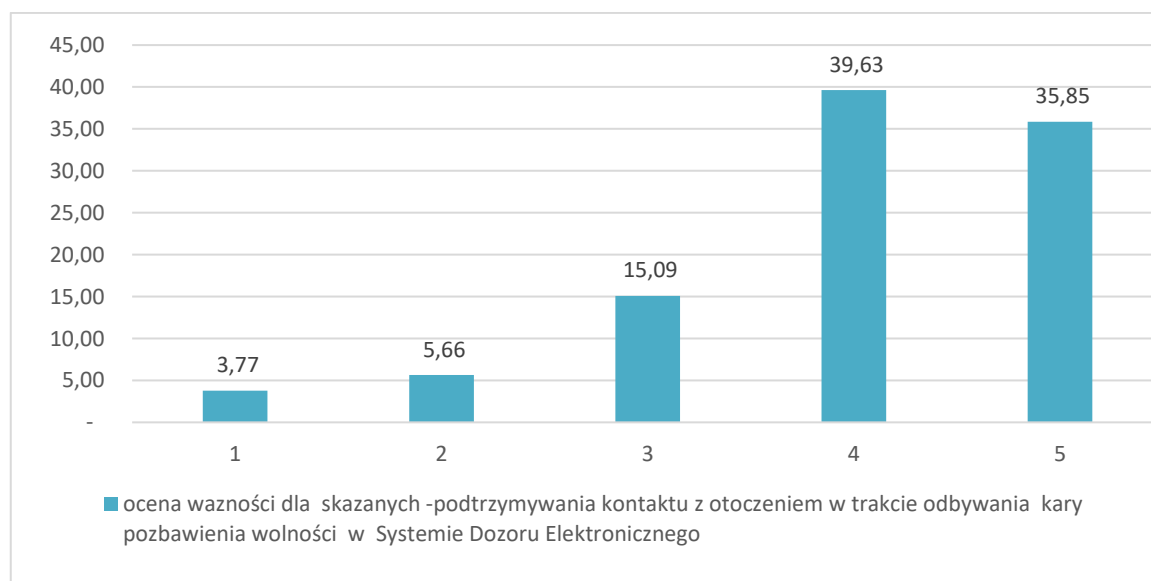

pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 20,75% badanych, brak deprywacji potrzeb psychicznych - jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z brakiem deprywacji potrzeb psychicznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie znaczenie braku deprywacji potrzeb psychicznych jako pozytywnego aspektu dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach są liczby 4 i 5, takiego wyboru dokonało 73,59 % badanych. Tylko według 26,41% badanych - znaczenie braku deprywacji potrzeb psychicznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczb 2-3.

Badani oceniali znaczenie podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 156.

Wykres 156. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106

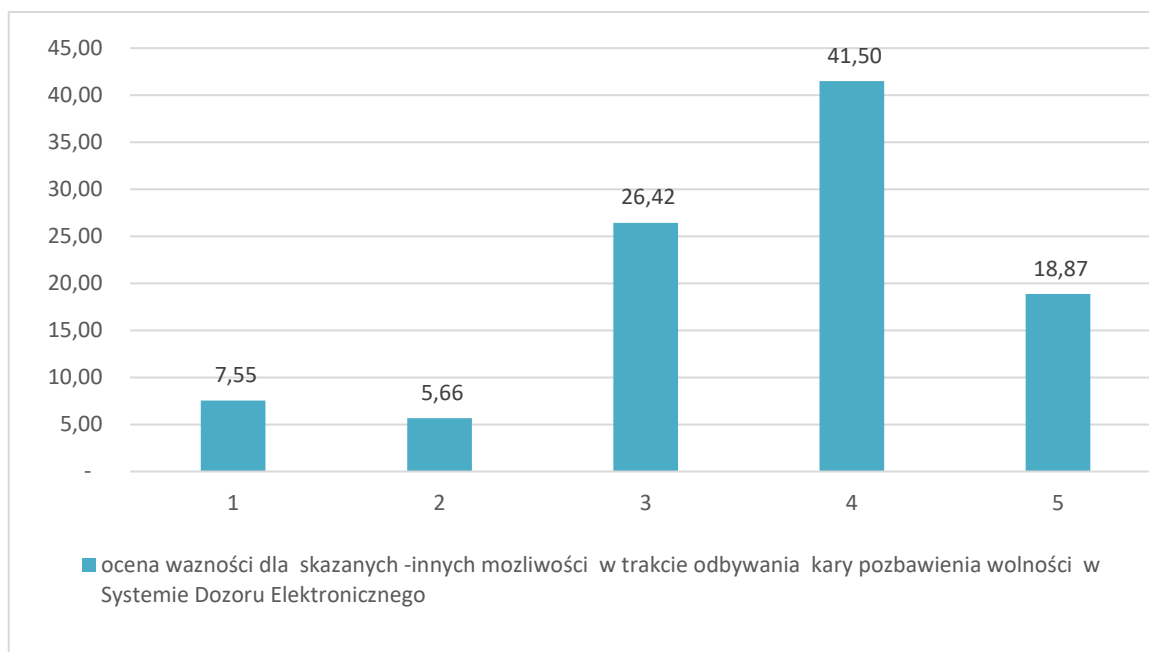
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 39,63% badanych, znaczenie - podtrzymywania kontaktów z otoczeniem- jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 35,85 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem przez skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 15,09% badanych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem - jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z podtrzymywaniem kontaktów z otoczeniem wobec skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2. Zdaniem 3,77% badanych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem - jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie znaczenie podtrzymywania kontaktów z otoczeniem - jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby 4 i 5, takiego wyboru dokonało 75,46% badanych. Tylko według 24,54% badanych - znaczenie podtrzymywania kontaktów z otoczeniem wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczb 1-3.

Badani oceniali znaczenie innych możliwości dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 157.

Wykres 157. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– inne możliwości dla skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 41,50% badanych, znaczenie – innych możliwości jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 18,87 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z innymi możliwościami dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 26,42% badanych, inne możliwości- jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66 % badanych pozytywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego związany z innymi możliwościami dla skazanych odbywających karę pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 2. Zdaniem 7,55 % badanych, inne możliwości- jako pozytywny aspekt dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie znaczenie innych możliwości - jako pozytywnego aspektu dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach były liczby od 3 do 5, takiego wyboru dokonało 86,79% badanych. Tylko według

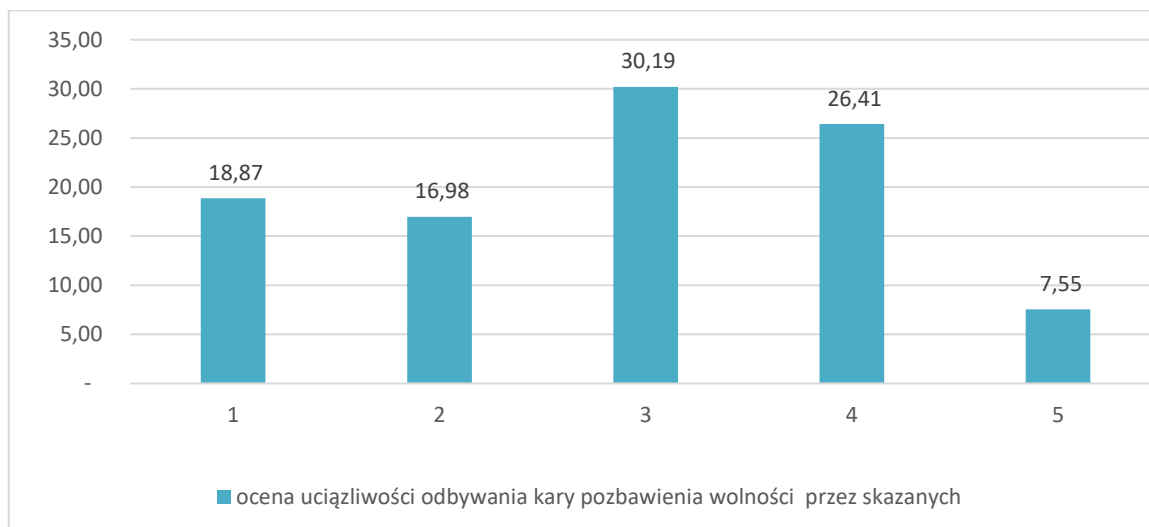
13,21% badanych – znaczenie innych możliwości wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczb 1-2.

Kurator sądowy w aspekcie prowadzonych działań w stosunku do podopiecznego stara się wpływać na zmianę jego postawy w kierunku społecznie pożądanym. Kurator stosuje różne metody oddziaływania wychowawczego resocjalizacyjnego, profilaktycznego aby pozostawały one efektywne w Systemie Penitencjarnym. Kuratorzy ustosunkowali się do efektywności prowadzonych oddziaływań wobec swoich podopiecznych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Prowadzone oddziaływania wobec osób skazanych, które wpływają na efektywność oddziaływań penitencjarnych w Systemie Dozoru Elektronicznego to; rozmowy wychowawcze, rozmowy dyscyplinujące, rozmowy profilaktyczne, kontrola zachowania w terenie, weryfikacja informacji w środowisku, pełnienie funkcji wspierającej, doradczej, wskazywanie na różne alternatywy przejawiania aktywności życiowej i zawodowej, zapobieganie powrotowi do przestępstwa, współpraca z instytucjami pomocowymi, umacnianie krytycznej postawy wobec popełnionych przestępstw u skazanego, inne oddziaływania dla skazanego.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do czynników, które mogą być trudne, uciążliwe dla skazanych w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Skala negatywnych aspektów wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych w opinii kuratorów sądowych, została ujęta w przedziale od 1-5, przy czym 1 stanowi ocenę określającą najniższą uciążliwość, natomiast 5 ocenę najwyższą.

Kuratorzy sądowi zajęli stanowisko odnośnie oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane prezentuje wykres 158.

Wykres 158. Ocena negatywnego aspektu w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych - odbywania kary pozbawienia wolności w opinii kuratorów sądowych. N=106

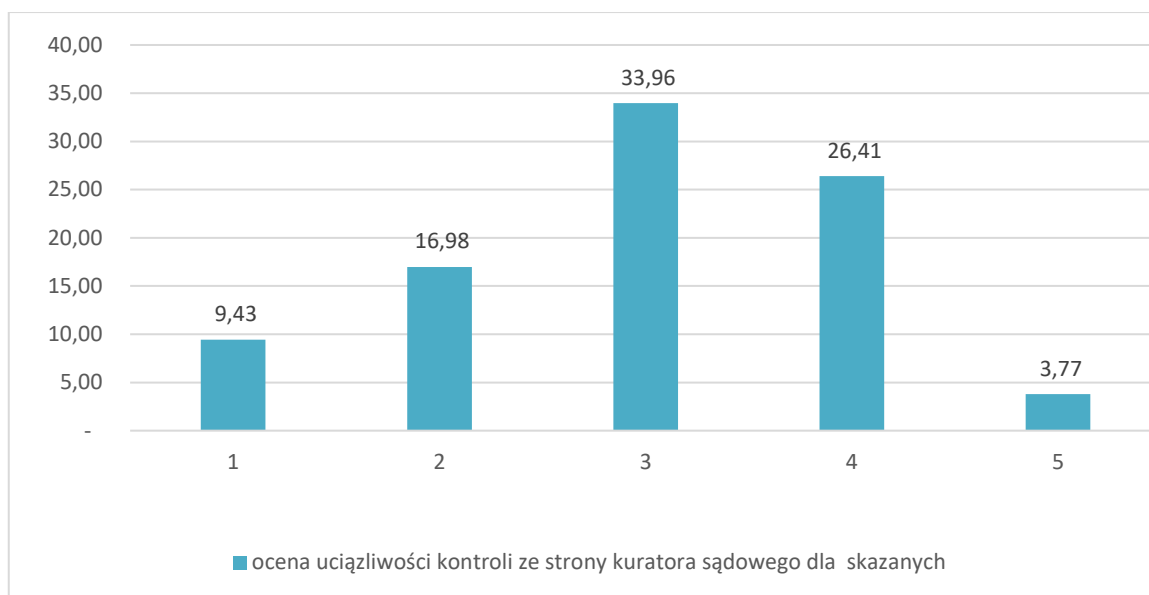
Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 30,19% badanych, negatywny aspekt związany z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 26,41% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 18,87% badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie, jest wybór oceny 1. Według 16,98% badanych uciążliwość z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 7,55% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z odbywaniem kary pozbawienia wolności oceniono na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na stosunkowo wysokim poziomie uciążliwość dla skazanych, która wynikała z faktu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 3, takiego wyboru dokonało 30,19 % badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo – 64,15% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z odbywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 35,85% badanych, oceniła poziom uciążliwości wynikający z odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do czynnika, który może być trudny, uciążliwy dla skazanych w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, który dotyczy kontroli wykonywania kary przez kuratora sądowego. Dane zaprezentowano na wykresie 159.

Wykres 159. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z kontrolą kuratora sądowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 33,19% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą ze strony kuratora sądowego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Zdaniem 26,41% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z kontrolą kuratora sądowego w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 16,98 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontrolą kuratora sądowego w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 2. Według 9,43% badanych uciążliwość z związku z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 1. Natomiast zdaniem 3,77% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

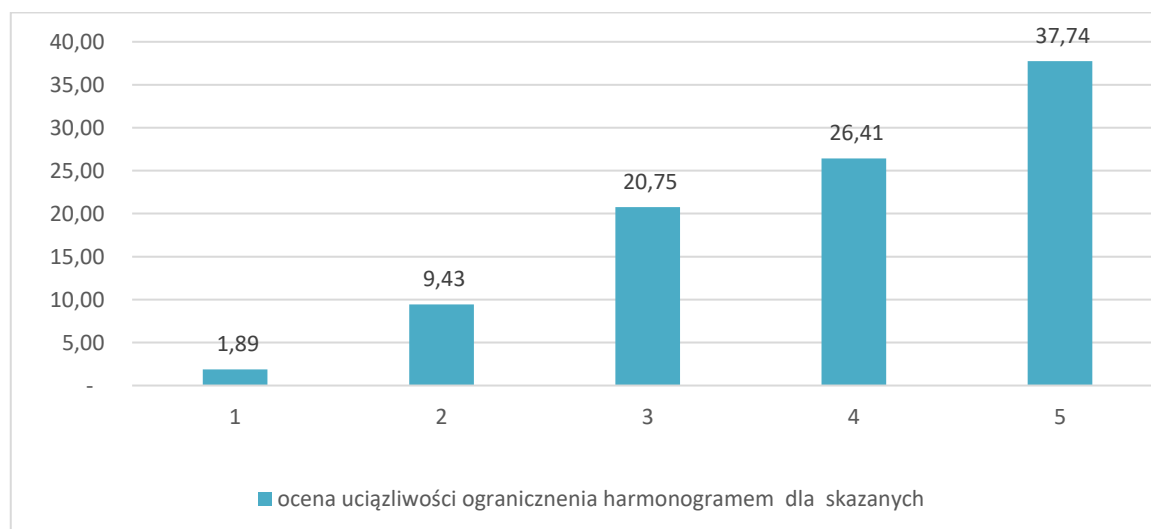
Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na stosunkowo wysokim poziomie uciążliwość dla skazanych, która wynikała z kontroli kuratora sądowego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 3, takiego wyboru dokonało 33,96% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –64,14% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z kontrolą kuratora sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 35,86% badanych, oceniło poziom uciążliwości wynikający z kontroli kuratora sądowego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

Przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ważna jest ilość godzin, którą skazany ma do dyspozycji w określonych celach życiowych.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się również do czynnika, który może być trudny, uciążliwy dla skazanych, dotyczący ograniczenia ilości godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Dane zaprezentowano na wykresie 160.

Wykres 160. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 37,74% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na

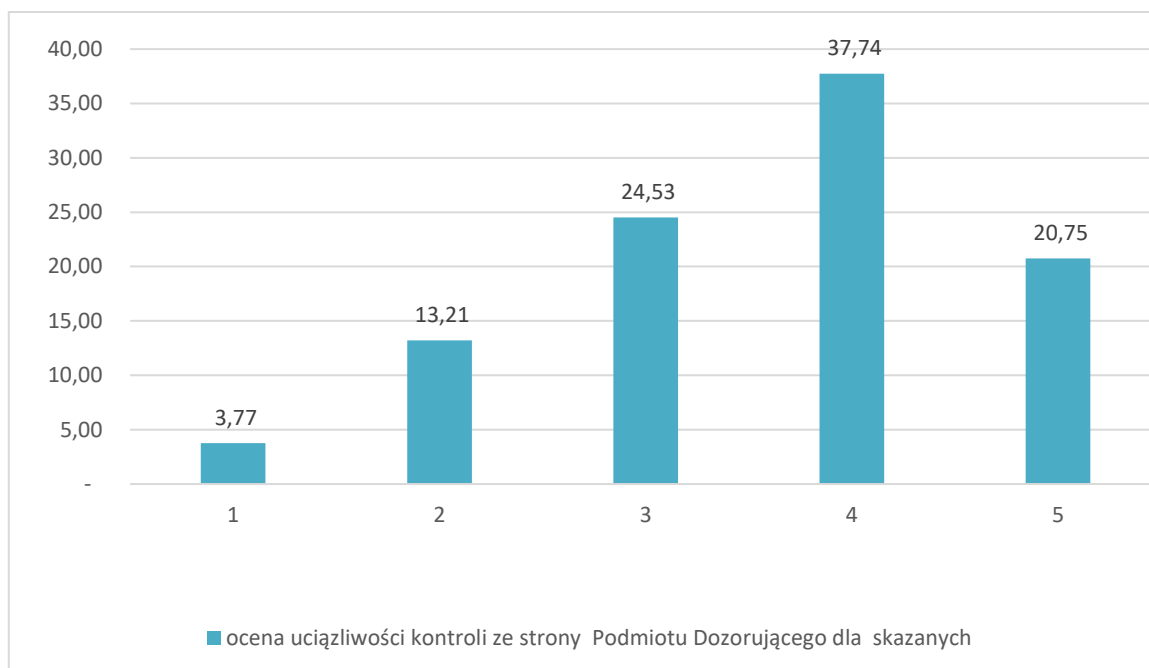
poziomie liczby 5. Zdaniem 26,41% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych z związku z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w tym systemie, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 20,75 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z ograniczenia ilością godzin harmonogramem w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 3. Według 9,43% badanych uciążliwość z związku z ograniczenia ilości godzin harmonogramem w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 1,89% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z ograniczeniem godzin w harmonogramie w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi bardzo wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, która wynika z ograniczenia godzin harmonogramem przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 5, takiego wyboru dokonało 37,74% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –84,90% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj.15,10 % badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w tym systemie. dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

Przy wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego istotną rolę odgrywa Podmiot Dozorujący. Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się również do kontroli przez Podmiot Dozorujący, jako czynnika uciążliwego dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 161.

Wykres 161. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z kontrolą Podmiotu Dozorującego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 37,74% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą Podmiotu Dozorującego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 24,53 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z kontrolą w tym systemie ze strony Podmiotu Dozorującego, oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 20,75 % badanych, uważało za adekwatną ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontroli przez Podmiot Dozorujący w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, jest wybór oceny 5. Według 13,21% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 3,77% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1.

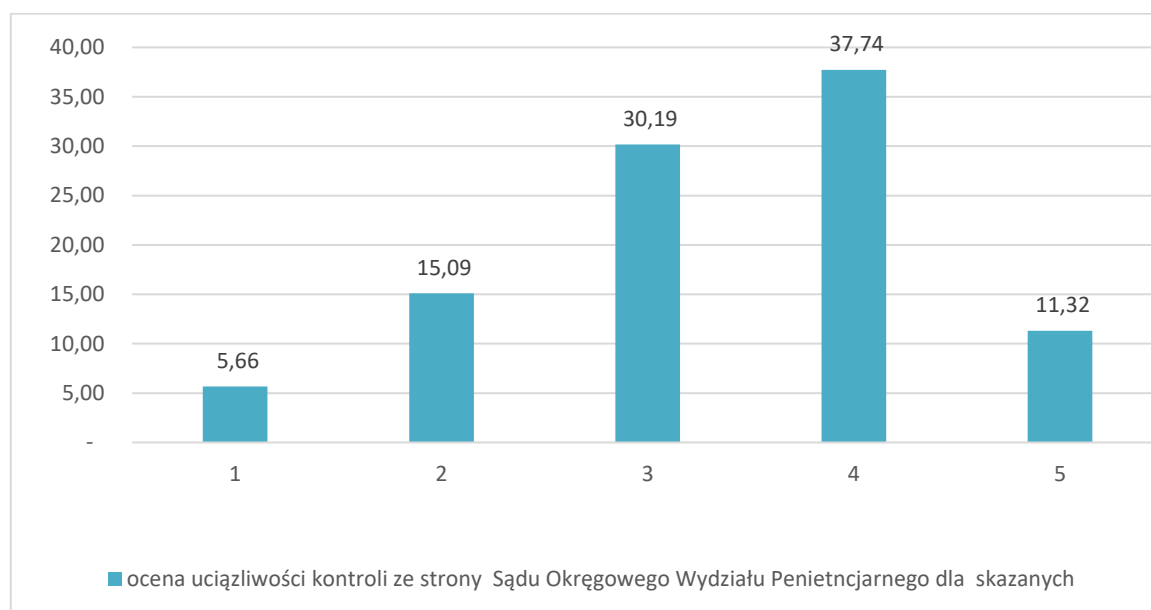
Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, która wynikała z kontroli Podmiotu Dozorującego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 37,74% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –83,02% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z

kontrolą Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj. 16,98 % badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z kontrolą Podmiotu Dozorującego w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

W wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego znaczącą rolę odgrywa Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny. Ma znaczenie przy udzielaniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przy uchylaniu tego typu zgody, przy wprowadzaniu orzeczenia sądowego do ewidencji elektronicznej, przy akceptacji zgody na zmianę harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przy udzielaniu zgody na czasowe oddalenie, przerwę w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przy udzieleniu warunkowego zwolnienia oraz odwołaniu warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do oceny uciążliwości kontroli ze strony Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego dla skazanych, w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano za wykresie 162.

Wykres 162. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

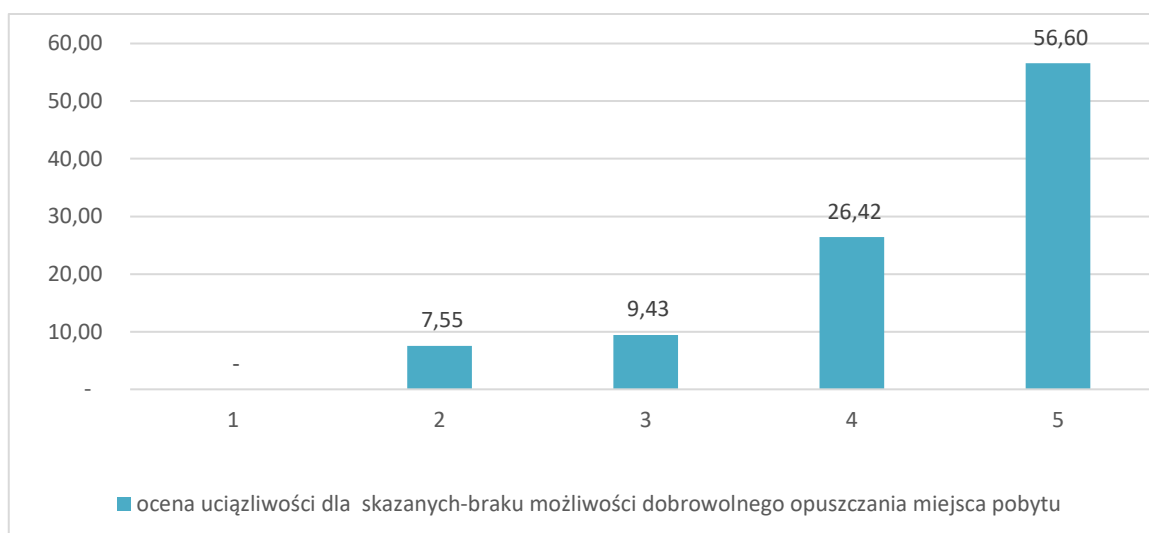
Z zebranych danych wynika, że według 37,74% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w realizacji wykonywania orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 30,19 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z kontrolą w tym systemie, ze strony Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 11,32% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z kontroli Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w realizacji kary pozbawienia wolności w tym systemie, był wybór oceny 5. Według 15,09% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast zdaniem 5,66% badanych poziom uciążliwości dla skazanych z związku z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, która wynikała z kontroli Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 37,74% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –79,25% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Pozostała liczba badanych tj.20,75 % badanych, oceniło poziom uciążliwości związany z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w tym systemie. dokonując wyboru ocen w przedziale 1-2.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zobligowani są dostosować się do rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w tym systemie. Jednym z podstawowych obowiązków skazanego w trakcie realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest brak możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu przez skazanego.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do oceny uciążliwości dla skazanych -braku możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu przez skazanego w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 163.

Wykres 163. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych...N=106

Źródło: Opracowanie własne

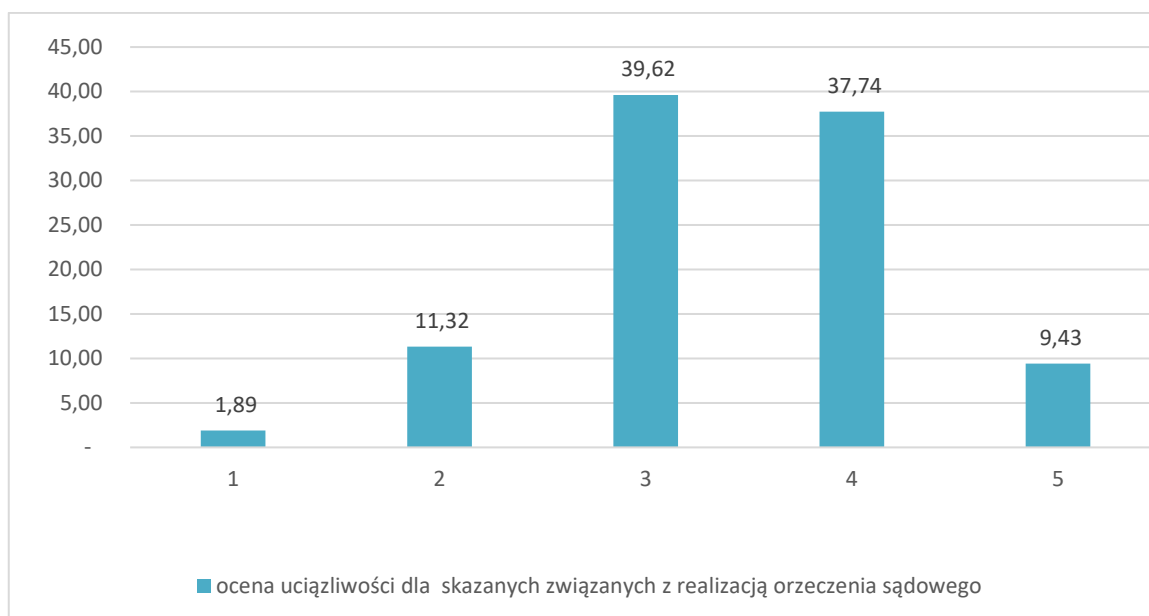
Z przedstawionych danych wynika, że według 56,60% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Według 26,42 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 9,43% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z braku możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - wybór oceny 3. Według 7,55% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi wysoko ocenili poziom uciążliwości dla skazanych, który był związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 5, takiego wyboru dokonało 56,60% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –83,02% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych związaną z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 4-5. Pozostała liczba badanych tj.16,98 % badanych,

oceniło poziom uciążliwości związany z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczenia miejsca pobytu w tym systemie, dokonując wyboru ocen w przedziale 2-3.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do również oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z realizacji orzeczenia sądowego przez skazanego w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 164.

Wykres 164. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.

Źródło: Opracowanie własne

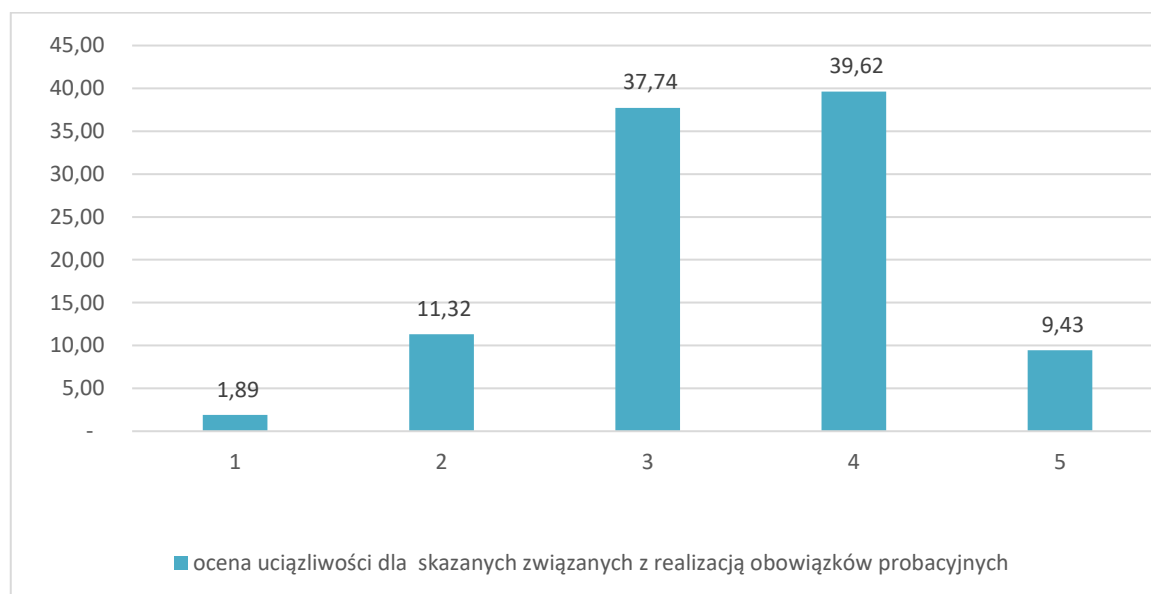
Z zaprezentowanych danych wynika, że według 39,62% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Według 37,74% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z realizacją orzeczenia sądowego, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 9,43% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z realizacji orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 5. Według 11,32% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Według 1,89 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z realizacją orzeczenia sądowego, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na poziomie przeciętnym - uciążliwość dla skazanych, która wynikała z realizacji orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 3, takiego wyboru dokonało 39,62% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –77,36% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-4.

W trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, skazani są zobowiązani do realizacji obowiązków probacyjnych, które zostały orzeczone Postanowieniem Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do również oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z konieczności realizacji obowiązków probacyjnych przez skazanego w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 165.

Wykres 165. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z zaprezentowanych danych wynikało, że według 39,62% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 37,74% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z koniecznością realizacji

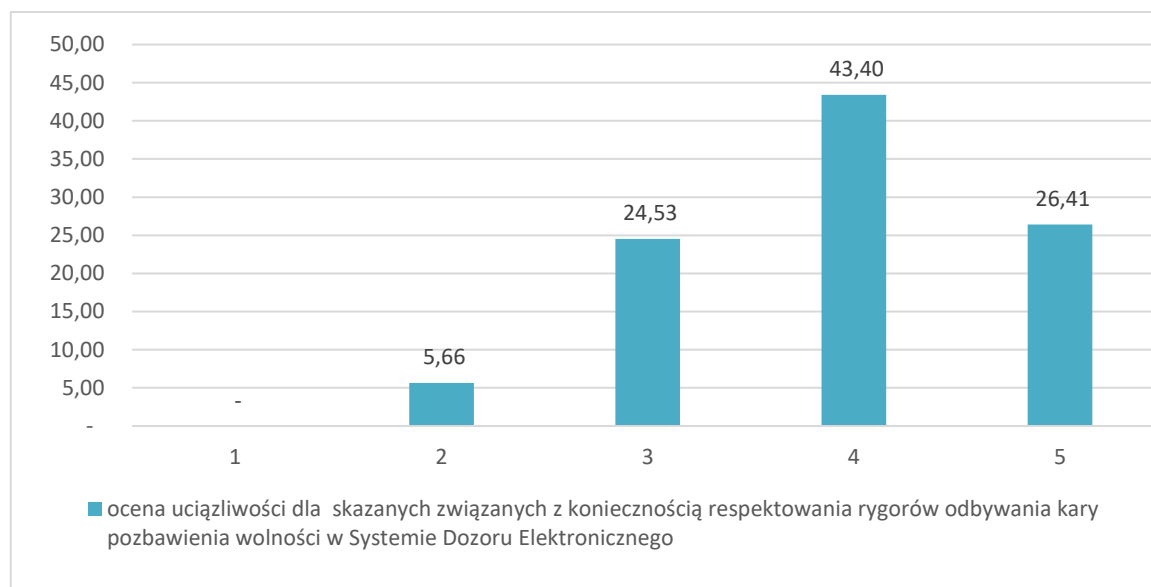
obowiązków probacyjnych, oceniono na poziomie liczby 3. Natomiast 9,43% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z konieczności realizacji obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 5. Według 11,32% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2. Według 1,89 % badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z realizacją obowiązków probacyjnych, oceniono na poziomie liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na przeciętnym poziomie -uciążliwość dla skazanych, która wynikała z konieczności realizacji obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 39,62% badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo aż – 77,36% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z realizacją obowiązków w Systemie Dozoru Elektronicznego. dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-4.

Skazani odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, zobligowani pozostali do bezwzględnego respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z konieczności respektowania rygorów w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 166.

Wykres 166. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z koniecznością respektowania rygorów w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 26,41% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia, oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 24,53% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z konieczności respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 3. Według 5,66% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych można wnioskować, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie -uciążliwość dla skazanych, która wynikała z konieczności respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 43,40 % badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo –94,34% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Tylko 5,66%

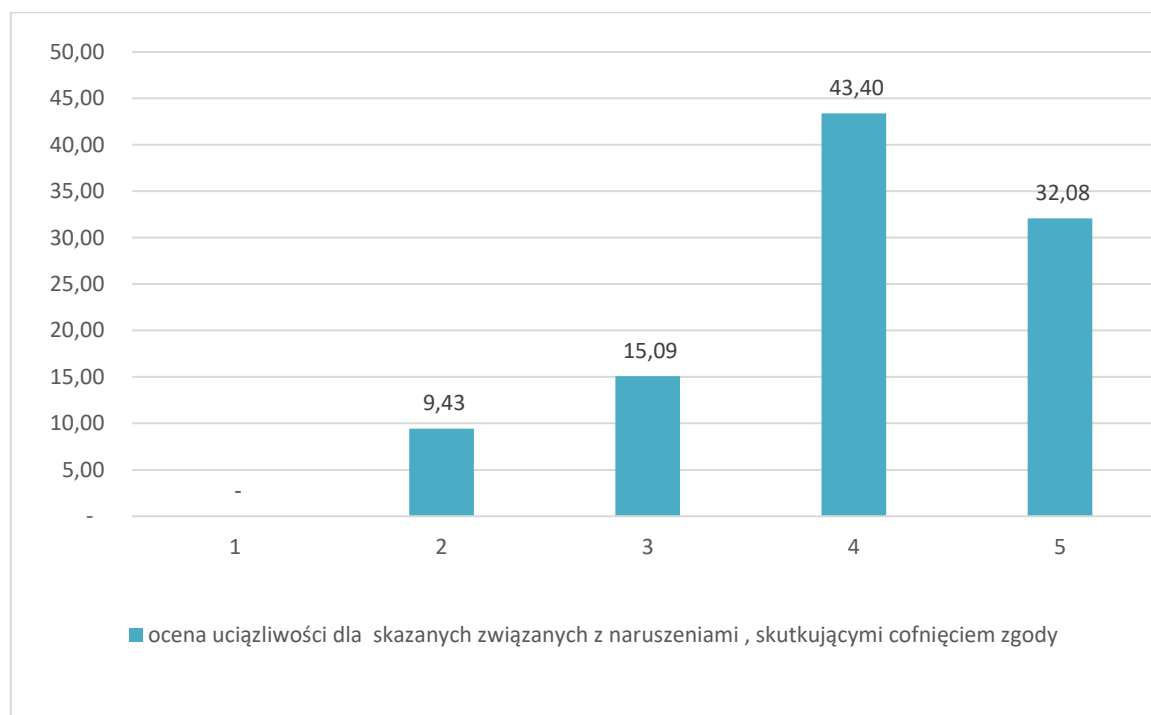

badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z koniecznością respektowania rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło na poziomie liczby 2.

Jednym z istotnym aspektów w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są naruszenia ze strony skazanych, które mogą skutkować cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie SDE.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do oceny uciążliwości dla skazanych, wynikającej z konsekwencji naruszeń, które mogą skutkować uchynieniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 167.

Wykres 167. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

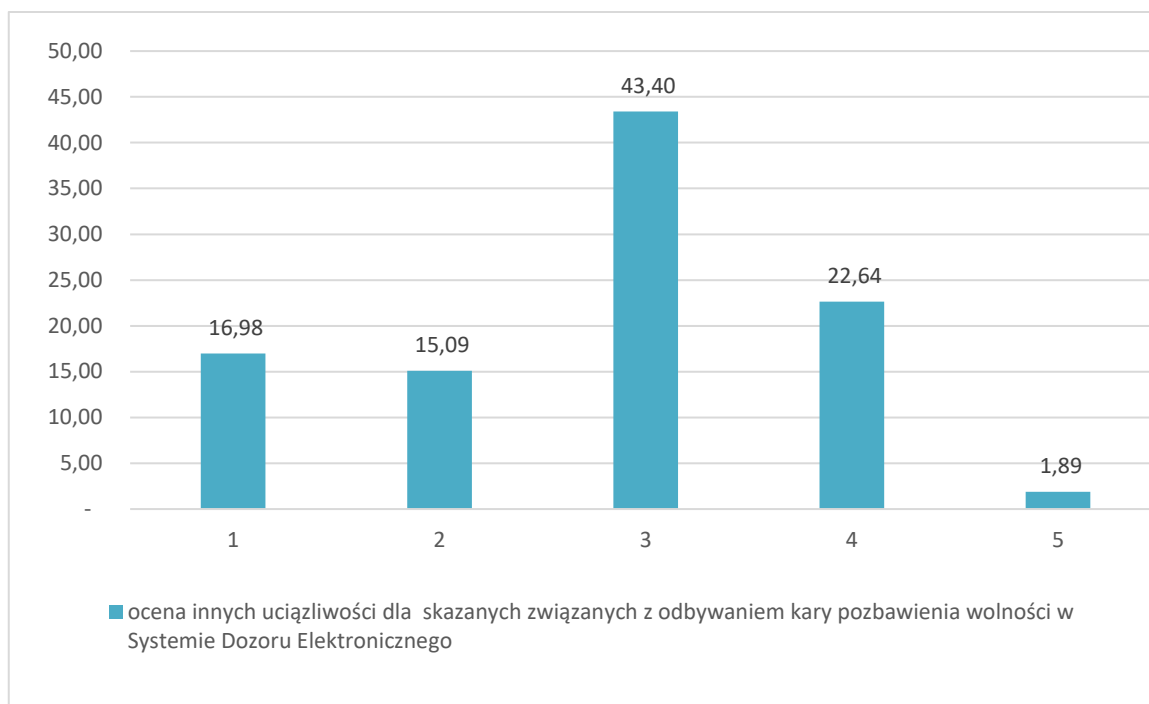
Z przedstawionych danych wynikało, że według 43,40% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Według 32,08% badanych negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywania kary

pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 5. Natomiast 15,09% badanych, uważało za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z naruszeń skutkujących cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór oceny 3. Według 9,43% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że kuratorzy sądowi ocenili na wysokim poziomie -uciążliwość dla skazanych, która wynikała z naruszeń skutkujących cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach była liczba 4, takiego wyboru dokonało 43,40 % badanych. Znaczna liczba ankietowanych, bo aż –90,57% badanych, oceniło uciążliwość dla skazanych z związaną z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-5. Tylko 9,43% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło na poziomie liczby 2.

Kuratorzy sądowi ustosunkowywali się do oceny innych uciążliwości dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane przedstawiono na wykresie 168.

Wykres 168. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z innymi uciążliwościami w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 43,40% badanych, negatywny aspekt dla skazanych związany z innymi uciążliwościami dla skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 3. Według 22,64% badanych- negatywny aspekt realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych związany z innymi uciążliwościami dla skazanego w odbywaniu kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono na poziomie liczby 4. Natomiast 15,09% badanych, uważa za odpowiednią ocenę do określenia poziomu uciążliwości dla skazanych, wynikających z innych uciążliwości dla skazanego w odbywaniu kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego jest wybór oceny 2. Według 16,98% badanych uciążliwość dla skazanych, z związku z innymi uciążliwościami dla skazanego w odbywaniu kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 1. Nieznaczny procent badanych, bo 1,89% badanych oceniło negatywny aspekt związany z innymi uciążliwościami dla skazanego w odbywaniu kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego na poziomie liczby 5.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że kuratorzy sądowi ocenili na przeciętnym poziomie negatywny aspekt dla skazanych, która wynika z innych uciążliwości w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dominantą w wyborach jest

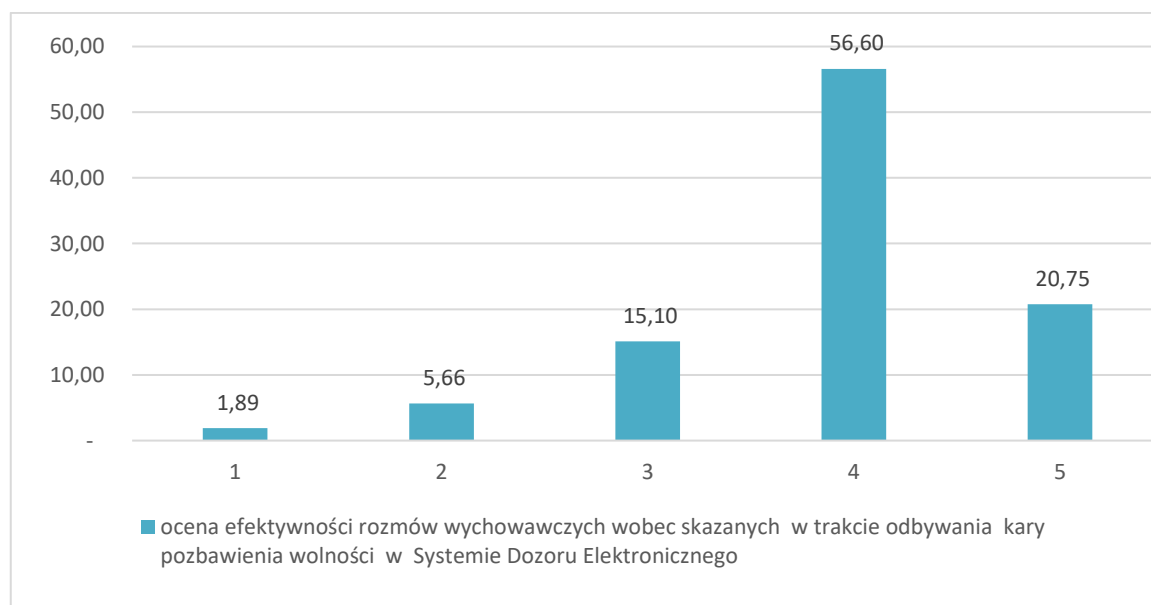
liczba 3, takiego wyboru dokonało 43,40 % badanych. Znaczna liczba badanych, bo –66,04 % badanych, oceniło negatywny aspekt dla skazanych związany z innymi uciążliwymi dla skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru z kategorii ocen w przedziale 3-4.

5.8. Działalność wychowawcza wobec osób wykonujących kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych

Jednym z oddziaływań prowadzonych wobec skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego są rozmowy wychowawcze, które mają znaczenie dla efektywności oddziaływań penitencjarnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Kuratorzy sądowi oceniali jaka jest ich zdaniem- efektywność prowadzonych rozmów wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w skali od 1 do 5, przy 1 jest oceną najniższą. natomiast 5 – najwyższą. Dane zaprezentowano na wykresie 62.

Kuratorzy oceniali znaczenie rozmów wychowawczych prowadzonych wobec osób skazanych. Dane zaprezentowano na wykresie 169.

Wykres 169. Ocena znaczenia prowadzonych rozmów wychowawczych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106

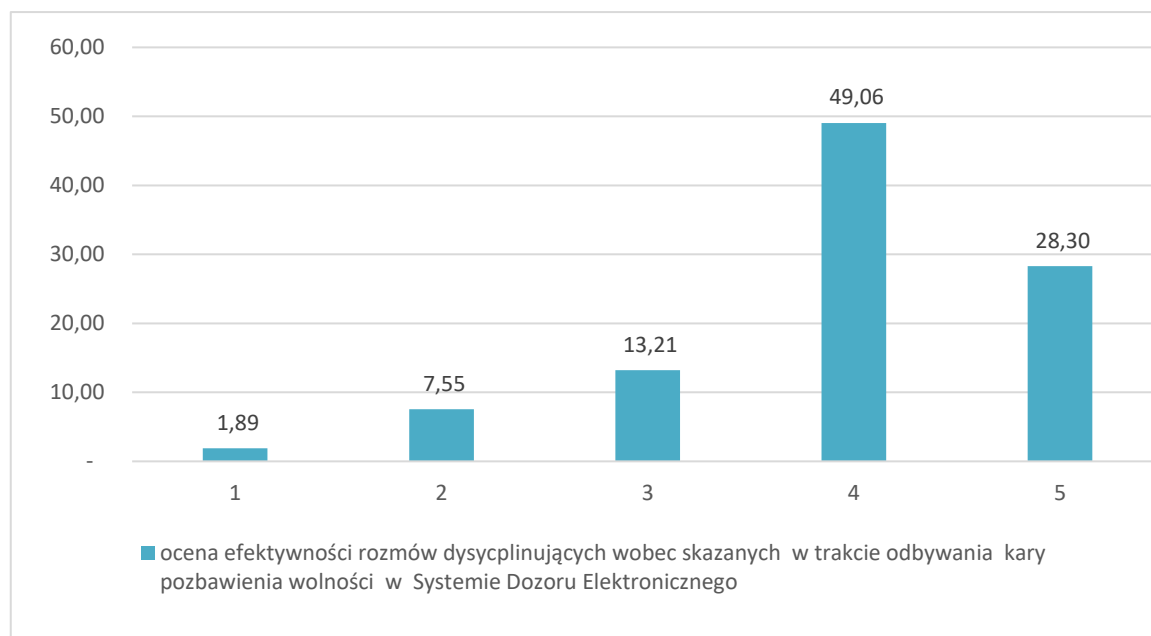
Źródło: Opracowanie własne

Z zaprezentowanych danych wynika, że według 56,60% badanych znaczenie prowadzonych rozmów wychowawczych wobec osób skazanych, oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 20,75% badanych znaczenie rozmów o charakterze wychowawczym prowadzonych wobec osób skazanych należy ocenić na poziomie liczby 5. Zdaniem 15,10% badanych właściwa ocena znaczenia prowadzonych rozmów wychowawczych wobec osób skazanych była na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66% badanych poziom znaczenia prowadzonych rozmów ze strony kuratorów sądowych oceniono, wybierając liczbę 2. Natomiast według 1,89% kuratorów- adekwatną oceną dla znaczenia prowadzonych rozmów wychowawczych wobec osób skazanych była liczba 1.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom prowadzonych rozmów wychowawczych wobec osób skazanych. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 77,35 % badanych, oceniało poziom rozmów wychowawczych prowadzonych wobec skazanych w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 22,65% badanych poziom prowadzonych rozmów wychowawczych był w przedziale ocen od 1-3.

Kuratorzy oceniali znaczenie rozmów dyscyplinujących prowadzonych wobec osób skazanych. Dane zaprezentowano na wykresie 170.

Wykres 170. Ocena prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106

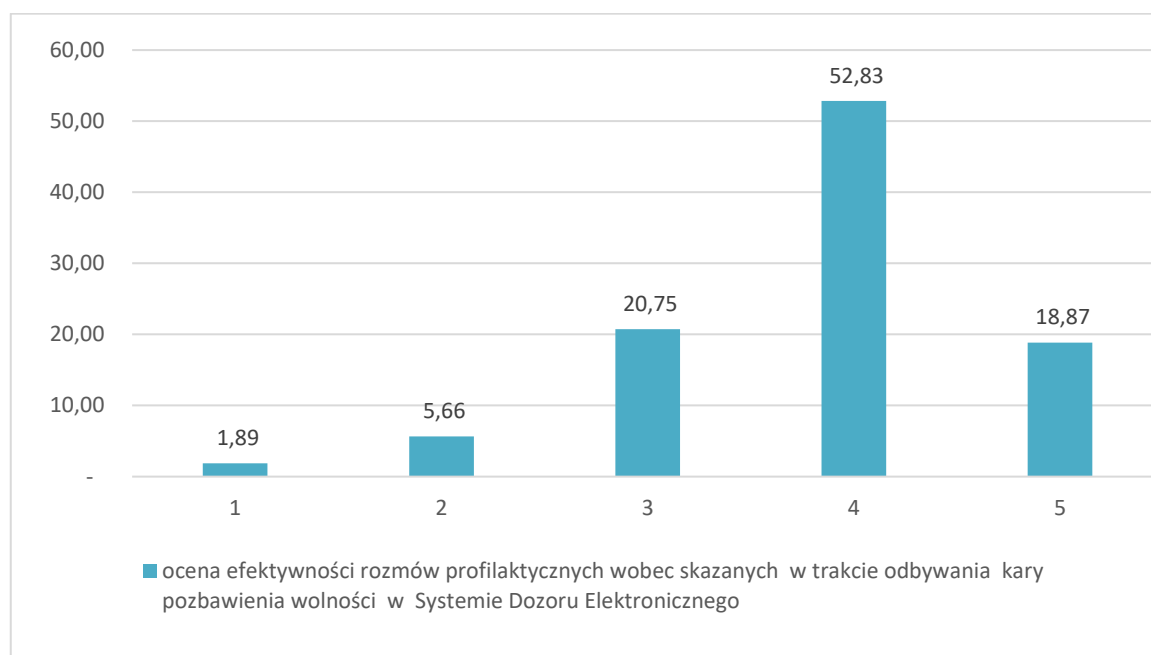
Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 49,06 % badanych znaczenie prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec osób skazanych było na poziomie liczby 4. Zdaniem 28,30 % badanych znaczenie rozmów o charakterze dyscyplinującym prowadzonych wobec osób skazanych należy ocenić na poziomie liczby 5. Zdaniem 13,21% badanych właściwa ocena dotycząca efektywności prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec osób skazanych była na poziomie liczby 3. Zdaniem 7,55 % badanych poziom efektywności prowadzonych rozmów ze strony kuratorów sądowych należało ocenić na poziomie- liczby 2. Natomiast według 1,89% kuratorów - adekwatną oceną dla określenia efektywności prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec osób skazanych była liczba 1.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec osób skazanych. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 77,36 % badanych, oceniali poziom efektywności rozmów dyscyplinujących prowadzonych wobec skazanych w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 22,64% badanych poziom efektywności prowadzonych rozmów dyscyplinujących był w przedziale ocen od 1-3.

Kuratorzy oceniali również znaczenie rozmów profilaktycznych prowadzonych wobec osób skazanych. Dane zaprezentowano na wykresie 180.

Wykres 180. Ocena znaczenia prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

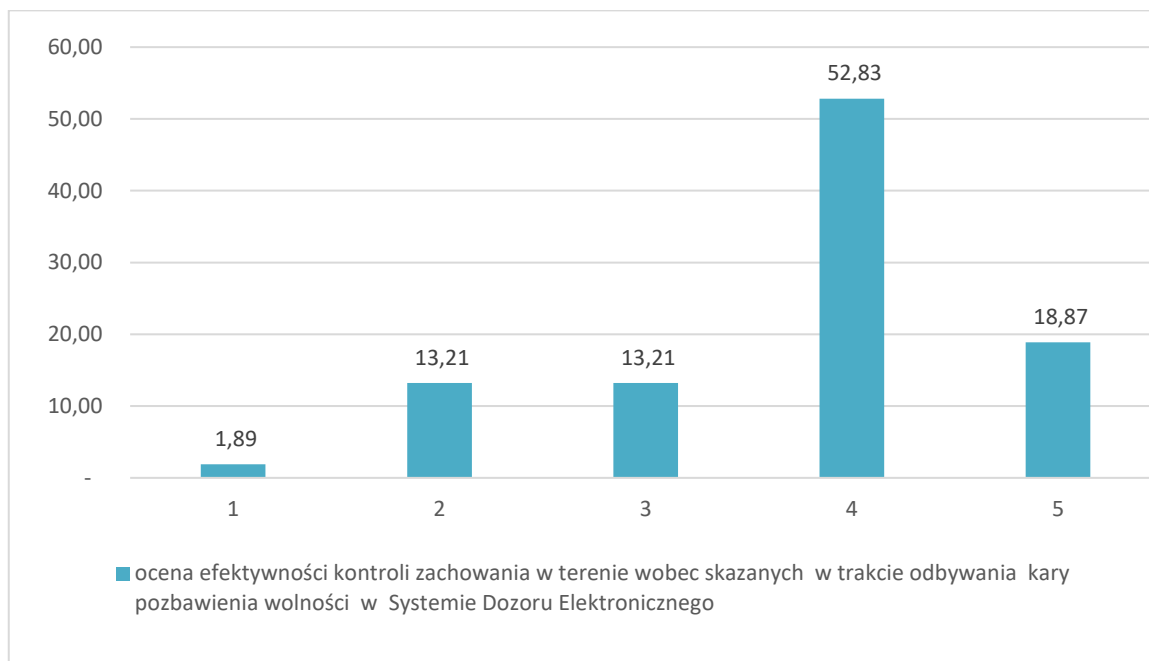
Z przedstawionych danych wynikało, że według 52,83 % badanych poziom prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec osób skazanych był na poziomie liczby 4. Zdaniem 18,87 % badanych znaczenie rozmów o charakterze profilaktycznych prowadzonych wobec osób skazanych, oceniono na poziomie liczby 5. Zdaniem 20,75% badanych właściwa ocena znaczenia prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec osób skazanych jest na poziomie liczby 3. Zdaniem 5,66 % badanych poziom efektywności prowadzonych rozmów profilaktycznych ze strony kuratorów sądowych oceniono na poziomie liczby 2. Natomiast według 1,89% skazanych adekwatną oceną dla znaczenia prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec osób skazanych była liczba 1.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec osób skazanych. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 71,70% badanych, oceniało poziom efektywności rozmów profilaktycznych prowadzonych wobec skazanych w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 28,30% badanych poziom efektywności prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez kuratorów sądowych- był określony w przedziale ocen od 1-3.

W trakcie wykonywania dozorów realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego, kuratorzy kontrolują również zachowanie skazanych podczas czynności terenowych.

Kuratorzy poddali ocenie kontrolę zachowania w terenie wobec skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 181.

Wykres 181. Ocena kontroli zachowania w terenie wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 52,83 % badanych kontrolę zachowania w terenie wobec osób skazanych oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 18,87 % badanych kontrola zachowania w terenie prowadzonych wobec osób skazanych należało ocenić na poziomie liczby 5.

Po 13,21% badanych, uważało że właściwą oceną kontroli zachowania w terenie wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczb w przedziale 2-3. Natomiast 1,89 % badanych poziom efektywności kontroli zachowania w terenie wobec osób skazanych ze strony kuratorów sądowych oceniło, dokonując wyboru liczby 1.

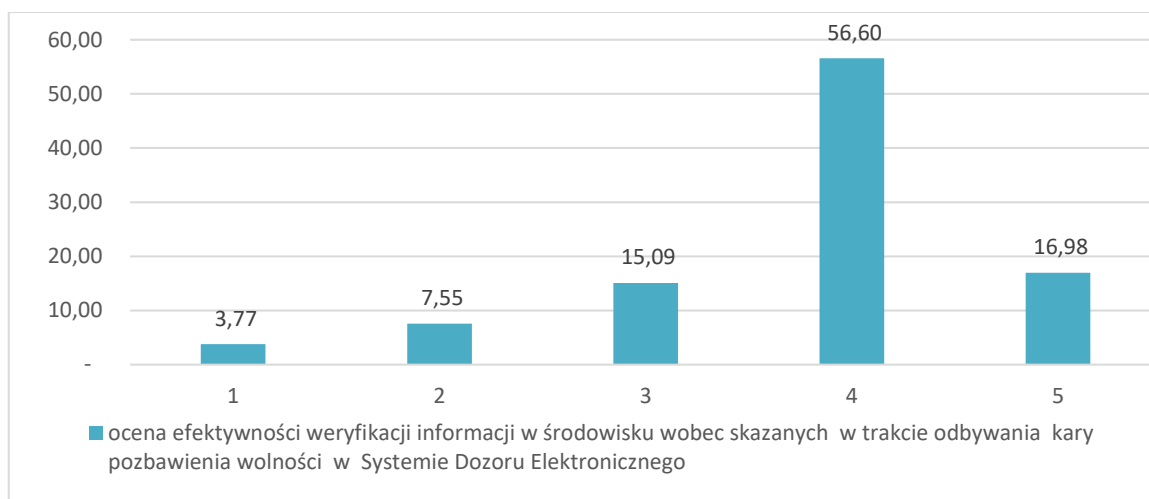
Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom kontroli zachowania w terenie przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 71,70% badanych, oceniało poziom kontroli zachowania w terenie przez skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 28,30% badanych poziom kontroli zachowania skazanych w terenie, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-3.

Kuratorzy sądowi ustosunkowali się do prowadzonych działań, które dotyczyły weryfikacji informacji pozyskiwanych ze środowiska. Informacje pozyskiwane o sytuacji

skazanego mogły pochodzić od najbliższych członków rodziny, sąsiadów, Policji, instytucji, podmiotów współpracujących z kuratorami. Dane zaprezentowano na wykresie 182.

Wykres 182. Ocena weryfikacji informacji w środowisku dotyczących skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z zaprezentowanych danych wynika, że według 56,60% badanych poziom weryfikacji informacji w środowisku dotyczących skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 16,98% badanych efektywność kontroli weryfikacji informacji w środowisku wobec osób skazanych oceniono na poziomie liczby 5.

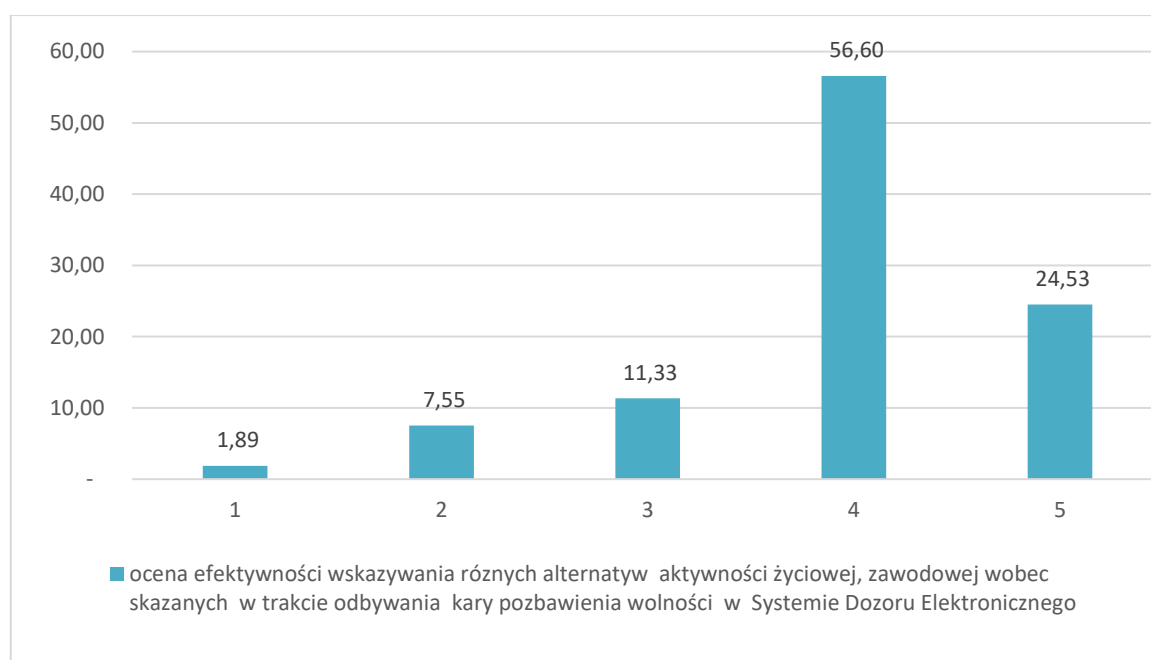
Według 15,09% badanych, właściwą oceną weryfikacji informacji w środowisku wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 7,55 % badanych poziom efektywności weryfikacji informacji w środowisku wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze strony kuratorów sądowych oceniło dokonując wyboru liczby 2. Zdaniem 1,89% badanych, poziom efektywności weryfikacji informacji w środowisku wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono dokonując wyboru liczby 1.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom weryfikacji informacji w środowisku wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 73,58% badanych, oceniało poziom efektywności weryfikacji informacji w środowisku wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 4-5.

Natomiast według 26,42% badanych poziom weryfikacji informacji w środowisku wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-3.

Kuratorzy realizując orzeczenia sądowe związane z wykonywaniem orzeczeń w Systemie Dozoru Elektronicznego, wskazywali na różne alternatywy dotyczące aktywności zawodowej, życiowej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 183.

Wykres 183. Ocena wskazywania alternatyw przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynikało, że według 56,60% badanych efektywność wskazywania różnych alternatyw dotyczących aktywności życiowej i zawodowej przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności osób w Systemie Dozoru Elektronicznego - była na poziomie liczby 4. Zdaniem 24,53% ankietowanych efektywność realizacji wskazywania różnych alternaty wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

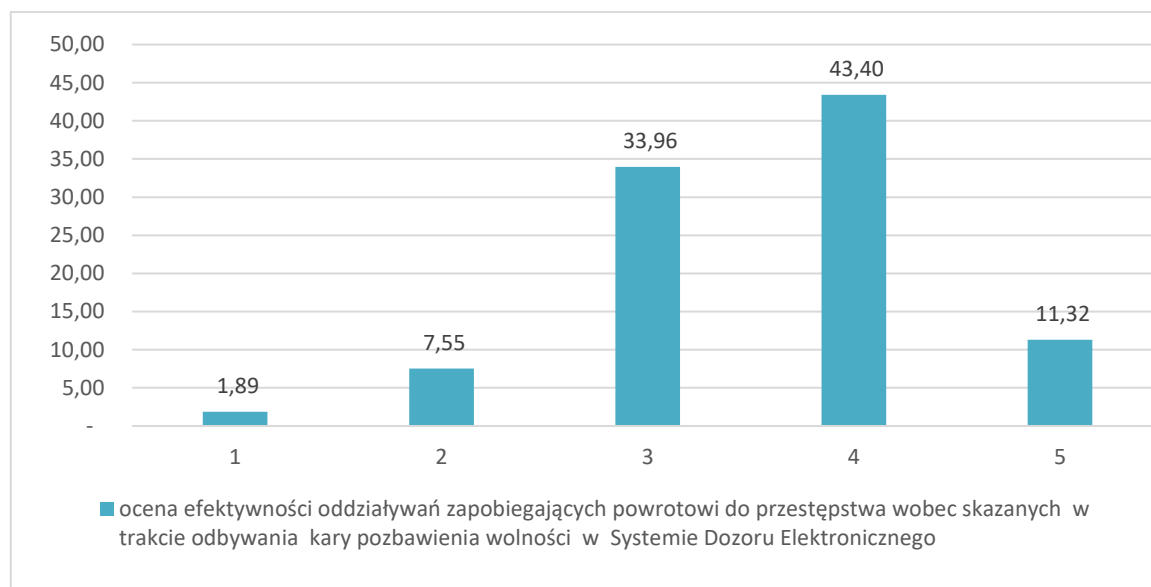
Według 11,33 % badanych, właściwą oceną efektywności realizacji wskazywania alternatyw przez kuratorów sądowych wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 7,55% badanych

poziom efektywności realizacji wskazywania alternatyw wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze strony kuratorów sądowych oceniło, dokonując wyboru liczby 2. Zdaniem 1,89 % badanych, poziom wskazywania alternatyw wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono dokonując wyboru liczby 1.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom efektywności wskazywania różnych alternatyw wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 81,13% badanych, oceniało poziom efektywności wskazywania różnych alternatyw przez kuratorów sądowych, dotyczących aktywności życiowej, zawodowej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 4-5. Natomiast według 26,42% badanych poziom realizacji wskazywania różnych alternatyw przez kuratorów sądowych, dotyczących aktywności życiowej, zawodowej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-3.

Kuratorzy sądowi w trakcie realizacji orzeczenia sądowego realizowanego w Systemie Dozoru Elektronicznego, oddziaływali na osoby skazane w celu zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa. Kuratorzy oceniali poziom efektywności prowadzonych oddziaływań w tym zakresie wobec osób skazanych, realizujących karę w tym systemie. Dane zaprezentowano na wykresie 184.

Wykres 184. Ocena oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa. N=106

Źródło: Opracowanie własne

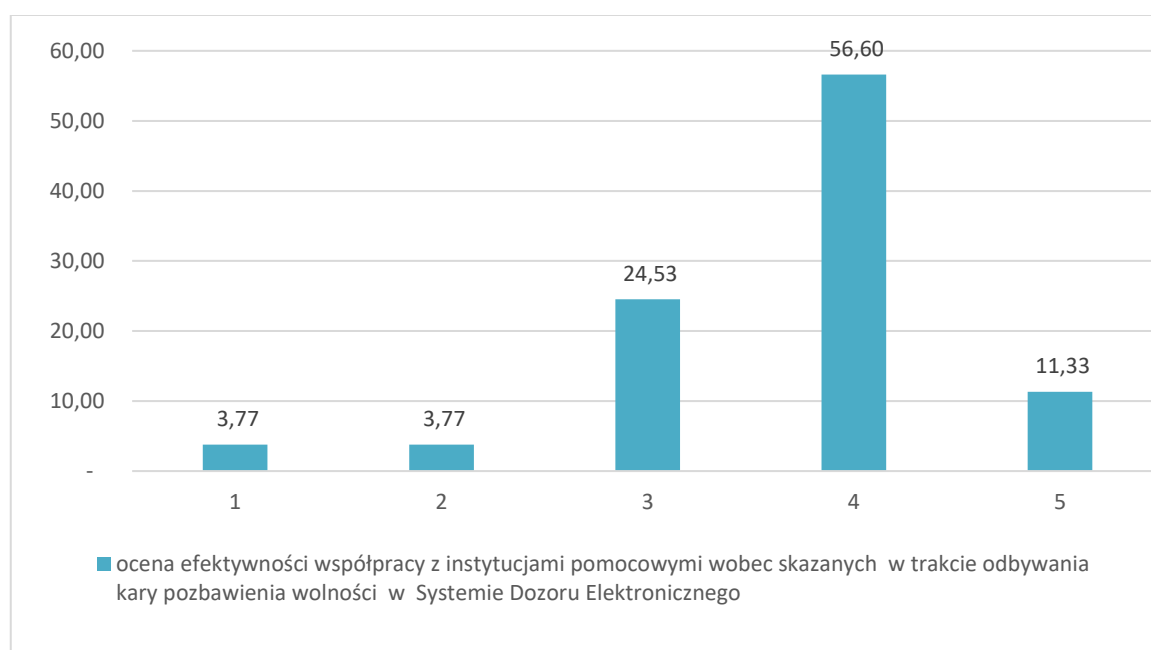
Z przedstawionych danych wynikało, że według 43,40% badanych efektywność oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa, była oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 11,32 % badanych efektywność prowadzonych oddziaływań zapobiegających powrotowi do przestępstwa wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

Według 33,96 % badanych, właściwą oceną efektywności oddziaływań w celu zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa prowadzonych przez kuratorów sądowych wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 7,55% badanych poziom efektywności realizacji oddziaływań mających na celu zapobieżenie powrotowi do przestępstwa skierowanych do osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze strony kuratorów sądowych oceniło, dokonując wyboru liczby 2. Zdaniem 1,89 % badanych, poziom oddziaływań mających na celu zapobieżenie powrotowi do przestępstwa wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego prowadzonych przez kuratorów sądowych, oceniono dokonując wyboru liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że 88,68% badanych, oceniło poziom efektywności oddziaływań kuratorów sądowych, dotyczących zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa przez skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dokonując wyboru wskazań- w przedziale ocen od 3-5. Natomiast według 11,32 % badanych poziom realizacji oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych, dotyczących zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-2.

Kuratorzy sądowi w trakcie realizacji postanowień Sądu, dotyczących Systemu Dozoru Elektronicznego współpracowali z instytucjami pomocowymi. Ocenę współpracy z instytucjami pomocowymi w zakresie realizacji orzeczeń sądowych, dotyczących Sytemu Dozoru Elektronicznego prezentuje wykres 185.

Wykres 185. Ocena współpracy z instytucjami pomocowymi w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106

Źródło: Opracowanie własne

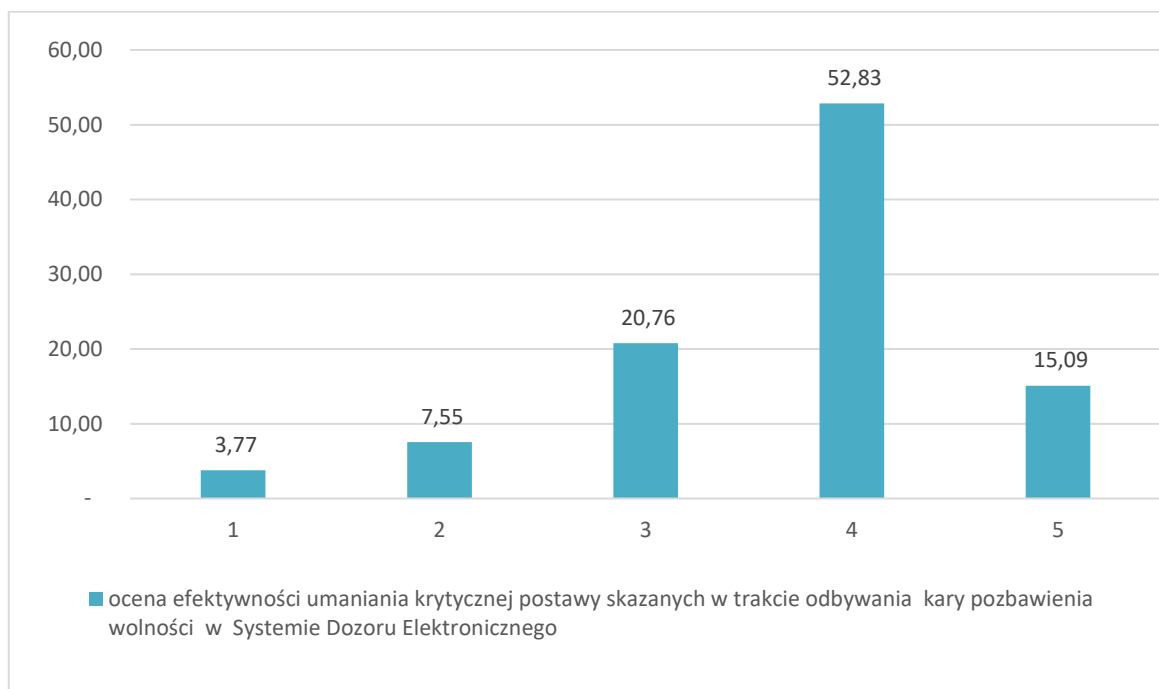
Z zaprezentowanych danych wynika, że według 56,60% badanych współpracę z instytucjami pomocowymi wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności osób w Systemie Dozoru Elektronicznego była oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 11,33% badanych współpraca z instytucjami pomocowymi wobec osób skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

Według 24,53% badanych, właściwą oceną współpracy z instytucjami pomocowymi wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Po 3,77% badanych poziom efektywności współpracy z instytucjami pomocowymi wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło-dokonując wyboru liczb w przedziale 1-2.

Kuratorzy sądowi wysoko oceniali poziom współpracy z instytucjami pomocowymi wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 92,46 % badanych, oceniło poziom współpracy z instytucjami pomocowymi wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 3-5. Natomiast według 7,54% badanych poziom współpracy z instytucjami pomocowymi wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-2.

Kuratorzy sądowi realizując orzeczenia sądowe w Systemie Dozoru Elektronicznego, prowadzili oddziaływania mające na celu umacnianie krytycznej postawy wobec popełnionych przestępstw u skazanych. Dane zaprezentowano na wykresie 186.

Wykres 186. Ocena oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu umacniania krytycznej postawy. N=106

Źródło: Opracowanie własne

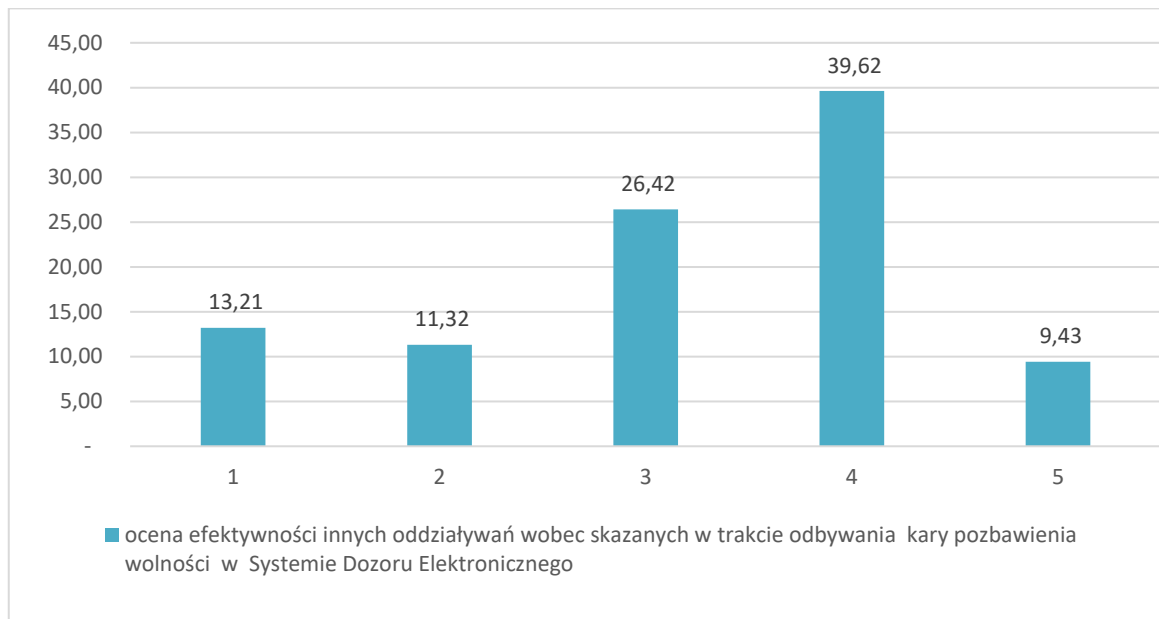
Z przedstawionych danych wynika, że według 52,83 % badanych oddziaływania prowadzone przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu umacniania krytycznej postawy, została oceniona na poziomie liczby 4. Zdaniem 15,09 % badanych prowadzone oddziaływania zapobiegające powrotowi do przestępstwa wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

Według 20,76% badanych, właściwą oceną oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych w celu umacniania krytycznej postawy wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 7,55% badanych poziom realizacji oddziaływań ze strony kuratorów sądowych, mających na celu umacnianie krytycznej postawy - skierowanych do osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło dokonując wyboru z kategorii wskazań liczbę 2. Zdaniem 3,77 % badanych, poziom oddziaływań mających na celu umacnianie krytycznej postawy wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego prowadzonych przez kuratorów sądowych, oceniono dokonując wyboru liczby 1.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 88,68% badanych, oceniało poziom oddziaływań kuratorów sądowych, dotyczących umacniania krytycznej postawy przez skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w przedziale ocen od 3-5. Natomiast według 11,32 % badanych poziom realizacji oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych, dotyczących umacniania krytycznej postawy wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-2.

Kuratorzy sądowi prowadzili również inne działania wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 187.

Wykres 187. Ocena innych oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że według 39,62% badanych inne oddziaływania prowadzone przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 4. Zdaniem 9,43% ankietowanych efektywność prowadzonych innych oddziaływań wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniono na poziomie liczby 5.

Według 26,42% badanych, właściwą oceną innych oddziaływań prowadzonych przez kuratorów sądowych wobec osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był wybór liczby 3. Natomiast 13,21% badanych poziom efektywności realizacji innych oddziaływań ze strony kuratorów sądowych, skierowanych do osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oceniło - dokonując wyboru liczby 1. Zdaniem 11,32 % badanych, poziom innych oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, oceniono dokonując wyboru liczby 2.

Z analizy przedstawionych danych wynikało, że 75,47 % badanych, oceniało poziom innych oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w przedziale ocen od 3-5. Natomiast według 24,53 % badanych poziom realizacji innych oddziaływań prowadzonych przez kuratorów

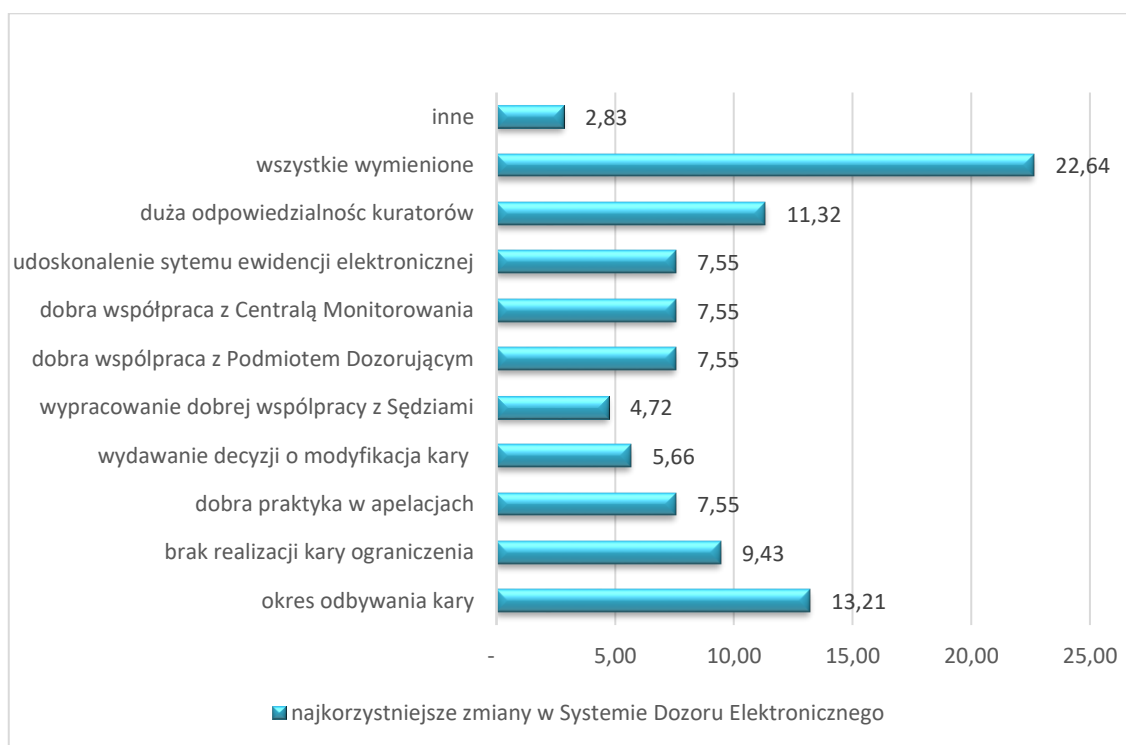

sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego był w przedziale ocen od 1-2.

5.9. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów

Badani określali swoje stanowisko wobec najkorzystniejszych ich zdaniem zmian w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 188.

Wykres 188. Najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że zdaniem 13,21% badanych najkorzystniejszą zmianą w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest okres odbywania kary. W opinii 11,32% badanych najkorzystniejszą zmianą jest duża odpowiedzialność kuratorów sądowych przy realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zdaniem 9,43% badanych najkorzystniejszą zmianą w realizacji orzeczeń realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego jest brak orzekania kar w tym systemie. Po 7,55% badanych jest zdania, że najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru

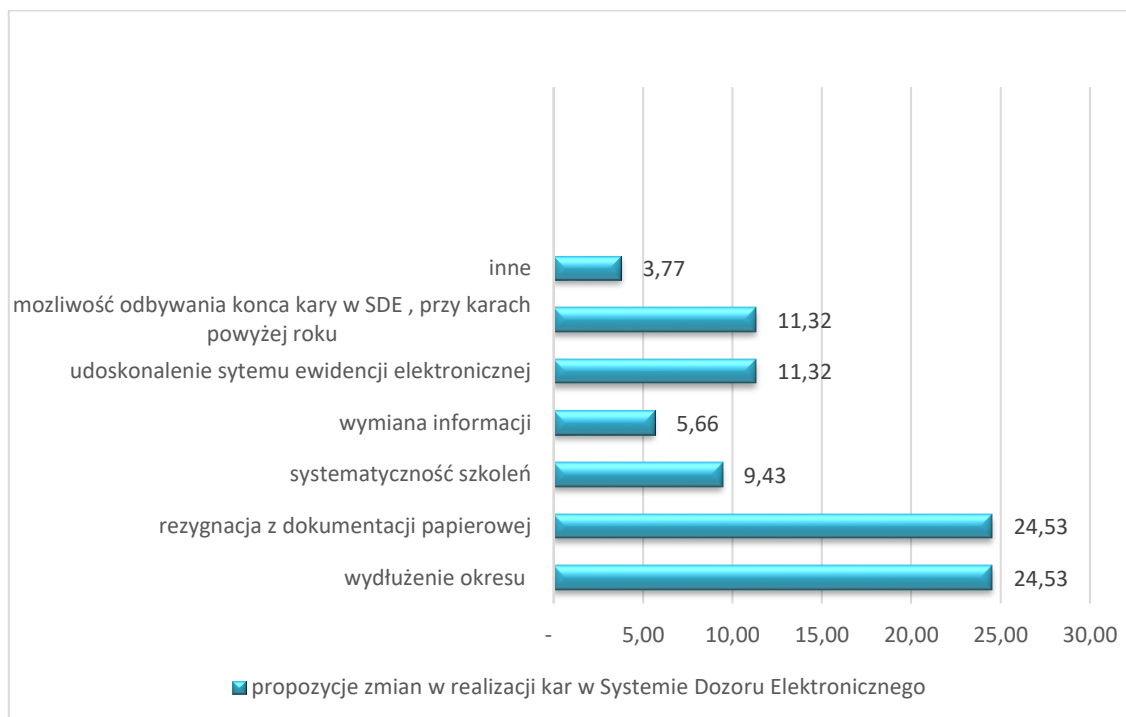
Elektronicznego to-dobra współpraca z Centralą Monitorowania i Podmiotem Dozorującym. udoskonalenie systemu ewidencji elektronicznej, dobre praktyki w apelacjach przy wykonywaniu kar w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według 5,66% badanych, korzystną zmianą w wykonywaniu orzeczeń w Systemie Dozoru Elektronicznego jest uprawnienie kuratorów do wydawania decyzji o modyfikacji realizacji kary.

Według 22,64 % badanych najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego, to wszystkie wymienione. Zdaniem 4,72% badanych korzystną zmianą w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest dobra współpraca z Sędziami Penitencjarnymi. Zdaniem 2,83% badanych, istnieją inne korzystne zmiany, które nie zostały wymienione.

Z analizy przedstawionych danych, wynika, że dominantą wyborów tj. według 22,64%-najkorzystniejsze pozostają wszystkie wymienione zmiany, tj. duża odpowiedzialność kuratorów w wykonywaniu orzeczeń realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego, udoskonalenie systemu ewidencji elektronicznej, dobra współpraca z Centralą Monitorowania i Podmiotem Dozorującym oraz z Sędziami Penitencjarnymi, wydawanie decyzji przez kuratorów sądowych o modyfikacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, dobre praktyki w apelacjach przy wykonywaniu kar w Systemie Dozoru Elektronicznego, brak realizacji kary ograniczenia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jak również aktualny wymiar odbywania kary pozbawienia wolności.

Kuratorzy sądowi przedstawiali swoje propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dane zaprezentowano na wykresie 189.

Wykres 189. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że po 24,53% badanych, sędzi, że wskazanymi zmianami w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego jest rezygnacja z dokumentacji papierowej, wydłużenie okresu dotyczącego możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Po 11,32% badanych wskazało na propozycję zmian dotyczących udoskonalenia ewidencji elektronicznej w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz możliwości odbywania końca kary w Systemie Dozoru Elektronicznego w karach powyżej roku. W opinii 9,43% badanych propozycja zmian- dotyczy systematyczności szkoleń. Natomiast zdaniem 5,66% badanych wskazana jest wymiana informacji między podmiotami uprawnionymi. Zdaniem 3,77% badanych jest zdania, że można wskazać na inne propozycje zmian w Systemie Dozoru Elektronicznego niż te, które zostały wymienione.

Zdaniem wszystkich badanych wskazanymi zmianami w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego jest rezygnacja z dokumentacji papierowej, wydłużenie okresu dotyczącego możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, udoskonalenie ewidencji elektronicznej w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz możliwości odbywania końca kary w Systemie Dozoru Elektronicznego w karach powyżej roku. Wskazana pozostaje

systematyczność szkoleń oraz wymiana informacji między podmiotami uprawnionymi. Zdaniem 3,77% badanych jest zdania, że można wskazać na inne propozycje zmian w Systemie Dozoru Elektronicznego niż te, które zostały wymienione.

Kuratorzy przedstawili również swoje postulaty, dotyczące realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Kuratorzy dostrzegali potrzebę docenienia ich pracy w Systemie Dozoru Elektronicznego, jako podmiotu wykonującego Postanowienie Sądu o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Jednocześnie były zgłoszone postulaty dotyczące wyposażenia służby sądowej w środki techniczne do realizacji zadań w Systemie Dozoru Elektronicznego przynajmniej w takim stopniu jakim dysponuje Służba Więzienna ubiór, środki transportu, środki ochrony osobistej. Jednocześnie kuratorzy sądowi dostrzegali potrzebę zakwalifikowania pracy terenowej jako potencjalnie niebezpiecznej, zagrażającej życiu i zdrowiu kuratora sądowego.

ROZDZIAŁ 6. WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W SYSTEMIE DOZORU ELEKTRONICZNEGO – ANALIZA DANYCH Z EWIDENCJI ELEKTRONICZNEJ SĄDU OKRĘGOWEGO I SĄDU REJONOWEGO W APELACJI KATOWICKIEJ, I OPINIE SĘDZIÓW

6.1. Skala wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym na przestrzeni lat 2012-2019 roku

Poddano analizie dane z ewidencji elektronicznej na przestrzeni lat 2012-2019, dotyczące realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym.

Istnieją podmioty, które są uprawnione do składania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Do podmiotów uprawnionych do składania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zalicza się skazanego lub obrońcę, prokuratora, sądowego kuratora zawodowego, dyrektora zakładu karnego.

Dane dotyczące podmiotów składających wnioski o możliwość wykonywania kary pozbawienia wolności w poszczególnych latach w Systemie Dozoru Elektronicznego przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Analiza danych z ewidencji elektronicznej z Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach

Podmioty składające wnioski o SDE	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Razem	1425	100	1363	100	1434	100	1371	100	1236	100	1681	100	1850	100	1959	100
Skazany lub jego obrońca	1410	98,95	1291	94,72	1408	98,19	1360	99,20	1227	99,27	1663	98,93	1831	98,97	1935	98,78
Prokurator	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,06	0	0	1	0,05
Sądowy kurator zawodowy	4	0,28	2	0,15	2	0,14	1	0,07	0	0	0	0	0	0	0	0
Dyrektor zakładu karnego	10	0,70	66	4,84	22	1,53	10	0,73	7	0,57	16	0,95	18	0,97	22	1,12
Inne	1	0,07	4	0,29	2	0,14	0	0	2	0,16	1	0,06	1	0,06	1	0,05

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że w 2012 roku liczba wniosków złożonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło 98,95% całości złożonych wniosków w danym roku. Prokurator nie złożył w danym roku żadnych wniosków. Natomiast ilość wniosków złożonych przez kuratora sądowego wynosiła tj. 0,28 procent. Natomiast dyrektor zakładu karnego złożył 0,70% wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, zaś inne podmioty złożyły 0,07% wniosków w stosunku do całości, wystosowanych wniosków w danym roku.

Największa liczba wniosków w 2012 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło aż 98,95% całości złożonych wniosków w danym roku. Pewną aktywnością w składanych wnioskach w 2012 roku wykazał się dyrektor zakładu karnego, jednakże liczba składanych wniosków była tylko na poziomie 0,70% w stosunku do całości.

W 2013 roku liczba złożonych wniosków złożonych przez skazanego lub obrońcę wynosiła 94,72% całości złożonych wniosków w danym roku, prokurator nie złożył żadnych wniosków. Sądowy kurator złożył 0,15% wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w danym roku. Liczba wniosków, która została złożona przez dyrektora zakładu karnego wynosiła 4,84% wniosków złożonych w 2013 roku. Inne podmioty złożyły 0,29% wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w danym roku.

Największa liczba wniosków w 2013 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło 94,72% całości złożonych wniosków w danym roku. Zwiększona liczba wniosków została złożona przez dyrektora zakładu karnego i wynosiła 4,84% wniosków złożonych w danym roku.

Kolejno w 2014 roku zostało złożonych 98,19% wniosków przez obrońcę lub skazanego. Prokurator nie złożył żadnego wniosku. Kurator sądowy złożył 0,14% wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dyrektor zakładu złożył 1,53% wniosków w danym roku. Inne podmioty uprawnione w 2014 roku złożyły 0,14% wniosków wystosowanych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Największa liczba wniosków w 2014 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło aż 98,19% całości złożonych wniosków w danym roku. Zwiększona

liczba wniosków została złożona przez dyrektora zakładu karnego i wynosiła jednak tylko 1,53% wniosków złożonych w danym roku.

W 2015 roku liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez obrońcę lub skazanego wynosiła 99,2% wszystkich złożonych wniosków w danym. prokurator nie złożył żadnego wniosku. Kurator sądowy złożył 0,07% wszystkich wniosków w danym roku, zaś dyrektor zakładu wystosował w tym roku 0,73 % wniosków wystosowanych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Znaczna liczba wniosków w 2015 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło 99,20 % całości złożonych wniosków w danym roku. Znaczna aktywność w składanych wnioskach była przez dyrektora zakładu karnego i wynosiła jednak 0,73% wniosków złożonych w danym roku.

W 2016 roku liczba złożonych wniosków wynosiła przez skazanego lub obrońcę wynosiła 99,27% całości. Kurator sądowy. prokurator w tym roku nie złożył żadnych wniosków. Dyrektor zakładu karnego złożył 0,57% wystosowanych wniosków w danym roku. Inne podmioty złożyły 0,16% wszystkich wniosków.

Zwiększoną aktywność w składanych wnioskach w 2016 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wykazywał skazany lub obrońca, co stanowiło wniesionych wniosków 99,20 % w stosunku do całości złożonych wniosków w danym roku.

W 2017 roku liczba złożonych wniosków o możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożona przez skazanego lub obrońcę wynosiła 98,93%-całości. Prokurator złożył 0,06 % wniosków w danym roku. Kurator sądowy nie złożył żadnego wniosku. Dyrektor zakładu złożył 0,95% wniosków w danym roku, natomiast inne podmioty wystosowały 0,06% wniosków w danym roku.

Znaczna liczba wniesionych wniosków była w 2017 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego lub obrońcę, którzy wystosowali 99,20 % wniosków w stosunku do całości złożonych wniosków w danym roku. Znaczna aktywność w składanych wnioskach była przez dyrektora zakładu karnego i wynosiła 0,95% wniosków złożonych w danym roku. W 2018 roku skazany lub obrońca złożył 98,97% wszystkich wniosków. Prokurator oraz kurator sądowy nie złożył żadnych wniosków. Dyrektor zakładu złożył 0,97% wszystkich wniosków, natomiast inne podmioty złożyły 0,06% wniosków wystosowanych w danym roku.

Kolejno w 2019 roku zostało złożonych przez skazanego lub obrońcę 98,78% wniosków, w stosunku do całości wystosowanych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Prokurator złożył 0,05% wniosków w danym roku, sądowy kurator nie złożył żadnych wniosków. Dyrektor zakładu karnego złożył 1,12% wniosków wniesionych w danym roku. Zaś inne podmioty uprawnione złożyły 0,05% wszystkich wniosków złożonych w 2019 roku.

Z analizy danych wynika, że znaczna liczba wniesionych wniosków w 2019 roku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę, co stanowiło 98,78 % całości złożonych wniosków w danym roku. Znaczna aktywność w składanych wnioskach była przez dyrektora zakładu karnego i wynosiła 1,12 % wniosków złożonych w danym roku.

6.2. Skala i zakres wniosków związanych z wykonywaniem kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym na przestrzeni lat 2012-2019 roku-

Liczba składanych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności na przestrzeni lat 2012-2019 ulegała zmianie. Istniały tendencje zwykłe oraz malejące oraz zwiększona aktywność ze strony podmiotów uprawnionych. Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego składane są w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym. Poniżej zaprezentowano analizę składanych wniosków w poszczególnych latach, do całości złożonych wniosków w latach 2012-2019. Dane przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Liczba składanych wniosków przez podmioty uprawnione w poszczególnych latach w stosunku do całości złożonych wniosków w latach 2012-2019

Podmioty składające wnioski o SDE	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	Razem
Razem	1425	11,57	1363	11,06	1434	11,64	1371	11,13	1236	10,03	1681	13,65	1850	15,02	1959	15,90	12319
Skazany lub jego obrońca	1410	11,63	1291	10,65	1408	11,61	1360	11,22	1227	10,12	1663	13,71	1831	15,10	1935	15,96	12125
Prokurator	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0	1	50	2
Sądowy kurator zawodowy	4	44,45	2	22,2	2	22,2	1	11,1	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Dyrektor zakładu karnego	10	5,85	66	38,59	22	12,86	10	5,85	7	4,09	16	9,37	18	10,53	22	12,86	171
Inne	1	8,33	4	33,34	2	16,67	0	0	2	16,67	1	8,33	1	8,33	1	8,33	12

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2019 wynosi 15,9% procent w stosunku do całości. Kolejno w 2018 gdzie liczba złożonych wniosków wynosiła 15,2%. całości złożonych wniosków na przestrzeni lat 2012-2019. Liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożona w 2017 roku wynosiła 13,65% procent wszystkich złożonych wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najmniejsza liczba złożonych wniosków była w 2016 i stanowiła 10,03% całości. W pozostałych latach wartości pozostawały zbliżone, w 2012 liczba złożonych wniosków wynosiła 11,57% całości, kolejno w roku 2013 wyniosła 11,06%. złożonych wniosków, 2014 roku liczba ta wyniosła 11,64% złożonych wniosków oraz w 2015 zostało wniesionych 11, 13% wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w stosunku do całości złożonych wniosków w latach 2012-2019.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona w latach 2018 oraz 2019 i łącznie wyniosła 31,1% w stosunku do całości.

Jednym z podmiotów który jest uprawniony do składania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest skazany i obrońca.

Z przedstawionych danych wynika, że liczba składanych wniosków przez skazanego lub obrońcę, która została złożona w 2019 roku wynosiła 15,96% złożonych wniosków w stosunku do całości. W 2018, złożonych wniosków przez skazanego lub obrońcę było 15,10% w stosunku do całości. Kolejno w 2017 roku liczba złożonych wniosków wynosiła 13,71% w stosunku do całości. W 2016 było wniesionych wniosków przez skazanego lub obrońcę 10,12% wniosków w stosunku do całości. Natomiast w 2013 roku złożonych wniosków przez skazanego lub obrońcę było 10,65%, w stosunku do całości. Zbliżone wyniki są w latach 2012, złożonych wniosków było 11,63%-całości. kolejno w 2014 roku wniosków złożono 11,61% oraz w 2015 roku. gdzie złożonych wniosków przez obrońcę lub skazanego było 11,22%-w stosunku do całości wniesionych wniosków.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego została złożona przez skazanego lub obrońcę i największa była na przestrzeni

2017-2019, łącznie wyniosła 44,50 % w stosunku do całości. Kolejnym podmiotem uprawnionym do składania wniosków są prokuratorzy

Z przedstawionych danych wynika, że wnioski złożone przez prokuratorów w 2017r. były w liczbie 50% całości złożonych wniosków oraz w 2019 roku również 50%-całości wniosków wniesionych przez ten podmiot. Prokuratorzy na przestrzeni lat 2012 -2019 wykazywali się małą aktywnością w składanych wnioskach o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wnioski zostały złożone jedynie 2017 roku oraz w 2019, co stanowiło 100% złożonych wniosków przez prokuratorów.

Kolejnym podmiotem uprawnionym do składania wniosków pozostawali kuratorzy sądowi. Analizowano liczbę składanych wniosków przez kuratorów sądowych na przestrzeni lat 2012-2019. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej. Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych w roku 2012 była w liczbie 44,5%wniesionych wniosków w stosunku do całości wniesionych wniosków. W latach 2013 i 2014 wniesiono ze strony kuratorów sądowych po 22, 2%wniosków w stosunku do całości wystosowanych wniosków ze strony środowiska kuratorskiego. W 2015 roku został wniesionych 11, 1% wniosków w stosunku do całości.

Sądowy kurator na przestrzeni lat 2012-2019 złożył stosunkowo mało wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. W latach 2017 - 2019 kuratorzy nie wniesli żadnych wniosków. Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków złożona przez kuratorów sądowych była w 2012 roku i wyniosła 44,5% wniesionych wniosków do całości wniosków wystosowanych przez ten podmiot.

Kolejnym podmiotem uprawnionym do składania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są dyrektorzy zakładów karnych. Dane prezentowane są w tabeli powyżej.

Dyrektorzy zakładów karnych złożyli wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2013 roku - 38,59% wniosków w stosunku do całości wystosowanych wniosków przez ten podmiot. Kolejno w latach 2014 i 2019 -dyrektorzy wniesli po 12,86%wniosków o odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w stosunku do całości. Zbliżona liczba wniosków była w latach 2017 i 2018. W roku 2018 wniesiono ze strony zakładów 10,53% wniosków, w roku 2017 zostało wniesionych 9,37% wniosków. W latach 2012 i 2015 wniesiono po 5,85%wniosków w stosunku do całości. Najmniejsza liczba wniosków została wniesiona w 2016 roku. bo 4,09% w stosunku do całości wniesionych wniosków ze strony dyrektorów zakładów karnych.

Dyrektorzy zakładów karnych pozostający we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach wykazywali aktywność w składanych wnioskach o odbywanie kary pozbawienia

wolności w systemie dozoru elektronicznego przez skazanych. Największą aktywność w składanych wnioskach, dyrektorzy przejawiali w 2013 roku, gdzie złożono 38,59% wniosków w stosunku do całości.

Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego składane są również przez inne podmioty. Po 16,67% zostało wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego w roku 2014 i 2016 roku. W 2013 roku liczba wniesionych wniosków przez inne podmioty wyniosła 33,34% złożonych wniosków przez inne podmioty. Po 8,33% zostało wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego w roku 2012 oraz w latach 2017-2019.

Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków złożona przez inne podmioty była w 2013 roku i wyniosła 33,34 % w stosunku do całości wniesionych wniosków.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że liczba składanych wniosków przez podmioty do tego uprawnione ulegała zmianie na przestrzeni lat 2012-2019. Z zaprezentowanych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w latach 2018 oraz 2019 i łącznie wyniosła 31,1% w stosunku do całości. Podmioty uprawnione do składania wniosków wykazywały różną aktywność na przestrzeni lat 2012-2019. Największa część składanych wniosków na przestrzeni lat 2012-2019, była składana przez skazanego lub jego obrońcę, szczególnie w latach 2017-2019 i łącznie wyniosła 44,50 % w stosunku do całości. Kolejną aktywnością w składanych wnioskach o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wykazywali się dyrektorzy zakładów karnych. Szczególna aktywność w składanych wnioskach przez dyrektorów zakładów karnych była w 2013 roku, gdzie złożono 38,59% wniosków w stosunku do całości. Mniejszą aktywnością w składanych wnioskach o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wykazywali się kuratorzy sądowi. Z zaprezentowanych danych wynika, że największa liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych była w 2012 roku i wyniosła 44,5% wniesionych wniosków do całości wniosków wystosowanych przez kuratorów sądowych. Na przestrzeni lat 2012-2019 najmniejsza ilość składanych wniosków była składana przez prokuratorów o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wnioski przez prokuratorów zostały złożone jedynie 2017 roku oraz w 2019, co stanowiło 100% wystosowanych wniosków przez prokuratorów. Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego składane były również przez inne

podmioty w latach 2012-2019. Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków złożona przez inne podmioty w Systemie Dozoru Elektronicznego była złożona w 2013 roku i wyniosła 33,34 % w stosunku do całości wniesionych wniosków.

Kolejnym istotnym zagadnieniem dla wskazania efektywności realizacji kary pozbawiania wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w latach 2012-2019 jest przedstawienie jak kształtował się ruch wniosków o udzielenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach. Aby mieć pełny obraz działań Sądu Okręgowego w Katowicach Wydziału Penitencjarnego za lata 2012-2019, wskazano na ilość wniosków nie rozpatrzonych za poprzedni rok, kolejno jaki był wpływ wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w danym roku, jak była liczba spraw rozpatrzonych i jaka pozostałość istniała na koniec danego roku kalendarzowego. Analizując poszczególne lata należy wziąć pod uwagę, że we wpływie wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności, wyróżniono liczbę spraw przekazanych z innych sądów oraz wnioski wniesione- dotyczące zastępczych kar pozbawienia wolności. Natomiast przy sprawach rozpatrzonych wzięto pod uwagę wnioski uwzględnione, nie uwzględnione, wnioski pozostające bez rozpoznania z powodu braku warunków technicznych oraz wnioski z brakami formalnymi w terminie, wnioski umorzone, wnioski rozpatrzone w inny sposób oraz liczbę spraw przekazanych do innych sądów. Dane zaprezentowano w tabeli nr 5.

Tabela 5. Ruch wniosków w ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego w Katowicach o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019

	Wnioski o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		Razem
			%		%		%		%		%		%		%		%	
	Nie rozpatrzone	8	0,69	184	15,80	154	13,23	142	12,20	58	4,98	194	16,67	252	21,65	172	14,78	1164
Wpływ	Razem	1425	11,57	1363	11,06	1434	11,64	1371	11,13	1236	10,03	1681	13,65	1850	15,02	1959	15,90	12319
	Przekazane z innych sądów	117	10,75	146	13,42	128	11,76	83	7,63	88	8,09	212	19,49	151	13,88	163	14,98	1088
	Dotyczące zastępczej kary	232	9,89	176	7,50	261	11,13	260	11,08	238	10,15	320	13,64	375	15,98	484	20,63	2346
Rozpatrzone	Razem	1249	10,28	1393	11,47	1446	11,90	1445	11,90	1100	9,05	1623	13,36	1929	15,88	1963	16,16	12148
	Uwzględniono	337	8,21	499	12,15	576	14,03	484	11,78	361	8,79	565	13,75	667	16,24	618	15,05	4107
	Nie uwzględniono	179	7,36	166	6,82	174	7,15	232	9,54	231	9,49	390	16,03	453	18,62	608	24,99	2433
	Bez rozpoznania z powodu braku	154	19,32	134	16,81	70	8,78	36	4,56	37	4,64	102	12,80	143	17,94	121	15,18	797

	warunków technicznych																	
	Braki formalne w terminie	69	19,77	41	11,75	56	16,04	31	8,88	27	7,74	43	12,32	61	17,48	21	6,02	349
	Umorzono razem	255	11,14	286	12,50	343	14,98	411	17,96	226	9,87	261	11,40	271	11,84	236	10,31	2289
	Umorzono cofnięcie wniosku	88	20,75	72	16,98	59	13,92	42	9,91	23	5,42	49	11,56	44	10,38	47	11,08	424
	Inne	167	8,95	214	11,48	284	15,23	369	19,79	203	10,88	212	11,37	227	12,17	189	10,13	1865
	Przekazano innemu sądowi	24	1,32	249	13,66	214	11,73	238	13,06	199	10,92	241	13,22	316	17,33	342	18,76	1823
	Pozostałość	184	11,88	154	9,94	366	23,63	58	3,74	194	12,52	252	16,27	173	11,17	168	10,85	1549

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że liczba wniosków nie rozpatrzonych z poprzedniego okresu o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach wynosiła w roku 2018- 21,65% wszystkich wniosków nie rozpatrzonych za lata 2012-2019. W 2019 roku liczba nie rozpatrzonych wniosków wyniosła 14,78 % - do ogółu, zaś w 2017 liczba ta wynosiła 16,67 % w stosunku do całości spraw nie rozpatrzonych. W 2013 roku również liczba spraw nie rozpatrzonych stanowiła 15,80 % wszystkich wniosków nie rozpatrzonych za lata 2012-2019. W latach 2014-2015 wyniki pozostawały zbliżone. W 2014 liczba ta wynosiła 13,23 %-ogółu. a w 2015 roku -12,20 % w stosunku do ogółu nie rozpatrzonych wniosków za lata 2012-2019. Kolejno w 2012 roku liczba wniosków nie rozpatrzonych wyniosła 0,69 % wniosków do całości. Natomiast w 2016 roku liczba nie rozpatrzonych wniosków stanowiła 4,98 % całości wniosków nie rozpatrzonych za lata 2012-2019.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że największa liczba wniosków nie rozpatrzonych o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach za lata 2012-2019 była w roku 2013, 2017 oraz 2018 i wynosiła łącznie 54,21% w stosunku do ogółu nie rozpatrzonych wniosków. Najmniejsza liczba nie rozpatrzonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w 2012 roku i w 2016 roku, łącznie wynosiła 5,67% wniosków nie rozpatrzonych do całości.

Kolejno analizie poddano wpływ wniosków o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

Liczba wniosków na wpływie o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wyniosła w 2019 roku 15,90% procent całości. W 2018 roku wpływ wniosków o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosił 15,02 % całości złożonych wniosków. W 2017 roku liczba wniosków na wpływie wynosiła 13,65% w stosunku do wszystkich wniesionych wniosków na przestrzeni lat 2012-2019. Zbliżone wyniki wniesionych wniosków były w roku 2012 oraz 2014. W 2012 roku liczba wniosków na wpływie wynosiła 11,57 % całości, natomiast w 2014 roku liczba ta wynosiła 11,64% w stosunku do całości na wpływie w latach 2012-2019. Zbieżne wyniki wniesionych wniosków były w roku 2013 oraz 2015. W 2015 roku liczba wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie

kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 11,13 %) z całości wniosków na wpływie za lata 2012-2019. W 2013 roku liczba wniosków na wpływie wynosiła 11,06 % całości. W 2016 roku liczba spraw na wpływie wynosiła 10,03% całości.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków na wpływie o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach za lata 2012-2019, była w latach 2017 -2019 i łącznie wynosiła 44,57% spraw w stosunku do całości. Najmniejsza liczba wniosków o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego na wpływie na przestrzeni lat 2012-2019 była w roku 2013 oraz 2016 i wynosiła 21,09% w stosunku do całości wniosków na wpływie.

Wśród wszystkich wniesionych wniosków były sprawy, które były przekazane z innych sądów. W 2017. gdzie liczba takich wniosków przekazanych z innych Sądów wynosiła 19,49% całości spraw przekazanych z innych Sądów. Kolejno w 2019 roku liczba wniosków z innych sądów wynosiła 14,98 % całości, w 2018 roku liczba ta wynosiła 13,88% wniosków z innych Sądów w stosunku do wszystkich spraw tego typu. Kolejno w 2013 roku. liczba ta wynosiła 13,42 %-całości. Zbliżone wyniki są w roku 2012 oraz w 2014 roku dotyczące przekazanych wniosków z innych Sądów o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. W 2014 roku liczba przekazanych wniosków wynosiła 11,76%-całości, a w 2012 roku liczba ta wynosiła 10,75 %-całości przekazanych wniosków z innych Sądów. W roku 2016 liczba przekazanych wniosków z innych Sądów wyniosła 8,09 % całości, a w 2015 roku liczba tych wniosków wyniosła 7,63 % całości przekazanych wniosków z innych Sądów.

Na podstawie prezentowanych danych można wnioskować, że największa liczba przekazywanych wniosków z innych Sądów o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających w ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego w Katowicach Wydziału Penitencjarnego na przestrzeni lat 2012-2019 była od 2017 do 2019 roku oraz w 2013 roku i łącznie wynosiła 61,77% całości. Najmniejsza liczba przekazanych wniosków z innych Sądów pozostawała w latach 2015-2016 i wynosiła 15,72% wniosków z innych Sądów o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających w ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego w Katowicach Wydziału Penitencjarnego na przestrzeni lat 2012-2019.

Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dotyczą zarówno kary pozbawienia wolności, jak i zastępczej kary pozbawienia wolności. W ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego wpływ wniosków o udzielenie zgody na odbycie w Systemie Dozoru Elektronicznego zastępczej kary pozbawienia wolności. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

W 2019 liczba wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbycie w Systemie Dozoru Elektronicznego zastępczej kary pozbawienia wolności wynosiła 20,63 %-całości tego typu spraw W 2018 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbycie w Systemie Dozoru Elektronicznego zastępczej kary pozbawienia wolności ta wyniosła 15,98% całości wniosków wniesionych do rozpatrzenia. W 2017 roku liczba składanych wniosków o możliwość odbywania zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 13,64%-całości składanych wniosków. W 2014 liczba złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności w wyniosła 11,13% całości W 2015 roku liczba tego rodzaju wniosków wyniosła 11,08%-całości wniosków o udzielenie zgody na odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. W 2016 roku było złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie zastępczej kary w Systemie Dozoru Elektronicznego było 10,15%-całości złożonych wniosków tego rodzaju. Kolejno w 2012 roku liczba wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,89% w stosunku do całości wniesionych wniosków tego rodzaju. W 2013 roku liczba wniosków wniesionych o udzielenie zgody na odbywanie zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 7,50 % -całości, wniesionych wniosków tego rodzaju.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była wniesiona w Sądzie Okręgowym w Katowicach, Wydziale Penitencjarnym w latach 2017-2019 i łącznie wynosiła 50,25% całości wniesionych wniosków tego rodzaju. Najmniejsza liczba wniesionych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie zastępczej kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była wniesiona w Sądzie Okręgowym w Katowicach, Wydziale Penitencjarnym w latach 2012-2013 i wynosiła 17,39% wszystkich wniesionych wniosków.

Składane wnioski przez podmioty uprawnione były uwzględniane, nie uwzględniane, pozostawały bez rozpoznania z powodu braku warunków technicznych, braku spełniania warunków formalnych w określonym terminie, umarzane, umarzane z powodu cofnięcia

wniosku, zakańczane w inny sposób, przekazywane do innych Sądów. Zaprezentowano ogólną liczbę rozpatrzonych wniosków w latach 2012-2019. Dane zaprezentowane pozostają w tabeli 4.

W 2019 roku liczba rozpatrzonych wniosków w stosunku do całości wynosiła 16,16%. Kolejno w 2018 roku liczba rozpatrzonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 15,88% ogółu, Kolejno w 2017 roku liczba rozpatrzonych wniosków do ogółu wynosiła 13,36% wszystkich wniosków rozpatrzonych za lata 2012-2019. Zbliżone wyniki rozpatrzonych wniosków były w latach 2013-2015 w stosunku do ogółu. W 2013 roku liczba wniosków rozpatrzonych wynosiła 11,47% całości. natomiast w latach 2014-2015 liczba wniosków rozpatrzonych wynosiła po 11,90% w stosunku do ogółu. W 2012 roku liczba wniosków rozpatrzonych wynosiła 10,28% ogółu. Natomiast w 2016 roku liczba rozpatrzonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 9,05% wszystkich wniosków rozpatrzonych.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba rozpatrzonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego miała miejsce w latach 2017-2019 roku i łącznie wynosiła 45,40% wszystkich wniosków. Najmniejsza liczba wniosków rozpatrzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności miała miejsce w 2012 roku i 2016 roku i wynosiła 19,33% wszystkich wniosków rozpatrzonych.

Kolejno zwrócono uwagę na wnioski, które były uwzględnione na przestrzeni lata 2012-2019. Dane przedstawiono w tabeli powyżej. W 2018 roku liczba wniosków uwzględnionych wynosiła 16,24% w stosunku do wszystkich wniosków uwzględnionych.. W 2019 liczba wniosków uwzględnionych wynosiła 15,05%- ogółu. W 2017 roku liczba wniosków uwzględnionych wyniosła 13,75%. W 2014 roku liczba wniosków uwzględnionych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 14,03%. Natomiast w 2013 roku liczba wniosków uwzględnionych wynosiła 12,15% wszystkich wniosków. W 2015 roku liczba wniosków uwzględnionych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 11,78% wszystkich wniosków. Zbliżone wyniki pozostawały w 2012 roku i w 2016 roku. W 2012 roku liczba wniosków uwzględnionych w stosunku do całości wynosiła 8,21% wszystkich wniosków uwzględnionych. Natomiast w 2016 roku liczba wniosków uwzględnionych do całości wynosiła 8,79%.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba uwzględnionych wniosków w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach pozostawała w latach 2017-2019 i łącznie wynosiła 45,04% wszystkich wniosków uwzględnionych. Najmniejsza liczba wniosków uwzględnionych była w roku 2012 i 2016, wyniosła 17% wszystkich wniosków uwzględnionych.

Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego mogą być również nie uwzględnione. Poddano analizie liczbę wniosków nie uwzględnionych w latach 2012-2019, które zostały przez Sąd Okręgowy rozpatrzone, ale nie uwzględnione. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

W 2019 roku liczba wniosków nie uwzględnionych w stosunku do całości wniosków wynosiła 24,99%. Kolejno w 2018 roku liczba wniosków nie uwzględnionych wyniosła 18,62%. Kolejno w 2017 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 16,03%. Zbliżone wyniki wniosków nie uwzględnionych pozostawały w latach 2015-2016. W 2015 roku liczba wniosków nie uwzględnionych wyniosła 9,54% całości, a w 2016 roku- 9,49% całości. W latach 2012-2014 liczba wniosków nie uwzględnionych również pozostawała zbliżona. W 2012 roku liczba wniosków nie uwzględnionych wyniosła 7,36% wszystkich wniosków nie uwzględnionych. W 2014 roku liczba wniosków nie uwzględnionych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności wyniosła 7,15% wszystkich wniosków. W 2013 roku liczba wniosków nie uwzględnionych wynosiła 6,82% ogółu.

Z przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków nie uwzględnionych, a rozpatrzonych przez Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny miała miejsce w latach 2017-2019 i wynosił łącznie 59,64%. Natomiast na przestrzeni lat 2012-2016 liczba wniosków nie uwzględnionych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 40,36% wszystkich wniosków nie uwzględnionych.

Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny udzielając zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego bierze pod uwagę spełnienie warunków technicznych. Warunki techniczne to przede wszystkim energia w miejscu pobytu skazanego, poziom sygnału oraz w miejscu zamieszkania- toaleta. Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności, które pozostawały bez rozpoznania w 2012 roku wynosiły 19,32% w stosunku do ogółu wniosków nie rozpoznanych z tego powodu. W 2013 roku liczba wniosków nie rozpoznanych z powodu braku spełnienia warunków technicznych wynosiła 16,81% w stosunku do ogółu tego typu wniosków. Kolejno liczba wniosków nie

rozpoznanych o udzielnie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności z powodu braków warunków formalnych w 2018 roku wynosiła 17,94%. Natomiast w 2013 roku liczba wniosków nie rozpoznanych z powodu braku warunków technicznych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 16,81% wszystkich wniosków tego rodzaju. W 2019 roku liczba wniosków, które pozostały bez rozpoznania z powodu braku spełniania warunków formalnych wyniosła 15,18% wszystkich wniosków tego typu. W 2017 roku liczba tego typu wniosków wynosiła 12,80% wszystkich wniosków. W 2014 roku liczba wniosków, które pozostały bez rozpoznania z powodu braku spełniania warunków technicznych wyniosła 8,78% wszystkich wniosków. W latach 2015-2016 liczba wniosków pozostających bez rozpoznania z powodu braku spełniania warunków technicznych była zbliżona. W 2015 roku liczba tego typu wniosków wynosiła 4,56% w stosunku do ogółu, natomiast w 2016 roku liczba takich wniosków wynosiła 4,64% w stosunku do ogółu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków pozostających bez rozpoznania o udzielenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach pozostawała w latach 2012-2013 oraz w latach 2018-2019 i łącznie wynosiła 69,25% wszystkich tego typu wniosków. Natomiast w 2014-2017 liczba wniosków pozostających bez rozpoznania z powodu braku spełniania warunków technicznych wynosiła 30,75% wszystkich wniosków tego typu.

Wnioski o udzielnie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą pozostawać bez rozpoznania z powodu nie uzupełnienia braków formalnych w terminie. Wydział Penitencjarny może zwrócić się do skazanego o uzupełnienie wymaganych dokumentów do rozpatrzenia wniosku tj. wniosku o udzielenie zgody na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz zgody osób wspólnie zamieszkujących ze skazanym, mogą być wymagane również inne dokumenty do podjęcia decyzji przez Sąd. Analizowano dane dotyczące braku rozpoznania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności przez skazanego z powodu nie uzupełnienia braków formalnych w terminie w latach 2012-2019 w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach. Dane przedstawia tabela powyżej.

Z przedstawionych danych wynika, że liczba wniosków, które były nie rozpoznane w Wydziale Penitencjarnym w powodu braków formalnych w terminie, wynosiła w 2012 roku 19,77% w stosunku do ogółu. Kolejno w 2014 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego z brakami formalnymi nie uzupełnionymi w terminie wynosiła 16,04% ogółu tego typu wniosków.

W 2018 roku liczba wniosków z brakami formalnymi nie uzupełnionymi w terminie wyniosła 17,48%. Natomiast liczba wniosków tego typu w 2017 roku wynosiła 12,32% wszystkich wniosków tego typu. W 2013 roku liczba wniosków z brakami formalnymi nie uzupełnionymi w terminie wynosiła 11,75%. W 2015 roku liczba tego typu wniosków wynosiła 8,88%. W 2016 roku liczba wniosków, które były nie rozpoznane w Wydziale Penitencjarnym w powodu braków formalnych w terminie wynosiła 7,74%. Natomiast w 2019 roku liczba tego typu w brakami formalnymi, które miały być uzupełnione w terminie wynosiła 6,02% wszystkich wniosków tego typu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków, które były nie rozpoznane w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach w powodu braków formalnych w terminie była w roku 2012, 2014 i 2018, wynosiła 53,29% w stosunku do ogółu. Najmniejsza liczba wniosków z brakami formalnymi nie uzupełnionymi w terminie była w 2015 i w 2019 roku, wynosiła łącznie 14,90% wszystkich tego typu wniosków.

Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach były umarzane, co było równoznaczne z faktem, że skazanemu nie udzielono zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Analizowano dane dotyczące liczby wniosków umorzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach w latach 2012-2019. Wyniki zostały zaprezentowane w tabeli powyżej.

Liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która została umorzona w 2015 roku wyniosła 17,96% wszystkich wniosków tego typu. W 2014 roku liczba wniosków umorzonych wyniosła 14,98% wszystkich wniosków. W 2013 roku liczba wniosków umorzonych wyniosła 12, 50% ogółu. Zbliżone wyniki odnośnie wniosków umorzonych, dotyczących udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie Dozoru Elektronicznego były w latach 2012 oraz w latach 2017-2019. Liczba wniosków umorzonych w 2012 roku wyniosła 11, 14% ogółu. W 2017 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która została umorzona wynosiła 11,40% ogółu. Kolejno w 2018 roku liczba wniosków umorzonych wyniosła 11,84% ogółu. a w 2019 roku liczba ta wynosiła 10,31% wszystkich wniosków. W 2016 roku liczba wniosków umorzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,87% całości tego typu wniosków.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która została umorzona była w latach 2013-2015 i wynosiła łącznie 45,44% wszystkich wniosków tego typu. Najmniejsza liczba wniosków umorzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w 2016 roku i wyniosła 9,87% całości tego typu wniosków.

Wnioski o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były umarzane w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach z powodu cofnięcia wniosku. Poddano analizie liczbę umarzanych spraw z powodu cofnięcia wniosku w latach 2012-2019 w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach. Dane dotyczące umarzanych spraw z powodu cofnięcia wniosku o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zaprezentowano w tabeli powyżej.

Liczba wniosków umorzonych z powodu ich cofnięcia o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach wynosiła w 2012 roku 20,75% ogółu. W 2013 roku liczba wniosków umorzonych z powodu ich cofnięcia wyniosła 16,98% ogółu. Kolejno w 2014 roku liczba spraw umorzonych w zakresie udzielenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2014 roku wyniosła 13,92 wszystkich spraw. Zbliżone wyniki umarzanych spraw z powodu ich cofnięcia były w latach 2017-2019. W 2017 roku liczba spraw umorzonych z powodu cofnięcia wniosku wyniosła 11,56% wszystkich wniosków, W 2019 roku liczba spraw umorzonych z powodu ich cofnięcia 11,08% wszystkich tego typu wniosków. W 2018 roku liczba wniosków, które zostały umarzone z powodu ich cofnięcia wyniosła 10,38% wszystkich wniosków tego typu. W 2015 roku liczba wniosków, która została umorzona z powodu ich cofnięcia wyniosła 9,91%ogółu. Natomiast liczba wniosków umorzonych z powodu ich cofnięcia w 2016 roku wyniosła 5,42% wszystkich wniosków tego typu.

Z analizy danych wynika, że największa liczba wniosków umorzonych z powodu ich cofnięcia o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach była w latach 2012-2014 i wynosiła 51,65% wszystkich wniosków tego typu. Najmniejsza liczba wniosków umorzonych z powodu ich cofnięcia o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego

w Katowicach była w latach 2015 -2016 i wynosiła 15,33% wszystkich wniosków tego rodzaju wniosków.

Rozpatrzenie wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności może być inne, sprawa może być załatwiona w inny sposób. Zostały zanalizowane dane dotyczące załatwienia wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w inny sposób w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym w latach 2012-2019. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

Na podstawie zebranych danych liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwionych w inny sposób, wynosiła w 2015 roku 19,79% wszystkich spraw tego rodzaju spraw. W 2014 roku liczba spraw rozpatrzona w inny sposób wyniosła 15,23% do ogółu. W 2018 roku liczba takich spraw wynosiła 12,17% ogółu. W 2013 roku liczba spraw o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwionych w inny sposób wynosiła 11,48% wszystkich spraw tego rodzaju. Zbliżone wyniki spraw załatwionych w inny sposób o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były w latach 2016-2017 i w 2019 roku. W 2016 roku liczba spraw rozpatrzonych, załatwionych w inny sposób wynosiła 10,88% ogółu. W 2017 roku liczba ta wynosiła 11,37% wszystkich spraw. Natomiast w 2019 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwiona w inny sposób wyniosła 10,13% ogółu. W 2012 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwiona w inny sposób, wyniosła 8,95% ogółu tego rodzaju spraw.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwiona w inny sposób w Wydziale Penitencjarnym w Sądzie Okręgowym w Katowicach była w latach 2014-2015 i 2018, wyniosła 14,79% ogółu tego typu spraw. Najmniejsza liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego załatwiona w inny sposób w Wydziale Penitencjarnym w Sądzie Okręgowym w Katowicach była w 2012 roku i wyniosła 8,95% ogółu.

Wnioski rozpatrzone o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach były przekazywane, celem dalszego wykonania do innych Sądów. Zanalizowano dane dotyczące przekazywania wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia

wolności do innych Sądów z Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach za lata 2012-2019. Dane dotyczące przekazywanych wniosków zaprezentowano w tabeli powyżej.

Liczba wniosków rozpatrzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która była przekazana, celem dalszego wykonania do innych Sądów w 2019 roku wynosiła 18,76% wszystkich spraw tego rodzaju. Liczba spraw przekazana do innych Sądów. Liczba spraw przekazanych w 2018 roku do innych Sądów wynosiła 17,33% ogółu. Zbliżone wyniki odnośnie przekazywanych spraw do innych Sądów były w roku 2013, w roku 2015 oraz 2017 roku. Liczba spraw przekazanych w 2013 roku do innych Sądów wynosiła 13,66% ogółu. W 2015 roku liczba przekazywanych spraw do innych Sądów wyniosła 13,06% ogółu. Natomiast w 2017 roku liczba spraw przekazywanych do innych Sądów to - 13,22% ogółu. W 2014 roku liczba spraw o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przekazywanych do innych Sądów wynosiła 11,73% ogółu tego rodzaju spraw. W 2016 roku liczba tego typu spraw wynosiła 10,92% ogółu wszystkich spraw tego rodzaju. W 2012 roku liczba wniosków rozpatrzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która była przekazana do innych Sądów wynosiła 1,32% ogółu wszystkich spraw tego rodzaju.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków rozpatrzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która była przekazana, celem dalszego wykonania do innych Sądów była w latach 2018-2019 i łącznie wynosiła 36,09% wszystkich spraw tego rodzaju. Najmniejsza liczba wniosków rozpatrzonych o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach, która była przekazana do innych Sądów, celem dalszego wykonania - była w 2012 roku i wynosiła 1,32 % całości.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego za dany rok pozostaje liczba spraw, która stanowi pozostałość. Liczba spraw pozostałych wynika ze spraw, które są na początku danego oraz wpływu spraw w danym roku odjąć sprawy zakończone. Zanalizowano sprawy pozostałe za dany rok w Wydziale Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Katowicach za lata 2012-2019. Dane przedstawia tabela powyżej.

Liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostałych w Sądzie Okręgowym w Wydziale

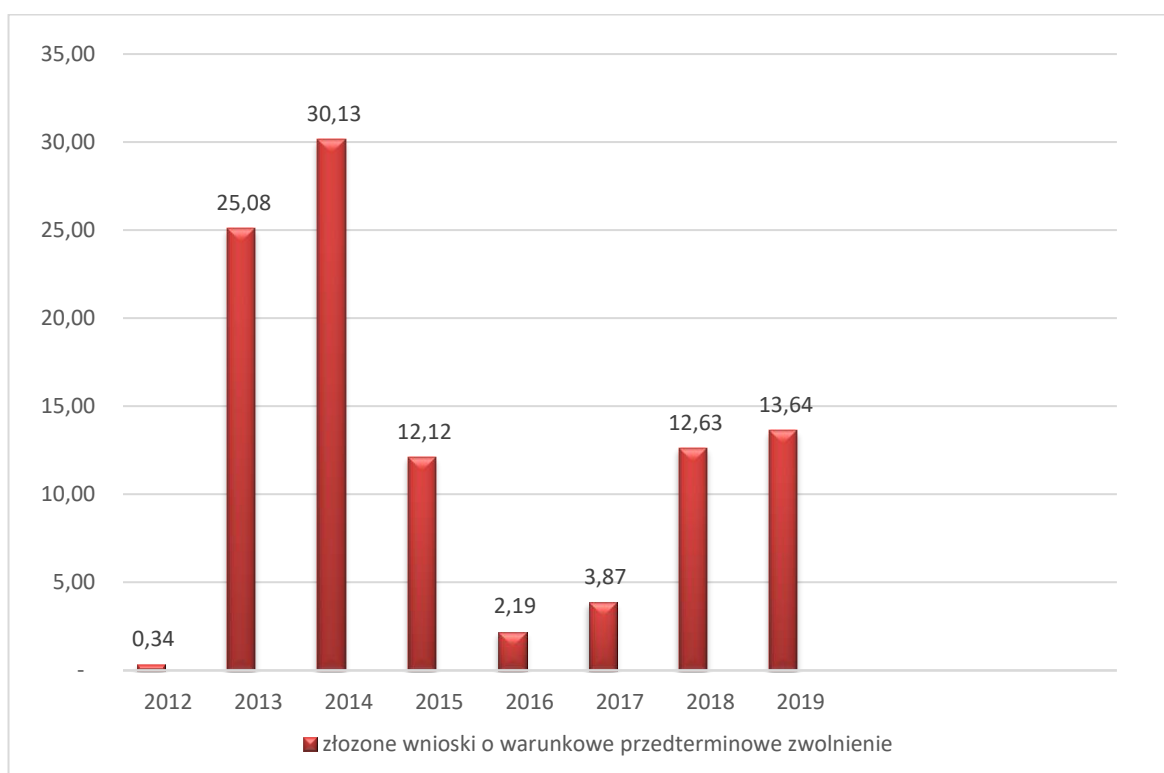
Penitencjarnym w Katowicach za 2014 rok wynosiła 23,63% ogółu. W 2017 roku pozostałość na ostatni dzień okresu sprawozdawczego wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 16,27% do ogółu. W 2016 roku pozostałość na ostatni dzień okresu sprawozdawczego wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego stanowiła 12,52% wszystkich spraw tego rodzaju. Zbliżone wyniki dotyczące pozostałości na ostatni dzień okresu sprawozdawczego były w 2012 roku oraz w latach 2018 -2019. Liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostałych w Sądzie Okręgowym w Wydziale Penitencjarnym w Katowicach za 2012 rok wynosiła 11,88% ogółu. W roku 2018 liczba spraw na ostatni dzień okresu sprawozdawczego wynosiła 11,17% ogółu. Natomiast za 2019 rok pozostałość wynosiła 10,85% ogółu wszystkich spraw tego rodzaju. W 2013 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na pozostałości wynosiła 9,94% ogółu. W 2015 roku liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego na pozostałości wynosiła 3,74% ogółu wszystkich spraw tego rodzaju.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostałych na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w Sądzie Okręgowym w Wydziale Penitencjarnym w Katowicach była w roku 2014 i w 2017 roku i wynosiła 39,90% ogółu pozostałości wniosków za lata 2012-2019. Natomiast najmniejsza liczba wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostałych na ostatni dzień okresu sprawozdawczego w Sądzie Okręgowym w Wydziale Penitencjarnym w Katowicach była w roku 2015 i wynosiła 3,74% ogółu pozostałości wniosków za lata 2012-2019.

Skazany odbywający karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma prawo ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie. Umocowanie prawne do udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary w Systemie Dozoru Elektronicznego daje art. 43ln kodeksu karnego wykonawczego. Właściwym do udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny, właściwy dla miejsca odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanego oraz Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny właściwy dla miejsca pobytu skazanego. Uprawnionym do złożenia wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie

może być skazany, jego obrońca, kurator sądowy. W przypadku udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, Sąd uchyla zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Analizowano liczbę złożonych wniosków o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym. Dane zaprezentowano na wykresie 190.

Wykres 190. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym N=594

Źródło :Opracowanie własne

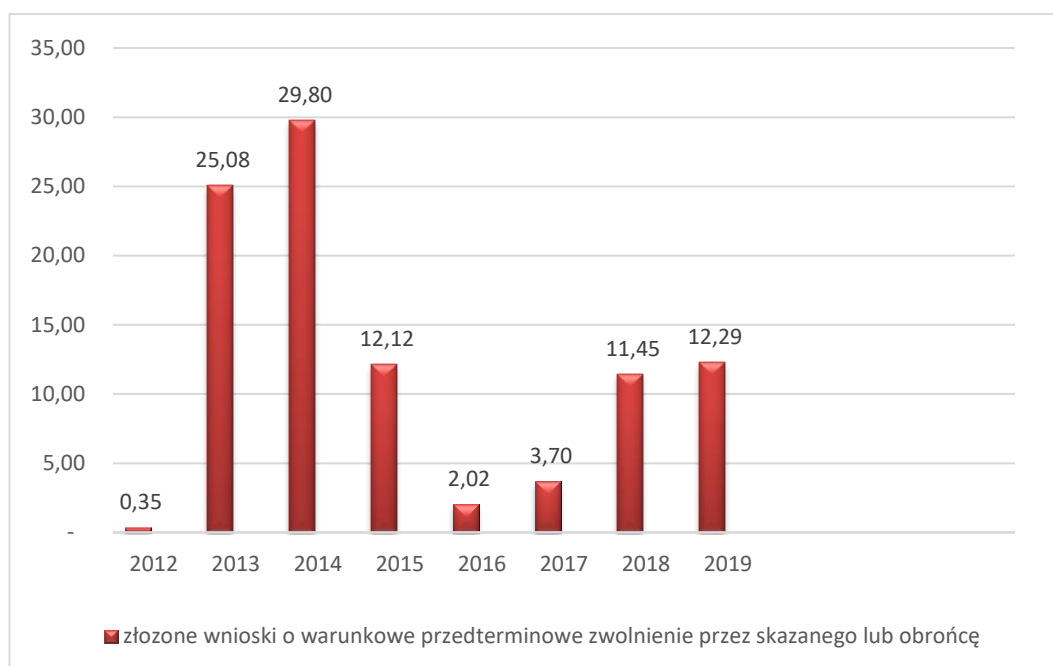
Na podstawie przedstawionych danych można wnioskować, że liczba wniosków złożonych w 2014 roku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym wynosiła 30,13% wszystkich wniosków tego rodzaju. W 2013 roku liczba złożonych wniosków o warunkowe z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 25,08% wszystkich złożonych wniosków tego rodzaju. W 2019 roku liczba złożonych wniosków o udzielenie warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie

Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym wynosiła 13,64% ogółu wniosków złożonych tego rodzaju. W 2018 roku liczba wniosków złożonych o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 12,68% ogółu wniosków tego rodzaju. W 2017 roku liczba złożonych wniosków o udzielenie warunkowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 3,87% wszystkich złożonych wniosków tego rodzaju. W 2016 roku liczba wniosków złożonych o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym wynosiła 2,19% ogółu, a w 2012 roku liczba ta wynosiła 0,34% wszystkich wniosków tego rodzaju.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba wniosków złożonych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym była w latach 2013-2014 i wynosiła 55,21% ogółu. Natomiast najmniejsza liczba wniosków złożonych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym była w roku 2012 oraz w latach 2016-2017 i wynosiła 6,40 % ogółu wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Do podmiotów uprawnionych do składania wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należy skazany lub jego obrońca. Analizowano liczbę złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę. Dane prezentuje wykres 191.

Wykres 191. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę. N=575

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że liczba złożonych wniosków w 2014 roku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę wynosiła 29,80% ogółu tego typu wniosków. Liczba wniosków wystosowanych przez skazanego lub obrońcę o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wystosowanych przez skazanego lub obrońcę w 2013 roku wyniosła 25,08% wszystkich wniosków tego rodzaju. Zbliżone wyniki wystosowanych wniosków przez skazanego lub jego obrońcę o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w latach 2018-2019. W 2018 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie dozoru Elektronicznego złożonych przez skazanego lub jego obrońcę wynosiła 11,45% ogółu, natomiast w 2019 roku 12,29% wszystkich wystosowanych wniosków przez te podmioty uprawnione. Zbliżone wyniki wystosowanych wniosków przez skazanego lub jego obrońcę o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego były również w latach 2016-2017. W 2016 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożonych przez skazanego lub jego obrońcę wynosiła 2,02% ogółu, natomiast

w 2017 roku liczba ta wynosiła 3,70 % wszystkich wystosowanych wniosków przez te podmioty. Najmniejsza liczba wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożonych przez skazanego lub obrońcę była w 2012 roku i wynosiła 0,35% ogółu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę, była w latach 2013 -2014 i wynosiła 54,88% ogółu. Najmniejsza liczba złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę, była w roku 2012, 2016 i 2017 i łącznie wynosiła 6,07% wszystkich wniosków wystosowanych przez tego rodzaju podmioty.

Do podmiotów uprawnionych do składania wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego należy również kurator sądowy. Analizowano liczbę złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego. Dane prezentuje wykres 192.

Wykres 192. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego. N=19

Źródło :opracowanie własne

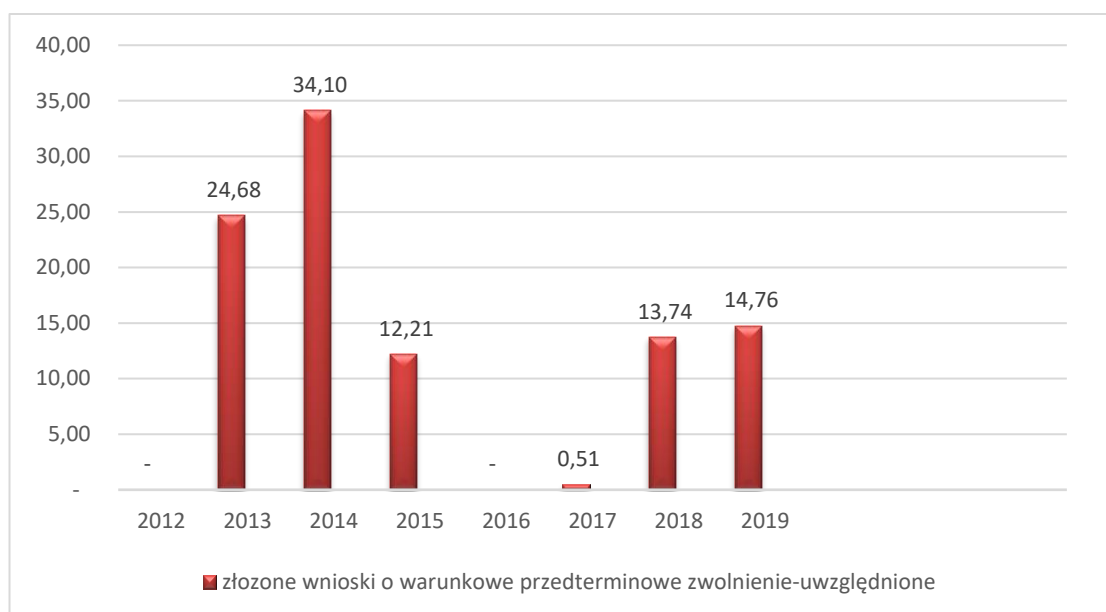
Na podstawie przedstawionych danych wynika, że liczba złożonych wniosków w 2019 roku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego wynosiła 42,11% ogółu tego typu wniosków. Liczba wniosków wystosowanych przez kuratora sądowego o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wystosowanych w 2018 roku wyniosła 36,84% wszystkich wniosków tego rodzaju. W 2014 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożonych przez kuratora sądowego wynosiła 10,58% ogółu wystosowanych wniosków tego rodzaju przez kuratora sądowego. Zbliżone wyniki wystosowanych wniosków przez kuratora sądowego o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego była w latach 2016-2017. W 2016 i 2017 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego złożonych przez kuratora sądowego wynosiła po 5,26 ogółu, wystosowanych wniosków przez te podmiot uprawniony.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego, była w latach 2018 -2019 i wynosiła 78,95% ogółu. Najmniejsza liczba złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego, była w roku 2014, 2016 i 2017, łącznie wynosiła 21,05% wszystkich wniosków wystosowanych przez tego rodzaju podmioty.

Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą być uwzględnione przez Sąd, co niesie określony skutek prawny w postaci uchylenia zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zanalizowano dane dotyczące liczby uwzględnionych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym. Dane zaprezentowano na wykresie 193.

Wykres 193. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym – uwzględnione. N=393

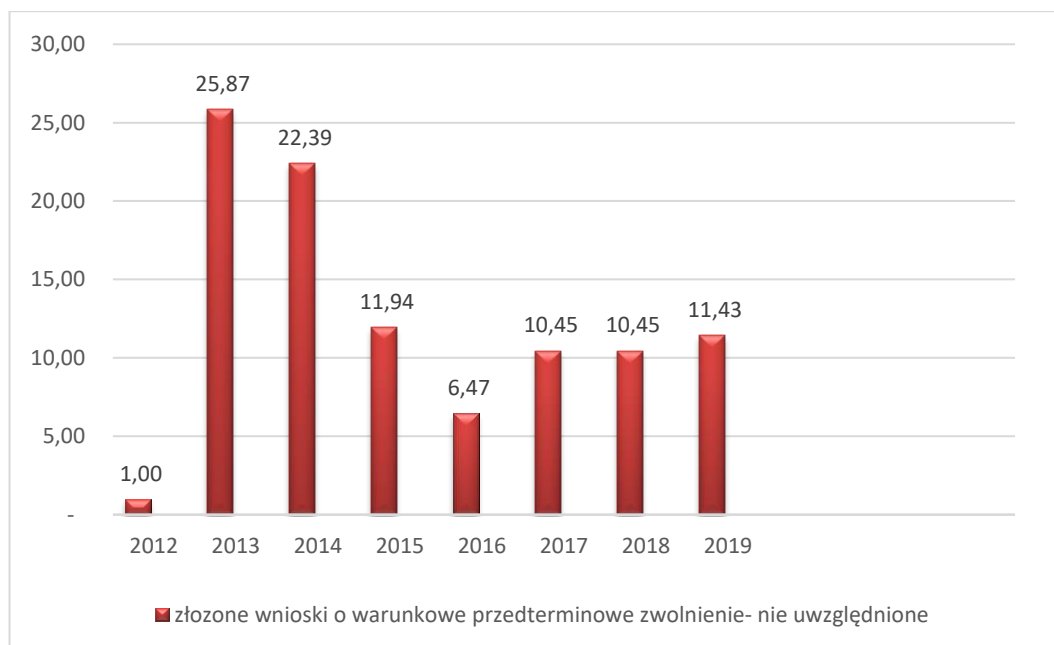
Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że liczba złożonych wniosków w 2014 roku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym, które zostały uwzględnione wynosi 34,10% ogółu tego typu wniosków. Liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, uwzględnionych przez Sąd w 2013 roku wyniosła 24,68 % wszystkich wniosków tego rodzaju. W 2019 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego- uwzględnionych przez Sąd, wyniosła 14,76% ogółu wystosowanych wniosków. Zbliżone wyniki wystosowanych wniosków z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które były uwzględnione były roku 2015 i w 2018 roku. W 2015 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które zostały uwzględnione przez Sąd wyniosła 12,21% ogółu wniosków wystosowanych. Natomiast w 2018 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które zostały uwzględnione przez Sąd wyniosła 13,74% ogółu. W 2017 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które zostały uwzględnione przez Sąd, wyniosła 0,51% ogółu wystosowanych wniosków tego rodzaju.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba złożonych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym, które zostały uwzględnione przez Sąd, miały miejsce w latach 2013 -2014 i wynosiła 58,78% ogółu. Najmniejsza liczba uwzględnionych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym przez Sąd, była w roku 2017, wynosiła 0,51% wszystkich wniosków wystosowanych tego rodzaju.

Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego mogą być nie uwzględnione przez Sąd. Zanalizowano dane dotyczących liczby wniosków nie uwzględnionych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym. Dane zaprezentowano na wykresie 194.

Wykres 194. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym – nie uwzględnione. N=201

Źródło :opracowanie własne

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że liczba złożonych wniosków nie uwzględnionych w 2013 roku o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary

pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym wynosiła 25,87% ogółu tego typu wniosków. Liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, nie uwzględnionych przez Sąd w 2014 roku wyniosła 23,39 % wszystkich wniosków tego rodzaju. W 2015 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego- nie uwzględnionych przez Sąd, wynosiła 11,94% ogółu wystosowanych wniosków. Natomiast w 2019 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego- nie uwzględnionych przez Sąd, wynosiła 11,43% ogółu wystosowanych wniosków. Zbliżone wyniki wystosowanych wniosków z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które nie były uwzględnione miały miejsce w roku 2017 i w 2018 roku. W latach 2017-2018 liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które nie zostały uwzględnione przez Sąd wyniosła po 10,45% ogółu wniosków wystosowanych. Natomiast w 2012 roku liczba wniosków o warunkowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które nie zostały uwzględnione przez Sąd wyniosła 1% ogółu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba nie uwzględnionych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym, była w latach 2013-2014 i wynosiła 48,26%ogółu. Najmniejsza liczba uwzględnionych wniosków nie uwzględnionych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Okręgowym w Katowicach w Wydziale Penitencjarnym, była w roku 2012, wynosiła 1% wszystkich wniosków wystosowanych tego rodzaju.

6.3. Skala, zakres i warunki wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej

W poszczególnych Sądach Rejonowych apelacji katowickiej realizowane są Postanowienia Sądów Okręgowych o udzieleniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Właściwość miejscowa Sądu do orzekania zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego uzależniona jest od tego czy skazany ubiega się o udzielenie takiej zgody z warunków wolnościowych, czy też z jednostki penitencjarnej. Właściwym do orzekania zgody na odbywanie kary pozbawienia

w Systemie Dozoru Elektronicznego są Sądy Okręgowe właściwe dla miejsca odbywania kary pozbawienia wolności przez skazanego, bądź dla miejsca jego pobytu. Natomiast kontrola realizacji i wykonywania kary przez skazanych kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego odbywa się w Sądach Rejonowych właściwych dla miejsca pobytu skazanego. Poddano analizie dane z ewidencji elektronicznej jednego z Sądów Rejonowych w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. Dane prezentuje tabela 6.

Tabela 6. Zestawienie spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej

Zestawienie spraw realizowanych w systemie dozoru elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej		2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	Razem
	Pozostałość	0	0,00	22	12,94	15	8,82	17	10,00	17	10,00	10	5,88	18	10,59	12	7,06	15	8,82	21	12,35	23	13,53	170
Wpływ	Razem	28	6,56	45	10,54	43	10,07	32	7,49	24	5,62	29	6,79	39	9,13	41	9,60	38	8,90	50	11,71	58	13,58	427
	Przekazane z innych sądów	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	0	0,00	1	33,33	0	0,00	3
Zakończone	Razem	6	1,51	52	13,10	41	10,33	32	8,06	31	7,81	21	5,29	45	11,34	38	9,57	32	8,06	48	12,09	51	12,85	397
	W tym -przesłano do innego Zespołu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3
	Pozostałość	22	11,00	15	7,50	17	8,50	17	8,50	10	5,00	18	9,00	12	6,00	15	7,50	21	10,50	23	11,50	30	15,00	200

Zródło: Opracowanie własne

W ewidencji realizowanych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego uwzględniono zestawienie spraw na początku każdego roku kalendarzowego, kolejno wpływ spraw do Zespołu Kuratorskiego, w tym sprawy przekazane z innych Sądów. Kolejno uwzględnia się sprawy zakończone w tym przekazane do innego Zespołu. Następnie w ewidencji spraw wykonywanych określa się pozostałość spraw w wykonaniu na koniec danego roku kalendarzowego. Ujęto procentowe dane za każdy rok w stosunku do całości spraw za lata 2012-2022.

Z pozyskanych danych wynika, że największa pozostałość za poprzedni rok spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego była w 2022 roku i wynosiła 13,53% do całości spraw pozostałych w każdym roku. W dalszej kolejności pod względem pozostałych spraw w wykonaniu był rok 2013, pozostałość wynosiła 12,94% do całości. W 2021 roku pozostałość oscylowała na poziomie 12,35%. W 2018 roku pozostałość spraw za poprzedni rok wynosiła 10,59%-do całości spraw pozostałych z poprzedniego roku. W 2015 i w 2016 roku pozostałość wynosiła po 10 %. W 2014 roku oraz w 2020 roku pozostałość spraw z poprzedniego roku wynosiła po 8,82% spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. W 2019 roku liczba spraw pozostałych z poprzedniego roku wynosiła 7,06%. Natomiast liczba spraw pozostałych w 2017 roku oscylowała na poziomie 5,88% w stosunku do wszystkich spraw pozostałych z poprzedniego roku realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Z analizy uzyskanych danych wynika, że największa pozostałość za poprzedni rok spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego była w 2022 roku i wynosiła 13,53% w stosunku do wszystkich spraw pozostałych z poprzedniego roku za lata 2012-2022. Znaczna liczba spraw pozostałych za poprzedni rok kalendarzowy była w roku 2013 i wynosiła 12,94% w stosunku do w wszystkich pozostałych spraw za poszczególne lata. Znaczna liczba spraw stanowiła pozostałość za rok 2021 i wynosiła 12,35 % spraw do całości.

Kolejno poddano analizie liczbę spraw, jaka wpłynęła do realizacji w Systemie Dozoru Elektronicznego. Z pozyskanych danych wynika, że znaczny wpływ spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego miał miejsce 2022 roku i wynosił 13,58% w stosunku do całości spraw, które wpłynęły do realizacji w Zespole Kuratorskim. Kolejno liczba spraw na wpływie - realizowanych 2021 roku wynosiła 11,71% do całości spraw na wpływie za lata 2012-2022. Następnie liczba spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2013 roku wynosiła 10,54 % całości spraw. Kolejno w 2014 roku liczba spraw, które wpłynęły do wykonania w Systemie Dozoru Elektronicznego i wynosiła 10,07% w stosunku do całości spraw na wpływie. W 2019 roku liczba spraw na wpływie wyniosła 9,60% spraw do całości.

W 2020 roku liczba spraw na wpływie wynosiła 8,90% całości. W 2018 roku liczba spraw, które wpłynęły do realizacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,13% wszystkich spraw na wpływie za lata 2012 -2022. W 2015 roku liczba spraw w których orzeczono zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które wpłynęły do Zespołu Kuratorskiego celem realizacji wynosiła 7,49%. Zbliżone wyniki na wpływach spraw były w latach 2012, 2016 i 2017. Liczba spraw na wpływie realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2012 roku wynosiła 6,56 %, w 2016 roku – liczba spraw wyniosła 5,62% oraz w 2017 roku liczba spraw na wpływie wynosiła 6,72% spraw w stosunku do całości.

Z przedstawionych danych wynika, że największy wpływ był w latach 2021 ,2022, 2013 oraz 2014, łącznie wynosił 45,90% wszystkich spraw na wpływie w latach 2012-2022 realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W ewidencji elektronicznej spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego ujęte są również sprawy w Systemie Dozoru Elektronicznego, które wpłynęły z innych Sądów. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

Z przedstawionych danych wynika, że sprawy z innych Sądów, które wpłynęły w 2015, 2018 i w 2021 roku to 33,33% całości spraw.

Z analizy zaprezentowanych danych wynika, że stosunkowo mało spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego wpływa z innych Sądów. Na przestrzeni lat 2012-2022 tylko w latach 2015, 2016 i w 2021 wpłynęły akta do realizacji w Systemie Dozoru Elektronicznego, co stanowi 100% wpływu akt z innych Sądów.

W ewidencji spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego są ujęte sprawy zakończone w latach 2012-2022. Dane przedstawiono w tabeli powyżej.

Z zaprezentowanych danych wynika, że w 2013 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 13,10% do całości. Liczba spraw zakończonych realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku w stosunku do całości wynosiła 12,85%. Zbliżone wyniki zakończonych spraw były w latach 2018 i 2021. Liczba spraw zakończonych w 2018 roku wynosiła 11, 94% spraw zakończonych. Natomiast liczba spraw zakończonych w 2021 roku wyniosła 12, 09%. W 2014 roku liczba spraw zakończonych wyniosła 10,33%. W 2019 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,57% wszystkich zakończonych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego w latach 2012-2022. Kolejno w 2015 roku oraz w 2020 spraw zakończonych było po 8,06% spraw zakończonych. W 2016 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 7,81 % , zaś w 2017 roku- 5,29% wszystkich zakończonych

spraw. Natomiast w 2012 roku spraw zakończonych było 1,51% w stosunku do wszystkich spraw zakończonych.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w latach 2012-2022, miała miejsce w 2013 roku, w 2022 roku, kolejno w 2021 roku, w 2018 roku oraz w 2014 roku. Łączna liczba zakończonych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego w tych latach wynosiła 59,71% całości.

W sprawach zakończonych ujęto również w ewidencji elektronicznej sprawy, które zostały zakończone i przesłane do innego Sądu. Sytuacja taka może mieć miejsce z powodu zmiany miejsca zamieszkania przez skazanego. Dane zaprezentowano w tabeli powyżej.

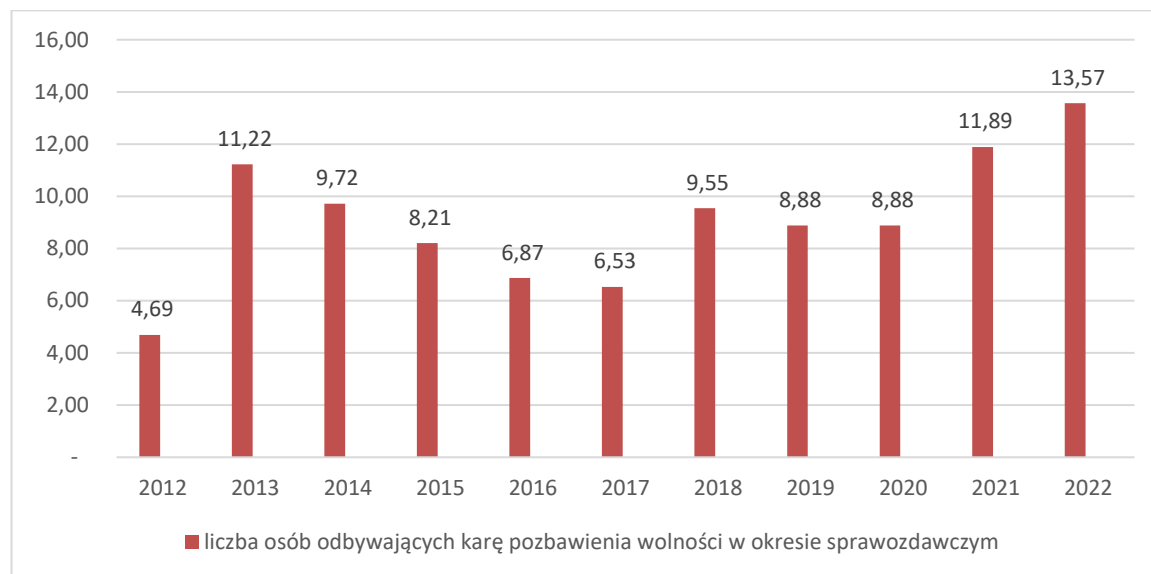
Z przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni lat 2012-2022, w latach 2018 i 2019 przekazywano akta do innego Sądu z powodu zakończenia sprawy realizowanej w Systemie Dozoru Elektronicznego. W 2018 roku w 66,67% spraw do całości zakończono sprawę realizowaną w systemie Dozoru Elektronicznego i przesłano do innego Sądu celem dalszej realizacji zgodnie z właściwością terytorialną. Natomiast w latach w 2019 zakończono 33,33% spraw w stosunku do wszystkich spraw zakończonych i przesłano do innego Sądu, celem dalszej realizacji w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że stosunkowo rzadko zakończono wykonywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego we właściwości określonego Sądu z powodu przekazania akt do innego Sądu, zgodnie z właściwością terytorialną. Na przestrzeni lat 2012-2022 takich przypadki miały miejsce w 2018 roku, co stanowiło 66,67% spraw zakończonych z tego powodu oraz w 2019 roku, gdzie spraw zakończony z powodu przesłania do innego Sądu było 33,33% w stosunku do całości spraw zakończonych z tego powodu.

Liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności na przestrzeni lat 2012 -2022 we właściwości Sądu Rejonowego apelacji katowickiej sukcesywnie się zmieniała. Poddano analizie liczbę osób w okresie sprawozdawczym w poszczególnych latach. Dane przedstawia wykres 195.

Wykres 195. Liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej. N=597

Źródło :opracowanie własne

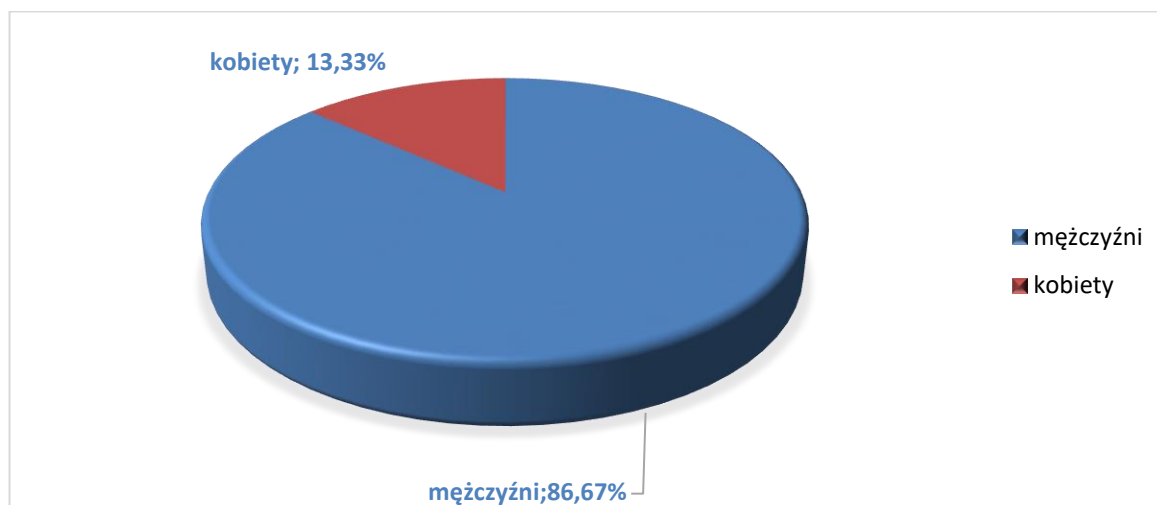
Z analizy przedstawionych danych wynika, że w 2022 liczba osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego w okresie sprawozdawczym wynosiła 13,57% w stosunku do całości liczby skazanych za lata 2012-2022. Kolejną liczbą osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego w roku 2021 i wynosiła 11,89% w stosunku do całości osób realizujących karę za lata 2012-2024. Następnie w 2013 roku liczba skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 11,22% -całości. Zbliżone wyniki liczby osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego były w 2014 roku (9,72% skazanych) oraz w 2018 roku (9,55% skazanych) do całości osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Taka sama liczba osób skazanych odbywała karę pozbawienia wolności w 2019 roku i w 2020 roku tj. po 8,88% skazanych. Natomiast w 2015 roku liczba skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 8,21% w stosunku do całości liczby osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022. Zbliżone wyniki liczby osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawały w latach 2016 (6,87% skazanych) i 2017 (6,53% skazanych) do całości osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. W 2012 roku liczba osób skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 4,69% do całości osób realizujących karę w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Z analizy danych można wnioskować, że liczba osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostających we właściwości Sądu Rejonowego apelacji katowickiej

sukcesywnie wzrasta. Największa tendencja wzrostowa liczby osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego zaistniała w latach 2021 i 2022 i wynosiła 25,46% skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego. Niemniej tendencja wzrostowa liczba osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego miała miejsce również w 2013 roku w stosunku do całości liczby osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego i wynosiła 11,22% stosunku do całości. Sytuacja taka mogła zaistnieć z faktu, że apelacja katowicka jako jedna z ostatnich została włączona do realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego w 2012 roku. Także pierwsze osoby odbywające karę pozbawienia wolności w systemie Dozoru Elektronicznego ubiegały się o udzielenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w tym systemie od 2012 roku. Natomiast 2013 rok był rokiem przełomowym w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W Systemie Dozoru Elektronicznego karę pozbawienia wolności odbywają zarówno mężczyźni jak i kobiety. Dane przedstawia wykres 196.

Wykres 196. Liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej na 05.04.2023. N=30

Źródło: Opracowanie własne

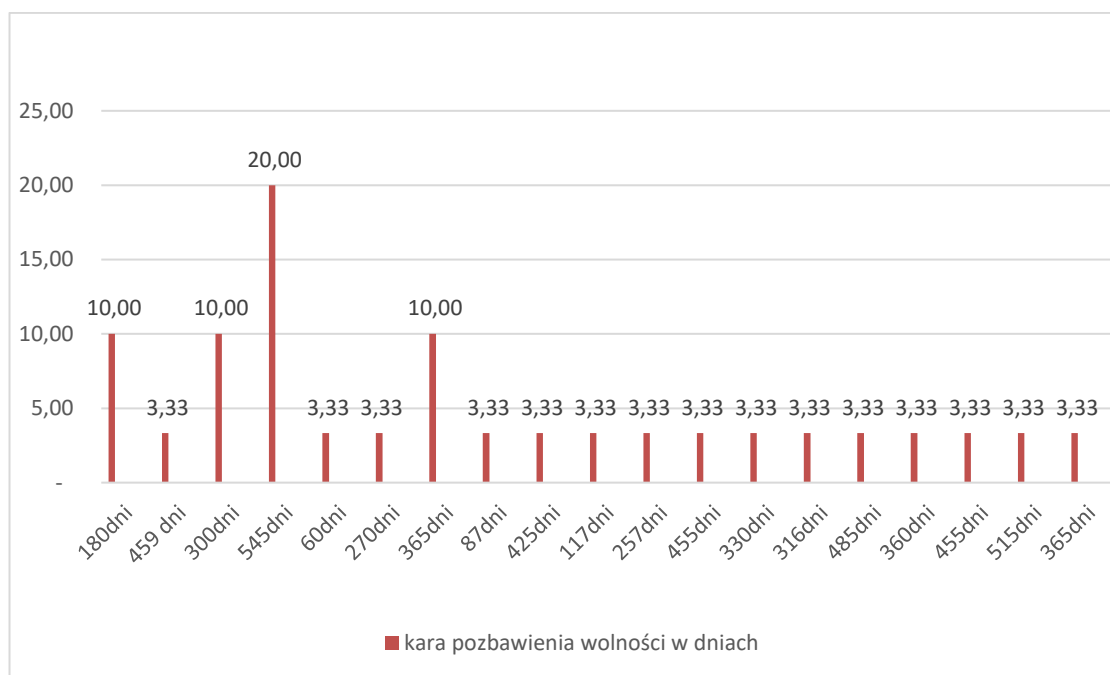
Na podstawie pozyskanych danych wynika, że w Systemie Dozoru Elektronicznego liczba mężczyzn odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej na dzień 05.04.2023 wynosiła 86,67%. Natomiast karę w Systemie Dozoru Elektronicznego na dzień 05.04.2023 odbywało 13,33% kobiet.

Z analizy przedstawionych danych wynika w sposób jednoznaczny, że w Systemie Dozoru Elektronicznego karę pozbawienia wolności odbywają w większości mężczyźni, co

stanowiło 86,67% skazanych, kobiety stanowiły nieznaczną część populacji, bo 13,33% skazanych.

Skazani odbywają karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w różnym wymiarze. W Systemie Dozoru Elektronicznego można odbywać karę pozbawienia wolności do 1,5 roku. Analizowano wymiary kary odbywane przez osoby skazane. Dane przedstawia wykres 197.

Wykres 197. Wymiar kary pozbawienia wolności odbywany w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=30

Źródło: Opracowanie własne

Odbywanie kary pozbawienia wolności w dniach -jest zróżnicowane. Według pozyskanych danych. 20% osób skazanych w określonym okresie odbywała karę pozbawienia wolności w wymiarze 545dni. Kolejno po 10% osób skazanych odbywało karę pozbawienia wolności po 180dni, 300dni, 365dni. Z przedstawionych danych wynika, że po 3,33% badanych odbywa karę w wymiarze po 459dni, 60 dni, 270 dni, 87 dni, 425 dni,117 dni,257 dni,455 dni,330 dni,316 dni,485 dni,360 dni,455 dni,515 dni,365 dni.

Z analizy przedstawionych danych można wywnioskować. że największa liczba skazanych odbywa karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w wymiarze ponad roku tj.53,31% skazanych. Natomiast 46,69% skazanych odbywa karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego do 1-ego roku.

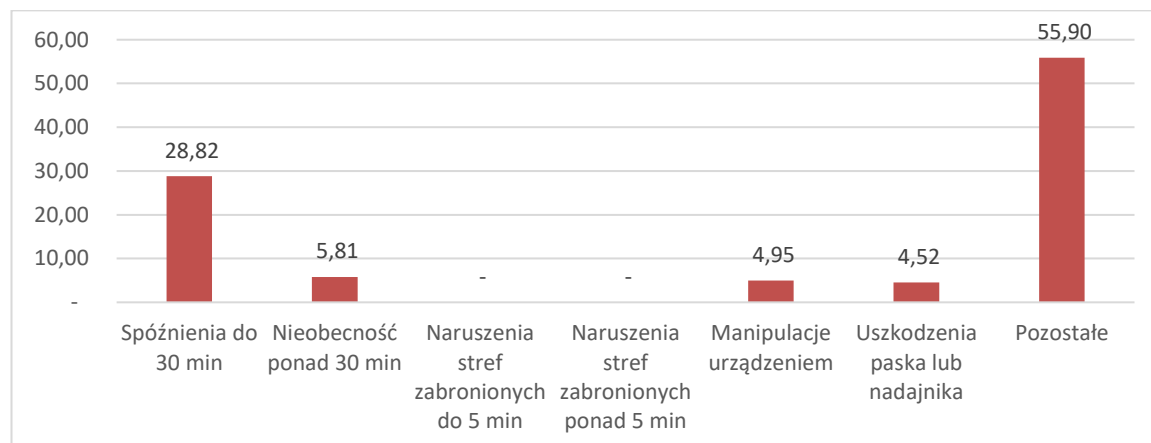
Skazani w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dopuszczają się naruszeń. Brak dostosowywania się do harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności może skutkować cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie Dozoru Elektronicznego. W systemie elektronicznym odnotowywane są naruszenia, które mogą mieć bardzo różny charakter. Mogą być to spóźnienia do 30 minut, spóźnienia ponad 30 minut, naruszenia stref zabronionych do 5 minut, naruszenia stref zabronionych ponad 5 minut, manipulacja urządzeniem, uszkodzenie paska lub nadajnika oraz innego rodzaju naruszenia. Dane dotyczące charakteru naruszeń w wybranym okresie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego tj. od 01.01.2023 do 05.04.2023 prezentuje tabela 7 oraz wykres 198.

Tabela 7. Charakter naruszeń skazanych w okresie od 01.01.2023 do 05.04.2023

Łączna liczba naruszeń skazanego	Spóźnienia do 30 minut	Nieobecność ponad 30 minut	Naruszenia stref zabronionych do 5 minut	Naruszenia stref zabronionych ponad 5 minut	Manipulacja urządzeniem	Uszkodzenia paska lub nadajnika	Pozostałe
26	14	4	0	0	0	4	4
8	2	0	0	0	1	0	5
3	0	0	0	0	0	0	3
14	13	1	0	0	0	0	0
148	4	0	0	0	0	0	144
15	0	0	0	0	3	0	12
3	0	2	0	0	1	0	0
21	1	0	0	0	1	15	4
4	0	0	0	0	0	1	3
2	1	0	0	0	0	0	1
3	0	0	0	0	0	0	3
12	4	3	0	0	0	1	4
15	4	2	0	0	4	0	5
3	0	0	0	0	0	0	3
5	0	1	0	0	1	0	3
4	0	0	0	0	0	0	4
9	1	0	0	0	4	0	4
7	0	0	0	0	2	0	5
5	2	0	0	0	0	0	3
3	0	0	0	0	0	0	3
7	7	0	0	0	0	0	0
5	2	0	0	0	0	0	3
2	0	0	0	0	0	0	2
4	0	0	0	0	1	0	3
36	32	0	0	0	0	0	4
2	1	1	0	0	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	3
6	0	0	0	0	0	0	6
5	0	1	0	0	0	0	4
12	12	0	0	0	0	0	0
4	0	0	0	0	0	0	4
29	22	4	0	0	0	0	3
3	0	0	0	0	0	0	3
12	6	0	0	0	3	0	3
12	1	7	0	0	0	0	4
4	0	0	0	0	0	0	4
9	5	1	0	0	2	0	1
Łącznie: 465	134	27	0	0	23	21	260

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 198. Naruszenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego
N=465

Źródło: Opracowanie własne

Według pozyskanych danych ponad 55,90% badanych popełnia różnego rodzaju inne naruszenia w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności niż spóźnienia czy manipulacje paskiem czy też nadajnikiem. Natomiast 28,82% skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego dopuściła się spóźnień do 30 minut. Nieznaczna liczba skazanych tj. 5,81% badanych miała nieobecność w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ponad 30 minut. Kolejno 4,95% skazanych dopuściła się w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego manipulacji urządzeniem. Natomiast 4,52% skazanych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dokonała naruszenia w postaci uszkodzenia paska lub nadajnika.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że skazani w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego dopuszczają się różnego rodzaju naruszeń. Ponad połowa skazanych tj. 55,90% badanych popełnia inne naruszenia niż spóźnienia, manipulacje paskiem czy też nadajnikiem, bądź uszkodzenie urządzeń monitorujących. Skazani mogą w zupełności nie dostosowywać się do harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności, nie realizować obowiązków probacyjnych, nie przestrzegać porządku prawnego i zasad współżycia społecznego, dopuścić się innych czynów karalnych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w systemie Dozoru Elektronicznego, mogą być zatrzymani przez Policję do innej sprawy bądź tymczasowo aresztowani.

Znaczna część skazanych. według pozyskanych wyników 28,82% w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dopuszcza się naruszeń w postaci spóźnień ponad 30 minut.

Kuratorzy wykonujący orzeczenia w sprawach karnych w podległych sądach rejonowych podejmują decyzję dotyczące czasowego oddalenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności przez skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Analizowano powody podjęcia decyzji dotyczących czasowego oddalenia podjętych przez kuratorów sądowych w latach 2020-2022 w jednym z Sądów Rejonowych w apelacji katowickiej. Czasowe oddalenie może wynosić do 7 dni z powodu ważnych przyczyn losowych.

Analizowano poszczególne przypadki skazanych na podstawie ewidencji elektronicznej.

Dane zaprezentowano w tabeli 8.

Tabela 8. Zestawienie dotyczące podjęcia decyzji przez kuratorów sądowych o czasowym oddaleniu w latach 2020-2022 N=100

Powód podjęcia decyzji przez kuratora sądowego o czasowym oddaleniu	Status czasowego oddalenia -akceptacja/brak akceptacji Sędziego
1. Podpisanie umowy o pracę w kadrach. Opiniowany jest zatrudniony .Uzyska umowę o pracę na rok. Pracuje jako ślusarz mechanik. Doliczono czas dojazdu do domu	Zaakceptowane
2. Skazany został przetransportowany do szpitala	Zaakceptowane
3. pobyt w szpitalu	Zaakceptowane
4. Pobyt skazanego w szpitalu	Zaakceptowane
5. Udział w egzaminie teoretycznym i praktycznym kończącym kurs obsługi wózka widłowego, który odbędzie się na terenie firmy zatrudniającej,	Zaakceptowane
6. wyjście do pracy, system zmianowy	Zaakceptowane
7. Kurator zaakceptował wniosek skazanego w przedziale czasowym, celem umożliwienia mu uczestnictwa w uroczystościach przystąpienia do I Komunii Świętej bratanka, dla którego jest ojcem chrzestnym.	Zaakceptowane
8. Skazany został przetransportowany do szpitala	Zaakceptowane
9. pobyt w szpitalu	Zaakceptowane
10. Pobyt skazanego w szpitalu	Zaakceptowane
11. Udział w egzaminie poprawkowym na wózek widłowy.	Zaakceptowane
12. Pracodawca skazanego - zwrócił się z prośbą o udzielenie skazanemu zgody na wykonanie pracy, z uwagi na pilną potrzebę terminowego ukończenia zlecenia naprawy wagonów. W związku z tym zachodzi potrzeba udzielenia skazanemu zgody na czasowe oddalenie. w celu dojazdu do pracy, wykonania pracy zawodowej i powrotu do domu.	Zaakceptowane
13. Czasowe oddalenie z miejsca pobytu w związku z koniecznością opracowania dokumentacji projektowej wymiany źródeł ciepła z tradycyjnych na gazowe, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego- Lubuskie 2020 w ramach projektu. Udzielono zgody na czasowe oddalenie z miejsca pobytu w celu opracowania dokumentacji projektowej wymiany źródeł ciepła. Kurator wyraził zgodę na tak długie czasowe oddalenie. które jest związane wyłącznie z pracą zarobkową ponieważ podopieczny dał się poznać jako osoba obowiązkowa, która stosuje się do poleceń kuratora.	Zaakceptowane

14. Skazany skontaktował się z kuratorem prosząc o zezwolenie na czasowe oddalenia biorąc pod uwagę podpisane zlecenie związane z wykonywaną pracą zarobkową. Okazał umowę zawartą pomiędzy Politechniką Umowa dotyczy "Dokumentacji projektowo kosztorysowej przebudowy 50 segmentów w zakresie dostosowania do wymogów sanitarnych w Domu Studenta. W okresie dozoru elektronicznego skazany nie sprawia problemów. Wypełnia obowiązki probacyjne. Biorąc pod uwagę powyższe kurator wyraził zgodę na czasowe oddalenie.	Zaakceptowane
15. Skazany pozostaje zatrudniony. Pracodawca opiniowanego zwrócił się z prośbą o możliwość wyjazdu pracownika w delegację ze względu na braki kadrowe. W tych dniach będzie realizował zlecenie- wykonanie posadzki przemysłowej.	Zaakceptowane
16. Pracodawca skazanego zwrócił się z prośbą o zezwolenie na pracę dozorowanego w określonym przedziale czasowym. W związku z tym zachodzi potrzeba udzielenia skazanemu czasowego oddalenia w celu dojazdu do pracy, wykonania jej i powrotu do domu.	Zaakceptowane
17. Skazany pozostaje zatrudniony na umowę o pracę. Pracodawca opiniowanego zwrócił się z prośbą o możliwość wyjazdu pracownika w delegację, ze względu na braki kadrowe. W tych dniach będzie realizował zlecenie wykonania posadzki przemysłowej.	Zaakceptowane
18. Kurator uwzględniając prośbę skazanego udzielił mu czasowego oddalenia celu konsultacji lekarskich syna dziecka niepełnosprawnego. Skazany podał, że wg uzyskanych informacji dziecko musi być godzinę wcześniej oraz, że w toku konsultacji będą przeprowadzone badania diagnostyczne. Dziecko badane pod kątem zabiegu chirurgicznego. o czym kurator był z dużym wyprzedzeniem informowany.	Zaakceptowane
19. Skazany zwrócił się telefonicznie do kuratora z prośbą o udzielenia mu czasowego oddalenia w związku z planowanym dyżurem w pracy. Przesłał kuratorowi stosowny grafik.	Zaakceptowane
20. Skazany zgłasza konieczność wizyty u lekarza. Zachodzi zatem konieczność udzielenia mu czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
21. Skazany poprosił o udzielenie mu w dniu dzisiejszym czasowego oddalenia w związku z wizytą u lekarza. Kurator przychylił się do jego prośby i udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
22. Skontaktował się z kuratorem telefonicznie skazany informując, że kierownik wyznaczył go na sobotni dyżur w pracy. Prosi o czasowe oddalenie na ten okres. Przesłał stosowny grafik.	Zaakceptowane
23. Skazany ma wyznaczony termin stawienia się u notariusza w sprawie dot. masy spadkowej po zmarłej matce. W związku z tym zachodzi potrzeba udzielenia czasowego oddalenia w celu umożliwienia skazanemu stawienia się w wyznaczonych godzinach u notariusza oraz powrotu do domu. Skazany zobowiązany został do przedłożenia kuratorowi potwierdzeń z w/w spotkań.	Zaakceptowane
24. Skontaktował się telefonicznie z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z wizytą u lekarza. Kurator udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
25. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z planowaną wizytą u lekarza. Kurator udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
26. W rozmowie telefonicznej z kuratorem skazany poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia związanego z wykonywaniem obowiązków zawodowych. Z powodu dużej zachorowalności na Covid 19 kierownik poprosił o przyjęcie dyżuru w sobotę. Kurator przychylił się do prośby skazanego	Zaakceptowane

i udzielił czasowego oddalenia. uwzględniając zrobienie zakupów. Skazany przestawił stosowny grafik.	
27. Skazany przedłożył zaświadczenie o szkoleniu z zakładu pracy, które niezbędne jest mu do dalszego wykonywania pracy. Szkolenie organizowane w określonym dniu, celem dojazdu do miejsca szkolenia i powrotu do miejsca zamieszkania.	Zaakceptowane
28. Podopieczna zgłosiła konieczność wyjścia na umówioną wizytę do lekarza. Zachodzi zatem konieczność udzielenia czasowego oddalenia w celu umożliwienia skazanej udania się na wizytę lekarską i powrotu do domu.	Zaakceptowane
29. Skazany zwrócił się z prośbą o udzielenie mu czasowego oddalenia w celu konsultacji lekarskich syna - dziecka niepełnosprawnego. Wizyta ma się odbyć w określonym przedziale czasowym Skazany podał, że wg uzyskanych informacji dziecko musi być godzinę wcześniej oraz, że w tym dniu będą przeprowadzone badania diagnostyczne (USG, EKG) Dziecko badane pod kątem operacji chirurgicznej (wstawienia endoprotez obu bioder). o czym kurator był z dużym wyprzedzeniem informowany. Uwzględniając pisemną prośbę podopiecznego oraz posiadając wiedzę na temat choroby syna, kurator udzielił skazanemu czasowego oddalenia. Podopieczny zobowiązał się stawić u kuratora po odbytej wizycie i powiadomić jak przedstawia się jego aktualna sytuacja.	Zaakceptowane
30. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poinformował, iż zmarła jego matka i w dniu jutrzejszym odbędzie się jej pogrzeb. Skazany prosi o udzielenie mu czasowego oddalenia. Zobowiązał się dostarczyć kuratorowi odpis aktu zgonu matki. Kurator przychyliła się do prośby skazanego i udziela mu czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
31. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z uroczystością Komunii Świętej. Kurator przychyliła się do prośby skazanego i udziela czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
32. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu godziny czasowego oddalenia w związku z posiedzeniem jakie ma się odbyć w jego sprawie przed Sądem Udzielono czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
33. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia, albowiem jest umówiony na rozmowę z adwokatem wyznaczonym z urzędu. Kurator udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
34. Skontaktował się skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z posiedzeniem, jakie ma się odbyć w Sądzie w Wydziale Rodzinnym dotyczącym sprawowania przez niego władzy rodzicielskiej. Udzielono czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
35. Skontaktował się telefonicznie skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w określonych godzinach w związku z tym, iż w dniu dzisiejszym ma odbyć się msza w intencji jego zmarłej matki. Kurator udziela skazanemu czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
36. Skontaktował się z kuratorem skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z tym, iż ma wyznaczony termin szczepienia na korona wirusa w przychodni. W związku z koniecznością dojazdu do drugiego miasta prosi o udzielenie mu czasowego oddalenia. Kurator przychyliła się do prośby skazanego i udziela czasowego oddalenia	Zaakceptowane
37. Skontaktował się z kuratorem telefonicznie dyspozytor zmiany prosząc o udzielenie skazanemu możliwości przyścia do pracy w sobotę. Kurator wyraził zgodę i udzielił	Zaakceptowane

podopiecznemu czasowego oddalenia, uwzględniając zrobienie zakupów.	
38. Skazana poinformowała iż nadal przebywa na zwolnieniu l-4, pozostaje w trakcie badań w związku z ciążą.. W dniu dzisiejszym ma umówioną wizytę do specjalistycznego Gabinetu Ortopedycznego. Zachodzi konieczność udzielenia czasowego oddalenia skazanej. Przypomniano o konieczności przestrzegania rygorów odbywania kary w systemie sde.	Zaakceptowane
39. Skazany ma komunię święta swojego chrześniaka W związku z czym należy udzielić czasowego oddalenia skazanemu	Zaakceptowane
40. Skazany poinformował kuratora, że w ma zaplanowaną wizytę u dentysty. Prosi kuratora o wyrażenie zgody na czasowe oddalenie. Kurator wyraził zgodę i udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
41. Skazany przedstawił kuratorowi dokumentację potwierdzającą skierowanie jego niepełnosprawnego syna na turnus rehabilitacyjny. Kurator jest zaznajomiony z sytuacją zdrowotną syna podopiecznego. Dziecko jest niepełnosprawne w stopniu znacznym, wymaga całodobowej opieki i pielęgnacji. Od kilku lat jest przygotowywany do operacji bioder co w przyszłości daje szansę aby mógł stanąć na własnych nogach. Operacja ma odbyć się w październiku tego roku. Lekarz zalecił aby dziecko co najmniej dwa razy przed operacją przeszło intensywną rehabilitację. Taki turnus trwa 10 dni, jednak podopieczny ustalił z lekarzem i rehabilitantami indywidualny i bardzo intensywny tok zabiegów aby zmieścić się w 5 dniach, co jest związane z karą w SDE. Podopieczny przedstawił kuratorowi skierowanie od lekarza prowadzącego, potwierdzenie imiennej rezerwacji w ośrodku, oraz potwierdzenie otrzymanej dotacji na rehabilitację dziecka niepełnosprawnego. Kurator przeprowadzał czynności kontrolne w sprawie Dziecko wypoczywało na specjalnym bujaku - huśtawce. W małym basenie- jacuzzi podgrzewała się woda na kąpiel z masażem. Podopieczny bardzo dba o syna i codziennie sam z nim ćwiczy i stara się zapewnić synowi wszelką dostępną pomoc i rehabilitację. Wartym zaznaczenia jest również fakt iż do tej pory podopieczny nie miał ani jednego naruszenia, regularnie kontaktuje się z kuratorem, informuje o swej sytuacji i stosuje się do wszelkich zaleceń kuratora., dlatego kurator widzi celowość i zasadność udzielenia czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
42. Skazanemu udzielono czasowego oddalenia celem udziału w konsultacji do terapii uzależnienia od alkoholu.	Zaakceptowane
43. Skazany stawiał się w sądzie rejonowym podając, że ma się stawić na badanie lekarskie na które został skierowany przez psychiatrę u którego szukał pomocy w związku z problemami osobistymi. Okazał kuratorowi informacje od lekarza. Kurator wyraził zgodę.	Zaakceptowane
44. Skazany zwrócił się do kuratora z prośbą o udzielenie czasowego oddalenia w związku z wizytą u lekarza. Kurator wyraził zgodę.	Zaakceptowane
45. Skazany poprosił o zmianę harmonogramu od poniedziałku do piątku z uwagi na prace zarobkową w Olkuszu i dojazdy do niej oraz powroty do domu. Z uwagi na fakt, iż w dniu dzisiejszym wróci do domu z pracy dopiero ok. 18.00, zachodzi potrzeba udzielenia czasowego oddalenia, aby skazany mógł wrócić do domu bez naruszenia harmonogramu.	Zaakceptowane
46. Udzielono czasowego oddalenia na czas rozmowy o pracę, która rozpocznie się o godz. 11.00. Doliczono czas dojazdu do miejsca zamieszkania.	Zaakceptowane

47. Udzielono czasowego oddalenia na wykonywanie pracy zarobkowej na nocną zmianę, dodano czas dojazdu i powrotu do domu. Po dostarczeniu pełnego grafiku pracy harmonogram zostanie dostosowany do wykonywanej pracy zarobkowej	Zaakceptowane
48. Udzielono czasowego oddalenia na pracę na nocną zmianę doliczając czas dojazdu i powrotu z pracy	Zaakceptowane
49. Skazany zwrócił się z prośbą o udzielenie mu czasowego oddalenia celem wyjazdu związanego z dostarczeniem towaru, który sprzedaje. Skazany prowadzi własne gospodarstwo rolne. W okresie przedświątecznym prowadzi sprzedaż choinek oraz własnych produktów rolnych. Chce przetransportować drzewka, które będzie sprzedawać w najbliższych dniach na targowiskach. Kurator przychyliła się do prośby skazanego.	Zaakceptowane
50. Skontaktował się telefonicznie z kuratorem skazany oraz jego szef. Zwrócili się z prośbą o możliwość przedłużenia godzin przebywania skazanego poza miejscem zamieszkania. Wiąże się to z koniecznością zakończenia terminowego zlecenia. Biorąc pod uwagę poprawne zachowanie podopiecznego i rekomendacje jego szefa kurator zgodził się na udzielenie czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
51. Udzielono skazanemu czasowego oddalenia w określonych godzinach, ze względu na pracę zarobkową.	Zaakceptowane
52. Udzielono skazanemu czasowego oddalenia, mając na uwadze wykonywanie pracy w określonych godzinach.	Zaakceptowane
53. praca na nocnej zmianie	Zaakceptowane
54. zmiana miejsca zamieszkania skazanego	Zaakceptowane
55. Czasowe oddalenie związane z wykonywaną pracą zarobkową.	Zaakceptowane
56. Czasowe oddalenie związane ze zmianą wykonywanej pracy zarobkowej.	Zaakceptowane
57. Czas pracy.	Zaakceptowane
58. Skazany nawiązał z kuratorem kontakt telefoniczny. Poinformował kuratora, że ma wyznaczony termin szczepienia przeciwko Covid- 19. Kurator udzielił czasowego oddalenia. Skazany stawi się w Sądzie Rejonowym i okaże potwierdzenie pobranej szczepionki.	Zaakceptowane
59. W związku ze złożonym przez skazanego wnioskiem o zmianę miejsca zamieszkania i miejsca odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE. a w szczególności koniecznością opuszczenia obecnego miejsca pobytu, zachodzi potrzeba udzielenia skazanemu czasowego oddalenia na okres 7 dni, tj. po uwzględnieniu harmonogramu pracy udzielenie czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
60. Pomiar SDE w nowym miejscu zamieszkania.	Zaakceptowane
61. Czasowe oddalenie się skazanego zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
62. Czasowe oddalenie celem wykonania prac montażowych w salonie fryzjerskim.	Zaakceptowane
63. Czasowe oddalenie się skazanego zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
64. Skazany zwrócił się z prośbą do kuratora o wydłużenie mu godzin wolnościowych w związku ze zwiększeniem obowiązku zawodowych i wydłużeniem mu czasu pracy. Kurator udzielił czasowego oddalenia.	Zaakceptowane
65. Kurator Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w Sprawach Karnych - wyraża zgodę na czasowe oddalenie w odbywaniu kpw w SDE, odnośnie skazanego na mocy art. 43p par 1kkw. Czasowe oddalenie uzasadnione jest względami zdrowotnymi, rodzinnymi, osobistymi. Skazany zwrócił się do kuratora sądowego z prośbą o udzielenie czasowego oddalenia, uzasadniając, że warunki w mieszkaniu w którym przebywa zagrażają zdrowiu i życiu. W mieszkaniu w którym odbywa dozór nastąpiła awaria	Zaakceptowane

<p>pieców węglowych, które okazały się nieszczelne. Z związku z tym w mieszkaniu pojawił się dym i czad. Opiniowany w swojej prośbie powołuje się również na rozstanie z partnerką i dziećmi, które aktualnie przebywają w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, ze względu na trudne warunki mieszkaniowe, a także konieczność zapewnienia dzieciom właściwych warunków bytowych jak i pomoc swej partnerce w opiece nad małoletnimi. Skazany ma również tam przydział, ale nie mógł dotychczas opuścić dotychczasowego lokum bez zgody Sądu. Opiniowany ma posiedzenie w Sądzie Okręgowym w sprawie zmiany miejsca odbywania kpw w SDE.</p>	
<p>66. Szef firmy, w której jest zatrudniony podopieczny - zwrócił się z prośbą o możliwość pozostania w pracy dłużej opiniowanego ze względu na zabezpieczony front robót.</p>	Zaakceptowane
<p>67. -Szef firmy, w której jest zatrudniony podopieczny zwrócił się z prośbą o możliwość pozostania w pracy dłużej opiniowanego ze względu na zabezpieczony front robót.</p>	Zaakceptowane
<p>68. Skontaktował się z kuratorem telefonicznie szef skazanego, prosząc o jeszcze jeden dzień zastosowania wobec skazanego czasowego oddalenia, ponieważ prace remontowe w firmie przedłużyły się. Poza tym informuje, że zachowanie skazanego jest zadowalające. Rzetelnie wykonuje obowiązki pracownika firmy.</p>	Zaakceptowane
<p>69. Stawił się w Sądzie skazany. Poprosił o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z tym, iż musi być w pracy. Przedłożył zaświadczenie wystawione przez pracodawcę, iż będzie pracował w określonych godzinach. Udzielono mu czasowego oddalenia.</p>	Zaakceptowane
<p>70. Skontaktował się telefonicznie podopieczny z kuratorem sądowym z prośbą o umożliwienie mu wyjścia do Przychodnia Zdrowia w celu wyrwania zęba. Ma promieniujący ból, z którym nie jest w stanie sobie poradzić. Pracuje w systemie zmianowym. Prosił kuratora o pomoc, aby mógł pójść do lekarza. Kurator podjął decyzję w sprawie przedmiotowej, o udzieleniu zgody na czasowe oddalenie w wymiarze 3 godzin w dniu dzisiejszym z związku z sytuacją losową, zdrowotną.</p>	Zaakceptowane
<p>71. Skontaktował się z kuratorem podopieczny. Jak poinformował, od kilku dni cierpi z powodu zapalenia obu uszu. skontaktował się z lekarzem i ma wyznaczoną wizytę w poradni zdrowia. Podopieczny zobowiązał się stawić u kuratora zaraz po wizycie u lekarza oraz przedstawić stosowne zaświadczenie z odbytej wizyty.</p>	Zaakceptowane
<p>72. Stawił się podopieczny zgodnie z ustaleniami. Podopieczny został w godzinach porannych przyjęty przez lekarza w swojej poradni rejonowej. Pani doktor skierowała podopiecznego do specjalisty laryngologa. Podopieczny udał się do Polikliniki, gdzie wyznaczono termin wizyty u lekarza. W związku z powyższym kurator uznał za stosowne udzielenie kolejnego czasowego oddalenia w celu udania się przez podopiecznego do lekarza specjalisty.</p>	Zaakceptowane
<p>73. Skazany zwrócił się z prośbą o udzielenie mu czasowego oddalenia w związku z koniecznością stawienia się w pracy. przedłożył pisemne zaświadczenie od pracodawcy, iż w tym dniu będzie pracował. Udzielono mu czasowego oddalenia. z uwzględnieniem czasu dojazdu do pracy..</p>	Zaakceptowane
<p>74. Udział w uroczystości I Komunii Świętej syna.</p>	Zaakceptowane
<p>75. Skazany przebywa w szpitalu na oddziale dermatologicznym. Poinformował kuratora o terminie przyjęcia do szpitala. Tego samego dnia kurator sporządził wniosek do Sądu okręgowego z prośbą o udzielenie skazanemu przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Przewidywany termin hospitalizacji to dwa tygodnie. Do momentu rozpatrzenia wniosku przez Sąd kurator udziela skazanemu czasowego oddalenia.</p>	Zaakceptowane

76. W dniu dzisiejszym dozorowany poprosił o możliwość czasowego oddalenia z uwagi na wyznaczoną wizytę u dentysty. Podopieczny przyznał, iż odczuwa duży dyskomfort z powodu bólu zębów i najbliższy termin u dentysty jest możliwy w poniedziałek w określonych godzinach. Dozorowany nie jest w stanie podać czasu trwania wizyty u dentysty. Podopieczny zobowiązał się donieść zaświadczenie od lekarza potwierdzające, iż wizyta odbyła się w wyznaczonym terminie.	Zaakceptowane
77. Skontaktował się z kuratorem szef skazanego, który ze względu na podejmowaną pracę zarobkową stara się o uzyskanie warunkowego przedterminowego zwolnienia przez skazanego. Ze względu na podejmowane prace remontowe w firmie, które będą trwać przez okres dwóch tygodni, prosi o przedłużenie skazanemu czasu przebywania poza domem do godziny 20.00. Podopieczny w okresie dozoru elektronicznego zachowuje się poprawnie, nie ma naruszeń.	Zaakceptowane
78. W związku z wykonywanym remontem w pracy po raz kolejny wprowadzono czasowe oddalenie skazanemu. Jednocześnie usprawiedliwiono jego nieobecność podczas dozoru elektronicznego w określonym dniu.	Zaakceptowane
79. Ze względu na przedłużone godzin pracy ze względu na wykonywanie prace remontowe w jego zakładzie pracy po raz kolejny wprowadzono czasowe oddalenie w dniu dzisiejszym.	Zaakceptowane
80. Czasowe oddalenie się skazanego zaakceptowano.	Zaakceptowane
81. Skazany zadzwonił, iż jest chory, ma 40 stopni gorączki, kaszel i katar. Podopiecznemu udało się ustalić termin wizyty u lekarza o godz 10.00 w dniu dzisiejszym. Dozorowany zobowiązał się przedłożyć zaświadczenie od lekarza, potwierdzające wizytę.	Zaakceptowane
82. Skontaktował się z kuratorem skazany prosząc o możliwość pójścia na nadgodziny w sobotę. Od szefa przyniesie stosowne zaświadczenie. Kurator wyraził zgodę.	Zaakceptowane
83. Podopieczny został przeniesiony przez pracodawcę do innego miejsca pracy na II zmianę.	Zaakceptowane
84. Podopieczna ma wyznaczoną wizytę u lekarza ginekologa.	Zaakceptowane
85. Podopieczny ma ustalony termin wizyty u dentysty w Poradni Stomatologicznej.	Zaakceptowane
86. Kurator sądowy na prośbę skazanego i jego rodziny podjął decyzję o czasowym oddaleniu, ze względu na sytuację rodzinną, zdrowotną. Opiniowany i jego rodzina zamieszkiwała okresowo w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, ze względu na bardzo trudne warunki w poprzednim miejscu pobytu. Rodzina ma na utrzymaniu 6-oro dzieci. Ubiegała się o przydział lokalu z zasobów Urzędu Miasta. Taki przydział w trybie przyspieszonym rodzina otrzymała. W dniu dzisiejszym rodzina została zobligowana do wyprowadzki z Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Opiniowany ma posiedzenie w Sądzie Okręgowym odnośnie udzielenia zgody na zmiany miejsca odbywania kpw w SDE. Mając na uwadze konieczność opuszczenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej przez rodzinę, udzielenie czasowego oddalenia jest uzasadnione. Dodatkowo sytuację komplikuje fakt, że nastoletni syn jest aktualnie po operacji skrętu prawego jądra. W razie konieczności obecność skazanego jest wskazana, mając na uwadze jeżeli istniałaby konieczność wizyty lekarskiej w sytuacji ewentualnych komplikacji zdrowotnych.	Zaakceptowane
87. Czasowe oddalenie się skazanego dla zakresu dat, zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
88. Czasowe oddalenie się skazanego zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
89. Skazanemu został zmieniony harmonogram pracy zarobkowej, w związku z tym zachodzi potrzeba udzielenia	Zaakceptowane

czasowego oddalenia, w celu umożliwienia skazanemu wykonania pracy zarobkowej i powrotu do domu.	
90. Czasowe oddalenie się skazanego dla zakresu dat, zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
91. Czasowe oddalenie się zostało zaakceptowane	Zaakceptowane
92. Skontaktował się z kuratorem skazany informując, że w określonych dniach w jego zakładzie pracy wykonują prace remontowe. Jemu szef kazał zostać na popołudnie dwa razy. Prosi kuratora o czasowe oddalenie. Kurator wyraził zgodę ponieważ podopieczny współpracuje z kuratorem, przestrzega porządku prawnego.	Zaakceptowane
93. Czasowe oddalenie związane jest z dodatkowymi pracami remontowymi w miejscu zatrudnienia skazanego.	Zaakceptowane
94. Czasowe oddalenie się skazanego zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
95. Skazana zwróciła się do kuratora z prośbą o udzielenie czasowego oddalenia, w/w godzinach ze względu na obowiązek uczestnictwa w terapii uzależnień. Opiniowana ma w dniu dzisiejszym zajęcia z psychoterapii grupowej,	Zaakceptowane
96. Podopieczna zwróciła się o możliwość udzielenia czasowego oddalenia z związku z obowiązkiem uczestnictwa w Terapii Uzależnień. Zajęcia odbywają się cyklicznie.	Zaakceptowane
97. Skazany prosi kuratora o zmiany w harmonogramie ponieważ po raz kolejny jego szef zmienił decyzje o godzinach pracy. Z dozorowanym przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą. przypomniano rygory podczas przebywania na dozorze elektronicznym. Po uzyskaniu pisemnej decyzji o godzinach pracy nastąpi zmiana harmonogramu.	Zaakceptowane
98. Udzielono czasowego oddalenia związanego ze zmianą godzin pracy.	Zaakceptowane
99. Czasowe oddalenie się skazanego zostało zaakceptowane.	Zaakceptowane
100. Czasowe oddalenie udzielono w związku ze zmianą harmonogramu pracy.	Zaakceptowane

Źródło: Opracowanie własne

Przypadek 1- skazany złożył prośbę o czasowe oddalenie w odbywania kary pozbawienia wolności, ze względu na podjęcie pracy zarobkowej w Arcellor Mittal. Umowa o pracę zarobkową jest na rok. Doliczono czas dojazdu do domu. Sąd zaakceptował decyzję kuratora sądowego.

Przypadek 2- sytuacja dotyczy przetransportowania skazanego do szpitala. Została podjęta pozytywna decyzja w sprawie udzielenia czasowego oddalenia przez kuratora sądowego i zaakceptowana przez Sędziego.

Przypadek 3- skazany uzyskał zgodę na czasowe oddalenie, ze względu na pobyt w szpitalu. W sprawie przedmiotowej zaistniała pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 4 -skazany zwrócił z prośbą o uzyskanie czasowe oddalenia ze względu na hospitalizację szpitalną. Sąd zaakceptował decyzję kuratora sądowego.

Przypadek 5- pozyskanie czasowego oddalenia skazanego ze względu na udział w egzaminie teoretycznym i praktycznym na operatora wózka widłowego.

Przypadek 6-czasowe oddalenie udzielone ze względu na wyjście do pracy w systemie zmianowym, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 7 – udzielenie czasowego oddalenia ze względu na udział w uroczystości komunii świętej u bratanka w charakterze chrzestnego, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 8 – udzielenie czasowego oddalenia ze względu na przetransportowanie do szpitala, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 9 - udzielenie czasowego oddalenia ze względu na pobyt w szpitalu, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 10 -czasowe oddalenie z powodu pobytu w szpitalu, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 11 - czasowe oddalenie udzielone z powodu uczestnictwa skazanego w egzaminie na operatora wózka widłowego, akceptacja decyzji kuratora przez Sąd.

Przypadek 12- udzielenie czasowego oddalenia, ze względu na prośbę pracodawcy skazanego, odnośnie konieczności dodatkowej pracy, terminowego wykonania zlecenia i konieczności udziału skazanego, decyzja kuratora zaakceptowana przez Sąd.

Przypadek 13-udzielenie czasowego oddalenia ze względu na konieczność opracowania dokumentacji projektowej wymiany źródeł ciepła, czasowe oddalenie jest uzasadnione wykonywaniem pracy zarobkowej, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 14- czasowe oddalenie związane z wykonywaniem pracy zarobkowej, przebudowywanie segmentów w domu studenta, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 15- czasowe oddalenie ze względu na prośbę pracodawcy skazanego, wyjazd w delegację. wykonywanie posadzki przemysłowej, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 16 - prośba pracodawcy skazanego o wykonywanie pracy w określonym przedziale czasowym. pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 17- wykonywanie pracy zarobkowej, wyjazd w delegację. braki kadrowe, pozytywna decyzją Sądu dotycząca akceptacji decyzji kuratora o udzieleniu czasowego oddalenia.

Przypadek 18 - czasowe oddalenie udzielone ze względu na konsultacje lekarskie niepełnosprawnego syna. pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 19 - czasowe oddalenie udzielone z związku z dyżurem w pracy, pozytywna decyzja Sądu.

Przypadek 20-czasowe oddalenie uzasadnione wizytą u lekarza. akceptacja decyzji kuratora sądowego ze strony Sędziego.

Przypadek 21-czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi, wizyta u lekarza, akceptacja decyzji kuratora sądowego ze strony Sędziego.

Przypadek 22- czasowe oddalenie uzasadnione praca zarobkową, wyznaczonym dyżurem, akceptacja decyzji ze strony Sędziego.

Przypadek 23- czasowe oddalenie uzasadnione względami rodzinnymi. Skazany ma wyznaczony termin stawienia się u notariusza w sprawie dot. masy spadkowej po zmarłej matce. Czasowe oddalenie w celu umożliwienia skazanemu stawienia się w wyznaczonych godzinach u notariusza oraz powrotu do domu, akceptacja decyzji kuratora ze strony Sędziego.

Przypadek 24- czasowe oddalenie uzasadnione wizytą u lekarza ze strony skazanego, pozytywna decyzja Sędziego.

Przypadek 25- czasowe oddalenie uzasadnione wizytą u lekarza, pozytywna decyzja Sędziego o udzieleniu czasowego oddalenia.

Przypadek 26- czasowe oddalenie związane z wykonywaniem obowiązków zawodowych. Z powodu dużej zachorowalności na Covid 19, kierownik poprosił o przyjęcie dodatkowego dyżuru. Akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 27- czasowe oddalenie z związku ze szkoleniem z zakładu pracy. które niezbędne skazanemu do dalszego wykonywania pracy zarobkowej.. Akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 28- czasowe oddalenie z związku z wyjściem do lekarza na umówioną wizytę, akceptacja ze strony Sędziego decyzji o czasowym oddaleniu.

Przypadek 29- czasowe oddalenie w celu konsultacji lekarskich syna skazanego - dziecka niepełnosprawnego. Według uzyskanych będą przeprowadzone badania diagnostyczne (USG, EKG) Dziecko badane pod kątem operacji chirurgicznej (wstawienia endoprotez obu bioder.) Akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 30- czasowe oddalenie uzasadnione pogrzebem matki skazanego, akceptacja Sędziego.

Przypadek 31- czasowe oddalenie z związku z komunią dziecka, akceptacja Sędziego.

Przypadek 32- czasowe oddalenie z związku z posiedzeniem w Sądzie w innej sprawie, akceptacja Sędziego decyzji kuratora sądowego o czasowym oddaleniu.

Przypadek 33- czasowe oddalenie uzasadnione z wizytą skazanego u adwokata wyznaczonego z urzędu. Akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 34- czasowe oddalenie w związku z posiedzeniem, jakie ma się odbyć w Sądzie w Wydziale Rodzinnym dotyczącym sprawowania przez skazanego władzy rodzicielskiej. Akceptacja wydanej decyzji przez kuratora Sądowego ze strony Sędziego.

Przypadek 35- czasowe oddalenie w związku z okolicznością osobistą skazanego, tj. uczestnictwa we mszy świętej za zmarłą matkę.

Przypadek 36-czasowe oddalenie w związku z koniecznością odbycia szczepienia przeciwko koronawirusowi, akceptacja decyzji przez Sędziego.

Przypadek 37-czasowe oddalenie podyktowane sytuacją dotyczącą pracy zarobkowej skazanego. Dyspozytor zmiany zwrócił się z prośbą do kuratora o podjęcie decyzji w sprawie umożliwienia skazanemu możliwości przyjscia do pracy w sobotę. Akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 38-czasowe oddalenie uzasadnione wizytą u specjalisty- skazanej będącej w ciąży, akceptacja decyzji kuratora ze strony Sędziego.

Przypadek 39-czasowe oddalenie z związku z komunią świętą chrześniaka skazanego, akceptacja decyzji o czasowym oddaleniu ze strony Sędziego.

Przypadek 40- czasowe oddalenie z związku z zaplanowaną decyzją u dentysty, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 41-czasowe oddalenie z związku z wyjazdem na turnus rehabilitacyjny skazanego z niepełnosprawnym synem. Dziecko skazanego przewidywane jest do operacji bioder. Rehabilitacja niepełnosprawnego dziecka skazanego skonsolidowana w krótszym czasie. Akceptacja decyzji kuratora ze strony Sądu.

Przypadek 42-czasowe oddalenie celem udziału skazanego w konsultacji do terapii uzależnienia od alkoholu. Akceptacja decyzji kuratora ze strony Sądu.

Przypadek 43- czasowe oddalenie z związku z badaniem lekarskim na które został skierowany skazany przez psychiatrę u którego szukał pomocy w związku z problemami osobistymi. Akceptacja decyzji kuratora ze strony Sądu.

Przypadek 44- czasowe oddalenie z związku z wizytą u lekarza ze strony skazanego, akceptacja decyzji ze strony Sędziego.

Przypadek 45-czasowe oddalenie z związku ze zmianą godzin wykonywania pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja decyzji przez Sędziego.

Przypadek 46- czasowe oddalenie z związku z przewidywaną rozmową o pracę, akceptacja decyzji ze strony Sędziego.

Przypadek 47- czasowe oddalenie na wykonywanie pracy zarobkowej przez skazanego na nocną zmianę, dodano czas dojazdu i powrotu do domu. Akceptacja decyzji kuratora ze strony Sądu.

Przypadek 48-czasowe oddalenie z związku z wykonywaniem pracy w porze nocnej przez skazanego, akceptacja decyzji kuratora ze strony Sądu.

Przypadek 49-czasowe oddalenie z związku z charakterem pracy jaką wykonuje skazany, prowadząc gospodarstwo rolne oraz sprzedażą produktów, akceptacja Sędziego.

Przypadek 50- czasowe oddalenie związane z wykonywaniem przez skazanego pracy zarobkowej, wykonywaniem terminowego zlecenia, akceptacja decyzji kuratora przez Sędziego.

Przypadek 51 -czasowe oddalenie uzasadnione wykonywaniem pracy zarobkowej przez skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 52- czasowe oddalenie uzasadnione charakterem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 53 uzasadniony charakterem wykonywanej pracy w porze nocnej, akceptacja ze strony Sądu.

Przypadek 54- czasowe oddalenie uzasadnione zmianą miejsca skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 55- czasowe oddalenie uzasadnione charakterem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek nr 56- czasowe oddalenie uzasadnione zmianą wykonywanej pracy zarobkowej, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 57- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 58- czasowe oddalenie związane z wykonaniem szczepienia przez skazanego przeciwko COVID, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 59- czasowe oddalenie z związku ze złożonym przez skazanego wnioskiem o zmianę miejsca zamieszkania i miejsca odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 60- czasowe oddalenie z związku z pomiarem przez Podmiot Dozorujący w nowym miejscu zamieszkania.

Przypadek 61- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 62- czasowe oddalenie uzasadnione wykonywaniem prac montażowych ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 63- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 64- czasowe oddalenie uzasadnione prośbą skierowaną do kuratora o wydłużenie godzin wolnościowych w związku ze zwiększeniem obowiązku zawodowych i wydłużeniem mu czasu pracy, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 65- czasowe oddalenie uzasadnione prośbą skazanego do kuratora sądowego. uzasadniając, że warunki w mieszkaniu w którym przebywa zagrażają zdrowiu i życiu. W mieszkaniu w którym odbywa dozór nastąpiła awaria pieców węglowych. które okazały się nieszczelne, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 66- czasowe oddalenie uzasadnione. prośbą pracodawcy skazanego o możliwość pozostania w pracy dłużej ze względu na zabezpieczony front robót, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 67- czasowe oddalenie uzasadnione prośbą pracodawcy skazanego o możliwość pozostania w pracy dłużej ze względu na zabezpieczony front robót, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 68- czasowe oddalenie uzasadnione. prośbą o możliwość pozostania w pracy dłużej- prace remontowe w firmie przedłużyły się, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 69- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 70- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi, wyjście do przychodni zdrowia przez skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 71- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi- podopieczny cierpi z powodu zapalenia obu uszu, skontaktował się z lekarzem i ma wyznaczoną wizytę w poradni zdrowia, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 72- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi- wyjście do kolejnego specjalisty przez skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 73- czasowe oddalenie uzasadnione prośbą skazanego, dotyczącą jego aktywności zawodowej tj. z związku z koniecznością stawienia się w pracy, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 74- czasowe oddalenie uzasadnione względami osobistymi skazanego- udział w uroczystości I Komunii Świętej syna, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 75- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi; pobyt skazanego w szpitalu na oddziale dermatologicznym. Tego samego dnia kurator sporządził wniosek do sądu okręgowego z prośbą o udzielenie skazanemu przerwy w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Przewidywany termin hospitalizacji to dwa tygodnie. Czasowe oddalenie zaakceptowane przez Sędziego.

Przypadek 76- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi skazanego, z uwagi na wyznaczoną wizytę u dentysty, Podopieczny przyznał, iż odczuwa duży dyskomfort z powodu bólu zębów. Czasowe oddalenie zaakceptowane przez Sędziego.

Przypadek 77- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego. Pracodawca ze względu na zapotrzebowanie na pracowników, pragnie poprzeć wnioski skazanego o warunkowe przedterminowe zwolnienie, prośba pracodawcy o wydłużenie godzin dla skazanego. Akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 78- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 79- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 80- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 81- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi skazanego, z uwagi na złe samopoczucie ma wyznaczoną wizytę u lekarza. Czasowe oddalenie zaakceptowane przez Sędziego.

Przypadek 82- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 83- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej, zmiana godzin wykonywanej pracy ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 84- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi – wizyta u ginekologa, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 85- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi – wizyta u dentysty, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 87- czasowe oddalenie uzasadnione zmianą miejsca wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 88- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 89- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej (zmiana godzin pracy) ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 90- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 91- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 92- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej (zmiana godzin pracy) ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 93- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 94- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 95- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi. Skazana zwróciła się do kuratora z prośbą o udzielenie czasowego oddalenia, ze względu na obowiązek uczestnictwa w terapii uzależnień. Akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 96- czasowe oddalenie uzasadnione względami zdrowotnymi. Skazana uczestniczy w terapii uzależnień. Akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 97- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 98- czasowe oddalenie uzasadnione czasem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 99- czasowe oddalenie uzasadnione zmienionym grafikiem wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Przypadek 100- czasowe oddalenie uzasadnione zmianą czasu wykonywanej pracy zarobkowej ze strony skazanego, akceptacja ze strony Sędziego.

Z analizy pozyskanych danych z ewidencji elektronicznej wynika, że czasowe oddalenie ma swoje uzasadnienie w sytuacji skazanego. Za czasowym oddaleniem przemawiają względy zdrowotne, zawodowe, osobiste. Najczęściej uzasadnioną przyczyną udzielenia czasowego oddalenia jest sytuacja zawodowa, zmiana grafiku pracy, dodatkowe godziny zatrudnienia.

Przyczyną udzielenia czasowego oddalenia może być również sytuacja zdrowotna skazanego i jego rodziny; w tym pobyt w szpitalu, rehabilitacja, pobyt na turnusie rehabilitacyjnym, wizyta lekarska. Czasowe oddalenie może być udzielone w sytuacji zmiany miejsca wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Czasowe oddalenie może mieć uzasadnienie również względami osobistymi; typu-wyjazd terapeutyczny, odwykowy czy też udział w rozgrywkach sportowych.

Analizowano na podstawie ewidencji elektronicznej Sądu Rejonowego w apelacji katowickiej przyczyny udzielania przerw w odbywaniu kary pozbawienia wolności za lata 2020-2022. Przerwa udzielana jest przez Sąd Okręgowy. Wydział Penitencjarny we właściwości, którego skazany odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Za udzielaniem przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności powinny przemawiać istotne względy rodzinne, zdrowotne. Podano ewidentne przyczyny udzielaniem przerw przez Sąd Okręgowy. Skazani wykazywali w oparciu o dokumenty lekarskie oraz

oświadczenie słowne, że przerwa w wykonaniu kary pozbawienia wolności jest konieczna i uzasadniona. Przedstawiono przykłady udzielania przerwy i stanowiska Sądu do danej sprawy przedmiotowej skazanego. Przerwa w wykonaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego udzielona jest na określony czas. Zestawienie dotyczące udzielania przerw wobec skazanych w odbywaniu kary pozbawienia wolności za lata 2020-2022, zaprezentowano w tabeli 9.

Tabela 9. Zestawienie dotyczące udzielania przerw w odbywaniu kary pozbawienia wolności wobec skazanych w systemie dozoru elektronicznego w latach 2020-2022. N=11

Przyczyna przerwy w odbywaniu kpw w systemie dozoru elektronicznego	Status
Skazany przeszedł zawał. Został zakwalifikowany do leczenia operacyjnego z powodu choroby niedokrwiennej serca. Przewidywany czas pobytu w szpitalu specjalistycznym 6-7 dni. Przerwa udzielona ze względu na stan zdrowia i pobyt w szpitalu.	Zaakceptowane Data końca przerwy w karze nie jest określona.
Skazany przedstawił kuratorowi skierowanie do Szpitala Miejskiego na Oddział Chirurgiczny z powodu guzów krwawniczych. Termin operacji konkretnie ustalony. Czas rekonwalescencji około 10 dni. Pozytywna decyzja kuratora o udzieleniu przerwy w odbywaniu kpw ze względu na stan zdrowia.	Zaakceptowane Sąd zarządza 10 dni przerwy w odbywaniu kary w SDE,
Skazany przedstawił kuratorowi sądowemu dokumentację potwierdzającą skierowanie niepełnosprawnego syna na turnus rehabilitacyjny. Dziecko przewidziane jest do operacji bioder, co daje szansę na poruszanie się. Lekarz prowadzący zalecił intensywną rehabilitację przez zabieg operacyjny, w postaci specjalistycznych turnusów rehabilitacyjnych. Taki turnus trwa 10 dni. Kurator pozytywnie ustosunkował się do udzielenia przerwy w odbywaniu kpw w SDE ze względu na rehabilitację niepełnosprawnego syna i przewidywany zabieg operacyjny.	Zaakceptowane Postanowieniem Sądu Okręgowego udzielono skazanemu przerwy w odbywaniu kary w SDE na okres 3-ech miesięcy.
Skazany poinformował kuratora o konieczności opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania. Poinformował, że w mieszkaniu, gdzie ma się przeprowadzić zostały wykonane pomiary i skazany czeka na decyzję Sądu o wyrażenie zgody na zmianę miejsca wykonania kpw w SDE pod nowym adresem. Obawia się, że może nie zdążyć uzyskać zgody Sądu zanim będzie musiał się wyprowadzić. Będzie zwracał się do Sądu o przerwę w odbywaniu kpw w SDE. Ostatecznie skazany opuścił miejsce pobytu i miał 5 dni niemonitorowanych. Sąd ostatecznie wyraził zgodę na zmianę miejsca wykonania kpw w SDE.	Odrzucono Zdeinstalowano urządzenia monitorujące. Tym samym rozpoczęto wykonywanie czynności zgodnie z przepisem art. 43r Kkw.
U skazanego zaistniała konieczność zmiany miejsca zamieszkania i miejsca odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE oraz konieczność opuszczenia obecnego miejsca pobytu. Sąd nie zastosował przerwy w odbywaniu kpw w SDE, a wyraził zgodę na zmianę miejsca wykonania kary i ponowną instalację urządzeń monitorujących.	Odrzucono Zdeinstalowano urządzenia monitorujące. Tym samym rozpoczęto wykonywanie czynności zgodnie z przepisem art. 43r Kkw.
U skazanego zaistniała naruszona integralność paska. Odbyła się wizyta Podmiotu Dozorującego. Skazany podał, że pasek z nadajnikiem został zahaczony o sprzęt do treningu, w rezultacie został zerwany, Podmiot Dozorujący ustalił, że pasek nie został zerwany a odpięty na zaciskach. Podmiot Dozorujący zdeinstalował i zabezpieczył urządzenia monitorujące. Jednocześnie zwrócono się do Sądu o zajęcie stanowiska ze względu na okres niemonitorowania. Sąd nie zastosował przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności i zlecił ponowne zainstalowanie urządzeń monitorujących.	Odrzucono Zdeinstalowano urządzenia monitorujące. Tym samym rozpoczęto wykonywanie czynności zgodnie z przepisem art. 43r Kkw.
Skazany zwrócił uwagę, że według jego obliczeń powinien zakończyć się jemu okres odbywania kpw. Skontaktowano się z Podmiotem Dozorującym. Następnie informacja została przekazana do Sądu Okręgowego. Sędzia w sprawie	Oczekuje na decyzję

przedmiotowej nie zastosował przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności w SDE. a deinstalację urządzeń.	Zdeinstalowano urządzenia monitorujące. Tym samym rozpoczęto wykonywanie czynności zgodnie z przepisem art. 43r Kkw.
U skazanego została naruszona integralność paska. Oddziały terenowe Podmiotu Dozorującego nie były w stanie w sposób jednoznaczny określić, czy jest to wina skazanego. Podmiot Dozorujący zdeinstalował i zabezpieczył urządzenie monitorujące. Decyzję w sprawie pozostawił do uznania Sądu. Nie zastosowano przerwy. ponownie Sąd zlecił instalację urządzeń.	Odrzucono Zdeinstalowano urządzenia monitorujące. Tym samym rozpoczęto wykonywanie czynności zgodnie z przepisem art. 43r Kkw.
Podopieczny zwrócił się do kuratora z prośbą o możliwość hospitalizacji w Szpitalu Specjalistycznym na Oddziale Otolaryngologii, Czekał na operację ponad rok. Ostatecznie zadzwoniono do niego ze szpitala i określono datę przyjęcia. Kurator wystosował decyzję o przerwie w odbywaniu kary pozbawienia wolności w SDE. Opiniowany przedstawił wcześniej stosowną dokumentację lekarską. Anestezjolog nie jest w stanie przeprowadzić uspienia w sytuacji obecności nadajnika u skazanego. Przewidywany okres rekonwalescencji 8-10 dni. Skazany w okresie rekonwalescencji będzie informował kuratora o swojej sytuacji zdrowotnej	Zaakceptowane Z uwagi na zabieg operacyjny. Zobowiązano skazanego w terminie 24 godzin od ustania przyczyny, dla której udzielono mu przerwy w karze, do telefonicznego zgłoszenia podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania gotowości do ponownego zainstalowania w/w opaski nadajnika RTF.
Opiniowana zwróciła się do kuratora z prośbą o możliwość hospitalizacji szpitalnej w szpitalu miejskim- Oddział Położniczy z związku z koniecznością cesarskiego cięcia. Termin przyjęcia do szpitala jest wyznaczony. Skazana okresowo trafia do szpitala, ze względu. ze względu na zły samopoczucie. Kurator pozytywnie ustosunkował się do podjęcia przerwy wykonaniu kary pozbawienia wolności w SDE. Skazana przedłożyła skierowanie do Szpitala jednocześnie zobowiązała się informować kuratora o swojej sytuacji zdrowotnej po porodzie w celu ponownego zainstalowania wszystkich stosownych środków technicznych.	Zaakceptowane Postanowieniem SO udzielono skazanej przerwy w odbywaniu kary w SDE

Zródło: Opracowanie własne

W przypadku pierwszym skazany przeszedł zawał serca i został zakwalifikowany do zabiegu operacyjnego z powodu choroby niedokrwiennej serca, Określono przybliżony czas pobytu w szpitalu na 6-7 dni. Przerwa została udzielona ze względu na stan zdrowia i pobytu w szpitalu. Sąd przychylił się do prośby skazanego w przedmiotowej sprawie.

Przypadek drugi, opisuje sytuację skazanego, gdzie opiniowany posiada skierowanie do szpitala z powodu guzów krwawniczych, Przewidywany czas rekonwalescencji około 10 dni. Sąd zarządził 10 dni przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Przypadek trzeci. to sytuacja, która dotyczy niepełnosprawnego syna. Skazany samotnie wychowuje niepełnosprawnego syna. Dziecko przewidywane jest do zabiegu operacyjnego bioder. Niemniej dziecko wymaga intensywnej rehabilitacji w postaci turnusów rehabilitacyjnych. Czas trwania takiego turnusu to 10 dni. Przerwa została udzielona na 3 miesiące ze względu na rehabilitację niepełnosprawnego syna i zabieg operacyjny dziecka.

Kolejny przypadek to wystosowanie przez skazanego prośby o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. ze względu na zmianę miejsca wykonania kary. Opiniowany był zmuszony na opuszczenie dotychczasowego miejsca zamieszkania. Oczekuje na wyrażenie zgody na możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w innym miejscu

zamieszkania. Ostatecznie miał 5 dni niemonitorowanych. Sąd odrzucił wniosek o o przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, a wyraził zgodę na zmianę miejsca zamieszkania.

Piąty przypadek skazanego wskazuje na podobną sytuację. Skazany był zmuszony zmienić miejsce wykonania kary pozbawienia wolności. Sąd odrzucił wniosek o przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności. a wyraził zgodę na zmianę miejsca wykonania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Przypadek szósty opisuje okoliczności odpięcia paska na zapięciach u skazanego. Podmiot dozorujący zwrócił się do Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego o zajęcie stanowiska wobec skazanego. Decyzją Sądu nie udzielono przerwy i zlecono ponowne zainstalowanie urządzeń monitorujących.

Kolejny siódmy przypadek dotyczy okoliczności, gdzie według obliczeń skazanego upłynął jemu okres odbywania kary pozbawienia wolności. Sąd nie zastosował przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, a deinstalację urządzeń.

Przypadek ósmy dotyczy naruszenia integralności paska u skazanego. Podmiot Dozorujący nie był w stanie określić w sposób jednoznaczny, z czyjej winy zaistniała dana sytuacja. Ostatecznie zdeinstalowano urządzenia i pozostawiono decyzję w sprawie przedmiotowej do oceny. Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny nie udzielił przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, zlecił ponowne zainstalowanie urządzeń monitorujących.

Kolejny przypadek dotyczył sytuacji zdrowotnej skazanego, która dawała uzasadnienie do ewentualnego udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Skazany oczekiwał ponad rok na operację na Oddziale Otolaryngologii. Otrzymał informację ze strony szpitala o konkretnej dacie operacji. Złożył kuratorowi sądowemu stosowną dokumentację lekarską. potwierdzającą problemy zdrowotne. Przewidywany okres rekonwalescencji wynosił 8-10 dni. Sąd przychylił się w sprawie przedmiotowej do udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności i zobligował skazanego do zgłoszenia Podmiotowi Dozorującemu gotowości do ponownej instalacji urządzeń monitorujących.

Ostatni przypadek, dotyczy skazanej, która jest w zaawansowanej ciąży. Ma przewidywane cesarskie cięcie. Ma wyznaczony konkretny termin przyjęcia do szpitala. Termin ten jednak uległ zmianie i sytuacja wymagała wcześniejszej decyzji Sądu. Ostatecznie Sąd podjął decyzję pozytywną i udzielił skazanej przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Niemniej sytuacja była na tyle problemowa, że w dzień posiedzenia Sądu w sprawie przedmiotowej, skazana zaczęła rodzić zanim

zdeinstalowano jej urządzenia przez Podmiot Dozorujący. Nadajnik został przecięty przez członka rodziny ze względu na zagrożenie życia i zdrowia samej skazanej i dziecka oraz konieczność udania się do szpitala na operację cesarskiego cięcia.

Z analizy danych uzyskanych z ewidencji elektronicznej można wnioskować udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego podyktowane jest przede wszystkim względami zdrowotnymi. Przyczyną udzielenia przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności może być przede wszystkim pobyt w szpitalu, rehabilitacja po zabiegu, operacji. Przyczyną udzielenia przerwy może być również zmiana miejsca realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Przyczyna zakończenia spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego może mieć różne przyczyny. Może wynikać z zakończenia okresu odbywania kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego w Systemie Dozoru Elektronicznego, zwolnienia skazanego z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, z uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, z umorzenia postępowania wykonawczego, z przesłania do innego Sądu, zakończenia z powodu innych przyczyn bądź przyczyny nie są określone.

Dane dotyczące powodów zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego prezentuje tabela 10.

Tabela 10. Przyczyna zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego

	Przyczyna zakończenia spraw wykonywanych w systemie dozoru elektronicznego	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	Razem		
Zakończone	Razem, w tym:	6	1,51	52	13,10	41	10,33	32	8,06	31	7,81	21	5,29	45	11,34	38	9,57	32	8,06	48	12,09	51	12,85	397		
	koniec odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego	4	1,37	36	12,33	29	9,93	19	6,51	16	5,48	14	4,79	30	10,27	29	9,93	27	9,25	40	13,70	48	16,44	292		
	zwolnienie od dozoru	2	3,92	10	19,61	5	9,80	11	21,57	1	1,96	6	11,76	7	13,73	3	5,88	1	1,96	5	9,80	0	0,00	51		
	uchylenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	0	0,00	1	8,33	4	33,33	1	8,33	0	0,00	0	0,00	1	8,33	1	8,33	1	8,33	3	25,00	0	0,00	12		
	umorzenie postępowania wykonawczego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1		
	przesłanie do innego Sądu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	66,67	1	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3
	w inny sposób	0	0,00	3	9,68	3	9,68	1	3,23	14	45,16	1	3,23	5	16,13	1	3,23	0	0,00	0	0,00	3	9,68	31		
	nie podano powodu zakończenia	0	0,00	2	28,57	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	28,57	3	42,86	0	0,00	0	0,00	7		

Źródło: Opracowanie własne

Z pozyskanych danych wynika, że w 2013 roku liczba spraw zakończonych do całości wynosiła 13,10% całości spraw zakończonych w latach 2012-2022, realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zbliżone wyniki spraw zakończonych, które były realizowane w Systemie Dozoru Elektronicznego były w latach 2022 i 2021. Wynosiły kolejno w 2022 roku - 12,85% w stosunku do całości. Natomiast w 2021 roku liczba spraw zakończonych wynosiła 12,09% w stosunku do wszystkich spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w latach 2012-2022. W 2018 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 11,34% w stosunku do całości. W 2014 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 10,33% wszystkich spraw zakończonych. Natomiast w 2019 liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,57% w stosunku do całości. W 2015 roku, w 2016 roku i 2020 roku liczba spraw zakończonych realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego była zbliżona. W 2015 roku i w 2020 roku wynosiła 8,06% wszystkich spraw zakończonych. Natomiast w 2016 roku wynosiła 7,81% wszystkich spraw zakończonych. W 2017 roku liczba spraw zakończonych, realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 5,29% wszystkich zakończonych spraw w latach 2012-2022. Natomiast w 2012 roku liczba spraw zakończonych wyniosła 1,51% spraw zakończonych, realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Z analizy przedstawionych danych wynika w sposób jednoznaczny, że największa liczba spraw zakończonych była w latach 2013, 2021 i 2022, łącznie wynosiła 38,04% spraw zakończonych w latach 2012-2022, które były realizowane w Systemie Dozoru Elektronicznego. Natomiast najmniej spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego było w roku 2013, 2017 i łącznie wynosiło 6,80% wszystkich spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022.

Jedną z przyczyn zakończenia spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego jest koniec odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Koniec odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest podany w systemie elektronicznym. Dane dotyczące zakończenia spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu końca odbywania kary w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej na przestrzeni 2012 roku do 2022 roku przedstawia tabela 7.

W 2022 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 16,44% w stosunku do całości spraw zakończonych z tego powodu. W 2021 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca okresu odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 13,70% wszystkich przypadków skazanych z tego

powodu. W 2013 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 12,33% w stosunku do całości, za lata 2012-2022. Zbliżone wyniki odnośnie zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego na przestrzeni lat 2012-2022 były w 2014, w 2018 oraz w 2019 roku. W 2014 oraz w 2019 liczba spraw zakończonych z powodu końca okresu próby wynosiła po 9,93% wszystkich przypadków skazanych w stosunku do całości spraw zakończonych z tego powodu. W 2018 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca okresu próby wynosiła 10,27% w stosunku do całości spraw zakończonych z tego powodu. W 2020 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca okresu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,25% w stosunku do wszystkich zakończonych z tego powodu, w okresie od 2012 do 2022r. W 2015 roku liczba spraw zakończonych z powodu zakończenia okresu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 6,51% wszystkich spraw zakończonych w latach 2012-2022 z tego powodu. W 2016 roku liczba spraw zakończonych z powodu końca okresu odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 5,48 wszystkich przypadków skazanych. W 2017 roku liczba spraw zakończonych w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej z powodu końca odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przez osoby skazane wyniosła 4,79% w stosunku do całości. W 2012 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej z powodu końca odbywanej kary wyniosła 1,37% w stosunku do całości spraw zakończonych w latach 2012-2022.

Z analizy danych wynika, że największa liczba zakończonych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022, z powodu końca odbywanej kary pozbawienia wolności, miała miejsce w 2022 roku, w 2021 roku oraz w 2013 roku i łącznie wynosiła 42,50% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu.

Kolejną przyczyną zakończenia spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022 było zwolnienie od dozoru kuratora sądowego. Wnioski o zwolnienie od dozoru kuratora sądowego kierowane są do Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego, właściwego dla miejsca pobytu skazanego. Dane dotyczące liczby spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022, zaprezentowano w tabeli powyżej.

Z przedstawionych danych wynika, że liczba spraw zakończonych w 2015 roku w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej z powodu

zwolnienia od dozoru kuratora sądowego wynosiła 21,57% wszystkich zakończonych spraw w stosunku do całości. W 2013 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu zwolnienia od dozoru wynosiła 19,61% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu za lata 2012-2022. W 2018 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu zwolnienia od dozoru wyniosła 13,73% spraw zakończonych z tej przyczyny. W 2017 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu zwolnienia od dozoru wyniosła 11,76% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu. Po 9,80 % spraw zakończonych z powodu zwolnienia w Systemie Dozoru Elektronicznego było w 2021 roku i w 2014 roku. W 2019 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 5,88% wszystkich spraw zakończonych z tej przyczyny. W 2012 roku liczba spraw zakończonych w systemie Dozoru Elektronicznego z powodu zwolnienia od dozoru wyniosła 3,92% w stosunku do całości. Po 1,96 % spraw zakończonych z powodu zwolnienia w Systemie Dozoru Elektronicznego było w 2016 roku i w 2020 roku.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej z powodu zwolnienia od dozoru kuratora sądowego, była 2015 roku oraz w 2013 roku i wynosiła 41,18% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu w latach 2012-2022.

Jedną z przyczyn zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest uchylenie zezwolenia na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wnioski o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego kierowane są przez kuratorów sądowych do Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego, właściwego dla miejsca pobytu skazanego. Dane dotyczące liczby zakończonych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu uchylenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej za lata 2012-2022 przedstawione są w tabeli powyżej.

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że w 2014 roku liczba spraw zakończonych z powodu uchylenia zezwolenia na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej, wyniosła 33,35% w stosunku do całości spraw zakończonych z tego powodu.

W 2021 liczba spraw zakończonych z powodu uchylenia zezwolenia na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, wyniosła 25% w stosunku do całości. Po 8,33% spraw zakończonych z powodu uchylenia zezwolenia na

odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, było w roku 2013, 2015 oraz w latach 2018-2020.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że największa liczba zakończonych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu uchylenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej za lata 2012-2022, miała miejsce w 2014 roku oraz w 2021 roku i wynosiła 58,35% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu.

Jedną z przyczyn zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego może być umorzenie postępowania wykonawczego. Dane dotyczące liczby spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022. z powodu umorzenia postępowania wykonawczego zaprezentowano w tabeli powyżej.

Na podstawie przedstawionych danych wynika, że w 2019 roku zakończono w Systemie Dozoru Elektronicznego, z powodu umorzenia postępowania wykonawczego 100% spraw zakończonych z tego powodu.

Z analizy danych wynika, że incydentalnie było umarzone się postępowanie wykonawcze w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022, miało miejsce tylko w 2019 roku i stanowiło 100 % wszystkich spraw zakończonych z tego powodu.

Zakończenie wykonywania odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego może mieć miejsce z związku z przesłaniem akt wykonawczych do innego sądu, zgodnie ze zmianą miejsca zamieszkania skazanego. Dane dotyczące liczby spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022. z powodu przesłania akt do innego Sądu, zaprezentowano w tabeli powyżej.

Z przedstawionych danych wynika, że liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego z związku z przesłaniem akt wykonawczych do innego sądu, miała miejsce w 2019 roku i wynosiła 66,67% przypadków oraz w 2020 roku i wynosiła 33,33% spraw zakończonych z tego powodu.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że stosunkowo rzadko były zakończone sprawy w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022, z powodu przesłania akt do innego Sądu. Taka sytuacja miała tylko w 2019 roku tj. 66,67% przypadków oraz w 2020 roku. gdzie liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022, z powodu przesłania akt do innego Sądu wyniosła 33,33%-całości.

Również wśród spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022 są sprawy zakończone w inny sposób.

Dane dotyczące liczby spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022 -w inny sposób, zaprezentowano w tabeli powyżej.

W 2016 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w inny sposób wynosiła 45,16% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu. Kolejno w 2018 roku liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w inny sposób wynosiła 16,13% wszystkich spraw zakończonych z tego powodu. Po 9,68% spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w inny sposób było w latach 2013,2014 oraz w 2022 roku. Po 3,23 % spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w inny sposób było w roku 2015, 2017 oraz w 2019 roku.

Z analizy danych wynika, że największa liczba spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022 w inny sposób, miała miejsce w 2016 roku oraz w 2018 roku i łącznie wynosiła 61,29% spraw zakończonych z tej przyczyny.

W ewidencji spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego nie ma również określonej przyczyny zakończenia sprawy. Dane dotyczące liczby spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w latach 2012-2022 bez podania przyczyny zakończenia, zaprezentowano w tabeli powyżej.

Z przedstawionych danych wynika, że w 2020 roku liczba spraw w ewidencji spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej bez określonej przyczyny zakończenia sprawy wynosiła 42,86% wszystkich spraw zakończonych w ten sposób. Po 28,57% spraw w ewidencji elektronicznej- bez określonej przyczyny zakończenia sprawy, zostało zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej w 2013 roku oraz w 2019 roku.

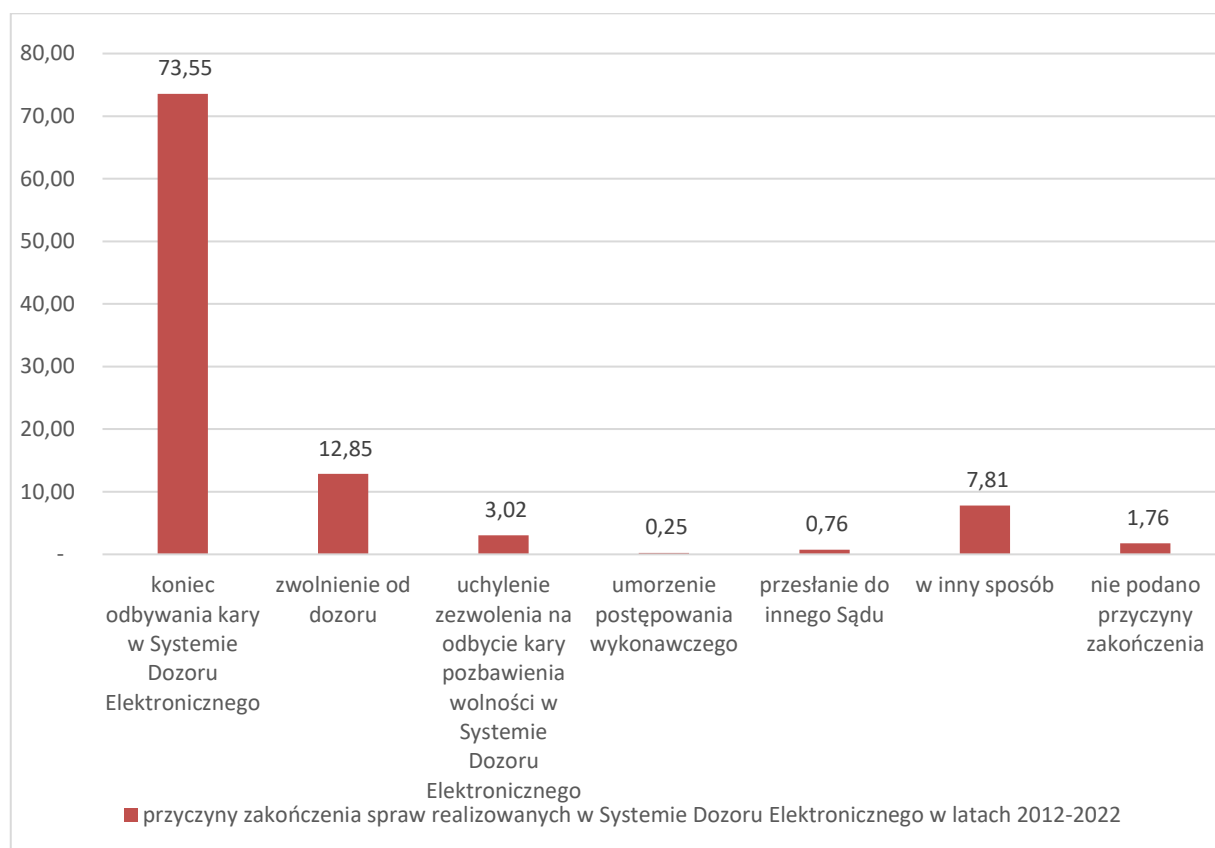
Z analizy danych wynika, że rzadko były zakończone sprawy w ewidencji elektronicznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej bez określonej przyczyny zakończenia, największa liczba takich spraw była w 2020 roku i wynosiła 42,86% całości spraw zakończonych w taki sposób.

Podsumowując. przyczyny zakończenia spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022 były różne. Powodem zakończenia sprawy wykonywanej w Systemie Dozoru

Elektronicznego może być koniec kary pozbawienia wolności wykonywanej w tym systemie, może być uwzględnienie wniosku kuratora sądowego o zwolnienie od dozoru, uchylene zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności, umorzenie postępowania wykonawczego, przesłanie akt do wykonania do innego Sądu, zakończenie w inny sposób bądź brak określenia przyczyny.

Dane dotyczące przyczyn zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej za lata 2012-2022, przedstawiono na wykresie 199.

Wykres 199. Przyczyny zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. N=397

Źródło: Opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że w 73,55% przypadków przyczyną zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej jest koniec odbywania kary pozbawienia orzeczonej do realizacji w tym systemie.

Kolejną przyczyną zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego jest w 12,85% zwolnienie z dozoru kuratora sądowego. W 7,81% przypadkach

zakończono wykonywanie kar realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022 z innych przyczyn. Natomiast w 3,02% wykonywanych spraw w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022 przyczyną zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego było uchylenie zezwolenia na odbywanie kary w Systemie dozoru Elektronicznego. Nieznaczny procent zakończonych spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawał z powodu przesłania do innego Sądu, co stanowiło 0,76 całości spraw zakończonych. Natomiast 0,25% całości spraw zakończonych w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawała z powodu umorzenia postępowania wykonawczego. Nie podano przyczyny zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w 1,76 % przypadków.

Z analizy danych można wnioskować, że przyczyną zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej za lata 2012-2022 było przede wszystkim zakończenie z powodu wykonania kary pozbawienia wolności przez skazanego w tym systemie, co stanowiło 73,55% całości przypadków. Kolejną przyczyną zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej za lata 2012-2022 było przede wszystkim zakończenie z powodu zwolnienia od dozoru kuratora sądowego, co stanowiło 12,85 spraw zakończonych.

6.4. Oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii Sędziów Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach

Sędzia Wydziału Penitencjarnego 1

Stanowisko Sędziego Penitencjarnego dotyczące realizacji w praktyce dozoru elektronicznego jest bardzo pozytywne. Sędzia uważa, że realizacja kpw w SDE jako alternatywnej formy wykonania kary jest skuteczna. Niemniej efektywność odbywania kary w SDE zależy od indywidualnego przypadku.

Sędzia jest zwolennikiem odbywania kary pozbawienia wolności w SDE. Istotą SDE jest dostosowanie się do rygorów odbywania kary. Modyfikacja harmonogramu powinna być uzasadniona, nie z byle powodu (praca-umowa, informacja o godzinach pracy- niech skazany -udowodni, że pracuje i w jakich godzinach).

Z perspektywy czasu i zmian legislacyjnych zapatrywanie na skuteczność dozoru elektronicznego uległo zmianie. SDE w obecnej formie jest skuteczne, według opinii Sędziego. Natomiast Sędzia jest zdania, że „bezsensowne było orzekanie SDE w Sądzie Rejonowym”.

Zdaniem Sędziego wymogi formalne do odbywania kpw w SDE są wystarczające do podjęcia decyzji o udzieleniu zgody na odbywanie kary przez Sąd Penitencjarny.

Według opinii Sędziego wymiar kary najczęściej odbywany w systemie dozoru elektronicznego jest następujący: „dominują kary krótkoterminowe, kary zastępcze, kary zarządzone, kary do pół roku”.

Kategorie sprawców czynów zabronionych najczęściej ubiegający o możliwość odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego to sprawcy-kradzieży, jazdy po alkoholu i jazdy bez uprawnień. Samouwolnień jest niewiele. Przyczyny: to - nieświadomość, że jest to kara pozbawienia wolności w warunkach wolnościowych, że należy stosować się do rygorów.

Zdaniem Sędziego rola Wydziału Penitencjarnego – Sądu Okręgowego w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego wobec innych Podmiotów realizujących wykonywanie SDE stanowi punkt wyjścia. Według opinii Sędziego to – „jedyna instytucja stosująca SDE”.

Zdaniem Sędziego współpraca dotychczasowa z Centralą Monitorowania oraz Podmiotem Dozorującym w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego układa się dobrze. Ocenia się brak trudności w obsłudze technicznej, chyba że „są to pojedyncze, skrajne wypadki. Należy wypracować wspólne rozwiązania”.

W ocenie Sędziego, realizacja Systemu Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wobec innych apelacji w całej Polsce, prezentuje się bardzo dobrze. Apelacja Katowicka jest w Polskiej czołówce (statystyki), chociaż SDE zostało wprowadzone do wykonania w 2012 roku.

Według Sędziego przesłanki przemawiające za udzielaniem zgody na odbywanie kpw w SDE, to przede wszystkim przesłanki życiowe, aspekt humanitarny, karta karna, sprawca incydentalny, opinia kuratora.

Stanowisko Sądu Penitencjarnego w sytuacji braku zgody członków rodziny - na odbywanie kpw w SDE. to -głównie odmowa na udzielenie zgody na odbywania kpw w SDE. Zdaniem Sądu „ma być zgoda na piśmie (art.43h par 4)”.

Problemy dotyczące braku dostępu do energii w miejscach pobytu skazanych we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach występują sporadyczne (43lfpar2). Orzekanie odbywa się na posiedzeniu niejawnym, brak rozpoznawania sprawy z uwagi na brak warunków technicznych.

Odmowy zgody na odbywanie kpw w SDE nie są rzadkie. Liczba procentowa odrzucanych wniosków w skali całej populacji osób ubiegających się o SDE wynosi szacunkowo- do 40%. Przesłankami- w ocenie Pana Sędziego przemawiające za udzieleniem czasowego oddalenia, to-przesłanki wiarygodne, opinia kuratora (art. 43p), względy zdrowotne i rodzinne, względy humanitarne, sytuacje losowe, względy indywidualne. Przesłanki

przemawiające za modyfikacją harmonogramu odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego są podobne. Preferowana jest modyfikacja harmonogramu. Należy wnikliwie rozważyć przerwę w karze, bo to jest pracochłonne, angażujące wiele służb, Lepiej stosować - czasowe oddalenie w przedziale od 3-7 dni.

Według Sędziego przesłanki przemawiające za udzielaniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE to - okres odbytej kary, charakter przestępstwa, brak naruszeń w okresie odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, opinia kuratora sądowego. Przesłanki przemawiające za cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE, to-brak stosowania się do harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, nieprzestrzeganie porządku prawnego, zasad współżycia społecznego, brak realizacji nałożonych obowiązków probacyjnych.

Według opinii Sędziego pozytywne aspekty odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych są następujące: odciążenie służby więziennej, niskie koszty, brak przeludnienia w jednostkach penitencjarnych, praca zawodowa skazanych, utrzymanie rodziny, więzi rodzinne.

Zdaniem Sędziego negatywne aspekty wykonywania kary w SDE, to zbyt liberalne podejście do ustalonego harmonogramu w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Według Sędziego skazany odbywający karę w systemie SDE ma większą szansę na proces resocjalizacji, niż w placówce penitencjarnej tj. „lepsza resocjalizacja w SDE (proces probacyjny), dotyczy tego, że nie musi się wdrażać do warunków wolnościowych po opuszczeniu zakładu karnego. W jednostce penitencjarnej większa jest dolegliwość odbywania kary pozbawienia wolności. Może być wpływ innych osadzonych na skazanego”.

Zdaniem Sędziego „SDE jako kara samoistna nie ma sensu, to jest sposób wykonania kary”. Sędzia nie dostrzega zasadniczych zastrzeżeń w wydawaniu decyzji przez kuratorów sądowych -odnośnie czasowych oddaleń oraz zmian harmonogramu. Mają one być uzasadnione względami zdrowotnymi i względami indywidualnymi osób skazanych.

Zdaniem Sędziego za udzielaniem przerwy w odbywaniu kpw. mają przemawiać względy zdrowotne, udokumentowane. Zasadniczo mało orzekanych jest przerw w odbywaniu kary pozbawieniu wolności.

Naruszenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego dotyczą braku dostosowania się do ustalonych godzin w harmonogramie. Ważne, że jest szybka reakcja kuratora.

Dane dotyczące odbywania kar zastępczych w stosunku do kar zasadniczych w SDE. przedstawiają się w sposób następujący : przeważają kary zastępcze.

Według Sędziego, reakcje kuratorów sądowych na naruszenia przez skazanych harmonogramu odbywania kpw w SDE są szybkie i odpowiadają oczekiwaniom Sądu Penitencjarnego.

W ocenie Sędziego współpraca kuratorów liniowych z Sędziami Wydziału Penitencjarnego w realizacji SDE układa się bez zastrzeżeń. Sędzia sugeruje dla większej efektywności przemyślenie każdej wydawanej decyzji przez kuratora sądowego w stosunku do skazanego, aby była ona uzasadniona względami indywidualnymi.

Zdaniem Sędziego istota odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego to: szansa dla skazanych, to brak izolacji, kontakt z rodziną, łóżenie na utrzymanie rodziny, wychowanie dzieci, praca (skazany powinien to docenić).

Sędzia wysuwa sugestie dotyczące sprawnego i efektywnego wykonania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego:

- usprawnić pracę sekretariatów w wydziale wykonywania orzeczeń, przyspieszyć pracę kuratorów.
- nie ma sensu zwiększania wymiaru kary, która warunkuje możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w SDE.

Sędzia Wydziału Penitencjarnego 2.

Stanowisko Sędziego dotyczące realizacji w praktyce dozoru elektronicznego jest pozytywne.

Sędzia ocenił odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako skuteczne. Sędzia określił siebie jako zwolennika instytucji dozoru elektronicznego. Swoje stanowisko uzasadnił, że obniża to koszty odbywania kary pozbawienia wolności. Koszt utrzymania osoby w jednostce penitencjarnej jest znaczny. Odbywając karę w Systemie Dozoru Elektronicznego obniża się koszty odbywania tej kary. Skazany ma możliwość podjęcia pracy zarobkowej, łóżenia na utrzymanie rodziny. Według opinii Sędziego z perspektywy czasu i zmian legislacyjnych zapatrywanie na skuteczność dozoru elektronicznego uległo zmianie. Aktualne rozwiązania prawne są bardziej efektywne „*Teraz jest lepiej, bo rok 2015 to porażka i nikt nie wiedział jak to robić*”. Zdaniem Sędziego wymogi formalne do odbywania kpw. w SDE są dobre, ale niekoniecznie wystarczające, można by dołożyć wymagań, zobowiązań np.: rozpoczęcia spłaty zobowiązań, aby mogli się starać o

SDE, podjęcie leczenia itp. Poza tym mogłoby być uwiarygodnione prawo do przebywania w danym lokalu.

Wymiar kary najczęściej odbywany jest w systemie dozoru elektronicznego to kary krótkoterminowe. Zdaniem Sędziego sprawcy czynów zabronionych najczęściej ubiegający się o możliwość odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego; to skazani za przestępstwa drogowe oraz kategorie różnych innych przestępstw, gdzie zostały zarządzone kary z warunkowym ich zawieszeniem oraz zastępcze kary pozbawienia wolności. Jeżeli chodzi o częstotliwość samouwolnień, to *„3-4 na kwartał, przyczyny to nałogi lub deficyty intelektualne, zaburzenia psychiczne – brak zrozumienia sytuacji”*. Pan Sędzia ocenia rolę Wydziału Penitencjarnego – Sądu Okręgowego w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego wobec innych podmiotów realizujących wykonywanie SDE jako- ważną.

Zdaniem Sędziego współpraca dotychczasowa z Centralą Monitorowania oraz Podmiotem Dozorującym w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego jest pozytywna *„problemy są sporadyczne, brak jest problemów z obsługą”*.

Zdaniem Sędziego realizacja odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wobec innych apelacji w całej Polsce jest znacząca *„zaczęliśmy jako jedni z ostatnich, a teraz jesteśmy w czołówce”*. Ilość realizacji SDE w systemie rocznym ujęta jest w statystykach półrocznych, rocznych przekazywanych do Ministerstwa Sprawiedliwości. Zdaniem Sędziego przesłankami przemawiającymi za udzielaniem zgody na odbywanie kpw w SDE, to *„przesłanki kodeksowe, przestępcy umyślni, jednorazowi”*. Stanowisko Sędziego Sądu Penitencjarnego w sytuacji braku zgody członków rodziny - na odbywanie kpw w SDE jest jednoznaczne *„brak zgody rodziny, to brak decyzji o SDE”*. Zdaniem Sędziego, problemy dotyczące braku dostępu do energii w miejscach pobytu skazanych we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach są sporadyczne *„żyjemy w aglomeracji, chyba że wioski i tereny odległe, ale sporadycznie”*. Kolejno Sędzia przedstawił swoje stanowisko dotyczące odmów zgody na odbywanie kpw w SDE oraz określił procentowo ilość odrzucanych wniosków w skali całej populacji osób ubiegających się o SDE. Odmowy zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE uzasadnione są różnymi okolicznościami i sytuacjami. Odmów udzielenia zgody na odbywanie kpw w SDE jest około 40%.

Sędzia określił przesłanki przemawiające za udzieleniem czasowego oddalenia, to: *„poświadczenie / uwiarygodnienie przyczyny”*.

Sędzia ustosunkował się również do przesłanek, które przemawiają za modyfikacją harmonogramu odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego. Według Sędziego, te przesłanki określa : życie- zmiany, praca, zdrowie, rodzina. Zdaniem Sędziego godziny do

dyspozycji skazanego powinny być uzasadnione. W opinii Sędziego – „*samo SDE jest dobrodziejstwem*”.

W opinii Sędziego za udzielaniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE przemawia zachowanie skazanego w trakcie odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Sędzia określił również przesłanki przemawiają za cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE tj. naruszenia harmonogramu, brak przestrzegania rygorów okresu próby, brak realizacji obowiązków probacyjnych, podobnie jak przy innych środkach.

Sędzia podał również pozytywne aspekty odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego dla skazanych „*utrzymanie wynosi 10% tego, co w ZK, zwiększona samokontrola, kontakt z rodziną, praca, utrzymanie się*”.

Sędzia wyraził swoją opinię na temat negatywnych aspektów wykonywania kary w SDE. Stwierdził, że „*problem jest w odczuciu społecznym – „przestępcy na wolności*”. Sędzia wyraził swoją opinię dotyczącą tego, czy skazany odbywający karę w systemie SDE mają większą szansę na proces resocjalizacji, czy też w placówce penitencjarnej? Zdaniem Sędziego „*większe szanse resocjalizacji są w SDE, bo tu są pozytywne aspekty, a w ZK izolacja i patologia, negatywne emocje i frustracja*”. Zapytano Sędziego czy kara odbywana w SDE powinna być karą samoistną w kodeksie karnym? Jakie przesłanki przemawiają za takimi rozwiązaniami legislacyjnymi? Według opinii Sędziego. „*SDE to nie kara, ale forma wykonania kary i niech tak pozostanie*”. Sędzia wypowiedział się w kwestii ewentualnych zastrzeżeń w wydawaniu decyzji odnośnie czasowych oddaleń oraz zmian harmonogramu „*kurator wie co ma robić i raczej tego nie nadużywa*”. Zapytano również o stanowisko Sądu odnośnie udzielania przerw w odbywaniu kpw i jak jest częstotliwość takich zdarzeń. Sędzia podał informację, że udzielanie przerwy w odbywaniu kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego uwarunkowane jest stanem zdrowia skazanego i zdarza się 1 raz w miesiącu. Kolejno Sędzia podał informacje dotyczące rodzaju naruszeń w SDE „*zdarzają się naruszenia do kilkudziesięciu minut, bo np.: problemy komunikacyjne, albo nadużywanie alkoholu i poczucie bezkarności/fantazja.*”

Poproszono Sędziego o przybliżenie danych dotyczących odbywania kar zastępczych w stosunku do kar zasadniczych w SDE. Sędzia podał dane statystyczne w tej kwestii, że

„*kara zastępcza to 60%, kary zasadnicze w SDE to około 40 %. Teraz tendencja zwykowa w kierunku kar zastępczych*”. Sędzia podał swoje zdanie odnośnie reagowania przez kuratorów sądowych na naruszenia przez skazanych harmonogramu odbywania kpw w SDE. Podał również informację czy reakcje ze strony kuratora są szybkie i odpowiadają

oczekiwaniom Sądu Penitencjarnego. Zdaniem Sędziego; „*reakcje kuratorów są należyte i na czas*”.

Sędzia ocenił również jak układa się współpraca kuratorów liniowych z Sędziami Wydziału Penitencjarnego w realizacji SDE oraz jakie wskazówki udzieliłby Sędzia dla większej efektywności dozoru elektronicznego. Wypowiedź Sędziego w tej kwestii była następująca;

„sędziowie ufają kuratorom, bo ci wywiązują się ze swoich obowiązków, kurator jest najbliższej sprawy – na bieżąco ocenia i decyduje.” Sędzia wskazał jakie jest znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla skazanych oraz jakie daje możliwości funkcjonowania w warunkach wolnościowych. Sędzia wskazał, że należy –*„motywować, niech coś robią – spłacają zobowiązania, pracują, starają się, łozą na rodzinę, odbudowują relacje”*.

W konkluzji prowadzonego wywiadu Sędzia wyraził swoje sugestie dotyczące sprawnego i efektywnego wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego. Wskazał, że wskazane byłoby –*„wprowadzenie odpłatności za możliwość ubiegania się o możliwość odbywania kary w systemie SDE – np.: 40 zł za złożony wniosek”*.

Sędzia Wydziału Penitencjarnego 3.

W opinii Sędziego VIII Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach skuteczność realizacji kary pozbawienia wolności jako alternatywnej formy odbywania kary pozbawienia wolności jest oceniana jako- skuteczna. Efektywność realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego zależy od indywidualnego przypadku. Sędzia przedstawił swoje stanowisko dotyczące realizacji w praktyce dozoru elektronicznego oraz ocenił skuteczność realizacji kpw w SDE jako alternatywnej formy wykonania kary. Zdaniem Sędziego niewiele jest powrotów do ponownego przestępstwa po odbyciu kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego. Sędzia uważa, że zbyt późno wprowadzono do Polski możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, miarodajne są efekty w innych krajach.

Sędzia jest zwolennikiem odbywania kary pozbawienia wolności w SDE. Zwrócił uwagę w swojej wypowiedzi, że odbywanie kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego wymaga dostosowania się do rygorów odbywania kary. Każda zmiana harmonogramu powinna być uzasadniona. Z perspektywy czasu i zmian legislacyjnych zapatrywanie na skuteczność dozoru elektronicznego uległo zmianie. Odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest efektywne. Właściwym jest, że w zakresie SDE orzeka Sąd Okręgowy Wydział Penitencjarny. Zdaniem Sędziego wymogi formalne do odbywania kpw w SDE są

wystarczające do podjęcia decyzji o udzieleniu zgody na odbywanie kary przez Sąd Penitencjarny. Kary najczęściej odbywane w systemie dozoru elektronicznego są to kary krótkoterminowe. Zdaniem Sędziego kategorie sprawców czynów zabronionych najczęściej ubiegający się o możliwość odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, „ to sprawcy drogowi, osoby skazane za przestępstwa przeciwko mieniu. Sędzia przybliżył kwestę samouwolnień skazanych. W opinii Sędziego powodem samouwolnień jest frustracja, brak umiejętności dostosowania się do rygorów odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Według opinii Sędziego rola Wydziału Penitencjarnego – Sądu Okręgowego w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego wobec innych Podmiotów realizujących wykonywanie SDE jest znacząca. Dotychczasowa współpraca z Centralą Monitorowania oraz Podmiotem Dozorującym w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego, według opinii Sędziego jest określona jako pozytywna, bez większych zastrzeżeń. W opinii Sędziego nie istnieją większe trudności w obsłudze technicznej Systemu Dozoru Elektronicznego. Realizacja Systemu Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wobec innych apelacji w całej Polsce jest znacząca, utrzymuje się apelacja katowicka w czołówce. Statystyki realizacji SDE w systemie rocznym przesyłane pozostają do Ministerstwa Sprawiedliwości.

W ocenie Sędziego przesłankami przemawiającymi za udzielaniem zgody na odbywanie kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego jest sytuacja życiowa skazanego, zatrudnienie, sytuacja zdrowotna, realizacja obowiązku alimentacyjnego, utrzymywanie więzi rodzinnych, odpowiedzialność za funkcjonowanie rodziny. W sytuacji braku zgody na odbywanie kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, Sąd takiej zgody nie udziela. Według Sędziego istnieją problemy dotyczące braku dostępu do energii w miejscach pobytu skazanych we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach.

Według opinii Sędziego dane dotyczące odmów zgody na odbywanie kpw w SDE. liczba odrzucanych wniosków ujęta jest w statystykach.

Zdaniem Sędziego, przesłankami przemawiającymi za udzieleniem czasowego oddalenia są przede wszystkim względy zdrowotne, wyjścia do lekarzy, na badania, zmiana sytuacji zawodowej. Modyfikacja harmonogramu odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego, podyktowana jest sytuacją osobistą skazanego.

W opinii Sędziego przesłankami przemawiającymi za udzielaniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE jest pozytywne zachowanie skazanego w trakcie odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, przestrzeganie rygorów odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego,

brak naruszeń. Natomiast przesłankami przemawiającymi za cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE jest przecięcie nadajnika, naruszenia, brak dostosowania się do wymogów odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego. Pozytywnymi aspektami odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych jest możliwość pracy w warunkach wolnościowych, funkcjonowanie w rodzinie, przejawianie aktywności życiowej i zawodowej.

W ocenie Sędziego negatywnymi aspektami wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest odbywanie kary zgodnie z orzeczeniem Sądu.

Zdaniem Sądu, skazany odbywający karę w SDE ma większą szansę na proces resocjalizacji, niż odbywając karę izolacyjną.

W opinii Sędziego, nie ma konieczności i uzasadnienia prawnego, aby kara odbywana w SDE była karą samoistną w kodeksie karnym. System Dozoru Elektronicznego jest alternatywną formą odbywania kary pozbawienia wolności.

Sędzia nie ma zastrzeżeń w zakresie wydawania decyzji odnośnie czasowych oddaleń oraz zmian harmonogramu przez kuratorów sądowych. Przerw w odbywaniu kpw jest stosunkowo nie dużo, uzasadnione są one przede wszystkim względami zdrowotnymi tj. operacje, poród.

Naruszenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności są związane z brakiem umiejętności dostosowania się do rygorów odbywania kpw w systemie Dozoru Elektronicznego.

Według Sądu w orzekaniu istnienie stosunkowo duża liczba odbywanych kar zastępczych.

W ocenie Sędziego, reakcje kuratorów sądowych na naruszenia przez skazanych harmonogramu odbywania kpw w SDE- są szybkie i odpowiadają oczekiwaniom Sądu Penitencjarnego.

Sędzia sądzi, że współpraca kuratorów liniowych z Sędziami Wydziału Penitencjarnego w realizacji SDE układa się pozytywnie. Sędzia twierdzi, że dla większej efektywności dozoru elektronicznego, wskazane jest dokumentowanie określonych sytuacji życiowych, zdrowotnych, aby zmiana harmonogramu, czasowe oddalenie było w pełni uzasadnione.

W opinii Sędziego możliwość odbywania kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego ma ogromne znaczenie dla skazanych. Daje im możliwość funkcjonowania w warunkach wolnościowych, poprawy swojego zachowania wobec rodziny, najbliższych, wykonywania pracy zarobkowej, utrzymywania rodziny.

W ocenie Sędziego instytucja Systemu Dozoru Elektronicznego jest skuteczna i efektywna.

Sędzia Wydziału Penitencjarnego 4.

Sędzia przedstawiała swoje stanowisko dotyczące realizacji w praktyce dozoru elektronicznego. Sędzia ocenia odbywanie kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego jako pozytywne. Zdaniem Sędzi istnieje skuteczność realizacji kpw w SDE jako alternatywnej formy wykonania kary.

Sędzia jest zwolennikiem instytucji dozoru elektronicznego, cytuję „szczególnie przy niektórych sprawach i karach zastępczych, gdy istnieje za niski stopień demoralizacji aby orzekać karę izolacyjną. Ponadto, zdaniem Sędzi, przy „SDE czują rygor i respekt, jeśli chcą to się starają i podporządkowują”.

Sędzia jest przeciwnikiem odbywania kary zastępczej z kary ograniczenia wolności. Stoi na stanowisku, aby odbywanie kpw w Systemie Dozoru Elektronicznego, było orzekane tylko przy karach bezwzględnych.

W ocenie Sędziego wymogi formalne do odbywania kpw w SDE są wystarczające do podjęcia decyzji o udzieleniu zgody na odbywanie kary przez Sąd Penitencjarny.

W ocenie Sędziego wymiar kar najczęściej odbywany jest w systemie dozoru elektronicznego ujęty jest w statystykach. Sędzia podaje, że kategorie sprawców czynów zabronionych najczęściej ubiegający się o możliwość odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego, to osoby prowadzące pojazd pod wpływem alkoholu, jak również sprawcy czynów o przestępstwa przeciwko mieniu.

Sędzia przybliżyła kwestię samouwolnień skazanych oraz określiła częstotliwość tych przypadków oraz ich przyczyny. W ocenie Sędziego-„występują sporadycznie 2-4 w miesiącu, zazwyczaj po alkoholu, po awanturach domowych, w nerwach zrywa obrączkę i ucieka.” Sędzia oceniła rolę Wydziału Penitencjarnego – Sądu Okręgowego w realizacji systemu dozoru elektronicznego wobec innych Podmiotów realizujących wykonywanie SDE. Zdaniem Sędziego Wydział Penitencjarny ma „znaczący wpływ (rewelacyjny)”.

Sędzia oceniła dotychczasową współpracę z Centralą Monitorowania oraz Podmiotem Dozorującym w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego. W jej opinii ta współpraca przebiega „bez problemów.”

Zdaniem Sędzi nie ma trudności w obsłudze technicznej SDE.

Sędzia wyraziła swój pogląd odnośnie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wobec innych apelacji w całej Polsce. Uważa, że istnieje „duże znaczenie apelacji katowickiej, początki były z opóźnieniem, ale teraz jest apelacja wiodąca.” Realizacja

SDE w systemie rocznym ujęta jest w statystykach rocznych, półrocznych wysyłanych do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Według Sędziego przesłanki przemawiające za udzielaniem zgody na odbywanie kpw w SDE, ujęte są w kodeksie karnym wykonawczym. Ważne jest aby „*sprawdzić, czy cele kary zostaną osiągnięte, w tym wdrażanie do przestrzegania porządku prawnego*”.

Sędzia przedstawiła stanowisko jakie prezentuje Sąd Penitencjarny w sytuacji braku zgody członków rodziny - na odbywanie kpw w SDE. W ocenie Sędziego w takich sytuacjach jest „*odmowa, bo jeśli nie ma zgody rodziny, to znaczy, że jest problem ze skazanym*”.

Sędzia oceniła czy istnieją problemy dotyczące braku dostępu do energii w miejscach pobytu skazanych we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach. Jej zdaniem „*teraz sporadycznie, kiedyś częściej*”.

Sędzia przedstawiła swoje stanowisko dotyczące odmów zgody na odbywanie kpw w SDE. Podała, że „*odmowy, to kwestia indywidualnego przypadku*.”

Liczba procentowa odrzucanych wniosków w skali całej populacji osób ubiegających się o SDE określona jest w statystykach.

Sędzia podała przesłanki w przemawiające za udzieleniem czasowego oddalenia tj. „*ważne względy rodzinne i zdrowotne – krótki czas okoliczności, który nie uzasadnia udzielenia przerwy*”.

Sędzia określiła jakie względy przemawiają za modyfikacją harmonogramu odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego, cytując „*zmiana czasu, miejsca pracy, ważne względy osobiste, rodzinne*”.

Sędzia określiła swoje stanowisko odnośnie udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE. Jej zdaniem „*brak jest przesłanek, bo nie ma kolejnego dobrodziejstwa, dostali już SDE*.”

W ocenie Sędziego okolicznościami przemawiającymi za cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE są „*przesłanki wynikające z kodeksu, naruszenie rygorów, obowiązków, zastrzeżenia kuratora*”.

Sędzia podała, że według niej pozytywne aspekty odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego dla skazanych, to głównie to , iż „*SDE jest tańszy niż kary izolacyjne*”. Poza tym, „*nie ma pewności, że po SDE nie wrócą na drogę przestępstwa, ale większa szansa, bo brak negatywnego towarzystwa współosadzonych, istnieje aspekt wychowawczy*”. Pozytywne aspekty w odbywaniu kary pozbawienia wolności. to „*praca zawodowa – pozyskanie i utrzymanie, łóżenie na rodzinę, więzi rodzinne*”. W ocenie Sędziego negatywne aspekty wykonywania kary w SDE, to: „*dostęp do używek, uciążliwość dla społeczeństwa*”.

Sędzia nie wyraziła zdania odnośnie kwestii, dotyczącej tego, czy skazany odbywający karę w systemie SDE ma większą szansę na proces resocjalizacji, czy też w placówce penitencjarnej.

Zdaniem Sędziego kara odbywana w SDE powinna być karą samoistną w kodeksie karnym. Sędzia dostrzega zastrzeżenia w wydawania decyzji odnośnie czasowych oddaleń oraz zmian harmonogramu, dotyczy to- „*pozytywnych decyzji kuratora.*”

Sędzia wyraziła swoje zdanie, odnośnie udzielania przerw w odbywaniu kpw oraz częstotliwości takich zdarzeń. Podała, że „przerw jest bardzo mało, głównie ze względu na stan choroby.”

Sędzia podała informacje dotyczące rodzaju naruszeń w SDE. Główne przyczyny naruszeń w odbywaniu kary pozbawienia wolności są następujące: „*alkohol, niewłaściwe zachowania w stosunku do rodziny, naruszenia rygorów harmonogramu*”.

Zdaniem Sędzi dane dotyczące odbywania kar zastępczych w stosunku do kar zasadniczych w SDE, podane pozostają w statystykach.

W ocenie Sędziego, reagowanie przez kuratorów sądowych na naruszenia przez skazanych harmonogramu odbywania kpw w SDE „*są bardzo szybkie i odpowiednie, adekwatne do sytuacji*”.

W opinii Sędziego współpraca kuratorów liniowych z Sędziami Wydziału Penitencjarnego w realizacji SDE układa się „*bez zastrzeżeń, brak sugestii odnośnie współpracy*”.

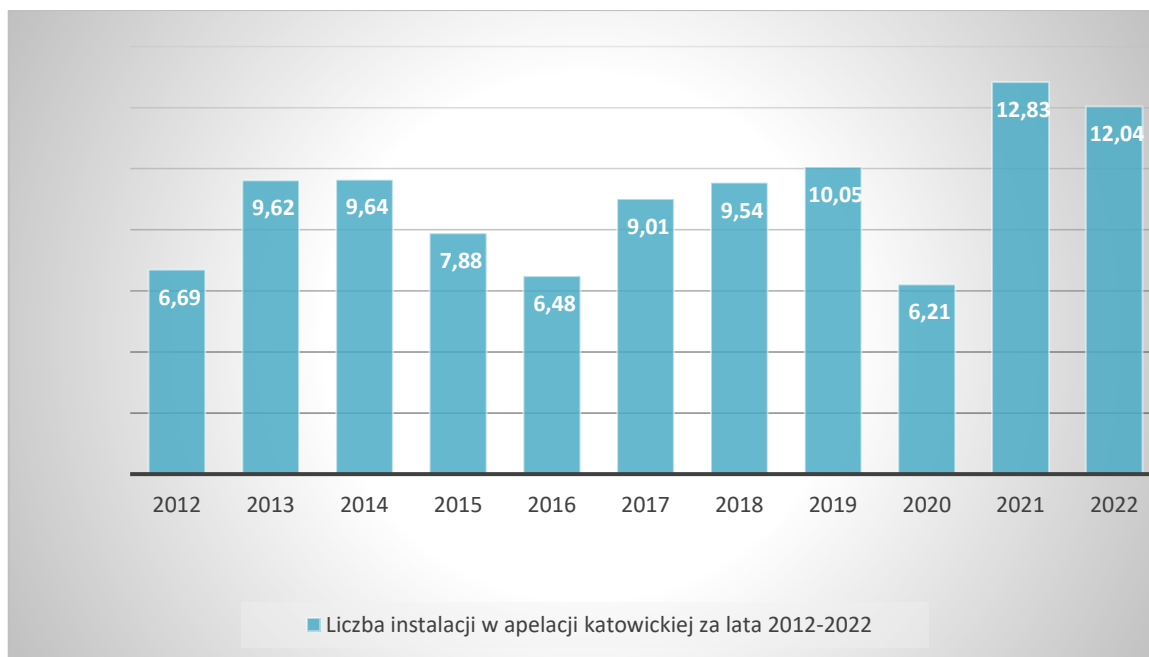
Sędzia określiła znaczenie systemu dozoru elektronicznego dla skazanych jako „*olbrzymie korzyści dla skazanego, bo praca zarobkowa (podjęcie i utrzymanie pracy), kontakty i relacje z rodziną, utrzymanie rodziny*”.

Sędzia podała własne sugestie dotyczące sprawnego i efektywnego wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego. Określiła, że na obecnym etapie nie ma zastrzeżeń do funkcjonowania. Jest zwolenniczką „*SDE jako kary samoistnej w kodeksie karnym*”. Ponadto, wysunęła sugestię do kuratorów aby zwracać uwagę na kartę karną. Sędzia pozostaje przeciwna stosowaniu systemu dozoru elektronicznego przy karach ograniczenia wolności.

6.5. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego w kraju w latach 2012- 2022 roku

Liczba instalacji za 2012-2022 w apelacji katowickiej była zróżnicowana w poszczególnych latach. Poddano analizie liczbę instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w stosunku do całości Dane przedstawia wykres 200.

Wykres 200. Liczba instalacji w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. N=19434

Źródło : Opracowanie własne. Dane z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

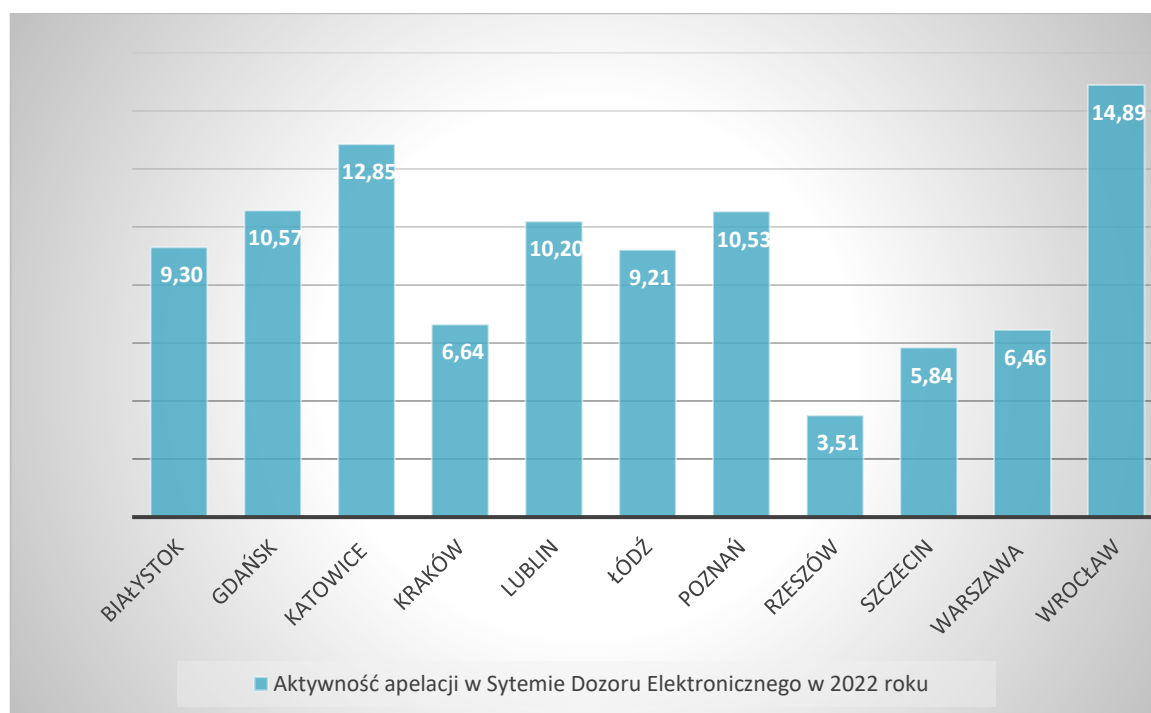
Z analizy przedstawionych danych wynika, że w 2021 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wynosiła 12,83% całości instalacji w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. Liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej w 2022r. wynosiła 12,04 % w stosunku do całości liczby instalacji za lata 2012-2022. Następnie liczba instalacji w 2019 roku w apelacji katowickiej w stosunku do całości wyniosła 10,05% całości wszystkich instalacji. Kolejno liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego, w roku 2013 w apelacji katowickiej wynosiła 13,99% w stosunku do całości instalacji za lata 2012-2022. Następnie w 2013 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,62% -całości. Natomiast w 2018 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wynosiła 9,54% instalacji do całości instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. Natomiast w 2017 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 9,01 % w stosunku do całości instalacji w apelacji katowickiej Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-

2022. Zbliżone wyniki liczby instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostawały w latach 2012(6,69% instalacji) i 2016(6,48 % instalacji do całości instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego, w apelacji katowickiej oraz w 2020 roku(6,21%)całości instalacji za lata 2012-2022. W 2015 roku instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 7,78 % instalacji w stosunku do całości instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2022, w apelacji katowickiej.

Z analizy danych można wnioskować, że największa liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego zaistniała w roku 2019 oraz w latach 2021-2022 i wynosiła 34,92% instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego- w latach 2012-2022. Tendencja spadkowa liczby instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego miała miejsce w 2012 roku, 2016 roku i w 2020 roku w stosunku do całości instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej za lata 2012-2022 i wynosiła 19,38% całości.

Istotnym aspektem w realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego jest aktywność poszczególnym apelacji w skali kraju. Zaprezentowano dane dotyczące aktywności apelacji w Polsce w 2022 roku na wykresie 201.

Wykres 201. Aktywność apelacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku N=18214

Źródło : Dane z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że aktywność apelacji wrocławskiej pod względem instalacji w 2022r. w Systemie Dozoru Elektronicznego wyniosła 14,98% całości

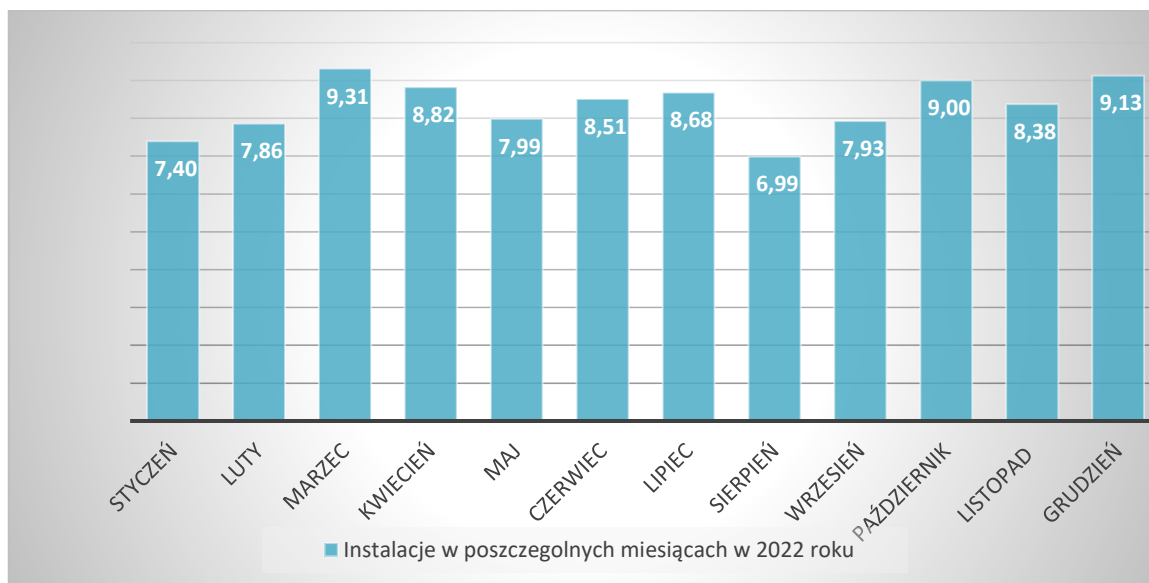
instalacji. Aktywność apelacji katowickiej w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022r. pod względem instalacji w 2022 r. wynosiła 12,85 % w stosunku do całości liczby instalacji, w tym roku w Polsce. Następnie liczba instalacji w apelacji gdańskiej w 2022 roku w stosunku do całości wyniosła 10,57 % całości wszystkich instalacji. Kolejno liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego. w apelacji lublińskiej wynosiła 10,20% wszystkich instalacji w Polsce w 2022roku. Natomiast w apelacji poznańskiej liczba tych instalacji wyniosła 10,53% całości instalacji w tym roku w Polsce. W apelacji łódzkiej liczba instalacji wynosiła 9,21% w stosunku do całości instalacji w 2022. Następnie w 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji białostockiej wynosiła 9,30% -całości. Kolejno w 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji krakowskiej wynosiła 6,64 % instalacji do całości. Liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji warszawskiej w 2022 roku, wynosiła 6,46% wszystkich instalacji w Polsce. Natomiast w 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w apelacji szczecińskiej wynosiła 5,84% całości. Liczba instalacji w 2022 roku w apelacji rzeszowskiej wynosiła 3,51% w stosunku do wszystkich instalacji w tym roku w Polsce.

Z analizy danych można wnioskować, że największa aktywność w zakresie instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku była w apelacji katowickiej i wrocławskiej. Łączna liczba instalacji w tych 2 apelacjach wynosiła 27,83 % całości wszystkich instalacji w tym roku w Polsce. Aktywność apelacji wrocławskiej pod względem instalacji w 2022r. w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 14,98% całości instalacji. Natomiast aktywność apelacji katowickiej w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022r. pod względem instalacji w 2022 r. wynosiła 12,85 % w stosunku do całości liczby instalacji. Najmniejszą aktywność w zakresie instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego przejawiała w 2022 roku apelacja rzeszowska, gdzie instalacji było 3,51% w stosunku do całości instalacji w tym roku. Stosunkowo małą aktywność w zakresie instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego przejawiały apelacje; szczecińska(5,84%-instalacji), warszawska(6,46%-instalacji), krakowska(6,64%) w stosunku do całości.

Różna jest aktywność instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego. Poddano analizie w instalacje w poszczególnych miesiącach w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku.

Dane zaprezentowano na wykresie 202

Wykres 202. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 w poszczególnych miesiącach. N= 18214

Źródło : Dane z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że aktywność pod względem instalacji w 2022r. w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 9,31 % całości instalacji w miesiącu marcu.. Aktywność w Systemie Dozoru Elektronicznego pod względem instalacji w 2022 r. w miesiącu grudniu wynosiła 9,13 % w stosunku do całości liczby instalacji, w tym roku w Polsce. Następnie liczba instalacji w 2022 roku w stosunku do całości w miesiącu październiku wyniosła 9,00 % całości wszystkich instalacji. Kolejno liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku w miesiącu kwietniu wynosiła 8,82% wszystkich instalacji w Polsce w 2022 roku. Natomiast w czerwcu liczba tych instalacji wyniosła 10,53% całości instalacji w tym roku w Polsce. W lipcu liczba instalacji wynosiła 8,68% w stosunku do całości instalacji w 2022. Następnie w miesiącu wrześniu 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 7,93% -całości. Kolejno w styczniu 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 7,40 % instalacji do całości. Liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w lutym w 2022 roku, wynosiła 7,86 % wszystkich instalacji w Polsce. Natomiast w sierpniu 2022 roku liczba instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 6,99 % całości.

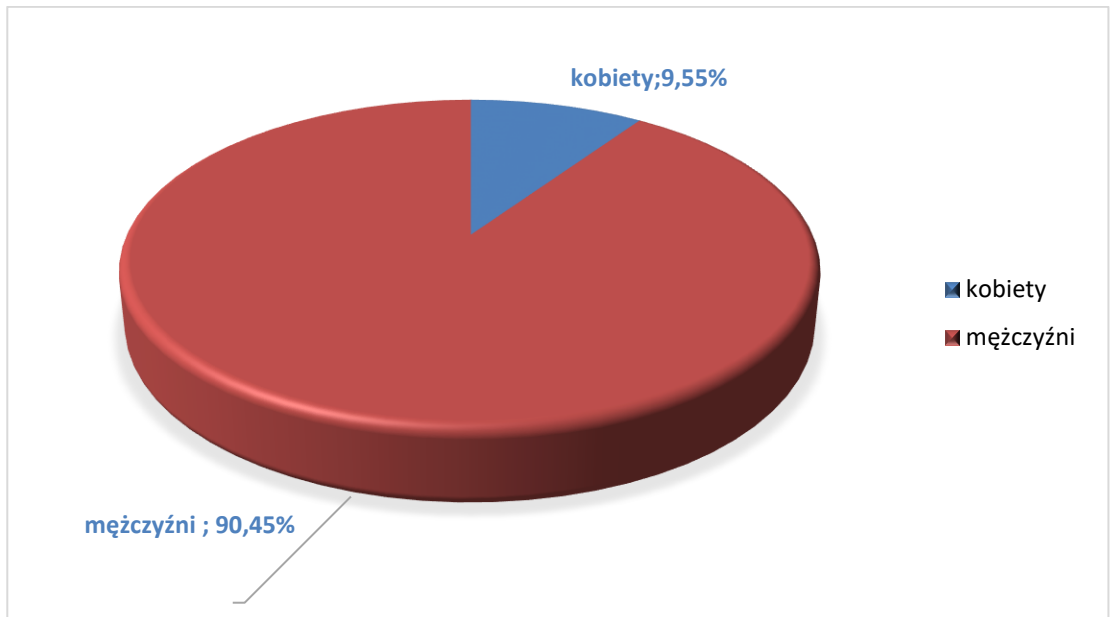
Z analizy danych można wnioskować, że największa aktywność w zakresie instalacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku była w miesiącach- marzec, październik, grudzień. Łączna liczba instalacji w tych miesiącach wynosiła 27,44 % całości wszystkich instalacji w tym roku w Polsce. Najmniejszą aktywność w zakresie instalacji w Systemie

Dozoru Elektronicznego w 2022 roku była miesiącach -styczeń, luty, sierpień, łącznie było 22,28 % instalacji w stosunku do całości instalacji w tym roku.

W Systemie Dozoru Elektronicznego odbywają karę pozbawienia wolności zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Dane w tym zakresie zaprezentowano

Wykres 203. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego na dzień 21.06.2023. N= 7164

Źródło : Dane z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że w Systemie Dozoru Elektronicznego na dzień 21.06.2023, karę pozbawienia wolności odbywało 90,45% mężczyzn. W Systemie Dozoru Elektronicznego na dzień 21.06.2023, karę pozbawienia wolności odbywało 9,55% kobiet. Z analizy przedstawionych danych wynika, że mężczyźni w większości odbywają karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego i ich udział stanowi około 0,9% całej populacji. Natomiast udział kobiet w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosi 0,1% całej populacji.

6.6. Oddziaływania penitencjarne w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii pracowników Biura Podmiotu Dozorującego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej

Wywiad z zastępcą Dyrektora Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej

Każda edycja dozoru elektronicznego jest inna. Każdy etap, to nowe wyzwanie, które do tej pory nie było znane. Każda edycja, to nowe zachowanie w kolejnych latach. Uczy nas zbudować nową przestrzeń, daje nową energię. To dyskusja z wieloma środowiskami, aby budować system z przekonaniem. To dyskusja ze środowiskiem kuratorów, prokuratorów. Ważna jest dyskusja na bieżąco, dokonywanie pewnych podsumowań. Propozycje dają lepszą efektywność działań.

Biorąc pod uwagę charakterystykę czynów, efektywność działań, dąży się do zmniejszenia recydywy przestępczej, aby nie uzależniać skazanych od kolejnych systemów, które organizują im życie lecz z wykorzystaniem Systemu Dozoru Elektronicznego, uczyć ich samodzielnego funkcjonowania.

Nie bez znaczenia są koszty społeczne, jakie ponosi rodzina-osoby odbywającej karę pozbawienia wolności w warunkach izolacyjnych. To że ktoś naruszył prawo, nie oznacza, że jest złym ojcem lub matką. Dozór pozwala im ograniczyć straty, jakie ponoszą dzieci z związku z izolacją rodziców.

Ekonomia, to kolejny argument. Aktualny koszt odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego to około 800 zł- miesięcznie. Natomiast koszt pobytu jednego więźnia to około 4600 zł. miesięcznie.

Kolejnym ważnym aspektem w Systemie Dozoru Elektronicznego jest pełnienie ról społecznych. Ludzie, którzy mogliby trafić z związku z wywiązywaniem się z jakiś obligacji finansowych. W dozorze elektronicznym mogą spłacać swoje długi, nie generować swojego obciążenia dla pozostałych obywateli.

Organem orzekającym oprócz Sędziów Penitencjarnych są Komisje Penitencjarne. Komisje Penitencjarne zajmują się karami, których wymiar nie jest większy niż 4 miesiące, to drobna przestępczość. Na tyle drobna, że można było powierzyć dyspozycje Zakładom Karnym do wydania decyzji w zakresie Systemu Dozoru Elektronicznego. Na dzień 19.06.2023 Komisje Penitencjarne procedowały 2269 spraw. Komisje Penitencjarne mają 2 tygodnie czasu, aby rozpatrzyć wniosek. Komisje Penitencjarne mają określone umiejętności. Na przestrzeni

czasu, będzie można sprawdzić jak Komisje Penitencjarne radzą sobie z nowymi uprawnieniami. Warto tej instytucji się przyglądać i wyciągać wnioski. Każdy przypadek uczy.

Osobami najbardziej zainteresowanymi do wyjaśnienia wszystkich okoliczności odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego są sami dozorowani. Bo im zależy aby dozór był kontynuowany.

Kuratorzy mają merytoryczne kompetencje do merytorycznej pracy z podopiecznymi i ich decyzje tworzą przekaz u osób monitorowanych do konieczności przestrzegania zasad Systemu Dozoru Elektronicznego. To pierwsza linia wsparcia dla skazanych.

Widziana jest dobra rzeczywistość. Dozór elektroniczny potwierdził, że to ważna i konieczna przestrzeń w Wymiarze Sprawiedliwości.

Istnieje wysoki wskaźnik efektywności. Tylko 7-10% , łamie rygory, wraca do odbywania kary.

Efektywność w Systemie Dozoru Elektronicznego, to zakończenie procesu uzależniania się od tego rodzaju systemów pomocowych, które pozbawiają osoby skazane samodzielnego funkcjonowania społecznego.

System Dozoru Elektronicznego daje moc doświadczenia drugiego człowieka, moc zmieniania.

Wywiad z pracownikiem Zespołu Terenowego Podmiotu Dozorującego

Pracownicy Oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego przeprowadzają wizyty preinstalcyjne, instalacyjne, kontrolne, związane z naruszeniami, wizyty dotyczące wymiany urządzeń. Wizyty preinstalcyjne badają warunki do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego oraz zasięg urządzeń. W protokole z wizyty preinstalcyjnej określa się dane osoby objętej systemem. Kolejno podaje się miejsce wyznaczone do odbywania kary pozbawienia wolności. Określa się rodzaj lokalizacji , czy jest mieszkanie , czy dom wolnostojący. Określa się miejsce położenia toalety, czy w środku czy na zewnątrz. Podaje się dane dotyczące użytkowanej energii, rodzaj licznika, czy jest stały , czy przedpłatowy. Zamieszcza się w protokole informacje dotyczące dzieci. Ponadto, podawane są informacje dotyczące zwierząt w mieszkaniu, czy na posesji. Określa się powierzchnie mieszkalną i proponowane miejsce instalacji HU. Podawany jest opis z rozpoznania miejsca odbywania kary. Osoba , która ma być objęta systemem , podaje informacje , czy energia elektryczna pochodzi z legalnego źródła, czy rachunki są opłacane regularnie, czy przedstawiono ostatni opłacony rachunek za energię , czy osoba posiada schorzenia kończyn górnych, czy osoba posiada schorzenia kończyn dolnych. Osoba, która ma być objęta systemem

podaje oświadczenie dotyczące lokalu oraz możliwości podłączenia HU bezpośrednio do gniazda prądowego. Zespół Terenowy Podmiotu Dozorującego informuje skazanego o możliwości złożenia zażalenia na czynności wykonywane przez Zespół Terenowy. Pobierane jest również oświadczenie dotyczące wyrażenia lub nie wyrażenia zgody przez osoby pełnoletnie, wspólnie zamieszkujące na odbywanie kary pozbawienia w danym miejscu pobytu przez skazanego.

W przypadku braku nie zastania nikogo pod wskazanym adresem, pozostawiona jest informacja z prośbą o pilny kontakt pod numerem telefonu 22 518 80 10.

Zespoły Terenowe Podmiotu Dozorującego podczas wizyt instalacyjnych, deinstalacyjnych, rekalibracyjnych, kontrolnych, związanych z naruszeniami, czy wymianą urządzeń sporządzają protokół z odbytej wizyty. W protokole z wizyty ujęte jest ID osoby skazanej, nazwisko, imię oraz miejsce odbywania kary. Podawane są dane dotyczące potwierdzenia tożsamości, na postawie dokumentu tożsamości. W przypadku asysty Policji podawane są dane funkcjonariuszy oraz numery legitymacji służbowych. Podawane są informacje dotyczące instalacji lub deinstalacji urządzeń HU nr, RFT nr, OPT nr, TPT nr. Kolejno określone są zasięgi instalowanego urządzenia GSM, moc sygnału, zasięg monitorowania, rozmiar paska. W protokole przedstawiany jest opis przeprowadzonych czynności oraz numery telefonów. Określony jest termin zakończenia kary oraz możliwość złożenia zażalenia na czynności wykonywane przez Zespół Terenowy. Skazany zostaje pouczony o rygorach odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Protokół z odbytej wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru Elektronicznego podpisany jest przez pracownika Zespołu Terenowego oraz osoby objęte systemem.

Podczas wizyty instalacyjnej przekazywany jest informator dla osoby objętej Systemem Dozoru Elektronicznego. W informatorze są określone warunki odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego, określenie czym jest dozór elektroniczny, jakie są uwarunkowania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, przydatne informacje dotyczące wizyt Podmiotu Dozorującego i ważnych telefonów w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności, określone pozostają obowiązki skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W trakcie instalacji urządzeń skazany podpisuje deklaracje i zobowiązuje się do noszenia nadajnika przez 24 godziny na dobę oraz zobowiązania w miejscu wyznaczonym treścią orzeczenia. Skazany zobowiązuje się do ponoszenia pełnej odpowiedzialności za zainstalowane urządzenie monitorujące, do braku przemieszczania urządzenia monitorującego.

W oświadczeniu jest zwrócona uwaga skazanego, że każda próba przemieszczania urządzenia monitorującego zostanie natychmiast ujawniona. Jednocześnie każda próba uszkodzenia, przemieszczania lub manipulacji urządzeniem może być zgłaszana do Sądu jako naruszenie odbywania. Pracownicy Podmiotu Dozorującego mogą dokonywać kontroli urządzeń monitorujących w godzinach od 6.00 do 22.00. Kontrole w uzasadnionych przypadkach mogą być dokonywane od 22.00 do 6.00. Nie są ponoszone koszty połączeń telefonicznych wykonywanych na urządzenie monitorujące. Skazany zobowiązuje się do legalnego, zgodnego z normami technicznymi zapewnienia zasilania urządzeń monitorujących energią elektryczną. Skazany nie może samodzielnie deinstalować urządzeń monitorujących a każde takie zachowanie będzie zgłoszone do Sądu jako naruszenie warunków odbywania kary, środka karnego lub zabezpieczającego. Skazany zobowiązuje się do odbierania wszystkich połączeń telefonicznych, przychodzących na urządzenie monitorujące. Jednocześnie skazany przyjmuje do wiadomości, że miejsce, czas wykonywania kary, środka karnego lub zapobiegawczego zostały określone przez Sąd i tylko Sąd, a w szczególnych przypadkach sądowy kurator mogą zmienić te warunki. Skazany zobowiązuje się do przyjmowania wizyt technicznych Podmiotu Dozorującego. Niedopełnienie obowiązków związanych z wykonywaniem dozoru elektronicznego, może skutkować zażądaniem pomocy Policji i obciążenie kosztami tej pomocy skazanego. Skazany zostaje zobowiązany do udzielenia wyjaśnień dotyczących przebiegu wykonywania kary Sędziemu, kuratorowi zawodowemu, Centrali Monitorowania w Systemie Dozoru Elektronicznego. Skazany zostanie poinformowany o terminie zakończenia wykonywania kary, środka karnego lub zabezpieczającego. Zostaje zapoznany z treścią Informatora dla osoby objętej Systemem Dozoru Elektronicznego. Skazany zostaje poinformowany o przysługującym prawie do zgłoszenia wniosków o zmianę przedziału czasu, o prawie zgłoszenia wniosku o czasowe oddalenie, o prawie zgłoszenia problemów zdrowotnych, o prawie do zgłoszenia wniosku o zarządzenie przerwy w wykonaniu kary. Skazany zostaje poinformowany o przysługującym prawie zgłoszenia wniosku o wyrażenie zgody na odinstalowanie urządzeń monitorujących w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego. Skazany zostaje poinformowany o przysługującym prawie do zgłoszenia problemów technicznych z urządzeniami monitorującymi. Skazany zostaje zapoznany z treścią pouczenia, o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszania tych obowiązków. Oświadczenie zostaje podpisane przez osobę objętą systemem, z określeniem miejscowości oraz daty. Kolejny podpis osoby

objętej systemem dotyczy zgody na przeprowadzenie czynności materialno-technicznych oraz braku wnoszenia zastrzeżeń i zażaleń odnośnie ww. czynności.

Zdaniem pracownika Zespołu Terenowego Systemu Dozoru Elektronicznego, „System Dozoru Elektronicznego to doskonale odciążenie aresztów, zakładów karnych. Daje szansę skazanemu w warunkach wolnościowych. Są przestępcy, którzy nie muszą odbywać kary izolacyjnej. Poza tym pracownicy Służby Więziennej wyszli na zewnątrz, chodzą po blokach, mieszkaniach. Środowisko zewnętrzne zaczyna ich dostrzegać. Duża rola podmiotów uprawnionych, aby zachowywać się profesjonalnie, gdyż może to wpłynąć na zmianę zachowania skazanego.

Jednocześnie zgłoszony jest postulat, że dużo zależy od opieki kuratorów. Gdyby kurator nie kontrolował, to istnieje prawdopodobieństwo uczestniczenia w podkulturze przestępczej. Skazany ma być poddany kontroli, dyscyplinie, ma poddać się rygorom. Dużo zależy od czujności kuratorów”.

Wywiad z pracownikiem Podmiotu Dozorującego

Podmiot Dozorujący stanowi pierwszą linię wsparcia dla Sądów, Wydziałów Penitencjarnych, informatyków, którzy instalują system monitorowania. Telefon kontaktowy - Hepedesk jest następujący -225188000.

Aby mieć dostęp do Systemu Dozoru Elektronicznego niezbędna jest karta dostępu. Procedura wydawania karty jest następująca; pracownik zwraca się do Inspektora Rejestracji-każdy Sąd ma osobę upoważnioną, który powołuje Prezes Sądu. Kolejno wprowadzane są dane do SDE 24. Otrzymane karty z podmiotu Dozorującego pozwalają na logowanie się do systemu. Interfejs jest identyczny, ale są różne uprawnienia.

Do zadań Podmiotu Dozorującego należy odblokowywanie kart, sprawdzanie warunków technicznych, odbiór telefonów od podmiotów uprawnionych, zajmowanie się kartami dostępu do systemu, odbiór powiadomień, pomoc w zmianie harmonogramu, przekazanie skazanego między Sądami, pomoc merytoryczna dla informatyków, zajmowanie wyrokami łącznymi, logowanie nowych uczestników, tłumaczenie działań systemowych, pomoc w wprowadzeniu, czasowych oddaleń, ustalanie harmonogramów ze skazanym zgodnie z jego potrzebami.

Podmiot Dozorujący ma 5 dni na sprawdzenie warunków technicznych, na instalację urządzeń monitorujących 72 godziny, wyjaśnianie naruszeń do 4 godzin. Wizyty są przeplanowane w razie konieczności. Istnieje 11 apelacji Sądów z którymi jest stała współpraca z Podmiotem Dozorującym. Apelacja katowicka, obejmuje Sądy Okręgowe- Bielsko- Biała, Częstochowa, Gliwice, Rybnik, Katowice, Sosnowiec. Apelacja wrocławska, obejmuje sądy

okręgowe -Jelenia Góra, Legnica, Opole, Wrocław, Świdnica. Apelacja poznańska- obejmuje sądy okręgowe- Konin, Zielona Góra, Poznań. Apelacja krakowska, obejmuje Sądy okręgowe – Kielce, Kraków, Nowy Sącz, Tarnów. Apelacja białostocka, obejmuje sądy okręgowe- Białystok, Łomża, Olsztyn, Ostrołęka , Suwałki. Apelacja warszawska, obejmuje sądy okręgowe – Warszawa, Warszawa Praga. Apelacja gdańska , obejmuje sądy okręgowe- Bydgoszcz, Elbląg, Gdańsk, Włocławek, Toruń , Słupsk. Apelacja szczecińska, obejmuje sądy okręgowe- Gorzów Wielkopolski, Koszalin, Szczecin. Apelacja rzeszowska obejmuje sądy okręgowe - Krosno, Przemyśl, Rzeszów Tarnobrzeg. Apelacja łódzka obejmuje sądy okręgowe- Kalisz , Łódź, Piotrków Trybunalski, Płock, Sieradz. Apelacja lubelska obejmuje Sądy Okręgowe – Lublin, Zamość, Radom, Siedlce.

Proporcje w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ostatnio kształtują się ,że mężczyźni 9 razy częściej odbywają karę w SDE , niż kobiety. Na dzień 21.06.2023 w Systemie Dozoru Elektronicznego było łącznie 7164 skazanych , z czego 6480 mężczyzn , a 684 kobiet. Natomiast na dzień 01.05.2023 liczba skazanych odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego wynosiła 7299 , w tym 6613 mężczyzn i 686 kobiet.

Zgłaszane powiadomienia dotyczące nadmiernej czułości urządzeń może być przekazane do wykonawcy, celem szczegółowej analizy. Niezwłocznie po otrzymaniu informacji zwrotnej do wykonawcy, mogą być przekazane wyniki ustaleń. Nowo instalowane urządzenia monitorujące zostały wyposażone w dużo bardziej zaawansowaną technologię w porównaniu do poprzednio działających. Umożliwia to jeszcze dokładniejsze monitorowanie nadajników RFT w zasięgu stacjonarnego urządzenia HU. Zastosowanie w/w technologii niesie niestety za sobą konieczność przeprowadzania dokładnej ich kalibracji. Wyniki mogą być miarodajne po objęciu całej populacji. Problem nadmiernej czułości urządzeń może być zidentyfikowany i stopniowo eliminowany poprzez zdalny proces kalibracji urządzeń. Ale mając na uwadze poziom skomplikowania konieczna może być wizyta kontrolna oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego.

„Zaangażowanie Komisji Penitencjarnych w udzielanie zgód na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego, to dobra sprawa dla Systemu Więziennictwa, uszczupla jednostki z małymi wyrokami. Wygodniejsze dla sprawcy może być rozliczenie ze swoich obowiązków w Systemie Dozoru Elektronicznego

Idea odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego pozostaje bardzo słuszna . Ma to sens . Skazany może być z rodziną , wykonywać pracę zarobkową , spłacać alimenty. Dozór jest kilkakrotnie tańszy , niż odbywanie kary izolacyjnej.”

Wywiad z pracownikiem Centrali Monitorowania

Centrala Monitorowania prowadzi skazanego przez cały okres odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Gromadzi, przetwarza, przechowuje i przekazuje dane osób objęte Systemem Dozoru Elektronicznego. Współpracuje z podmiotami uprawnionymi w systemie telekomutacyjnym. Odpowiada za kontakt telefoniczny z osobami monitorowanymi.

Centrala Monitorowania w ramach swoich kompetencji ma kontakt z policją, osobami chronionymi, z Sądem.

W ramach wykonywanej pracy Centrala Monitorowania otrzymuje informacje o złym stanie zdrowia skazanego, o konieczności jego wsparcia psychologicznego, o zagrożeniu zdrowia życia.

W Systemie Dozoru Elektronicznego istnieją rodzaje wykonywanego dozoru; stacjonarny, mobilny i zbliżeniowy. Dozór stacjonarny składa się z urządzenia HU /urządzenie monitorujące/ oraz urządzenia RFT- nadajnika. Dozór mobilny to wyposażenie w dużą opaskę na nadgarstek oraz telefon TPT. Telefon TPT jest do kontaktu z centralą Monitorowania, ma skazany mieć zawsze przy sobie. Dozór zbliżeniowy to dodatkowe TPT dla osoby chronionej. Istnieje planowanie wizyt dla Oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego. Wizyty są planowane z związku z preinstalacją, instalacją, naruszeniami, kontrolą urządzeń, przzerwaniem paska, wymiana urządzeń, utrata zasilania

Ośrodek Główny Podmiotu Dozorującego zajmuje się planowaniem wizyt u osób skazanych, ich wyznaczaniem.

Oddziały Terenowe mają swoje przyporządkowanie do 27 jednostek penitencjarnych tj.; Areszt Śledczy w Częstochowie, Areszt Śledczy w Lublinie, Areszt Śledczy w Olsztynie, Areszt Śledczy w Opolu, Areszt Śledczy w Ostrowie Wielkopolskim, Areszt Śledczy w Radomiu, Areszt Śledczy w Starogardzie Gdańskim, Areszt Śledczy w Warszawie Grochowie 1, Areszt Śledczy w Warszawie Grochowie 2, Areszt Śledczy w Zielonej Górze, Areszt Śledczy w Łodzi, Areszt Śledczy w Świdnicy, Zakład Karny w Białymstoku, Zakład Karny w Czarnem, Zakład Karny w Inowrocławiu, Zakład Karny w Iławie, Zakład Karny w Nowym Wiśniczu, Zakład Karny w Pińczowie, Zakład Karny w Przytułach Starych, Zakład Karny w Rawiczu, Zakład Karny w Rzeszowie, Zakład Karny w Siedlcach, Zakład Karny w Stargardzie, Zakład Karny w Wojkowicach- Oddział Zewnętrzny w Ciągowicach 1, w Wojkowicach- Oddział Zewnętrzny w Ciągowicach 2, Zakład Karny w Łowiczu, Zakład Karny we Wronkach.

Istnieje segregacja zdarzeń w Systemie Dozoru Elektronicznego z powodu; niskiej baterii, kontroli zdarzeń, utraty łączności, nieobecności skazanego, manipulacji przy urządzeniach.

Centrala Monitorowania prowadzi skazanego cały czas w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Istnieje z jej strony nadzór nad odbywaniem kary przez skazanego. Obsługuje zdarzenia i adekwatnie reaguje. Doradza oraz sprawuje nadzór techniczny.

Dozór mobilny dotyczy skazanego, który odbył karę pozbawienia wolności, ale może być niebezpieczny dla otoczenia. Może to być skazany za pedofilię lub za przemoc domową. Nie ma określonej daty zakończenia dozoru mobilnego, o końcu decyduje Sędzia.

Realizacja zakazu stadionowego jest w systemie dozoru stacjonarnego. Skazany musi być w miejscu pobytu w trakcie określonych meczy.

Przyczynami samouwolnienia może być celowe zerwanie paska, kłótnia z rodziną , z powodu dziewczyny, uderzenia siekierą , nadużywania alkoholu.

W sytuacji zagrożenia życia i zdrowia , ma skazany zgłosić okoliczność u kuratora, celem wydania decyzji . Wskazane jest na początku realizacji kary pobawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ustalenie ze skazanym, aby nagłe przypadki były zgłaszane do Centrali Monitorowania , kurator usprawiedliwia określoną okoliczność.

„System Dozoru Elektronicznego zdaje egzamin. Kto nie jest przygotowany do więziennego życia, ma szansę odbywania kary w innym systemie. Ważna jest praca, płacenie podatków, nie jest obciążeniem dla społeczeństwa. Mogą jednak być problemy; jednakże znikomy odsetek się buntuje, jednakże w całej populacji zdaje egzamin.”

ZAKOŃCZENIE

Pragnę podsumować osiągnięcia oraz wyciągnąć wnioski, które zostały zgromadzone w ramach przeprowadzonych przeze mnie badań nad Systemem Dozoru Elektronicznego. W ciągu ostatnich lat, rozwój technologii cyfrowych i informatycznych przyczynił się do powstania nowych możliwości w zakresie nadzoru i monitorowania osób skazanych na karę pozbawienia wolności. Moje badania miały na celu pokazanie Systemu Dozoru Elektronicznego jako narzędzia w kształtowaniu bardziej skutecznych i humanitarnych metod kontroli przestępczości.

Głównym celem mojej pracy było określenie roli, miejsca, skuteczności wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego w aspekcie działań systemowych, resocjalizacyjnych, prawnych.

Dążyłam w swojej pracy do uzyskania odpowiedzi jaką rolę spełnia System Dozoru Elektronicznego w resocjalizacji skazanych, jakie korzyści niesie dla osób odbywających karę w tym systemie. Moim celem było również pokazanie funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego z perspektywy różnych grup specjalistów i określenia znaczenia tego systemu w ich pracy. Skupiłam się na rozważaniach na temat znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego dla profesjonalistów z dziedziny sprawiedliwości oraz w kontekście społecznym.

Zasadnicze pytania badawcze mojej pracy otrzymały brzmienie:

1. Jaka jest rola, znaczenie wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w Systemie Dozoru Elektronicznego w aspekcie działań systemowych, resocjalizacyjnych, przeciwdziałaniu powrotowi do przestępstwa? Jaki jest odbiór społeczny wykonywania dozoru elektronicznego przez osoby skazane i podmioty upoważnione?

W swojej rozprawie doktorskiej przeprowadziłam badania naukowe na wielu płaszczyznach funkcjonowania tego systemu. Analizowałam zarówno doświadczenia skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, jak i perspektywy kuratorów sądowych, którzy obsługują ten system. Dodatkowo, badania objęły również analizę wypowiedzi Sędziów Penitencjarnych oraz pracowników Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

W celu kompleksowej analizy, skorzystałam z danych z ewidencji elektronicznej Systemu Dozoru Elektronicznego, jak również zebranych danych z ewidencji Sądu

Okręgowego w Katowicach i Sądu Rejonowego z apelacji katowickiej. Dodatkowo, wzbogaciłam badania o informacje z Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Wyniki tych badań pozwoliły mi lepiej zrozumieć funkcjonowanie Systemu Dozoru Elektronicznego i zdobyć wgląd w różnorodne perspektywy jego użytkowników. Przyczyniło się to do bogatszego zrozumienia efektywności tego systemu oraz uwarunkowań wykonywania kary pozbawienia wolności w kontekście nowoczesnych technologii elektronicznych.

Z danych wynika, że 80% skazanych było zdania, że dozór elektroniczny jako alternatywna forma wykonania kary pozbawienia wolności zdecydowanie spełnia swoje funkcje. Analiza danych pokazuje, że 96,22% odpowiedzi badanych kuratorów również wskazuje na bardzo wysoki wskaźnik zadowolenia z Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności.

To porównanie między zdaniem skazanych a zdaniem kuratorów podkreśla zgodność w postrzeganiu skuteczności i roli Systemu Dozoru Elektronicznego jako realnej alternatywy do tradycyjnej kary pozbawienia wolności. Zarówno opinie skazanych, jak i kuratorów, wskazują na pozytywne aspekty i korzyści tego systemu w kontekście egzekwowania sprawiedliwości i resocjalizacji skazanych.

Zarówno skazani, jak i kuratorzy sądowi pozytywnie oceniają System Dozoru Elektronicznego jako skuteczną alternatywną formę wykonania kary pozbawienia wolności w kategorii wykonywanych spraw w postępowaniu karnym. Jednogłośnie w ocenach skazanych oraz wysoki wskaźnik aprobaty wśród kuratorów potwierdzają pozytywną skuteczność tego narzędzia. 100% skazanych i 96,22% badanych kuratorów wyraziło przekonanie o skuteczności tego systemu.

Większość skazanych (94%) ocenia ten system jako skuteczny na wyższym poziomie, rozpoczynając od 8, podczas gdy większość kuratorów ogółem (88,67%) koncentruje się na ocenach w przedziale od 7 do 10.

Te wyniki sugerują, że zarówno skazani, jak i ogólna grupa kuratorów, wyrażają pozytywne oceny skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego. Jednak różnice w preferowanych przedziałach ocen mogą wynikać z indywidualnych doświadczeń i perspektyw każdej grupy.

Zarówno skazani (79%) badanych, jak i kuratorzy (67,93%), pozytywnie oceniają System Dozoru Elektronicznego jako efektywną formę przeciwdziałania recydywie. Obydwie grupy badanych mają podobne poglądy w tej kwestii, co może wskazywać na pozytywną opinię na temat skuteczności tego systemu w zapobieganiu powrotowi do przestępstw po odbyciu kary pozbawienia wolności.

Z danych wynika, że większość skazanych, tj. 75%, było zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie przygotowuje do samodzielnego, czynnego życia w społeczeństwie. Takie pozytywne opinie skazanych sugerują, że System Dozoru Elektronicznego może odgrywać istotną rolę w umożliwieniu osobom skazanym na odbywanie kary pozbawienia wolności lepszej reintegracji społecznej po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

W oparciu o pozyskane dane można wnioskować, że większość skazanych (64%) jest zdania, że odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego zdecydowanie sprzyja przygotowaniu do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Dodatkowo, dane potwierdzają, że większość badanych skazanych (88%) uważa, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma znaczenie w przeciwdziałaniu patologii społecznej. Ponadto, na podstawie zebranych danych można wnioskować, że aż 91% skazanych uważa, że odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ma pozytywny wpływ na wypełnianie społecznie akceptowanych ról. Te wyniki wskazują na spójne i pozytywne podejście większości skazanych do Systemu Dozoru Elektronicznego. Zdaniem badanych, ten system wspiera ich przygotowanie do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie oraz przeciwdziała patologii społecznej. Również podkreślają, że wpływa on pozytywnie na wypełnianie społecznie akceptowanych ról.

Wyniki badań potwierdzają w sposób jednoznaczny, że istnieje implemetacja Systemu Dozoru Elektronicznego do sfery gospodarczej. Badania potwierdzają, że wiedza z zakresu prawa karnego została przekształcona w praktyczne zastosowanie tego systemu. Istnieją wymierne korzyści, jakie przynosi wdrożenie SDE dla skazanych, którzy odbywają karę poza tradycyjnymi zakładami karnymi w wymiarze, społecznym ekonomicznym. System Dozoru Elektronicznego ma znaczenie dla rynku pracy oraz zidentyfikowano jego w kontekście kosztów penitencjarnych.

Jednym z podstawowych aspektów SDE w wymiarze społecznym jest to, że skazani mają przede wszystkim możliwość utrzymania kontaktu z rodziną i utrzymywania więzi rodzinnych i dbałość o jej funkcjonowanie w wymiarze społecznym. Istotnym elementem tego obszaru jest możliwość wykonywania aktywności zawodowej – pracy. Praca i otrzymywane wynagrodzenie pozwala na bieżące funkcjonowanie rodziny, spłatę zobowiązań alimentacyjnych i kredytowych.

Skazani dokonali oceny stopnia ważności aktywności zawodowej w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Większość badanych (79%) wyraziła wysoką ocenę dla aktywności zawodowej jako pozytywnego aspektu dla skazanych

w Systemie Dozoru Elektronicznego. Duża liczba badanych (92%) oceniła ten aspekt jako ważny, przydzielając mu oceny w przedziale 4-5.

Z wyników analizy danych wynika, że większość skazanych (77%) oraz kuratorów (73,58%) uważa, że przemawiającymi za udzieleniem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego są podobne przesłanki. Główne argumenty to: praca. System Dozoru Elektronicznego umożliwia skazanym kontynuowanie pracy, co jest ważne dla utrzymania stabilności finansowej oraz wsparcia dla rodziny. Podtrzymywanie więzi rodzinnych - dzięki Systemowi Dozoru Elektronicznego skazani mogą pozostawać w bliskim kontakcie z rodziną, co wspiera więzi rodzinne i relacje społeczne. Utrzymanie rodziny – możliwość odbywania kary w tym systemie pozwala skazanym na dalsze wspieranie i utrzymanie swojej rodziny. Możliwość alimentacji - System Dozoru Elektronicznego umożliwia skazanym regularne płacenie alimentów, co jest istotne dla zabezpieczenia potrzeb ich dzieci. Spłata zobowiązań finansowych - odbywanie kary w tym systemie pozwala skazanym na wypełnianie swoich finansowych zobowiązań, co pomaga w poprawie sytuacji materialnej. Kontynuacja nauki - skazani mają szansę kontynuować naukę i rozwijanie swoich umiejętności, co może wpływać na ich perspektywy zawodowe po opuszczeniu więzienia. Te argumenty potwierdzają, że ten system może wspierać proces resocjalizacji skazanych, umożliwiając im kontynuację pracy i nauki, utrzymanie relacji rodzinnych oraz spłatę zobowiązań finansowych.

System Dozoru Elektronicznego wspiera proces resocjalizacji, adaptacji i reintegracji skazanych, co prowadzi do obniżenia wskaźnika recydywy. Osoby poddane nadzorowi elektronicznemu pozostają aktywne na rynku pracy, co zwiększa dostępność potencjalnych pracowników dla firm. Skazani płacą podatki. Rozwijający się rynek usług związanych z Systemem Dozoru Elektronicznego tworzy nowe możliwości biznesowe dla firm oferujących technologie i usługi związane z nadzorem elektronicznym. To również generuje nowe miejsca pracy, wspierając rozwój gospodarczy. W wymiar społeczny wpisuje się możliwość podjęcia zatrudnienia i w tym celu zmieniany jest harmonogram odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Należałoby się zastanowić, kto zyskuje na tym, że skazani podejmują zatrudnienie.

System Dozoru Elektronicznego odgrywa kluczową rolę w obszarze ekonomicznym dla obniżenia kosztów penitencjarnych. Odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest ponad 5-krotnie mniejsze w aspekcie kosztów penitencjarnych niż w jednostce penitencjarnej. Jednym z głównych efektów SDE jest możliwość zastąpienia tradycyjnych więzień alternatywnymi formami kary, takimi jak areszt domowy. Koszty

utrzymania osadzonych w więzieniach są znacznie wyższe niż koszty nadzoru elektronicznego, co przekłada się na znaczące oszczędności w budżecie więziennictwa.

Skazani, których odpowiedzi stanowiły 52% całości, wskazali, że pomoc kuratorów sądowych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego obejmowała szeroki zakres działań. Do tych różnorodnych działań należały między innymi: doradztwo pedagogiczne w sprawach osobistych i rodzinnych, wsparcie w aktywizacji zawodowej, pomoc prawna, udzielanie pomocy w podjęciu terapii odwykowej, rozwiązywanie bieżących spraw, kierowanie do instytucji pomocowych, analiza przewidywanych trudności adaptacyjnych, pomaganie w poprawie relacji rodzinnych, dostosowywanie harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności, udzielanie czasowego oddalenia, wystosowanie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie oraz inne formy wsparcia. Działania te mają na celu wsparcie skazanych w procesie reintegracji społecznej, resocjalizacji oraz zapobieganiu recydywie. Dzięki efektywnej resocjalizacji i zmniejszeniu wskaźnika recydywy, SDE może przyczynić się do ograniczenia potrzeby budowy i rozbudowy jednostek penitencjarnych. System Dozoru Elektronicznego obniża koszty związane z infrastrukturą penitencjarną. Oszczędności wynikające z obniżenia kosztów więziennictwa mogą być potencjalnie wykorzystane na inne cele.

Większość skazanych (94%) uważa, że wymogi formalne odgrywają istotną rolę w procesie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wysoki odsetek badanych, którzy podzielają tę opinię, sugeruje, że skazani zdają sobie sprawę z wagi przestrzegania ustalonych wymogów w ramach tego systemu.

Analizując zebrane dane, można wnioskować, że większość skazanych (81%) uważa, że jakość relacji z domownikami ma wpływ na możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wyniki te wskazują na istotność relacji rodzinnych i domowych dla skazanych podczas odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dobry stan relacji z bliskimi może wpłynąć na wsparcie, motywację oraz lepszą adaptację skazanych do nowych warunków egzekucji kary pozbawienia wolności. Warto podkreślić, że jakość relacji z domownikami może wpływać na samopoczucie i psychologiczne nastawienie skazanych do procesu odbywania kary. Bliskie, stabilne relacje mogą sprzyjać większej gotowości do zmiany i skutecznej resocjalizacji.

Wyniki badań jednoznacznie wskazują na wysoką ocenę jakości współpracy z Podmiotem Dozorującym, jak i Sędziami Penitencjarnymi Sądu Okręgowego w Katowicach. Przeważająca większość skazanych, aż 93%, przyznała oceny w przedziale 8-10 w kwestii współpracy z Podmiotem Dozorującym. Również współpracę z Sędziami Penitencjarnymi

Sądu Okręgowego w Katowicach kuratorzy sądowi oceniali bardzo pozytywnie. Z kryteriów wskazań, najwyższe oceny, czyli 8-10, zostały wybrane przez 86,79% badanych. Te wyniki ukazują, że skazani oraz kuratorzy sądowi wykazują dużą satysfakcję i zadowolenie z jakości współpracy z wymienionymi podmiotami. Pozytywne oceny mogą świadczyć o skuteczności i profesjonalizmie zarówno Podmiotu Dozorującego, jak i Sędziów Penitencjarnych w realizacji swoich zadań. Wyniki badania jednoznacznie wskazują również na bardzo wysoką ocenę jakości współpracy w wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego z Centralą Monitorowania. Największy odsetek kuratorów, aż 73,59%, przyznał najwyższe oceny w przedziale od 8 do 10. Te wyniki sugerują, że badani wykazują duże zadowolenie z efektywności i profesjonalizmu współpracy z Centralą Monitorowania. Pozytywne oceny mogą świadczyć o skuteczności i sprawnym funkcjonowaniu tego systemu, który ma kluczowe znaczenie w monitorowaniu i nadzorowaniu skazanych podlegających Dozorowi Elektronicznemu.

Znaczna część kuratorów (52,83%) zauważyła, że nie zawsze była udzielana zgoda na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Brak zgody na odbywanie kary w tym systemie przez Sąd może wynikać z różnych przyczyn, takich jak niespełnienie określonych warunków formalnych i technicznych, które są wymagane do przystąpienia do tego programu. Dodatkowo, decyzja Sądu może być uzasadniona analizą właściwości i warunków osobistych sprawcy, jego dotychczasowym sposobem życia oraz stopniem karalności. Warto jednak zaznaczyć, że zdecydowana większość skazanych (aż 60% badanych) wykazuje brak wiedzy na temat tego, czy Sąd Penitencjarny wyraża zgodę na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. To potwierdza fakt, że wybrali kategorię wskazań „nie mam zdania” w związku z tym zagadnieniem. Wyniki te wskazują na istotną lukę w wiedzy skazanych na temat procedur i możliwości związanych z Systemem Dozoru Elektronicznego. Nieznajomość tego aspektu może wpływać na podejmowanie decyzji przez Sąd Penitencjarny i stanowić źródło nieporozumień oraz nieścisłości w procesie egzekucji kary.

Na podstawie analizy danych (47% głosów skazanych), można stwierdzić, że głównym powodem naruszeń w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego było brak dostosowania się do jego rygorów. Z przeprowadzonej analizy wynika również, że najczęstszym powodem, który doprowadził do ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, był brak dostosowania się do harmonogramu odbywania kary. Taki powód został potwierdzony przez 47% skazanych. Te wyniki wskazują na istotność przestrzegania rygorów i harmonogramu odbywania kary

w Systemie Dozoru Elektronicznego, aby zapewnić jego skuteczne funkcjonowanie i przyczynić się do procesu resocjalizacji skazanych.

Wyniki analizy danych wskazują na jednomyślność w ocenie funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego przez większość skazanych i kuratorów. Wysokie oceny (8-10) zostały przyznane przez łącznie 91% badanych, co potwierdza skuteczność tej funkcji w monitorowaniu i nadzorowaniu skazanych. Podobnie, większość skazanych pozytywnie ocenia funkcję wychowawczą, która jest adekwatnie realizowana w Systemie Dozoru Elektronicznego. Aż 79% badanych oceniło realizację tej funkcji na poziomie 9-10, co świadczy o roli, jaką ten system odgrywa w resocjalizacji skazanych. Natomiast w kwestii funkcji resocjalizacyjnej i profilaktycznej, zarówno skazani, jak i kuratorzy wykazują pozytywne oceny, choć nieco niższe niż w przypadku funkcji kontrolnej i wychowawczej. Ponad połowa skazanych (78%) oceniła realizację funkcji profilaktycznej na poziomie od 9 do 10, podczas gdy 50,94% kuratorów oceniło tę funkcję na poziomie 7-10. Analizując funkcję diagnostyczną, skazani wskazali najczęściej oceny 9 (45% wyborów) i 10 (32%). Oznacza to, że większość skazanych pozytywnie ocenia rolę Systemu Dozoru Elektronicznego w diagnozowaniu ich potrzeb i zachowań. Natomiast w przypadku ocen kuratorów dotyczących funkcji diagnostycznej, wyniki są bardziej zróżnicowane, rozkładając się na skalę od 1 do 10. Najczęściej wybieranymi ocenami przez kuratorów były liczby 4 (18,87% wyborów) i 7 (13,21%). Warto zwrócić uwagę, że badani dostrzegają realizację innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego, ale opinie kuratorów są bardziej zróżnicowane w porównaniu do jednomyślności wśród skazanych. Odpowiedzi na temat innych funkcji rozkładają się na skalę ocen od 1 do 10, przy czym największy odsetek badanych wybiera liczby 1 i 5 (18,87%).

Wnioski z analizy wskazują na ogólnie pozytywne podejście skazanych i kuratorów do Systemu Dozoru Elektronicznego, zwłaszcza jeśli chodzi o funkcje kontrolną, wychowawczą i resocjalizacyjną. Jednakże, zauważono pewne obszary, które wymagają ulepszenia i bardziej zróżnicowane oceny, takie jak funkcja diagnostyczna i inne funkcje, które nie zostały wskazane w szczegółach. Na podstawie zebranych danych wynika, że większość skazanych (86% badanych) uważa, że wydawane decyzje kuratorów sądowych dotyczące zmiany harmonogramu odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego są znacznie akceptowane przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. To potwierdza fakt, że aż 94% kuratorów wybrało oceny w przedziale 8-10, co świadczy o ich pozytywnej opinii na ten temat. Z analizy danych wynika, że zdaniem skazanych istnieje znacząca akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. Potwierdza to 95% badanych, którzy wybrali oceny

w przedziale 8-10, co świadczy o pozytywnej ocenie tego aspektu przez większość skazanych. Podobnie, większość kuratorów sądowych (79,25% badanych) wykazała, że istnieje duża akceptowalność wydawanych decyzji dotyczących czasowych oddaleń przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego. To potwierdza fakt, że 77,36% badanych kuratorów wybrało oceny w przedziale 9-10, co świadczy o pozytywnej opinii na ten temat. Pozyskane dane wskazują, że Sąd Penitencjarny wykazuje znaczną przychylność w stosunku do wniosków kuratorów sądowych o uchylenie zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego, zdaniem większości skazanych (66,04% badanych). Dodatkowo, kuratorzy także ocenili przychylność Sądu Penitencjarnego odnośnie akceptowalności wystosowanych wniosków o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego bardzo wysoko, o czym świadczy wybór ocen 9 i 10 przez 62,26% badanych kuratorów. Warto jednak zauważyć, że w niektórych przypadkach występują różnice w ocenach między skazanymi a kuratorami, co może sugerować różnice w postrzeganiu funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego i procedur z nim związanych. Dlatego istotne jest dalsze badanie i analiza tych różnic, aby system był jak najbardziej skuteczny i dostosowany do potrzeb wszystkich jego uczestników.

Analizując wyniki, można zauważyć, że większość skazanych (średnio 80%) uważa, że istnieją różne istotne powody do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Najczęściej wymienianymi przyczynami są zmiana pracy zarobkowej, stan zdrowia, zacieśnianie więzi rodzinnych oraz praktyki religijne. W miarę istotności tych powodów zgadza się także większość kuratorów sądowych, choć w niektórych przypadkach zauważa się pewne różnice w ocenach pomiędzy skazanymi a kuratorami.

Wartościowe jest także to, że zarówno skazani, jak i kuratorzy sądowi doceniają znaczenie wizyt u specjalistów, wyjazdów rodzinnych, uprawiania sportu oraz wypełniania obowiązków rodzicielskich jako powodów modyfikacji harmonogramu. Istnieją jednak pewne odmienne perspektywy na kwestię opieki nad zwierzętami i innymi członkami rodziny jako przyczyny do zmiany harmonogramu.

Wysuwając wnioski, można stwierdzić, że istnieje pewna zbieżność w ocenach skazanych i kuratorów dotyczących istotnych powodów do modyfikacji harmonogramu odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Zgodność ta może być istotna dla Sądu Penitencjarnego w podejmowaniu decyzji w sprawie modyfikacji kary. Jednak różnice w perspektywach mogą również wynikać z różnych doświadczeń i punktów widzenia tych dwóch grup respondentów.

W celu doskonalenia procesu egzekucji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, wartościowe jest analizowanie i uwzględnianie opinii zarówno skazanych, jak i kuratorów. Wprowadzenie systemu, który umożliwiłby skazanym wskazywanie priorytetowych powodów modyfikacji harmonogramu oraz lepsza komunikacja między Sądem Penitencjarnym, skazanymi i kuratorami mogłoby przyczynić się do bardziej efektywnego i zindywidualizowanego wykonywania kar pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.

Praca zarobkowa, stan zdrowia, sytuacja rodzinna, podjęcie leczenia odwykowego, wizyty u specjalistów, praktyki religijne, zacieśnianie więzów z rodziną oraz inne, nieokreślone względy są kluczowymi czynnikami, które skazani uznają za istotne przy podejmowaniu decyzji o czasowym oddaleniu w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Warto zauważyć, że przesłanki przemawiające za wnioskiem o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia są podobne dla obu grup. Zarówno skazani, jak i kuratorzy, przywiązują wagę do dostosowywania się do rygorów odbywania kary, przestrzegania prawa i zasad społecznych, pozytywnego zachowania wobec kuratora oraz dotychczasowego sposobu życia i karalności sprawcy. Istnieją pewne różnice w dominujących argumentach między skazanymi a kuratorami. Skazani skupiają się bardziej na indywidualnych aspektach, takich jak praca zarobkowa, stan zdrowia i sytuacja rodzinna, podczas gdy kuratorzy uwzględniają szerszy zakres czynników, takich jak dotychczasowy sposób życia, pozytywne zachowanie i właściwości osobiste sprawcy. Wiedza o preferencjach i perspektywach obu grup może pomóc w bardziej efektywnym podejmowaniu decyzji dotyczących odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Dostosowanie indywidualne do potrzeb skazanych może wpłynąć na lepsze wyniki resocjalizacyjne i rehabilitacyjne oraz zwiększyć szanse na sukces w reintegracji społecznej po odbyciu kary.

Na podstawie danych wynika, że znaczny odsetek skazanych (46%) wskazał na szereg problemów związanych z readaptacją osób skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Te problemy obejmują trudności w znalezieniu pracy zarobkowej, niedostateczne warunki materialne, problemy z sytuacją bytową, konflikty w rodzinie, niechęć ze strony otoczenia, problemy z uzależnieniem, kontakty ze środowiskiem przestępczym, powrót do niepożądanych zachowań społecznych i inne. Problemy związane z readaptacją skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego są wieloaspektowe i obejmują zarówno kwestie materialne, jak i społeczne. Brak stabilnej pracy zarobkowej może utrudniać skazanym reintegrację społeczną i prowadzić do trudności finansowych, które mogą wpływać na zachowanie i decyzje skazanych. Konflikty w rodzinie i negatywne relacje z otoczeniem mogą utrudnić skazanym powrót do normalnego

życia społecznego i wsparcie w procesie readaptacji. Problemy z uzależnieniem i kontakty ze środowiskiem przestępczym mogą prowadzić do nawrotu niepożądanych zachowań i trudności w utrzymaniu pozytywnej drogi resocjalizacji. Dostosowanie programów i wsparcia dla skazanych w Systemie Dozoru Elektronicznego powinno uwzględniać te różnorodne problemy z readaptacją, aby zwiększyć szanse na skuteczną reintegrację społeczną i ograniczyć ryzyko recydywy. Skuteczna readaptacja skazanych wymaga holistycznego podejścia, które obejmuje wsparcie materialne, psychologiczne, edukacyjne i społeczne, aby pomóc skazanym w powrocie do społeczeństwa i uniknięciu powrotu do przestępczości.

Większość skazanych (82%) wyrażała wysoki poziom satysfakcji z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wskazuje to na to, że ten system może być postrzegany przez więźniów jako bardziej korzystny i przynoszący większą satysfakcję niż tradycyjne odbywanie kary w więzieniu. Istotnym aspektem jest zadowolenie rodziny skazanego z możliwości odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, które wyniosło aż 98%. To może wskazywać na pozytywny wpływ tego systemu na relacje skazanych z ich bliskimi, co może pomóc w procesie reintegracji społecznej po odbyciu kary. Wartościowe jest to, że większość skazanych i ich rodziny postrzegała System Dozoru Elektronicznego pozytywnie. Taki pozytywny odbiór może mieć znaczący wpływ na skuteczność resocjalizacji skazanych i zmniejszenie ryzyka recydywy. Analiza tych danych może pomóc w kontynuowaniu i rozwoju Systemu Dozoru Elektronicznego, uwzględniając aspekty, które wpływają pozytywnie na zadowolenie skazanych i ich rodzin z tego systemu.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że większość skazanych (82%) pozytywnie oceniła realizację obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego (SDE). Wśród najczęściej wymienianych powodów satysfakcji były: informowanie Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby, łóżenie na utrzymanie innych osób oraz powstrzymanie się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających. Skazani podkreślali, że wypełnienie tych obowiązków miało dla nich pozytywny wpływ na przebieg kary oraz na ich resocjalizację.

Z kolei kuratorzy również wyrazili zadowolenie z realizacji obowiązków probacyjnych przez skazanych, jednak w nieco mniejszym stopniu (83,03%). Oceniali oni pozytywnie przestrzeganie przez podopiecznych takich zobowiązań, jak informowanie o przebiegu okresu próby czy łóżenie na utrzymanie innych osób. Jednak w niektórych aspektach występowały rozbieżności między opinią skazanych a kuratorów.

Jednym z obszarów, gdzie zauważono różnice, było poddawanie się terapii uzależnień. Skazani wysoko ocenili ten obowiązek, aż 85% z nich podkreśliło, że angażowanie się w takie terapie było dla nich istotne w kontekście skutecznego odbywania kary. Natomiast kuratorzy prezentowali bardziej zróżnicowane zdanie - 71,70% z nich oceniło to zobowiązanie pozytywnie. To sugeruje, że nie wszyscy skazani angażowali się w terapie w takim samym stopniu, jak oczekiwali tego kuratorzy.

Podsumowując, większość skazanych i kuratorów pozytywnie oceniła realizację obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego. Skazani byli zadowoleni z możliwości odbywania kary w tym systemie, co pozytywnie wpływało na ich resocjalizację. Natomiast w kwestii poddawania się terapii uzależnień występowały rozbieżności między opinią skazanych a kuratorów, co może wskazywać na potrzebę bardziej indywidualnego podejścia do tego zagadnienia w procesie resocjalizacji.

W mojej pracy doktorskiej skoncentrowałam się na określeniu rangi, jaką pełni System Dozoru Elektronicznego w procesie resocjalizacji osób skazanych. Wnikliwa analiza tego systemu ujawniła szereg korzyści płynących z jego wdrożenia dla podmiotów uprawnionych oraz jego znaczenie w kontekście aspektów społecznych.

Badania, które przeprowadziłam, podkreśliły kluczowe znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego jako środka umożliwiającego skazanym reintegrację społeczną poza murami więziennymi, jednocześnie poddając ich nadzorowi. Moje wnioski wyraźnie ukazały skuteczność tego systemu w procesie resocjalizacji.

Wyniki analizy jednoznacznie wskazały na pozytywne efekty, jakie System Dozoru Elektronicznego przynosi zarówno osadzonym, jak i społeczeństwu. Dzięki temu narzędziu skazani mają możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym, zachowując jednocześnie odpowiednią kontrolę nad swoim zachowaniem.

Podkreśliłem pozytywne aspekty tego systemu oraz jego potencjał jako skutecznego narzędzia wspierającego proces resocjalizacji w współczesnym społeczeństwie.

Wierzę, że niniejsza rozprawa stanowi cenny wkład w rozumienie i rozwijanie Systemu Dozoru Elektronicznego, a jej wyniki będą mogły przyczynić się do dalszych postępów w tej ważnej dziedzinie nauki. W nadchodzących latach, z nadzieją patrzę na rozwijanie tego obszaru badań i jego wpływ na doskonalenie polityki kryminalnej i sprawiedliwości we współczesnym społeczeństwie. Dziękuję Wszystkim, którzy przyczynili się do napisania tej rozprawy doktorskiej i mam nadzieję, że jej efekty będą miały realny wpływ na funkcjonowanie Systemu Dozoru Elektronicznego w Polsce.

STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Rozprawa doktorska skoncentrowana była na analizie Systemu Dozoru Elektronicznego (SDE) jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności. Starano się wskazać na rolę i znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w ramach z perspektywy działań systemowych. Praca składa się z sześciu głównych rozdziałów. We wstępie przedstawiono ogólny kontekst badawczy, zaznaczając potrzebę zrozumienia funkcjonowania Systemu Dozoru Elektronicznego i motywacji do podjęcia badań. W pierwszym rozdziale dokonano omówienia genezy i ewolucji Systemu Dozoru Elektronicznego, podkreślając jego powstanie jako alternatywę dla tradycyjnych form odbywania kary pozbawienia wolności. Wskazano również na wpływ tego systemu na zmiany w przepisach prawnych. Określono status prawny osoby skazanej i rolę kuratora sądowego w oddziaływaniach resocjalizacyjnych i wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego. W drugim rozdziale dokonano międzynarodowego porównania Systemu Dozoru Elektronicznego, analizując różnice w jego organizacji i funkcjonowaniu w wybranych krajach. Skupiono się również na aspektach technicznych i logistycznych, a także na efektywności tego systemu w kontekście wykonywania kary pozbawienia wolności. Trzeci rozdział przedstawia metodologiczne założenia badań empirycznych, opisując przedmiot, cel badań, problemy badawcze, hipotezy, zmienne i wskaźniki. Szczegółowo omówiono metody badawcze, techniki zbierania danych oraz dobór próby, aby zapewnić solidność analizy. W czwartym rozdziale oparto się na wynikach badań z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności w ramach Systemu Dozoru Elektronicznego. Analizowano w nim doświadczenia skazanych, ich postrzeganie oddziaływań wychowawczych, a także rekomendacje dotyczące poprawy systemu. Rozdział piąty przedstawia opinie kuratorów sądowych Apelacji Katowickiej dotyczące oddziaływania wychowawczego na sprawcę, istoty modyfikacji i sposobu wykonywania kary, sposobów readaptacji skazanych oraz pozytywnych i negatywnych aspektów wykonywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Rozdział szósty zawiera analizę danych z ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego i Sądu Rejonowego w Apelacji Katowickiej, opinie sędziów oraz pracowników Biura Podmiotu Dozorującego, ukazując charakterystykę osób odbywających karę w Systemie Dozoru Elektronicznego, efektywność działań penitencjarnych i opinie na temat tego systemu. W zakończeniu dokonano podsumowania kluczowych wniosków z przeprowadzonych badań i przedstawiono propozycje dalszych kierunków badawczych, mających na celu doskonalenie i

rozwijanie Systemu Dozoru Elektronicznego w kontekście wykonania kary pozbawienia wolności.

W trakcie prowadzonych analizowano, w jaki sposób wiedza z zakresu prawa karnego przekształciła się w praktyczne zastosowanie systemowe. Przedstawiono korzyści, jakie przynosi wdrożenie SDE dla skazanych, którzy odbywają karę poza tradycyjnymi zakładami karnymi w wymiarze, społecznym ekonomicznym, prawnym.

Podkreślono rangę Systemu Dozoru Elektronicznego w kontekście działań resocjalizacyjnych, readaptacji i reintegracji skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. Wskazano na ile odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przyczynia się do ograniczenia recydywy. Wskazano na znaczenie funkcjonowania SDE w kontekście rynku pracy oraz kosztów penitencjarnych. Ponadto, podkreślono rolę Systemu Dozoru Elektronicznego jako innowacji w dziedzinie technologii. W pracy zaprezentowano jaki jest odbiór społeczny ze strony podmiotów upoważnionych wykonujących System Dozoru Elektronicznego tj. Sędziów Penitencjarnych, kuratorów sądowych, pracowników Podmiotu Dozorującego.

Słowa kluczowe: System Dozoru Elektronicznego (SDE), kara pozbawienia wolności, skazani, kuratorzy sądowi, Podmiot Dozorujący, Sędziowie Penitencjarni, implementacja, koszty penitencjarne.

STRESZCZENIE W JEZYKU ANGIELSKIM

SUMMARY

The doctoral dissertation focuses on the analysis of the Electronic Monitoring System (SDE) as an alternative form of executing a prison sentence. The aim was to highlight the role and significance of the Electronic Monitoring System in implementing imprisonment outside traditional prisons, considering systemic activities. The work consists of six main chapters. The introduction presents the general research context, emphasizing the need to understand the functioning of the Electronic Surveillance System and the motivation to undertake research. The first chapter discusses the origins and evolution of the Electronic Monitoring System, emphasizing its creation as an alternative to traditional forms of serving imprisonment. The impact of this system on changes in legal regulations was also indicated. The study determined the legal status of the convicted person and the role of the probation officer in social rehabilitation and the implementation of the Electronic Monitoring System. The second chapter made an international comparison of the Electronic Surveillance System, analyzing the differences in its organization and functioning in selected countries. The focus was also on technical and logistical aspects, as well as the effectiveness of this system in the context of serving a prison sentence. The third chapter presents the methodological assumptions of empirical research, describing the subject, purpose of the research, research problems, hypotheses, variables and indicators. Research methods, data collection techniques, and sample selection are discussed in detail to ensure the robustness of the analysis. The fourth chapter is based on the results of research with people serving prison sentences under the Electronic Monitoring System. It analyzed the experiences of convicts, their perception of educational influences, as well as recommendations for improving the system. Chapter five presents the opinions of probation officers of the Katowice Appeal regarding the educational impact on the perpetrator, the essence of modification and the method of executing the sentence, methods of readaptation of convicts, and the positive and negative aspects of executing the sentence in the Electronic Monitoring System. Chapter six contains an analysis of data from the electronic records of the District Court and the District Court in the Katowice Appeal, opinions of judges and employees of the Office of the Supervisory Entity, showing the characteristics of people serving sentences in the Electronic Supervision System, the effectiveness of penitentiary activities and opinions about this system. The conclusion summarizes the key conclusions from the research and presents proposals for further research directions aimed at improving and

developing the Electronic Monitoring System in the context of the execution of a prison sentence.

During the course, it was analyzed how knowledge in the field of criminal law was transformed into practical systemic application. The benefits of implementing SDE for convicts serving their sentences outside traditional prisons in social, economic and legal dimensions were presented.

The importance of the Electronic Monitoring System in the context of social rehabilitation activities, readaptation and reintegration of convicts serving imprisonment in the Electronic Monitoring System was emphasized. It was indicated to what extent serving a sentence in the Electronic Monitoring System contributes to reducing recidivism. The importance of the functioning of the SDE in the context of the labor market and penitentiary costs was indicated. Moreover, the role of the Electronic Monitoring System as an innovation in the field of technology was emphasized. The work presents the public perception of authorized entities implementing the Electronic Supervision System, i.e. Penitentiary Judges, probation officers, and employees of the Supervisory Entity.

Keywords: Electronic Monitoring System (SDE), imprisonment, convicts, probation officers, Supervisory Entity, Penitentiary Judges, implementation, penitentiary costs.

PODZIĘKOWANIA

Z wielkim wzruszeniem i głęboką wdzięcznością składam serdeczne podziękowania.

Promotorowi i Mentorowi Profesorowi Akademii WSB dr hab. Markowi Walancikowi, za nieocenione wsparcie podczas całego procesu przygotowywania rozprawy doktorskiej. Pańska wiedza, doświadczenie i pasja badawcza były dla mnie inspiracją i kluczowym czynnikiem, który miał znaczenie dla rozwoju mojej drogi naukowej.

Dzięki cierpliwości Pana Profesora, merytorycznym uwagom oraz inspirującym kierunkom, udało mi się dokładnie określić zakres badań i osiągnąć cel pracy. Wartość Pańskich spostrzeżeń i wsparcie nie ma sobie równych, a Pańskie nieustanne zaangażowanie w moje badania stworzyło efekt końcowy rozprawy doktorskiej.

Niech te podziękowania stanowią wyraz mojego najgłębszego szacunku i wdzięczności za Pańską nieocenioną rolę w moim życiu naukowym.

Już teraz na etapie finalnym pisania pracy, chciałbym serdecznie podziękować Państwu Profesorom Recenzentom mojej pracy. Państwa precyzyjne uwagi i konstruktywne komentarze będą dla mnie kluczowym elementem procesu recenzyjnego, a w perspektywie mojego rozwoju. Niezwykle doceniam Państwa zaangażowanie i poświęcony czas, aby ocenić moją rozprawę doktorską. Wasze recenzje pozostają dla mnie nie tylko wartościowym wsparciem, ale także inspiracją do dalszego rozwijania mojej pasji badawczej i zawodowej jako kuratora sądowego. Dziękuję Państwu Recenzentom za profesjonalną ocenę i zaangażowanie w rozwijanie nauki.

Pragnę serdecznie podziękować Władzom Uczelnianym Federacji Naukowej WSB – DSW MERITO za wsparcie, które umożliwiło mi otwarcie przewodu oraz obronę mojej rozprawy doktorskiej. Państwa decyzje i pozytywne rozpatrzenie mojego wniosku były kluczowym krokiem w realizacji moich naukowych aspiracji. Dzięki uwzględnieniu moich badań oraz ich naukowego potencjału, miałam możliwość realizacji rozprawy doktorskiej. Niezwykle doceniam Państwa zaufanie oraz zaangażowanie w promowanie badań naukowych i rozwijanie potencjału naukowców. To Państwa działania stworzyły dla mnie okazję do pogłębiania mojej wiedzy i kompetencji.

Pragnę wyrazić ogromne podziękowania dla gen. Pawła Nasiłowskiego - Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości ds. Systemu Dozoru Elektronicznego, Dyrektora Biura Dozoru Elektronicznego Służby Więziennej oraz Barbary Wilamowskiej- zastępcy dyrektora Biura

Dozoru Elektronicznego Służby Więziennej za wspieranie moich badań, za dostarczenie niezbędnych informacji, które były kluczowym czynnikiem w moim procesie badawczym.

Dzięki Państwa uprzejmości oraz umożliwieniu dostępu do kluczowych materiałów, udało mi się pogłębić moje badania i osiągnąć znaczące wyniki. Państwa współpraca była niezastąpionym źródłem danych i wiedzy, które znacząco przyczyniły się do sukcesu mojej rozprawy doktorskiej. Jeszcze raz, dziękuję za Państwa zaangażowanie, życzliwość i profesjonalizm.

Składam podziękowania dr Markowi Kalamanowi za wsparcie merytoryczne i wiarę w moje możliwości.

Wyrażam podziękowania Prezesom Sądów Okręgowych w Katowicach i Sosnowcu za wsparcie przy pisaniu niniejszej pracy.

Ogromną wdzięczność wyrażam Przewodniczącemu Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach Panu Sędziemu Tadeuszowi Bąchórowi oraz Sędziom Okręgowym Wydziału Penitencjarnego za uczestnictwo w badaniach, za wspieranie mnie w moich poczynaniach naukowych. Dziękuję również Kuratorom Okręgowym Sądu Okręgowego w Katowicach oraz w Sosnowcu za umożliwienie przeprowadzenia badań naukowych w gronie kuratorów sądowych oraz pomoc w prowadzonych badaniach. Państwa współpraca była dla mnie nie tylko źródłem danych, ale także inspiracją do kontynuowania mojej drogi naukowej.

Składam podziękowania moim Kierowniczkom I Zespołu Wykonującego Orzeczenia w Sprawach Karnych w Sądzie Rejonowym w Dąbrowie Górniczej za zrozumienie i wspieranie moich działań naukowych.

Z wielkim wzruszeniem i głęboką wdzięcznością pragnę złożyć serdeczne podziękowania dla mojej Rodziny, bliskich za nieocenione wsparcie, które towarzyszyły mi podczas pisania i obrony mojej rozprawy doktorskiej. Wasza obecność, wsparcie emocjonalne i motywacja były dla mnie niezastąpionym źródłem siły i determinacji w całym tym procesie. Dziękuję za cierpliwość, którą okazywaliście, gdy potrzebowałem czasu na skupienie się na badaniach i pisanie rozprawy doktorskiej. Wasze zrozumienie i wsparcie były ogniwem, które utrzymywało mnie na duchu w trudnych chwilach, kiedy praca naukowa przynosiła wyzwania i nowe pytania. Składam podziękowania mojemu nieżyjącemu Tacie, który zawsze wierzył w mój potencjał intelektualny. Jego słowa motywacji i wsparcia były dla mnie cennym źródłem siły w życiu, zwłaszcza w trudnych momentach na tej drodze.

Dziękuję mojej Mamie, nauczycielce języka polskiego, która zaszczepiła we mnie miłość do nauki i wierzyła w moje możliwości naukowe. Dzięki niej przekonałam się, że nauka

to nie tylko nauka, ale także pasja, która może przynieść radość i spełnienie. Jej ciekawość i zrozumienie dla moich pasji były dla mnie bezcenne.

Z całego serca, dziękuję Państwu Wszystkim , którzy przyczynili się do mojego sukcesu i pozwoli mi być w tym miejscu i w tym czasie. To dzięki Wam, osiągnąłem ten wyjątkowy moment w moim życiu naukowym.

BIBLIOGRAFIA

OPRACOWANIA ZWARTE:

1. Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.
2. Bałandynowicz A., *Dehumanizacja kary pozbawienia wolności*, w: *Niebanalny wymiar resocjalizacji penitencjarnej. Heurystyczny wymiar ludzkiej egzystencji*, S. Przybyliński (red.), Wydawnictwo edukacyjne „Akapit” s.c., Toruń 2010.
3. A. Bałandynowicz : *Probacja*. Wychowanie do wolności, Wyd.: Primum, Grodzisk Mazowiecki 1996.
4. Bałandynowicz A., *Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa*, Wyd. II, Wyd. LEX a Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2011.
5. Bałandynowicz A., *System probacji. Kary średniej mocy i środki wolności dozorowanej jako propozycja sprawiedliwego karania*, w: *System penitencjarny i postpenitencjarny w Polsce*, (red.), T. Bulenda, R. Musidłowski, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2003.
6. Barnett R.E., *Restytucja: nowy paradygmat sprawiedliwości karnej*, w: *Filozofia moralności. Wina, kara, wybaczenie, Wybór i opracowanie J. Hołówka*, Warszawa 2000.
7. Barczykowska A., *Sytuacja życiowa rodzin osób pozbawionych wolności*, w: *Rodzina i praca z perspektywy wyzwań i zagrożeń*, L. Golińska, B. Budek (red.), Łódź 2008.
8. Benton T., Craib I., *Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu*, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, Wrocław 2003.
9. Bernasiewicz M., *Młodzież i popkultura. Dyskursy światopoglądowe, recepcja i opór*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2009.
10. Bojarski J., *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości w Anglii i Walii*, w: *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej. Wybrane zagadnienia*, red. A. Adamski, J. Bojarski, P. Chrzczonowicz, M. Filar, P. Girdwoyń, Toruń 2007.
11. Bojarski M., Giezek J., Sienkiewicz Z., *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*, Wyd. Prawnicze Lewis Nexis, Warszawa 2004.
12. Bojarski T., *Polskie prawo karne. Zarys części ogólnej*, Lexis Nexis, Warszawa 2006.
13. Bogunia L., Kalisz T., *Prawo karne wykonawcze-wyбір źródeł*, Wrocław 2003.
14. Bulenda T., *Faktyczne i ustawowe ograniczenia praw więźniów*, w: *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*, H. Machel (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006.

15. Campbell A., Katona G., Sondaże na próbie reprezentatywnej, w: *Metody badań socjologicznych. Wybór tekstów.* Red. S. Nowak, PWN, Warszawa 1965.
16. Chrzczonowicz P., Filar M., Girdwoyń P., *Prawo karne i wymiar sprawiedliwości państw Unii Europejskiej*, Toruń 2007.
17. Creswell, J. W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.
18. Dąbkiewicz K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. III, WK, 2015.
19. Frąckowiak P., Knocińska A., Jusko P., *Uzasadnienie dla sprawczych alternatyw w przestrzeni współczesnej resocjalizacji i profilaktyki społecznej*, w: F. Frąckowiak, A. Knocińska, P. Jasko, *Niebanalne oblicza resocjalizacji i profilaktyki społecznej*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Środa Wielkopolska 2016.
20. Frąckowiak P., Szykut M., *Wielowymiarowość profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji społecznej. Tradycja, współczesność i perspektywy inicjatyw probacyjnych*. Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Toruń 2017.
21. Foucault M., *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, Warszawa 2004.
22. Gardocki L., *Prawo karne*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1998,
23. Gardocki L., *Prawo Karne*. Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2003.
24. Giezek D., Gruszecka K., Lipiński G., Łabuda G., *Kodeks Karny, Komentarz*, Wolters Kluwer, Warszawa 2021.
25. Głowacki R., *Monitorowanie przedsięwzięć profilaktycznych : raport z badań Szczytno* : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, Szczytno 2012.
26. Gordon M., *Psychologiczne bariery procesu resocjalizacji*, w: *Wiedza – Doświadczenie – Praktyka. Interdyscyplinarne spojrzenie na problemy społeczne. Prace dedykowane Panu Profesorowi Henrykowi Machelowi*, red. M. Marczak, B. Pastwa-Wojciechowska, M. Błażek, Kraków 2010.
27. Górny J., *Elementy indywidualizacji i humanizacji karania w rozwoju penitencjarystyki*, Warszawa 1996.
28. Gronowska B., *Europejski Trybunał Praw Człowieka. W poszukiwaniu efektywnej ochrony praw jednostki*, Toruń 2011.
29. Gromek K., *Kuratorzy sądowi. Komentarz do ustawy o kuratorach sądowych z dnia 27 lipca 2001 r.*, Warszawa 2005.
30. Gucwa – Porębska K., *Funkcjonowanie społeczne osadzonych w systemie dozoru elektronicznego. Uwarunkowania rodzinne i środowiskowe*, Difin, Warszawa 2020.

31. Heine M., *Efektywność resocjalizacji i niektóre jej makrouwarunkowania*, w: Dewiacyjne aspekty współczesnego świata : przejawy, zapobieganie, terapia, red, M. Prokosz, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2005,
32. Hołda Z., *Artykuł 10 Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych – kilka uwag*, w: T. Jasudowicz, C. Mik (red.), *O prawach człowieka w podwójną rocznicę Paktów*, Toruń 1996.
33. Hołda Z., K. Postulski. *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. Info-Trade, Gdańsk 1998.
34. Hołda Z., Postulski, K. *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Gdańsk 2006.
35. Hołyst B., *Wikymologia*, LexisNexis, Warszawa 2006.
36. Jakubowska-Hara J., Kosonoga J., Kuczyńska H., Kunicka- Michalska B., Nowak C., Skupiński J., *Alternatywy pozbawienia wolności w polityce karnej sądów*, w: Prawo XXI wieku. Księga pamiątkowa 50-lecia Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2006.
37. Jakubowska-Hara J., Nowak C., *Problemy aktualnej polityki karnej w Polsce na tle przeludnienia zakładów karnych*, Warszawa 2010.
38. Jankowski M. Kotowski, A. Momot S., Ważny A., *Przyczyny niedostatecznego wykorzystywania ustawy o dozorze elektronicznym*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2012.
39. Jedynak T., Stasiak K., *Funkcjonowanie polskiej kurateli sądowej w świetle regulacji prawnych. Zadania kuratorów, skrypt Studium dla kuratorów sądowych i służb penitencjarnych*, Instytut Europejski. Studium Prawa Europejskiego, Warszawa 2006.
40. Jedynak T., Stasiak K., *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*. LexisNexis, Warszawa 2008.
41. Jędrzejak K., *Zagadnienia penitencjarne*, Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej, Kalisz 2004.
42. Kaczmarek T., *Resocjalizacja sprawcy jako cel wymiaru oraz wykonania kary pozbawienia wolności*. w: Prawo karne wykonawcze w systemie nauk kryminologicznych. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Leszka Boguni, red. T. Kalisz, Wrocław 2011.
43. Kalaman M.R., *Oddziaływanie penitencjame w zakładach karnych*, w: Profilaktyka, opieka, wychowanie, resocjalizacja -wybrane aspekty, K. Socha-Kołodziej, B. Zajęcka (red.), Wydawnictwo Akademii im. Jana Długosza, Częstochowa 2005.
44. Kalisz T., *Zatrudnienie skazanych odbywających karę pozbawienia wolności*, Kolonia Limited, Wrocław 2004.

45. Kiełtyka A., Ważny A., *Ustawa o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego*, Komentarz, 2011.
46. Klaus W., Niełacznna M.,(red.), *Przestrzeganie praw osób pozbawionych wolności : o monitorowaniu jednostek penitencjarnych*, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa 2008.
47. Knocińska A., Frąckowiak P. (red.), *Pomoc, wsparcie, ratownictwo. O optymalizacji rozwoju i edukacji człowieka na różnych etapach życia*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań – Gniezno 2017.
48. Konarska-Wrzósek V., *Dyrektywy wyboru kary w polskim ustawodawstwie karnym*, Toruń 2002.
49. Konopacka M., Kokoszka D., *Międzynarodowa współpraca europejska a praktyka kuratorska*, Warszawa 2007.
50. Konopczyński M. *Metody twórczej resocjalizacji*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015.
51. Konopczyński M., *Twórcza resocjalizacja. Kształtowanie nowych tożsamości*, w: *Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna – tom 1*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
52. Kotowski W., Kurzępa B., *Dozór elektroniczny. Komentarz praktyczny*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2009
53. Kozaczuk F.,(red.), *Zagadnienia readaptacji społecznej skazanych*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009.
54. Krause A, Przybyliński S. (red.), *Resocjalizacja penitencjarna-aktualne wyzwania i rozwiązania*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012.
55. Kotowski W., Kurzępa B., *Dozór elektroniczny. Komentarz Praktyczny* ,Wyd. LexisNexis, Warszawa 2009.
56. Kwadrans Ł., *Metody pracy w ośrodku kuratorskim*, w: *Zarys metodyki pracy kuratora sądowego*, red. K. Stasiak, Warszawa 2017.
57. Lalak D., Lepalczyk L., *Teoretyczny i praktyczny sens metody indywidualnych przypadków*, w: *Pedagogika społeczna*, (red.), Pilch T., Lepalczyk L., Warszawa 1995.
58. Lelental S., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2001.
59. Lelental S. *Wykład prawa karnego wykonawczego z elementami polityki*, Warszawa 2009.
60. Lewoc M., *Metodologia pracy biurowej w sprawach związanych z dozorem*, Ministerstwo Sprawiedliwości, 2009.
61. Lipiński S. *Zakłady dobroczynne i domy poprawy w dawnej Polsce*, Łódź 2010.

62. Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*,. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.
63. Łobocki M., *Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006.
64. Machel H., *Więzenie jako instytucja karna i resocjalizacyjna*, Gdańska 2003.
65. Machel H., *Czym jest dzisiejsze więzenie?*, w:H. Machel (red.) *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006.
66. Marek A., *Funkcje kary pozbawienia wolności na tle zmian polityki karnej [w:] X lat obowiązywania Kodeksu karnego wykonawczego*, red. S. Lelental, G.B. Szczygieł, Białystok 2009.
67. Marek A., *Prawo karne*, Warszawa 2005, Wyd. C.H. Beck.
68. Martuszewicz A., Rzepniewski A., *Ustawa o kuratorach sądowych. Fakty i komentarz do wybranych zasad ustrojowych kurateli sądowej*, „Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyzy Kancelarii Sejmu”. Warszawa 2003.
69. Moczydłowski P., *Przestępca na uwięzi. Elektroniczny monitoring sprawców przestępstw*, Wyd. Ius et Lex, Warszawa 2006.
70. Moczydłowski P., *Przestępca na uwięzi. Elektroniczny monitoring sprawców przestępstw*, Warszawa 2006
71. Mozgawa M., *Prawo karne materialne*, Wolters Kluwer Polska, Zakamycze 2006
72. Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
73. Nasiłowski P., Wilamowska B., *Materiały szkoleniowe w latach 2017-2022*, Służba Więzienna. Warszawa.
74. Niczyporuk Z.T, Sienkiewicz-Małyjurek K., *Systemy monitoringu wizyjnego w bezpieczeństwie publicznym*. Wydaw. PŚ, Gliwice 2008.
75. Pierzchała K., *Kapelan więzienny w procesie resocjalizacji penitencjarnej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013.
76. Pilch T, Baumann T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2010
77. Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 2001,
78. Pelewicz R., *Ujawnianie danych osobowych zarejestrowanych w systemie dozoru elektronicznego w kontekście konstytucyjnych i międzynarodowych gwarancji ochrony życia prywatnego*, w: *Efektywność europejskiego systemu ochrony praw człowieka*.

- Obszary analizy skuteczności europejskiego systemu ochrony praw człowieka, J. Jaskiernia (red.), Toruń 2012.
79. Paprzycki L.K., Komentarz do art. 214 w: J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. I, Kraków 2006.
80. Paszkiewicz A., *Wychowanie resocjalizujące w środowisku otwartym - zarys teorii*, Białystok 2006.
81. Popek P., *Kluczowe parydygmaty i zasady resocjalizacji a realizowanie kompetencji skutecznego działania przez kuratorów sądowych*, w: Wielowymiarowość profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji społecznej. Tradycja, współczesność i perspektywy inicjatyw probacyjnych, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń 2017.
82. Popek P., *Uwarunkowania diagnostyczne w tworzeniu indywidualnych programów resocjalizacyjnych w placówkach dla nieletnich w Polsce*, Pedagogicka Diagnostyka A Evaluace 2012, J. Małach, N. Sklenarova (red.), Ostrawa 2012.
83. Postulski K., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Wyd. III, WK, 2016.
84. Postulski K., *Komentarz do art.43(a) Kodeksu karnego wykonawczego. Kodeks karny. Komentarz.*, WKP 2017.
85. Przybyliński S., *Podkultura więzienna. Wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005.
86. Przybyliński S.(red.), *Przekraczanie kręgu zagubionego człowieczeństwa na resocjalizacyjnej niwie*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2010
87. Przybyliński S., *Więżniowie niebezpieczni -ukryty świat penitencjarny*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012.
88. Rybczyńska-Abdel Kawy D., M. Heine, A, Karłyk-Ćwik, (red.), *Współczesne wyzwania dla teorii i praktyki resocjalizacyjnej*, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit” s.c., Toruń 2013.
89. Rusinek M., *Opinia do projektu ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego* (druk nr 1237), Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu 2007.
90. Rusinek, M.. *Ustawa o dozorcze elektronicznym. Komentarz*, Warszawa 2010.
91. Sarzała D., *Resocjalizacyjne aspekty kary pozbawienia wolności*, w: E. Łuczak, S. Przybyliński, J. Żeromska- Charlińska, *Eksplikatywne ujęcie procesu resocjalizacji. Horyzonty pedagogiczne*, Wyd. UWM, Olsztyn 2014.

92. Sarzała D., *Resocjalizacyjne aspekty kary pozbawienia wolności*, w: E. Łuczak, S. Przybyliński, J. Żeromska-Charlińska, *Eksplikatywne ujęcie procesu resocjalizacji. Horyzonty pedagogiczne*, Wyd. UWM, Olsztyn 2014.
93. Sielicki D., *Elektroniczny monitoring przestępców - nowoczesna alternatywa pozbawienia wolności*, Ministerstwo Sprawiedliwości, Warszawa 2005.
94. Skrzydło W, (red.), *Polskie prawo konstytucyjne*, wyd. Werba, Lublin 2003.
95. Sopiński M., *Zakres przedmiotowy SDE i środki techniczne służące do jego wykonania*, w: *Analiza i oceny funkcjonowania systemu dozoru elektronicznego w Polsce w latach 2013-2017*, red. T. Przesławski, Warszawa 2020.
96. Sójka-Zielińska K., *Historia Prawa*, Warszawa 1995.
97. Stańdo-Kawecka B., *Opinia do projektu ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego wraz z projektami aktów wykonawczych (druk nr 1237)*, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu 2007.
98. Stańdo-Kawecka B., *Prawne podstawy resocjalizacji*, Kraków, 2000.
99. Stańdo-Kawecka B., *Areszt domowy łączony z dozorem elektronicznym*, w: *Polityka karna i penitencjarna między punitywizmem i menedżeryzmem*, Warszawa 2020.
100. Szewczyk M. *Jaka alternatywa dla krótkotrwałej kary pozbawienia wolności?*, w: K. Krajewski (red.), *Nauki penalne wobec problemów przestępczości. Księga jubileuszowa z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Andrzeja Gaberle*, Kraków 2007.
101. Sroka T., *Kara ograniczenia wolności*, w: *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, red, W. Wróbel, Kraków 2015.
102. Stasiak K., *Kurator sądowy organem postępowania wykonawczego*, w: *Kuratela sądowa w Polsce. Analiza systemu. Księga pamiątkowa dedykowana dr Tadeuszowi Jedyńskowi*, red. K. Stasiak, Toruń 2018.
103. Stasiak K., *Rola kuratora sądowego w wykonywaniu środków penalnych w systemie dozoru elektronicznego*, w: *Dziesięć lat funkcjonowania systemu dozoru elektronicznego w Polsce*, A. Kwieciński(red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2021.
104. Szczepanik R., *Rodzice osób pijących alkohol problemowo. O ambiwalencji pomocy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2020.
105. Szczepanik R., Jaros A., Stamiaszek M., *Sąd nad demoralizacją nieletnich. Konteksty wychowawcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018.
106. Szczepanik R., *Stawanie się recydywą. Kariery instytucjonalne osób powracających do przestępczości.*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015.

107. Szczygieł G. B., *Spółeczna readaptacja skazanych w polskim systemie penitencjarnym*. Białystok 2002.
108. Sztumski T., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 2010.
109. Szymanowski T., w Szymanowski T., Świda Z., *Komentarz do Kodeksu karnego wykonawczego*, Warszawa 1998.
110. Szymanowski T., Świda Z., *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*. Wyd.: Librata, Warszawa 1998.
111. Śpiewak J., *Kurator sądowy w postępowaniu karnym wykonawczym. Poradnik dla sprawujących dozory*. Wyd. Prawnicze, Warszawa 2000.
112. Świda W., *Prawo karne*, Warszawa 1989.
113. Walancik M., *Aktualne przejawy patologii i dewiacji społecznej. Wybrane konteksty*, Wydawnictwo Edukacyjne „Akapit”, Toruń 2009.
114. Walancik M., Witkowski M. (red.) *Życie w społeczeństwie ryzyka. Nowe obszary zagrożeń i współczesne technologie bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Biznesu, Dąbrowa Górnicza 2016.
115. Waltoś S., *Wizja procesu karnego w XXI wieku*, w: *Postępowanie karne w XXI wieku*, P. Kruszyński (red.), Warszawa 2002.
116. Warylewski J., *Kara. Podstawy filozoficzne i historyczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007.
117. Warylewski J., *O wybranych funkcjach i celach kary pozbawienia wolności*, [w:] H. Machel (red.), *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006.
118. Waszkiewicz P., *Wielki Brat - rok 2010 : systemy monitoringu wizyjnego : aspekty kryminalistyczne, kryminologiczne i prawne*. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2011.
119. Winczorek J., *Analiza wpływu pandemii na wymiar sprawiedliwości*, Global Access to Justice Project, kwiecień 2020.
120. Wojciechowska J., *Kodeks karny - część ogólna. Komentarz*, w: *Duże Komentarze Becka*. red. G. Rejman. Warszawa 1999
121. Urban B., Stanik J., *Resocjalizacja tom I*, Warszawa 2007.
122. Zoll A., *Uwagi dotyczące nakładania poszczególnych obowiązków*, w: K. Buchała, A. Zoll: *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, t. I, Zakamycze 1988.

ARTYKUŁY I CZASOPISMA

1. Adamczyk M. , *System dozoru elektronicznego w świetle zmian i nowelizacji*, „Horyzonty Bezpieczeństwa”, 2016.
2. Bałandynowicz A., *Opinia do projektu Ustawy o zmianie ustawy – kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3750)*, Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu 2005.
3. Bałandynowicz A., *Efektywność aresztu domowego z elektronicznym monitorowaniem w Stanach Zjednoczonych Ameryki*, „Probacja” 2010, nr 1.
4. Bałandynowicz A., *Prawo bez autorytetu – prawo pozbawione sumienia – a wykluczenie społeczne jednostek*, „Prokuratura i Prawo” 2006, nr 5.
5. Biuro Komunikacji i promocji Ministerstwa Sprawiedliwości , *Sukces systemu dozoru elektronicznego*, Forum Służby Więziennej” nr 3, 2023
6. Bogacki P., Olęzałek M., *Dozór elektroniczny jako środek ograniczenia przeludnienia w polskich zakładach karnych*, „Wiedza Prawnicza” 2014, nr 4,
7. Bramska M., Kiryluk M., *Realizacja systemu programowego oddziaływania w toku wykonywania kary pozbawienia wolności*, PWP 2002/37.
8. Czarkowski J. *Penitencjarystyka nauka teoretyczna i stosowana*, „ Przegląd Więziennictwa Polskiego”, nr 99, Warszawa 2018.
9. Dyl K., Janicki G., *Dozór elektroniczny*. Zeszyty Prawnicze UKSW 2005(2)
10. Jan Paweł II, *Więzienie ma sens i służy odnowie człowieka*, Homilia podczas Mszy św. w rzymskim więzieniu , „Regina Caeli” dn. 9 lipca 2000 r., „L’osservatore Romano” 2000, Nr 9.
11. Granat M., *Opinia o projekcie ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (druk 1237)*, Biuro Analiz Sejmowych Kancelarii Sejmu 2007.
12. Góralski P., *Środek zabezpieczający w formie elektronicznej kontroli miejsca pobytu sprawcy czynu karalnego*, cz. 2. „Prok.i Pr.”, 2017/10/66-84.
13. Jankowska-Prochot, *Możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jako przykład sankcji pozytywnej*, PPP 2019, nr 4, s. 25-36.
14. Jachimowicz M., *Środek zapobiegawczy aresztu domowego w świetle projektu noweli do KPK*, Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury – Zeszyt specjalny (4)/2012.
15. Kalisz T., *Cele wykonywania kary pozbawienia wolności*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 6: 2000.

16. Kotowski, B. Kurzępa J., Dozór elektroniczny – zarys problematyki, *Probacja* 2/2009.
17. Kotowski W., Kurzępa B., *Dozór elektroniczny - zarys problematyki*, w: „Probacja”, Ministerstwo Sprawiedliwości, Kwartalnik III/2015.
18. Lewandowski M., *Zadania Służby Więziennej na rzecz bezpieczeństwa państwa – kierunek zmian*, „Wiedza Obronna” 266–267(1–2) 2019
19. Litwinowicz A., *Dozór elektroniczny a wymiar sprawiedliwości karnej w Polsce – próba oceny z perspektywy celów kary kryminalnej*, „Edukacja Prawnicza” 2006, nr 5.
20. Machel H., *Czym jest dzisiejsze więzienie?*, w: H. Machel (red.) *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce – w poszukiwaniu skuteczności*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2006, s.9.
21. Mamak K., *Dozór elektroniczny - rozważania na tle kary pozbawienia wolności, kary ograniczenia wolności oraz przestępstwa samouwolnienia (art. 242 § 1 k.k.)*, „CzPKiNP”, 2017.
22. Mamak K., *Dozór elektroniczny — rozważania na tle kary pozbawienia wolności, kary ograniczenia wolności oraz przestępstwa samouwolnienia*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2017, z. 17.
23. Martusiewicz A., Rzepniewski A., *Ustawa o kuratorach sądowych. Fakty i komentarz do wybranych zasad ustrojowych kurateli sądowej*, w: *Kurator w społeczeństwie polskim*, „Biuletyn Biura Studiów i Ekspertyzy Kancelarii Sejmu”. Warszawa 2003.
24. Materiały wewnętrzne Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Warszawa 2023.
25. Mazur H., *Dozór elektroniczny w procesie karnym*, *Prokuratura i Prawo* 7-8/2009.
26. Melosik Z., *There is no End of Paradigms War in Social Sciences*, „Przegląd Badań Edukacyjnych”, nr 32, 1/2021.
27. Mrozek K., Sitnik K., *Przesłanki wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, *Prawo Mediów Elektronicznych*, 4/2011.
28. Nasiłowski P., *Więzienie na miarę czasów*”, „Forum Służby Więziennej”, 09.2021.
29. Ornowska A., *Wybrane aspekty z praktyki stosowania dozoru elektronicznego w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii*, *Probacja* 3–4/ 2010.
30. Pelewicz R., *Model dozoru elektronicznego w polskim prawie karnym na tle Rekomendacji Komitetu Ministrów dla państw członkowskich dotyczącej monitoringu elektronicznego*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2016.
31. Pelewicz R., *System dozoru elektronicznego w projekcie Kodeksu karnego (zagadnienia wybrane)*, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 1 - z. spec. 13.

32. Pelewicz R., *Zakres dyskrecjonalnej władzy sędziego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, „Probacja” 2012, nr 4.
33. Pieszczek M., *Odpowiedzialność karna za zachowanie polegające na uchylaniu się do wykonywania dozoru elektronicznego*, „ Probacja”, III 2021,s.29-71.
34. Pierzchała K., *Przestępstwo. Probacja alternatywą dla kary pozbawienia wolności*, „Probacja” 2011, nr 4.
35. Płatek M., *Współczesne kierunki ewolucji systemów penitencjarnych w krajach skandynawskich*, w: *Problemy współczesnej penitencjarystyki*, t. 2, red. B. Hołyst, Warszawa 1987.
36. Poklek R., *Służba więzienna w systemie bezpieczeństwa państwa*, „Securitologia” 1(17).2013,
37. Postulski K. , *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego..* „Prok.i Pr.” 2017/1/48-69
38. Postulski K., *Prawo skazanego do obrony w zmienionym kodeksie karnym wykonawczym*, „Palestra” 2012, nr 7-8,
39. Postulski K., *Zezwolenie na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Glosa do postanowienia SA w Gdańsku z 7 lutego 2017 r., II AKzw 100/17*, „Prokuratura i Prawo” 2017, nr 1, s. 48-69.
40. Róg J. , *Wykonywanie kary w systemie dozoru elektronicznego a prawo do zabezpieczenia społecznego. Wykonywanie kary w systemie dozoru elektronicznego a prawo do zabezpieczenia społecznego.*, „Prawo i Prokuratura”, 2012/2 s.83-87.
41. Sarzała D., *Resocjalizacyjny wymiar dozoru elektronicznego jako niezolacyjnego modelu wykonywania kary pozbawienia wolności*, „Lubelski Rocznik Pedagogiczny” 2016, t. XXXV, z. 2, s. 159-175.
42. Sękara M., *Status prawny zawodowych kuratorów sądowych*. Przegląd Sądowy 2003/4/99, t. 1 i 2.
43. Sielicki D., *Elektroniczne monitorowanie przestępców – nowoczesna alternatywa pozbawienia wolności*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2005, nr 47-48.
44. Stańdo-Kawecka B., *Dozór elektroniczny w systemie sankcji karnych w wybranych krajach europejskich*, „Państwo i Prawo” 2012, nr 5.
45. Stańdo-Kawecka B., *O koncepcji resocjalizacji w polskiej literaturze naukowej polemicznie*, „Probacja” 2010, nr 1.

46. Stańdo-Kawecka B., *Polityka karna a populacja uwięzionych*, Przegląd Więziennictwa Polskiego, Wyd. Centralnego Zarządu Służby Więziennej Ministerstwa Sprawiedliwości, Warszawa 2002, nr 36.
47. Stadno-Kawecka B., *Wykonywanie kary pozbawienia wolności w trzech systemach – uwagi krytyczne*, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” 2016, t. XXXIX.
48. Sowinski K., *Rewolucja w Systemie Dozoru Elektronicznego*, Forum Służby Więziennej nr1, styczeń 2023.
49. Stefański R.A., *Kara pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego*, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” 2007, nr 4.
50. Sudół R., *System penitencjarny w zapewnianiu bezpieczeństwa w Polsce*, „Studia i analizy nauk o polityce”., 2 (2022).
51. Szlęzak-Kawa E., *O przepustkach dla skazanych – rozmowa z prof. M. Konopczyńskim*, „Forum Penitencjarne” 2015/2.
52. Szymanowski T. *Międzynarodowe standardy wykonywania kary pozbawienia wolności i ich respektowanie w polskim systemie penitencjarnym*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2006, nr 50.
53. Trybuchowska E. *Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji – Elektroniczne monitorowanie przestępców*, e-biuletyn CBKE 2005.
54. Urbaniak-Mastalerz I., *Wykonywanie kar izolacyjnych w czasach pandemii Covid-19*, „Prok.i Pr.” 2022, nr 6.
55. Utrat-Milecki J., *Penologia jako podstawa polityki karnej. Wybrane teoretyczne kwestie prawne związane z pracą kuratora sądowego*,” GSP 2020, nr 3.
56. Wala Z., *Systemy penitencjarne na przestrzeni XVIII i XIX wieku*, „Studia Iuridica Lublinensia” 24(4) 2015.
57. Ważny A., *Charakterystyka ustawy o dozorze elektronicznym*, „Diariusz Prawniczy” 2008, nr 6.
58. Ważny A., *Ustawa o monitoringu elektronicznym*, „e-Administracja” 2008, nr 5.
59. Śliwowski J., *Kryminologia a kara pozbawienia wolności*, SKKiP 1981, t. 12.
60. Śliwowski J., *Tendencje abolicjonistyczne i skrajnie krytyczne w penitencjarystyce*, w: *Problemy współczesnej penitencjarystyki w Polsce*, t. 1, red. B. Hołyst, Warszawa 1984.
61. Zagrodnik J., *Zasadnicze tendencje we współczesnej polityce kryminalnej w zakresie zwalczania drobnej przestępczości*, „Prawo i Prokuratura”, 2016/6/60-78.
62. Zoll A., *Prace nad nowelizacją przepisów części ogólnej kodeksu karnego*, Państwo i Prawo 2012/11.

63. Zoll A., *Założenia polityczno-kryminalne kodeksu karnego w świetle wyzwań współczesności*, „Prokuratura i Prawo” 1998, nr 9/10.

AKTY NORMATYWNE

1. Kodeks karny wykonawczy. Dz.U.2023.127.
2. Postanowienie SN, 2006.09.07, II KK 118/06, OSNwSK 2006/1/1696.
3. Postanowienie SA w Katowicach z 23.03.2021r., II AKzw 241/21, LEX nr 3211814.
4. Postanowienie SA we Wrocławiu z 5.09.2017 r., II AKzw 1508/17, LEX nr 2347820.
5. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14.08.2003 w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach. Dz.U.2013.1067.
6. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13.06.2016 roku w sprawie sposobu i trybu wykonywania czynności przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych. Dz.U. 2016 poz. 969.
7. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych urządzeń wchodzących w skład środków technicznych w systemie dozoru elektronicznego, a także sposobu organizowania tych urządzeń w system oraz sposobu przekazywania danych wewnątrz tego systemu (Dz.U. 2009 nr 45 poz. 369).
8. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2009 nr 45 poz. 370).
9. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie sposobu archiwizowania oraz sposobu i trybu usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2013 poz. 893).
10. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 sierpnia 2010 r. w sprawie sposobu oraz szczegółowych warunków wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2010 nr 149 poz. 998).
11. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie sposobu wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w sprawach karnych wykonawczych, (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 335).
12. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i wymagań funkcjonalnych, jakie powinny

- spełniać środki techniczne służące do wykonywania dozoru elektronicznego, oraz sposobu funkcjonowania systemu komunikacyjno-monitorującego (Dz.U. z 2015 r., poz. 797).
13. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie sposobu archiwizowania oraz sposobu i trybu usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2010 nr 113 poz. 756).
  14. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 2015 r. w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego (Dz.U. 2015 poz. 919).
  15. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie sposobu oraz szczegółowych warunków wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2015 poz. 773).
  16. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie wysokości opłaty wyrównawczej dla nadajnika i rejestratora stacjonarnego lub przenośnego służących do wykonywania dozoru elektronicznego (Dz.U. 2015 poz. 813).
  17. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków (Dz.U. 2015 poz. 847).
  18. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2016 r. w sprawie sposobu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem dozoru elektronicznego, Dz. U. z dnia 14 października 2016 r..
  19. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru pisemnego pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciążących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków. Dz.U.2022.2689.
  20. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu archiwizowania oraz sposobu i trybu usuwania danych osobowych i informacji zarejestrowanych w związku z wykonywaniem dozoru elektronicznego (Dz. U. poz. 2663).
  21. Uchwała Krajowej Rady Kuratorów z dnia 6 maja 2004 roku, *Kodeks etyki kuratora sądowego*.

22. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. 2010 Nr 142 poz. 960 z późn. zm.).
23. Ustawa z dnia 27.07.2001 o kuratorach sądowych. Dz. U. 2001 Nr 98 poz. 1071 Dz. U. z 2020 r. poz. 167, z 2023 r. poz. 27.
24. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339, 2600, z 2023 r. poz. 289, 403, 818, 852.
25. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. 1997 Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).
26. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych; Dz.U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.
27. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej. Dz. U. z 2022 r. poz. 2470, z 2023 r. poz. 240, 347, 641, 1053.
28. Uzasadnienie rządowego projektu nowego kodeksu karnego .(w: Nowe kodeksy karne z 1997r. z uzasadnieniami, Warszawa 1997.
29. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Dz.U. 2007 Nr 191 poz. 1366.
30. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy, (Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).
31. Wyrok SN z 2006.03.01, II KK 274/05, niepublikowany
32. Wyrok s.apel. 2007.03.14, II AKa 58/07, LEX nr 271931
33. Wzorcowe Reguły Minimum Narodów Zjednoczonych dotyczące środków alternatywnych wobec pozbawienia wolności (Reguły Tokijskie). Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego (45/110) przyjęta 14 grudnia 1990 r. Tekst w: „Archiwum Kryminologii” 1994, t. XX, s. 193-203.
34. Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 września 2018 r. w sprawie powierzenia Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej wykonywania czynności podmiotu dozoru w dozorcze elektronicznym (Dz. Urz. MS z 2018 r. poz. 272).

LITERATURA ZAGRANICZNA

1. Aliu, P. U. (2015). Public Safety Impact of Electronic Monitoring of Texas High-Risk Offenders.
2. Bassett, R. (2016). Parole in Sweden and Canada-A Cross-Cultural Comparison of Risk and Electronic Monitoring Parole Practices.

3. Best, P. (2009). Curfew/Electronic Monitoring: The Northern Ireland Experience. *Irish Probation Journal*, 6, 91-96.
4. Black, M., & Smith, R. G. (2003). Electronic monitoring in the criminal justice system. *Australian Institute of Criminology*;
5. Blackwell, B. S., Payne, B. K., & Prevost, J. (2011). Measuring electronic monitoring tools: The influence of vendor type and vendor data. *American Journal of Criminal Justice*, 36(1), 17-28.
6. M. Black, R.G. Smith, *Electronic Monitoring in the Criminal Justice System* , Australian Institute of Criminology 2003, nr 5, s. 1.
7. Bloomfield, B. (2001). In the right place at the right time: electronic tagging and problems of social order/disorder. *The Sociological Review*, 49(2), 174-201.
8. Bondeson U.V., *Innovative Non-Custodial Sanctions*, w: *Scandinavian Criminal Policy and Criminology*, Scandinavian Research Council for Criminology, Stockholm 1990.
9. DeMichele, M. (2014). Electronic monitoring: It is a tool, not a silver bullet. *Criminology & Public Policy*, 13(3), 393-400.
10. Di Tella, R., & Schargrodsky, E. (2013). Criminal recidivism after prison and electronic monitoring. *Journal of Political Economy*, 121(1), 28-73.
11. Đurđić, V. (2015). A perspective of new form of criminal proceeding. *Nauka, bezbednost, policija*, 20(2), 71-95.
12. Faqir, R. S. (2013). The use of Technology of Global Positioning System (GPS) in Criminal Investigation & Right to Privacy under the Constitution and Criminal Legislations in Jordan: Legal Analysis Study. *Revue internationale de droit pénal*, 84(3), 433-462.
13. M.M. Falls, *Retribution, Reciprocity, and Respect for Persons*, „Law and Philosophy” 1987, nr 6
14. George, A. (2006). Women and Home Detention-Home Is Where the Prison Is. *Current Issues Crim. Just.*, 18, 79.
15. Gies, S. V., Gainey, R., Cohen, M. I., Healy, E., Duplantier, D., Yeide, M., . . & Hopps, M. (2012). *Monitoring High-Risk Sex Offenders With GPS Technology: An Evaluation of the California Supervision Program Final Report*. Washington, DC: US Department of Justice, Office of Justice Programs, National Institute of Justice.
16. Gies, S., Gainey, R., Cohen, M., Healy, E., Yeide, M., Bekelman, A., & Bobnis, A. (2013). *Monitoring high-risk gang offenders with GPS technology: An evaluation of*

- the California supervision program final report. Washington, DC: Office of Justice Programs, US Department of Justice, National Institute of Justice.
17. Ibarra, P. R. (2005). Red flags and trigger control: The role of human supervision in an electronic monitoring program. In *Ethnographies of Law and Social Control* (pp. 31-48). Emerald Group Publishing Limited.
  18. Ibarra, P. R., & Erez, E. (2005). Victim-centric diversion? The electronic monitoring of domestic violence cases. *Behavioral sciences & the law*, 23(2), 259-276.
  19. Killias, M., Gilliéron, G., Kissling, I., & Villettaz, P. (2010). Community service versus electronic monitoring—What works better? Results of a randomized trial. *British Journal of Criminology*.
  20. Lahti R. *Recodifying the Finnish Criminal Code of 1889: Towards a More Efficient, Just and Humane Criminal Law*, "Israel Law Review" 1993, vol. 27, (1-2), s. 100-117.
  21. Larsen, B. Ø. (2016). Educational outcomes after serving with electronic monitoring: Results from a natural experiment. *Journal of Quantitative Criminology*, 1-22.
  22. Lilly, J. R., & Knepper, P. (1992). An international perspective on the privatisation of corrections. *The Howard Journal of Crime and Justice*, 31(3), 174-191.
  23. J.R Lilly, R.A. Ball., G.D Curry. & J McMullen., *Electronic Monitoring of the Drunk Driver, A Seven-Year Study of the Home Confinement Alternative*" (1993) 39 *Crime & Delinquency*, p. 479.
  24. Marklund, F., & Holmberg, S. (2009). Effects of early release from prison using electronic tagging in Sweden. *Journal of Experimental Criminology*, 5(1), 41-61.
  25. T. Mathiesen, *Prison on Trial*, Waterside Press, Winchester, UK 2006.
  26. Mrvić-Petrović, N. (2015). Effectiveness of electronic monitoring applied as integral part of alternative criminal sanctions or measures. *Nauka, bezbednost, policija*, 20(2), 97-105.
  27. Nellis, M. (2014). Penal Innovation and the Imaginative Neglect of Electronic Monitoring in Scotland. *The Scottish Journal of Criminal Justice Studies*, 20, 14-38.
  28. Nellis, M. (2016). Electronic Monitoring and Probation Practice. In *Probation* (pp. 217-243). Palgrave Macmillan UK.
  29. Nellis, M., & Bungerfeldt, J. (2013). Electronic monitoring and probation in Sweden and England and Wales Comparative policy developments. *Probation Journal*, 60(3), 278-301.
  30. M. Nellis, D. Lehner, *Scope and definitions. Electronic monitoring*. Councilfor Penological Co-operation 7/2, Strasburg 2012.

31. Richardson, F. (1999). Electronic tagging of offenders: trials in England. *The Howard Journal of Crime and Justice*, 38(2), 158-172.
32. Rydberg, J. (2014). Sex offender reentry: The negotiation of treatment and GPS monitoring following release from prison (Doctoral dissertation, Michigan State University).
33. Sarre, R. T., Brooks, D., Smith, C., & Draper, R. (2014). Current and emerging technologies employed to abate crime and to promote security.
34. Shoham, E., Efodi, R., & Yehosha-Stern, S. (2014). "Feeling Almost like Everyone Else"—Israel's Electronic Monitoring Program: Perceptions and Attitudes among Released Prisoners and Their Supervisors. *International Law Research*, 3(1), 159.
35. Stacey, T. (2006). Electronic Tagging of Offenders: a global view. *International Review of Law Computers & Technology*, 20(1-2), 117-121.
36. A. Schneider. *Deterrence and juvenile crime: Results from a national policy experiment*, New York Springer-Verlag 1990
37. Taylor, F., & Ariel, B. (2012). Protocol: Electronic monitoring of offenders: A systematic review of its effect on recidivism in the criminal justice system. Oslo: The Campbell Collaboration.
38. Telle, S. N. A. K. (2016). Electronic monitoring and recidivism.
39. Törnudd P., *Fifteen Years of Decreasing Prisoner Rats in Finland*, National Research Institute of Legal Policy, Research Communications Nr. 8, Helsinki 1993.
40. Törnudd P., *Crime Trends in Finland 1950-1977*, National Research Institute of Legal Policy, Helsinki 1978.
41. Vanhaelemeesch, D., & Vander Beken, T. (2012). Electronic monitoring: Convicts' experiences in Belgium. *Social conflicts, citizens and policing*, 6, 77-96.
42. Vanhaelemeesch, D., Vander Beken, T., & Vandeveldel, S. (2014). Punishment at home: Offenders' experiences with electronic monitoring. *European Journal of Criminology*, 11(3), 273-287.
43. Whitfield, D. (1997). Tackling the tag: The electronic monitoring of offenders. Winchester: Waterside press.
44. Yeh, S. S. (2010). Cost-benefit analysis of reducing crime through electronic monitoring of parolees and probationers. *Journal of Criminal Justice*, 38(5), 1090-1096.
45. Yeh, S. S. (2015). The Electronic Monitoring Paradigm: A Proposal for Transforming Criminal Justice in the USA. *Laws*, 4(1), 60-81.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

1. Biuro Dozoru Elektronicznego, <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (05.04.2023).
2. Biuro komunikacji i Promocji Ministerstwa Sprawiedliwości, *Sukces systemu dozoru elektronicznego nad skazanymi*, <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/sukces-systemu-dozoru-elektronicznego-nad-skazanymi>, (22.03.2023).
3. dozorelektroniczny.com.pl (dostęp: 30.01.2017).
4. <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (05.06.2023)
5. <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (23.06.2023)
6. <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (25.06.2023)
7. <http://www.katowice.so.gov.pl/261/> (dostęp: 18.01.2017).
8. Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Wdrożenie i eksploatacja systemu dozoru elektronicznego oraz realizacja zadań przez sądowych kuratorów zawodowych w procesie wykonywania kary pozbawienia wolności w tym systemie, s.7; <https://www.nik.gov.pl/plik/id,7016,vp,8872.pdf>, (dostęp: 20.04.23).
9. Partyk A. , Rojek-Socha P. , *Dozór elektroniczny ma być częściej stosowany - MS chce przewietrzyć więzienia - wiadomość z dnia 27 grudnia 2022 r.*, Prawo.pl , ¹ [https://sip.lex.pl/#/externalnews/1795681077?keyword=osoba%20skazana&cm=SREST\(25.02.2023\)](https://sip.lex.pl/#/externalnews/1795681077?keyword=osoba%20skazana&cm=SREST(25.02.2023)).
10. Siedlecka J., Brzostek P. , Zespół terenowy SDE. W drodze, <https://www.sw.gov.pl/aktualnosc/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennej-w-katowicach-zespol-terenowy-sde-w-drodze>, (05.04.2023).
11. System monitoringu elektronicznego, <https://www.enigma.com.pl/produkty-i-rozwiazania/system-monitoringu-elektronicznego/>, (03.04.2023).
12. System Dozoru Elektronicznego, <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego> (15.12.2020).
13. System Dozoru Elektronicznego, http://www.dozorelektroniczny.gov.pl/?page_id=20, (08.05.2018).
14. System Dozoru Elektronicznego., http://www.dozorelektroniczny.gov.pl/?page_id=, (20, (08.05.2018).
15. www.dozorelektroniczny.gov.pl (dostęp: 20.01.2017).
16. www.sw.gov.pl (dostęp: 29.03.2023).

17. Zadania Służby Więziennej , <https://www.sw.gov.pl/strona/zadania-i-uprawnienia-sw>,
(26.02.2023).
18. Zadania Służby Więziennej , <https://www.sw.gov.pl/strona/zadania-i-uprawnienia-sw>,
(25.02.2023).

SPIS TABEL

Tabela 1. Dane statystyczne Rady Europy z 2009 roku dotyczące stosowania sankcji i środków nieizolacyjnych	74
Tabela 2. Stan kadry kuratorskiej na rok 2021.	110
Tabela 3. Analiza danych z ewidencji elektronicznej z Wydziału Penitencjarnego Sądu Okręgowego w Katowicach.....	342
Tabela 4. Liczba składanych wniosków przez podmioty uprawnione w poszczególnych latach w stosunku do całości złożonych wniosków w latach 2012-2019.....	346
Tabela 5. Ruch wniosków w ewidencji elektronicznej Sądu Okręgowego w Katowicach o udzielenie zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019.....	351
Tabela 6. Zestawienie spraw realizowanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej.....	373
Tabela 7. Charakter naruszeń skazanych w okresie od 01.01.2023 do 05.04.2023	381
Tabela 8. Zestawienie dotyczące podjęcia decyzji przez kuratorów sądowych o czasowym oddaleniu w latach 2020-2022 N=100.....	383
Tabela 9. Zestawienie dotyczące udzielania przerw w odbywaniu kary pozbawienia wolności wobec skazanych w systemie dozoru elektronicznego w latach 2020-2022. N=11	398

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Płeć osób skazanych, objętych badaniami. N=100	106
Wykres 2. Wiek skazanych -objętych badaniami. N=100.....	106
Wykres 3. Wykształcenie skazanych -objętych badaniami. N=100.....	107
Wykres 4. Okres odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego przez skazanych - objętych badaniami. N=100	108
Wykres 5. Karalność skazanych -objętych badaniami. N=100	109
Wykres 6. Płeć kuratorów sądowych, objętych badaniami. N=106	111
Wykres 7. Wiek kuratorów sądowych -objętych badaniami. N=106	111
Wykres 8. Wykształcenie kuratorów - objętych badaniami. N=106	112
Wykres 9. Staż pracy kuratorów w Służbie, objętych badaniami. N=106	113

Wykres 10. Funkcje Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności w opinii skazanych. N=100.....	114
Wykres 11. Ocena realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	116
Wykres 12. Ocena realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	117
Wykres 13. Ocena realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	118
Wykres 14. Ocena realizacji funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	119
Wykres 15. Ocena realizacji funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	120
Wykres 16. Ocena realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	121
Wykres 17. Skuteczność dozoru elektronicznego w postępowaniu karnym wykonawczym w ocenie skazanych N=100	122
Wykres 18. Ocena w skali od 1 do 10 skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	123
Wykres 19. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przygotowania do czynnego, samodzielnego życia w społeczeństwie. N=100.....	124
Wykres 20. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa. N=100.....	125
Wykres 21. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przygotowania skazanych do życia w społeczeństwie. N=100.....	126
Wykres 22. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania patologii społecznej. N=100	127
Wykres 23. Znaczenie Systemu Dozoru Elektronicznego dla spełnianie ról społecznych przez skazanych. N=100.....	128
Wykres 24. Znaczenia wymogów formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	129
Wykres 25. Udzielanie pomocy przez kuratorów sądowych w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	130
Wykres 26. Jakość relacji z domownikami w kontekście odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	132

Wykres 27. Jakość współpracy kuratorów sądowych z Podmiotem Dozorującym w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie osób skazanych. N=100	133
Wykres 28. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	134
Wykres 29. Powody naruszeń w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	135
Wykres 30. Powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	136
Wykres 31. Częstotliwość nie wyrażania zgody na odbywanie kary w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w ocenie osób skazanych. N=100	137
Wykres 32. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w opinii skazanych. N=100.....	138
Wykres 33. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny w opinii skazanych. N=100	139
Wykres 34. Przychylenie się Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o uchylenie zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Wydział Penitencjarny w opinii skazanych. N=100	141
Wykres 35. Przychylenie się Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	142
Wykres 36. Podjęcie pracy zarobkowej jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności. N=100.....	143
Wykres 37. Zmiana pracy zarobkowej jako powód do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	144
Wykres 38. Stan zdrowia jako przyczyna do modyfikacji harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	145
Wykres 39. Sytuacja rodzinna jako przyczyna modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	147
Wykres 40. Podjęcie leczenia odwykowego jako przyczyna do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100.....	148

Wykres 41. Wizyty u specjalistów jako przyczyna do modyfikacji odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100.....	149
Wykres 42. Praktyki religijne jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100....	150
Wykres 43. Zacieśnianie więzów z rodziną jako przesłanka do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	151
Wykres 44. Wyjazd rodzinny jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100....	152
Wykres 45. Zmiana miejsca pobytu jako rekomendacja do zmiany harmonogramu wykonania kary pozbawienia wolności w opinii skazanych. N=100.....	153
Wykres 46. Uprawianie sportu jako rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100....	155
Wykres 47. Wypełnianie obowiązków rodzicielskich jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	156
Wykres 48. Opiekę nad zwierzętami jako rekomendacja do zmiany harmonogramu karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100....	158
Wykres 49. Opiekę nad innymi członkami rodziny jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	159
Wykres 50. Inne okoliczności jako rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100....	161
Wykres 51. Powody czasowych oddaleń w opinii skazanych. N=100.....	162
Wykres 52. Przesłanki przemawiające za udzieleniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	163
Wykres 53. Satysfakcja skazanych z możliwości wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	165
Wykres 54. Satysfakcja członków rodziny z możliwości realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	166
Wykres 55. Problemy z readaptacją społeczną w trakcie odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=100	167

Wykres 56. Realizacja obowiązku probacyjnego – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby w opinii skazanych. N=100.....	168
Wykres 57. Realizacja obowiązku wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby w opinii skazanych N=100.....	169
Wykres 58. Realizacja obowiązku probacyjnego powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających w opinii skazanych...N=100.....	170
Wykres 59. Realizacja obowiązku poddania się terapii - w opinii skazanych. N=100.....	171
Wykres 60. Realizacja obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji w opinii skazanych. N=100.....	172
Wykres 61. Realizacja obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych w opinii skazanych. N=100.....	173
Wykres 62. Realizacja obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach -w opinii skazanych. N=100.....	174
Wykres 63. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego - powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego w opinii skazanych. N=100.....	175
Wykres 64. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa w opinii skazanych. N=100.....	177
Wykres 65. Realizacja obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego- w opinii skazanych. N=100.....	178
Wykres 66. Efektywne oddziaływania penitencjarne prowadzone w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	179
Wykres 67. Aktywność zawodowa jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych N=100...181	181
Wykres 68. Podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii skazanych.....	182
Wykres 69. Podjęcie leczenia odwykowego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik pozytywny - w opinii skazanych. N=100.....	183
Wykres 70. Spłata zobowiązań alimentacyjnych jako czynnik pozytywny w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=100.....	184

Wykres 71. Spłata szkody w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako pozytywny czynnik, w opinii skazanych. N=100.....	185
Wykres 72. Regulacja wszelkich zobowiązań finansowych w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik pozytywny - w opinii skazanych. N=100	186
Wykres 73. Zmiana postawy życiowej jako pozytywnego czynnika w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	187
Wykres 74. Wpływ na proces wychowania dzieci w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako pozytywny czynnik - w opinii skazanych. N=100	188
Wykres 75. Brak deprywacji potrzeb psychicznych jako czynnik pozytywny w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100.....	189
Wykres 76. Podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem jako pozytywnego czynnika w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100.....	190
Wykres 77 . Wpływ na własne życie jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100..	191
Wykres 78. Inne możliwości dla skazanego jako pozytywny czynnik w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	192
Wykres 79. Odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego a pozytywny wpływ na rodzinę, w opinii skazanych. N=100	193
Wykres 80. Stanowisko dotyczące szerszych perspektyw w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego niż w karze izolacyjnej, w opinii skazanych. N=100	194
Wykres 81. Najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	195
Wykres 82. Odbywania kary pozbawienia wolności jako negatywny czynnik w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100	196
Wykres 83. Kontrola kuratora sądowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako negatywny czynnik -w opinii skazanych. N=100 ...	197

Wykres 84. Ograniczona ilość godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100	198
Wykres 85. Kontrola Podmiotu Dozorującego w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnika uciążliwego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności - w opinii skazanych. N=100	200
Wykres 86. Kontrola Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego jako czynnika uciążliwego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100	201
Wykres 87. Niemożność dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy - w opinii skazanych. N=100.....	203
Wykres 88. Realizacja orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy w opinii skazanych. N=100	204
Wykres 89. Realizacja obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik uciążliwy - w opinii skazanych. N=100.....	205
Wykres 90. Konieczność respektowania rygorów w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100 ..	206
Wykres 91. Naruszenia skutkujące cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jako czynnik negatywny - w opinii skazanych. N=100	208
Wykres 92. Inne uciążliwości w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii skazanych. N=100.....	209
Wykres 93. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii skazanych. N=100.....	211
Wykres 94. Funkcje dozoru elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary pozbawienia wolności w ocenie kuratorów sądowych. N=106.....	226
Wykres 95. Ocena realizacji funkcji kontrolnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	227
Wykres 96. Ocena realizacji funkcji wychowawczej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	228
Wykres 97. Ocena realizacji funkcji resocjalizacyjnej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	230

Wykres 98. Ocena realizacji funkcji profilaktycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	231
Wykres 99. Ocena realizacji funkcji diagnostycznej w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	232
Wykres 100. Ocena realizacji funkcji doradczej, wspierającej wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych N=106.....	233
Wykres 101. Ocena realizacji innych funkcji w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	234
Wykres 102. Skuteczność dozoru elektronicznego w postępowaniu karnym wykonawczym w ocenie kuratorów sądowych. N=106	235
Wykres 103. Ocena w skali od 1 do 10 skuteczności Systemu Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	237
Wykres 104. Opinia kuratorów sądowych na temat znaczenia Systemu Dozoru Elektronicznego dla przeciwdziałania powrotowi do przestępstwa. N=106	238
Wykres 105. Współpraca z Centralą Monitorowania przy wykonywaniu Systemu Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106	239
Wykres 106. Współpraca z Podmiotem Dozorującym w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106	240
Wykres 107. Współpraca z Sędziami Penitencjarnymi w aspekcie wykonywania Systemu Dozoru Elektronicznego w ocenie kuratorów sądowych. N=106	241
Wykres 108. Ocena wartości merytorycznej, rzeczowości przesyłanych informacji w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Podmiot Dozorujący. N=106.....	242
Wykres 109. Częstotliwości braku wyrażania zgody przez Sędziów Wydziału Penitencjarnego na odbywanie przez skazanych kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N =106	244
Wykres 110. Adekwatność reagowania przez Sąd Penitencjarny na powiadomienia ze strony kuratora sądowego o zachowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N =106.....	245
Wykres 111. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny. N=106	246
Wykres 112. Akceptowalność wydawanych decyzji kuratorów sądowych odnośnie czasowych oddaleń w Systemie Dozoru Elektronicznego przez Sąd Penitencjarny. N=106.	247

Wykres 113. Działania Sądu Penitencjarnego w zakresie rozpatrywania wniosków odnośnie uchylenia zgody na odbywanie kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	249
Wykres 114. Przychylność Sądu Penitencjarnego do wystosowanych wniosków kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kary pozbawienia w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	251
Wykres 115. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie pracy zarobkowej. N=106	252
Wykres 116. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę pracy zarobkowej. N=106	253
Wykres 117. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na stan zdrowia skazanego. N=106	255
Wykres 118. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na sytuację rodzinną. N=106	256
Wykres 119. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na podjęcie leczenia odwykowego. N=106	258
Wykres 120. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wizyty u specjalistów. N=106	259
Wykres 121. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na praktyki religijne. N=106.....	261
Wykres 122. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zacieśnianie więzów z rodziną .N=106	262
Wykres 123. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na wyjazd rodzinny. N=106	264
Wykres 124. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na zmianę miejsca pobytu. N=106	265

Wykres 125. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na uprawianie sportu. N=106 ...	266
Wykres 126. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, ze względu na wypełnianie obowiązków rodzicielskich. N=106.....	268
Wykres 127. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na opiekę nad zwierzętami. N=106	269
Wykres 128. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na opiekę nad innymi członkami rodziny. N=106	271
Wykres 129. Rekomendacja do zmiany harmonogramu odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego ze względu na inne okoliczności. N=106	272
Wykres 130. Przesłanki przemawiające za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	274
Wykres 131. Ocena częstotliwości braku spełnienia warunków formalnych do odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.	275
Wykres 132. Ocena częstotliwości braku wyrażenia zgody przez członków rodziny na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	277
Wykres 133. Przyczyny braku wyrażenia zgody przez członków rodziny na realizację kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	278
Wykres 134. Ocena satysfakcji skazanych z możliwości wykonywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106	279
Wykres 135. Ocena satysfakcji rodziny z możliwości realizacji kary pozbawienia wolności przez skazanego w Systemie Dozoru Elektronicznego N=106	280
Wykres 136. Sposoby readaptacji skazanych do warunków wolnościowych w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	281
Wykres 137. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego przez skazanych – informowania Sądu lub kuratora sądowego o przebiegu okresu próby w opinii kuratorów sądowych. N=106	283
Wykres 138. Ocena realizacji obowiązku wykonywania obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby przez skazanych- w opinii kuratorów sądowych. N=106	284

Wykres 139. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających przez skazanych - w opinii kuratorów sądowych. N=106	285
Wykres 140. Ocena realizacji obowiązku poddania się terapii przez skazanych - w opinii kuratorów sądowych N=106.....	286
Wykres 141. Ocena realizacji obowiązku poddania się terapii w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106	287
Wykres 142. Ocena realizacji obowiązku uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	288
Wykres 143. Ocena realizacji obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach przez skazanych -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	289
Wykres 144. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego - powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	290
Wykres 145. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa przez skazanych- w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	292
Wykres 146. Ocena realizacji obowiązku probacyjnego- spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego- w opinii kuratorów sądowych. N=106	293
Wykres 147. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– aktywności zawodowej, w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	295
Wykres 148. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych.....	296
Wykres 149. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– podjęcia leczenia odwykowego, w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106.....	297
Wykres 150. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– spłata zobowiązań alimentacyjnych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106.....	298
Wykres 151. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– spłata szkody w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106	299

Wykres 152. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– możliwość regulacji wszelkich zobowiązań finansowych w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych.....	300
Wykres 153. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– możliwości zmiany swojej postawy życiowej w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106	302
Wykres 154. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– wpływu na proces wychowania dzieci w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106.....	303
Wykres 155. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– braku deprywacji potrzeb psychicznych w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w opinii kuratorów sądowych N=106	304
Wykres 156. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106	305
Wykres 157. Ocena pozytywnego aspektu dla skazanych– inne możliwości dla skazanego w trakcie odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych N=106.....	307
Wykres 158. Ocena negatywnego aspektu w Systemie Dozoru Elektronicznego dla skazanych -odbywania kary pozbawienia wolności w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	309
Wykres 159. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z kontrolą kuratora sądowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych N=106.....	310
Wykres 160. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z ograniczoną ilością godzin harmonogramem w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych.	311
Wykres 161. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych związanego z kontrolą Podmiotu Dozorującego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.	313
Wykres 162. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z kontrolą Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106	314

Wykres 163. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z brakiem możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu w wykonywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych...N=106	316
Wykres 164. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z realizacją orzeczenia sądowego w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.....	317
Wykres 165. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z realizacją obowiązków probacyjnych w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106	318
Wykres 166. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z koniecznością respektowania rygorów w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych.	320
Wykres 167. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z naruszeniami skutkującymi cofnięciem zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106	321
Wykres 168. Ocena negatywnego aspektu dla skazanych, związanego z innymi uciążliwościami w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego - w opinii kuratorów sądowych. N=106	323
Wykres 169. Ocena znaczenia prowadzonych rozmów wychowawczych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	324
Wykres 170. Ocena prowadzonych rozmów dyscyplinujących wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	325
Wykres 79. Ocena znaczenia prowadzonych rozmów profilaktycznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	326
Wykres 181. Ocena kontroli zachowania w terenie wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106	328
Wykres 182. Ocena weryfikacji informacji w środowisku dotyczących skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego -w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	329
Wykres 183. Ocena wskazywania alternatyw przez kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106....	330

Wykres 184. Ocena oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu zapobieżeniu powrotowi do przestępstwa. N=106.....	332
Wykres 185. Ocena współpracy z instytucjami pomocowymi w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=106.....	333
Wykres 186. Ocena oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w celu umacniania krytycznej postawy. N=106.....	334
Wykres 187. Ocena innych oddziaływań kuratorów sądowych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego.	336
Wykres 188. Najkorzystniejsze zmiany w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106.....	337
Wykres 189. Propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnych w Systemie Dozoru Elektronicznego w opinii kuratorów sądowych. N=106	339
Wykres 190. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym N=594	364
Wykres 191. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez skazanego lub jego obrońcę. N=575	366
Wykres 192. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym przez kuratora sądowego. N=19	367
Wykres 193. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym – uwzględnione. N=393	369
Wykres 194. Złożone wnioski o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego za lata 2012-2019 w Sądzie Okręgowym w Katowicach Wydziale Penitencjarnym – nie uwzględnione. N=201.....	370
Wykres 195. Liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej. N=597	377

Wykres 196. Liczba osób odbywających karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym apelacji katowickiej na 05.04.2023. N=30	378
Wykres 197. Wymiar kary pozbawienia wolności odbywany w Systemie Dozoru Elektronicznego. N=30	379
Wykres 198. Naruszenia w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego N=465	382
Wykres 199. Przyczyny zakończenia spraw wykonywanych w Systemie Dozoru Elektronicznego w Sądzie Rejonowym w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. N=397 ..	408
Wykres 200. Liczba instalacji w apelacji katowickiej za lata 2012-2022. N=19434.....	421
Wykres 201. Aktywność apelacji w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 roku N=18214	422
Wykres 202. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego w 2022 w poszczególnych miesiącach. N= 18214.....	424
Wykres 203. Instalacje w Systemie Dozoru Elektronicznego na dzień 21.06.2023. N= 7164	425

ANEKSY

Załącznik nr 1	
Wniosek o udzielenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	489
Załącznik nr 2	
Oświadczenie na wyrażenie zgody osób wspólnie zamieszkujących na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	491
Załącznik nr 3	
Wniosek do Komisji Penitencjarnej o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	492
Załącznik nr 4	
Wzór oświadczenia osoby zamieszkującej wspólnie ze skazanym	494
Załącznik nr 5	
Załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022 r. (Dz. U. poz. 2689)	495
Załącznik nr 6	
KWESTIONARIUSZ WYWIADU	499
skierowanego do Sędziego Penitencjarnego	499
Załącznik nr 7	
KWESTIONARIUSZ WYWIADU	503
skierowanego do Zastępcy Dyrektora Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej	503
Załącznik nr 8	
KWESTIONARIUSZ WYWIADU	505
skierowanego do pracownika Oddziału Terenowego Podmiotu Dozorującego	505
Załącznik nr 9	
Wywiad z pracownikiem Podmiotu Dozorującego	507
Załącznik nr 10	
Wywiad z pracownikiem Centrali Monitorowania	508
Załącznik nr 11	
Kwestionariusz ankiety skierowany do kuratorów sądowych	509
Załącznik nr 12.	

Kwestionariusz ankiety skierowany do osób skazanych	522
Załącznik nr 13	
Protokół z wizyty preinstalacyjnej Zespołów Terenowych Podmiotu Dozorującego	537
Załącznik nr 14	
Protokół z wizyt Zespołów Terenowych Podmiotu Dozorującego	538
Załącznik nr 15	
Oświadczenie skazanego	540
Załącznik nr 16	
Informator dla skazanego z Podmiotu Dozorującego	542
Załącznik nr 17	
Oświadczenie doktoranta	547
Załącznik nr 18	
Oświadczenie promotora	548

Załącznik nr 1

Wniosek o udzielenie zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

..... dnia .....roku
(imię i nazwisko) (miejscowość) (data)

.....

.....

.....
(dokładny adres pobytu/ZK)

**Sąd Okręgowy w. ....
Wydział Penitencjarny**

**Wniosek
o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności
w systemie dozoru elektronicznego**

Na podstawie art. 431a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.), uprzejmie proszę o udzielenie mi zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Uzasadnienie

Wyrokiem Sądu Rejonowego/Okręgowego* w..... sygn. akt. ...., orzeczono wobec mnie karę..... pozbawienia wolności.

1. Karę pozbawienia wolności odbywam/odbywałem(am)* w. ....
(nazwa zakładu karnego/aresztu śledczego)
w okresie od. .... roku do. .... roku.

2. Nie rozpocząłem(ęłam)* jeszcze wykonywania kary pozbawienia wolności **.

Posiadam określone miejsce stałego pobytu, a także zgodę osób pełnoletnich, wspólnie ze mną zamieszkujących*.

Proszę o przychylenie się do mojego wniosku z następujących przyczyn:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Poniżej zamieszczam moje dane osobowe, niezbędne dla rozpoznania wniosku:

imię i nazwisko. .... imię ojca. ....
nazwisko rodowe. .... imię matki. ....
data urodzenia..... miejsce urodzenia.....
nazwisko panięskie matki..... numer PESEL. ....
numer telefonu. .... seria i numer dowodu osobistego. ....
numer telefonu kontaktowego do osoby, przebywającej w miejscu, gdzie kara w SDE ma być
odbywana .....
.....
dokładny adres zamieszkania (miejsca odbywania kary w SDE)

W załączeniu przedstawiam:

pisemną zgodę **osób pełnoletnich**, wspólnie ze mną zamieszkujących, na pozostawanie przeze mnie we wskazanym przez sąd penitencjarny miejscu pobytu w wyznaczonym czasie oraz na przeprowadzanie przez podmiot dozorujący czynności kontrolnych w miejscu pobytu, polegających na sprawdzeniu prawidłowości funkcjonowania elektronicznego urządzenia rejestrującego oraz nadajnika.

(podpis skazanego/ej*)²²³

---

²²³ [https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,\(05.06.2023\)](https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,(05.06.2023)).

Załącznik nr 2

Oświadczenie na wyrażenie zgody osób wspólnie zamieszkujących na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

..... dnia. .... roku
(miejscowość) (data)

Oświadczenie

W związku ze złożeniem przez. .... wniosku do Sądu
(imię i nazwisko skazanego/ej*¹)

Penitencjarnego o udzielenie zezwolenia na odbycie przez niego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego,

oświadczam(y)*, że

zamieszkuję(my)* wspólnie w. .... przy ul. . ....
(miejscowość) (ulica, numer domu i lokalu)

i wyrażam(y)* zgodę na:

pozostawanie przez. .... w ww. miejscu, wskazanym przez
(imię i nazwisko skazanego/ej *)

Sąd Penitencjarny, w wyznaczonym czasie;

przeprowadzanie przez podmiot dozoru czynności kontrolnych w miejscu naszego pobytu, polegających na sprawdzeniu prawidłowości funkcjonowania środków technicznych.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 43h § 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny wykonawczy* (Dz. U. poz. 557, z późn. zm.):

„Cofnięcie zgody po wydaniu postanowienia o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jest nieskuteczne.”

.....
(czytelny podpis osoby pełnoletniej - imię i nazwisko)

.....
(czytelny podpis osoby pełnoletniej - imię i nazwisko)

.....
(czytelny podpis osoby pełnoletniej - imię i nazwisko)

.....
(czytelny podpis osoby pełnoletniej - imię i nazwisko)
224

²²⁴ [https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,\(05.06.2023\)](https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,(05.06.2023)).

Załącznik nr 3

Wniosek do Komisji Penitencjarnej o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

.....
imię i nazwisko, imię ojca wnioskodawcy miejsce i data sporządzenia wniosku

.....
nazwa jednostki penitencjarnej lub adres miejsca pobytu na wolności

Komisja Penitencjarna

W .....

WNIOSEK

o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

Na podstawie art. 43lc ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (*Dz.U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.*)
proszę o udzielenie zgody na odbycie kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem / wyrokami:

1. Sądu ..... z dnia ..... sygn. akt.
..... w wymiarze .....
2. Sądu ..... z dnia ..... sygn. akt.
..... w wymiarze .....
3. Sądu ..... z dnia ..... sygn. akt.
..... w wymiarze .....

- w systemie dozoru elektronicznego.

Posiadam określone miejsce stałego pobytu w .....
..... oraz
posiadam / nie posiadam zgody osób pełnoletnich wspólnie ze mną zamieszkujących na zainstalowanie stacjonarnego urządzenia monitorującego i wykonywanie przez upoważniony podmiot dozoru czynności kontrolnych.

UZASADNIENIE

Poniżej zamieszczam moje dane osobowe :

imię i nazwisko..... imię ojca .....
nazwisko rodowe..... imię matki .....
data i miejsce urodzenia..... nazwisko rodowe matki .....
numer PESEL..... numer telefonu. ....
seria i numer dowodu osobistego.....

numer telefonu kontaktowego.....

(do osoby, przebywającej w miejscu wskazanym jako miejsce wykonywania kary)

Dokładny adres proponowanego miejsca odbywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego (ulica, numer domu / mieszkania, kod pocztowy, miejscowość, gmina, powiat, województwo).....

.....
(własnoręczny podpis)

Wniosek do komisji penitencjarnej nie podlega opłacie.

Do wniosku należy dołączyć :

- oświadczenia wszystkich osób pełnoletnich zamieszkujących w lokalu (domu) wskazanym jako miejsce wykonywania kary na zainstalowanie stacjonarnego urządzenia monitorującego oraz przeprowadzanie czynności kontrolnych przez upoważniony podmiot dozoru (jeżeli skazany posiada)²²⁵

---

²²⁵ [https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,\(23.06.2023\).](https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,(23.06.2023).)

Załącznik nr 4

Wzór oświadczenia osoby zamieszkującej wspólnie ze skazanym

.....
imię i nazwisko miejsce i data sporządzenia pisma

.....
data urodzenia

.....
adres zamieszkania

Oświadczenie

w związku ze złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego

skazanemu(ej) ..... s. (c.) .....

oświadczam, że :

zamieszkuję wspólnie z wyżej wymienionym / wymienioną pod adresem

.....
.....

i wyrażam zgodę na jego / jej pozostawanie w tym miejscu w wyznaczonym czasie przez Sąd Penitencjarny i na przeprowadzenie czynności kontrolnych przez uprawniony podmiot dozoru w miejscu pobytu celem sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania elektronicznego urządzenia rejestrującego oraz nadajnika.

Pouczenie

Na podstawie art. 43h § 8 KKW „cofnięcie zgody po wydaniu postanowienia sądu albo decyzji komisji penitencjarnej o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego jest nieskuteczne”

.....
(własnoręczny podpis osoby pełnoletniej²²⁶)

²²⁶ [https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,\(23.06.2023\).](https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego,(23.06.2023).)

Załącznik nr 5

Załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022 r.

WZÓR

POUCZENIE O PRZYSŁUGUJĄCYCH SKAZANEMU PRAWACH I CIĄŻĄCYCH NA NIM OBOWIĄZKACH ZWIĄZANYCH Z DOZOREM ELEKTRONICZNYM, JAK RÓWNIEŻ O KONSEKWENCJACH NARUSZENIA TYCH OBOWIĄZKÓW

Przysługujące skazanemu prawa związane z dozorem elektronicznym:

1. Prawo do złożenia wniosku o zmianę miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego. Zmiana taka jest możliwa tylko w przypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami i jest dokonywana przez sąd penitencjarny (art. 43o § 1).

2. Prawo do złożenia wniosku o zmianę przedziałów czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo oddalenia się ze wskazanego miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego. Zmiana taka jest możliwa tylko w uzasadnionych przypadkach i jest dokonywana przez sąd penitencjarny (art. 43o § 3), a gdy niezbędne jest szybkie dokonanie zmiany, może jej dokonać sądowy kurator zawodowy (art. 43o § 4 zdanie pierwsze). Sąd penitencjarny może uchylić zmiany wprowadzone przez sądowego kuratora zawodowego albo dokonać w nich własnej zmiany (art. 43o § 4 zdanie drugie).

3. Prawo do opuszczenia, po uzyskaniu zezwolenia sądowego kuratora zawodowego, miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego na okres nieprzekraczający jednorazowo 7 dni, w miarę potrzeby w asyście osoby najbliższej lub osoby godnej zaufania. Zgodę taką można wydać tylko w przypadkach szczególnie ważnych dla skazanego, uzasadnionych względami zdrowotnymi, rodzinnymi lub osobistymi (art. 43p § 1). Zezwolenie może zostać cofnięte, jeżeli po jego udzieleniu pojawiły się informacje lub okoliczności uzasadniające obawę, że skazany w okresie zezwolenia może naruszyć porządek prawny (art. 43p § 2). W przypadku cofnięcia takiego zezwolenia ponowne zezwolenie nie może zostać udzielone (art. 43p § 3).

4. Prawo do złożenia wniosku o zarządzenie przez sąd penitencjarny przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego. Wydanie przez sąd takiego zarządzenia jest możliwe, jeżeli przemawiają za tym ważne względy zdrowotne lub osobiste (art. 43q § 1). Sąd może odwołać przerwę w razie ustania przyczyny, dla której została zarządzona. Jeżeli skazany nie korzysta z przerwy zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco narusza porządek prawny, przerwa może zostać odwołana (art. 43q § 3).

5. Prawo do złożenia wniosku do sądowego kuratora zawodowego o wyrażenie zgody na odinstalowanie rejestratora stacjonarnego lub usunięcie nadajnika. Zgoda taka może być wyrażona tylko w przypadku niecierpiącym zwłoki, z uwagi na zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego (art. 43r § 1).

6. Prawo do złożenia zażalenia do sądu na sposób przeprowadzenia przez podmiot dozoru kontroli środków technicznych (art. 43v § 6).

Skazany ma obowiązek:

- 1) zgłosić podmiotowi dozoru w terminie i w sposób, które zostały określone przez sąd albo komisję penitencjarną, gotowość do instalacji środków technicznych (art. 43m § 1);
- 2) umożliwić niezwłoczne założenie nadajnika lub zainstalowanie rejestratora (art. 43zaa § 1 pkt 1);
- 3) nieprzerwanie nosić nadajnik (art. 43n § 1 pkt 1);
- 4) przestrzegać porządku prawnego, w tym przestrzegać przepisów regulujących wykonanie środków karnych, środków kompensacyjnych i przepadku (art. 43zaa § 1 pkt 2);
- 5) wykonywać nałożone na niego obowiązki, w tym związane z dozorem elektronicznym (art. 43zaa § 1 pkt 2);
- 6) dbać o powierzone mu środki techniczne, w tym zwłaszcza chronić je przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnymi do użytku, oraz zapewniać ich stałe zasilanie energią elektryczną (art. 43n § 1 pkt 2);
- 7) udostępniać podmiotowi dozoru powierzone środki techniczne do kontroli, naprawy lub wymiany na każde żądanie tego podmiotu, w tym również umożliwiając pracownikom tego podmiotu wejście do pomieszczeń, w których skazany przebywa, lub na nieruchomości stanowiącą jego własność lub będącą w jego zarządzie (art. 43n § 1 pkt 3);
- 8) udzielać prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz stawiać się na wezwania sędziego i kuratora (art. 43n § 1 pkt 4).

Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór stacjonarny, ma ponadto obowiązek:

- 1) pozostawać we wskazanym przez sąd albo komisję penitencjarną miejscu w wyznaczonym czasie (art. 43n § 2 pkt 1);
- 2) odbierać połączenia przychodzące do rejestratora stacjonarnego (art. 43n § 2 pkt 2);
- 3) umożliwić sądowemu kuratorowi zawodowemu wejście do mieszkania lub na nieruchomość, gdzie zainstalowano rejestrator (art. 43n § 2 pkt 3);
- 4) udzielać osobom upoważnionym (prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania), na ich żądanie, wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków również przy użyciu rejestratora stacjonarnego (art. 43n § 2 pkt 4).

Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór mobilny lub zbliżeniowy, ma ponadto obowiązek:

- 1) nieprzerwanie nosić rejestrator przenośny (art. 43n § 3 pkt 1);
- 2) odbierać połączenia przychodzące do rejestratora przenośnego (art. 43n § 3 pkt 2);

- 3) udzielać osobom upoważnionym (prezesowi sądu lub upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, podmiotowi dozoru i podmiotowi prowadzącemu centralę monitorowania), na ich żądanie, wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków, również przy użyciu rejestratora przenośnego (art. 43n § 3 pkt 3).

Konsekwencje naruszenia przez skazanego obowiązków:

1. Sąd penitencjarny uchyla zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli skazany: 1) nie zachowa wyznaczonego terminu na zgłoszenie upoważnionemu podmiotowi dozoru gotowości do instalacji środków technicznych albo uchyla się od niezwłocznego zainstalowania przez podmiot dozoru rejestratora lub od założenia nadajnika (art. 43zaa § 1 pkt 1);
- 2) odbywając karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, naruszył porządek prawny, w szczególności popełnił przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, lub uchyla się od wykonania obowiązków związanych z dozorem elektronicznym lub innych nałożonych obowiązków, orzeczonego środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku (art. 43zaa § 1 pkt 2);
- 3) nie będzie korzystał z przerwy w wykonywaniu kary zgodnie z celem, w jakim została zarządzona, albo rażąco naruszy porządek prawny, w związku z czym przerwa ta zostanie przez sąd odwołana (art. 43zaa § 1 pkt 3, art. 43q § 3);
- 4) w czasie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego został osadzony w zakładzie karnym w związku z zastosowaniem tymczasowego aresztowania lub wykonaniem kary w innej sprawie (art. 43zaa § 1 pkt 4).

Od uchylecia zezwolenia można odstąpić w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami (art. 43zaa § 2).

2. Sąd penitencjarny może uchylić zezwolenie na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego, jeżeli skazany, korzystający za zgodą sądowego kuratora zawodowego z możliwości opuszczenia miejsca wykonywania dozoru stacjonarnego, nie powróci na to miejsce w wyznaczonym terminie (art. 43zab).

3. W razie uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego sąd penitencjarny niezwłocznie poleci zatrzymać i doprowadzić skazanego do aresztu śledczego bez wezwania (art. 43zad).

4. W razie uchylecia zezwolenia na odbycie przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ponowne udzielenie zezwolenia na odbycie kary w tym systemie jest niedopuszczalne w tej samej sprawie (art. 43zae).

5. W razie potrzeby podmiot dozoru może żądać od Policji udzielenia pomocy przy dokonywaniu czynności związanych z wykonywaniem dozoru elektronicznego, w szczególności przy wejściu do miejsca, gdzie zainstalowany jest rejestrator lub gdzie przebywa skazany (art. 43u § 2). Niedopełnienie przez skazanego obowiązków związanych z dozorem elektronicznym oraz utrudnianie odinstalowania

środków technicznych podmiotowi dozoru, które spowodowało, że podmiot dozoru zażądał pomocy Policji, prowadzi do obciążenia skazanego kosztami tej pomocy (art. 43u § 3).

6. W razie umyślnego dopuszczenia do zniszczenia, uszkodzenia, uczynienia niezdatnym do użytku nadajnika, rejestratora stacjonarnego lub przenośnego sąd może nałożyć na skazanego opłatę wyrównawczą na rzecz podmiotu dozoru (art. 43s § 1). Czyn taki jest jednocześnie wykroczeniem zagrożonym karą aresztu, ograniczenia wolności albo karą grzywny (art. 66a ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600)).

7. Jeżeli skazany udaremnia lub utrudnia kontrolowanie w systemie dozoru elektronicznego orzeczonego wobec niego w związku z zakazem wstępu na imprezę masową obowiązku przebywania w miejscu stałego pobytu lub obowiązku stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub w innym miejscu w czasie trwania imprezy masowej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 244a § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600)).

8. Jeżeli skazany nie stosuje się do określonych w ustawie obowiązków związanych z orzecznym wobec niego środkiem zabezpieczającym (w tym w postaci elektronicznej kontroli miejsca pobytu), podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 244b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny).

Potwierdzam otrzymanie pouczenia:

.....

(data, podpis)²²⁷

---

²²⁷ Załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 grudnia 2022 r. (Dz. U. poz. 2689).

Załącznik nr 6

KWESTIONARIUSZ WYWIADU

skierowanego do Sędziego Penitencjarnego

1. Jakie jest stanowisko Pana Sędziego dotyczące realizacji w praktyce dozoru elektronicznego? Jak Pan Sędzia ocenia skuteczność realizacji kpw w SDE jako alternatywnej formy wykonania kary?
2. Czy jest Pan Sędzia zwolennikiem lub przeciwnikiem instytucji dozoru elektronicznego w czasie jej funkcjonowania? Proszę o uzasadnienie.
3. Czy z perspektywy czasu i zmian legislacyjnych zapatrywanie na skuteczność dozoru elektronicznego uległo zmianie? Które z rozwiązań prawnych było najbardziej efektywne?
4. Czy Pana Sędziego zdaniem wymogi formalne do odbywania kpw w SDE są wystarczające do podjęcia decyzji o udzieleniu zgody na odbywanie kary przez Sąd Penitencjarny?
Tak/nie. Proszę o stanowisko w sprawie.
5. Jaki jest Pana zdaniem wymiar kary najczęściej odbywany jest w systemie dozoru elektronicznego?
6. Jakie kategorie sprawców czynów zabronionych najczęściej ubiegają o możliwość odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego?
7. Czy może Pan Sędzia przybliżyć kwestię samo uwolnień skazanych. Jak częste są takie przypadki, co może być powodem takich zachowań?
8. Jak Pan Sędzia ocenia rolę Wydziału Penitencjarnego – Sądu Okręgowego w realizacji Systemu dozoru elektronicznego wobec innych Podmiotów realizujących wykonywanie SDE?

9. Jak Pan Sędzia ocenia współpracę dotychczasową z Centralą Monitorowania oraz podmiotem Dozorującym w aspekcie realizacji Systemu Dozoru Elektronicznego?
10. Czy może Pan Sędzi przybliżyć nam trudności w obsłudze technicznej SDE?
11. Jak ocenia Pana Sędzia realizację Systemu Dozoru Elektronicznego w apelacji katowickiej wobec innych apelacji w całej Polsce?
12. Czy może pan Sędzia przybliżyć bliższe statystyki realizacji SDE w systemie rocznym?
13. Jakie wg Pana Sędziego przesłanki przemawiają za udzielaniem zgody na odbywanie kpw w SDE?
14. Jakie stanowisko prezentuje Sąd Penitencjarny w sytuacji braku zgody członków rodziny - na odbywanie kpw w SDE ?
15. Czy może Pan Sędzia ocenić problemy dotyczące braku dostępu do energii w miejscach pobytu skazanych we właściwości Sądu Okręgowego w Katowicach?
16. Jakie jest stanowisko Pana Sędziego dotyczące odmów zgody na odbywanie kpw w SDE? Jaka jest liczba procentowa odrzucanych wniosków w skali całej populacji osób ubiegających się o SDE?
17. Jakie przesłanki w ocenie Pana Sędziego przemawiają za udzieleniem czasowego oddalenia?
18. Jakie przesłanki w ocenie Pana Sędziego przemawiają za modyfikacją harmonogramu odbywania kpw w systemie dozoru elektronicznego?
19. Jakie według Pana Sędziego przesłanki przemawiają za udzielaniem warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE?

20. Jakie według Pana Sędziego przesłanki przemawiają za cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE?
21. Jakie według Pana Sędziego pozytywne aspekty odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego dla skazanych?
22. Jakie są według Pana Sędziego negatywne aspekty wykonywania kary w SDE?
23. Czy zdaniem Pana Sędziego skazany odbywający karę w systemie SDE ma większą szansę na proces resocjalizacji, czy też w placówce penitencjarnej?
24. Czy zdaniem Pana Sędziego kara odbywana w SDE powinna być karą samoistną w kodeksie karnym? Jakie przesłanki przemawiają za takimi rozwiązaniami legislacyjnymi?
25. Jakie Pan Sędzia dostrzega zastrzeżenia w wydawania decyzji odnośnie czasowych oddaleń oraz zmian harmonogramu?
26. Jakie jest stanowisko Sądu odnośnie udzielania przerw w odbywaniu kpw i jak jest częstotliwość takich zdarzeń?
27. Czy może pan Sędzia nam przybliżyć informacje dotyczące rodzaju naruszeń w SDE?
28. Czy może Pan Sędzia przybliżyć nam dane dotyczące odbywania kar zastępczych w stosunku do kar zasadniczych w SDE?
29. Jakie jest pana Sędziego zdanie odnośnie reagowania przez kuratorów sądowych na naruszenia przez skazanych harmonogramu odbywania kpw w SDE? Czy te reakcje są szybkie i odpowiadają oczekiwaniom Sądu Penitencjarnego?
30. Jak w ocenie pana Sędziego układa się współpraca kuratorów liniowych z Sędziami Wydziału penitencjarnego w realizacji SDE? Jakie wskazówki udzieliłby Pan Sędzia dla większej efektywności dozoru elektronicznego?

31. Jakie jest według pana Sędziego znaczenie systemu dozoru elektronicznego dla skazanych? Jakie daje możliwości funkcjonowania w warunkach wolnościowych?

32. Jakie posiada Pan Sędzia sugestie dotyczące sprawnego i efektywnego wykonania kary w systemie dozoru elektronicznego?

Załącznik nr 7

KWESTIONARIUSZ WYWIADU

skierowanego do Zastępcy Dyrektora Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej

1. Jak Pani ocenia kolejne edycje Systemu Dozoru Elektronicznego jako alternatywnej formy wykonania kary?
2. Czy zdaniem Pani istotna jest współpraca z różnymi środowiskami w aspekcie dokonywanych zmian w Systemie Dozoru Elektronicznego?
3. Czy zdaniem Pani System Dozoru Elektronicznego ma wpływ na zmniejszenie recydywy przestępczej?
4. Czy zdaniem Pani System Dozoru Elektronicznego wpływa na kształtowanie więzi rodzinnych?
5. Jaki jest Pani zdanie odnośnie względów ekonomicznych w Systemie Dozoru Elektronicznego?
6. Czy zdaniem Pani System Dozoru Elektronicznego wpływa na pełnienie ról społecznych?
7. Jakie zmiany legislacyjne zaistniały w aspekcie uprawnień Komisji Penitencjarnych?
8. Czy Komisje Penitencjarne radzą sobie ze swoimi uprawnieniami w zakresie udzielania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
9. Czy zdaniem Pani skazani pozostają zainteresowani do wyjaśniania wszelkich okoliczności odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
10. Jaka jest Pani zdaniem rola kuratorów sądowych w realizacji kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

11. Jakie miejsce Pani zdaniem zajmuje System Dozoru Elektronicznego w Wymiarze Sprawiedliwości?

12. Na czym Pani zdaniem polega efektywność odbywania kary pobawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

Załącznik nr 8

KWESTIONARIUSZ WYWIADU

skierowanego do pracownika Oddziału Terenowego Podmiotu Dozorującego

1. Jakie wizyty prowadzone są przez pracowników Oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego?
2. Jaki charakter mają wizyty preinstalacyjne?
3. Jakie dane powinny być zawarte z wizyty preinstalacyjnej dotyczące miejsca odbywania kary przez osoby skazane?
4. Jakich danych dotyczy opis z rozpoznania miejsca odbywania kary pozabwienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
5. Czy skazany w trakcie wizyty preinstalacyjnej jest informowany o możliwości złożenia zażalenia na czynności wykonywane przez Zespół Terenowy?
6. Czy w protokole z wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru elektronicznego zbiera się dane dotyczące potwierdzenia tożsamości skazanego?
7. Czy w protokole z wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru elektronicznego zbiera się dane dotyczące asysty Policji?
8. Czy w protokole z wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru elektronicznego zbiera się informacje dotyczące rodzaju instalacji urządzeń?
9. Czy w protokole z wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru elektronicznego zbiera się informacje dotyczące zasięgu instalowanego urządzenia?
10. Jakie dodatkowe informacje zbierane są w trakcie wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru Elektronicznego?

11. Jakie informacje skazany ma zawarte w oświadczeniu, które podpisuje podczas wizyty instalacyjnej?
12. Jakie informacje zawarte są informatorze dla osoby objętej Systemem Dozoru Elektronicznego?
13. Jaki jest odbiór społeczny wizyt Oddziałów Terenowych Podmiotu Dozorującego środowisku lokalnym?
14. Jak oceniana jest Państwa zdaniem efektywność oddziaływań penitencjarnych w Systemie Dozoru Elektronicznego?

Załącznik nr 9

Wywiad z pracownikiem Podmiotu Dozorującego

1. Proszę o podanie informacji dla jakich instytucji Podmiot Dozorujący stanowi wsparcie?
2. Proszę o podanie numeru telefonu komórkowego do helpdesk/
3. Jaka jest procedura wydawania kart dostępu do Systemu Dozoru elektronicznego?
4. Jakie szczegółowe zadania ma Podmiot Dozorujący?
5. Jakie terminy podejmowania działania są obowiązujące w przypadku wizyty instalacyjnej?
6. Jakie terminy podejmowania działania są obowiązujące w przypadku wizyty preinstalacyjnej?
7. Jakie terminy podejmowania działania są obowiązujące w przypadku reakcji na naruszenia?
8. Jakie Sądy należą do poszczególnych apelacji współpracujących z Podmiotem Dozorującym ?
9. Jakie istnieją proporcje w odbywaniu kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru elektronicznego przez kobiety i mężczyzn?
10. Jakiego Pana zdaniem jest znaczenie Komisji Penitencjarnych w udzielaniu zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?
11. Jakiego Pana Zdanie dotyczące efektywności odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

Załącznik nr 10

Wywiad z pracownikiem Centrali Monitorowania

1. Jakiego Pana/Pani zdaniem, uprawnienia posiada Centrala Monitorowania?
2. Jakiego istnieją rodzaje wykonywanego dozoru elektronicznego?
3. Jakiego urządzenia są w dozorcze stacjonarnym?
4. Jakiego urządzenia są w dozorcze mobilnym i zbliżeniowym?
5. Jakiego są siedziby i przyporządkowanie Zespołów Terenowych względem jednostek penitencjarnych?
6. Jaki jest podział zdarzeń w Systemie Dozoru Elektronicznego?
7. Jakiego są zadania w Systemie Dozoru Elektronicznego dla Centrali Monitorowania ?
8. Na czym polega dozór mobilny?
9. Na czym polega realizacja zakazu stadionowego?
10. Jakiego są przyczyny samouwolnienia w Systemie Dozoru Elektronicznego?
11. Jakiego powinno być zachowanie skazanego w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia odnośnie nadajnika?
12. Czy zdaniem Pani/Pana odbywanie kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego jest efektywne?

Załącznik nr 11

Kwestionariusz ankiety skierowany do kuratorów sądowych

KWESTIONARIUSZ

Szanowny respondencie!

Przygotowuję rozprawę doktorską na temat:

**WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W SYSTEMIE DOZORU
ELEKTRONICZNEGO**

Państwa wiedza i doświadczenie będą mi pomocne w formułowaniu wniosków. Zatem zwracam się z prośbą o uczestnictwo w badaniu. Proszę o szczerą odpowiedź na pytania zadane w kwestionariuszu ankiety.

Odpowiadając na pytania, proszę wybraną zakreszyć znakiem „X” lub udzielić odpowiedź w formie tekstu.

Jednocześnie zapewniam że badania są anonimowe, a ich wyniki zostaną wykorzystane w celach naukowych.

Bardzo dziękuję za poświęcony czas i uwagę

Beata Zawiślak

1. Czy według Pani/ Pana system dozoru elektronicznego spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pobawienia wolności?
  - zdecydowanie tak
  - raczej tak
  - tak
  - raczej nie
  - nie
  - nie mam zdania

2. Czy według Pana/Pani wykonywanie systemu dozoru elektronicznego jako kategorii spraw w postępowaniu karnym wykonawczym jest skuteczne?
  - zdecydowanie tak
  - raczej tak
  - tak
  - raczej nie
  - nie
  - nie mam zdania

3. Proszę o określenie w skali 1-10 skuteczności dozoru elektronicznego?
1- najniższa ocena, 10-najwyższa. (podaj wartość).

Ocena skuteczności dozoru elektronicznego

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4. Czy według Pana/Pani doświadczenia zawodowego realizacja kary w systemie dozoru elektronicznego przeciwdziała powrotowi do przestępstwa skazanych?
  - zdecydowanie tak
  - raczej tak
  - tak
  - raczej nie
  - nie
  - nie mam zdania

5. Jaką rolę spełnia według Pana/Pani odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego? Proszę o określenie skali od 1-10,(1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Proszę podać wartość przy kategorii.

- kontrolną (1-10)....
- wychowawczą(1-10)...
- resocjalizacyjną(1-10)...
- profilaktyczną(1-10)....
- diagnostyczną(1-10)...
- inną, jaką ?.....

6. Jaka według Pana/ Pani jest jakość współpracy z Centralą Monitorowania w aspekcie wykonywania SDE? Proszę o określenie skali od 1-10,(1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Jakość współpracy z Centralą Monitorowania

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7. Jaka według Pana/ Pani jest jakość współpracy z Podmiotem Dozorującym w aspekcie wykonywania SDE? Proszę o określenie skali od 1-10, (1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Jakość współpracy z Podmiotem Dozorującym

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8. Jaka według Pana/ Pani jest jakość współpracy z Sędziami Penitencjarnymi w aspekcie wykonywania SDE? Proszę o określenie skali od 1-10 (1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Jakość współpracy z Sędziami Penitencjarnymi

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9. Jak jest według Pana/ Pani wartość merytoryczna, rzeczowość- przesyłanych informacji w systemie dozoru elektronicznego przez Podmiot Dozorujący? Proszę o określenie skali od 1-10, (1-najniższa ocena, 10-najwyższa.)

Wartość merytoryczna przesyłanych informacji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10. Czy według Pana/ Pani Sąd Penitencjarny często nie wyraża zgody na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

- tak
- nie
- nie mam zdania

jeśli tak to dlaczego?.....

11. Czy według Pana/ Pani Sąd Penitencjarny adekwatnie reaguje na powiadomienia ze strony kuratora sądowego o zachowaniu skazanego w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

- tak
- nie
- nie mam zdania

12. Jak ocenia Pan Pani akceptowalność wydawanych decyzji przez kuratora sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Akceptowalność wydawanych decyzji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13. Jak ocenia Pan Pani akceptowalność wydawanych decyzji przez kuratora sądowych odnośnie czasowych oddaleni w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Akceptowalność wydawanych decyzji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14. Jak ocenia Pan Pani przychylanie się do *zasadności wystosowywanych wniosków przez kuratora sądowych odnośnie cofnięcia zgody na odbywanie kary w SDE* przez Sąd Penitencjarny?

Przyłanie się Sądu Penitencjarnego do wniosków o cofnięcie zgody na odbywanie kpw w SDE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15. Jak ocenia Pan Pani przychylanie się do *zasadności wystosowywanych wniosków przez kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kpw w SDE* przez Sąd Penitencjarny?

Przyłanie się Sądu Penitencjarnego o udzielenie warunkowego przedterminowego z odbycia kary w SDE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16. Jakie przesłanki według Pana/Pani przemawiają za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- praca
- podtrzymywanie więzi rodzinnych
- utrzymanie rodziny
- możliwość alimentacji
- spłata zobowiązań finansowych
- kontynuacja nauki
- wszystkie wymienione
- inne (wymień jakie?).....

17. Czy często zdarza się Panu/ Pani, że nie są spełnione warunki formalne do odbywania kary pozbawienia wolności w SDE?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak

- raczej nie
- nie

18. Czy często zdarza się Panu/ Pani, że członkowie rodziny nie wyrażają zgody na odbywanie przez skazanego kpw. w SDE?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie

19. Jakie według Pana/Pani jest przyczyna braku wyrażenia zgody przez członków rodziny na realizację kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- nadużywanie alkoholu
- przemoc
- brak przestrzegania porządku prawnego
- brak przestrzegania zasad współżycia społecznego
- brak zgody na wspólne zamieszkiwanie
- wszystkie wymienione
- inne (wymień jakie?).....

20. Czy według Pana/Pani podopieczny/ probant jest usatysfakcjonowany możliwością realizacji kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie

21. Czy według Pana/Pani rodzina skazanego jest usatysfakcjonowana możliwością realizacji kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- zdecydowanie tak
- raczej tak

- tak
- raczej nie
- nie

22. Czy według Pana/Pani charakter czynu przestępczego określa sposób realizacji zadań kuratorskich w systemie dozoru elektronicznego?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie

23. Jakie są według Pana/Pani sposoby readaptacji skazanego do warunków wolnościowych w systemie dozoru elektronicznego w opinii kuratorów sądowych?

- aktywność zawodowa
- podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie
- podjęcie leczenia odwykowego
- uczestnictwo w praktykach religijnych
- spłata zobowiązań wynikających z orzeczenia sądowego
- spłata alimentów
- przestrzeganie porządku prawnego i zasad współżycia społecznego
- wszystkie wymienione
- inne (wymień jakie?).....

24. Czy w wykonywanych przez Pana/Panią sprawach realizowanych w systemie dozoru elektronicznego podopieczni realizują obowiązki probacyjne ? Proszę o określenie skali od 1-5. (1-najniższa ocena, 5-najwyższa)

1. Informowania sądu lub kuratora przebiegu okresu próby	1	2	3	4	5
2. wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie innej osoby,	1	2	3	4	5
3. powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających	1	2	3	4	5
4. poddania się terapii uzależnień	1	2	3	4	5
5. poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji	1	2	3	4	5

6. uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	1	2	3	4	5
7. powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	1	2	3	4	5
8. powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi a. osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego i/lub innych osób,	1	2	3	4	5
9. innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa	1	2	3	4	5

25. Czy w wykonywanych przez Pana/ Panią sprawach realizowanych w systemie dozoru elektronicznego podopieczni realizują obowiązek spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego? Proszę o określenie skali od 1-5 (1-najniższa ocena, 5-najwyższa)

Realizacja obowiązku spłaty zobowiązań finansowych

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

26. Jakie są według Pana/Pani negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego dla skazanego? Proszę o określenie skali od 1-5, (1-niska uciążliwość, 5-najwyższa)

1. odbywanie kary pozbawienia przez skazanego	1	2	3	4	5
2. kontrola wykonywania kary przez kuratora sądowego	1	2	3	4	5
3. ograniczona ilość godzin harmonogramem	1	2	3	4	5
4. ścisła kontrola przez Podmiot Dozorujący	1	2	3	4	5
5. kontrola ze strony Sądu Penitencjarnego	1	2	3	4	5
6. brak możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu	1	2	3	4	5
7. obowiązek realizacji orzeczenia sądowego	1	2	3	4	5
8. konieczność realizacji obowiązków probacyjnych	1	2	3	4	5
9. konieczność respektowania rygorów odbywania kary	1	2	3	4	5
10. naruszenia skutkujące cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE	1	2	3	4	5
11. inne uciążliwości dla skazanego	1	2	3	4	5

27. Jakie są według Pana/Pani pozytywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego? Proszę o określenie skali od 1-5, (1-niska ocena, 5-najwyższa)

1. aktywność zawodowa	1	2	3	4	5
2. podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie	1	2	3	4	5
3. podjęcie leczenia odwykowego	1	2	3	4	5
4. spłata zobowiązań alimentacyjnych	1	2	3	4	5
5. spłata szkody	1	2	3	4	5
6. możliwość regulacji wszelkich zobowiązań finansowych	1	2	3	4	5
7. możliwość zmiany swojej postawy życiowej	1	2	3	4	5
8. wpływ na proces wychowania dzieci	1	2	3	4	5
9. brak deprivacji potrzeb psychicznych	1	2	3	4	5
10. podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem	1	2	3	4	5
11. inne możliwości dla skazanego	1	2	3	4	5

28. Jak ocenia Pan/ Pani efektywność prowadzonych przez Państwa oddziaływań na sprawcę w systemie dozoru elektronicznego? Proszę o określenie skali od 1-5, (1-niska ocena, 5-najwyższa)

rozmowy wychowawcze	1	2	3	4	5
rozmowy dyscyplinujące	1	2	3	4	5
rozmowy profilaktyczne	1	2	3	4	5
kontrola zachowania w terenie	1	2	3	4	5
weryfikacja informacji w środowisku	1	2	3	4	5
pełnienie funkcji wspierającej. doradczej	1	2	3	4	5
wskazywanie na różne alternatywy przejawiania aktywności życiowej i zawodowej	1	2	3	4	5
zapobieganie powrotowi do przestępstwa	1	2	3	4	5
współpraca z instytucjami pomocowymi	1	2	3	4	5
umacnianie krytycznej postawy wobec popełnionych przestępstw u skazanego	1	2	3	4	5
inne oddziaływania dla skazanego	1	2	3	4	5

29. Jakie są rekomendacje w Pana/ Pani praktyce zawodowej w pracy z podopiecznymi do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego? Określ w skali Proszę o określenie skali od 1-5. częstotliwości takich zachowań ze strony skazanych. (1-niska częstotliwość, 5-najwyższa)

- Podjęcie pracy zarobkowej
1 2 3 4 5

- Zmiana pracy zarobkowej
1 2 3 4 5

- Stan zdrowia
1 2 3 4 5

- Sytuacja rodzinna
1 2 3 4 5

- Podjęcie leczenia odwykowego
1 2 3 4 5

- Wizyty u specjalistów
1 2 3 4 5

- Praktyki religijne
1 2 3 4 5

- Zacieśnianie więzów z rodziną
1 2 3 4 5

- Wyjazd rodzinny
1 2 3 4 5

- Zmiana miejsca pobytu
1 2 3 4 5
- Uprawianie sportu
1 2 3 4 5
- Wypełnianie obowiązków rodzicielskich
1 2 3 4 5
- Opieka nad zwierzętami
1 2 3 4 5
- Opieka nad innymi członkami rodziny
1 2 3 4 5
- Inne
1 2 3 4 5

30. Jakiego Pana/ Pani zdaniem –zmiany w systemie dozoru są najkorzystniejsze?

- okres odbywania kary
- brak realizacji kary ograniczenia wolności w systemie sde
- dobra praktyka wykonywania kpw w poszczególnych apelacjach
- wydawanie decyzji o modyfikacji kary w systemie dozoru elektronicznego przez kuratorów sądowych
- wypracowanie dobrej współpracy w poszczególnych apelacjach z Sędziami Penitencjarnymi
- dobra współpraca z Podmiotem Dozorującym
- dobra współpraca z Centralą Monitorowania
- udoskonalenie systemu elektronicznego(ewidencja elektroniczna)
- duża odpowiedzialność ze strony kuratorów sądowych przy realizacji kary pozbawienia wolności w sde
- wszystkie wymienione
- inne (wymień jakie?).....

31. Jakie są Państwa- propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnym w systemie dozoru elektronicznego?

- wydłużenie okresu uprawniającego do realizacji kary pozbawienia wolności w sde
- rezygnacja z dokumentacji papierowej
- systematyczność szkoleń dotyczących sde
- wymiana informacji podmiotów wykonujących sde
- udoskonalanie systemu ewidencji elektronicznej
- możliwość odbywania kary pozbawienia wolności w sde pozostałej do odbycia, gdzie kara orzeczona przekroczyła 1 rok pozbawienia wolności
- inne (wymień jakie?).....

32. Jeżeli posiadają Państwo dodatkowe uwagi dotyczące prowadzonych badań oraz realizacji kary pozbawienia wolności w systemie SDE. proszę o podzielenie się nimi w celu opracowania naukowego w tej kwestii.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

METRYCZKA

PŁEĆ:

- kobieta
- mężczyzna

WIEK:

- poniżej 25 lat
- 26-30 lat
- 31-35 lat
- 36-40 lat
- 41-45 lat
- 46-50lat
- 51 lat i więcej

WYKSZTAŁCENIE

- wyższe
- policealne
- średnie

STAŻ PRACY W SŁUŻBIE KURATORSKIEJ

- 0- 5 lat
- 6-10 lat
- 11-15 lat
- 16 -20 lat
- 21-25 lat
- 26 -30 lat
- 31-lat i więcej

Załącznik nr 12.

Kwestionariusz ankiety skierowany do osób skazanych

KWESTIONARIUSZ

Szanowny respondencie!

Przygotowuję rozprawę doktorską na temat:

**WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W SYSTEMIE DOZORU
ELEKTRONICZNEGO**

Państwa wiedza i doświadczenie będą mi pomocne w formułowaniu wniosków. Zatem zwracam się z prośbą o uczestnictwo w badaniu Proszę o szczere odpowiedzi na pytania zadane w kwestionariuszu ankiety.

Odpowiadając na pytania, proszę wybraną zakreszyć znakiem „X” lub udzielić odpowiedź w formie tekstu.

Jednocześnie zapewniam że badania są anonimowe, a ich wyniki zostaną wykorzystane w celach naukowych.

Bardzo dziękuję za poświęcony czas i uwagę

Beata Zawiślak

1. Czy według Pani/ Pana system dozoru elektronicznego spełnia swoje funkcje jako alternatywna forma wykonania kary pobawienia wolności?
  - zdecydowanie tak
  - raczej tak
  - tak
  - raczej nie
  - nie
  - nie mam zdania

2. Czy według Pana/Pani wykonywanie sytemu dozoru elektronicznego jako kategorii spraw

w postępowaniu karnym wykonawczym jest efektywne?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

Proszę o określenie w skali 1-10 skuteczności dozoru elektronicznego? 1-najniższa ocena, 10-najwyższa. (podaj wartość).

Ocena skuteczności dozoru elektronicznego

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Czy zdaniem Pana/ Pani daje szansę osobom skazanym na przystosowanie się do samodzielnego, czynnego życia w społeczeństwie ?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

4. Czy zdaniem Pana/Pani realizacja kary w systemie dozoru elektronicznego przeciwdziała powrotowi do przestępstwa osób skazanych?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

5. Czy zdaniem Pana/Pani realizacja kary w systemie dozoru elektronicznego

przygotowuje osoby skazane do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

6. Czy zdaniem Pana/Pani realizacja kary w systemie dozoru elektronicznego przeciwdziała powstawaniu patologii społecznych?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

7. Czy zdaniem Pana/Pani realizacja kary w systemie dozoru elektronicznego wpływa na wykształcenie u osób skazanych umiejętności pozwalających na spełnienie społecznie akceptowalnych ról?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

8. Jakie problemy zdaniem Pana/Pani związane z readaptacją społeczną posiadają skazani odbywający karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- trudność w znalezieniu pracy zarobkowej
- niedostateczne warunki materialne
- trudna sytuacja bytowa
- konflikty w rodzinie

- ,niechęć ze strony otoczenia
- problem uzależnienia
- kontakt ze środowiskiem przestępczym
- powrót do zachowań społecznie niepożądanych
- Inne(jakie?)

9. Jaka pomoc ze strony kuratorów sądowych otrzymał Pan/ Pani w trakcie realizacji SDE w celu społecznej readaptacji do warunków wolnościowych?

- doradztwo pedagogiczne w sprawach osobistych i rodzinnych
- pomoc w aktywizacji zawodowej
- pomoc prawna
- pomoc w podjęciu terapii odwykowej
- pomoc w rozwiązywaniu spraw bieżących
- delegowanie do instytucji pomocowych
- analiza przewidywanych trudności adaptacyjnych
- pomoc przy poprawieniu relacji rodzinnych
- zmiana harmonogramu odbywania kpw
- udzielenie czasowego oddalenia
- wystosowanie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie
- inne(jakie?)

10. Czy zdaniem Pana/Pani wymogi formalne są istotne dla udzielanie zgody do odbywania kpw w systemie SDE?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

11. Czy zdaniem Pana/Pani jakość relacji z domownikami wpływa na możliwość odbywania kary w SDE ?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

12. Jaka według Pana/ Pani jest jakość współpracy kuratorów sądowych z Sędziami Penitencjarnymi w aspekcie wykonywania SDE? Proszę o określenie skali od 1-10 (1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Jakość współpracy z Sędziami Penitencjarnymi

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

13. Czy według Pana/ Pani Sąd Penitencjarny często nie wyraża zgody na odbywanie przez skazanego kary pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego?

- tak
  - nie
  - nie mam zdania
- jeśli tak to dlaczego?

14. Jak ocenia Pan Pani akceptowalność wydawanych decyzji przez kuratora sądowych odnośnie zmiany harmonogramu w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Akceptowalność wydawanych decyzji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

15. Jak ocenia Pan/Pani akceptowalność wydawanych decyzji przez kuratora sądowych odnośnie czasowych oddaleń w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Akceptowalność wydawanych decyzji

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16. Jak ocenia Pan/Pani przychylenie się do zasadności wystosowywanych wniosków przez kuratora sądowych odnośnie cofnięcia zgody na odbywanie kary w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Przylenie się Sądu Penitencjarnego do wniosków o cofnięcie zgody na odbywanie kpw w SDE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

17. Jak ocenia Pan/Pani przychylenie się do zasadności wystosowywanych wniosków przez kuratorów sądowych o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbycia kpw w SDE przez Sąd Penitencjarny?

Przylenie się Sądu Penitencjarnego o udzielenie warunkowego przedterminowego z odbycia kary w SDE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

18. Jakie przesłanki według Pana/Pani przemawiają za udzieleniem przez Wydział Penitencjarny Sądu Okręgowego zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- praca
- podtrzymywanie więzi rodzinnych
- utrzymanie rodziny
- możliwość alimentacji
- spłata zobowiązań finansowych
- kontynuacja nauki
- wszystkie wymienione
- inne (wymień jakie?).....

19. Jakie są według Pani/ Pana powody naruszenia odbywania kary odbywanej w SDE?

- brak dostosowania się do rygorów odbywanej kary
- problemy z respektowaniem harmonogramu przez pracodawcę
- problemy rodzinne
- problemy z uzależnieniem
- problem z dostosowaniem się do takiej formy odbywania kary
- kontakt ze środowiskiem przestępczym
- inne(jakie?)

20. Jakie są według Pana/ Pani powody ustania odbywania kary pozbawienia wolności w systemie SDE?

- uszkodzenie urządzeń monitorujących
- brak dostosowania się do harmonogramu odbywania kpw
- brak przestrzegania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego
- lekceważenie zaleceń Sądu i kuratora
- brak realizacji obowiązków probacyjnych
- tymczasowe aresztowanie w innej sprawie
- inne(jakie?)

21. Czy według Pana/Pani skazany jest usatysfakcjonowany możliwością realizacji kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie

22. Czy według Pana/Pani rodzina skazanego jest usatysfakcjonowana możliwością realizacji kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie

23. Czy według Pana/ Panią w systemie dozoru elektronicznego skazani realizują obowiązki probacyjne ? Proszę o określenie skali od 1-5. 1-Najniższa ocena, 5.-najwyższa.)

1. informowania sądu lub kuratora przebiegu okresu próby	1	2	3	4	5
2. wykonywania ciążącego na nim obowiązku łżenia na utrzymanie innej osoby,	1	2	3	4	5
3. powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających	1	2	3	4	5
4. poddania się terapii uzależnień	1	2	3	4	5
5. poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji	1	2	3	4	5
6. uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	1	2	3	4	5
7. powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	1	2	3	4	5
8. powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób lub zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób,	1	2	3	4	5
9. innego stosownego postępowania w okresie próby, które może zapobiec popełnieniu ponownie przestępstwa	1	2	3	4	5

24. Czy według Pana / Panią w systemie dozoru elektronicznego podopieczni realizują obowiązek spłaty zobowiązań finansowych wynikających z orzeczenia sądowego?

Proszę o określenie skali od 1-5.

1-Najniższa ocena, 5.-najwyższa.)

Realizacja obowiązku spłaty zobowiązań finansowych

1 2 3 4 5

25. Jakie są według Pana ? Pani negatywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego dla skazanego? Proszę o określenie skali od 1-5. 1-niska uciążliwość 5.-najwyższa.)

1. odbywanie kary pozbawienia przez skazanego	1	2	3	4	5
2. kontrola wykonywania kary przez kuratora sądowego	1	2	3	4	5
3. ograniczona ilość godzin harmonogramem	1	2	3	4	5
4. ścisła kontrola przez Podmiot Dozorujący	1	2	3	4	5
5. kontrola ze strony Sądu Penitencjarnego	1	2	3	4	5
6. brak możliwości dobrowolnego opuszczania miejsca pobytu	1	2	3	4	5
7. obowiązek realizacji orzeczenia sądowego	1	2	3	4	5
8. konieczność realizacji obowiązków probacyjnych	1	2	3	4	5
9. konieczność respektowania rygorów odbywania kary	1	2	3	4	5
10. naruszenia skutkujące cofnięciem zgody na odbywanie kpw w systemie SDE	1	2	3	4	5
11. inne uciążliwości dla skazanego (jakie?)					

26. Jakie są według Pana/Pani pozytywne aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego? Proszę o określenie skali od 1-5 wagi wymienionych aspektów.. 1-niska ocena 5.-najwyższa.)

1. Aktywność zawodowa	1	2	3	4	5
2. Podtrzymywanie więzi emocjonalnych w rodzinie	1	2	3	4	5
3. Podjęcie leczenia odwykowego	1	2	3	4	5
4. Spłata zobowiązań alimentacyjnych	1	2	3	4	5
5. Spłata szkody	1	2	3	4	5
6. Możliwość regulacji wszelkich zobowiązań finansowych	1	2	3	4	5
7. Możliwość zmiany swojej postawy życiowej	1	2	3	4	5
8. Współuczestniczenie w procesie wychowania dzieci	1	2	3	4	5
9. Brak deprywacji potrzeb psychicznych	1	2	3	4	5
10. Podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem	1	2	3	4	5
11. Możliwość wpływu na własne życie	1	2	3	4	5
12. Inne możliwości dla skazanego (jakie?)	1	2	3	4	5

27. Czy według Pana/ Pani odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE wpływa pozytywnie na funkcjonowanie rodziny ?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

28. Czy według Pana/ Pani SDE daje szersze perspektywy dla osób skazanych niż wykonywanie kary pozbawienia wolności w warunkach izolacyjnych?

- zdecydowanie tak
- raczej tak
- tak
- raczej nie
- nie
- nie mam zdania

29. Jaką rolę spełnia według Pana/Pani odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego? Proszę o określenie skali od 1-10,(1-najniższa ocena, 10-najwyższa).

Proszę podać wartość przy kategorii.

- 1 kontrolną (1-10)....
- 2 wychowawczą(1-10)...
- 3 resocjalizacyjną(1-10)...
- 4 profilaktyczną(1-10)....
- 5 diagnostyczną(1-10)...
- 6 inną, jaką ?

30. Jak według Pan / Pani są najbardziej efektywne oddziaływania penitencjarne na osobę skazaną w systemie dozoru elektronicznego?

- rozmowy wychowawcze

- rozmowy dyscyplinujące
- rozmowy profilaktyczne
- kontrola zachowania w terenie
- weryfikacja informacji w środowisku
- pełnienie funkcji wspierającej. Doradczej
- wskazywanie na różne alternatywy przejawiania aktywności życiowej i zawodowej
- zapobieganie powrotowi do przestępstwa
- współpraca z instytucjami pomocowymi
- umacnianie krytycznej postawy wobec popełnionych przestępstw u skazanego
- inne oddziaływania dla skazanego

31. Jakie są według Pana/ Pani powody do modyfikacji harmonogramu wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego ?Określ w skali. Proszę o określenie skali od 1-10. częstotliwości takich zachowań ze strony skazanych. (1-niska częstotliwość, 10-najwyższa)

- Podjęcie pracy zarobkowej
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Zmiana pracy zarobkowej
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Stan zdrowia
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Sytuacja rodzinna
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Podjęcie leczenia odwykowego
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

- Wizyty u specjalistów
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Praktyki religijne
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Zacieśnianie więzów z rodziną
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Wyjazd rodzinny
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Zmiana miejsca pobytu
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Uprawianie sportu
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Wypełnianie obowiązków rodzicielskich
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Opieka nad zwierzętami
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Opieka nad innymi członkami rodziny

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

- Inne

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

32. Jakie jest podłoże czasowych oddaleń w systemie SDE?

- Podjęcie pracy zarobkowej
- Stan zdrowia
- Sytuacja rodzinna
- Podjęcie leczenia odwykowego
- Wizyty u specjalistów
- Praktyki religijne
- Zacieśnianie więzów z rodziną
- Wszystkie wymienione
- Inne (jakie?)

33. Jakie przesłanki predysponują do wystosowania wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie w systemie SDE?

- Dostosowywanie się do rygorów odbywania kpw w systemie SDE
- Brak naruszania porządku prawnego i zasad współżycia społecznego
- Pozytywne zachowanie wobec kuratora sądowego
- Przestrzeganie harmonogramu odbywania kpw
- Wszystkie wymienione
- Inne (jakie?)

34. Jakiego Pana/ Pani zdaniem –zmiany w systemie dozoru są najkorzystniejsze?

- okres odbywania kary
- brak realizacji kary ograniczenia wolności w systemie sde
- dobra praktyka wykonywania kpw w poszczególnych apelacjach
- wydawanie decyzji o modyfikacji kary w systemie dozoru elektronicznego
- udoskonalenie systemu elektronicznego
- duża odpowiedzialność ze strony kuratorów sądowych przy realizacji kary pozbawienia wolności w sde

Inne wymień jakie:.....

35. Jakie są Państwa- propozycje zmian w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności, środków karnym w systemie dozoru elektronicznego?

- Wydłużenie okresu uprawniającego do realizacji kary pozbawienia wolności w SDE
- Rezygnacja z dokumentacji papierowej
- Systematyczność szkoleń dotyczących SDE
- Wymiana informacji podmiotów wykonując SDE

Inne wymień jakie:.....

36. Jeżeli posiadają Państwo dodatkowe uwagi dotyczące prowadzonych badań oraz realizacji kary pozbawienia wolności w systemie SDE. proszę o podzielenie się nimi w celu opracowania naukowego w tej kwestii.

METRYCZKA

PŁEĆ:

- Kobieta
- Mężczyzna

WIEK:

- poniżej 25 lat
- 26-30 lat
- 31-35 lat
- 36-40 lat
- 41-45 lat
- 46-50lat
- 51 lat i więcej

WYKSZTAŁCENIE

- wyższe
- policealne
- średnie

- zawodowe
- podstawowe

KARA ODBYWANA W SYSTEMIE DOZORU ELEKTRONICZNEGO

- 0- 1 miesięcy
- 1-2 miesięcy
- 3-4 miesięcy
- 5-6 miesięcy
- 7-8 miesięcy
- 9-10 miesięcy
- 11-12 miesięcy
- 13-14 miesięcy
- 15-16 miesięcy
- 17 i więcej

KARALNOŚĆ OGÓŁEM

- 0-1 lat
- 1-2 lat
- 2-3 lata
- 3-4 lat
- 5-6 lat
- 7-8 ;lat
- 9-10 lat
- 11lat i więcej

Załącznik nr 13

Protokół z wizyty preinstalacyjnej Zespołów Terenowych Podmiotu Dozorującego

System Dozoru Elektronicznego

Osoba objęta systemem:

ID:

Nazwisko: Imiona:

Miejsce wyznaczone do odbywania kary: Adres poprawny: **TAK** **NIE**

Kod pocztowy: - Miejscowość:

Adres:

Rodzaj lokalizacji: Mieszkanie Dom wolnostojący

Toaleta (położenie): W środku Na zewnątrz (metrów od mieszkania/domu)

Prąd (rodzaj licznika): Licznik stały Licznik przedpłatowy

Dzieci:

Zwierzęta: W mieszkaniu/domu Na posesji Uwagi:

Powierzchnia: ok m²

Proponowane miejsce instalacji HU: Opis z rozpoznania miejsca odbywania kary: Pan/i poinformował/a, że:

- energia elektryczna pochodzi z legalnego źródła , uwagi:
- rachunki opłacane są regularnie , uwagi:
- przedstawiono ostatni opłacony rachunek za energię elektryczną , uwagi:
- osoba objęta systemem posiada schorzenia kończyn górnych , uwagi:
- osoba objęta systemem posiada schorzenia kończyn dolnych , uwagi:

Mieszkanie/dom składa się z istnieje możliwość podłączenia HU bezpośrednio do gniazda prądowego , uwagi:

Pouczono o konieczności: Poinformowano o możliwości złożenia zażalenia na czynności wykonywane przez Zespół Terenowy **Numery telefonów:1**

(Zespół Terenowy)

(osoba obecna w trakcie wizyty) ²²⁸

---

²²⁸ Materiały wewnętrzne Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Warszawa 2023.

Załącznik nr 14

Protokół z wizyt Zespołów Terenowych Podmiotu Dozorującego

System Dozoru Elektronicznego

Protokół z wizyty Zespołu Terenowego Systemu Dozoru Elektronicznego

Instalacja Deinstalacja Rekalibracja Kontrolna Naruszenie Wymiana urządzeń
Osoba objęta systemem:

ID:

Nazwisko: Imiona:

Miejsce odbywania kary:

Kod pocztowy: - Miejscowość:

Adres:

Tożsamość potwierdzona na podstawie:

- Dokumentu tożsamości:

Rodzaj: Numer: Ważny do:

- Asysty Policji:

1. .... Funkcjonariusz: Nr legitymacji:

2. .... Funkcjonariusz: Nr legitymacji:

Instalacja urządzenia:

HU Nr: RFTNr: OPT Nr: TPTNr:

Zasięgi instalowanego urządzenia: GSM: Moc sygnału: Zasięg monitorowania:

Kończyna: Rozmiar paska:

Deinstalacja urządzenia:

HU Nr: RFTNr: OPT Nr: TPTNr:

Numery telefonów:

1 - 2 -

3 - 4 -

Termin zakończenia kary:

Poinformowano o możliwości złożenia zażalenia na czynności wykonywane przez Zespół Terenowy:

TAK NIE

Pouczono o zasadach odbywania kary w Systemie Dozoru Elektronicznego: TAK NIE

(Zespół Terenowy)

(osoba objęta systemem/osoba
uprawniona)²²⁹

---

²²⁹ Materiały wewnętrzne Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Warszawa 2023.

Załącznik nr 15

Oświadczenie skazanego

System Dozoru
Elektronicznego

OŚWIADCZENIE

Ja na mocy

orzeczenia sądu objęty/a kontrolą elektroniczną przez system dozoru elektronicznego oświadczam, że:

1. Będę nosił/a nadajnik oraz jeśli to wynika z orzeczenia sądu również rejestrator przenośny przez 24 godziny na dobę, oraz będę pozostawał/a w miejscu wyznaczonym treścią orzeczenia sądu.
2. Ponoszę pełną odpowiedzialność za zainstalowane u mnie urządzenia monitorujące, w tym za ich zniszczenie.
3. Przyjmuję do wiadomości, że stacjonarne urządzenie monitorujące nie może być przemieszczane, a każda taka próba zostanie natychmiast ujawniona.
4. Przyjmuję do wiadomości, że każda próba uszkodzenia, przemieszczania lub manipulacji urządzeniem zostaje zgłoszona do sądu jako naruszenie warunków odbywania kary, co może skutkować cofnięciem przez sąd zgodny na odbywanie kary, środka karnego lub zabezpieczającego w systemie dozoru elektronicznego.
5. Przyjmuję do wiadomości, że pracownicy podmiotu dozoru będą dokonywali kontroli urządzeń monitorujących i umożliwię im dokonanie tych czynności w godz. od 6.00 do 22.00.
6. Przyjmuję do wiadomości, że kontrole, o których w pkt. 5, w uzasadnionych przypadkach mogą być wykonywane również w godzinach od 22.00 do 6.00 i umożliwię dokonanie tych czynności.
7. Przyjmuję do wiadomości, że nie ponoszę kosztów połączeń telefonicznych wykonywanych na urządzenie monitorujące.
8. Zobowiązuję się do legalnego, zgodnego z normami technicznymi zapewnienia zasilania urządzeń monitorujących energią elektryczną.
9. Przyjmuję do wiadomości, że nie mogę samodzielnie deinstalować urządzeń monitorujących, a zachowanie takie zostanie zgłoszone do sądu jako naruszenie warunków odbywania kary, środka karnego lub zabezpieczającego.
10. Zobowiązuję się do odbierania wszystkich połączeń telefonicznych, przychodzących na urządzenie monitorujące.
11. Przyjmuję do wiadomości, że miejsce i czas wykonywania kary, środka karnego lub zapobiegawczego zostały określone przez sąd i tylko sąd, a w szczególnych przypadkach sądowy kurator zawodowy mogą te warunki zmienić.
12. Zobowiązuję się do przyjmowania wizyt technicznych podmiotu dozoru.
13. Zostałem/am poinformowany/a, że niedopełnienie przeze mnie obowiązków związanych z dozorem elektronicznym, które spowodowało, że podmiot dozoru, w związku z niemożnością wykonywania swoich ustawowych obowiązków zażądał pomocy Policji, prowadzi do obciążenia mnie kosztami tej pomocy.

14. Zobowiązuję się do udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu wykonywania kary, również poprzez rejestratory stacjonarne i przenośne upoważnionemu sędziemu, sądowemu kuratorowi zawodowemu, pracownikom podmiotu dozoruującego i prowadzącym centralę monitorowania w systemie dozoru elektronicznego.
15. Zostałem/am zapoznany/a z terminem zakończenia wykonywania kary, środka karnego lub zabezpieczającego, który wypada w dniu
16. Zostałem/am zapoznany/a z treścią Informatora dla osoby objętej Systemem Dozoru Elektronicznego i otrzymałem/am jego kopię.
17. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia wniosku o zmianę przedziałów czasu, w których jestem objęty/a kontrolą.
18. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia wniosku o wyrażenie przez sąd lub kuratora zgody na czasowe oddalenie się z miejsca odbywania kary.
19. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia problemów zdrowotnych wynikających z odbywania kary, środka karnego lub zabezpieczającego w SDE.
20. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia wniosku o zarządzenie przerwy w wykonaniu kary.
21. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia wniosku o wyrażenie zgody na odinstalowanie urządzeń monitorujących w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia ludzkiego.
22. Zostałem/am powiadomiony/a o przysługującym mi prawie zgłoszenia problemów technicznych z urządzeniami monitorującymi.
23. Zostałem/am zapoznana z treścią pouczenia o przysługujących skazanemu prawach i ciężących na nim obowiązkach związanych z dozorem elektronicznym, jak również o konsekwencjach naruszenia tych obowiązków.

Podpis osoby objętej systemem Miejscowość, data

ZGODA NA PRZEPROWADZENIE CZYNNOŚCI MATERIALNO-TECHNICZNYCH

Ja niżej podpisana wyrażam zgodę na przeprowadzenie czynności materialno- technicznych przez inspektora Zespołu Terenowego płci męskiej.

Jednocześnie oświadczam, że czynności materialno-techniczne przebiegły bez zastrzeżeń i nie wnoszę żadnych zażaleń odnośnie ww. czynności.²³⁰

Podpis osoby objętej systemem

Miejscowość, data

---

²³⁰ Materiały wewnętrzne Biura Podmiotu Dozorującego Centralnego Zarządu Służby Więziennej Centralnego, Warszawa 2023.

Załącznik nr 16

Informator dla skazanego z Podmiotu Dozorującego

System Dozoru Elektronicznego

Co to jest System Dozoru Elektronicznego ? System Dozoru Elektronicznego jest rozwiązaniem prawnym umożliwiającym odbywanie kar, środków karnych lub zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego. Podstawowym założeniem ustawodawcy jest umożliwienie wykonania kary pozbawienia wolności, poza zakładem karnym dla sprawców czynów karalnych o mniejszym stopniu szkodliwości społecznej. Skazany w tym przypadku może prowadzić normalne życie osobiste, zawodowe i rodzinne z zachowaniem rygorów pełnej kontroli, sprawowanej za pomocą elektronicznego systemu monitorującego obsługiwanego przez Służbę Więzienną, służbę kuratorską oraz sądy. Odbywanie kary w tym systemie oparte jest na odpowiedzialności skazanego, samodyscyplinie i ścisłym przestrzeganiu określonego harmonogramu odbywania kary oraz nałożonych przez sąd obowiązków. Karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór stacjonarny. Środki karne i zabezpieczające wykonuje się jako dozór zbliżeniowy lub mobilny - np. zakazy stadionowe, zakazy zbliżania się do określonej osoby oraz do kontroli miejsca stałego pobytu.

1. Jak działa System Dozoru Elektronicznego

Każda osoba odbywająca karę w Systemie Dozoru Elektronicznego ma założony na nogę, a w przypadku wyraźnych przeciwwskazań medycznych - na rękę, specjalny elektroniczny nadajnik. W miejscu zamieszkania skazanego instalowane jest urządzenie monitorujące, umożliwiające nieprzerwaną kontrolę przestrzegania ustalonego przez sąd harmonogramu. Każde odstępstwo od określonego przez sąd harmonogramu jest zgłaszane automatycznie do Centrali Monitorowania, skąd powiadamiane są odpowiednie organy wymiaru sprawiedliwości - sąd i zawodowy kurator sądowy. Dodatkowo urządzenie umożliwia dwustronną komunikację:

pomiędzy Centralą Monitorowania, a osobą skazaną.

Osoba z zakazem zbliżania się do osób lub miejsc wyposażona jest w nadajnik z funkcją GPS (OPT), określającą miejsce przebywania, zaś osoba chroniona w rejestrator przenośny (TPT) służący do wykrywania obecności sprawcy, który ma orzeczony zakaz zbliżania do osoby chronionej.

2. Warunki umożliwiające odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE

Osoba, która popełniła przestępstwo i prawomocnym wyrokiem sądu została skazana na karę lub kary pozbawienia wolności w wymiarze, w sumie do jednego roku i 6 miesięcy, może ubiegać się o wykonanie tej kary w Systemie Dozoru Elektronicznego. Taką zgodę może udzielić sąd penitencjarny, w którego okręgu skazany przebywa, o ile zostały spełnione następujące warunki: jest to wystarczające do osiągnięcia celów kary, skazany posiada określone miejsce stałego pobytu, osoby pełnoletnie wspólnie zamieszkujące ze skazanym wyraziły na to pisemną zgodę oraz gdy zostały spełnione warunki techniczne umożliwiające odbycie kary w tym systemie. Wszystkie te warunki muszą być spełnione łącznie.

3. Procedura udzielenia zezwolenia na odbywania kary pozbawienia wolności w SDE

Skazany, który przebywa w zakładzie karnym, za pośrednictwem wychowawcy, powinien złożyć pisemny wniosek do sądu penitencjarnego o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE. Do wniosku należy dołączyć zgodę wszystkich osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących w miejscu, gdzie kara ma być wykonana. Wniosek może również złożyć: obrońca, prokurator, sądowy kurator zawodowy, dyrektor zakładu karnego.

Skazany, który ma orzeczoną karę, ale jeszcze jej nie rozpoczął, powinien złożyć pisemny wniosek do sądu penitencjarnego, właściwego dla miejsca zamieszkania, o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE. Do wniosku należy dołączyć zgodę wszystkich osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących w miejscu, gdzie kara ma być wykonana. Wniosek może również złożyć: obrońca, prokurator i sądowy kurator zawodowy.

Sąd penitencjarny wydaje postanowienie w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku. Przed wydaniem postanowienia sąd ustala, czy wskazane we wniosku miejsce pobytu spełnia warunki techniczne, jeżeli nie spełnia tych warunków, pozostawia wniosek bez rozpoznania. Sprawdzenie warunków technicznych odbywa się w taki sposób, że do miejsca zamieszkania,

gdzie kara ma być wykonywana udaje się Zespół Terenowy Służby Więziennej i sprawdza między innymi czy siła sygnału urządzeń GSM (telefonii komórkowej) jest wystarczająca aby urządzenia monitorujące mogły wysyłać informacje o swoim położeniu do Centrali Monitorowania, sądu oraz kuratora. Jeżeli warunki te są spełnione przed wydaniem postanowienia sąd penitencjarny wysłuchuje skazanego lub organ, który składał wniosek. W przypadku pozytywnej decyzji sąd określa miejsce, czas, rodzaj lub sposób wykonania nałożonych obowiązków oraz rodzaj środków technicznych i wyznacza termin, sposób zgłoszenia przez skazanego gotowości do zainstalowania urządzeń monitorujących. Gotowość do zainstalowania urządzeń monitorujących osoba skazana zgłasza telefonicznie na numer **22 518 80 10**, już po opuszczeniu zakładu karnego. Zgłoszenie gotowości jest bardzo ważną czynnością. W przypadku nie zgłoszenia tej gotowości w terminie sąd uchyli postanowienie o udzieleniu zezwolenia na dozór elektroniczny. Po zgłoszeniu gotowości podmiot dozoru niezwłocznie zakłada urządzenia, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia. Od chwili zainstalowania urządzeń monitorujących osoba skazana rozpoczyna odbywanie kary pozbawienia wolności w SDE.

4. Sposób instalacji i korzystania z urządzeń technicznych

Nadajnik, który wyglądem przypomina zegarek, zostanie zamocowany powyżej kostki na nodze osoby skazanej, o ile nie ma medycznych przeciwwskazań, wówczas może być również umieszczany na przegubie dłoni. Nadajnik przez cały czas wysyła sygnały w celu identyfikowania, czy osoba monitorowana przebywa w miejscu odbywania kary.

Urządzenie monitorujące umieszczane jest w miejscu odbywania kary i wymaga stałego zasilania elektronicznego. Odbiera komunikaty od nadajnika i komunikuje się z Centralą Monitorowania przez sieć telefonii komórkowej. Jeżeli nadajnik lub urządzenie monitorujące zostaną zniszczone lub uszkodzone, Centrala Monitorowania zostanie o tym fakcie natychmiast poinformowana.

5. Podstawowe zasady odbywania kary w SDE

Każdej osobie skazanej, indywidualnie, sąd wyznacza szczegółowy harmonogram odbywania kary, zgodnie z którym osoba poddana kontroli musi przebywać w swoim domu lub innym miejscu odbywania kary w ściśle określonych godzinach. Za zgodą sądu, w godzinach wskazanych w harmonogramie, można przebywać poza miejscem odbywania kary, aby w tym

czasie wykonywać pracę zawodową, kontynuować naukę, uczestniczyć w zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych, posługach religijnych lub wykonywać inne obowiązki życiowe i rodzinne. Czas przebywania osoby skazanej poza miejscem odbywania kary, nie może być dłuższy niż 12 godzin w ciągu każdej doby. Zmiana harmonogramu może być dokonana tylko przez sędziego lub przez zawodowego kuratora sądowego.

6. Podstawowe obowiązki skazanego

Skazany, wobec którego wykonywany jest dozór elektroniczny ma obowiązek: nieprzerwanie nosić nadajnik, dbać o powierzone środki techniczne, udzielać uprawnionym organom - sąd, kurator zawodowy, podmiot dozorujący - wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary i wykonywania nałożonych obowiązków oraz poleceń, przestrzegać harmonogramu, odbierać połączenia przychodzące do stacjonarnego urządzenia monitorującego, umożliwiać sądowemu kuratorowi zawodowemu oraz funkcjonariuszom podmiotu dozorującego wejście do mieszkania.

7. Bezpieczeństwo funkcjonariuszy i pracowników SDE

Skazany lub członek jego rodziny dokonujący przestępstwa wobec funkcjonariuszy czy pracowników SDE polegającego m.in. na: naruszeniu nietykalności cielesnej, czynnej napaści, kierowaniu gróźb karalnych, bezprawnym wywieraniu wpływu na czynności urzędowe lub zmuszanie do przedsięwzięcia lub zaniechania czynności służbowej, utrudnianiu lub udaremnianiu kontroli, znieważeniu, zostanie pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Każde naruszenie, zagrażające bezpieczeństwu personelu SDE, ze strony osoby skazanej lub jego osoby bliskiej, będzie skutkowało dodatkowo powiadomieniem sędziego, kuratora lub w uzasadnionych przypadkach funkcjonariuszy policji.

8. Kontakt

Stacjonarne urządzenie monitorujące służy również do kontaktu z Centralą Monitorowania i do połączeń z numerem alarmowym 112.

Kontakty te można również nawiązać za pomocą telefonu:

Centrala Monitorowania

(wszelkie sprawy w trakcie odbywania kary)

Tel.: 22 518 80 30

Ośrodek Główny Podmiotu Dozorującego

(umawianie wizyt, zgłoszenie gotowości do instalacji urządzeń)

Tel.: 22 5188010

Adres:

Biuro Dozoru

Elektronicznego ul.

Zwycięzców 34

03-938 Warszawa²³¹

---

²³¹ <https://sw.gov.pl/jednostka/biuro-dozoru-elektronicznego>, (25.06.2023).

Załącznik nr 17

Oświadczenie doktoranta

Beata Zawisłak Dąbrowa Górnicza, 29.12.2023r.

OŚWIADCZENIE

Świadom(a) odpowiedzialności prawnej oświadczam, że złożona rozprawa doktorska pt.:

**WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI W SYSTEMIE DOZORU
ELEKTRONICZNEGO**

została napisana przeze mnie samodzielnie przy wykorzystaniu wykazanej w tej rozprawie literatury przedmiotu i materiałów źródłowych.

Równocześnie oświadczam, że rozprawa ta nie narusza praw autorskich, dóbr osobistych chronionych prawem cywilnym oraz nie zawiera informacji i danych uzyskanych w sposób niedozwolony prawem oraz nie była dotychczas przedmiotem żadnej procedury związanej z uzyskaniem dyplomów lub tytułów zawodowych uczelni wyższej.

Oświadczam ponadto, że niniejsza wersja rozprawy doktorskiej jest identyczna z załączoną wersją elektroniczną.

Podpis autora rozprawy

Załącznik nr 18

Oświadczenie promotora

OŚWIADCZENIE PROMOTORA/PROMOTORÓW ROZPRAWY

Oświadczam, że niniejsza rozprawa doktorska jest gotowa do oceny przez recenzentów.

.....04.12.2023r.....

Data

.....

Czytelny własnoręczny podpis
promotora rozprawy